

ERDÉLYI TUDOMÁNYOS INTÉZET

BORSAVÖLGYI KUTATÁSOK

NYELVÉSZET

SZERKESZTI SZABÓ T. ATTILA

A KOLOZSMEGYEI BORSAVÖLGY HELYNEVEI

KÖZZÉTESZI

SZABÓ T. ATTILA

† GERGELY BÉLA

KOLOZSVÁR, 1945

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET R.-T.

ERDÉLYI TUDOMÁNYOS INTÉZET

A KOLOZSMEGYEI BORSAVÖLGY HELYNEVEI

BEVEZETÉSEL ÉS JEGYZETEKSEL KOZZÉTESZI

SZABÓ T. ATTILA † GERGELY BÉLA

KOLOZSVÁR, 1945

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET R.-T.

ELŐSZÓ

A múlt századi derekas kezdeményezések után a magyar helynévkutatásnak a legújabb időkig nagy hiányossága az, hogy sem az újabbkori történeti forrásokban rejtekező végeérhetetlen helynévanyaggal, sem pedig a helyszínen ma gyűjthető helynév adatok tömegtelen sokaságával nem nagyon törődött, hanem e helyett jórészt megelégedett a középkori oklevélkiadások helynévanyagának vizsgálatával. A helynévkincs megközelíthetősége szempontjából mindenesetre lényegesen könnyebb és rövidebb ideig tartó munka a jobbára már kiadott és így játszva felhasználható középkori oklevelek aránylag kis tömegében buvárkodni, mint nekivágni a középkoron innenől fennmaradt, eddig szinte teljesen kiaknázatlan gazdag birtok-, illetőleg gazdaságtörténeti forrásanyag végeláthatatlan rendjének. S ahogy például történetírásunk elhanyagolta az „országos érdekű”, főként politikai történetírás mellett a modern értelemben vett helytörténetet, éppen úgy háttérbe szorult az ilyen, csak országos arányokra tekintő helynévkutatással szemben a kisebb területegységek, sőt egyes települések helynévanyagával bajlódó helynévgyűjtés és helynévfeldolgozás ügye is. A helynévkutatásnak ez a formája, akarva nem akarva, a helyneveknek csak egy vetületét vette számításba akkor, mikor a helynevek nyelvi vizsgálatából a kérdéses helyneveket teremtő egykori lakosság népi ségére igyekezett biztos, legtöbbször azonban csak többé-kevésbé valószínű és így vitatható megállapításokat tenni. Helynévkutatásunk ilyen egyoldalú beállítottsága sajnálatos késleltető hatással volt az újabb, szélesebbkörű gyűjtőtevékenység szükségességének felismerésére és a gyűjtőmunka megindítására. Bár ennek az irányynak voltak — és hihetőleg még lesznek — kimagasló eredményei, nem kétséges, hogy a helynévkutatásnak új lendületet csak minél nagyobb, eddig ismeretlen történeti és jelenkori helynévanyag összegyűjtése, tudományos közkinccsé tétele adhat.

Mindezt magam nemcsak elméleti síkon hangoztattam és hangoztatom. Gyakorlatban a gyűjtőmunka végzésével eddig is szakadatlanul igyekeztem rámutatni azokra az érdekes tanulságokra, amelyekre helynévkutatásunk célkitűzéseinek kitágítása révén szert tehetünk. Tanítványaim és munkatársaim is ilyen irányban indultak el, s némelyik közülök máris jelentős anyaggal gazdagította egyes területek helynévanyagára vonatkozó gyér ismereteinket.

Közöttük is talán a legfáradhatatlanabb és legtöbbet ígérő tehetség volt a sorainkból tragikus hirtelenséggel kidőlt Gergely Béla. Rövid ideig, alig két évig végzett helynévgyűjtő munkásságának szép eredményei előtt a legnagyobb elismeréssel kell megállanunk. E kötet anyagának egy része és a tőle gyűjtött, ezután közzeendő helynévanyag nemcsak az erdélyi helynévkutatás területén végzett gyűjtőmunka jelentős nagyságát mutatja, de megsejteti azt a, talán örökre pótolhatatlan veszteséget is, amely korai halálával helynévkutatásunk ügyét érte.

A fáradtságot nem ismerő, a háborús ellátási nehézségeket derűs humorral viselő kutató nem érthette meg, hogy munkája eredményei napvilágot lássanak. Helyszíni gyűjtését azonban mintaszerűen, azaz úgy hagyta hátra, hogy azon a sajtó alá készítőnek csak lényegbe nem vágó módosításokat, kiegészítéseket kell tennie.

Mikor most az ő helyszíni munkája eredményeinek részleges felhasználásával sajtó alá rendezem a kolozsmegyei Borsavölgy eddig összegyűjtött történeti és jelenkori helynévanyagát, — különös és szomorú fordítottság! — a tanár állít emléket a korán elköltözött, hűséges tanítvány és a fáradhatatlanul kutató munkatárs sírja fölé.

Kolozsvárt, 1944. november havában

Szabó T. Attila

BEVEZETÉS

Még mikor 1929 nyarán résztvettem a dési református egyházmegye, sajnos, már amúgy is nagyon megfogyatkozott levéltári anyagának selejtezési és rendezési munkájában, sok olyan XVIII—XIX. századi levéltári darab került kezembe, amely akkor is elsősorban nem egyháztörténeti szempontból látszott értékesnek. Az adás-vételi szerződések, papi díjlevelek, vallatásos birtokösszeírások, számadások, csere-, osztozó-, panasz-, szegődő- meg becsülevek, vizitációs jegyzőkönyvek, birtokívek, kéziratok egyházközségi történetek és más, az egyházi életnek főként gazdasági mozzanataival kapcsolatos iratok többek között a Közép-Szamos vidékére vonatkozó tekintélyes helynévanyagot is tartalmaztak. Éppen azért ezt az anyagot kijegyezve és más forrásokból kiegészítve jónak láttam még akkor közlésre előkészíteni. E közlemény kiadása akkori erdélyi elzártságunk miatt néhány évig késett ugyan, de mikor mégis megjelenhetett¹, sok érdekes adattal gazdagította a Dés környéki falvak addig ismert történeti helynévanyagát.² Csak gyűjteményem sajtó alá készítése után került kezembe az említett egyházmegyének egy 1754-ből való vallatásos birtokösszeírása. Ennek és a később más levéltárakból előkerült történeti forrásoknak helynevekben való gazdagsága terelte rá először figyelmemet a kolozsmegyei Borsavölgy helynévanyagára. Főként az Erdélyi Nemzeti Múzeum meg a Magyar Nemzeti Múzeum családi levéltáraiban folytatott kutatómunkám során különösen jelentős történeti helynévanyag került elő e völgy néhány községére vonatkozólag. Minthogy azonban a levéltári nyomok sok irányba ágaztak szét, egyre vártam azt a lehetőséget, hogy e forrásokat megközelíthessem. Egyelőre tehát már ezért sem gondolhattam az addig közzétett anyagnak az újabb kutatások során előkerült, mennyiségre is jóval jelentősebb tömegű anyaggal való kiegészítésére. Külső okokból akkor a helyszínen nem tehettem még kísérletet sem a jelenkori adatok gyűjtésére.

¹ Közép-szamos-vidéki határnevek: MNy. XXVIII (1932), 58 kk. és kny. Erdélyi Tudományos Füzetek 50. sz.

² E vidékre vonatkozólag gazdag, bár nem egészen megbízható formában közzétett helynévanyag jelent meg a hétkötetes Kádár József-féle „Szolnok-Doboka vármegye monographiájá-ban” (Dés, 1900—5).

Mikor 1940 őszén az Erdélyi Tudományos Intézet megalakult, már az első tervezetések során felvetődött az a gondolat, hogy az Intézet egy kisebb falucsoportot válasszon ki, ott folytasson minden irányú tudományos kutatást és monográfiákban tegye közzé a kutatás érdekesnek ígérkező eredményeit. Minthogy a jellegzetesen erdélyi viszonyok a vegyeslakosságú területek felé terelték a figyelmet, szinte önként kínálkozott kutatási területül az Intézet székhelyéhez húsz-harminc kilométer közelségben fekvő Borsavölgy. Távolabbi területek, főként a Székelyföld kutatására az akkor már jelentkező háborús közlekedési, élelmezési nehézségek, katonai behívások miatt nem készíthetett az Intézet nagyobbarányú tervezetet. A rendkívüli viszonyok között kijelölt terv szerint a kutatás lehetőleg csak négy község, Bádok, Csomafája, Kide és Kolozsborsa vizsgálatára terjedt volna ki, bizonyos tárgykörökben azonban meg volt adva a lehetőség a földrajzi keret kiszélesítésére, az egész Borsavölgy, sőt a környező területek vizsgálatára is.

Mihelyst az Intézet akkori vezetősége — a tagok szinte egyöntetű vélekedése alapján — a Borsavölgy kutatása mellett döntött, magam a Magyar Nyelvészeti Osztály vezetőjeként dr. Balassa Iván egyetemi gyakornokkal és két hallgatómmal, Orbán Szilveszterrel és Gergely (Gertheisz) Bélával már 1941 tavaszán kiszálltam a helyszínre. Ott aztán kettőnként összegyűjtöttük akkor két-két, összesen négy falu jelenkori helynévanyagát.¹ Mivel azonban e gyűjtésnek sok hiányossága volt, az azév meg a következő nyarán folytatott népnyelvi gyűjtőmunka alkalmával, sőt később ettől függetlenül is, ki kellett még mennem a helyszínre, hogy e négy község helynévanyagában észlelt hiányokat kiegészítsem és a bizonytalan adatokra nézve kellő felvilágosításokat szerezzek. Részint a Borsavölgy többi községére vonatkozó elég jelentős történeti helynévanyag ismerete, részint meg egy tájegység egész helynévkincsének bemutatására ösztökélő vágy hajtott arra, hogy a helynévkutatást a Borsavölgy összes községeire terjesszem ki. Ez annál könnyebb volt, mert ekkorra már a helyszíni gyűjtés fáradságos munkájának elvégzésére Gergely Béla személyében fáradhatatlan munkatársam akadt. Ő az első borsavölgyi helynévgyűjtő út mellett még 1941 nyarán résztvett a kalotaszegi jelenkori helynévanyag gyűjtőmunkájában.² Az elméleti előkészítés, a történeti anyagismeret és nem utolsó sorban

¹ Megjegyzem, hogy a helyszíni munkát már a jelentősnek mondható, némely részében a XVI. századig visszanyúló történeti helynévanyag ismeretével végeztük.

² Vö. tőlem, Kalotaszeg helynevei. Kolozsvár, 1942. IX. 1. (Az ETI. kiadása).

saját személyes helyszíni tapasztalatai során Gergely olyan gyűjtési készségekre tett szert, amely képesítette őt ez újabb feladat elvégzésére. Különbösen is Gergely az igazi kutatóknak ahhoz a fajtájához tartozott, akit az elvégzett munka még további nagyobb tervek fíradhatatlan kivételére ösztönöz. Ő is 1942 nyarán avval a gondolattal kezdett hozzá a Borsavölgy többi községeiben a helynevek összegyűjtéséhez, hogy ez egy nagy, együttesen, kettőnktől elvégzendő munka első lépését jelenti. Végső célunk a Kis- és Kiszamos mellékén és tőle keletre, illetőleg délre kezdődő belsőerdélyi medence, nagyjából a Mezőség történeti és jelenkori helynévanyagának összegyűjtése lett volna. E terv szerint a helyszíni anyag gyűjtését Gergely, esetleg később bevonandó munkatársakkal karöltve végezte volna el,¹ míg a történeti anyagot már addigi gyűjtésem rendszeres kiegészítésével magam szedegtettem volna össze. Gergely még 1942 nyarán és őszén nemcsak hogy befejezte a borsavölgyi helyszíni gyűjtést, de a Kiszamos balpartján haladva, az e folyóvizbe ömlő baloldali mellékvizek: patakok és patakocskák mellett fekvő községek jelenkori helynévadatait is lejegyezte.² Az így gyűjtött anyagot ő még 1942/43 telén nyomtatásra elő is készítette, részéről azonban a történeti adatok kiegészítése másirányú elfoglaltságom még a háborús nehézségek miatt egyre húzódtott. Mikor ugyanis már úgy látszott, hogy a levéltári források kimerültek, váratlanul újabb még újabb olyan anyag került elő, amelynek felkutatása elengedhetetlennek látszott. Ezzel együtt tolódott ki a sajtó alá rendezés munkája is addig, míg az 1944 tavaszán bekövetkezett események miatt csaknem lehetetlen dolog volt a források kiegészítésének munkáját folytatni.

Ilyen előzmények után az 1944 őszén történt eseményekre következő bizonytalanság napjaiban adtam rá magam a sajtó alá rendezés munkájára. Ezek a napok és hetek azonban — már egyén körülményeim miatt is — nem alkalmasak arra, hogy azt, amit természetesen régóta terveztem, t. i. az összegyűjtött helynévanyag feldolgozását, a maga egészében elvégezzem. De minthogy úgy érzem: egyéni és közösségi életünkben még soká következhetik be a nyugodtabb munkalehetőségeknek az a reménylett ideje, mikor

¹ Egyik munkatársunk, Gazda Ferenc 1942 nyarán a Kiszamos jobb partja mentén lévő néhány község helyneveit össze is gyűjtötte.

² E munkája során egészen Szamújvárig haladva, Gergely negyvenhat község jelenkori helynévanyagát gyűjtötte össze, ugyanakkor elkészítette természetesen a szükséges térképvázlatokat is. Ezzel és kalotaszegi gyűjtőmunkájával Gergely többet végzett, mint amennyit a helyszíni gyűjtés terén magyar helynévkutató valaha is tett!

távoli lelőhelyeken az adatokat kiegészíthetem és az egész anyagot kielégítő módon feldolgozhatom, úgy látom, legalább így közre kell adnom a nyers anyagot. Ki tudja, rajtam kívül álló okok közelebb-később, hogyan és milyen módon akadályoznának esetleg meg az anyag közreadásában. A sajtó alá rendezés munkáját rajtam kívül más nehezen vagy egyáltalában nem végezheti el, a feldolgozás azonban majd a kiadvány közzététele után vagy a magam, vagy bármely a kérdéshez értő szakember munkájaként megjelenhetik.¹

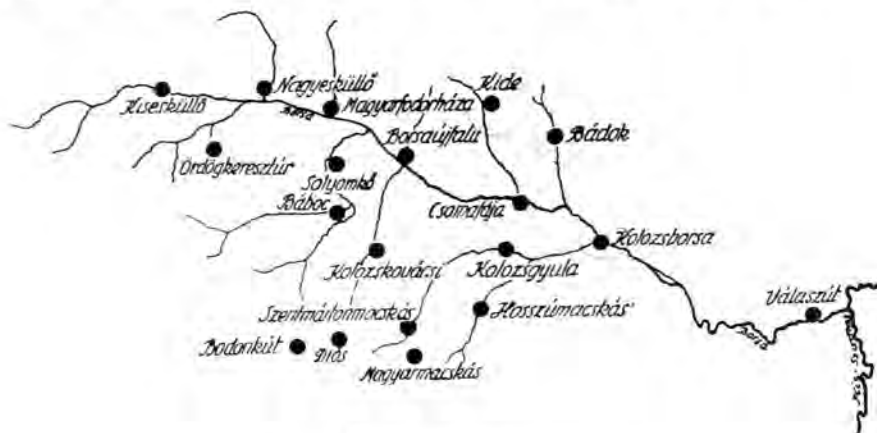
2.

Maga az a terület, amelynek helynévanyagát ilyen meggondolás nyomán most sajtó alá rendezem, Kolozsvártól észak-északkeletre a Kiszamosba folyó Borsa pataka és néhány patakocskája mellékén ma a következő tizenkilenc községet foglalja magába: Báboc, Bádok, Bodonkút, Borsaújfalu, Csomafája, Diós, Hosszúmacskás, Kide, Kisesküllő, Kolozsborsa, Kolozsgyula, Kolozskovácsi, Magyarfodorháza, Magyarmacskás, Nagyesküllő, Ördögkeresztur, Sólyomkő, Szentmártonmacskás és Válaszút.

Az itt alább közlendő helynévgyűjtemény e községek történeti és jelenkori helyneveit adja. Természetesen már maguk a községnevek is különböző alakváltozatokban fordulnak elő a történeti forrásokban; nem egy közülök mai alakját alig három-négy évtizede nyerte. Az előbbi századok oklevelés anyagában nemcsak ezeknek a községneveknek gyűjthetjük össze számos alakváltozatát, hanem találhatunk benne kétségtelenül erre a területre vonatkoztatható olyan településneveket is, amelyek ma önálló településként itt nem ismeretesek. E nevek mindannyiát külön-külön címszó alatt nemcsak fel kellett vennem e kiadványba, hanem kísérletet kellett tennem arra nézve is, hogy meghatározzam, vajon e nevek a kérdéses terület milyen pontján fekvő, később eltűnt településre vonatkoznak, illetőleg melyik ma is meglévő település névváltozatának, névpárjának tekinthetők. Amennyire természetes, hogy e meghatá-

¹ Megjegyzendő, hogy az itt gyűjtött helynévkincsből egyes helynevekre vonatkozó észrevételeket már Gergely Béla is közölt két kis cikkében: A magyar *aj* változatai a rumén helynevekben: Erd. Múz. 1943: 94–5. — Illeendő: i. h. 95. — Legnagyobb részt a borsavölgyi helynévanyagból kiválogatott adatokat használtam fel magam is a Melich-émlékkönyvben megjelent „Adatok a kolozsmegyei újabtkori rumén helynévkincs magyar elemeinek ismeretéhez” című dolgozatomban [i. h. 361–72]. Ezen kívül közöltem még ugyanebből az anyagból több helynévmagyarozatot a MNy. XXXVII, 121–2, XXXVIII, 124–5, XXXIX, 241–2, 323, az Erd. Múz. 1943: 483, 1944: 138–9, 144–5, 487–8, 492–4 meg a Nép és Nyelv II (1942), 240–1. I.-ján. — L. még Márton Gyula, Erd. Múz. 1944: 481.

rozó kísérletezés során a rendelkezésre álló adatok segítségével néha-néha kétségtelen, sokszor a legnagyobb valószínűséggel helyes eredményekre is eljutottam, éppen olyan érthető az is, hogy ott, ahol az adatok szűkszávúságával, némaságával találkoztam, magam is csak bizonytalankodó találgatásokra voltam utalva. Különösen meddően kísérleteztem avval, hogy a mintegy tizenhatféle Macskás-név között rendet teremtek úgy, hogy azokat, amelyek ugyanarra a településre vonatkoznak és így csak névváltozatoknak tekinthetők, csoportosítsam, illetőleg határozzam meg azt, hogy az annyi-féle megkülönböztető névvel ismert Macskások közül melyek tekinthetők különálló településeknek és melyek nem. Volt azonban nem egy olyan eset, amelynek közelebbi megvizsgálása során sikerült

A Borsavölgy községei

eltűnt települések helyét közelebből meghatároznom. Így például részben Gergely Béla helyszíni ismereteire támaszkodva, részben pedig a magam gyűjtötte történeti helynévanyagban tallózva, meg lehetett határozni nemcsak a már középkorban eltűnt Balog János telke, hanem még az ugyanekkor „possessio“-t, később „praedium“-ként emlegetett K ö l e s m e z ő helyét is. Mindkét település Ú j-B u d á v a l együtt Ó-Buda, azaz a mai Bodonkút határába olvadt bele.

Már az itt közlendő helynévanyag futólagos átnézése alkalmával is feltűnhetik az egyes települések helynévkincsében mutatkozó mennyiségbeli, illetőleg az adatok régebbi és újabb időbeli voltában megfigyelhető aránytalanság és változatosság. Mindennek sajnálatosan kiküszöbölhetetlen oka a történeti forrásokban egyik ponton jelentkező gazdaság, a másik ponton pedig a mutatkozó hiány. Pél-

dául, hogy Bádoknak, Kidének és Kolozsborsának egyen-egyen szinte több történeti helynévanyaga van, mint a Borsavölgy többi községeinek együttvéve, annak az az oka, hogy a felhasznált levéltári forrásokban a helyneveknek olyan gazdag kincsesbányájára bukkantam, mely eddigi kutatásaimban csaknem píratlanul áll. Viszont egyes községek esetében éppen a csekély vagy nagyon késői időből származó történeti forrásanyagból gyűjtött gyér adatok lehetlenné teszik majd olyan következtetések megtételét, amilyenek más települések esetében a gazdag történeti helynévanyagnak a jelenkori helynévkincssel való egybevetéséből szinte önmaguktól adódnak. Mindezt meg kell ugyan állapítanom, de meg azt is, hogy ez a forrásokban mutatkozó aránytalanság majd a békésebb korban bekövetkező kiegészítő kutatások után is előreláthatólag jobbára kiküszöbölhetetlen marad.

3.

Egyébként az anyag közlése során ezúttal is az eddigi helynévtörténeti adatközléseimben alkalmazott módszert követtem.¹ Erre vonatkozó észrevételeim ismétlését elhagyva, csak néhány dologra hívom fel a figyelmet.

A gyűjtött történeti és jelenkori adatokat most is településenként, általában a falunévek betűsorához ragaszkodva rendeztem el. Ez alól csak két-három település-csoport (az Esküllők, a Macskások, a Budák, stb.) együttes tárgyalásakor tettem kivételt. Mind tudományos, mind pedig gyakorlati szempontból (t. i. a természetesebb rend és a könnyebb feltalálás kedvéért!) célravezetőbbnek látszott ugyanis az, hogy ezeket az egy csoportba tartozó településneveket a külsőleges betűsoros rend következetes alkalmazása kedvéért ne válasszam egymástól szét és ezzel az ide vonatkozó anyagban való tájékozódást ne nehezítsem meg.

A ma is meglévő települések esetében címszóul mindig az 1913-i Helységnévtár községneveit irtam.² A ma már eltűnt, vagy az egykor más alakban használt településnevek változatai közül viszont a leggyakoribbnak az olvasatát iktattam a címszók közé. Az egyes címszók beosztása a következő: Legelől rendszeren a település nevére vonatkozó okleveles adatok állanak. E sorrendben csak akkor történt változtatás, ha valamilyen okból jónak láttam a címszóul irt névalakkal kapcsolatos megjegyzéseimet még az adatok közlése előtt elmondani. Rendszeren azonban a településnévre vonatkozó tör-

¹ Vö. előbb i. m. XII. kk.

² Ennek megokolását l. i. h. XV. l.

téneti adatok közlése után teszem meg azokat az észrevételeket, útbaigazító megjegyzéseket, amelyek a község nevével kapcsolatos tudnivalókról, az eltűnt vagy lappangó települések esetében ezek egykori helyéről, pusztulásuk, illetőleg eltűnésük valószínű idejéről, későbbi sorsukról tájékoztatnak. Már itt is meg kell jegyezni, hogy miután a középkori adatok legnagyobb részét Csánki Dezső történeti földrajzából vettem, részben helykimélés céljából is feleslegesnek tartottam felsorolni az egyes helységnév-változatok mindenik előfordulási évét. Ezért ilyen esetben többnyire csak az előfordulás első és utolsó évét idézem, hiszen a hivatkozás helyén úgy is feltehető minden más évszám-adat. Ettől az eljárásmodtól csak akkor tértem el, ha eddig fel nem használt, helyesebben közzé nem tett forrás adatát idéztem, vagy ha az összes évszámok közlése valamilyen szempontból szükségesnek látszott (pl. kevés a történeti adat, feltűnő, illetőleg ritka a kérdéses alakváltozat, stb.). Ezzel kapcsolatban szinte felesleges mondanom, hogy elsősorban a nyelvészet szempontjaira ügyelve, a legjelentéktelenebbnek látszó írásváltozat közlését sem mulasztottam el, hiszen a név esetleges magyarázatakor a legkisebb eltérést rögzítő adat is különleges értelmet nyerhet.

A helységnév-adatoktól elkülönítve, új bekezdésben és azon belül az évek sorrendjében közlöm az egyes települések belső területére és határára vonatkozó helyneveket. A rendelkezésemre álló történeti források minden helynévi adatát a források eredeti hangjelzésének megtartásával betű szerint jegyeztem ki, és az így nyert adatokat most a nyomda-műszaki lehetőségek határain belül úgy közlöm, hogy az eredeti forrás hangjelzését megközelítő pontossággal tükröztesse vissza. Itt még sokkal jelentősebbnek látszott az összes írásváltozatok, sőt az egy forráson belül való írásbeli ingadozások aprólékos közlése, mert nagyon sok esetben az vezetett vagy vezet majd rá az egyes helynevek helyes eredeztetési lehetőségére. A történeti forrásokból összegyűjtött adatokhoz természetesen szorososan csatlakoznak, a sort mintegy befejezik és pillanatnyilag le is zárják a helyszínen gyűjtött, azaz jelenkori helynév-adatok. Mint már előbb is jeleztem, ezek nagyrésznélük összegyűjtése Gergely Béla érdeme. Erre különben az adatgyűjtemény megfelelő helyein minden esetben külön is hivatkozom.

Ami a helyszínen gyűjtött anyagot illeti, egyáltalában nem kétséges, hogy bár mindketten igyekeztünk az egyes települések határán ismert és használt helynevek valamennyiét összegyűjteni, személyes tapasztalataimon is okulva, tudatában vagyok annak, hogy a teljességet minden esetben csak megközelíteni sikerült, de

elérni nem. De bár az egyes pontokon töltött aránylag csekély idő semmiképpen sem lehet elégséges arra, hogy az eszményi teljeséget elérjük, mégis bátran állítható, hogy a gyakorlott gyűjtő a rendelkezésre álló rövidebb idő alatt is a kérdéses település helyneveinek olyan hányadát tudja összegyűjteni, hogy a netán felgyűjtetlen maradt anyag, mindössze néhány helynév, jelentősnek egyáltalában nem tekinthető. A későbbi feldolgozás szempontjából tehát ez az esetleges csekély hiányosság aligha változtat a kirajzolódó képen.

A jelenkori adatokkal kapcsolatban egyébként meg kell jegyezni, hogy mivel a kiválasztott terület egyes községeiben a román lakosság többségben van, sőt nem egyben az őstermelő lakosság kizárólag román, még fokozottabb mértékben szükségesnek látszott a magyar adatok mellett a román helynévalakok lejegyzése is. Egyes pontokon természetesen a jelenkori gyűjtés csak román adatokat tartalmaz. Mindössze Kidében nem láttam célját a román adatok lejegyzésének. Itt ugyanis a helynevek esetében a csekélyszámú románság olyan nagy mértékben a magyar lakosság nyelvi hatása alatt áll, hogy a tőle használt, legtöbbször szőröstül-bőröstül magyar alakoknak lejegyzése semmi különösebb tudományos haszonnal nem kecsegtetett.

Mind a magyar, mind a román jelenkori helyneveket természetesen fonetikusan igyekeztünk lejegyezni. A népnyelvben észlelt hangtani „következetlenségek“ azonban lejegyzésünkben is mindegyre jelentkeznek. Ennek természetes oka az, hogy a Kolozsvár közelében lévő falvak magyar és román népe nem függetlenítheti magát a nagyváros, illetőleg a városból, sőt az ország minden részéből odakerülő népi-úri-polgári elem, egy szóval a másvidékiek és más körbeliek nyelvi hatásától. Így bizony gyakorta városias, irodalmias hangállapottal is találkozunk. Ahol csak lehetett, igyekeztünk azonban megállapítani azt, hogy a lakosság az irodalmiasnak, illetőleg városiasnak látszó alak mellett milyen helyi népnyelvi alakot vagy alakokat használ. E törekvésünknek a közölt alakváltozatok többféleségében gyakran találhatni bizonyítékát.

Természetesen ezúttal is elengedhetetlennek tartottuk, hogy a helyszíni gyűjtés adataihoz térkép-vázlatot mellékeljünk. Vázlatainkon most is ahhoz a szokásos jelzési módhoz kellett folyamodnunk, amelyet már eddig is alkalmaztunk: a helynév helyett csak az adatnak a szövegben közölt sorszáma került rá a vázlatra. Az egyes számoktól kiinduló nyilak a helynév jelölési körének hozzávetőleges kiterjedését hivatottak jelezni. Az, hogy ezúttal szinte teljesen egyöntetű térkép-vázlatokat tehetünk közzé, Ambrus Géza

tanár úr odaadó fáradozásának köszönhetjük. Két-három térképvázlat utólagos javítását, illetőleg megrajzolását Létay Lajos tanár úr volt szíves elkészíteni. A 25-ezres osztrák-magyar katonai térkép megfelelő szelvényei alapján készült vázlatainkat a nyomdai sokszorosítás céljaira alkalmas formában ők rajzolták át. Hangsúlyozom azonban, hogy e vázlatok még ilyen egyöntetű alakban is csak pusztá vázlatok, s így egy pillanatig sem lehet velők szemben szigorúbb térképezési igényeket támasztani.

Igaz hálával kell kiemelnem ezúttal is azt a nélkülözhetetlen segítséget, amelyet a levéltári anyag felkutatása terén volt tanárom és atyai jóakaróm, K e l e m e n L a j o s nyújtott. Az erdélyi vonatkozású levéltári anyag páratlan ismerőjének tájékoztatása nélkül nagyon sok forrás elkerülte volna figyelmemet, s így a borsavölgyi helynévkincsben egyes pontokon még nagyobb hézagok maradtak volna, mint így. A történeti anyag teljesebbé tétele terén sokat köszönök J a k ó Z s i g m o n d baráti figyelmeztetésének is. Ő nagy levéltári anyagismeretével szintén sokszor segített abban a törekvésemben, hogy a vizsgált terület történeti helynévanyagát minél gazdagabb formában mutathassam be. Helyszíni kutatásaim során Bádokon Tunyogi Csapó Gyula földbirtokos úr a Török- és a Tunyogi család leveleire volt szíves figyelmemet felhívni, illetőleg ahhoz hozzájárulni, hogy a pusztulásnak indult levéltári anyagot megőrzés végett az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárába szállítsuk be. Ugyane községben a Békési-családnak néhány értékes XVIII-XIX. századi levéltári forrás felhasználását köszönöm. Kidében Csákány Miklós pénztáros saját családi leveleinek nemcsak átvizsgálását engedte meg, de biztatásomra az elkallódás, illetőleg pusztulás veszélyének kitett értékes kisnemesi levélanyag megmentését is lehetővé tette azzal, hogy az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárába való beszállításához készségesen hozzájárult. Vele együtt id. Jakab Sándor is ide adta be megőrzésre néhány, a falu népiségtörténete szempontjából értékes családi levelét.

Nem mulaszthatom el ezzel kapcsolatban is hangsúlyozni, hogy mind a helyszínen lévő történeti anyag felkutatásában, mind az egyes pontokon való gyűjtés végzésében nagyon sokat köszönhetünk helyi munkatársainknak. Az ő fáradhatatlanságuknak, értelmességüknek és türelmüknek nagy része van abban, hogy a Borsavölgy elég gazdagnak mondható helynévkincsét a tudományos felhasználás céljaira most végre az Erdélyi Tudományos Intézet e kiadványban közzéteheti.

A rövidítések jegyzéke

1.

Rövidítések

A rövidítések jegyzékébe az általánosan ismert, illetőleg használt rövidítéseket nem vettük be.

<i>á.</i> = árok.	<i>n.</i> = nevű, nevezetű; német.
<i>cs.</i> = csomó (levéltári jelzetben).	<i>n. h.</i> = nevű v. nevezetű hely.
<i>e.</i> = erdő.	<i>p.</i> = patak.
<i>fr.</i> = falurész.	<i>Poss., poss.</i> = possessio.
<i>gyü.</i> = gyümölcsös.	<i>Pred., pred.</i> = predium.
<i>h.</i> = híd.	<i>pu.</i> = puszta.
<i>irt.</i> = irtás.	<i>r.</i> = rét; román.
<i>k.</i> = kaszáló.	<i>sz.</i> = szőlő.
<i>ke.</i> = kenderföld.	<i>te.</i> = temető.
<i>kt.</i> = kert.	<i>tkl.</i> = terméketlen.
<i>l.</i> = legelő.	<i>u.</i> = utca.
<i>lt.</i> = levéltár.	<i>viz. jk.</i> = vizitációs (egyházlátogatási) jegyzőkönyv.
<i>ma.</i> = malom.	

2.

Forrás-jelzések

Az e rövidítések között külön fel nem sorolt, illetőleg az egyes hivatkozások esetében közelebbről meg nem jelölt levéltári források mind az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárában keresendők. A telekkönyvi vázlatokat és birtokleveket a helyszínen a jegyzői hivatalok voltak szívesek rendelkezésre bocsátani.

Békési lev. = A Békési-család levelei (Bádok).

Bf. I. = Az EM. gr. Bánffy I. Nemzetiségi levéltára (Csomójelzést a levéltárnak a kutatás idejékor való rendezetlen volta miatt nem alkalmazhattam).

Bíró lev. = A Bíró-család Kidéről bekerült levelei [EM.].

ConsTrans. = Consignatio Statistico Topographica singulorum in Magno Principatu Transylvaniae existentium Locorum Civitatum item et Oppidorum ut et Ecclesiarum... ordine Alphabetico efformata... (Könyvnyomat. 214 l.;

záradékanak keltezése: „Cludio-poli, Die 31 Decembr(is) 1831.“ — A kolozsvári református kollégium példányát használtam).

Csákány lev. = A Csákány-család levelei Kidéről [EM.].

Conscr. = Vallatásos birtokösszeírások egy kötetbe kötve a dési református egyházmegye levéltárában [Dés].

Csánki = Csánki Dezső, Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. V. köt. Bp., 1913.

Doc. = Documenta historiam Valachorum in Hungaria illustrantia. Curante Emerico Lukinich et

- adiuvante Ladislao Gáldi ediderunt Antonius Fekete Nagy et Ladislaus Makkai. Bp., 1941. LXII + 639 l.
- Dvorzsák, Hnt.* Magyarország helységnévtára tekintettel a közigazgatási, népességi és hitfelekezeti viszonyokra. Szerkesztette Dvorzsák János. Bp., é. n. (Az Előszó 1877 körül kelt).
- EM.* — Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltára.
- Hgy.* — Helyszíni gyűjtés. A jelenkori helységnév-adatok után az adat helyszínen gyűjtött voltára utal, a jelenkori helynevek gyűjteménye után pedig arra, hogy az így jelzett adatokat a munka sajtó alá rendezője gyűjtötte.
- Gyulay és Kuun lt.* A gr. Gyulay és a gr. Kuun-család levéltára [EM.].
- Hodor lev.* A Hodor-család levelei [EM.].
- JósHb.* — A br. Jósika-család hitbizományi levéltára [EM.].
- Kidei lev.* Kidei levelek csomója [uo.].
- Kolozsm. földm. tábl.* Kolozsmegyei földmérési táblázatok [uo.].
- Kmonostori lt.* Az egykori kolozsmonostori konvent levéltárának egy része a kolozsvári római katolikus plébánián [Ideiglenesen az EM.-ban].
- Kornis lt.* A gr. Kornis-család levéltára [EM.].
- Lenk* Siebenbürgens geographisch-, topographisch-, statistisch-, hydrographisch- und orographisches Lexikon... bearbeitet und alphabetisch geordnet... von Ignaz Lenk von Treuenfeld. Wien (Bécs), 1839. 4. köt.
- Lészai lev.* — A Lészai-család levelei [Magyargorbó, Kolozs m.].
- Lipszky* — Repertorium locorum objectorumque in XII tabulis Regnorum Hungariae, Slavoniae, Croatiae et confinium militarium Magni item Principatus Transylvaniae occurrentium quas aeri incisas vulgavit Ioanes Lipszky de Szedlicsna... secundum varias in his provinciis usu receptas denominationes ab eodem auctore elaboratum. Pars secunda continens Magnum Principatum Transylvaniae. Budae, 1808.
- MartIstr.* — Dicționarul Transilvaniei, Banatului și a celorlalte ținuturi alipite de C. Martinovici (și) N. Istrati. Cluj (Kolozsvár), 1922.
- Mike gyűjt.* Mike Sándor gyűjteménye [EM.].
- Mikó lt.* A gr. Mikó-család levéltára [uo.].
- MoldTog.* Dicționarul numirilor de localități cu proporțiune română din Ungaria compus... de Silvestru Moldovan și Nicolau Togan. Sibiu (Nagyszeben), 1909.
- MúzBj.* A br. Bánffy-család levéltára a Magyar Nemzeti Múzeum Levéltári Osztályának az OL.-ban őrzött anyagában.
- MúzRadák* A Radák-család levéltára [uo.].
- MúzRhédei* A Rhédei-család levéltára [uo.].
- OL.* Országos Levéltár.
- Sombory gyűjt* Sombory László leveleinek töredékes gyűjteménye [EM.].
- Szentkereszthy lt.* A br. Szentkereszthy-család levéltára [EM.].
- TT.* — A Török- és Tunyogi-család levelei [Tunyogi Csapó Gyula letéte az EM.-ban].
- Wesselényi lt.* A br. Wesselényi-család levéltára.

BÁBOC

1441*: Predium *Baboch* [Csánki V, 329]. 1535: *Baboch* [Kmonostori konv. lt. (Kvár)]. 1587, 1700: *Babocz* [Mike gyűjt. Registr. Arend. — OL. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1722: *Babotz*: *Babocz* [OL. i. h.]. 1754: *Babutz* [Conscr. III, 88]. 1808: *Babucz* [Lipszky]. 1831: *Babitza* (!) ~ *Bebutz* [Constans.]. 1839: *Babutz*: *Babultz*: *Bebutz* [Lenk]. 1840: *Babutz*: *Babucz* [Sombory gyűjt. — A dési ref. egyhm. lt.]. 1877: *Babucz* ~ *Babutz*: *Babutiin* [Dvorzsák, Hnt. 324].¹ 1909: *Babucz* ~ *Bäbuť* [MoldTog.]. 1913: *Bábocz* [Hnt.]. 1922: *Babocz* ~ *Bäbuť* [Martlstr.]. 1942: *Babuc* ~ *Bäbuts* [Hgy.].²

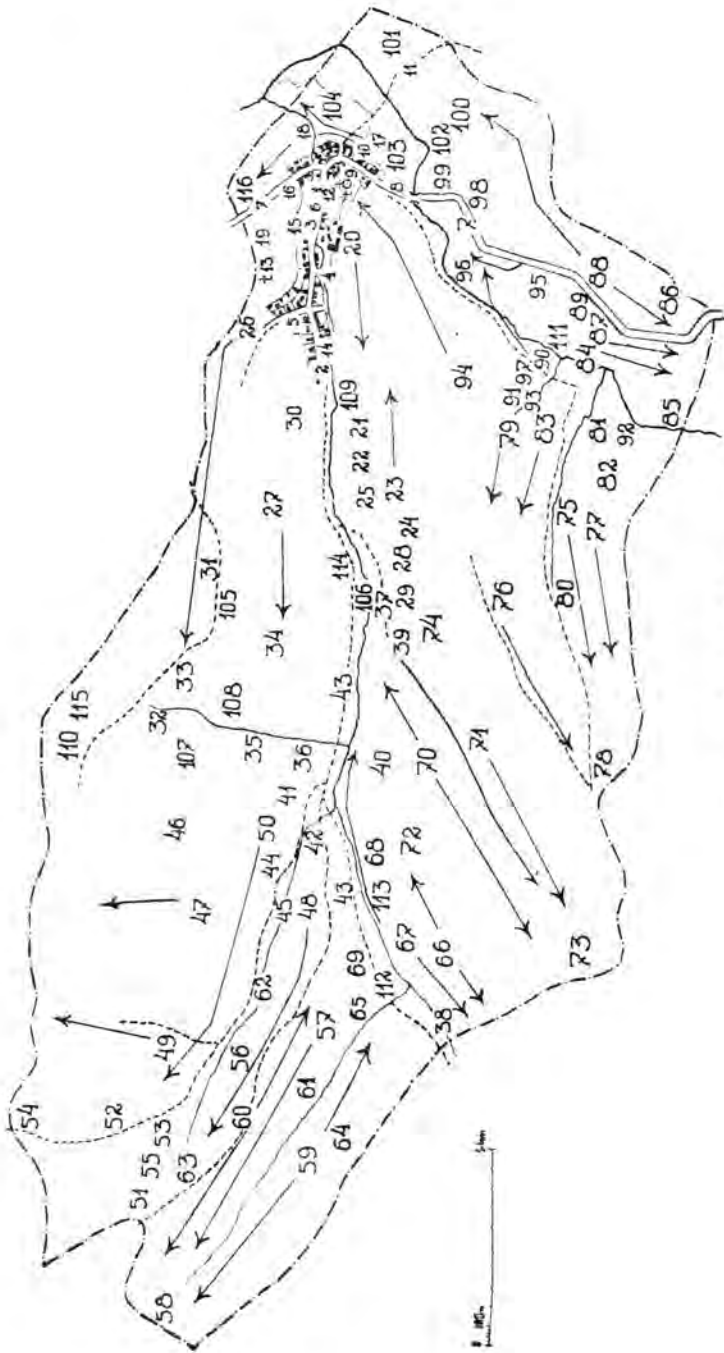
1754: A' Falu Eszak felől valo résziben. a Falu között le járo Patak. A' Berend felől valo Forduloba: A' Lókert végib(en) a Patakra megyen véggel (sz.). A' Kovátsi felől való Fordulora: Az Ecclesia erdején alol (sz.). Nagy Csutoj előtt (k.). a' Kolosvár felé járo Ország úttya. a' Törvényfa [Conscr. III, 88]. — 1838: A' Budai határ felől való forduloban... az u. n. Kokas rétnél (sz., k.). Pap erdeje alatt (sz.) (szomszédja) egy patakocska, mely a' nagy csotájából jö. [A dési ref. egyhm. lt. Papi díjlevél]. — 1913: I. Beltelkek. II. Kertek megett. III. Kecskés. IV. Pajták verőfénye (Fácza poeczilor). V. Nagyvölgy. VI. Erős oldal (Grécsa). VII. Tűzfáknál (töbször így!) (Hiszelcs). VIII. Pityókás (Barabojes). IX. Asztagosoldal (Szu gyalu sztogurilor). X. Vád. XI. Berek alatt és kis kert (Tyertyucz). XII. Delelő verőfénye. (Fácza szteveriste). XIII. Kis és Nagy csutája. XIV. Rétek. XV. 2 ik forduló. XVI. 1 só Forduló. XVII. Ejszak (Szu dosz). XVIII. Nagyrét.

* Az egyes helynévadatok után ()-ben rendszeren rövidített alakban a hely milyenségére, illetőleg a gazdálkodás jellegére vonatkozó megállapításokat közlök. Ugyancsak ()-be teszem a történeti forrásokból kiírt adatokban a feloldott rövidítéseket, kiegészítéseket és magyarázatokat. Néha ~ jellel ()-be teszem a forrás más részében előforduló alakváltozatot is. A []-ben lévő rész az eredeti szövegben hiányzó elfakult, kiszakadt vagy kitéredezett rész pótlását jelenti Ugyanílyen []-be teszem, többnyire rövidített formában, a forrásutalásokat is. Az összes rövidítésekre nézve a rövidítési jegyzék tájékoztat.

A ~ jel a magyar, német és román adatok között a váltakozás jele. Ugyanabból a nyelvből való két vagy több alakváltozat között : áll.

¹ A forrás névváltozatként a *Fedorháza*(!) nevet is felsorolja, de ez n. il. v. n. elírás.

² Hivatalos magyar neve: *Báboc*.

Báboc helynévtérképe
 Határa 2357 kat. föld

[Telekkönyvi birtokív]. — 1942 : 1. Kapu satului đin žos : Kapātu satului đin žos : Žoseñ : Ulitsa đin žos (u.). 2. Kapu satului đin sus : Kapātu satului đin sus : Suseñ : Ulitsa đin sus (u.). 3. Val'ea popi (sz.). 4. Saroš (u.). 5. Keškeš (u., sz.). 6. Fintina lui Budiš (kút). A Budiš nevű ittlakó családról nevezték el. 7. Drumu tsari. A Kolozsvár és Borsaujfalu közötti megyei út neve. 8. Podu Klužului. A Kolozsvárra vezető úton lévő hid. 9. Pă fatsă (u.). 10. Val'ea pinga drum. A Diós felől jövő pataknak az országút mellett lévő ága. 11. Drumu Kaqačului. A szomszédos Kolozskovácsiba vezető út. 12. Drumu beserici. A gör. katolikus templomhoz vezető út. 13. Kapirna. Az Inczédycsalád kriptája. 14. Fintina lui Ișfan (kút). A Bábocban lakó utolsó magyarról, Váradi Istvánról nevezték el. Régebbi neve : Fintina grofului. 15. Biserika ča ungușească : Beserika ča ungușească. A magyar (— református) templom helye. 1927 körül bontották le ; köveit a diósi állami iskola építéséhez használták fel. Sipos Dávid készítette szöszéke a kidei róm. kat. templomba került. 16. Podu Tsigañilor (h.). Az ittlakó cigányokról nevezték el. 17. Riturii. A patak melletti rétek összefoglaló neve. 18. Labu Tsigañilor (sz.). Cigányok laknak itten. 19. Dupa gardurii (sz.). 20. Stavarișta (sz.). 21. Gropa ča mika (l.). 22. Gropa ča mare (l.). 23. Pădușea saraçilor : Tajetura saraçilor (e.). Állítólag a jobbágyság alatt az urak a szegényeknek adták ezt a területet. A Pădușea saraçilor elnevezést ritkábban használják. 24. Grofile (l., e.). 25. D'alu (k.). Egy kert neve a Tajetura saraçilor [23] alatt. 26. Pădușea iobağilor : Pădușea foștilor iobağ (e.). 27. Pojetsil'e (l., e.). 28. Barku (l.). 29. Tajetura ča goła (sz., l.). 30. Păraș Pojetsilor (p.). 31. Pădușea șkoli (e.). Az iskola erdeje. 32. Greča (e., l.). A falusiak szerint az egykor itt tanyázó görögökről nevezték el ; ez a vélekedés azonban nyilván csak népi magyarázat. 33. Kșfșea Greçi (e.). 34. Gropa lui Pal (l.). 35. Păraș Greçi (a.). 36. Gura Greçi (e., l.). 37. Gura Vadului (e.) 38. Val'ea (sz., e., p.). A Nădasberend felől jövő patak és a mellette lévő földek neve. 39. Vadu (e., k.). 40. D'alu stogurilor (e., sz.). 41. Gura Hisalçului (l.). Hisalçu régebbi neve Fűzfás volt ; ma ez a név csak egyes emberek emlékezetében és a telekkönyvben van meg. 42. D'alu Hisalçului (l., e.). 43. Drumu d'e pă Val'e. A Nădasberendre vezető (út). 44. Drumu la Hisalçu (út). 45. Păraș Hisalçului (p.). 46. Pădușea Hisalçului (e.). 47. Šeștiñil'e (e., l.). 48. Dosu Hisalçului (e.). 49. Orbănaia (e., l.). 50. Fatsa Hisalçului (e., k.). 51. Fundu Hisalçului (e., k.). 52. Fundătura (e., l.). 53. Gura Fundăturii (e., l.). 54. Fundu Fundăturii (l.). 55. Păraș čel raș (l.). 56. Kurmătura židovilor (e.). 57. Baraboiș (e., l.). Ennek régebbi neve állítólag Pityókás volt. Vö. r. *baraboi* 'burgonya'. 58. Fundu Baraboișului (l.). 59. Dosu Baraboișului (l.). 60. Fatsa Bara-

bojišului (l.). 61. Parau Baraboișului (p.). 62. Fintina Hisalči (kút). 63. Drumu pa dal. A Hisalču és Baraboiș [57] közötti hegygerincen vezető út neve. 64. Grupa lui Natuts (l.). 65. Grupa Teterașului (l.). 66. Tauru (e., l.). 67. Ritu stupături (k.). Ma mar nem emlekeznek arra, hogy itt gát lett volna. 68. Grupa Samului (e.). 69. Kosteșea Baraboișului (e., l.). 70. Fatsa Vadului (e.). 71. Dosu Vadului (e.). 72. Grupa Trînci (e., l.). Egy Trinca Gergely nevű román emberé volt. 73. Manastire (e.). „A fost akolo čeva manastire.“ 74. Grupa Koružanului (k., e.). Egy Corujan nevű emberé volt. 75. Čutaja ča mare (k., e.). 76. Fatsa Čutaji (e.). 77. Dosu Čutaji (e.). 78. Fundu Čutaji (e.). 79. Čutaja ča m'ika (l., e.). 80. Parau Čutaji čei mari. (p.). 81. Gura Čutaji čei mari (l.). 82. D'alu Viñderejilor (l.). 83. Între Čutaj (l.). A Čutaja ča mare [75] és Čutaja ča mika [79] között lévő legelő. 84. Ritu Treșkașie (k.). 85. Gura Rimeti (k.). 86. Sirdi (e.). 87. Silvaș: Silivaș (sz.). 88. Kležiie (e.). A református egyháza volt. 89. La čoroju (kút, sz.). 90. T'erfu (k.). Régen be volt kerítve, de 76 éves vezetőm már csak hallomásból tudott erről. 91. Gura Čutaji čei m'ič (l.). 92. Val'ea d'ela Buda. A Bodonkút ~ r. Buda felől jövő patak neve. 93. Parau Čutaji čei m'ič (á.). 94. Fatsa Stavariși (sz.). 95. Dupa T'erfu (sz.). 96. Ritu mori (k.). 97. Drumu Čutaji (út). A Čutaja ča mare-ba [75] vezet. 98. Hagau (sz.). 99. Fintina Nutsului (kút, sz.). 100. Akastaj (sz.). 101. Dosu (sz.). 102. Ritu kajilor (k.). 103. Ritu Droņgoși (k.). 104. Ritu Kașacanului: Ritu al mare (sz., k.). Egy Kolozskovácsiból való emberé. 105. Pădușea popi: Pădușea beșeriči (e.). 106. Fintina din Gura Vadului (kút). 107. Fintina din sus (kút). 108. Fintina din žos (kút).¹ 109. T'erfuts (sz., k.). 110. Šantsu Greči (e.). Itt keresték azokat a kincseket, melyeket a görög óriások hagytak itt. A román uralom alatt komoly ásatások folytak ezen a helyen. Az ásókat a kolozsvári „halott lány“ (alvajáró?) vezette. Két kincskereső nevét a következő gúnyvers őrizte meg: Iuon ku Sînjion — Sapa'n Greča dupa bañ — Alfla p'etri ši bolovañ.² 111. Fintina la Silivaș: Fintina la Silvaș (kút). 112. Su koste (l.). 113. Korbu (e.). 114. Podu Vadului (h.). 115. Virvu Greči (e.). 116. Kobiltău (sz., k.) [Gergely Béla hgy].³

¹ A 107–108 a Greča-ban lévő kutak neve.

² A halott lányról szóló hiedelem és a gúnyvers Jakab Ferencné (42) bodonkúti magyar asszony közlése

³ Közlő: Kis Vazul (76), Nemes Vazul (29). Rus Vazul (3?) báboci és Gocan István (50) nádásberendi lakos valamennyi román nemzetiségű.

BÁDOK

1416: poss. *Bodagh* [TelekiOkl. I, 417, 422]. 1493: *Badok* [BánffyOkl. II, 348]. 1507: Gallus de *Badog* [Uo. 412]. 1576, 1586: *Badog* [MúzRadák — JósHb. Fasc. III. No. 30]. 1587: *Baadok* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1609, 1610, 1630, 1637, 1646, 1653, 1670, 1673, 1675, 1700: *Badok* [JósHb. Fasc. III. No. 42, 69. — Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 991, 1001, 1007. — OL. Teleki lt. Földváry oszt.]¹ 1645: *Badogban* [OL. i. h.]. 1652, 1668: *Badoghban* [I. h.]. 1671: *Baldok* [I. h.]. 1675, 1677: *Badogh* [Bf. I. — JósHb. Fasc. III. No. 23]. 1685: *Bádogh* [I. h. 24]. 1700: *Badog* [OL. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1703: *Badogban* [OL. i. h.]. 1716: *Báldog*: *Badog* [JósHb. i. h. 68]. 1722: *Badogh* [OL. i. h.]. 1725: *Bádog* nevű Faluban. *Báldogh* [OL. Teleki lt. i. h. — Az un. egyh. közöns., lt. Gen. vis. 167. l.]. 1737, 1740: *Báldok* [Bf. I.]. 1761-2: *Bádog* [Rátz Krisztina conscr.]. 1767, 1769: *Badak* [Hodor lev. — Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 71]. 1808: *Bádog* ~ *Bádok* [Lipszky]. 1831: *Bádok* ~ *Buduk* (!) [ConsTrans.]. 1839: *Bádok* [Lenk]. 1877: *Bádok*: *Bodok*: *Bábok* (!)² ~ *Badocu* [Dvorzsák, Hnt. 324]. 1909, 1922: *Bádok* ~ *Badoc* [MoldTog. — Martlstr.]. 1913: *Bádok* [Hnt.]. 1942: *Bádok* ~ *Badok* [Hgy.].

1590: az Czicz vapaba(n) (sz.) [JósHb. Fasc. III. No. 34]. — 1638: az Szena rét kúttia felől (sz.), az másik fordulora . . . az borsos hegi alliban az arok mellet (sz.), az Vakaros kút bércezen (sz.), az füles kúttal (sz.). — 1650: az borsos hegien (sz.), az borsai ut alat (sz.), az Kender aszó erdeje [uo.]. — 1653: Erdő... az hidégh kutra jō veggel melynek egy felől . . . vicinussa az ōrdóg orra. az patak [uo.]. — 1661: Kide felől: az Porgolato(n) belől egy palagj az Köves patakra megy(en) vegel (sz.), az Kerek bük előtt (k.), az harmas erdő aljaba(n) egy darab írotvanj. az hideg kutra jū vegel. az harmad palagban az hideg kut felől. az hidegh kut arka melet. az Szölős kutban egj palag egj felől az arok. az Szelbe(n). az Szölő oldalon. az nagy Berek oldalon (sző). az nagy berek elöt (sz.), az czere domb alat (sz.), az nagy Berek higara jū vegel az arok melet. az esekben (sz.), az Kender asó retjn. az füles kutra megen vegel egj hold föld alol az arok. az esekben az also laban. az Kender aszó retjn egy njl fű. az fel jaroba egj hold az kidej hatara megen vegel. az ut által kelőb(en) (sz.), az Veres János kincserre megen vegel (sz.), az eb haton (sz.), az borsos hegeb(en) ket hold fold az Vakaros kutnal (sz.).

¹ A XVIII. század elejétől leggyakoribb *Bádok* alakot nem, csak a föle eltérőket idézem.

² Ez az alak nyilván elírás, illetőleg sajtóhiba.

az budós kutba(n) (sz.). az Czicz Vapajaba(n) (sz.). az uj ozlasban (sz.). az Szaraz retben (k.). az Szos (l) kut Saraban (k.). az füzesbe(n) (k.). az magos mart alat (k.). az falun alol az Sasas utban (k.). az Pala kő haton (sz.). — Az másik fordulora való földek: az első (l)laban (sz.). az Sos kutra jü vegel (sz.). Ezen (t. i. az előbbin) alol az Szena ret arkara jü vegel (sz.). az Kötő utban (sz.). az Szena ret arkara megjen vegel (sz.). az Veg laban (sz.). az masodik laban borsa felöl (sz.). az Szena retbe(n) (sz.). az Za tetön (sz.). az omlas alat egy írotvanj feljül az omlás. az omlásban egj hold föld... feljeb (szomszedja) az porgolat. az Kötő utra jü vegel egj darab föld. az dobe halman [JósHb. Fasc. III. No. 22]. — 1675: az hidegh kut fele az szelben melj föld az porgolatra iö vegel (sz.). az Kender aszo ritin (sz.). az Dobe (?) Halma(n) alol. az Sos kuton alol (k.) [i. h. No. 23. — OL. Gr. Teleki lt. Földváry oszt.]. — 1677: Lápos Erdő (ed [Bf. I.]. — 1687: Az Pala kő háton (sz.). Az Meszsze látó Domb alatt (sz.). Az Czicz Vápában (sz.). Az Eb háton (sz.). Az éb (l)hát végiben) (sz.). Az Medgyes Dombon (sz.). Az vakaro oldalon (sz.). az Borsos hegyen (sz.). az Veres János kincsi(en) (sz.). Az kurta Szelen alol a nyilak között (k.). Az Kender Aszo rétib(en) (sz.). — Borsa felöl való forduló: Az harmadik Lábban... az Széna rét arkara mégyen véggel (sz.). Az végh Lább(an) (sz.). Az Borsai Határ szilben (sz.). Az második Lább(an) (sz.). az Déllőb(en) az Széna rét arkara mégyen véggel (sz.). Az Széna rét árka mellett az két árok között egy kerek parlagh... egy felöl vicinussa az Széna rét árka, más felöl ugyan más árok. Az Faluhoz harmadik Lábban egy hold föld az Soos kut árkához mégyen véggel (sz.). Az Sos kuton feljül való Lább(an) (sz.). Az Szina (l) ritben egy hold föld az Kötő utra mégyen véggel (sz.). Az Széna rét kutya felet az Kötő utb(an) az hajlasb(an) (sz.). az Záh tetön (sz.). Az Dobi halma alatt (sz.). Az Omlás és Kelemen Pinczéje között (sz.). Az Omlában Fenn... feljül mellette az Porgolat szomszedgya, alol az Tövis. Az meredek út felett egy darab írotvány vicinussa... alol az Tövis erdő. Az Első Lábban az falu vigin az meredek ut mellett (sz.), szomszedgya... felyül az Pribék Farkas Írotványa. Az Gáll mezein (k., irt.). Az Köves Patak fön (k.)... szomszedgya... alol az Köves patakból járo földek végei. Az Csere Dombon (k.). Az hármes árka mellett (k.). Az Kerek Bük előtt (k.). Az Hármes előtt (k.)... az hidegh kutra jö víggel. az Hármes Terrib(en) (k.). Az egy ház erdeje alatt (k.) [OL. i. h.]. — 1702: az falu felé véggel fel járo láb földben az rét szelben (sz.). ezen verőfenjes odalon az Dobi halmán alol az Kelemen Pinczejire véggel jároe gy szél szántó föld. az Zah Tetön az Borsai határ Szilben

[uo.]. — 1713: az Cicz vapa nevű hejben az nyilas Retek felső végénél (sz.) [uo.]. — 1723: a Falu Erdeje vegiben Delről a Kidei ősvény mellett (e.), a Tekenős mezőn (e.), az Harmas alatt a két Cser kuttya fele megyen veggel a hegy allyaig (e.), a Szurdok arka. Az ördög orrán (e.), vicinussa . . . Delről az hideg kut teri . . . a felső vegit tartja a Derse felé menő ut. A Szurdok Arkaban (e.), a Szurdokban (e.), a Kender aszó erdeje között (e.) [uo.]. — 1726: az Harmadik lában (sz.). Az negjedik lában (sz.). Az vepső laban (sz.). Az Dobi halmara rugó lában az bertzen (sz.). Az Dobi halmara megjen végel az Dobokai határ szelben (sz.). Az Csorgo felet (sz.). Az omlás felet az nagj borozdan felyül (sz.). Az Csorgo Arkara megjen vegel es az Kelemen Pinczejere (sz.). Az Szena rét árkára megjen vegel (sz.). az Kötő ut. Az Omlás alat (sz.). Az első laban (sz.). Az Matska nyuzó domb alat (sz.). Az Falu vegin (sz.). — Derse felé való forduló: Az Szelben az Gargjas kutra megjen vegel (k.). Az Egj haz Erdeje alat (k.). Az hidegh kut árka mellett (sz.). Az harmas alat (k.). Az Kerek bük előtt (k.) szomszedja . . . feljül az Kerek bük. Az harmas arka mellet (sz.). Az Ket arak köszt (sz.). Az Köves patak fön (sz.) . . . (szomszedja) alol az Köves patakbol fel jaro földek. Az Köves Patakban (k.). Az Galmezején egj darab irotvan. az Gal mezejjén(!) az Falu erdeje alat (sz.). — Kide felé való fordulóban: Az akasztó Csere meget (sz.). Az recze (!) Gal fájánál (sz.). Az Falu erdeje mellet (sz.). Az Agjagos ut egj hold föld által jár az uton az szőlő alá (sz.). Az által kelő oldalon (sz.). Az Szőlő alat (sz.). Az eresztő laban (sz.). Az Kidei uton alol az Patak mellet (sz.). Az Nagj berek kutjara jaro laban (sz.). Az Kender Aszo retiben egj darab pallagh az files kutra megjen vegel az also vege az által utra (sz.). Az Kender Aszo reti mellet (sz.). Az Megjes Dombon (sz.). Az Vakaros oldalon (sz.). Az Veres János Kintseben (sz.) . . . fetske farkulagh jo az Falu fele. Az Búdős kutra jaro laban (sz.). az Búdős kutba (sz.). Az Cicz vápa oldalon (sz.). Az Cicz vapában (sz.). Az Pala kö háton (sz.). Az Janki haz heljen fejül az Köles kertbe [uo.]. — 1737: Az Erső Erdő neveztetik Szurdok Főnek mely vulgo Díszno kosárnak is hivattatik. Lapos Bik (e.), a Szurdok Arka. Tekenős Mező (e.), a' Tekenős mezőn levő Kerek Bük fő [Bf. I.]. — 1738: az controversiaban forgo Pojánának a Bádok felől való része Kun rész a Doboka felől való . . . Ördög rész.² a Lapos bük (e.) [OL. i. h. — Bf. I.]. — 1740: az Szurdok Tetejin (e.) [Bf. I.]. — 1753: a' Borsa felől való Fordulob(an) Sóós

¹ Kétszer is így.

² Ezt az adatot egy Dobokára vonatkozó fanúvallomásból irtam ki.

kút n. h.-ben (sz.). — Kide felől való forduloban az Ország uttyától nem messze által járó n. h.-ben (sz.) [Török—Tunyogi lev.]. — 1754: Falu közönséges Uttzája. Falu közönséges Sikátora. A' Pojen n. h.-en, hová a' Magyarok temetkeznek, egy darab hely . . . , Napkeletről (szomszédja) az oláhok Temetője. a' Mező. — A' Doboka felől v(aló) Ford:(uló): A' Sóskutba (sz.). A' Meredek útnál (sz., k.). A' Kötő uton alol (sz.). Az által jároba (sz.). A' Réten (k.). — Vagyon egy darab Tüzure való tilalmas erdőis az Eccl(esi)ahoz tartozo. Doboka felé a Falún felyül a szilen szomszédgya Napkeletről a' Dobokai Malomba járo út [Conscr. III, 52]. — 1761—2: Csomafája felől való Forduloban: A Füles Kutnál (sz.). A Kidei Utban (sz.). A Csere Háton (sz.). A Füles Kuton felyül (sz.). Borsos hegyen (sz.). A Szélben (sz.). Az Eb háton (sz.). A Būdös kutban (sz.). A Kenderászoban (sz.). — Doboka felől való Forduloban: Az Omlás alatt (sz.). Az Új Oszlásban (sz.). Az Dombon (sz.). A Széna rét árkánál (sz.). A Porgolát mellett (sz.). — Kaszálók: Az alsó Réten az Falu Végin. A Kertek allyán. A Hideg Kut teriben (sz.). Az Hármás uton alol. A Hideg Kut uttyán felyül. — A Szálasban (e.) [Rätz Krisztina conscr.]. — 1764: a' Disznó Kosár és Szúrdok árkaik között (e.). Disznó Kosár árka. a' Szúrdok Pataka mellett (e.). Lapos Bükk (e.). a' Cser Kútyánál (e.) [Bf. I. Bánffy Farkas conscr.]. — 1765: a Nagy Rét végiben (k.) [Békési lev.]. — 1767: A Csomafája felé Forduloban: La Borsos v. Borsós Hegy (sz.). Pe Ebhát (sz.). In által járó (sz.). In Szil la Funtinā Retse (sz.). In Kender Aszó (sz.). La Padure Csomafáji (sz.). In Csitzape (! sz.). ¹ Dupe Pedure Szatuluj (sz.). In Szil la Funtine Rétse din Szusz de Szát (k.). Dupe Szorosu Popi (sz.). . . a Kidébe járo ösveny szomszédtságiban. La Csere hát (sz.). In Face Kender Aszouluj (sz.). In Szil la Gálmező (k.). In Szil la Kis Kut (k.), a mellette lévő Szurduk nevezetű Patak szomszéd(ságában), Linge Drumu Csomaféji (sz.). In Szil Szub Padure Beszeritsi (k.). — A Doboka felé Forduló Határban: La Paro Csorgouluj (sz.). La Kötő ut (sz.). Din Sosz de Szát (sz. k.). La Nuts (sz.). De la Akasztéj din Sosz (sz.). La Gyalu kitre Sie Borsi (sz.). Szub Gyalu kitre Sie Borsi (sz.). A Lungu Rituluj (sz.). La Sos Kut (sz.). La Funtinyitze (sz.). Din szusz de Csorgo (sz.). In Sosz de Szát la Būdös Kut (k.). Intru Peri (sz.). Intru Paro Csorgouluj (sz.). . . Eszokról a mellette lévő Arkok a szomszédgyai. Szub Akasztéj (sz.). Szubt Omlás (sz.). In Czitzvape (k.). — A Malom Uttyánál vagyon egy darab Csere, Gyertyán Magyaro és mas fele tsak fiatal Kert Karonak és tsak tüzure való fákból álló Erdő . . . Nap Kelet felől a Dobo-

¹ Kétszer is így.

kai Határ széle . . . a szomszédgya, A Kis Kutnál (ua.) Bokros Erdő (szomsz.) Délről a mellette lévő Arok. A Szálásba. . . Fialtal Csere és tölgy fákból álló Kert karok(na)k való Erdő. A Hármásban . . . Csere, Gyertyán és más féle fákból álló tűzre való Bokros Erdő. A Gál Mezőn . . . Fialtal Csere és kevés más féle fákból álló Karok(na)k való Erdő [Mikó lt. Rhédei J. conscr.]. — 1768: a Palaki Háton (k.) Körtvélyfáknál (sz.), a Kopasz Dombon (e.). a' Falun alól a' Borsa felé való Réthben (k.). erdő hivatik vulgo Szálásnak vagy Szálás Erdőnek¹ azon Szálás erdőn alól Gyertyános nevezetű erdő . . . (alól szomszédja) a' Szurdok pataka [MúzBf. — Békési lev.]. — 1769: az . . . Udvarház helynek szomszedsága napkeletre Csomafájára és Dobokára járo Ország uttya Napnyugotról az Kis Sikátor. — a nagy utzán a patak felöll. — a nagj rétről le járó és jövő patak [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 71.]. — 1774: a Bádoki határban lévő azon Erdőt melly vulgo közösnök (!) hivatik a több a mellett lévő erdőkkel edjütt a Dobokai Dumbráváig [i. h. Fasc. XIX. 91]. — 1781: az oldal ut tető nevezetű helyben (e.) [i. h. 126]. — 1783: A' T somafája felől való Forduloban: Szántó: A' Csorda Hajto Utnál. A' Koromberek alljába a' Borsa felöll Kide felé járo Uta között. A' Csereháton. A' Vakaros oldalon. A' Tzitz Vápa oldalának allso Részén. A' Tzitz vápában. A' Bűdös Kutban. A' Borsos hegyen. A' Kender Aszoban lévő Rét mellet. A' Kender aszoban a' Fűles Kuton felyül. Ugyan ennek (t. i. az előbbi helynek) a' Fundetura felől való végiben. A' Kertek megett a' Falun kívül mely a' felső végivel rug a' Falu Erdejére. A' Koromberken a' Kide felé menő uton aloll. A' Kenderaszoban a' Kide felé járo ősvényen aloll. a' Kender aszo patakán tul az also nyilaknak a' Felső végiben, egy felől a' Kender aszo pataka . . . szomszédi. A' Kender Aszoban a' Rét szelen. A' Kender Aszo verőfénye oldalában. A' Kidei Határ szélben a' Kidei szöllőknél. A' Csere Háton. A' Megyes Dombon. A' Borsos Hegy oldalon. A' Kender aszoban a' Réten tul az Eszkan a' Kidei ut felöll. A' Csernátoni nagy Lab föld. A' Kender Aszo Retin tul. A' Kenderaszóbéli Réten tul a Borozdak között az Eszakan. Az Ebháton. — A Dobokai és Borsa felöll való Forduloban: Szántó: Az omláson felyül. A' Kötő Utban, mely véggel rug a' Tsorgora. A' Csorgon felyül való oldalban. A Vatzkor fak között. A Falun aloll a' második Táblában mely véggel a' Sos kutra rug. az harmadik Táblában egy Láb föld . . . rug véggel a' Tsorgo árkára. a' Hegy tetőn, mely rug

¹ Szomszédja K.-ről az erdőre feljáró szeker út, Ny.-ról a' Dersere által járo ősvény.

² Tziko Pálné Csernátoni Rozáliát és Csernátoni Györgyöt említik mint rész-birtokot.

az innetso (!) végével a Bádoki akasztófa felé. a' Széna Rét árkan tul. Az Omlás alatt. Az A (!) oldal alatt. A' Tsorgon tul. A' Tsorgo arkán innen. — A' Csomafája felől valo Fordulóban: A' Tzitz Vápában (k.). A' Kender aszoban a' rövid Nyilak között (k.). A' Kenderaszobeli Réten a' hosszu nyilak között. — A' Falun alol valo Réten a' rövid Nyilak között (k.). a' Kerek Bük alatt (k.). a' Borsá felé le menő patak. A' Felső tilalmasban a' Hideg kut teriben. a' nagy Rét (k.). A' Temetőn felyül a' Kis Kutra járo osvényen aloll egy kiseded kaszállotska. A' Kis Réten tul a' hosszu Parlagok között (k.). A' Kerek Bük alatt, mely rug véggel a' Hármárol lejövő Arakra. A' Sadány árkan innen az oldal ut alatt (k.). A' Falun Felyül lévő Tilalmasban az árkok között, mely rug véggel a' Szurduk árka felé a' Hideg kut Teriben... Nap Keletről az Erdőre Járo ut szomszédságában (k.). A' Felső Tilalmasban a' Két Arok között (k.). a' Felső tilalmasban a' Szurdok árkanál (k.). A' Gárgyás Kutnál. a' Poléban(?) a' Temető mellett (deserta) [TT.]. — 1798 a Szálos erdőből [uo.]. — 1800 : ā Csere háton (sz.). A Bórsós hegy oldalában (sz.). A Pallaki háton a Csomafáji út mellett (sz.). ā Fogadónál (sz.). Az Zá oldalban (sz.). A Körtéfák közt a Sós kútban (sz.). ā Nagy Réten (k.). A Gálmezőben a Temetőre jövén véggel. ā Kenderaszóban (sz.). az Árok végénél (e.). ā Kopasz dombon ez is közös (erdő) az ajjában pedig egy kis irtás vagyon. az Hágotetőn (sz.). ā Alsó Réten (sz.). Csórda hajtó útnál (sz.). Az által járo alsó részében (sz.). A Koromberek ajjában a Borsá felől Kide felé járo utak között (sz.). Az Omláson felül (sz.). Az alsó réten ā Széna rét árkanál (k.). [Békési lev.]. — 1801 : Doboka felől valo Fordulóban: a' Pap Diofájánál a' Kötő uton tul [TT.]. — 1802 : Kerekbük Erdőben e... rug...a felső vége... a Kidei Határra [TT.]. — 1803 : a' Bádoki Határon a Dersei és Poklostelki határ Széljbe az ugy nevezett Árok végénél (e.) [TT.]. — 1806 : Régi neven pedig neveztetett a Magyar Templom mellett levő Szabó Bálint Kerek ház helyeinek [Békési lev.]. — 1807 : a Parla kő gáton (!) [TT.]. — 1810 : a Feljároba (sz.) [Békési lev.]. — 1810 körül : Doboka felől valo fordulóban a' Falu felet (sz.). A' kötő utban (sz.). A Tsorgo árkan tul (sz.). A' feljárob(an) (sz.). Csomafái ut mellett (sz.).¹ A' Palaki háton (sz.). A' Fundeturában (sz., k.). A Kenderaszob(an) (sz.). A' Vas Miklos uram Fogadoján fejlül egy horgos kasszallo. A Falun alol a' Nagy réten (k.). A' Szilb(en) a' Szurduk árka mellett (k.). A' volt Falu erdejiben. A' Hármásb(an) (e.) [uo.]. — 1811 : Dumbráva (e.) [TT.]. — 1812 : Kopatz Domb el pusztult bokros (e.),¹ Kerek Bük (e.).² Lá Kápu Parouluj (e.). Szill (e.). Dumbráva

¹⁻² Kide felől.

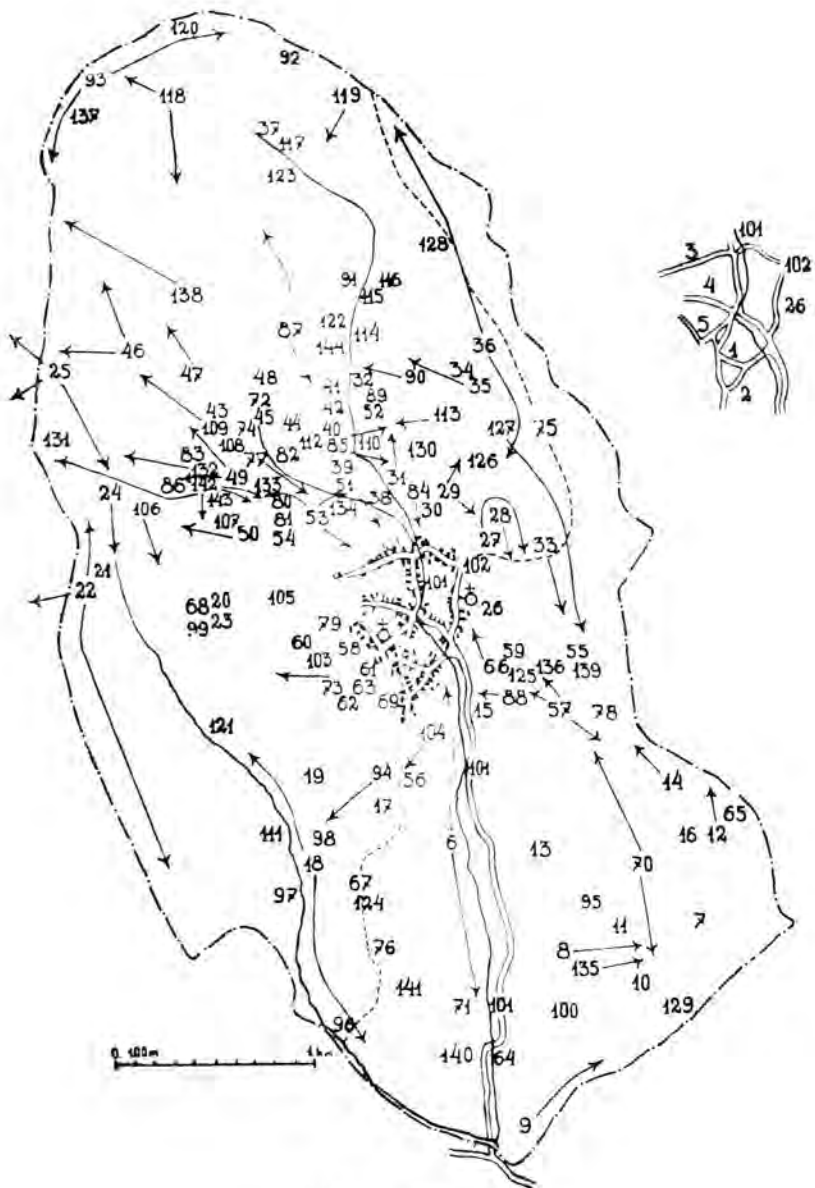
(e.) [MúzBf. — TT.]. — 1813: a' felső falu végén a Szél nevezetű helybenn lévő Colonialis sessio, a Doboka felől lévő fordulón¹ az Omlás alatt (sz.), a Kide felé való fordulón a' fundetura n. h.-en²(sz.). Kövespatakban (k.) [TT.]. — 1816: a Szilben a Nagy rét n. h.-ben (k.), az oldal ut felé járó ut [Békési lev.]. — 1817: a' Doboka felől való Fordulon: A' Kötő utbeli nagy szántó Föld. A' Pap Diofájánál (sz.). Az Omlás alatt (sz.). A Csorgonál (sz.). A' Csorgo Arkáu tul (sz.). Az Határszélbeli nagy Föld (sz.).¹ A' Hegyen a' Csovánál (sz.). Egy Parlag az omlásnál ennek egy felől... a' Pojény a' szomszédi. — a' Csomafája felől való Fordulon: A' Fundaturabeli Nagy szántó Föld. Az Ebháton (sz.). a Pallakiháton a' Rét szélin (sz.). A' Feljároba (sz.). Az Csomafája felé járó ut mellett (sz.). Ugyanezen Fejül a Feljároban (sz.). A' Cziczivápába (sz.). A' Palaki háton az Cziczivápába (sz.). Az Altaljároban (sz.). A' Kertek megett (sz.). A Bűdöskutban (sz.). A' Kenderaszo Rettyebeli kaszáló. a' Kert hátuljában lévő Rétbeli kis szegelet (k.). A' Kenderaszo Rétyyiben (k.). — a z Felső Fordulon a' Szilben: A' Nagy Rétbén (k.) melynek ... a' Nagy Rét szélin le fojo Patak a' szomszédi. A Kerek bük alatt egy Parlag. a' Szilben az Ecclesia Erdeje alatt egy Darab Parlag. A' Kerekbükben lévő Irotvány mely circum circa Erdovel vagyon körülvéve (k.). A' Szilben a' Hármas alatt egy nagy Iratvány (k.). — a z Also Fordulon a' Réten: Az öreg Curia Kertyén alól lévő Kaszáló Rét (k.). a' Rövid Nyilak közt (k.). A' Bűdös Kutban (k.). — a' Felső Fordulon a' Szilben Derse felől: Az Arinánál lévő Iratvány (k.). A' Falu mellett lévő kender Föld a' végibe lévő kaszálotskával edgyütt. — Erdők: A' Hármasban egy Darab Erdő ... melynek ... Eszakrol a' Hármas árka a' szomszédi. A' Krutsánál. A' Köves Patakbéli Erdő. Az Kerekbük Tetején egy Fototska Erdő. egy darab Erdő ... Szurduk Árkán melynek szomszédi egy felől a' Szálas árka. A' Cser kuttya tetején (e.). Az Arinánál lévő vágat. A' Kerekbükbeli Erdő. — Pallaki Háton az ut hosszáb(an) (sz.). a Csorgon alól (sz.). az orosz Dombon (e.). az Árok véginél (e.) [Békési lev.]. — 1821: a Kender aszszoban a Kurpetor nevű álludialis (!) föld. A Kenderaszso n. h.-ben a' Kidében járó ösvény mellett lévő föld [TT.]. — 1822: A Csoma Fája és Kenderaszo felől való Fordulob(an):² Az Által Jároba (sz.). A Fűles Kutnál³ (sz.). A' Meg(g)yes Dombon (sz.). A Kenderaszo Rétyyibe. A Kender aszo⁴ rétbén (k.).

¹ Alább: A Határszélben Borsa felől (sz.).

² Alább: A' Kender aszo felől való Forduloban a Palaki Háton.

³ Alább: A Fűles Kutnál.

⁴ Alább: Kenderaszso.

Bádok helynévterképe
 Határa 2220 kat bold

a vakaros Hidnál a Borsos Hegy oldalában. A Komberkén (!). A Fundeturab(an). A Korom Berken. A Falu mellett az Oldalba (sz.). A Csere háton. A Feljáronál. — A Doboka felől való Forduloba: A Kötő Utban (sz.). Az Omlás alatt (sz.). A Bornyu legelő hely között. A Rét mellett (sz.). A Bornyu legelő Hely közt egy írotvány. A Hegyen (sz.). A Dio Fánál (sz.). A Hegyen a Csován aloll (sz.). A Körtvély Fák között (sz.). — Szántó Földek Minden Eszt(endő)ben) használhatók: A Borsos Hegyen. A Csorgo árkan tul, A Borsos Hegyen a Borza Fánál. A Parlaki hát végében. A Rét mellett a Fogadonál. A Pallaki Háton. A Csomafái Ut mellett. A Kerek Bük alatt (k.). Az also rétben (k.). A Bűdös Kutb(an), A Nagy Rétbe a Szélybe (k.). A Sodány Arka mellett (k.). A Rét Szelén (k.). A Csorgo Arkánál. A Gál Mezőn (k.). A Czuczo Vápába. A Nagy Rét Árka mellett (k.). A Czuczó Vápa oldaláb(an). A Csorgo Arkán tul a Határ Széjbe. A Falu mellett (k.). A Szelbe a Kertek végibe (k.). A Köves Patokba (k.). — Erdők: Krutsánál. A Két Árok között. A Dumbrávába. A Poklostelki uton alol. A Kerek Bükbe. A Malom Uttyánál. A Közös Erdőbe a Poklos telki utonn alol. A Kopatz Dombon. A Falu felett a Falu erdejébe valo Fogas [TT.]. — 1824: a Kide felől való forduloban: A Borsos hegy (sz.). A Pusztá Szöllőnél (sz.). A Kender aszó réttyében (sz.). Lá Sztupeture (sz.). Az Árkok Közt (sz.). A Csereháton (sz.). — Doboka felől való forduló: a Borsa felől való Hegyen (sz.). a Borsa felől való Hegyen az Akasztófánál (sz.). a Fogadonál (sz.). A Dobokai (~ Doboka) Hegyen (sz.). — Az Also réten a Falun alol (k.). A Kender Föld (sz.). A Pusztá Szöllőnél (k.). La Sztupeture (sz.). A Borsos Föld (sz.). Az Oltoványosba (k.). A Szilbe (k.). A Kerek Bük alatti (k.). — Dumbrávában (e.). Pojenyitza (e.) [TT.]. — 1825: a Hármasba (e.) [Bf. I. Bánffy Ferenc conscr.]. — 1826: Kender ászobéli Föld [Kidei lev.]. — 1831: A Szálásban (e.). A Dumbrávába a Soss kutnál (e.). A középső Dumbrávába (e.) [TT.]. — 1835: a Dumbrava n. h.-en (e.) melly irt Erdőnek N: Kelet felől a Dumbravica Uttya N: Nyugott felől a Kő Csür Arka... a szomszedi. a Dumbrávába a Sóos n. h.-en (e.) [Békési lev.]. — 1836: a Dumbrávába (e.). Dumbráva uttya. a Soosba (e.). a Szálás (e.). a Hármasba (e.) [EM. Borsai conscr.]. — 1838: Gál mezőre járo ut. Bádoknak verőfényes oldala. — Doboka felől való forduloban: Intre pér vagyis a Soskut (sz.). Meredek utnál fejjül (sz.). kötő utnál (sz.). — Kide felől való forduloban: Az által Jároban. — Bűdes kut (k.). Közös nevezetű helyen vagyis a Szélen. Dumbrávára járo Szekér ut. Bértz alatti Szekér uton [MNY. XXVIII, 60]. — 1840: a Kenderaszo Réttyéből a Csomafái nagy szekérutba Féljáro uttol kezdve

(sz.) [TT.]. — 1842: a Kerekbük alatti Közös Erdejek. [TT.]. — 1843: a Falun fejül levő Somaianum Nagy Santzba lévő ... kaszáló [TT.]. — 1844: a Doboka felől való forduloban Pe gyál lá ákasztély (sz.). La pereu Csorgeuluj kete grape (sz.). Peszte pereu Csorgeuluj (sz.). Lá Fegedeu (sz.). In Borsoshegy (sz.). — Kide felől való forduloban: In Kenderaszo lá funtiná Csernági (sz.). In Fejjareu (sz.). La Keräre Tyizi (sz.). In Fundeture (sz.). az Szilbe (sz.). A Kender aszo réttyiben (k.). az Szilben in ritu csel máre (k.). — Kö Csür árkánál (e.). A Kender aszoban a Csere háton (sz.). Pusztá Szöllőknél (sz.). A Csere háton a Kidei ősvény mellett (sz.). Pojénybéli Ujfelfogási Feljáróbeli szántó. Kötőut (sz.). Pap Oldala alatt. A Falun aloll. hosszú Rét. A Vatzkorfákon alolli szántó. Temetőbeli kaszáló. Papi nagy oldal [TT. — MNy. XXVIII, 60]. — 1846: A' Kide Felől li Forduloban: A' Kopasz Domb (sz.). Fundeturabeli Szántó föld. A' Fűles kutnál (sz.). Az általjáróba (sz.). — A' Doboka felől li Forduloban: A' Határ Szilbe (sz.). A' Diofánál (sz.). Körtvély fáknál (sz.). A' kötő Utba (sz.). — A' Borsos hegyen (sz.). A' Csomafái ut mellett (sz.). A' Pallaki háton (sz.). A Szilbe lévő Kender föld (sz.). Az also Réten (k.). A' Szilbe (k.). A' Nagy Réten (k.). Kerek bükkön (e.). a Kender aszon (sz.). az Berken az az Olah Kuti Erdön [TT. — Kidei lev.]. — 1847: a Köves Patak rétyén az ugy nevezett Gál mezején [TT.]. — 1851: lá gárdu Czárinyi a rét mellett (k.). a Gárgyas kutan [TT.]. — 1853: a Falu felső végén a Gárgyás kutnál (telek). a Kö Csür árka mellett (e.) [TT.]. — 1854: Feljáróbeli föld. Kötőutbeli szántó. az ugy nevezett Diofánali szántó. Pap oldala. Pojén. A' Falun alolli hoszszu Rét. A' Vatzkor Fákon alolli szántó föld. A' Papi nagy oldal. Alsó r t [MNy. XXVIII, 60]. — 1855: Kenderaszo Rétye (k.). Dumbráva (e.). Feljaro (sz.). Kötő Ut (sz.). Csorgo árkán tul (sz.). Koromberek (sz.). Fundatura (sz.). Szil ~ Szél (k.) [TT.]. — 1856: Cserkut n. h.-en lévő újj vágattja. Irotvány [TT. — MNy. XXVIII, 60]. — 1857: Dumbráva (e.). Kö csür árka (e.) [TT.]. — 1860: Pirlazsák (sz., k., .. tkl., á.). Kötő ut (ua.). Hoszszu rét (k.). Feljaro (sz.). Krutsa (e., l., tkl., á.). Pojény (sz., l.) [MNy. XXVIII, 60]. — 1869, 1873: Irotvány [A dési egyhm. viz. jk. 3. — MNy. XXVIII, 60]. — 1871, 1881: Irotvány ~ Iratvány [i. h. 102, 150]. — XIX. sz. *eleje*: a' Rét mellett (sz.). La Funátze (sz.). Pe Dimbu Paduri Popi (sz.). Kerekbük (e.). A' Szurdukba (e.) [TT.]. — XIX. sz. *közepe*: Doboka felől való Forduloban: A Fogado felől. A Fogadonál a' Határ végén. A' Csorgo árkán tul az omlásnál. A' Dobokai Hegyen. A' Dobokai hegy tetőn. A' Borsá Felől való hegyen vagy is az akasztó fánál. Lá gárdu Czárinyi. A Hegyen az akasztó Fánál. A' Sos kutnál. A'

Csorgonál. A' Csorgon innen az omlás alatt. — A Kide felől való Forduloban: A' Fel járon. A' Cserhaton. A Pusztaszőlőnél. A' Korumberken(t).¹ A' Kender aszszó réttyében. A' Csorgon Felyül. A' Csorgonál. Az árkok közt. A' Fűles kutnál. La Sztupeture. A Borsos hegy. n. Az also rétben a' csorgo árka mellett. A' Kender aszszó réttye mellett. A Medgyes Dombon. A Fel jároban. A' Cserhaton. Az Ehbáton. A bűdös-kutnál. Lá pyátre. Lá podu Csomafai ~ A' Csomafai Hidnál. A' Cziczavápán. — A Szilbe (k.). A' Szilbe a' Köves patak felé (k.). Az also rétben (k.). A' Szilbe a Kerekbük alatt (k.). A Szilbe a' köves pataknál (sz., k.). Az also rétben a' Csorgo árka mellett (sz., k.). Dumbráva a' Sos nevezet alatt Tölgy és Cserfa. Dumbráva a' középső intre pojen cser és Tögy fa veszzsős Erdő. Dumbráva a' keresztben tul tölgy és cser fa. A Szálás (e.). A Pistyira alatt cser, tölgy gyertyán, magyaro és tövis tűzre való fák és gaz. A' Hármás nevű erdő melyet a' Sellérek használtak gyertyán, tölgy, magyaro, tövis, rendetlenül vagott gazos bokros erdő. Cserkut tölgy és cser fát termő Erdő. A' Fundeturába, vagy is Kopasz Dombon . . . szomszédi . . . északról a Kidébe járo ut (e.). A Falun alol való rét (k.). A' Borsos Föld (k.). A Kender Föld a' Szilben a' Kerekbük alatt (k.). A' Szilbe a' köves patak mellett (k.). — a Bádokí és Dobokai Határok különböztetésére, nagy munkával mesterségesen emelt 4-ik nagy Halom (Czigla). a' Gyilkos nevű Dombon. a Bádoki Pojény. Krutsa nevű Erdős hely. — A Bádoki és Poklos telki egyben rugo Határ szélek . . . kezdve . . . Lá Krutse Bádokuluj nevű helyen létező Erdeje Felső végébe a' Poklostelki és Bádoki Határok közt a' Dumbrava tetején. — Ezen Halomtól kezdve a' Bádoki és Dersei egybe pontosulo Határ végek közt 300 Lépés távolságra, hol a' Kidei, Bádoki és M. Dersei Határok öszve pontosulnak, az ugy nevezett Lörintz mezőnél Két Utok közt ék formába jövö ut. a' Bádoki Lapáj nevű Erdő tetején a' Nagy Bértz Ut szegeletébe. A' Rotunda tetején. a' Rotunda feletti Bérzi Uton a' Czikoféle Erdő. Lá Pojáná Tyéuluj. a' Kerekbük felett. a Kopasz Domb tetejénél. A' Koromberek tetején. a' Koromberek tető Bádoki és Csomafai Határok szélei. Az Ugy nevezett Sztupaturánál. a' Bádoki és Csomafai Határok közt Hidnál. a' Két Falu Határát el választó Kenderasszobol le folyo árok mellett. a' Kenderasszoo Patakán folyo víz. a' Borsai Határ Szélbe . . . a' Nagy Sándor Karnátz nevű Fogadoján alol a' Bádoki és a' Borsai Határok közt a' Hegyről le jövö ut és a' Nagy ország Ut mellett. a' Bádoki és Borsai Határok közt a' Hegy élén fel járo Uton menve az akasztófa helye arányába.

¹ Igy többször is

— a' Köves Patak. a' Lapáj és a' Hármas tetején a' Közös Erdő mellett járo Szekér Uton mindenütt kereken le a' Szálas és a Hármas tulso Szélén a' bértzen járo ördögóra nevü helyen le a' Szélig. a' Sziltól a' Boloványoktól kezdve a' Péstyíra felett az Ördögórán járo Bértzi ut és a' Szurduk árka között az egész Szálas nevü Erdő a' Közös Erdővel. a' Kő Csürös Szurduk árkan tul az egész Dumbráva a' Krutsával égyütt a' Poklostelki és a' Dobokai Határig és a' Krutsa nevü Helyen lévő Pojánától a' Szurduk árkába jövö árokig. — a' Pojény. a Szél és a' Szurduk árka közt lévő minden Erdők [TT.]. — 1941-3: 1. Kis ucca ~ Ulicqra. A fiatalabbak *Erdeji Samu uccája* ~ *Ulicqra lui Erdeji* névvel is illetik. 2. Bojér úttya ~ Ulitsa Bojerului. A fiataloktól inkább a *Marzásnok felé* ~ *Pă la Moreșeni* név hallható. Első neve onnan származik, hogy az út Bojér Gyula szolgabíró alatt készült el. 3. Gálmező úttya: Gelmező úttya ~ Drumu kátră Gálmezău. A Gálmező felé vezetô út. 4. Török ucca: Török Kárôj úttya. A faluban régi birtokos Török-család egyik tagja, Török Károly készíttette utca és út. 5. Buna ~ Buna. Jóvizü kút a református templom közelében. 6. Alsórét: Hosszurét ~ Rîtu lung (k.). A falu alsó felén hosszan elnyuló rét. 7. A Hegyen ~ Pe d'al (l.) 8. Csörgőárka ~ Păraul Čurgauluj (sz.). 9. Akácok: Akácok ~ La Akăts (k., l.). A határnak Borsa felé esô szélén lévő akácos körül elterülő határrész neve. 10. Zadahagya: Zadahogya ~ Zadahogde (k., l.). 11. Vackórfáknál ~ La Peri (sz.). Az itt lévő vackórfákat ezelôtt kb. 60 évvel kivágták. 12. Omlás: Zomlás ~ Zomlaš (l.). Sziklás, omlásos, suvadásos határrész. 13. Kötô-út ~ Kefeut (út, sz.). 14. Pillog: Pillazsa ~ Pirlqaze (e.). 15. Ösvények ~ La Kărări (sz.). A hegyoldalon több ösvény vezet fel a Pojényra [57]. 16. Az Omlás alatt ~ Su Zomlaš (sz.). A közlô szerint „mos lecsúszatt.“ 17. Meggyezsdomb ~ Međeždîmb (sz.). Régen állítólag meggyfák voltak benne. Itt van a falusiak szerint az óriások pincéje, ôt hordó arany van benne. Kutattak utána, de nem kapták meg. 18. Kenderaszó: Kendereszó ~ Kenderesau (sz., k.). 19. Fëjjaró ~ Fijarau (sz.). 20. Csêrhát ~ Čerhat (sz.). 21. Koromberegödre ~ Grqpa Koromberekului (sz.). 22. Koromberek ~ Koromberek (sz.). 23. Köveknél ~ La pŧatre (sz.). 24. Fundetura ~ Fundatura (sz.). 25. Kópadzomb ~ Kopozdîmb (sz., e., k.). Az e határhoz tartozó része erdôs, de a kidei rész jobbára erdőtlen. 26. Ódalút: Odalut ~ Adalut (út, kőbánya). 27. Étyház erdeje ~ Pădurija Kležiej (e.). 28. Iratványok ~ Iertevqje (sz.). Régebben ritkás, írotványos erdő volt. 29. Közös ~ Kezešu: T'uzoša (e.). 30. Szil ~ Sil (k.). 31. Szürduk ~ Surduk (k.). 32. Szürdukárka ~ Păraul Surdukului (á.). 33. Malamunytya: Málámunytya ~ Malamunŧe (e.). 34. Kruca pojánája ~ Pojana Kruči. Tisztás a Kruca erdejében.

35. Kruca ~ Kruča (e.). 36. Dumbráva ~ Dumbrava (e.). 37. Az Árok vége (e.). A Szurdukárka [32] fejenél, kezdeténél lévő erdős határrész neve. 38. Szürduk úttya ~ Drumu Surdukuluj (út). 39. Bolovány ~ Bolovaň (k.). Nagy kövekkel, sziklácskákkal tarkított rét. 40. Pestyereja ~ Peštere (e.). Egy sziklás üreg, barlang környékén lévő erdős hely. 41. Kistornác: Kicsitornác ~ Tárnačor. Kiugró sziklapad és sziklapárkány neve. 42. Szálás ~ Saloš (e.). 43. Mitruj pojánája ~ Pojana Mitruluj. Tisztás az erdőben; 1941-ben beültették tölgy-csemetével. 44. Bámfi gödre ~ Grōpa luĭ Bamfi (e.). 45. Hármásárka ~ Părau Harmoșuluj (á.). 46. Kerekerdő: Retundu ~ Rätundă (e.). 47. Cserkút ~ Čerkufe (e., kút). Csererdő közepén van egy forrás, kút. 48. Pojáná Tyejuluj ~ Pojana T'eĭuluj (e., tisztás). A közlő szerint „vót ott egy naty hársfa“ (vö. r. *t'eĭu* 'hársfa'). 49. Kerebik: Köröbik ~ Kărăbik (e.). 50. Kövespatak ~ Kišpaták (á., e.). 51. Nagyrét ~ Rĭtu mare (k.). 52. Funtinyica: Kiskút ~ Funtirĭtsă (kút). Kis tisztás és kút neve. Az itt lévő bővizű forrás 1938 táján kiapadt. 53. Kiserét ~ Rĭtu čel mik (k.). 54. Gelmező: Gálmező ~ Gelmezeu: Germezeu (e., k., sz.). 55. Malamúttya ~ Drumu mori (út). A szomszédos Doboka község határának Bádok felé eső részén levő egykori malomhoz vezető út neve. 56. Veres Miháj dombja ~ Dĭmbu luĭ Vereš Mihaj. A közlő szerint nagyapjának, Veres Mihálynak a birtokában volt és innen van a neve. 57. Úrbéresek legelője: Pojény ~ Pășuñea želerilor: Pojeñile (l.). 58. Kertek megett ~ După Grădiň (sz.). 59. Zsodánárka: Fágujárka ~ Părau Faguluj (á.). Szakadós, omlásos időszakos vízfolyás neve a falu közelében. 60. Bojérbokra ~ In Tufele Bojeruluj (e.). 61. Étyházi kert: Pap kértje (gyü.). A református pap használta kert. 62. Kripta ~ Pă Kripta (k.). Ma is mutatják itt egy sírbolt helyét. 63. Szoros ~ Soroš: Sorošu Popi. A református pap telke mellett felmenő, mély és szűk út neve. 64. Kűhid ~ Podu Popi: Podu Lajki. A közlő szerint „a magyar (= református) papnak ot vót főggye.“ Másik román neve onnan származik, hogy a kőhidat egy Nagy Lajos nevű birtokos készítette. 65. Cigla ~ Tsigle: Akasteĭ (l.). A határ legmagasabb pontja; katonai háromszögelési pont. 66. Papódala: Étyházódala ~ Kőstęa Popi: Kőstęa Klezieĭ (e., bokros l.). 67. Csomafája út ~ Drumu kătră Čomafaja (út). A szomszédos Csomafája felé vezető út. 68. Csörgő: Csürgő ~ Čurgeqaš (kút, sz.). 69. Kripta alatt: Kertek megett ~ Su Kriptă (sz., k.). 70. Verőfény: Verőfíny ~ Fatsa (sz.). 71. Bűdös-kűdgödre (sz.). 72. Hármás ~ Harmoș (e.). 73. Gyümölcsösiratvány (k.). A református pap kertje felett lévő irtás, ma gyümölcsös neve. 74. Fenyves ~ La Braz (e.). A közlő szerint „ültetve vót“. Valóban kis fenyőfákkal beültetett erdőréssze neve. 75. Dumbráva úttya ~ Drumu

Dumbrăvi. Út a Dumbrava nevű erdőben. 76. Ephát ~ Iephat (sz). 77. Szénafű ~ Finats (k.). 78. Pojényi kút: Kút a Pojémba ~ Fintina im Pojeń. Kút a Pojény nevű erdőben. 79. Ákoskertye ~ Gređina lui Domnu Akoš. Török Ákos földbirtokos kertje. 80. Törögdombjá ~ Dîmbu lui Terek (sz., k.). 81. Döktér ~ Gropa im Mor-tečuńe la Kišpatak. Az elhullott állatok temetője. 82. Fenék: Nagy-rétfenék ~ Fundu Rîtului (k., e.). 83. Alsóiratvány: Alsópojána ~ Jertevoju đin žos (tisztás). 84. Erdő alatt ~ Pă su Pădure (sz., k.). 85. Szurdukódala ~ Košteja Surdukului (e.). 86. Berciiratványa: Felsőiratvány ~ Jertevoju d'in sus (tisztás, k.). 87. Nagyerdő ~ Pădurija țe mare (e.). 88. Lupujárka ~ Părau Lupului. Időszakos vizfolyás és környékének neve. Nyelvkalauzom szerint egy *Lupu* nevű román emberé volt. Tunyogi Csapó Gyula földbirtokos szerint azonban neve onnan származik, hogy ezen az árkon lejöve lopóztak be a faluba a farkasok (vö. r. *lup* 'farkas'). 89. Delelő ~ Stańište. A Kiskút ~ Funtinița [52] körül lévő kis tisztáson delelnék az e tájon legelő marhák. 90. Krucsárka ~ Părau Kruči (á.). A Krucsától lejövő mély, szakadós árok. 91. Feketecsűrárka. A Feketecsűr [115-6] felől jövő mély árok és benne folyó patakocska neve. 92. Derzseji pojána. A szomszédos Magyarderzse felé eső írotvány neve. 93. Birc: Bérc (e.). 94. Fejjáró úttya ~ Drumu Fijarului (út). 95. Oltovány ~ Oltoań. Szántóföldek között lévő gyümölcsös neve. 96. Csomafáji hídnál. A szomszédos Csomafája felé vezető útnak a Kenderaszó patakán átvezető pontján volt egykori hid neve; ma nincs meg, de a hid környékét így hívják. 97. Csernátoni kút (kút). A közlő szerint ilyen nevű emberé volt. 98. Sztupatura ~ Sztupa-tura (sz.). 99. Fejérkút ~ Fintina țe albă (sz.). 100. A Váluknál ~ La Halăue. E határrészben egy kút és egy csorgó van. A *halău* 'vályu' egyébként itt román közszó is. 101. Patak ~ Valeja. A falun keresztül folyó, nyáron nagyon sekélyvizű patak neve. 102. Gárgyás-kút ~ Gard'așkut. Magas kávéval körülvett kút (vö. *gárgya* 'kútkávé'). 103. Szorosárka ~ Părau Soroșului (á.). 104. Palaki hát ~ Polt'ihat (sz.). 105. Nagy Lajos szöllője ~ Žiia lui Nad' Lajaš (pu. gyü.). 106. Fundetura kútya ~ Fintina Fundături (kút). 107. Kövespatakárka (á.). 108. Tyizdokfeneke ~ Fundu lui T'izdok (k.). Egy *Tyizdok* ~ *T'izdok* nevű, csúfszájú román ember földje volt; a román névre nézve vö. *pt'izdă* 'vagina'. 109. Árok között ~ Printre Păraje (e.). 110. Szurdukfeneke ~ Fundu Surdukului (e.). 111. Kenderaszóréttye ~ Ritu Kenderasului (k.). 112. Ptyicsor ~ Pt'ičor (út, e.). 113. Krucsardeje ~ Pădurija Kruči (e.). 114. Hosszutornác ~ Tarnatsu lung. Előreugró, hatalmas kőlap a Kücsür-árka elején; a pásztorok pihenő és menedékhelye nagyidő esetén. 115. Fekete-

csűr. Ua. A sziklafal oldala a pásztorok rakta tüzek füstjétől összekormozódott és így fekete színű. 116. Feketecsűródala (e.). A 115. számú helynév jelzette pont felett elterülő erdős rész. 117. Hosszucsűr. Hosszan elnyúló, hatalmas kölap alatt lévő csűr-szerű hely a sziklás partban; a pásztorok pihenő- és menedékhelye. Akkora, hogy egy kisebb csorda elfér benne. 118. Kideji hegy ~ D'alu T'izi (e.). A tőszomszédos Kide felőli hegy neve. 119. Poklostelki hegy ~ D'alu Pákliši (e.). A tőszomszédos Poklostelke határával érintkező, illetőleg benne folytatódó erdős rész neve. 120. Birci út (út). Az erdős hegyélen, a Bircen [93] vezető út neve. 121. Kenderaszó-árka ~ Părau Kenderasăului (á.). A Kenderaszó [18] völgyében folyó patakocska (tulajdonképpen csak ér!) neve. 122. Kűcsűrárka (á.). A Kűcsűr [144] felől folyó patakocska neve. 123. Hosszucsűrárka (á.). A Hosszucsűr [117] tájékán folyó patakocska neve. 124. Cicăpa: Cucăpa ~ Tsutsapa (sz.). 125. Pabdiótája ~ Nuku Popi. Egy diófa neve; a „román egyházé“ volt. 126. Dumbrăvica ~ Dumbravitsa (e.). 127. Pojényica ~ Pojeñitsa (tisztás, k.). 128. Közélső pojána ~ Pojana d'e mižlok (tiszt s, k.). 129. Kasztěj: Ákasztěj ~ La Kastej: Akastej (l.). 130. Szurdukteteje ~ Vîrvu Surdukuluj (e.). 131. Kerebiktető ~ Vîrvu Kărăbikuluj (e.). 132. Kerebikódalá ~ Kõstęa Karăbikuluj (e.). 133. Kerebik alatt ~ Su Kărăbik (k.). 134. Hármasúttya ~ Drumu Harmoșului (út). 135. Csorgóárkán túl ~ Păsta Părau Ćurgăului (sz.). 136. Falu erdeje ~ Padurija ęe săt'askă (e.). A román földreform alkalmával az úrbéreseknek adták ki. Minthogy az úrbéresek szinte mind román nemzetiségűek voltak, ma — egy két magyar család kivételével — az erdő a falu román lakosságának kezén van. 137. Cikó iratványa (k.).¹ 138. Perzselterdő ~ La Pîrlituri (e.). Mindig perzseltek, irtogatták. 139. Bérci erdeje ~ Padureja lui Bertsi (e.). 140. Borsoshegy ~ Borșoșhed': Borsoshed' (sz.). 141. Bűdöskút ~ Bid'ișkut (kút, sz.). 142. Bérci erdeje ~ Padurija lui Bertsi (e.). 143. Berci iratványa ~ Jertavoju lui Bertsi (k.). Berci erdejében [142] lévő irtás neve. 144. Kűcsűr. Sziklaoldalban lévő hatalmas, csűr-szerű vízmós neve [Hgy.].

BODONKUT

Ilyen alakban e községnev csak 1909 tájától használatos [*Pod-nkút* ~ *Euda-veche* (MoldTog)]; előbb *Urjánosóbuda* néven említik. A község újabb nevét azért kaphatta, mert — mint a környékbeli falusiaktól tudom — a lakosokat csűfolták a község régi nevéért.

¹ A kidei helynévanyag összegyűjtésekor kalauzom, id. Jakab Sándor nevezte meg ezt a Kidevel határos erdőrészt mint a bádoki határhoz tartozót.

Az újabb névvel a falu egyik jelentős területének neve vált község-névvé (L. a történeti és jelenkori adatokat). A község maga Ó- és Újbuda összeolvadásából keletkezett. Burjinosóbuda hátárába olvadt bele és itt keresendő a középkorban említett Balog János telke és az ugyane korból, sőt a XIX. század végén is Burjinosóbudához tartozó praediumként emlegetett Kölesmező.¹ — E településekre vonatkozó adatokat Bodonkút alá foglalva, itt alább sorolom fel.

*Balog János telke

1353: *Palugianusteleke, Bolugianusteleke, Elucianusteleke* [AnjOkm. VI, 38]. 1407: Poss. *Balog Janustelke* [Csánki V, 331]. 1424: Part. terre *Balyogianusthelleke* seu *Balyogia rusthelke* vocate inter possessiones utraque Buda sita [uo.]. 1450: Terra *Balogyanustelke* ad possessionem Obwda [i. h. 331, 338]. Vallis *Balog Janusthelke* [i. h. 331]. 1450: Pred. *Balog Janustelke* [uo.]. 1455: Pred. *Balog Janosthelke* [uo.]. 1495: Poss. *Balog Janosthelke* [uo.].

Ez az, alighanem még a középkor végén eltűnt település egy 1424-ből való oklevél tanúsága szerint a két Buda, Ó- és Új-Buda (ma: Bodonkút) között, Csánki V, 331 szerint hozzávetőlegesen meghatározva: Kolozsvártól északnyugatra Bodonkút, Szentmihálytelke, Berend és Diós vidékén feküdt. Jóval későbből való források útmutatása alapján egészen pontosan meghatározhatjuk ez eltűnt település helyét. 1755-ben a mai Bodonkútba beolvadt Új Buda határán „A *Balog János telki* fordulóban“, majd a „*Balog János telkin*“, „A *Balog János telkin* a Hoszszulábban“, „A *Balog János telki* fordulóban a rövid lábban“, „a *Balog Janos-telke* nevű helyben... vicinit(atibus)... ab occidente Berendi határ széle“ helymeghatározásokat olvashatni [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XLVI. No. 14, 21]. 1760-ban „az Új Budai Határon *Balogh János* nevezetű helységben“ lévő erdőről történik említés [i. h. 16]. 1761-ben „*Balogh János* nevezetű helyben“, majd „az Új Budai Határnak Berend felől való Fordulojában Kerek Láb vagyis *Balog János Telke* nevezetű helyben“ valami szántóföldeket sorolnak fel [i. h. 19, 43]. 1762-ben is „*Balog János* nevezetű helyben“ lévőnek mondanak egy szántót [i. h. 36, 37, 40]. 1770 körül Burjánosóbuda (ma: Bodonkút) határán „az *Balog Janosb(an)*“ nevű helyet emlegetnek. Az ezutáni források adatai itt következnek: 1772: „az Új Budai Praediumb(an)... a *Balog Jánosban*“ [i. h. 42]. Ugyancsak az újbudai határon „a' Felső vagyis *Balog János* nevű Forduloba... A' *Balog János* Pataka mellett“ lévő szántót említik [i. h. Fasc. LX.

¹ Gergely Béla helyszíni ismeretei alapján jól meghatározható e három, illetőleg négy település helye (L. a mellékelt térképvázlatot).

No. 18]. Alább ismét „A *Balog Janos*ba a' Hoszszauba“ egy szántót, „a' *Balog János* nevű helyb(en)“ egy erdőt határoznak meg. 1794-ben ugyancsak a mai bodonkúti határon belül „a *Balog János* nevezetű helyben“, illetőleg „A *Balog János*i oldalban“ emlegetnek földeket. Egy keltezetlen, de XVIII. század második feléből, alighanem 1772 tájáról való forrásban az „Új Budai Praediumban *Balog János* nevezetű helyen“, majd „a *Balog János telki* forduloban“, „*Balog János telkein* az Hoszu Labban“, „a *Balog János telki* forduloban a rövid lábban“, „az Új Budai határon *Balog János* nevű helyben az hoszsza lábban“ „a *Balog János*ban a Csergő Patakon túl a verő fényben“ „a *Balog János*ban, melynek also része Hoszsza Lábnak nevezetik, a másik Kerek lábna“, „Új Budai Praediumban *Balog János* nevezetű helyen“, „az Új Budai határon a Berend felől való forduloban *Balog János telke* nevezetű helyben“ „a *Balog János*-ban“ (e.) helymeghatározásokat olvashatni [i. h. Fasc. XXXI. No. 2].

Az itt felsorolt¹ adatokból kétségtelen, hogy a XIV—XV. században *Balog János telke* néven emlegetett település Újbuda határán volt, s ez utóbbi helységnek XVIII. század előtti eltűnése után emennek egész határával együtt Burjánosóbudához tartozott, tehát a mai Bodonkút határán keresendő. Gergely Béla helyszíni gyűjtése alapján ma már a település helyét pontosan rögzíteni tudjuk. A bodonkúti határ északnyugati részén, a régi Új-Buda területén, ma is ismernek egy *Balog János* ~ *Balogjanuś* nevű szántó-területet. Az egykori *Balog János telke* minden valószínűséggel ezen a helyen lehetett. Az eltűnt település tehát valóban a két Buda, Ó- és Új-Buda között feküdhett, mint ahogy egy előbb, 1424-ből idézett oklevél is mondja (L. még a mellékelt térképábrázolást).

*Burjánosóbuda

1315 :² Nobiles de *Buda* [Csánki V, 338]. 1367 : poss. *Buda* [Csánki i. h. — Doc. 212—3]. 1424 : Part. terre Balyogianusthelleke vocate inter poss. utrasque *Buda* sita. Poss. *Obuda*, *Vybuda* [uo.]. 1427, 1455, 1461, 1475 : Poss. *Buda* [uo.]. 1435 : Poss. *Buda* nobilium de eisdem [uo.]. 1449 : Plebanus de *Bwda* [uo.]. 1450 : Terra *Balogyanustelke* ad possessionem *Obwda* [uo.]. 1450 : *Obuda* [uo.]. 1450 körül, 1461, 1495, 1509 : Poss. *Obuda* [uo.]. 1452 : Poss. Nag-

¹ Az adatokat l. még Burjánosóbuda és Burjánosúj-buda helynevei között is.

² Csánki i. h. említ *Buda* községnél 1283-ból *Budatelke* községből való nemeseket (Nobiles de poss. *Budatelke*), de ez aligha vonatkozhatik Budára, illetőleg Óbudára. Szerintem a kérdéses név vagy 1. a megye keleti felében, Tekétől nyugatra fekvő *Budatelke*re vonatkozik, vagy 2. téves alakban került bele az oklevélbe.

buda et poss. *Cbuda* [uo.]. 1457: *Bwryanus Euda* [uo.]. 1460: *Obwda*, *Wybuda* [uo.]. 1461, 1483: Poss. *Obwda* [uo.]. 1461: *Nobiles de Ewda* [uo.]. 1469: *Bwryanosbuda*. Poss. *Bwryanosbwda* [uo.]. 1489: *Ewryanos Ewda* [uo.]. 1495: Poss. *Buda*, *Wybuda* [uo.]. 1506: *Bwryanos Ewda*. 1518: Poss. *O Buda* [uo.]. 1521: Poss. *Buryanos Buda* [uo.]. 1581/XVIII. sz.: *O. Euda* [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LX. No. 16]. 1604: *Ewryanosbwda* [Kmonostori konv. lt. (Kvár) 518]. 1618: *Burjanos Euda* [i. h. 540]. 1633: *Euda* [JósHb. i. h. 17]. 1636: *Burjanos ó Buda* [i. h. Fasc. XXIII. No. 20]. 1637: *Burianos Buda* [i. h. No. 21]. 1639: *Burianos o Euda* [i. h. No. 26]. 1642 (?): *O budában* [Kmonostori konv. lt. 564]. 1650—1: *Burjanos ó Buda* [JósHb. i. h. No. 19, 25]. 1660: *Eur Janos O Buda* [SzékNemMúz. Apor lt. A. Fasc. VII. Nro. 4]. 1664: *Eurjanos ob Buda* [Kmonostori konv. lt. 609]. 1668: *Eurjanos ó Buda* [JósHb. i. h. No. 27]. 1669: *Burjanos ob Buda* [i. h. No. 28]. 1700: *Eurjános ob Buda* [i. h. Fasc. LI. No. 22]. 1736, 1743: *Buda* [i. h. No. 8. — i. h. Fasc. XXXII. No. 4]. 1754: *Burjánnyos Uj és O Euda, Ó-Buda* [Kalotaszegi ref. egyhm. conscr.]. 1755: *O Buda* [JósHb. i. h. Fasc. XLVI. No. 21]. 1757: *O Euda* [i. h. No. 20]. 1761: *Burjános O Euda* [i. h. 19]. 1762: *Burjános ő Buda* [i. h. 36]. 1768: *Luda* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 69]. 1770 körül: *Burjanos O Buda* [Kolozs megyei földm. tábl.]. 1771: *Burjános O. Buda* [JósHb. i. h. Fasc. XLIX. No. 23]. 1772 körül: *Burjános O Buda* [i. h. Fasc. XXXI. No. 2]. 1779: *B. O. Euaa. Eurjános O. Buda. Eurjanos O. Euda. O Buda. Eurjános O és Uj Luda* [i. h. Fasc. LV. No. 19]. 1780: *B. Ob Buda* [i. h. Fasc. LX. No. 14]. 1781: *Lurjános O.-Euda. archidiaconus graeci ritus unitus O. Budaiensis. Euda. E. O. Buda* [i. h. Fasc. LV. No. 7, 15, 29]. 1782: *Burjános O. Euda* [i. h. No. 11]. 1784: *B. o. Fuda. B. Ob Fuda. B O Fuda. Burjános O Buda* [i. h. No. 3, Fasc. LVI. No. 4., Fasc. LX. No. 18]. 1785: *Buda* [i. h. Fasc. LX. No. 13]. 1791: *Búrjános Ob Buda* [i. h. Fasc. XXIX. No. 24]. 1794: *B O Buda* [Csáki Katalin conscr.]. 1799: *B. O. Buda. O Buda* [JósHb. Fasc. VI. No. 25, 26, uo. Kamuthi oszt. Fasc. VI. No. 27]. 1802: *B O Buda* [i. h. No. 28]. 1803: *O Buda* [JósHb. Fasc. LXVII. No. 4]. 1806: *Burjános O Buda* [Békési lev.]. 1808: *Budaburjános. Ó-Buda. Oláh-Budaburjános* [Lipszky]. 1831: *Budja* ~ n. *Budendorf* ~ r. *Bodjin* [Cons. Trans]. 1839: *Oláh-Buda-Burjános* ~ *Buda* [Lenk.]. 1877: *Oláh Buda-Burjánnyos* ~ *Buda Vechia, Budgya, Burjános* [Dvorzsák, Hnt.].

1367: puteo Fizkut vocato [Doc. 212]. — 1581/XVIII. sz. közepe: az 'Avasban (e.). az Alsó Gergely völgyében (e.). a Tellyes nagy Erdőben (e.). a Demeter völgyében (e.). az nagy Csokás észekében (e.). Bűdős erdőben (e.). az Remete ut mellyékben (e.). Körpenyesben (e.). Az Cseresnye fa kútban (e.). Kis Csokásban (e.). Uj Buda felől (e.). a Mak-

jában (? e.). Az Tekenősben (e.). az Fas helyen (e.). Az Esztrángban¹ az Kis Kapus felől (e.). Sebed (!) erdőben (e.). remetei út mellett az Kis Völgyön (e.). Az Felső Gergelly völgyében (e.). Köz bérczén Kis eperjesen (e.). Farkas Bérczén (e.). Az Budai határon az Eszak Erdőben (e.). a Kereszt ut [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LX. No. 16].² — 1633: Az Nagi chokas Budaj az eleo erdeoigh hatar (e.).³ Ketteós (?) mezeó (e.). Farkas berczben (e.). Az ket ut keozeot felliu (e.). Farkas berch az allia (e.). Cheresnie fa kutban az szeliben (e.). Kys chiokas (e.). Az lukoban (?) (e.). Eszek erdeo (e.). Az Zentegi haz kiwl (e.). Vereofien mellet az agiagos ut mellet (e.). az Szocsne uttia ket felen (e.) [i. h. No. 17]. — 1636: az Makjanban (e.) [i. h. Fasc. XXIII. No. 20]. — 1637: az kett Agu Domb között (k.) [i. h. No. 21.]. — 1639: az Csereznefa kutban (e.) [i. h. No. 26]. — 1650: az keolesmezej es az Burjanos ó Budaj hataron: az Remethe torokban (e.). az Peter Veölgeben (e.). Az lokaban (e.). az loka oldalon (e.). Az keöz birczen (e.). Az Berendj eósuen mellett (e.). Az keöz bircz oldalon (e.). Az Czokás uigiben (e.). Az Berendj hatar szelben . . . az Czeresnefa kutra megen labal egi feld (!). Az Banaz uton az agiagos uth uigiben az uerófia oldalon (e.). az Baniáz utban az irotuanban (e.). az Tekeneós. az kis Thonal. Az Tekenesben (e.) [i. h. No. 19]. — 1651: az reouid nilban (k.). az megges (!) birczen (k.) [i. h. Fasc. XVI. No. 25]. — 1668: az Vék kutnál levő haz helyébe(n) . . . mély kut Szilagyí Ferencz kutyánakis hivattatik [i. h. Fasc. XIII. No. 27]. — 1669: az Tó Gáttya(n) alól az Réh szel [i. h. Fasc. XXIII. No. 28]. — 1700: az Sik reten vagyon 15 rud fű melynek vicinussa . . . nap nyugotról új Budai határ [i. h. Fasc. LI. No. 22]. — 1736: a' Falu vegin alól az ut mellet (sz.) [i. h. No. 8]. — 1754: az Ó Budai Határonn a' Pap kutáb(an) (k.). az Eszekbenn a' köles mező Hatarszélbenn (sz.). a' Kis mező vagy köles mező. — az élő erdő Bércz uta között (e.) [A kalotaszegi ref. egyhm. lt. Conscr.]. — 1755: egy Colonialis Sessio a Falu felső végén a' Magyar Templomon tul in vicinitatibus . . . napnyugatról . . . az Eszek uttya. Dios alatt (sz.). A csipkés dombon (sz.). Az Imolásban (sz.). A vágás megett, való fordulóban. A Diosi határra

¹ Feléje írva más kézzel *Pisztráng*.

² Hitelesítés nélküli másolat — Megjegyzendő, hogy az irat a budai, diósi és kölesmezei erdőknek Kovacsoczi Farkas kancellár és a többi részbírók között való felosztásáról szól, de nem különíti el az egyes községek határára lévő erdős részeket. Az itt felsorolt helynevek jelzette terület egykérmásika a XVI. században így hihetőleg nem e határhoz, hanem Dióshoz, illetőleg Kölesmezőhöz tartozott.

³ A forrás zavarossága miatt nehezen dönthető el, hogy az alább felsorolt helyek valóban e határhoz tartoznak-e. Az itt felsorolt helyek közül néhány alább előfordul e község helynevei között.

rugó lábban (sz.). a nyír völgy bércein (sz.). A nyír völgyben (sz.) [JósHb. i. h. Fasc. XLVI. No. 21]. — 1757: az Bodonkut Arka mellett (ke.) [i. h. No. 20]. — 1761: a Kut Arka mellett... Kender Föld mellynek Napkeletről a Bodon Kut Arka... szomszédgya [i. h. No. 19]. — 1762: Burjános ó Buda nevezetű Falnak Nap Nyugat felől való vegin Tekenős nevezetű... Erdő [i. h. No. 36]. — 1770 körül: la Akasztej (sz.). az Gyilkoson (sz.). az Nyír Völgyb(en) (sz.). la Parou Galbin (! sz., k.). az Bodonkútnál (sz., k.). la Puntye (sz., k.). la Nyírvégy (sz.). la Kerek erdő (sz.). in Fatze (sz.). az Szel uttyánál (sz., k.). az Balog jánosb(an) (sz., k.). az ravasz juknál (sz., k.). az Kender szerb(en) (sz.). la Budulo (sz., k.). la Kaszte Csore (sz., k.). in Bugyisara (sz., k.). in Pojana (sz., k.). la Puszte (sz., k.). az Tonál (ke.). Pusztá la Bugyisara (sz., k.). la Bugyisara in vale (sz., k.). Kineptiste la To (sz.), in Kuru Funatzelor (sz.). In Vale Retsi (sz., k.). Pe Gyalu beszeritsi (sz., k.). La Rapo (sz., k.). La Too (sz.). la Sos Kut (sz.). Az Diosi Kapunál (sz., k.). la Szirbgy (sz., k.). a tufele Groszuluj (sz., k.). Sub Gyilkos (sz., k.). in Koszte gyilkosuluj (sz.). la Pop Kuttya (sz.). la Toptyile (sz.). az Tovis uttyánál (sz., k.). az Szöllönél (sz., k.). la Mérez (sz., k.). Parou Budukutuluj (! sz., k.). Sub gyalu beszeritsi (sz.). Pa Nyírve (!) gyin gyál (sz.) in Rapo (sz.). La Ptyetris (sz., k.). Sub Szát (sz., k.). la Csuts la Csoroj (sz., k.). la Kapu Nyírvölgyuluj (sz., k.). la Kalea Mnyiri (sz.). la Nyírvegyu i ugyi (sz., k.). la Bundukut Sub szát (sz., k.). az Almaforasb(an) (sz., k.). la Nyírvegyu Deusuluj (sz., k.). la Czápá Nyamtzuluj (sz.). in gura Funatzelor (sz.). in Bugyisara (sz., k.). la Asztupeture (sz., k.). la Gyeus la Csoroj (sz., k.). Sub Czigle la Gyeus (sz., k.). la Gargyile (sz., k.). la Drumu Mnyiri (sz., k.). La Prunyi Moldovanuluj (sz., k.). in Pojane (sz., k.). la Fatza bundukutulo (! sz., k.). in Koszte Csutsuluj (sz., k.). in gyalu Beszeritsi (sz., k.). in Fatze la Sztuptyine (sz.). linge Drumu Mnyir (! sz.). Pa gyalu Nyírvegyuluj (sz.). la Bugyisara la Prunyi (sz., k.). la Ropo in gyál (sz.). la Sik Rit (sz.). az Setallo Dombon (sz.). az Bodonkut bertzin (sz.). az Imolasb(an) (sz., k.). az Budai oldalon (sz., k.). a Tövis Utnal (sz.). Budai Erdő alatt (sz., k.). la Csorgo (sz., k.). la Drumu funatzelor (sz., k.) [Kolozsm. földm tábl.]. — 1771: Nagy To nevezetű Rétye... Burjános O. Budai Határ(na)k Also Forduloján mely(ne)k szomszédgyi... Dél felől az To Gáttya, vagyis töltise, Nap nyugat és Eszok felől... a' Mérái Utt és a Falusi kender földek végei [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XLIX. No. 23]. — 1772 körül: a falu mellett Pi[s]trangos nevű helyben (e.) [i. h. Fasc. XXXI. No. 2]. — 1779: a' Budai oldal felé való Forduloban a' Fejérdi Kúttjánál (k.). — a' Nyír völgy felől való Forduloban Ropo nevezetű helyben (k.). a' Nyír Völgy felé való Forduloban egy To,

melly a' Faluénak tartatott és Veszett Tonak hivattatott, ennek vize el menvén ugyan az előtt sok idővel a' Mikola részre fogattatott e. — a' Nyirvölgyi Rét (k.). — Nyir völgy felé valo Forduloban a' Szent Páli ut mellett (sz.). Falu közönséges helyét fogta fel... Kis Tó nevezetű helyben, mellynek szomszédgya egyfelől a' mindgyárt nevezett Szentpáli út, másfelől a' Tandi Rész Erdő. Vagyon egy nagy darab helyen fekvő Falu közönséges Erdeje is, melly Élő Erdőnek hivattatik, melly jó Tűzre valo Csere Fákbol álló Szabad Erdő vicinussin ezen Erdőnek egy felől a' Kőlesmezei, másfelől az új-Budai Határok. a' Templom megett (ház). a' Kapus tető (e.) [i. h. Fasc. LV. No. 12, 17, 19]. — 1780: A Kőles Mező felől valo Forduloban: A' Falun alol a' Kertek alatt (sz.). Lá perou gálbin, vagyis Veres patak (sz.). La Funtina Oltyánuluj (sz.). — A' Kapus tető felől valo Fordulob(an): Lá Kále Nyemnyisilor in Face (sz.). Közél a Soss Kuthoz ugyan a' Verőfényb(en) (sz.). La Szptyinyi gyéss in Face (sz.). Lá Kerek Erdő (sz.). Lá Csápa Nyemesuluj vagy inkább a' Ropoba (sz.). A' Nyir Völgyben (sz.). Lá Puntye (sz.). Lá Sztupeture (ke.). A' Kis Tonál (ke.). — Lá Ropo (k.). In Face egy kis Irtovány (k.) [i. h. Fasc. LX. No. 14]. — 1781: a Kajántói Forduloban a Merában menő ut mellett Szupt Hageu¹ nevezetű Hellyen (sz.). az Kapus Tetőn nevezetű Láb Földin (sz.). a Bányászat nevezetű Hellyen fel fogván (t. i. egy földet), azt kertel bé kertelték, mert Nyomásba volt. in vále Spanuluj (sz.).² Kotsina (sz.).³ Budi-sora (sz.). egy Iszka nevezetű Falu közönséges helyen irtottak, melly irtványt ... erőszakoson el vette tőlök. — ... azon hely mellyen most az Horváth Gergelly Ur udvarháza vagyon és az udvarházon kívül 3 Colonialis ház helyek vadnak melly helyet my Zsysoréjnak hívjuk. — ki küldvén két Béres Szekereit azon ... Groff Ur... tilalmas erdejire, mellyet my oláhu Padure Ákaszteilornak hívjuk. — Kimenvén a Budai Határban Bányász Ut nevezetű helyb(en), oly véggel, hogy mivel az régi usus szerént valo Tilalmas Kertett mostan változtatni nem lehet..., ... az Tonak kerületin... az Papp kuttyán fellyül valo... erdő Lábját... bé kertelnök. — a' B. O. Budai határnak nap nyugot felől valo forduloja körül a' Porgolatt vagy is tilalmas kert. — Ezen... Porgolat kertet mintegy 8 Esztendeje, hogy ide a' Bányás(!) uti To mellé tettik... Horvát Gergelly Ur parantsolattyából... — Ha minden Esztendőben Gáttal nem tartják a' nevezet Bányász uti Tot, a' minthogy a' Falu minden Esztendőb(en) Gáttal is

¹ Ugyanabban a forrásban alább egy magyar valló vallomásában az Hágó alatt alakú magyar változata is fennmaradt.

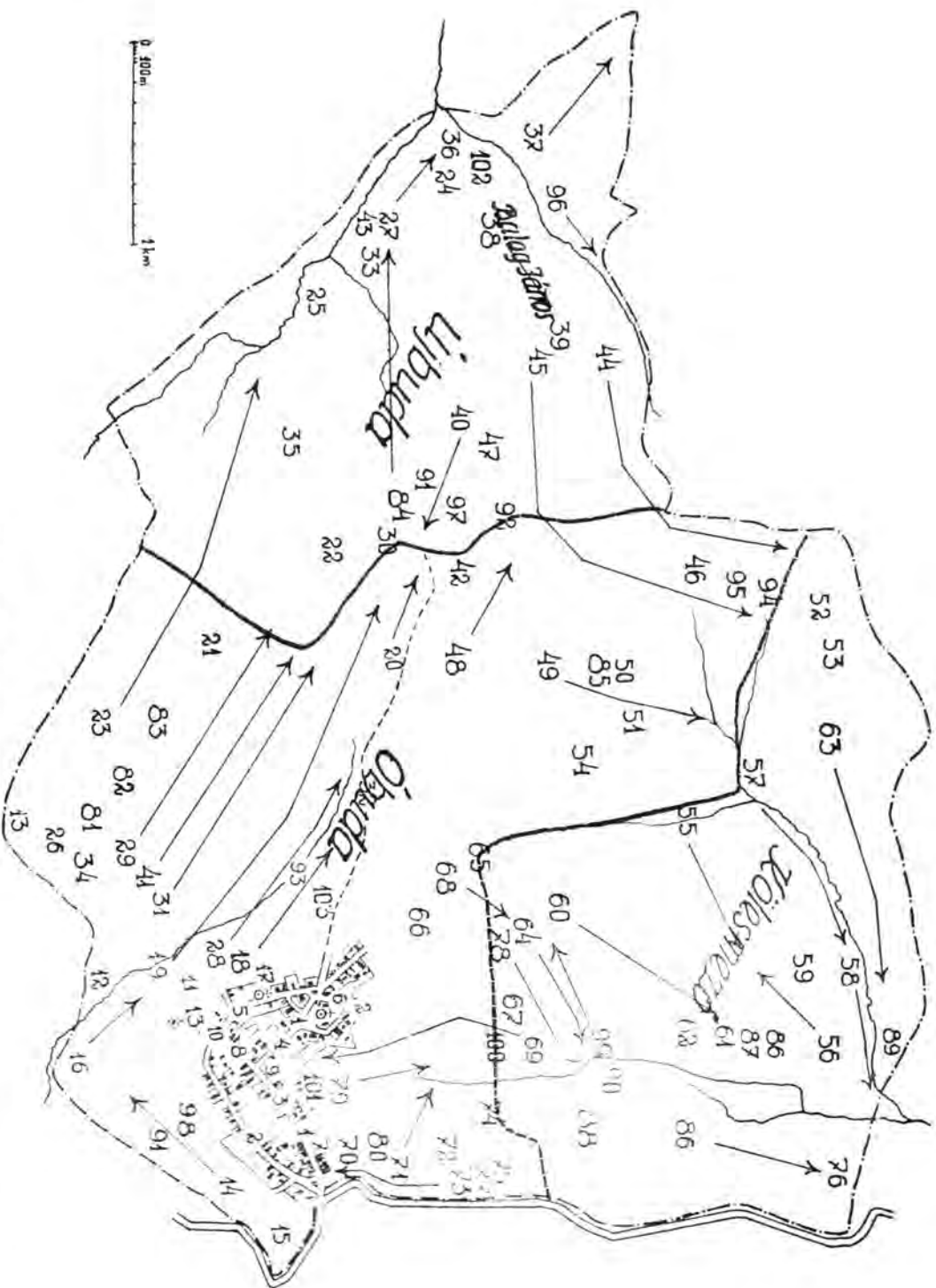
²⁻³ Alább még így „Ispány Völgyiből és Kotsina nevezetű Hellyből fel fogott két darab Hellyeket...”

szokta tartani, Viz soha sem lenne benne, s így is ha szároztság vágyon szároz Lábbol lehet jární a fenekin, nem léven semmi mellysége, egy szoval, ha a' Nagy Esók miá Viz nem gyúl beléje szároz. — Ezen Bányász uti Ton kívül Marhaitato Hellyek... vagynak a Nap Nyugoti fordulon Sos kut nevezetű helyen... a Nap keleti fordulon pedig a' Bodon kut árkanál..., és a' Kenderszer nevezetű helyen. a Kőles Mezején (k.). A Kőlös mezején vulgo la Kotsiná (k.). a' Kőlös mezején la Valye Spanuluj (k.) [i. h. Fasc. LV. No. 7, 15, 29]. — 1782: a Kapus uti nevezetű hely allýában lévő Ton feljül lévő Bányász ut nevezetű hely. — a Kapus tető nevezetű helyen [i. h. No. 11]. — 1784: A' Felső vagy Kapus tető felől valo Fordulob(an): A' Nyir Völgyben (sz.). A' Meleg völgyben (sz.). A' Merai Ut mellett egy felől a' Mérában járó ország uttya. A' Ropo nevezetű helyre. A' Kapus tető hágojában (sz.) égy felől az Ország ut, más felől a' Meltóságos Exponens Groff Ur (t. i. Haller János) Nagy To nevezetű Réttye Szomszédtsáigai között. A Budai oldalon (sz.)... nap kelet felől a' közönséges Erdő... Szomszédtsáigai között. A' Nagy To nevezetű helyben (k.). Vulgo La Funatzu Oltyanuluj (k.). A' Gyilkos nevezetű helyben (sz.), A Rét mellett (sz.). La Puntye (sz.). A' Ropoban (sz.). A' Budai oldalon (sz.). A' Kapus tetőn (sz.). Vulgo La Kálye Mnyiri (sz.). A Ropora járo Földekben az ut mellett... a' Mérában járo közönséges ország ut Szomszédtsáigaiiban (sz.). Vulgo La Kapu Nyir Vögyuluj (sz.). A Mérai utnál (sz.). A Sik rét nevezetű helyben (sz., k.). A Rét Szélben (sz.) La Funatzu Szátuluj (k.). Az Akasztó Domb nevezetű helyben (k.). A Pallonál (sz.). A Nyir völgy oldalon (sz.). Vulgo la Czápa nyámtzuluj (sz.). La Fáce Nyir Vögyuluj (sz.). A' Kerek Erdő alatt (sz.). Vulgo La Merisz nevű helyben (sz.). a' tonál (sz.). a' Sos Kutnál (k.). a' Nyir Völgy Gödriben (sz.). A' Kerek erdő alatt (sz.). Vulgo In Face nevezetű helyben (k.). Vulgo in Gyalu Nyir Völgyuluj (sz.). In Funatzu Szatuluj, vagy a' Falu közönséges széna fűviben (k.). A' Gyilkos tetőn (sz.). A' Nagy Ropoba a Rét szélen (sz.). A' Sos kutnál a' Budai oldalban (sz.). — Az Also vagyis Praedium Kőles mező felől valo Forduloban: Vulgo La Valye retse (sz.). A Falu mellett (sz.). A' Porgolát mellett (sz.), Delről ugyan a' Porgolát kert... szomszédtsáigai között (sz.). Vulgo La Funtina Oltyánuluj (sz.) La Prunye Molduvánuluj (sz.). Vulgo La Parou Galben (sz.). Az Akasztófánál (sz.). A' Kert alatt (sz.). A' Sárga patakan (sz.). a' Sárga Patakon tul (sz.). La Tufele Groszuluj (sz.). La Bodonkut sive La Vallye retse (sz.). A' Sárga Pataknál (sz.). in Czermurile Bodonkutuluj... nap nyugotról a' mellette le járo árok szomszédtsáigai között (sz.). Vulgo Linge Parou Bodonkutuluj nap keletről a' patak

follyamattya . . . szomszedságai között (sz.). A' Sárga patak nevezetű helyben . . . nap nyugotról a' mellette le járo Patak Szomszédtságai között (sz.). az Eszakba (k.). Petris (sz.). In Pojana (sz.). La Bodonkut (sz.). La Parou Galben in Face (sz.). a' Verőfényen az Also Horgasba (e.). a' Tekenyős nevű helybe (e.). Akasztófa tsere nevű Erdéjében. egy Erdő az Akasztofanál. Erdő . . . a Tekenyős és Bányász Ut nevezetű helyb(en)¹ [i. h. Fasc. LV. No. 3, 4, Fasc. LX. No. 18]. — 1786: az Falu felett Esztrag nevű Helly (e.). A Bányos (!) Ut eszkan. A Tővis Uttyánál. A Banyos Utfőb(en). A Kis Mezőn. A Bányos Uton Bányos Ut Eszkán [i. h. Fasc. LX. No. 13]. — 1794: Felső forduló: La nyervegy (~ nyervegy) (sz.). La Gyalu gye la Tou (sz.). La Rapou v. Rápou (sz.). Linge Kale Mnyiri (sz.). La Hagou (sz.). A Kapus tető (sz.). La Kale Nyemesselor (~ Nyemesselor ~ Nyemessilor) (sz.). La Szilutye (! sz.). La Zsie (sz.). A Sajtolo Hegyen (sz.). La Fátza (~ Fatza ~ Fatzo) (sz.). La Puntye (ke., k.). La Ritu Szatuluj (sz.). La Gyilkos (sz.). La Ritu Bethlenoe (sz.). In Koszta la Puntye (sz.). La Tou v. Teu (sz., ke.). A Kerek v. Kerék erdőnél (sz.). La Drumu Mnyiri (sz.). La Koszta Gyilkosuluj (sz.). La Tzapa v. Czapa Nyamtzului (sz.). La Gura Nyervegyuluj (sz.). In Koszta Gyilkosuluj (sz.). A Sos Kutnál (sz.). A Gyilkos allatt (! sz.). La Vale Retsé (k.). La Gyal intre Nyervegy (sz.). — az A l s ó B a l o g J á n o s i n. F o r d u l o b a n: La Fontina Oltyanuluj (sz.). Sub Grejyin (sz.). La Toptyila in zszos (sz.). A Kender szer (sz.). A Balog Janosi oldalban (sz.). a Balog János n. h.-ben (sz.). La Kis Budunkutz (sz.). La Fatza Budunkutzuluj (sz.). A Ravasziba (sz.). La Tsutsu (sz.). La Tsutsu linge Csorgou (sz.). A Ravaszjuk (sz.). La Trib (sz.). La Ptyetris (sz.). La Budulo (sz.). La Parou Galbin (sz.). La Fontina Oltyanuluj (sz.). La Szirbs v. Szirbt (sz.). La Akasztéi v. Akasztéj (sz.)² La Tufele Groszuluj (sz.). La Balog János (sz.). La Bundukut (sz.). La Bugyisori (~ Bogyisora ~ Bugyisore) (sz.). La Buduo (sz.). In Gyalu Beszeritsi (sz.). La Vale retsi (ke.). La Pojana (sz.). Linge Parou Budunkutuluj (sz.). La Koszte Csóri (sz.). La Budolo (sz.). La Parou Budunkutzuluj (sz.). A Kölesmező (sz.). La Tsutsu linge Drum (sz.). La Petris (sz.). — In Funatze la Fontine Oltyanuluj (k.). La Bundukut (! e.). La Apries pe Gyalu Lupuluj (e.). A Kis Mihály Csupján (e.). A Tővis utnál (e.). A Bányász utnál (e.). La Buznutya (! e.). Az Akasztó fánál (e.). La Pistrang (!) a falunak déli szelín kívül (e.). La Ritu Bugyisori (k.). La Remetye (k.). La Puturoasza (k.). La Sike (!k.). Helbonye (k.). La Gura Ariesuluj (k.). La Hontsokus (k.). La Sikrit (k.). In Gura

¹ I. h.-en a No. 6. jelzetű instructióban: „az Tekenyős és Bányász utt nevezetű Hellyben“.

² Így többször is!

Bodonkút helynévterképe

Az e térképhez tartozó helynévleíróriszt I. a 45-7. lapon.

A - - - - - vörös vonalnak a mai bodonkúti határhoa beolvadt Burjánosbuda. Kétszemű és Ujbuda határának 1790-1791 közötti hozzávetőleges kiterjedését jelzik.

Ujbuda határán kívül vörös felirat jelzi a mai Balog János nevű helyet; itt lehetett a középkori oltévelekből Balog János telke néven ismert település.

A mai bodonkúti határ 3229 kat. hold.

remetyi (k.). La Parou Jovuluj (k.). La Vale gale (k.). La Vale Gali (!) in szusz (k.). La Halbona (k.). La Plopty (k.). La Jiszka (k.). A Kender szer (k.). La Remetye Apre is (! k.) [Csáki Katalin conscr.]. — 1799: Tekenős (e.). Eszakba (e.). — B. O. Budán a Falunak Eszaki oldala alatt (sz.). a Kapots (!) tetőn felyül a . . . Kajántora járo ut . . . szomszédságaiban (sz.). a Bodon kut árka [JósHb. Fasc. VI. No. 25, 26, 27]. — 1802: Kapus tető (sz.). — Felső Forduló Határban: Tekenős (sz.) [i. h. No. 28]. — 1803: A Nemes Kolos Vármegye Tekintetes Nemes Generalis Székéhez Nyujtott alázatos Instántiájok A ben meg írt Ujj-Budai Possessoroknak az O. Budai Possessorok ellen, Mellyben egy él erdő Nevü és mind a két Falutól magáénak lenni praetendált köz helynek meg vizsgálására s a Métális differentianak eligazítására Biztos Urakat kérnek ki rendeltetni [i. h. Fasc. LXVII. No. 4]. — 1868: Iszka (sz.). Papkutja (sz.). Tölgy kut (k.) Dellő vége (sz.). Finátza v. Finatze (k.). Bedehalma (sz.). Dellő (sz.). Tárnok Fundatura (k., sz.). Várhegy (sz., k.). Bärk (k.) [Református püspöki lt.]. — 1886: Közép utsza. sikátor. Felső utsza [MNY. XXXVIII, 60]. — 1942: 1. Alsó-ucca ~ Ulitsa d'in žos (u.). 2. Felső-ucca ~ Ulitsa d'in sus (u.). 3. Gyönygyvirág-ucca (u.). 4. Fötél-ucca (u.). 5. Bánat-ucca (u.).¹ 6. Tyúkszar-ucca ~ Šikatoru d'in žos d'e beserikā. A református templomon alól lévő sikátor. 7. Szukála ~ Sukalā (kút). 8. Buna (kút). Ma be van dugulva. 9. Sztrázsa: Trázsa ~ Straža. A falu közepének a neve. „A Trázsa bā teszük ki a lobogót.“ 10. Hágóji kereszt. Az Alsó- [1] és Felső-utca kereszteződése a Hágónál [11]. 11. Hágó ~ Hagau (sz., k.). 12. Nyírvögy ~ N'irved' (sz., k.). 13. Čapā nyámcej ~ Tsapa N'amsuluj (sz., l.). A magyarságnak ebben a részben nincs földje. A szájhagyomány szerint sok kincs van itt elrejtve. 14. Gyilkos ~ D'ilkoš (sz.). 15. Börnyumező ~ Pažišt'a (sz.). 16. Falu réttye ~ Ritu satuluj (k.). 17. Betlenkert tető ~ Betlenkert: Betlenkert (sz.). 18. Betlenkert ~ Betlenkert: Betlenkert (sz., k.). 19. Bányászút ~ Baņasut (sz., k.). 20. Bányászút feneke ~ Fundu Baņasutuluj (sz.). 21. Sós-kút ~ Šoškut. Posványos kaszáló. 22. Pabgödre: Papkúttya: Potkúttya ~ Potkut'a (sz., k., l.). 23. Szénafü ~ Finatsā (sz., k.). 24. Keregdomb ~ Dīmbu rātund (sz.). Kereken szántják. 25. Sajtáló: Sétálódomb ~ Šajtalau (sz., k., l.). A két magyar helynévalak körül vita támadt Jakab Ferenc és Jakab István között. Az előbbi a Sajtáló, míg az utóbbi a Sétáló elnevezést tartotta helyesnek és a másikat hibásnak. 26. Kopácsoknál ~ La kopačej (e., sz.). 27. Kendérszèr: Kendeszèr: Kendèrmező

¹ A 3., 4., 5. hsz. tréfás elnevezés; a mai 50–70 éves férfiak nevezték így el fiatalkorukban a Felső- [2], illetőleg Alsó-utca [1] egy részét.

~ Këndeser (sz., k.). 28. Bányászút réttye ~ Ritu Bañasutuluj (k.).
 29. Fáca ~ Fatsa (sz.). 30. Nemezsomb : Nemesösvény : Nemesút :
 Nemesek úttya ~ Kal'ea nemnišilor : Kal'ea nemnišuluj (e., sz.). Itt ve-
 zet az út a Házhely [89] felé, ahol valamikor nemesek laktak. A bodon-
 kúti magyarok ma is büszkék nemesi származasukra. 31. Bányászúttető
 ~ Bañasut (sz.). 32. Bányászúti út ~ Drumu Bañasutuluj (út). 33. Oltyána
 ~ Uált'ana (sz., l.). 34. Lovak réttye ~ Ritu kajilor (sz.). 35. Nádostó ~
 Nad'ištau (k.). 36. Cifra : Cipra ~ Tsifra (település). 37. Cicokhegye :
 Cicok hegye ~ D'alu lui Tsitsok (sz.). 38. Balog János ~ Bologjanoš (sz.).
 39. Bodonkút ~ Bundukut (sz., kevés k.). Régen állítólag itt volt a
 község és ezért nevezték el Óbudát Bodonkútnak. 40. Szöllők hegye :
 Szöllődomb ~ Kopt'ea žiji (sz., l.). 41. Fácátető ~ Fatsa (sz., l.).
 42. Kosta Čori (e.), ¹ 43. Hászhéji patak ~ Val'ea Hasejilor (p.).
 44. Berekhetytető : Berektető ~ Fundu Barkuluj (e.). 45. Berek ~
 Bark (e., k.). 46. Pódu Csirésúj ~ Podu Cirešuluj (e.) 47. Illeérdő ~
 Iliardaŭa : Iliardaŭ (e.). 48. Csókás ~ Čokaš (e.). 49. Ispámvölgye ~
 Val'ea Španuluj (l., e.). 50. Puturassza : Puturasza ~ Puturșa
 (kút) „Aki ivott ebből a vízből, jól emésztett.“ 51. Pabgödre ~
 Grōpa popi (k.). 52. Alsóepërjes ~ Aprešu d'in žos (e.). 53.
 Felsőepërjes ~ Aprešu d'in sus (e.) 54. Kálló ~ Keleu (l.). 55.
 Bigyis ~ Biđiš (l.). 56. Zápogya ~ Zápod'a (l.). 57. Remete ~
 Rimet'a (e.). A Csókástól [48] északra eső összes erdőt is
 Remetének nevezik. 58. Remete tórka ~ Gura Rimet'i (l., e.).
 59. Grōpa florilor : Grōpa flori (l.). 60. Bugyisör ~ Bud'išor
 (e., sz.). 61. Fundu Mitrúj ~ Fundu Mitruluj (l.). 62. Val'ea Gali (l.).
 Ma már ritkán használják ezt a nevet. 63. Remete verőfénye ~
 Fatsa Rimet'i (e.). 64. Bugyisör völgye ~ Ripa Bud'išori (k., e.).
 65. Pojana ~ Pojana (sz.). 66. Jiszka ~ Iiska (sz.) 67. Sájim-féle
 érdő ~ Tufele Grosuluj (e.). 68. Pojana árka ~ Ripa Pojeŭi (k.).
 69. Templomhegye ~ D'alu beșriči (sz.). A szájhagyomány szerint
 régen itt volt a falu temploma. 70. Kistag ~ Tabla ăa mōikā (sz.).
 71. Sárgapatak ~ Ujváregaska (sz.). Agyagos víz folyik rajta keresz-
 tül. 72. Újvári tag ~ Ujváregaska (sz.). Egy Újvári nevű úr é volt.
 Régen itt volt állítólag a falu temetője. 73. Széllőzsdomb ~ Ujvá-
 regaska (sz.). 74. Buduló ~ Budulau (sz.). 75. Kerekérdő ~ La akas-
 tāj. Új elnevezés; az Akasztófa [77] n. h.-en lévő kerek alakú er-
 dőt nevezi így a magyarság egy része. 76. Szirgy ~ Sird' (l.). 77.
 Akasztófa ~ La akastāj (l., e.). „Kaptak ocs csontvázakat az órjá-

¹ Ez és az alább következő néhány magyar megfelelő nélküli román helynév a magyar vezetők szerint „csóban elnevezés“ (román pásztorok által adott név). A magyar helynevek hiánya ezzel magyarázható.

sok idejibül.“ 78. Bugyisor réttye ~ Ritu Bud'išori (k.). 79. Hèrcek-kèrt ~ Hèrtsekèrt (sz.). 80. Szakadás ~ Rupturì (k.). 81. Kerekèrdő ~ Pinzerešt' (e., sz.). 82. Pinzerek ~ La Pinzerešt' (sz., k.). Egy Pínzer nevű családról neveztek el. 83. Sikrét ~ Šikrìt (k., sz.). 84. Hászhej ~ Hasej (sz., k.). Itt laktak régen a nemesek ; most a Varga-féle tanya van ezen a helyen. 85. Írtovány ~ Jertaoj (e., k.). 86. Ploptyis ~ Plopt'iš (l.). 87. Grõpa Miškutsi (l.). 88. Csucs ~ Čuč (sz.). 89. Pripon (l.). 90. Csörgő ~ Curgaua : Fintina la Čuč (kút). 91. Kapostető ~ Kapuštet (sz.). 92. Szél úttya ~ Silut'e (sz.) 93. Betlenkèrt réttye ~ Ritu Betlenkertuluj : Ritu Betlenkèrtuluj (k.). 94. D'alu lupuluj (e.). 95. Kocsonyafenék ~ Fundu Kočiñi (k.). 96. Bámfiöldal ~ Kõst'ea luj Bamfi (sz.). 97. Tövisút ~ Teješut'e (l.). 98. Agyagdomb ~ La lut (banya). 99. Disznók réttye ~ Ritu porčilor (sz.). A disznók legelelője volt. 100. Jakabok kútya ~ Fintina Sučuluj (kút). J. F. vezetőm nagyapjának a mellékneve Szõcs volt. 101. Csörgő ~ Čoroj (kút). 102. Kerekkrét ~ Kèrèžrìt (k.). Kerek rét neve. 103. Miron vackõrfája: Bányászúti vackõrfa ~ Paru la Bañasut. Egy öreg vadkõrtefa neve. Egy idõben ez a hely a román Miron-család tulajdona volt [Gergely Béla hgy.].¹

*Burjánosújbuda

1424 : Part. terre Balyogianusthelleke vocate inter poss. utrasque Buda sita. Poss. Obuda, *Vybuda* [Csánki V, 338]. 1427, 1469 : *Wybuda* [uo.]. 1441 : Poss. *Wybuda* [uo.]. 1460 : Obwda, *Wybwda* [i. h. 339]. 1469² : Albertus Zewke de eadem *Uybwda* [OL. DI. 26796/EM.]. 1495 : Poss. Buda, *Wybuda* [Csánki, i. h.]. 1581/XVIII. sz. : *Uj Búda* [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LX. No. 16]. 1650 : *Uy Budaj* határ [i. h. Fasc. XXIII. No. 19]. 1700 : *uj Budai* határ [i. h. Fasc. LI. No. 22]. 1754 : *Burjános Uj* és *O Buda.* az *Ujj Budai* Határonn. ezenn *Ujj Budán(a)*k (mely ma tsak helye a' Falunak) Határánn a' Sétáló Dombonn (sz.) [A kalotaszegi ref. egyhm. lt. Conscr.]. 1755 : az *uj Budai* határon [JósHb. i. h. Fasc. XLVI. No. 21]. 1756 : *Uj Buda* [i. h. No. 17]. 1757 : *Uj Budán* az Puszta p(rae)diumb(an) egy puszta Sessiobol allo Kaszalo rét. *Uj Budan* az Haz helyeken fellyül (sz.) [i. h. No. 20]. 1760 : *Uj Buda.* Attam zálogban az *Uj Budai* Prediomban egj Ház Helljet

¹ Közlő: Jakab Ferenc (51), Jakab István a Károlyé (56), Földvári Lajos intéző (38), Szabó Ferenc (3) magyar, Miron Gábor (35) és Miron István (32) román.

² Ugyanebben a forrásban még ezek az adatok olvashatók: Sigismundus et Anthonius de *Buryanosbwda*. Andre *bud y* dicti. — Helységnévként ugyanott előfordul a *Bwda* és a *Buryanusbwda* névalak is.

20 esztendeig . . . veték zálogban az *Uj Budai* Határon Balogh János nevezetű helységben lévő . . . Erdejeket [i. h. No. 7, 10, 16]. 1760: Sárközi István . . . veté zálogba Eötven egész Esztendőkig . . . Egy Puszta ház helyét mellynek napkelet felől . . . Groff Csáki Barbara . . . Puszta házhelye, nap nyugot felől pedig actu a nevezett Praediumban lako Nemes Sos Márton eo Kglme lako háza vicinusai és ugyan azon Praediumban a Sétáló Domb Eszkában egy szántó föld [i. h. No. 11]. 1761: az *Uj Budai* Határnak Berend felől való Fordulójában Kerek Láb vagyis Balog János Telke nevezetű helyben [i. h. No. 19, 43]. 1762: *Ujj Buda* nevezetű Praediumban . . . a Szőlők alatt (sz.). *Ujj Buda* nevezetű Praediumban benn édggy Puszta Ház hely . . . , mellynek szomszédgyai Délről Nemes Szegi István uram, Eszokról pedig Nemes Bányai István uram eo kglmek Ház helyeik. a Verőfényen az Borsai Ház helyek sorjában a Berendi ut mellett és a Falura rug véggel (sz.). *Uj Budai* Praediumnak Berendi határ felől való széliben [i. h. No. 27, 35, 37, 40]. 1772: az *Ujj Budai* Praediumb(un) a Falu helljin egj Házhellj, Mellj Kerék Házhelljnek neveztetik és most kaszálo, szomszédi . . . a hegről le járo árok. Ugyan ott a Ház helljknél a Kutnál egj negjed rész Házhellj [i. h. No. 42]. — 1779¹: Az *Uj Budai* Határon levő Helyek birásában Sintsen az azon Praediumban tanálható régi Ház helyekhez képest Semmi egyenlőség; mivel ottanis némellyek i en sokat, némellyek pedig igen keveset bírnának; melly egyenetlenség hasonloképpen világosan mindenütt ki nem tétzik, annális inkább meg nem igazitathatik, hanemha az egész Határ conscribáltván felosztattatik, kinek kinek egyenes jussa Kiszakasztatik. Vadnak . . . Gr. Haller János Ur eo Ngának Uj-Budánis bizonyos számu antiqua puszta Sessioji . . .² [i. h. Fasc. LV. No. 19] 1784: *Uj Buda, B. U. Buda* [i. h. Fasc. LX. No. 28].³ XVIII. sz. második fele: *Uj Budai* Praediumban Balog János nevezetű helyen. *Uj Budan* a Puszta praediumban, az *Uj Budai* határon Balog János nevű helyben az hosszsulábban (sz.). az *Uj Budai* Széna főben a Hántzokosban (sz.). *Uj Budai*

¹ Ugyanebben a forrásban *Burjános-óbuda* határának összeírásában ez olvasható. „Vagjon egy nagy darab helylen fekvő Falu közönséges Erdeje is, melly Élő Erdőnek hivattatik. . . vicinussal ezen Erdőnek egy felől a' Kőlesmezei, másfelől az *Uj Buda* Határok“ [i. h.].

² A következőkben 10 sessiót sorolnak fel.

³ Ugyanitt ilyen szövegrészt olvashatni. „A' Kert felől való Ház helyben . . . a' Patakon túl a' fel járo Ház helyek hosszába“ (k.) [i. h.]. — Egyébként magában az összeírásban a földek felsorolásakor az allodialis és colonialis birtokok előszámálása során elkülönítve említik az óbudai határ Alsó és Felső fordulójában lévő földeket és külön az *ujbudai* határban, valamint „A Kőles mező nevű Praedium an“ valókat.

Praediumban Balog János nevezetű helyen (sz., e.) [i. h. Fasc. XXXI. No. 2].

1754: Ujj Budai Határonn a' Szilb(en) (sz.), ezenn Ujj Budán(a)k mely ma tsak helyye a' Falunak Határánn a' Sétáló Dombonn (sz.), a' Csigás Dombonn (sz.), a' Nadas tonál (k.), a' Szél kutánál (k.), az élő Erdő uta között (e.), a' Bányász uta [A kalotaszegi ref. egyhm. lt. Conscr.]. — 1755: az ui Budai Határon az Kender Szerben lévő egy darab... szántó föld... mellyet most kaszálni szoktak..., mellynek most egy darabja tövéses. az Ravasz lyukra járó lábban (sz.), az Nyir orrán vagy Szőlő fönn (sz.), az akasztó Domb oldalan (k.), Akasztó Domb oldalon (k.), a Nyir völgy felé lévő Fordulóban az Kis Gátnál (sz.), az ujj Budai határon Balog János nevő helyben az Hoszszu lábban (sz.), attak az ujj Budai hataron egy deserta Sessiot, vagy elhagjatott Teleket most kaszálot... vicinjt(a)t(ibus) ab oriente egynéhány hasonló Puszta Ház helynek végei. — az nyir völgy felé lévő Fordulóban az Lápos Tóra rügő lábbon (sz.), Széna főben a Honcsokosb(an) (k.), az Szél Bérczen (sz.), A Sétáló Domb oldalon (sz.), a Kis Bodon Kutnál (sz.), az uj Budai határon... A Balog János telki fordulóban ugyan Balog János telkin (sz.), A Szent Mihálytelki ut mellett (sz.), A Szőlő alatt való fordulóban... A Szőlőre járó lábban (sz.), a Sétáló Domb oldalán (sz.), Balog János telkin a Hoszszulábban (sz.), A Balog János-telki fordulóban a rövid lábban (sz.), A Kender Szerben (sz.), A Ravasz lyukra rügő lábban (sz.), A ravasz lyukra járó lábbon a Kis Bodon Kutnál (sz.), A nyir orr alatt (sz.), Balog Janos-telke nevű helyben... vicinjt(atibus)... ab occidente Berendi határ Széle. A Sik rét Széliben (k.), A Szomordoki határ Szélben Akasztó oldalon (k.), A lápos tónál (sz.) [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XLVI. No. 21]. — 1756: az Uj Budai Határon az Horgas Lábban (sz.), a Szöllő lábában (sz.), az Kis Bodon Kút nevű helyben (sz.), az Meleg oldalon (sz.) [i. h. Fasc. XLVI. No. 17]. — 1757: Uj Budán az Puszta p(rae)-diumb(an) egy puszta Sessiobol allo Kaszalo ret. az eléjaro Nevű helyyb(en) (k.), Az Ravasz juk tetőn (k.), Uj Budán az Haz helyyeken fellyül (sz.), a Kis Bodonkút Nevű helyyb(en) (sz.), A Pap Kuttya oldalb(an) (sz.) [i. h. No. 20]. — 1760: a Sétáló domb észkában egy Puszta ház helyyet. A Szél Uttyában (sz.), A Ravasz Juknál (k.), veték zálogban... az Uj Budai Határon Balogh János nevezetű helységben lévő lévő (kétszer!) Erdejeket [i. h. No. 7, 11, 16]. — 1761: a Ravasz Lyuknál (sz.), Dellő nevezetű helyben (sz.), a Kis Bodon kutnál (sz.), a Széluttyánál (sz.), az Kender szerben (k.), Balogh János nevezetű helyben (sz.), az Uj Budai Határnak Berend felől való Fordulojában Kerek Láb vagyis Balogh János Telke neve-

zetű helyben (sz.) [i. h. No. 19, 43]. — 1762: Ujj Buda nevezetű Praediumban ... a Szőlők alatt (sz.). Balog János nevezetű helyben (sz.). Ujj Buda nevezetű Praediumban benn édg Puszta Ház hely..., mellynek szomszédgyai Délről Nemes Szegi István uram, Eszakrol pedig Nemes Bányai István uram eo kglmek Ház helyeik. a Verőfényen az Borsai Ház helyek sorjában. a Berendi ut mellett és a Falura rug véggel (sz.) [i. h. No. 36, 37, 40]. — 1772: a Szelben (sz.). a Szélben az ut mellett (sz.). A Szőlő alatt (sz.). A Kis Bodon kutnál (sz.). A Szőlő fön egj Tövisses Pallag. az Ujj Budai Praedium(an) a Falu helljin egj Házhellj, Mellj Kerék Házhelljnek nevezetik és most kaszálo, szomszédi... a hegyről le járo árok. Ugjan ott a Ház helljeknél a Kutnál egj negjed rész Házhellj. a Kender szerben (k.). A Kerék Domb oldalán (k.). A Kis réten (k.). A Kis Gátnál (k.). A Nádas Toban (k.). Az Akasztó domb oldalán (k.)... szomszédi... az Ó. Budai Határ szele. — a Balog Jánosban (e.). A Bodon kutnál (e.). A Tövis utjánál (e.). A vágott Erdőben (e.). A Horgasban (e.) [i. h. No. 42]. — 1772 körül: az horgas Lábban (sz.). a Szőlő Lábban (sz.). a Kis Bodon kut nevű helyben (sz.). Uj Budan a Puszta praediumban (k.). Az eléjáró Nevű helyben (sz.). a Ravasz juk tetőn (k.). a Szil Uttya nevű helyben (k.). a Pap kuttya oldalában (k.). az Bodon kut árka mellett (k.). a Balog János telki fordulóban (k., sz.). Balog János telkin az Hoszu Lábban (sz.). a Szőlőre járo Lábban (sz.). a Sétáló domb oldalán (~ oldalon) (sz.). a Balog János telkin fordulóban a rövid Lábban (sz.). a Kender Szerben (sz.). Ravasz lyukra rugó lábban (sz.). a ravasz lyukkra(!) járo lábban a Kis Bodon kutnál (sz.). a Nyir Or alatt (sz.). az Nyir orrán (sz.). az akasztó Domb oldalon (sz.). az Uj Budai határon Balog János nevű helyben az hosszu lábban (sz.). a Szőlőfőn (sz.) az Uj Budai Széna főben(!) a Hántzokosban (sz.). a Szél Bérczén (sz.). a Setáló domb eszkában (sz.). a Szőlő alatt lévő lábban (sz.). a verő fény oldalon (sz.). a Balog Jánosban a Csergő Patakon tul a verő fényben (sz.). a Balog Jánosban, melynek also része Hoszszu Lábnak nevezetik, a másik Kerek Lábnak. a Setalo Domb mellett a Nádos Tonál (sz.). a Kerek domb oldalán (sz.). a Kis réten (sz.). a Kis Gátnál (sz.). a Bodon kutnál (e.). a Balog Jánosban (e.). a Tövis utjánál (e.). az Horgasban (e.). a Szél utyában (sz.). a Ravasz lyukban (k.). Uj Budai Praediumban Balog János nevezetű helyben (sz., e.). az Uj Budai határon a Berend felől valo fordulóban Balog János telke nevezetű helyben (sz.). az Uj Budai Praediumban a Verő fényen (sz.) [i. h. Fasc. XXXI. No. 2]. — 1784: a' Felső vagyis Balog János nevű Fordulóban: A' Balog János Pataka mellett (sz.). A' Rövid lábok Sorjába (sz.). A Kis Bodon kut nevezetű

helyben (sz.). A Ravasz Jukon (sz.). A' Szent Mihálytelki ut mellett (sz.). A' Ravasz Juk Gódríbe (sz.). A' Kis Bodon kutnál (sz.). A' Szőlőfő tetőn, melyet nap keletről a' Szőlő lábja... circumvicinál (sz.). a' Szőlő oldalban, nap keletről a' Szőlő Lábja... Szomszédtságában (sz.). A' Kender Szeg Patakán túl a' Szent Királyi oldalban (sz.). A' Kép oldal megett (sz.). A' Balog Janosba a' Hoszszuba (sz.). A' Berendi oldalba (sz.). A' Hoszszuba (sz.). A' Szőlő Uttya mellett (sz.). A' Kender Szer nevezetű helyben a' Berendi Határ Szélben, egy felől a' Berendi Határ... Szomszédtságai között (k.). A' Ravasz Juk megett (k.). A' Verőfényen a' Szent Mihálytelki rét felől (k.). — az Also vagyis Szilbéli Fordulóban: A' Szőlő alatt (sz.). A' Szil Pataka mellett, melyet nap kelet felől a' Szil Bértze, nap nyugot felől... Tomutz Andre... kaszáló réttye circumvicinálnak. A' Felhágoban (sz.). A' Szil uttyában (sz.). A' Sétáló Domb nevezetű helyben (sz.). A' Nádas To oldal nevezetű helyben (sz.). A' Ház helybe (k.). A' Borsai Ház Hellybe (k.). A' Templom Réttyiben (k.). A' Templom Bértzin (k.). A' Kert felől való Ház helyben... a' Patakon túl a' fel járó Ház helyek hoszszába (k.). A' Ravasz Juk tetőn (k.). — A Bodon kut nevezetű helyben (e.). a' Balog János nevű helybe(n) (e.). A' Kis Mihály Tsupjánál (e.). A Tőviss uttyán alól (e.). A' Nyír uttyán alól a' Vágott Erdő nevezetű helyben (e.) [i. h. Fasc. LX. No. 18].

*Kisbuda

1441: *Kysbuda* [Csánki V, 338].

Ha az alább idézendő 1452-i adatot a jelzett módon értelmezhetjük, Kisbuda azonos lehetett Óbuda, később másként Burjános-óbuda (ma: Bodonkút) nevű községgel. Ennek határába olvadt később bele Újbuda, Balog János telke és Kölesmező is.

*Kölesmező

1367: poss. *Kulezmeze* [Csánki V, 371. — Doc. 212—3]¹ 1446: Poss. *Keresmeszew* [Csánki V, 371]. 1450 körül, 1495, 1518, 1521: Poss. *Kewlesmezew* [uo.]. 1455, 1460, 1461, 1469, 1470: Poss. *Kelesmezew* [uo.]. 1461: Poss. valachalis *Kelesmezew* [uo.]. 1461: *Kelesmezew nobilium de Buda* [uo.]. 1473: *Kewlesmezew* [TelekiOkl. II, 116]. 1502: Poss. *Kwlesmezew* [Csánki V, 371]. 1518: Poss. *Kewles Mezew* [uo.]. 1569: *Kolesmezo* [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXIII. No. 52]. 1604: poss. *Keolesmezeo* [Kmonostori konv. lt. 518]. 1616: *Keölesmezeo* [i. h. 540].

¹ A forrásban nyilván elírásból *Kulezme* alakban is [vö. OL. DI. 26755/EM. — Doc. 213].

1633: Az *Keolesmezey* hataron [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LX. No. 17]. 1642(?): *Köles mező* [Kmonostori konv. lt. 564].¹ 1659: az *Kölesmezei* határon [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. LVIII. No. 9]. 1700: *Kölesmező* nevü Falu [i. h. Fasc. LVII. No. 38]. 1743: *Kölös mező* Praediumbeli Portio [JósHb. Fasc. VI. No. 35]. 1772 körül: *Köles Mezei* Praediumban Remete alias Eperjes nevezetű helyben [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXXI. No. 2]. 1779: A' *Kölesmezei* Praediumban. *Kölesmező* [i. h. Fasc. LV. No. 19]. 1779: Kotsina nevezetű hely... vagyon... Kolos v(á)r(me)gyéb(en) a *Kölesmezei* Praediumban(an) mindkét felől... Erdők szomszédságib(an) [i. h. No. 13]. 1780: *Kölesmezei* Praedium. a' *kölös Mezei* Praediumban(an) [i. h. Fasc. LX. No. 14]. 1782: *Kölesmezei* Praediumban [i. h. Fasc. LV. No. 10]. 1784: *Kölesmező* nevü Praediumban [i. h. Fasc. LX. No. 18]. 1799: *Kölesmezőben* [i. h. Fasc. VI. No. 27].

Amint a felsorolt adatokból láthatni, 1700 tájáig Kölesmezőt mint külön falut említik. Ekkor még vallatnak a következő ügyben: 1700. augusztus 24-én Széki Teleki Mihály özvegye Vér Judit Balogh Zsigmond nevü cancellista deákkal és más társával foglaltatni akarván Kölesmező nevü falut, Mikola Lászlónak Kis Karácson nevü embere a határszélben és a porgolátkapunál ellenállott, sőt másodsor „meztelen fegyvernek mutatásával repellála,“ de arra sem szüntek meg a falu foglalásában, hanem a porgolát kerten kívül megszállva harmadnapig ott voltak. „A deákok Kölesmezőt kétszáz forintig Telekiné asszonyom számára foglalták“ [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXXI. No. 2]. 1779-ben egy vallatás alkalmával a tanúk ezt mondják: „A' Kölesmezei Praediumban... egy Pusztá Házhelyet, mellyet értünkre a' Falu pásztorai szoktak volt szántani, mint Falu közönséges helyit, Horváth Gergelly uram ezelőtt circiter három esztendővel maga számára felfogta, és azolta eo Kegyelme birja. A' mingyárt nevezett Kölesmezei Praediumnak határán... Közönséges helyeket nem tudunk“ [i. h. Fasc. LV. No. 19]. Ugyanezek a tanúk bizonykodnak arról is, hogy a „Kölesmezei Praedium Határán lévő... Erdők és Szénafüvek felosztása felől láttunk és gyakor izben olvasatniis hallottunk egy osztály Levelet melly szerént még Néhai Kovátsotzi Farkas Ur idejében osztattattak fel az azon határon lévő Erdők és Széna füvek; melly osztályrol költ Levél ugy tudgyuk hogy Groff Haller János Ur eo Nga kezinél vagyon, melly szerént osztatlan közönséges hely azon Praedium Határán nintsen“ [uo.]. A következő, 1780. évben ugyanebben a praediumban a Páll fami-

¹ Beke Antal, A kolozsmonostori konvent levéltára. Bp., 1898. 121 ugyan-
csak tévesen *Kötelesmező*-t ír.

lia hét colonialis telkéről mondják, hogy azok „cum proportionatis Appertinentiis restitultattak“ [i. h. Fasc. LX. No. 14]. Ugyanekkor egy föld felsorolásakor azt vallják, hogy „vége rug a' Kölesmezei Falu helyre... [uo.]. 1782-ben a kölesmezei praediumban lévő egy darab erdőt „a Babutzra Le járo Ujj ország Uttja...“ mellett fekvőnek mondanak [i. h. Fasc. LV. No. 10]. Burjánosóbuda (ma : Bodonkút) határán az egyik fordulót 1784-ben így említik : „Az Also vagyis Praedium Köles mező felől való Forduloban“ [i. h. Fasc. LX. No. 18]. Nemcsak Lipszky említi Kölesmezőt mint Burjánosóbudához tartozó praediumot, hanem még 1899 táján is ilyenül szerepel Új-budával együtt.¹

Az itt felsorolt adatok meg a Kölesmező területén említett helynevek tanúsága szerint az 1700 után valamilyen okból elpusztult falu helye a hozzátartozó határral együtt a mai Bodonkút határának északkeleti részén keresendő. Csánki V, 371—2 a helyszínt és a felsorolt adatokat nem ismerve csak azt írja, hogy Kölesmező „Burjános-Oláh-Buda vagy Bodonkút vidékén feküdt, Kolozsvártól északnyugat felé.“ — L. még Bodonkútnál a térképvázlatot.

1569 : Kerpenyes (e.). kys awas (e.) [JósHb. Kamuthi oszt.]. — 1633 : Az Keolesmezey hataran : Az Irotvaniban (e.). Peter Veólgieben (e.). Az auasban (e.). Az auas szelyben (e.). Gergeli Veolgieben (e.). Az Nagí oldal (e.) [i. h. Fasc. LX. No. 17]. — 1659 : az Kölesmezei hataron az Szyluas tetön [i. h. Fasc. LVIII. No. 9]. — 1772 körül : Köles Mezei Praediumban Remete alias Eperjes nevezetű helyben (e.) [i. h. Fasc. XXXI. No. 2]. — 1779 : Kotsina nevezetű helyet melly vagyon... Kolos v(á)r(me)gyéb(en a Kölesmezei Praediumb(an) mindkét felől... Erdők szomszedsagib(an). a' Bozomkut(l) Arka. Remete nevezetű egy Nagy Erdőt, mellynek a' közepin fel menő Völgy kaszálo [i. h. Fasc. LV. No. 13, 19]. — 1780 : a' Köles Mezei Praediumb(an) Lévo szánto és kaszálo Földek : Lá Prunyi Molduvánuluj (sz.). Lá Gyálu Beszeritsi (sz.).² Lá Tufelé Grosilor (sz.). In Kápetu Tufi Grosilor (sz.). Lá Parou Bugyisori (sz.). In Pojana Bugyisori (sz.). Intre Paráje Bugyisori (sz.). Szub Tufile Grosilor alias a Kis Mező nevezetű helyben (sz.). Szub Gyálu Beszeritsi (sz.). In Vále Retse Linge Bugyészore (sz.). La Budulo vagyis Ptyetris (sz.). a' Budolo Árka mellett (sz.). A' Budulon Fellyül (sz.). Gyá szuprá Pomnyilor (sz.). Azon alol (t. i. az előbbi földön) Babutz Felől a' Gyümöltösön Felyül (sz.). Lá Csuts (sz.). Pe Gyálu Csu-

¹ Vö. B. L., Az Erdélyi részek Helységnevtára. Kvár, 1899. — Ez az adat azonban lehet régebbi helységnevtárakból, például éppen Lipszkyból átvett is.

² Ez után egy föld felsorolásaként ez olvasható: „Ezen Földeken Fellyül. ab Occidente mely(ne)k vége rug a' Kölesmezei Falu helyre...“

tsuluj (sz.). A' Csutsban (sz.). A Csorojnál (sz.). In Fátzá Csorouluj (sz.). In Koszte Csori (sz.). A' Szirb nevezetű Helyben (sz.). In Koszte Csutsuluj (sz.). A' Remete torkában (k.). A Remete Torkán Fellyül (k.). Az Eperjes Torokban (k.). az nagy Eperjes Torokban (k.). az nagy Eperjes Torokban . . . Buda Felől valo v. giben a' Puturoszában (k.). Köles mezei vulgo Ritu Bugyisori (k.). Poplisban (k.). A' Ptyetrison belől, vagyis Szub Koszte Csotsuluj (k.). A' Bugyisorán, vagyis Köles Mezei Praediumnak végen az árok mellett égy Rét (k.). a Poplisnál (k.). . . Fellyül Poplis Nevezetű Erdő (szomszédtságában). A' Köles Mezön Fellyül Gya szupra Bugyisori (sz.). In Pollyáne a' Kis Mező völgyen a' Koszta Tyituj(!) réttye (k.) [i. h. Fasc. LX. No. 14]. — 1782: Kolos v(á)r(megy)ei Kölesmezei Praediumban a Csuts felett Lévő egj Darab Erdeit . . . mellj is in vicinitatibus egj felöll a Babutzra Le járo Ujj ország Uttja . . . Embereivel . . . le vágatta [i. h. Fasc. LV. No. 10]. — 1784: A' Köles mező nevű Praediumban: La Tsuts (sz.). Vulgo La Tsoroly (sz.). La Tufele Groszuluj (sz.). Budolo¹ (sz.). La Petris (sz.). vulgo in Vállye retse (sz.). Vulgo La Parao Jovuluj (sz.). A' Búdós Kutnál (sz.). Vulgo La Gyalu Beszeritsi (sz.). A' Remete nevezetű helyben (k.). Vulgo in Ritu Budgyisori (k.). La Koszta Tsutsuluj (sz.). A' Vád nevezetű helyben, nap kelet felől a' mellette lejáro Patak . . . szomszédtságai között (sz.). A' Tsorgonál (k.). A Remete Torokban (k.). in Gyalu Beszeritsi . . . a Gődörbe (sz.). A' felső Eperjes nevezetű helyben (e.). La Plopty (k.). La Puturosze (k.) [i. h. Fasc. LX. No. 18]. — 1799: Kölesmezőben: Cseresnye fa kutnál (e.). Farkas bérczen (e.). Eperjes völgyön az régi Erdő mellett (e.). Machianba(!) vagyis az Akasztofán tul (e.) [i. h. Fasc. VI. No. 27].

*Nagybuda

1452: *Nagbuda* et poss. Obuda [Csánki V, 339]. 1464: *Nagbuda* [uo.].

Az 1452-i adatból következtetve Nagybuda azonos volt Újbudával. E kétszeri középkori említés után a rendelkezésre álló forrásokban nem találok többet a Nagybuda névvel.

BORSAÚJFALU

1499: *Wyfalw* [BánffyOkl. II, 353]. 1587: *Magyar wy falw* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1625: *magiar Uyfalú* [SzékNemMúz. Apor lt. A. Fasc. II. 24]. 1648: *Magiar Uyfalú* [JósHb. Fasc. III.]. 1700: *Magyar Ujfalú*. Poss. *Magyar Uyfalú* [OL. Gub. Közíg. Össze-

¹ Alább. „La Budolo“ (sz.).

írások. Doboka Sup.]. 1722: Pagus *Magyar Ujfalu* [uo.]. 1754: *Uj falu* [Conscr. III, 99]. 1767: *M. Ujfalu* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 60]. 1799: *Magyar Ujfalu* [OL. Múz. Bethlen lt.]. 1808: *Ujfalu: Magyar-Ujfalu* [Lipszky]. 1831: *Magyar Ujffalu ~ Ujffaleu* [ConsTrans.]. 1834: *M. Ujfalu* [Hodor lev.]. 1839: *Magyar-Ujfalu ~ Ujffaleou-ungureszk* [Lenk]. 1877: *Magyar-Ujfalu ~ Ujffaleu Magiara, Ungurescu* [Dvorzsák, Hnt.]. 1909: *Magyarújfalu ~ Uifalăul-unguresc* [MoldTog.]. 1913: *Borsaujfalu* [Hnt.]. 1922: *Borsaujfalu ~ Borşa nouă* [Martlstr.]. 1942: *Ujfalu: Borsaujfalu*¹ ~ *Uifalău* [Hgy.].

1754: A' Falu also végin. a Pusztá templom mellett. a patak. — A' Csomafája felől Fordulora: la gardu tzarini (sz.). la Ritu Csefi n. h.-ben az út hosszában (sz.). a nagy patak. a Porgolát kert. la lábur (sz.) ... ezen alol édg darab Irotvány. Intre paráje (k., ke.). A' Falu Kenderföldei között (ke.). A' Simon Uram Branyistyaja mellett (k.). — A' Fodorháza felől valo Fordulora: la Fundatura (sz.) mellette édg darab Irotvány. La Dimbu Mesztetsinyilor (sz.). A Szénafüvön (k.). la Cseterna (sz.)... szomszédgya mindenfelől a Magyaros berek n. erdő. A Török pataka szorosságában (sz., k.)... mely(ne)k szomszédgya alol a' patak. La Pusztá n. h.-ben édg darab Irotvány Gyümölsős, édg vékara valo kenderföld az allyában. La Parou Ebenoje a patak mellett (ke.) [Conscr. III, 99]. — 1799: A felső vagy is a Széna fű felé valo forduloban: La szupra Pogol (sz.). La poján aluj Farkas (sz.). La Rusunosze (sz.).² La Jertováje (sz.). Gye a szupra Pusztí (sz.). La Csetern v. Tseterna (sz.). In Fundeture (sz.). Dupe Gyalu a lesz (!) Mare (sz.). La Parou Pusztí (sz.). Gye a szupra Poguluj (k.). Szubt Pogol (k.). La puszte (k.). In vale Turkuluj (sz.). In Parou linge Funatze (sz.). In Pojén (sz.). In Rezore (sz.). La Parou Evanyoje (sz.). La PoduFodori (sz.). La Fatze Oltoványi (sz.). La Parou Jebanoje (sz.). La gyalu Musztesnyilor (sz.). La Pojáná gyin szusz gye a pusztá in gura Funatzuluj (sz.). La Glodur (sz.). Pe gyal tsel Mare (sz.). In Pojén (sz.). La Fatze Alsivonyi (sz.). La Funtina Kordelátyi (sz.). La Fontiná Ptyétrí (sz.). La Parou Jébanoje (sz.). In Káráre Ttyidgy (k.). Az Also vagy is Csomafája felé valo forduloban: Dupe Beszerike (sz.). Szupt Koszte (sz.). La Horgos (sz., k.). In Szala (sz.). La More tsel pusztás (sz.). La Labur (sz.). La Branyitse (sz.). La Ptyatre Kalibate (sz.). La vale Kovátsuluj (sz.). Dupe Vale (sz., k.). La Parou Farkasuluj (sz.). La Branyistye linge vale (sz.). La Styubéj (sz.). La Surá Koszti (sz.). La Glíméj (sz.). La dimpu (!) Szpinuluj (sz.).

¹ A nép szinte kizárólag csak a névpár elsőjével él; a második hivatalos név.

² Alább *La Resinosze* alakban.

La vale Kovatsuluj (sz.). La Parou Puskasuluj (sz.). La Határu ketre Csomafája (sz.). La Mnyira (sz.). La Gárdu Czarini (sz.). La Ripa (k.). Minden Esztendőben használható széna fű: In Zenoge. La Pojáná Tséfi. Szubt Barku Dersi. Szubt Kaszele Popi. La Vultur. La dimbu Mesztetsinyilor.¹ — La gyalu hel mare (gyü.) [Múz. Bethlen lt.] — 1834: a falu dereka, és Délfelől való résziben a Nagy Utza also Során a falu meget le fojo patakan keresztül... Szomszédgya... a patakon tul a Sojomköre járo utig... a Mező, északrul a Falu közönséges-utzája, és Délről a Sojomköre menő Ut (telek). a falunak Fodorházára ki menő Uttza also Során az utan alol (ua.). a Falu Közepiben (ua.). a falunak Derse felé ki járo Uttza alsó (!) Során égy árokba... az Arok Szomszédságiban (ua.). a Csomafája felé ki járo Nagy Uttza felső Során (ua.). a Derse felé ki menő Utza felső Során égy Oldalba fejl a Mező (ua.). a Kide felé ki járo Utzába égy Árok Martyába az utza s a Patak között (ua.). — Minden Esztendőbe használható Szántok (és kaszálók): In Brányistye alol a Csomafái Határ Szél (sz.). Lá Dimbu Mesztetsinyilor a Szénafübeli Nyil also részibe (sz.). In Ritu Szátului (k.). In Banyistye (!) alol a Csomafái Határ szél (k.). In finatze (k.). In finátze (k.). — a Felső Forduloban: Lá Pereu Ebenaje... más felől a Szénafübeli, Nyilak végei (sz.). Lá Rezare (sz.). In Pojény az Oláh Ecclesia... szántó földek között (sz.). In fundeture Kinye Pistyá (!) Szomszédja A Patak (sz.). Pe Vályá fundeturi (sz.). Pe Vályá Fundeturi (sz.). Pe vályá fundeturi (sz.). In vályá fundeturi (sz.). Inrezare (!sz.). Lá Pojény (sz.). In fundeture (sz.). — az Also Forduloban: In Kápu Szátului alol az ut (sz.). Lá Glemeje... más felől az Unita Ecclesia Szántojak között (sz.). Szubt Gárdu Czarinyi (sz.) Lá Dimbu Szpinului égy felől a patak (sz.). Dupe Szát fejl a Reformáta Ecclesia alol a Kertek (sz.). Intre hotáru Sintyeului alol a Sojomköre járo Ut fejl a Sojomköi határ Szél (sz.). Dupe beszerike (sz.). Lá Bárkuri intre hotáre Kovátsului (sz.). ugyan ott (t. i. Lá Bárkuri intre hotáre Kovátsului) a Patak mellett (sz.). Bárkuri (sz.). In Vályá Koátsului az utan alol Az Oláh Ecclesia... Szántoja között (sz.). Ugy(an)ot... In Vályá Koátsului lá Berk (sz.). In vályá Koátsului lá Bárk (!sz.).² Ugyan ott (t. i. In vályá Koátsului) alább a Patak mellett (sz.). Ugyan ott (t. i. az előbbi helyen) az ut mellett (sz.). — In Ritu Szatului Minden Esztendőben használható... Szomszédgya... a Refor(mátus) Ecclesia Kaszálói (k.). Lá Kerára Tyigyi az Also Fordulobéli Kaszáló... más felől... (az) Erdő (k.). — Erdők: In funde-

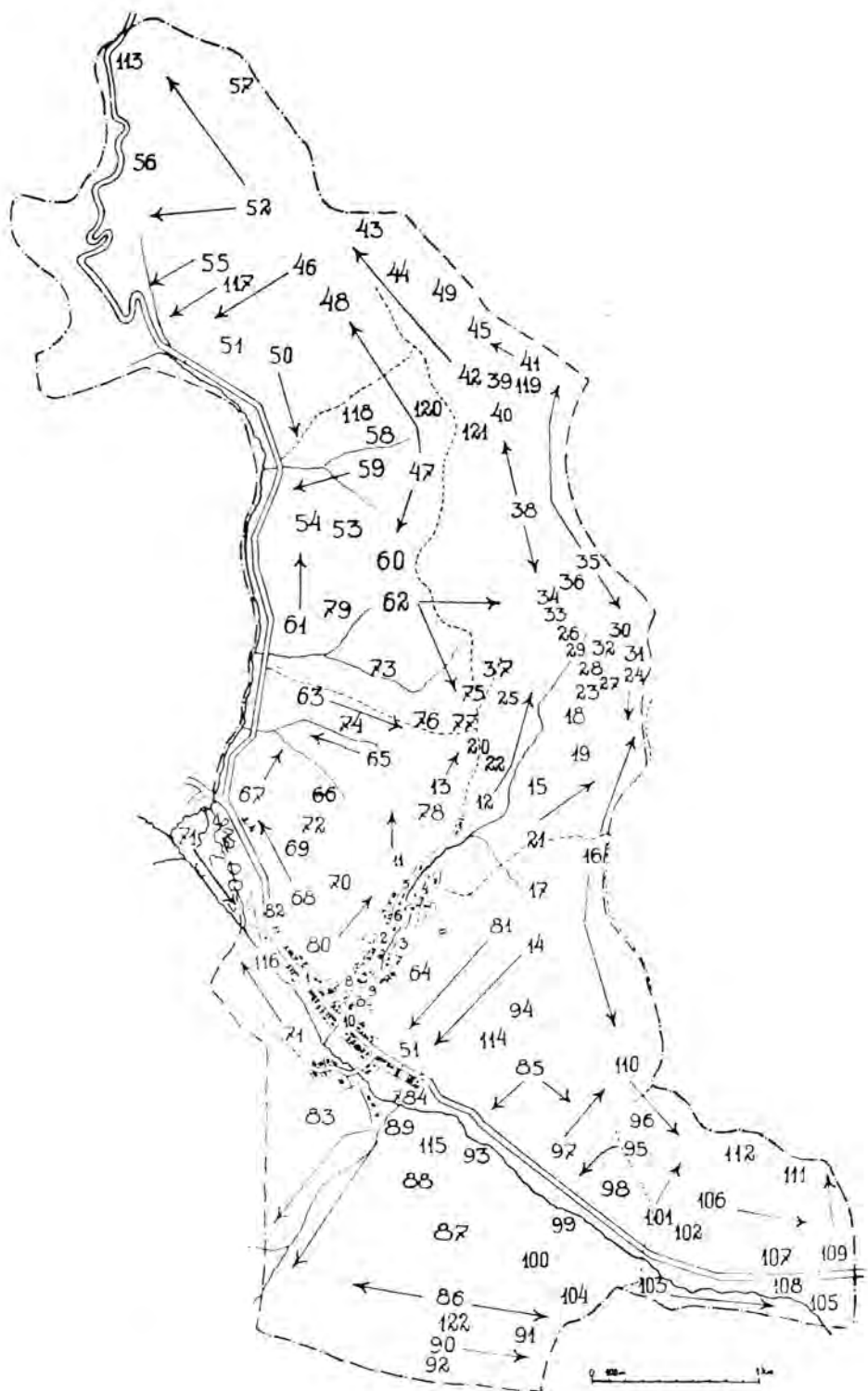
¹ E föld határa egyik felől az erdő.

² Ennek és az előbbi helynévnek utolsó tagja, *Berk* ~ *Bárk* nyilván ugyanazon helynévnek alakváltozata.

ture ... Tögyes (1 e.). Lá Rezare ... bokros helyly Szomszedgya Dél-ről a Colonialis Irotványok Eszakrol a Szénafübéli nyilak végei (e.). Lá Gárdu Czárinyi ... Gyertyános Erdő (e.). Lá Pereu Puskásului a Reformáta, és Oláh Ecclesiák egy felől (e.). Lá Gárdu Czárinyi in Boeristye ... Tölgyes, Cserés, és Gyertyános (e.). A Széna fü Nyil aján Lá Dimbu Mesztetsinyilor (e.). A Széna fü béli Nyil felső részin La Kállýá Dirzsi (e.) [Hodor lev.]. — 1913: I. Belsőség. II. Gardu Czárini. III. Pietra Colibata. IV. Farkas pataka. V. Puskás pataka. VI. Határszél. VII. Branistye. VIII. Sala. IX. Stubei. X. Lábok. XI. Cserés. XII. Barkuri. XIII. Tövises domb. Tovises Domb. XIV. Méra. XV. Patakon túl. XVI. Falu rétje. XVII. Domboknál. XVIII. Glodurok. XIX. Pojen. XX. Ruzsinosza. XXI. Alsó puszta. XXII. Verőfény. XXIII. Ebenpataka. XXIV. Rezorok. XXV. Fundatura. XXVI. Kalibáknál. XXVII. Zenaga. XXVIII. Rinsa, Rinsza. XXIX. Kigyós. XXX. Jertovoj. XXXI. Felső puszta. XXXII. Valea Turkuluj. XXXIII. Csatorna [Telekkönyvi vázlatok]. — 1942: 1. Fő-ucca: Nagy-ucca ~ Ulitsa ča mare (u.). 2. Árok-ucca ~ Pe părău (u.). 3. A dombon ~ Pă dîmb (u.). 4. Csatorna ~ La Čet'ernă (u., sz., kút). 5. Pogor ~ La Pogor (u., sz.). 6. Falu kúttya ~ Fintina satului (kút). 7. Malam kúttya ~ Fintina mori (kút). Itt régen malom volt. 8. Borta (kút). 9. Pap kúttya ~ Fintina popi (kút). A görög katolikus papé. 10. Falu higgya ~ Podu satului (h.). 11. Szöllő ~ Ziie (e., k.). 12. Török pataka ~ Val'ea Turkuluj (sz.). Török vagy Turcu nevű család ma már nincs a faluban. 13. Radágbërke ~ Bärku Rădöji (sz.). 14. Gardu tsariñi: Gardu tsarñi (sz., k.). 15. Bányá ~ Baje (sz., k.). 16. Bärku Opri (e.). Opra nevű család ma már nincs a faluban. 17. Csatorna pataka ~ Părău Čet'irñi (p.). 18. Döktemető ~ La temet'eu. 19. Dányá tója ~ Tau điakuluj (tó). Egy Danea nevű román emberé volt. — Vö. r. *d'iak* 'kántor'. 20. Pogor úttya ~ Drumu la Pogor (út). 21. Csatorna úttya ~ Drumu la Čet'ernă (út). 22. Pojana Norutsuluj (l.). 23. Pojana Pohuluj (l.). 24. Pojana st'inuluj (l.). 25. Iratvány ~ Iertăoju (sz.). 26. Pojana Grozöji (l.). Groza nevű román család van a faluban. 27. Părău taptalaži (á.). E helynév utótagja román madárnév. 28. Pojana lui Töd'er (l.). 29. Sztány ~ Stañi (á.). 30. Pojana porkuluj (l.). 31. Hosszúpojána ~ Pojana čea lungă (l.). 32. Sztányom fejül ~ D'asupra Stañilor (l.). 33. Tauts (l.). Egy kis tó van a közepében. 34. Dimbu Hotsuluj (e., l.). A tagosítás előtt egy Hoț nevű ember lakott itt. Ilyen nevű család ma is van a faluban. 35. D'alu T'id'i (e.). A kidei határszélben lévő hegy. 36. Pă su d'al (l.). A D'alu T'id'i [35] alatti terület neve. 37. Kőkút ~ Fintina pt'etri. Igen bővizű forrás neve. 38. Legelő ~ Borišt'e (l.). 39. A vackór-fánál ~ Fintina la păr. Ma már nem is használják ezt a kutat.

40. Dèrzsèji kút ~ Fintîna Dîrži (kút). 41. Kicsikút ~ T'išiturî (l.). 42. Zenaga ~ Zenoga (l.). 43. Vultur (l.). Erről a hegyről nevezték el a román uralom alatt Újfalut Vultureni-nek. 44. Su Vultur (l.). 45. Gróvdombja ~ Dîmbu grofului (l.). 46. Koliba ~ Kolibd' : Kolipî (e., k., sz., település). 47. Szénafü ~ Finatse (k.). 48. Dîmbu taurului (k., sz.). 49. Pâ su kâs : Kâsile popi. Nagy kövekkel borított terület neve. 50. La mest'çakan (sz., e.). A szántóföld közepében egy nyírfa van. 51. Pt'atra kolibatâ (sz.). 52. Fundatura ~ Fundatura (sz., e.). 53. Çeru Fînatseilor (e.). 54. Fatsa oltâçani (sz.). 55. Rezor ~ Râzore (sz.). 56. Mâru popi (sz.). Állítólag egy a Pâncelcehre vezető út melletti almafáról nevezték el ezt a fodorházi határba is átnyúló területet. 57. Poiana hâitașului (e., k.). 58. Mihész árka ~ Pârâu Stupt'iîni : Stupt'ina (á., sz.). 59. Șerpçia (k.). 60. Szénafü szája ~ Gura Fînatseilor (sz., k.). 61. Poiana lui Petrișor (sz.). 62. Fêlsõpuszta¹ ~ Pustâ d'in sus (sz.). 63. Pom ~ Pomî (sz.). 64. Plopu popi (k.). A görög katolikus pap házhelye mellett egy nagy jegegyét neveztek így. 65. Ružinçsa (sz.). 66. Pojánák ~ Pojeñile (sz.). 67. Fodorházi hid ~ La podu Fodori (sz., h.). 68. Glodur ~ La glodurî (sz.). 69. Gloduródal ~ Kçst'ea Glodurilor (l.). 70. Natyhegy ~ D'alu al mare (l.). 71. Falu réttye ~ Rîtu satului (k.). 72. Poiana réttye ~ Rîtu Pojeñilor (k.). 73. Puszta árka ~ Pârâu Pusti (p.). 74. Ruzsinosza árka ~ Pârâu Ružinosi (p.). 75. Kőkút úttya ~ Drumu la Fintîna pt'etri (út). 76. Pom úttya ~ Drumu prim pomi (út). 77. Kruçile karârilor. Útkereszteszõdés neve. 78. Pogorom fejlû ~ D'asupra Pogorului (sz.). 79. Alsõpuszta ~ Pustâ d'in jos (sz.). 80. Kértek megett ~ Dupâ gred'in (sz.). 81. Izvçra (k.). 82. Nagyút ~ Drumu tsâri. Az országút neve. 83. Mera ~ Mira (sz.). A sólyomkõi határba is átnyúlik ez a terület. Ott Mîira a neve. 84. T'çrt'u d'ela řurâ (k.). Egy csûr van ennek a kertnek a közepében. 85. Žija lui Tsidor (sz.). 86. Észak ~ Dos (l.). 87. Tüvises ~ Dîmbu st'inului (sz.). 88. Barkurî (sz.). 89. Kovácsi vögy ~ Val'ea Kaçaçului (sz., p.). A Kolozskovácsi felõl jövõ patak neve. 90. Csér ~ Çer (e., sz.). 91. Çunž (sz.). 92. Banka pojanâja ~ Poiana Bõnki (sz.). Banka nevû román család e faluban is van (L. még Kolozskovácsi helynevei között). 93. Keresztnél ~ Rîtu d'ela t'ip (k.). Az itt lévõ keresztrõl nevezték el. 94. Strînturile (sz.). 95. Hõrgos ~ Horgoș (e., sz.). 96. Rádúj pojanâja ~ Poiana Radului (l.). 97. Farkas patakja ~ Pârâu Fârkașelului (p.). 98. Rîtu çepi (k.). 99. Malam kertye ~ Gred'ina mori (k.). Régen itt malom volt. 100. Styubéj ~ Șt'ubej (sz., k.). 101. Puskás árka ~ Pârâu Pușkașului (p.). Ma Puskás nevû család nincs

¹ A Pusztaban [62, 79] a szájhagyomány szerint régen falu volt.

Borsajfalu helynévterképe

Határa 8077 kat. hold

a faluban. 102. Tanya verőfénye ~ Fatsa d'ela toñej (sz.). 103. Felsőbrányistya ~ Brañišt'ile d'in sus (k.). 104. Szala ~ Sala (sz.). 105. Álsóbrányistya ~ Brañišt'ile d'in žos (k.). 106. Akasztófa dombja ~ Košt'e akästajilor (l.). 107. Álsómalam verőfénye ~ Fatsa d'ela Mõra d'in žos (l.). 108. Álsómalam ~ Mõra d'in žos (ma.). Felsőmalom ma már nincsen. 109. Päräy Černad'i (sz.) (Vö. Csomafája : Csernátoni árka). 110. Keceli pojána ~ Pojana Kátsáli (e., l.). 111. Csüp ~ Čup (e.). 112. Barku Fayruluĵ (e., l.). 113. Podu gäjiñi (h.). 114. Lábur ~ Laburĵ (sz.). 115. Árkok köszt ~ Între päraie (sz., k.). 116. Kenderes ~ Kiñept'išt' (ke.). 117. Päräy Ebänqie (sz.). 118. Rinsa (k.). 119. Csokój küttya ~ Fintina luĵ Čokoj (kút). 120. Gyélnica ~ D'elñits (k.). 121. Ilija pojánája ~ Pojana luĵ Ilije (l.). 122. Magyarok tója ~ Tau Ungurilor (sz., tó). [Gergely Béla hgy.].¹

CSOMAFÁJA

1365: Iohannes dictus Tot de *Chamafaya* [Doc. 182]. 1416: Margaretha Blasii filii Iohannis dicti Toth de *Chamafaya* [Teleki Okl. I, 415]. 1440: Petrus Erdely de *Chomafaya* [OL. Dl. 26781/EM.]. 1468: Gregorius de *Chomafaya* [OL. Dl. 26795/EM.]. 1476: magister Paulus de *Chomafaya* [Teleki Okl. II, 124, 126]. 1499: Stephanus de *Chomaffaya* [i. h. II, 233]. 1630, 1633: *Cziomofaia* [JósHb. Fasc. III. No. 42. — Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 998]. 1638: *chiomafaja* [Kidei lev.]. 1647: *Czomafaia* [uo.]. 1648: *Chiomafaja* [uo.]. 1661: *Czomafaja* [JósHb. Fasc. III. No. 22]. 1671: *Cziomafaya* [OL. Teleki lt. Földváry oszt.]. 1675: *Csomafaja* [uo.]. 1676: *Cziomafaja* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 1008]. 1680, 1685, 1695: *Czomofaja* [Kidei lev.]. 1684: *Csomofáján* [Kidei lev.]. 1694: *Czomofája* [Mikó lt. i. h. 1011]. 1700: Poss. *Csomafaia* [OL. Gub. Köziz. Összeírások. Doboka Sup.]. 1701: *csomofaja* [Kidei lev.]. 1741: *Csomofaja* [Kidei lev.]. 1753: *Csumafája, Csomafája* [JósHb. Fasc. III. No. 84]. 1768: *Csomofája* [Bíró lev.]. 1778: *Csumafai*² [MúzBf.]. 1808: *Csomafája* aliis *Csomófája* [Lipszky]. 1821: a *Csomafai Réten* [Csukany lev.]. 1831: *Csomafája ~ Csomofája* [ConsTrans.]. 1839: *Tsomataja: Csomafája ~ Csumefáje* [Lenk]. 1877: *Czomafája: Csomafája ~ Ciumafaia* [Dvorsák, Hnt.]. 1909: *Csomafája ~ Ciumafaia* [MoldTog]. 1922: *Csomafája ~ Ciomafaia* [MartIstr.]. 1942: *Csomafája: Csomafája ~ Comafaja: Csumafaia* [Hgy.].

¹ Közlő: Curt György (57) román, Koncz József (85) magyar és Luag Miklós (60) román.

² -i birtoknév-képzős alak.

1635: az Negied patkba(n) (!) valo Irotuan. az harmad patak eleot valo szwgeteimet [Kidei lev.]. — 1648: az Közep labban (sz.). az Sölób[en] az Giulaj utra jóh ueggel egy höld föld. — az másik fordulob(an) az Saytos ut mellett (sz.)... az patak... szomszegia. Az Borsos hegienis ada egy nylat [uo.]. — 1684: Harsán nevű helyb(en) az melj két szánto földek vadnak az Kis erdőnek... szomszedsagokb(an). Közép láb nevű helyben (sz.). az harsánbéli két föld az harsánb(an) (sz.) [uo.]. — 1694/1765: Falu szorossa. — a Szőlő oldalán (sz.). a Csomafai patak [Békési lev.]. — 1754: A' Borsa és Gyula felől v (aló) Ford: (ulóban): A' Kintses kút tere és a borsos hegy között a' farban (sz.). A Kis erdőn (sz.). — A' Bádok és Kide felől valo Forduloban: A Pap Cseréjén, mely a Kidei határra rug... (sz.). a Kidei út. a pusztá szőlő. — A' Ujjfalu felől valo Forduloban: A' Berek alatt a' Szabo Bálint árkán alol (sz.). a Verofény alatt a patak mellett édgý darab kaszáló két Szigetből álló, szomszedgya Délfelől a patak kerengő folyása. A' Sásos Rét(ben) (k.). A' Bodos(!) kút¹ és Lapuhos között (k.). a' Dobogob(an). Észak allya [Conscr. III, 60. — MNy. XXVIII, 60]. — 1778: Biszo (e.). Dobogo (e.). az Lapo Haz(!)² arkanál (e.). [MúzBf.]. — 1783 körül: A Borsa és Gyula felől való forduloban: A Kintses Kut tere és a Borsós hegy között a Farban (sz.). A Kis Erdőn (sz.). — a Dobogoban (e.). — Bádok és Kide felől valo Forduloban: A Pap Cseréjin melly a Kidei határra rug (sz.). Uj falu felől valo Fordulob(an): A Berek alatt a' Szabo Balint Árkán alol (sz.). a Verofény alatt a patak mellet ket szigetből álló egy darab kaszáló szomszédja Dél felől a Patak kerengő folyása Eszakrol Bokovitzi rész szánto föld. A Sáros Rét (k.)... Eszak felől egy darabig a Patak. A Bados(!) kut es Lapuhos közöt (k.). . szomszédja a Patak felől... Butyka Péter, az erdő felől Bokovitzi Rész föld [A kidei ref. egyhk. lt.]. — 1806: a Borsa felől valo Forduloban a Kintses Kut Tere³ n. h.-en (sz.). a Templom felé járo utza [Békési lev.]. — 1814: a Bádok felől valo Forduloban: a Felljáro [Csákány lev.]. — 1820: A' Nyakon. a Kis erdőben [uo.]. — 1821: a Csomafai Réten a M. Ujjfalu felől Lévo Forduloban [uo.]. — 1824: a' Borsa felől valo Forduloban az árkok között (sz.). a' Kintses kutba lévő Föld (sz.). Borsos hegyen (sz.). a' Nagy ország Utya mellett a Köveknél (sz.). a Lapuhasban (k.) [Kidei lev.]. — 1826: A Gyilkosban és a Határbéli Parlag. Lapuhas... a Ször nélkül valo Erdő hely. A Telekben [Csákány lev.]. — 1826: a' Felső Harsámba a' Lapos föld. —

¹ Más forrásban ugyanebből az évből: Búdöskút (k.) [MNy. XXVIII, 60.].

² Nyilván elírás a *Lapuhos* ~ *Lapuhas* helyett.

³ Alább e tag *Tehre* alakban is.

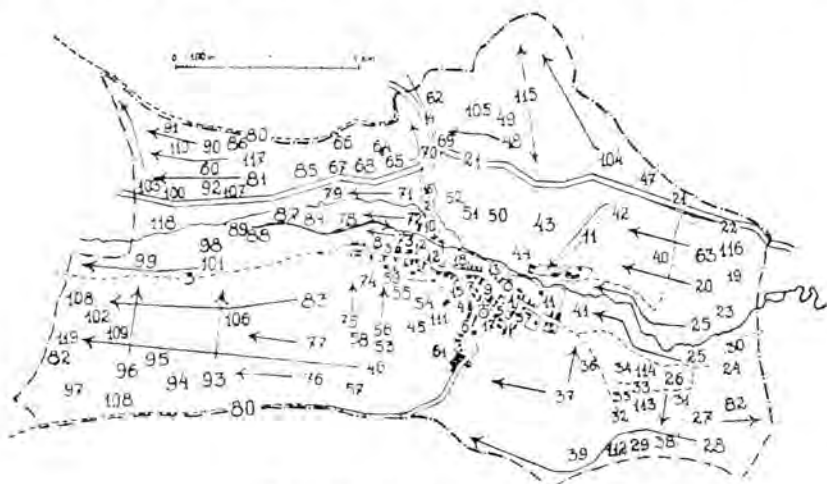
Az also Forduloban szántók: A' Kintses kutnak a' Borsa Felöl valo Fele. Az Harsánba. A' Cziklák alatt. A' nyáras oldalban. — A' Felső Forduloban szántók: A' Fel jároban. Pap Cserénél. A' Borsos Hegyen. A' Kender aszo. A' Koromberken lejjebb. A' Berek alatt. — Kaszálok: A' Gyilkos. A' Lapuhasban. A' Büdös kutnál. A' Biszo kut. A' Magos Mart alatt. A' Varju kutnál. — Erdők: A' Krisán árkának és Biszszo kutnál lévő. Az Orosz mezőnek ötöd része. a' Biszszo felől a' Kováts Évái mellett [Csákány lev. — Kidei lev.]. — 1828: Harsányban (sz.). A' Kender aszo oldalan (sz.). Gát mellet valo által járason a' réten, melly vagyon a' Csomafái határon a' Gáton innen az ország Uttya felöll [Csákány lev.]. — 1829: Az Ujfalu felöl valo Forduloban: a' Határ közt (sz.). — A Feljároban (sz.). — A' Gyula felöl valo Forduloban: az Árkok közt. — A' Bálint árkánál (k.). Törökék Malmában (ma.). — Az Ujfalu és Bádok Felöl valo Forduloban: Az Ujfalu felöl valo Határ közt (sz.). A' Feljároban (sz.). A' Bádoki Hidnál (sz.). A Borsos Hegyen (sz.). — A Gyula felöl valo Forduloban: A' nyires hegyen (sz.). Az árkok közt (sz.). A' Harsánba v. A' Harsányban (sz.). A Tisztásban (sz.). — A' Brányistyában (sz.). a Lapos Dombon a' két árok közt (e.). Az írotványok árkában (e.). A' Gyulai Határ közt (e.) [Kidei lev.]. — 1830: a Gyulába járo utzának a Nap nyugoti során (pu. telek). Nagy Rétbe (k.). a Falun aloll a Magas mart alat (k.) [Csákány lev.]. — 1831: az also Uttza [uo.]. — 1834: a Gyula és Borsa felöl valo Forduloba az ugy nevezett Borzjuknál (sz.). — a Bádok felöl valo Forduloba a Borsos hegy nevű helyen (sz.) [Kidei lev.]. — 1835: a Nyires Hegyen (sz.). a Tisztáson (sz.) [uo.]. — 1837: A Lapuhasbéli Szánto. A Borsos hegyen (sz.). a Csomafaji Határnak Borsa felöl valo részibe az ezen völgyön le folyo patak mentén égy két kövu ugy nevezet Törökék Malmok, a Gyula felöl valo Forduloba az Árkok között [Kidei lev.]. — 1844: Lá Harsámba. — Kaszálló Ujfalu felöl In Finátze [TT.]. — 1845: Borsa felöl valo forduloban a Kintses kutbeli föld. — A Kide felöl valo Forduloba a Pap cseren lévő föld. Kis Erdő. Borsos hegy (sz.). Gáton felül és alol (k., sz.). Sásos Rét (k.). Bálint Arkánál (sz.). Büdös Kut (k.) [Ref. egyhk. It.]. — 1846: A Gyula felöl való forduloban: A kiserdőbe (sz.). a Kincseskutba a Farba (sz.) szomszédjai egy felöl a Borsoshegyi töldek réa rugo végei... — A Kide felöl valo forduloban: a papserbe... a Kidei határba rug véggel (sz.). — Ujfalu felöl való forduloban: a Berek alatt a Bálint árkán alol (sz.). — A' Szorosba a verőfény alatt a patak mellett két szigetbol állo egy darab kaszálló. A' Sásos rétben (k.). A Büdös kutba (k.) [A kidei ref. egyhk. It.]. — 1850: az ugy nevezet árkok között és kis erdőbe [Csákány lev.]. — 1851: az Árkok

közt (sz.). a' Tisztason (sz.). a' Harsámba a' Széles földön innen (k.). a' Brányistyába (sz.). a' Bálint Árkán innen és tul lévő kaszáló. Nyárashegyen (k.) [Kidei lev.]. — 1860: Tisztás (l., sz.). Borsos hegy (l., sz.). Pap cser (l., sz., tkl.). Verőfény (l.). Gombás árka. Csernátoni árka. Sásos rét (k.). Észak. Bálint árka (sz.). Büdöskút (k.). Gáton fölül és alól (sz., k.) [MNY. XXVIII, 60]. — 1860—70 között: A kincses kutbéli (k.). A pap Cser beli (sz.). A Bálint árkánál (sz.). A Sásor (! Sásos?) rét beli kaszáló. A Budos (!) kutbéli kaszáló [A dési ref. egyhm. It. Almási S. egyházmegyei tört. 254]. — 1862: Dobogó (e.). Biszo orra. Verőfény [MNY. XXVIII, 60]. — 1863: Malam térbe (sz.) [Csákány lev.]. — 1864: a' Csomafáji határon Szoros nevezetű heljen a Rétbe (k.) [Kidei lev.]. — 1868: A Sásos Rét. A Büdös kutbéli kaszáló. a Kis Erdőbéli szántó föld [A kidei ref. egyhk. It.]. — 1869: a Sásosrét (k.). az Eszakba a Büdös kutbéli kaszáló. Kintses (!) kutbéli szántó föld. A Pap cser. A Balint arkánál. a Tisztason (sz.). a kintseskutbéli föld. a Papcser. a Tisztason (sz.). a Bálint árkátol valo föld. a belső Telek [A dési ref. egyhm. It. Számadáskönyv. — A kidei református egyhk. It.]. — 1870: Kintses kut (sz.). Kis Erdő (sz.). Balint Arkánál (sz.). Sásos rét (k.). Büdös kut (k.). Tisztason (sz.) [A kidei ref. egyhk. It.]. — XX. század eleje: I. Helység. II. Kertek. III. Kis erdő. IV. Nyak. V. Nyárashegy. VI. Árkokköze. VII. Harsány. VIII. Borzjuk. IX. Alájáró. X. Kincseskút. XI. Borsoshegy. XII. Bádoki híd. XIII. Kenderaszó. XIV. Feljáró és Hopsahegy. XV. Domborhegy. XVI. Malom és Gyilkostér. XVII. Papcsere. XVIII. Biszo orra körül. XIX. Verőfény. XX. Gáton felül és alól. XXI. Sásos rét. XXII. Észak. XXXIII. Dobogó [Telekkönyvi vázlatok]. — 1942: 1. Alsó-ucca: Nagy-ucca: Magyar-ucca ~ Ulitsa đin žos (u.). A Magyar-utca újabb név; 1940 ősze óta használják. 2. Malam-ucca ~ Ulitsa kätä T'ida (u.). Egy elpusztult malom mellett Kidébe vezet. 3. Szénafü-út: Szénafüji út: Szénafü üttya ~ Ulitsa kätä Finats (u.). 4. Natyszoros ~ Soroš (u.). 5. Kisszoros ~ Sorošel (u.). 6. Gyulaji út ~ Ulitsa kätä Žula. A Nagyszoros [4] folytatása a ref. templomon felül és a Gyulába vezető út neve. 7. Falu kútya ~ Fintina la Stražā. A falu közepén lévő kút neve. 8. Feketető ~ Feketau. Tócsa, kútnak használják. 9. Csörgő ~ Fintina satuluj (kút). 10. Natyhíd ~ Podu đela valé (h.). 11. Főjjáró-út ~ Ulitsa kätä Badok. Ezen az utcácskán és úton járnak Bádokra a Feljárón át. 12. Felső-ucca ~ Ulitsa đin sus. Az Alsó-utca nyugati folytatása a Malom-utcától [2] a Szénafüi útig [3]. 13. Malam alatt: Pusztá: Pusztakértek ~ Pusta. Az elpusztult Felsőmalom körül lévő kertek. 14. Cigányok ~ Kätä mōra T'idi. A Kide felé vezető út melletti települések. Ebben az elkülönődő település-részben sok cigány lakik. Régebben ezen a tájon a kideiek-

nek malmuk is volt, de felhagytak vele. 15. Dobogó alatt ~ Su Dăbăgău (település). 16. Malamkértek (kertek). A román nyelvhasználat nem jelöli ezt a területet. 17. Templom kertye ~ Tsiñfirim : Čiñfirim. A református templom körül lévő hely. 18. Sztrázsa ~ Straža. A falu közepének a neve. 19. Kincseskút ~ Kinčeškut (sz.). 20. Alájáró ~ Olajarău (sz.). 21. Sajtós ~ Hagău. A Nagytér [51] egy részét nevezték így, mert a juhász itt készítette a sajtot; amikor megépült az országút kettévágta ezt a területet és most az országút egy részét nevezik így. 22. Bádoki hid ~ La podu Badokului (sz., h.). Itt ágazik el az út Bádok felé. 23. Alsómalam ~ Mōra dîntre hotară (ma.).¹ 24. Balagödala ~ Šantsu Borši (sz.). „A Balag málma ot vót valamikōr.“ 25. Alsóréték : Rétek ~ Rîtu dîn žos (k.). 26. Árkok köze ~ Între părăje (sz.). Két árok között van. 27. Rókajukak (sz.). A Ciglák egy részét nevezik így az itt tanyázó rókákról. A románban nem jelölik külön ezt a helyet. 28. Ciglák ~ Tsigle (sz.). A Gyula felé eső magas hegygerinc neve. 29. Hársámb : Hársamba ~ Hăršamba (sz.). 30. Út a réteknél : Réti út ~ Drumu la rît. A Réteken [25] átvezető út. 31. Árokközi út ~ Drumu între părăje (út). 32. Hársámb úttya ~ Drumu kătă Hăršamba (út). 33. Nyáráshegyemegetti út ~ Drumu între părăje. A Nyáráshegyen felül az Árkok közén [26] vezet keresztül. 34. Nyáráshegy ~ N'irešed' : Mñirešed' (sz.). 35. Nyak ~ N'ok (sz.). 36. Nyáráshegyi út ~ Drumu pā N'irešed' : Mñirešed'. A Hársámb útjának [32] alsó része 37. Kisérdő ~ Kišardău (sz.). 38. Börzjukok (sz.). Az itt tanyázó borzokról nevezték el. A román nyelvhasználat nem jelöli külön ezt a területet, hanem a Hársámbhoz tartozónak tekinti. 39. Cigla teteje ~ Tsigle (sz.). 40. Børsoshegyi út ~ Drumu de pā Boršošhed' (út). 41. Eklézsiya réttye : Papi rét ~ Kležiya Ungurilor (sz.). A református egyházé. 42. Fëjjáró ~ Fijarău (sz.). 43. Hapsahegy ~ Hopšoheđ' (sz.). 44. Zsija ódala : Pusztaszöllő ~ Žije (sz.). 45. Kértek teteje : Tisztás ~ Gred'in' : T'istaš (sz.). 46. Dobogó ~ Dăbăgău (l., e.). Az országúttól délre húzódó domb a községtől a borsaujfalusi határszélig. 47. Bádoki út ~ Drumu kătă Părău Badokului (út). 48. Dombörhegy ~ Dîmborheđ' : Păluta (sz.). 49. Dombörhegy ormója ~ Dîmborheđ' (sz.). 50. Pëtris ~ Pfetriš (sz.). 51. Natytér ~ Šes (k., sz.). 52. Kistér ~ Šes (k.). 53. Dobogó ódala ~ Kōstęa Dăbăgăului (l.). 54. Zárina ~ La arină (l.). Homokos hely. 55. Koroba ódala ~ Kōstęa Koroboji (l.). 56. Bányajiné árka ~ Părău Băņoji (á.). 57. Bányajiné dombja ~ Dîmbu Băņoji (l.). 58. Bányajiné ódala ~ Kōstęa Băņoji (l.). 59. Kértek ~ Gred'in' (sz.). 60. Jakab Zsigó árka (sz.). Most már csak az öregebb magyarok ismerik ezt

¹ Ismerik még a Felsőmalam nevet. Ez az Alsó-utcában elpusztult malom neve volt, e mellett volt a Malamkút.

a nevet: Jakab-család ma is van a faluban. 61. Tyúkozsdomb ~ Kõstęa gajini (l.). A kertekbõl ide szoktak a tyúkok kijárni. 62. Kideji patak ~ Párau T'id'i. A Kide felõl folyó patak neve. 63. Bõrsos-hegy ~ Boršošhed' (sz.). Sok vadborsó terem benne. 64. Papcsér ~ Popčer (tkl.). 65. Papcsér ájja ~ Su Popčer (sz.). 66. Szõllõk ~ Žije (l., szõ.). 67. Szõllõk ájja ~ Su Žije (sz.). 68. Szõllõ árka ~ Párau žiji (á.). 69. Kideji hid ~ Podu T'id'i (h.). Kidei neve: Csomafáji hid. 70. Keresztút ~ Kručile drumuluĵ. 71. Gyilkos ~ D'ilkoš (k.). 72. Rėti kút ~ Rifikut (k.). Régen marhadelelõ és kút volt itten. 73. Berek alatt : Berek ájja ~ Rifikut (sz.). 74. Bokómája ~ Bokomaja (sz.). A Bakó-család lakott itten. 75. Krisány árka ~ Párau Krišeńi (l.). Crišan-család ma is van a faluban. 76.

Csomafája helynévtérképe

Határa 1:1, kat. föld.

Krisán dombja ~ Dĩmbu Krišeńi (l.). 77. Krisány ódala ~ Kõstęa Krišeńi (l.). 78. Ambrusné réttye ~ Ritu luĵ Ambruš (k.). Ambrus nevű család ma már nincs a faluban. 79. Tyirila kertye ~ Grad'ina luĵ T'irila (k.). A tagosítás elõtt egy Chirila nevű román embernek a kertje volt itten. 80. Határközi út : Erdõút : Bérci út ~ Drumu hotarululĵ, Kide és kolozsgyula felé a határt képezõ út neve. 81. Verõfény alatt ~ Su Fatsá (sz.). 82. Észak ~ Dosu. Az országúttól délre esõ határrész összefoglaló neve. 83. Szénafü ~ Finats (k., sz.). 84. Dõktemetõ ~ Temefeu marhelor. 85. Fazakas árka ~ Párau Olarululĵ (á.). 86. Bizótisztás : Tisztás ~ T'istaš (l.). 87. Gátájja : Kétviszkõszt ~ Su ĵaz (sz.). A Malomárok [89] és a Borsaipatak [118]

¹ Roska Márton, Rep. 64 szerint a Borsos határrészben õskori telep volt.

közötti terület neve. 88. Gát ~ La ĩaz (sz.). A ma már elpusztult Felsőmalom gátja volt itten. 89. Malamárok ~ La ĩaz (k.). Az elpusztult malom árka volt itt. 90. Biszó ~ Bd'isau (e.). 91. Lázár dombja ~ Dĭmbu luĭ Lazar (e.). Egy Lázár nevű zsidóé volt. 92. Gombás árka ~ Părau luĭ Gombaš (á.). Gombás-család ma már nincs a faluban. 93. Bálint árka ~ Părau luĭ Bălint (l.). Régebben volt a faluban Bălint nevű család. 94. Rókajukak (l., e.). Az itt tanyázó rókákról nevezték el. 95. Tolvajkút (l.). Régen az itt lévő kútnál tanyáztak a tolvajok. 96. Lapasárok ~ Părau Lopošuluĭ (k.). 97. Verezdomb ~ Dĭnbu rošu (k.). Vereses színű domb neve. 98. Pepinyistya ~ Pepiňište (k.). 99. Határköz ~ ĩntre hotară (k.). 100. Bokovic árka ~ Părau luĭ Bokovits (á.). Egy ilyen nevű emberé volt.¹ 101. Brányistya ~ Braňište (sz.). 102. Bűdöskút ~ Bid'eškut. (k.). 103. Csérnátoni árka ~ Părau Černadi (á.).² 104. Bádoki árok ~ Părau Bădokuluĭ (á., sz.). A tőszomszédos Bădok felől jövő árok és a mellette levő szántók neve. 105. Dombörhegyi főrás ~ Fintĭna la Domborheĭd (kút). 106. Bălintărkaji kút ~ Fintĭna la Părau luĭ Bălint (kút). 107. Gombásărkaji kút ~ Fintĭna la Părau luĭ Gombaš (kút). 108. Kecset ~ Kičeĭd (k.). 109. Lapasărkaji csörgő ~ Fintĭna la Părau Lopošuluĭ (kút). 110. Rifűj-féle hěj ~ Pfičoru Rifuluĭ (sz., k.). 111. Debreceniné árka ~ Părau luĭ Debrętseni (sz.). 112. Hărsămbi árok ~ Părau Hărsămbi (á.). 113. Nyărăshetyetető ~ Mňirešu : N'irešu (sz.). 114. Nyărăshegyódal ~ Koșęa N'irešuluĭ : Koșęa Mňirešuluĭ (sz.). 115. Kenderaszó ~ Kenderesău (sz.). 116. Birt ~ Birt (település). Régen itt volt a postakocsik megállója. Az ilyen helyet birt-nek nevezték. 117. Verőfényű domb ~ Fatsa (sz.). 118. Borsaji patak : Natypatak ~ Val'ęa Čumățaii (p.). A Borsavölgyén végig folyó patak neve. 119. Iratvány ~ ĩertaĭje (k.) [Gergely Béla hgy.]

DIOS

1283/1414, 1304: Poss. Gyos [Csánki V, 345]. 1315: Nobiles de Gyos [Teleki Osl. I, 35]. 1353, 1522: Poss. Dyos [AnjOkm. VI, 39. — Csánki V, 346]. 1357: Dyoz [Csánki V, 345. — Doc. 212]. 1435: Poss. Gyos [Csánki V, 346]. 1558, 1579, 1642: Dios [JósHb. Kamuti oszt. Fasc. XXIII. No. 39, 40. — Kolozsmonostori konv. lt. (Kvár) 518.]. 1604, 1618, 1633: Dyos [Kolozsmonostori lt. 540. — JósHb. i. h. Fasc. LX. No. 17]. 1664: Djos [Kolozsmonostori konv. lt. 609].

¹ Ilyen nevű birtokos család a XVIII-XIX. században innen és a szomszédos Kijéről is ismeretes.

² Régi, de a faluból már eltűnt birtokoscsalád nevét őrizte meg.

1754: *Diós* [Conscr. III, 87].¹ 1808: *Diós* ~ n. Душdorf ~ r. *Gyiosá* vel *Diosu* [Lipszky]. 1831: *Dios* ~ *Gyéus* [ConsTrans.]. 1839: *Dios* ~ *Gyeus*: *Gyiosá* [Lenk]. 1877: *Diós* ~ *Diosiu*: *Densiu*: *Gyeus* [Dvorszak, Hnt.]. 1909, 1922: *Diós* ~ *Deus* [MoldTog. — Martfstr.]. 1913: *Dios* [Hnt.]. 1942: *Diós* ~ *D'euš* [Hgy.].

1435: Via Wagaaswth nuncupata de Gyos ad poss. Machkas durens. Zebede (hegy) [Csánki V, 346]. — 1558: Az lopos toth Buday gergel Attá [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXIII. No. 39]. — 1571 XVIII. sz.: Dios felett a' Szölő erdeje. az eröss oldal [i. h. No. 46]. — 1579: az alma forras wegibe [i. h. No. 40]. — 1633: Az alma forasban (e.). Az alma foras vegeben (e.). Az Sebeden erdeő mellett (e.). Az falu alatt (sz.). Az Niomasban (sz.). Az Buday oldalon [i. h. Fasc. LX. No. 17]. — 1636: az uezet tocz (!) birczin az bede halmara megen uiggel (sz.). az Lapos tho gattianal feliul az oldalon (sz.) [i. h. Fasc. XXIII. No. 20]. — 1651: az Diosi hataron az uezet toczban az uton felljul az bircz oldalban az Burjanos ó Budaj hatarra megyen uiggel (sz.) [i. h. Fasc. XVI. No. 25]. — 1664: az meli földet hinak Budaj szamnak (!) [Kolozsmonostori It. (Kvár)]. — 1668: az lo kertbe(n) [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXIII. No. 27]. — 1674: dioson az falu dios alatt az meli lab foldek vadnak kit Czorgonak is hinak es az déllon [i. h. No. 30.] — 1680: az Diosi hataron az Kis Fiacsa alat valo tót² mikor nil szerent ósztotakis az falu samara vesekettek felette [i. h. Fasc. LVII. No. 8]. — 1754: a' l üdös kutbann (k.). a' Déllő Farkban (sz.) — Tiborcz felöl valo Ford(ulo)b(an) (sz.). a' Sárdi utnál (k.). vulgo capu fujoilor n. h.-ben (sz.) [Conscr. III, 87. — A kalotaszegi ref. egyhm. It. Conscr. 203, 211]. — 1761: Dios nevezetü Falu határának Kovácsi felöl valo Fordulojában Tölgy kut nevezetü helyben (sz.) [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XLVI. No. 43]. — 1771: ezen Lapos To nevezetü kaszálló Réttye vagyon... Diosi Határbon, szomszédgyi Nap Keletröll 'a Buda felöll valo végin Laszlo Mihály Vramnak Budai Határbon valo Fölgye Tiburcz felöll... Baktsi Uramnak Diosi Határbon lévő Szánto Földgye... A Rétnék Tiburcz felöll valo véginek szomszidgya a régi To gáttya vagyis töltése a Diosi Nyir Oldal felé vagy Délre a Nyir Völgy nevezetü Rét és 'a Nyir Völgyröll bé járo Szánto Földek, Nap Nyugatroll valo véginek 'a Budai Nyir Völdgy nevezetü Falu közönséges Réttye. 'a Tiburcz felöll valo fordulon 'a Vágás meget nevezetü helyben (sz.) [i. h. No. 35, Fasc. XLIX. No. 23]. —

¹ Ettől kezdve a váltogatva előforduló *Dios* ~ *Diós* alakokat nem sorolom fel

² Ugyabban a vallatásban másutt: „az Diosi hataron az Kis Fiacsa ala valo tóhel“ ().

1772 : Farkas András Uram(na'k... Dioson, a Falu felső Sorján az Hegy vagj is tserere alatt autiqua Nobilitaris Donataria Sessioja. a Tölgj kutban (sz.). a Tó gátnál (sz.). a Kerteken felyül (e.) [i. h. Fasc. XLVI. No. 42]. — 1780 : A' Falu alatt valo Forduloban : Az alma Forrásnal (sz.). Ehez (t. i. az előbbihez) közel a' Beretsona mellett (sz.). A Fiáztában (! sz.). A Délő vegin (sz.). A Csorgok között (sz.). A Felhágóban (sz.). A Csergő Patak véginél (sz.). A Falu alatt valo Lábban (sz.). A' Csorgo Ösvénnyel mellett (sz.). a' Csergő Labban (sz.). A' Gogán hegye széliben (sz.). A' Délön (sz.). A' Csorgo között (sz.). A' Bododolonál (! sz.). Kis Bálint kertye mellett (sz.). a' Csorgonál Lévo Lábban (sz.). A' Kertek alatt (sz.). A' Csikla alatt (sz.). A' Goga hegyén (sz.). a' Délön keresztül¹ (sz.). A Budulonál (sz.). A' Csergő Ösvénnyinél (sz.). A' Gogán hegyen (sz.). A' Czigla alatt (sz.). A' Kis Fiacz (!) alatt² (sz.). A' Csorgo árka mellett (sz.). A' Csorgo Ösvénnyel végénél (sz.). a' Csorgonál a' Két árok közt (sz.). — A' Vágás meget valo Forduloban : A' Budai erdő alatt (sz.). A' Gyilkos tetőn (sz.). A' Nyir Völgyben (sz.). a' Nyir Völgyben a' Malomra járo Ösvenyen (sz.). A' Gyilkosban (sz.). A' Tó gáton felyül (sz.). A' Nyir Völgyben Malom uttya mellett (sz.). A Széna Fűvek végiben (sz.) A' Hanko alatt (sz.). A' Barázdák közt (sz.). A Ton tul (sz.). A' Szöllő alatt (sz.). A' Nyir völgy Torkában (sz.). A' Bede halmán (sz.). — in *Calcutura Superiori*³: La Gyilkos (sz.). Kete Kejinto inge (!) Paro (sz.). Pa Gyal intre hotäre (sz.). Pa Kaszte (sz.). Pa Grape la Bigyishalma (sz.). Sub Padure Bugyi (sz.). La Hanka inge (!) Drum (sz.). Pa Gyal kete (!) Tiburcz (sz.). Pa Grape kete Tiburcz (sz.). La Drumu Mori (sz.). Kete Nyirvégy (sz.). Kinyep tyistye (sz.). La Hanka (sz.). La Fundeture (sz.). La Funtine (sz.). La Bigyis Hálma (sz.). La Too (sz.). La Jij (! sz.). La Kale Mori (sz.). — in *Calcutura Inferiori*: la Szutsebntze (sz.). la Gargyise (sz.). la Hago (sz.). la Czigle (sz.). Sub Bezor (sz.). Peszte Bgyilo (sz.). Intre Paráje (sz.). La Lungo (sz.). la Kókonegy (sz.). La Csirés (sz.). inge (!) Rit (sz.). la Asztipature (sz.). La Akásztej (sz.). Intre Csorgave (sz.). La Per (sz.). La Baratsunye (sz.). La Kapu Szatuluj la Izvore (sz.). La Parou Kovatsuluj (sz.). Sub Czigle (sz.) [i. h. Fasc. XXIX. No. 44, Fasc. LX. No. 14]. — 1784 : A z A Iso Fordulon : Az Imolás nevű helyben (sz.). A' Csorgo között (sz.). A' Lukáts Rétyyiben (sz.). La Baratsune (sz.). A' Rét mellett, nap kelet felől ugyan a' Falu Rétyye, nap nyugotrol... a' mellette folyo Patak

¹ Alább uo. : „a' Délön keresztül“ (sz.).

² Alább uo. „A' kis Fiacz alatt“ (sz.).

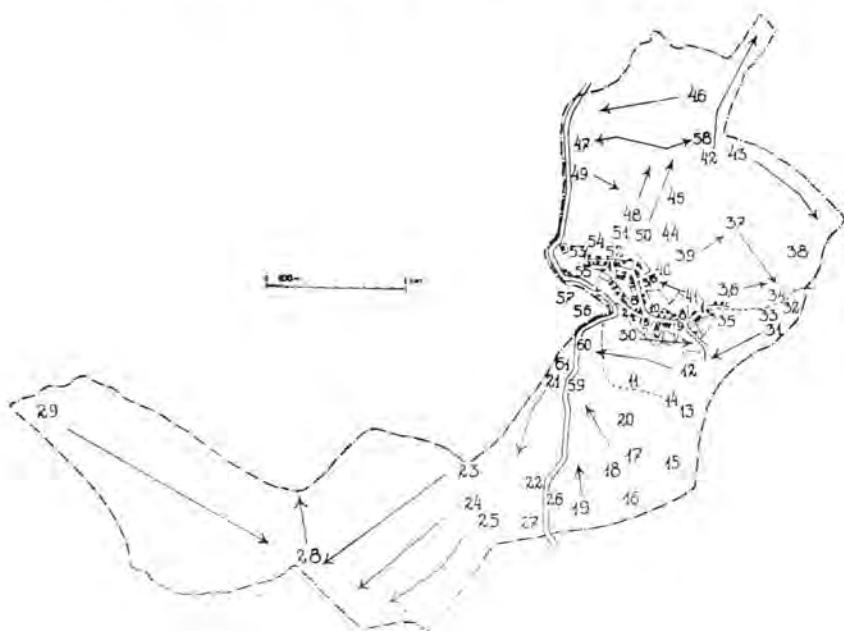
³ Innen más, de ugyanez évből való forrásból, nyilván román vallók ajkáról lejegyzet adatokat közölök.

szomszédtságai között (sz.). A' Déllón (sz.). Az Ivo kutnál (sz.). az Ivo kutra járo Sikátor. A' Tölgy kutba (sz.). A Felhágoban (sz.): A' Falu alatt (sz.). A Rét végiben (sz.). A' Gogány Hegyin (sz.). A' Czikla alatt (sz.). A' Falu alatt (sz.). La Lunga (sz.). A' Szorosba(n) (sz.). — A Felső vagy vágás meget valo Fordulo Határban: Az Ország uttya mellett a' hágob(an) nap kelet felől a' Kolosvárra menő ország uttya nap nyugott felől égy kis patakatska Szomszedtságaiban (sz.). A Kutan alóll a' Mérai ut.mellett (sz.). A' Gyilkosba (sz.). A' Nyir Völgyben... nap nyugot felől a' Budai határ Szomszedtságaiban (sz.). La Kalye mori nevü helylyben (sz.). In Funatzu Szátuluj (k.). A Falu Réttye mellett (k.). A' Búdös kutnál (k.). A' Szőlő alatt (sz.). A' Kutan alóll a' Patak mellett... nap nyugott felől a' mellette le járo Patak Szomszedtságaiban (sz.). A' Ton túl (sz.). A' Nyir Völgyben A' Bede Halmán (sz.). Egy írotványból készült Ré-tetske 'Sebedébe (k.). A' Budai Erdő alatt (sz.). Vulgo La Vallyé retse (sz.). 'Sebede nevü helylybe (k.). A' Budai oldalon (sz.). — A' Kerek Dombnál az Uj Budai határon (k.). A' Kis Rétbe (k.). A' Kis Gáton (k.). A' Nádas Toban (sz.). Az Akasztó Domb oldalon (sz.).¹ A' Diosi Szénafűn a' Búdös kutba(n) (k.). A' Köles Földekbe(n) (k.). a' Falu mellett (e.) [i. h. Fasc. LX. No. 18]. — 1794: Alsó forduló: La Csorgou (sz.).² La Gardij (sz.). Gardis (sz.). La Bgyilou (sz.). la Kokohegye (!sz.). a Falu alatt (sz., ke.). La Lunga (sz.). La Buna (sz.). La Gardis (sz.). La Ritu Szatuluj (sz.). La Baratsunye (sz.). La Grapa Bugyi (sz.). Intra Csorgou (sz.). La Hagou (sz.). Gardisa (sz.). Subt (~ Sub) Czigle (sz.). La Gropa Budyi (!sz.). Gyilkos (sz.). Szoros v. La Szoross (sz.). Szutsába n. helységben (sz.). Subt Rezor (sz.). Intra Paraje (sz.). Alma forrás v. La Alma Forrás (sz.). La Gropa Bugyi (sz.). La Parou Gardisuluj (sz.). Izvore (sz.). La Kapatie (sz.). La Csires (sz.). La Peru (sz.). La Bakugyesty (sz.). Akasztee (!sz.). Peszte Parou Galbin (sz.). Kapiu Bgyliouluj (sz.). Subt Sat (sz.). — Felső forduló: La Kale Mori (sz.). Ketre Tyiburtz (sz.). Gyilkos (sz.). La Honka (sz.). La Padure Budi (sz.). La ritu Bethlenoe (sz.). Az ország uttya mellett (sz.). A malom uttya mellett (sz.). La Nyervégy (sz.). Linge ritu nyervegy (sz.). La ritu Lukatyestyilor (sz.). La Stupatura (sz.). Lá Hálán (sz.). Peszte Tou (sz.). Sub Zsie (sz.). Fontina (sz.). Bigyihalma (sz.). Peszte Teu (sz.). La Rezore kitre Honka (sz.). Subt Padure Budyi (!sz.). Kitre Tibur-

¹ Erről az előbb felsorolt öt kaszálóról nem lehetett kétségtelenül megállapítani, hogy a diósi határhoz tartoznak-e vagy az újbudaí, illetőleg az óbudaí határhoz. A helyszínnel ismerős Gergely Béla jegyzete szerint valószínűleg újbudaíak.

² Alább ugyanabban a forrásban *Csorgao* ~ *Csurgau* alakban is.

tzuluj Horaru (! sz.). Halou v. La Halou (sz.). Subt Gyilkos (sz.). La Ptyitorsu Nyamtzuluj (sz.). Peszte Parou Gardisuluj (sz.). In Rezoru (sz.). Pe Gyalu Tiburtzuluj (sz.). Szubt Zsie (sz.) Fundetura (sz.). La Hagou (sz.). Gyin ritu Szatuluj in szusz peszte teu (sz.). La Fontina dupa gyál (sz.). Pe Koszta Tiburtzuluj (sz.). Subt Halou (sz.).Linge ritu Szatuluj (k.). La Irtovoe (k.). — Ulm (k.).La Pojnitza (e.).La Kasztye dupe Gregyin (e.). La putrosza (k.). La Malaistyiu (!k.). A Búdós kutnál (k.). Nádas Teu (k.). Sztupatura (k.). Kerek Domb (k.). La Bundukut (k.). La Akasztei (k.). Honka (k.). La Jertovae (k.). Linge ritu

Diós helynévtérképe

Határa 1134 kat. hold

Szatuluj (k.) [Csaki Katalin conscr.]. — XVIII. sz. második fele: a Nyír völgy felé lévő fordulóban a Kis Gátnál lévő helyben (sz.). a Nyír völgy felé levő fordulóban a Lapos Tóra rugo Labban. Nyír völgy szil. Diosnak felső sorján az hegy vagy isere alatt (sz.). a Szélben (sz.). a Tölgy kutnál (k.). a To gátnál Tiburtz felől (sz.). a Kereken felyül (e.) [JósHb. Kamuthi oszt. Fasc. XXXI. No. 2]. — 1813: A' Diosi Határon a' Déllő Farkban (sz.) [A kalotaszegi ref. egyhm. It. Vis. Prot.]. — 1815: a Déllő n. h.-en (sz.). Nyír völgy n. h.-ben (sz.) [Csákány lev.] — 1868: Búdós kut (k.). Nyír völgy (sz.). Dellő (sz.) [Ref. püspöki It.]. — 1942: 1. Ulitsa d'in žos (u.).

2. Ulitsa d'in sus (u.). 3. Šikatoru Buñi (u.). A Buna [6] nevü kúthoz vezetett. 4. Šikatoru Bangorului (u.). E helynév utótagja vezetöm, Farkas Gábor gúnynéve. 5. Šikatoru Lupului (u.). Egy ;Lupu nevü ittlakó családról nevezték el. 6. Buna (kút). Összeomlott és ma már nem használható. 7. Fintina Farkášešilor (kút). Az ittlakó Farkas-családról kapta a nevét. 8. Fintina la Gavrišu Paladiji (kút). A névadó személy anyját Palágyinak nevezték. 9. Fintina la Vlodo Gabor : Fintina la beserika (kút). A templommal szemben lévő kút. 10. Straža. A falu közepének a neve. 11. Drumu prundului. Ezen hordják a homokot a faluba az itt lévő bányából. 12. Kõştea žiji (l.). 13. Fundatura (l.). 14. Fintina Fundaturi (kút). 15. Žebedeu (l.). 16. Hõnka (l.). 17. Žebedõlõt : Su Žebedeu (l.). 18. Kõştea fintiñi (l.). 19. Rázõrele (sz.). 20. Ritu de dupa ðal (k.). 21. D'ilkoš (sz.). 22. Tau (k.). Vize-nyõs hely. 23. N'irved' : N'erveð' (sz.). 24. Biðihalma (sz.). Bodonkúton Bedehálmá-nak nevezik. 25. Ritu Biðihálni (sz.). 26. Podu al mare (h.). 27. Ritu Reçi (k.). 28. Tsapa N'amtsului (sz.). Állítólag kegyeflenkedõ németekrõl nevezték el. 29. Fintatsele (k.). 30. Kõştea greðiñilor (l.). 31. Pojana (l.). 32. Tsigla (l.). 33. Su Tsigla (sz., l.). 34. Drumu Maškaşului. A Magyarmacskásra vezetõ út. 35. Fintina in kapu satului (kút). 36. Kokoheda (sz.). 37. Ritu cel lung (k.). 38. Pãdurea beserichi (e.). A görög katolikus egyházé. 39. Lung (sz., k.). 40. Fintina lunga (kút). 41. Su sat (sz.). 42. Ritu Kãpaçului : Ritu pã vale (k.). A Kolozskovácsi felé folyó patak melletti rét. 43. Suçaba (e., sz.). 44. Bilau : Bðilau (sz.). Vezetöm ezt a nevet a történeti adatok Déllójével azonosította. 45. Dupã Bilau : Dupã Bðilau (sz.). 46. Gardiša (sz.). 47. Hagau (sz.). 48. Çurgauale (sz.). 49. La kãstaj (sz.). 50. Ripa Bilaului (ã., k.). 51. La kapãtiñ (sz.). 52. Su greðiñ (sz.). 53. Supt Henter (sz.). Egy Henter nevü ember fogadója volt itt. 54. La rãfits (sz.). Az itt lévõ néhány füzfãról nevezhették el. 55. Izvõ-rele (sz.). 56. Pažišta : Pažišťiorî (sz.). 57. Kõştea d'e kãtã Buda (sz.). 58. Ripa Gard'işului (ã.). 59. Podu d'im m'izlok (h.). 60. Podu d'in-tije (h.). 61. Rõtuts (sz.) [Gergely Béla hgy.]¹

ESKÜLLŐ

1416: Michaelis dicti Vrdeg de *Euscelle*. Michael Erdeg de *Eu(s)kelew*. Michaelis dicti Vrdeg de *Euscelw*. Michaelis dicti Vrdug de *Eskelew*. Michael dictus Erdeg de *Eskele* [TelekiOkl. I, 417–9]. 1436: *Eskelev*. *Eskelew* [BánffyOkl. I, 611]. 1506: Benedictus Ewrdew de *Eskelew* [CsákyOkl. I, 529].

¹ Közölõ Farkas Gábor Máté Bangoru (73) román. A bondonkúti magyarok Picula Gábornak nevezik.

Bár az Esküllő községnévhez már Anonymus is hozzáfűzi ismert magyarázatát,¹ nem áll rendelkezésemre XV. századnál előbbi okleveles adat. A XVI. század elejéig csak így említik, de a század közepétől már szerepel a *Kis* előtaggal megkülönböztetett névváltozat is. Ekkor tehát már kétségtelenül két Esküllő, t. i. Kis- és Nagyesküllő volt. Az e két községre vonatkozó adatokat az alábbiakban külön-külön sorolom fel.

KISESKÜLLŐ

1544/1559: totalem et equalem medietatem metarum possessionis *Kyseskelew*, alio nomine *Vrtelke*. *Possessio Kyseskelew* [Sombory gyűjt.]. 1587: *Kis Eoskeoleo* [Mike gyűjt. Regestr. Arend.]. 1700: *Poss. Kis Űsküllő* [OL. Gub. Közig. Összeírások, Doboka Sup.]. 1716: *K. Űsköllő* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 1020]. 1722: *Pagus Kis űsküllő: Kis Űsküllő* [OL. i. h. — Wesselényi lt.]. 1723: *Kis űsküllő* [MNy. XXVIII. 385]. 1748—9, 1782, 1846—7, 1849: *Kis Esküllő* [Sombory gyűjt.]. 1749: *Felső Uskullő* [Sombory gyűjt.].² 1754: *Felső Űsküllő* [Conscr. III, 97]. 1768: *Felső Esküllő* [Bf. I.]. 1787: *Kis Esküllő* [Sombory gyűjt.]. 1808: *Kis-Esküllő* ~ *Mein Schwalbendorj* ~ *Eskille-mik* [Lipszky]. 1824: *Felső Eskülő* [Sombory gyűjt.]. 1831: *Kis Esküllő* ~ *Mein Schwalbendorj* ~ *Atsilo din zszoz* (!) [ConsTrans.]. 1837: *Acsilo* [Hodor, Doboka esm. 564]. 1838, 1841: *Felső Esküllő* [Sombory gyűjt.]. 1839: *Kis-Esküllő: Felső-Esküllő* ~ *Astyilleou-mik-Astyilleou-gyin-szusz* [Lenk.]. 1840: *K. Esküllő. F. Esküllő* [Sombory gyűjt.]. 1842: *Felső Esküllő* [uo.]. 1846: *Felső Eskülő* [uo.]. 1855: *Kis* alias *felső Esküllő* [uo.]. 1859, 1868: *Kis Esküllő* [uo.]. 1865: *Kis Esküllő* [uo.]. 1877: *Kis Esküllő* ~ *Astyileu Mik: Ascileu Micu: Ascilendu Micu* [Dvorzsák, Hnt.]. 1899: *Kis-Esküllő: Felső-Esküllő* ~ *Astyileu mik* [B. L., Az Erdélyi részek Helységnévtára. Kvár, 1899]. 1909: *Kisesküllő* ~ *Ascileul-micu* [MoldTog.]. 1922: *Kisesküllő* ~ *Atileul-mic* (!) [Martlstr.]. 1942: *Kisesküllő* ~ *Ast'ileu mik* [Hgy.].

1544/1559: totalem et equalem medietatem metarum possessionis *Kyseskelew*, alio nomine *Vrtelke* vocatis. *Anna Dragy* eidem *Joanni Sombory* relaxavit, ac totalem piscinam ibidem in prefata valle *Vrtelke* adjacentem mete autem eiusdem *Joannis Sombory* distinguntur (!) a parte possessionis *Kyseskelew* prefate *Kewrthwelyes wewlgye* ubi *puklica* via ex *Drag* ad *Coloswar* ducit, directa autem medietas a parte possessionis *Dalzarwaswewlgye* nuncupate prefate

¹ Anonymusnál *Fj-zuleu* alak olvasható. Vö. a Fejérpataky László-féle hasonmás-kiadás 12a lev.

² Ugyanabban a forrásban a keltezésben már a *K. Esküllő* alak olvasható.

domine Anne Dragy remansit [Sombory gyűjt.]. — 1722: Kis üsküllő Határba lévő intelke (?) nevű kaszáló [Wesselényi lt.]. — 1723: Urtelke nevű egy darab hely. az Szarvas nevű Kut¹ [uo.]. — 1748: a Felső Forduló: a' Döszu Beleiben a' Pandra Kuttya árkára megyen véggel (sz.). a Széna Fű torkában (sz.). A Pandra Kuttyánál (k.). — Az Alsó Forduló: a Belei Verőfényén (sz.). La Gura Vonuka (sz.) [Sombory gyűjt.]. — 1749: a Felső vagy Ugrocz felé való Forduloban: In Koszte Simburoje az Erdő és az Ugroczi Határ Szél szomszédtságibann (sz.). La kápu Gyáluluj (sz.). A Király Uttyánál a mint a nagy Ország Uttya lé mégyen a völgyen a Tó gáton által járo Föld az Ország Uttyán alól (sz.). — Az Alsó avagy Nagy Esküllő felől való Fordulob(an): A Solobban az Erdő... szomszédtságiban (sz.). A Gáton alól a Patak és az Ország Uttya szomszédtságib(an) (sz.). A Vonuka Uttya mellett (sz.). Az Északban lá kálye cse láte (sz.). A Kis Urága árkában az Erdő és az Arok szomszéd(ságában) (sz.). In Doszu Kis Urági (sz.). La Tóul Beléi az Erdő... szomszéd(ságában) (sz.). Szubt Berkucz (sz.) [uo.]. — 1754: a' Falu derekán. a' Solup kuttyáról lefolyo árok. a száraz Malmon túl a Rét, közepin (k.) [Consr. III, 97]. — 1768: Szots n. h.-ben a Széna fű közepin din Sosz de funtina Rétsi (k.) [Bf. I.]. — 1782: felső Fordulójab(an) a' Kolosvárra járo Posta útbann lévő vendeg Fogadó. a' nagy Nyil nevezetű széna fű. a' Cserés bértz. La Kále late az Eszkon [Sombory gyűjt.]. — 1787: a Péterojjab(an) (! k.). A Fogadoknál a Posta Uton alól (k.). A Posta Uton fejül a Fogadoknál (k.). A Körtvéjes Fenekébe a Szilva fákan fejül (k.). A Körtvéjes és Kis Vögj Torkába a Verő fényen a Hid felől (k.). A Jo Kutnál (k.). a Jo kuton fejül (k.). A Dombok közt (k.). A Bika főbe (k.). La Csuns fele (k.). Posta Utra megjen a Kis Vögj Dombja felől (k.). Kis Vögj Torkába lévő Verőfényen (k.). A Jo kut mellet a Berendiek nyiljak végiben (k.). A Széna Fő Torkába (k.). Lá Puntya Bélejinél (k.) [uo.]. — 1830 körül²: az also Fordulob(an): In Lisárdo (sz.). In Solob (sz., k.). Lá rézoré (k.). Lá Fogadave (k.). In Vonuká (sz.). In facze la Árinj (sz.). La Szots (sz., k.). La Puntya Béleji (k.). La Gurá Zépogyi (sz.). In Zépogyá (sz.). In Fundu Béléji (k.). In Fundu Zépogyi (sz.). Lá Ariné (sz.). In Czolkis (sz.). A Határ között Also Esküllő felől... a' Határ szélbe (sz.). In Zselije (k.). In Lisordeu (sz.). In Lisordeu (sz.). In Facze lá cziglu (sz.). In Beléje (k.). Lá Petereje (k.). La pereu Porjéni (! sz.). Felső Fordulob(an): La Kurmetura Kre-

¹ Más forrásban. „Szarvas () vagj Szaraz kut“.

² Töredékes összeírás, de a helynevekből kétségtelenül megállapítható, hogy e falura vonatkozik.

jeszki (sz.).¹ In Kosztá Csélégyié (sz.). Lá Tri Pér (sz.). In Dumbráve (sz.). La Csiligyie (sz.). La Doszu Dumbrévi la Bárk (sz.). Lá Podu véji Ugruczuluj gyin szusz gyé láb (sz.). Lá rezáre (k.). Szub Zsij (sz.). a' Zsijnál (sz.). In Pojényile Buksi (sz.). In Podur (sz.). In ritu Szálosuluj (sz.). In Szorbu (sz.). In Mustsél (? sz.). In fácze (sz.). In Lunke (sz.). Lá fintina voji Ugrutzuluj (sz.). In doszu drumbrevi (! sz.). Lá Kocsene (sz.). In válá Ugruczuluj (sz.). In Gropa Geldroci (? sz.). In Gura Groptyi popi (sz.). Lá petris szom(szedja) egy felől a' patak más felől az ut (sz.). András erdeje. — Eszaki Fordulo b a n : Lá bárku² Popi (sz.). La Fundu Béleucze³ (sz.). La Gyalu Csupéjé⁴ (sz.). La Doszu Beléji (sz.). In Szots (sz.). Lá fintiná Csébune⁵ (! sz.). La Béléucza (sz.). In válá Perilor (sz.). In Kasztá beleutzi (k.). La vérvu⁶ pusztí (k.). In Finacze la válá perirol (! sz.). In doszu Pusztí (sz.). In gurá fénáczuluj egy felől (szomszédja) a' potok (k.). La Drumu Topi (k.). In fundu peteroi (k.). Lá csicsorágá... (szomszédja egy felől) a' potok (sz.). In Doszu rosu (sz.). In Doszu Belijé (! sz.). In Béleucza. La Sztuptyine (sz.). Lá járba (k.). Lá járbá Tauruluj (sz.). La podu Peteroi (k.). Lá fegedáve (k.). Lá puntyá beleji (sz.). Lá Kapu gyaluluj (sz.). Lá pereu Beléji (sz.). In Fundu csi-csorési (sz.). a Pistáne borozdája. a Pistáne erdeje. a' Szenafúken (k.). In finacze (k.). In vortyeléts (k.). In Kis végy az F : Esküllői hataron... szom(szedja) egy felől a' Sándor erdeje más felől az ut (k.). La Fogadáve (k.). Lá Podu Peterojé (k.). Sáros kut nevű hely (k.) [uo.]. — 1840: felső Fordulojában a Csonkában intre Paraje in Táblá Kotsinyi (sz., k.) [uo.]. — 1846: Az also Esküllői határ szélbe a nagy réten (k.). a Puturoza vagy a Sztupaturánál az árkan tul (k.). A Sántzbéli rét (k.). A Cziglujbéli láb föld (sz.). az Ugrutz völgyin a Kis Ur árkan (sz.) [uo.]. — 1847: in Groapa Popi (sz.) [uo.]. — 1849: Lá Grapá Lupuluj (e.). A Boborbéli fėjatalos erdő. A Szöllőbéli fėjatalos erdő. Lá Grapá ku tri pér (e.). Lá Grapá Tauruluj lévő fėjatalos erdő. Lá Kotsine (e.). Lá Doszu Rosu (e.). Lá Szots (e.). A Kis völgy verőfénnyén (e.). A Kolosvári Ut melletti szálas erdő. A Körtvélyes fenekébe (e.). A Topai hatarszélbe lévő apros erdő [uo.] — 1855: Nagyrét. Lisardo. A' nagy rétbén. Vonuka v. Vonuke. La paro pojenyi. Picsorága. a' belejében. A' szénafü torkában. a' szénafüben.

¹ Ugyanebben a forrásban *La Kurmatore Krejeszko* alakban is: ez nyilván tévesen leírt formája a fennebbi helynévnek.

² Alább ugyanabban a forrásban *Bárku* és *Barku* alakban is.

³ Uo. *Beliucze* alakban is.

⁴ Uo. az utótag *Csupéji* alakban is.

⁵ Alább a forrásban az utolsó tag helyesebben *cse bune* alakban

⁶ Uo. e tag *virvu* alakban is.

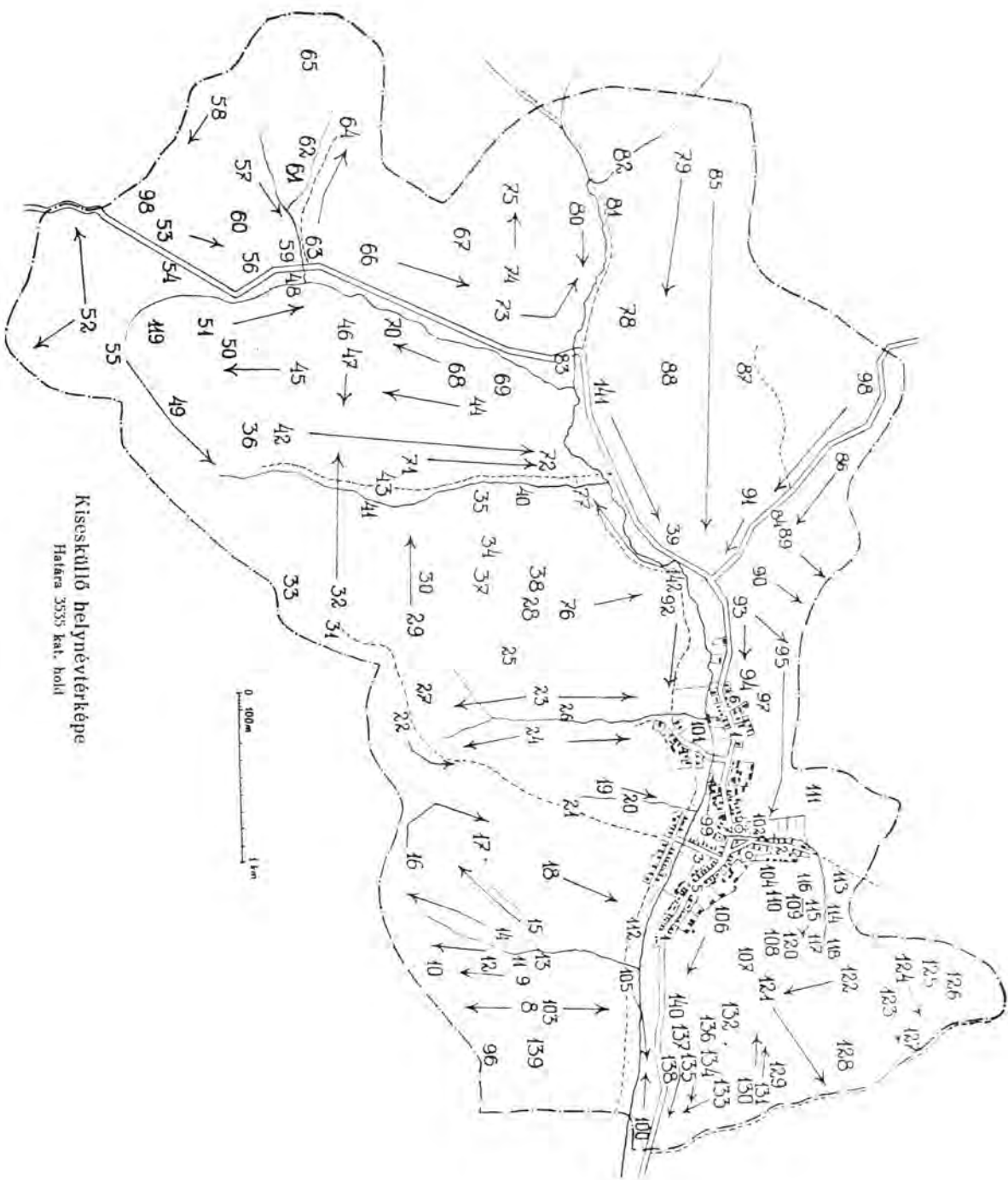
A' jo kutnál. a' bodza fáknál. A' Bika fúnél. A' Kis völgy torkában. A' Körtvélyes völgnél. Dösu Rösu. Kapu Gyaluluj. Cselédgyiben. Kocsina. Dumbrava. Ugrutz völgy torkában. Pap gödrében. a' falun felyüli Verőfényen. Solob. a' falun alolli verőfényen. In Lepogye (!). Papp herékében. Sztuptyina. Beleje. Cselédje. Popa Gropi. Fácza falun falun. Bobur [uo.]. — 1859: Lá Berkutz (sz.). Lá Csoroj . . . a patak Szomszédtságába (sz.). Peszte Csoroj din kolo (sz.). in ptyitsorészi in fundu ptyitsorészi (sz.). Intre paráje (sz.). Sub pruny (sz.). Lá fentiná vályá Ugrutzuluj (sz.). In dumbrává (sz.).¹ Lá válá perilor (sz.). Lá doszu rosu (k.). Lá tselegiy pingé válye (sz.). gyelá Csoroj gyin Sosz (sz.). gyelá Csoroj gyin Szusz (sz.). Lá toutz (sz.). Lá Kásztá beleutzi (sz.). La grapa begeráji in kapu Szátuluj (sz.). Lá kásztá groptyi popi (sz.). in gurá Kis völgyuluj (sz.). Lá Csoroj in onuká (sz.). Szu Cziglu (!) Onutzi (sz.). dupe Cziglá Onutzi (sz.). dupe gárelur (!) in parou pojenyi (sz.). Lá parou beléi (sz.). Lá grapá gaborai (sz.). A barkutz szegeletébe (sz.). Lá teutz (sz.). Lá fundu ptyitsoresi (sz.). in doszu pusztii (sz.). A Szénafü torkában (sz.). in fundature (sz.). in Solog lá Zsie (sz.). intre dimbur (sz.). Lá pojána (sz.). Lá Cselegiy (sz.). Lá vályá Ugrutzuluj (sz.). in grapá geberáji (sz.). Lá Zsolob (sz.). in ritu Zsolobuluj (sz.). Lá podu petyeráji (sz.). Lá Szots (sz.). Lá grapá gaboraje (sz.). Lá funátza lá podu peteráji (sz.). La podu peteréji din kolo gye drum (sz.). Lá vályá perilor (sz.). Lá Árine (sz.). Lá Cziglu Onutzi (sz.). in gyálu Csóbeji (sz.). Lá tri pérj (sz.). Pingé vályá la Kárádimb (k.). in rezare (k.). in fundu Kis völgyuluj (sz.). — Kurmatura Kreecze.² La Capu Dialului. Iarba Taurului. Podu Szinului la ogrucz. La Borkuzu Popi La Peteroia. Dupa casa Gornikului. Kisvegi. Drumu Topi. La Facze Fogaduilor [uo.]. — 1865: A Valeaperilorbe (e.). A Topai utnál (e.). A Szocsnál (e.). In Koasztea fogadaolor (e.) [uo.] — 1868: Lá pojána (sz.). Doszu beleji (sz.). in sesz (sz.) [uo.] — 1883: I. Helység. II. Nagy rét. III. Lisardo és Barkucz. Lisárdó, Lisárdo. IV. Vonuka és Picsoraga, Picsorága. V. Picsorágu Fundu. VI. Picsorágu lupe (! kétszer így!)³ prunye. VII. Pusztá. VIII. Beleje. IX. Szénafü (Gura funatilor). X. Doszu rosu és csilegyei. XI. Falun felüli Fácza. XII. Solop és falun aluli fácza. XIII. Bobur [Telekkönyvi térképvázlatok]. — 1942: 1. Nagy-ucca ~ Ulitsa mare: Drum de tsará (u.). 2. Zsolob ~ Žolob (u.) A körülötte elterülő ilyennevű területről nevezték el ezt az utcát. 3. Patak ~ Val'ga (u.). A Nagy-utcából [1] a községen átfolyó

¹ Uo. In *dumbrává* alakban is.

² Innen kezdve a német nyelvű szövegben a helynevek latin betűvel vannak írva

³ Nyilván *dupe* helyett.

patakhöz vezet. 4. Hújtya ~ Hujt'a (u.). 5. Falu kútyta ~ Fintina satuluj (kút). 6. Drumu Gábároji : Drumu Gaboroji (u.). 7. Podu Pištuki (h.). Koszorús István Pistukáról nevezték el. 8. Gröpa Onutsuluj (l.). Egy Jilovan Onuc nevű román emberé. 9. Gröpa lui Indrei : Gröpa Rákáseñilor (l.) Egy Racașan András nevű emberé volt. 10. Lisárdótető ~ Virvu Lišardauluj : Virvu Rišardauluj (l.). 11. Gröpa Majeruluj : Gröpa Fornešt'ilor (l.) A Maier név egy Copăcean nevű ember gúnyneve ; másik tulajdonosa Forna Simon volt. 12. Fintina Lišardauluj : Fintina Rišardauluj (kút). 13. Fintina Onuči : Fintina Uānuči (kút). Az Onuka [15] nevű határrészen lévő kút. 14. Gröpa Sočilör (sz.). 15. Onuka ~ Uānuka : Onuka (sz.). Az ördögkeresztűri ilyennevű határ rész folytatása. 16. Tauts (l.). 17. Virvu Tautsuluj (l.). 18. Barkuts : Barkuts (sz.). 19. Pojana ~ Poiana (sz.). 20. Pojana pataka ~ Parau Pojeñi (p.). 21. Szélesösvény ~ Karafca lata út). 22. Eklézsija ~ Kležije (l., sz.). 23. Pfičoraga (sz.). 24. Fatsa Pfičoraži (l., sz.). 25. Árkok köszt ~ Între pāraie (l.). 26. Parau Pfičoraži (p.). 27. Fundu Pfičoraži (e.). 28. Puszta ~ Pusta (l.). 29. Beleutsā (l., k.). 30. Fintina Beleutsi (kút). 31. Bikafū ~ Jarba tauruluj (k.). 32. Belé ~ Beleja (k., e.). 33. Belé feneke ~ Fundu Beleji (e., k.). 34. Pabbèrk ~ Bark : Barku popi (k.). 35. Bèrk kútyta ~ Fintina Barkuluj (kút). 36. Belé hegye ~ D'alu Beleji (e., k.). 37. Bèrk hegye ~ D'alu Barkuluj (l.). 38. Puszta teteje ~ Virvu Pusti (l.). 39. Keregdomb ~ Karadimb (sz.). 40. Gura Beleji (k., l.). 41. Belé árka ~ Parau Beleji (ā.). 42. D'alu Čupeji (sz., k.). Ciupei nevű román család él a faluban. 43. Belé úttya ~ Drumu Beleji (út). 44. Dombok köszt ~ Între dīmburī (k. e.). Két domb között lévő földek neve. 45. Péterājja ~ Petarōja (k.). 46. Jókút ~ Fintina ča buna (kút, k.). 47. Rázore (k.). 48. Podu Kižveduluj (h.). 49. Péterājja feneke ~ Fundu Petarōji (k.). 50. Péterājja kútyta ~ Fintina Petarōji (kút). 51. Péterājja réttye ~ Ritu Petarōji (k.). 52. Fogadóknál ~ Fogadaua (e.). 53. D'alu Topi (k.). Pusztatopa felé esik. 54. Topaji út ~ Drumu Topi (út). Topaszentkirályra vezet. 55. Fogadóknál a verőfény ~ Fatsa Fogadaualor, (k., e.). 56. Su pōla Kižveduluj (e., k.). 57. Kižved (k., e.). 58. Fundu Kižveduluj (e.). 59. Gura Kižveduluj (sz., k.). 60. Pōla Kižveduluj (e., k.). 61. Körtéjes ~ Val'ea perilor (k., e.). 62. Körtéjes kútyta ~ Fintina Vāji perilor (kút). 63. Körtéjes verőfénye ~ Fatsa Vāji perilor (k.). 64. Körtéjes úttya ~ Drumu Vāji perilor (út). 65. Körtéjes feneke ~ Fundu Vāji perilor (e.). 66. Szocs alá ~ Su soč (k., e., l.). 67. Jertāoijile luj Makovej (k.). Egy Macovei nevű román emberről nevezték el. 68. Szénafū ~ Finats (k., e.). 69. Szénafū szája ~ Gura Finatselor (k.). 70. Szénafū pataka ~ Pārau Finatselor (p.). 71. Dosu Beleji (sz.). 72. Bāračuñe (k.). 73. Csanka ~ Čonka (l., sz.).

Kisisküllő helynévterképe
 Határa 3535 kat. holt

74. Dosu rošu : Dosu rošu čel mare (l.). 75. Dosu rošu čel m'ik (l., k.). 76. D... Pusti (l., k.). 77. Podu luĭ Ostan (h.). 78. Kurmatura Krájes : Kurmatura Krájesi (l., e.). 79. Fatsa Čiled'iuluĭ (l.). 80. Ritu Čiled'iuluĭ (k.). 81. Kapu d'aluluĭ (l.). 82. Fodora (kút, l.). 83. Csank... ~ Podu Čonka (h.). 84. Drágí út ~ Drumu Draguluĭ. A... zédos Drágba vezet. 85. Dumbráva ~ Dîmbrava (e.). 86. Fundatura ~ Fundatura (sz.). 87. Bark : Barku Forńi (sz., e.). 88. Dumbráva teteje ~ Virvu Dîmbravi (e.). 89. Pabgödre ~ Grõpa popi (sz.). A görög katolikus papé. 90. La tri perĭ (sz.). 91. Ugruci... ~ Val'ea Ugrutsuluĭ : Val'ea Ogrutsuli (k.). 92. Šas (k.). 93. Verõfény ~ Fatsa (sz., e.). 94. Faluvég ~ Kapu satuluĭ (e., sz.). 95. D'ija gazdelor (gyü.). 96. Jertaoĭu Forńi (sz.). Egy Forna Péter nevű... berről nevezték el. 97. Grõpa Gaborõji : Grõpa Gabarõji : Gabarõja Gaborõja (sz.). 98. Postaji út ~ Drumu pošti (út). 99. Šantsurĭ (k.). 100. Šas (sz.). 101. Malom kërtye ~ Grad'ina mori (k.). 102. Kapîrná. A református templom feletti helyet nevezik így. 103. Grõpa d'iaukuĭ (sz.). A görög katolikus kántor használja. 104. D'alu Čupańi : Virvu Čupańi (sz.). 105. Nagyrét ~ Ritu čel mare (k.). 106. Kërtekem fejlül ~ D'in suz d'e gardurĭ (sz.). 107. Hipújcigla ~ Tsigla Hipulĭ (sz.). A helynév előtagja (Hipu) egy Máté György nevű román ember csúfneve. 108. Az agyagnál ~ La lut (l.). Agyagos föld. 109. Csupánya ~ Čupańa (sz.). 110. Csupánya verõfénye ~ Kõst'ea Čupańi (sz., l.). 111. Nyírfák kőszť ~ Mestečĭn (e., sz.). 112. Brõšt'e (k.). 113. Kõst'ea Baĭkanuluĭ (sz.). 114. La d'ije (szö., gyü.). 115. Zsolob árka ~ Ripa Žolobuluĭ (á.). 116. Zsolob ódala ~ Dosu Žolobuluĭ (sz.). 117. Grõpa d'ela d'ije (l.). 118. Grõpa luĭ Čurt'in (l.). E helynév utótagja csúfnév. 119. Lagar (k.). Állítólag 1849-ben itt táboroztak az oroszok. 120. Fundu Čupańi (sz.). 121. Bobur ~ Boburĭ (l.). 122. Jertaoĭu (l.). 123. Farkazsgödre ~ Grõpa lupuluĭ (l.). 124. D'alu Adamõji (l.). 125. Magyar eklézsija ~ Kležĭja ča unguřgaská (l.). 126. Grõpa Trõški (l.). Bagarean János Trõšká-ról nevezték el. 127. Bobur úttya ~ Drumu Boburilor (út). 128. Kút hegye ~ D'alu la fintĭna (l.). Nevét az alatta lévő kútról kaphatta. 129. Kútnál való felsõ árok ~ Grõpa d'ela fintĭnĭ (l.). Két kút között lévő árok neve. 130. Dobaji gödre ~ Grõpa luĭ Dobaj (l.). 131. Fatsa gropt'i luĭ Dobaj (l.). 132. Tóknál ~ Taurĭ (l.). Vizenyõs, tavas hely. 133. Bobur alá ~ Su Boburĭ (l.). 134. Akasztóknál ~ Akastaua (l.). 135. Grõpa Hirtsuluĭ (l.). A Hirt Jánosé volt. 136. Zepogya feneke ~ Fundu Zapod'i (sz.). 137. Zepogya ~ Zapod'a (sz.). 138. Páru čel pasatos. Nevezetes vadkörtefa az országút mellett. Vö. r. *pásatos* 'kasás'. 139. Lisárdó : Risárdó ~ Lišardau : Rišardau (e., sz., l., k.). 21 éves vezetőm Risárdónak mondta ; általában Lisárdónak nevezik

Kisesküllön.¹ 140. Zepogya árka ~ Ripa Zapod'i (á.). 141. Keregdomb verőfenye ~ Fatsa Karadĩbului (sz.). 142. Keregdomb réttye ~ Ritu Karadĩbului (k., sz.) [Gergely Béla hgy.].²

NAGYESKÜLLŐ

1587: *Nagy Eoskeoleo* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1625: *Nagy Eoskeoleo* [SzékNemzMúz. Apor lt. A. Fasc. II. 24]. 1635: *nagy Eoskeoleo* [i. h. 104]. 1656: *Nagy Űskűlo* [Bf. I.]. 1700: *Nagy űskűllő* [OL. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1722: *Nagy űskűllő* [uo.]. 1728: *Nagy Űskulloi* (!) Eördögh Istvan [Un. egyházközönség lt. (Kvár)]. 1745: *Alsó Nagy űskűllő* [Lészai lev. Fasc. V. No. 1]. 1748: *Alsó űskűlő* : *Nagy űskű.ő* [i. h. No. 3]. 1749, 1805: *Alsó vagy Nagy Eskűllő* [Sombori gyűjt. — Hodor lev.]. 1754: *Alsó űs'űllő* [Conscr. III, 31]. 1758: *N. űskűllő* [Hodor lev.]. 1760: *Alsó Űskűllő* : *Alsó Űskűllő* [Lészai lev. Fasc. V. No. 4]. 1766: *Nagy Eskűllei* Paraszt [i. h. No. 6]. 1767: *Nagy Űskűllő* [Hodor lev.]. 1770: *Nagy Űskűllő* [Lészai lev. Fasc. V. No. 10]. 1771: *Nagy Űskűllő* : *Alsó vagy Nagy Eskűllő* : *Alsó Eűskűllő* : *Űskűllő* [SzékNemzMúz. Csikszentmártoni Szabó lev.]. 1783: *Alsó Eskűllő* [Lészai lev. Fasc. V. No. 13]. 1791: *Alsó Eskűllő* [i. h. No. 15]. 1808: *Nagy Eskűllő* ~ Groß-Schwabendorf ~ *Eskülle máre* [Lipszky]. 1809, 1855: *Nagy Eskűllő* [i. h. — Sombori gyűjt.]. 1810: *N. Eskűllő* [i. h. No. 17]. 1824: *Alsó Eskűllő* [Sombory gyűjt.]. 1830 körül: *Alsó Eskűllő* [uo.]. 1831: *Nagy Eskűllő* ~ Groß-Schwabendorf ~ *Atsilou din szusz* (!) [ConsTrans.]. 1839: *Nagy-Eskűllő* : *Alsó-Eskűllő* ~ *Astvilleou-máre* : *Astvilleou-gyin-zsosz* [Lenk]. 1877: *Nagy-Eskűllő* ~ *Astyleu Mare* ~ *Asculeulu Mare* [Dvorzsák, Hnt.]. 1899: *Nagy-Eskűllő* ~ *Astyleu mare* [B. L., Az Erdélyi részek Helynévtára. Kvár, 1899]. 1909: *Nagyeskűllő* ~ *Ajcileul-mare* [MoldTog.]. 1922: *Nagyeskűllő* ~ *Atileul-mare* (!) [Martlstr.]. 1942: *Nagyeskűllő* ~ *Ašřileu mare* [Hgy.].

1656: Csikos To n. h.-ben (k.) [Bf. I.]. — 1748: az A. űskűlői határ fel nyul im eddig az Szeg megőről (?) lé járo árokig és annak véginél a' ma rakatyás Bokor iránt által jár keresztűl a verőfeny oldalon a' mint az kereszturi és A. űskűlői Földők őszve űtközñk a' nagy Körtövelj Fa irantyaban lévő Zepogyián félmeğyen a berczre [Lészai lev. Fasc. V. No. 4]. — 1754: a Falu derekán. A Falu felső végin a régi hidnál (k.). Pitzikos Bärkuluj (sz.) és Miklosáj (k.) (mind-

¹ Vö. még a nagyeskűllői *Lusárqya* ~ *L. šřird'q* [51] névvel.

² A határt Fábian Jenő (21) nevű magyarral jártam be, de habár a határjárás alatt is magyarul beszéltem vele, szinte mindig a helynevek román alakját mondta. A magyar helynevek legnagyobb részét Veér Mihály (50) bírótól jegyeztem le. Néhány román helynév Hirt János (47) közlése.

kettőt) . . . a mostani Sellé Falu közönséges erdejéből irtván [Conscr. II. 31]. — 1750¹: a Felső fordulón: Lá Zepogyie Popi . . . vicinussa minden felöll az erdő (sz.). — also Forduloba: Lá Zepogyie Popi vagy is Lá Retse . . . vicinussi . . . mind két felüll az Erdő (sz.). Lá Keaszte Rituluj (sz.). a Regi falu helyin. — La Ánej (!) nevű helyb/en vicinussi minden felöll az erdő (k.) [Lészai lev. Fasc. V. No. 4]. — 1770: Az Miklosáj (Valachico Idiomate Bárku Miklosoje) nevezetű Bükkös Erdőt az Hegy élitől avagy Tetejétől kezdvén le felé a Völgyre hasítottuk hat egyenlő nyilakra . . . az Solyomkői Határ széle felől. — a Falu felett valo Votyisa (Virvu Votyisi) nevezetű Csuptol vagy Tetőtől . . . mind égy Contiguitásban . . . egészszen a Dorna Kurmaturájáig. — Az Miklos áj nevű Erdőnek a Solyomkői határ széle felől valo része, mellynek Szélessége fellyül az Homlok alatt mérvén keresztül téssen Száz királyi ölot, a közepin Száz tiz ölot. — az Barku Popi nevű bükkös az allyától fogva éppen az Dorna Kurmaturájáig, mellynek Szélessége a Bérczen négy Száz királyi öl. — a Vajda házi Kurmaturától fogva az Antsul nevű bükkös Erdőnek allyáig; azon bükkös ide nem értetvén, mellynek Szélessége téssen Háromszáz Tiz Királyi öloket. — A Benyászé nevezetű nyil erdő, melly az Votyisánál kezdődött leg első nyilnak közlebb (!) valo Szomszédgya, mellynek szélessége a bérczen mérve téssen Három Száz Királyi öloket. — égy Kerbunyistye nevezetű oldal, mellyen volt Szép bükkös erdő de az Lakosok Szintén egészszen kiirtották. — Lupsergyoje nevezetű oldal, ritkás vén fák vannak rajta. — Apro cserés helyek is vannak ugymint: Fodorháza felől a Dorna Kurmaturájától fogva az Nagy Esküllői rétig és az ország utig. — Más apro cserés helyis vagjon az réten tul az Északban, melly a Solyomkői határ szélíg 's az Miklosója nevű bükkösíg fel nyulik Liget nevezetű erdő, avagy csere. — a Lupsergyojában és az Kerbunyistyában is, de majd minden Szegeletiben az nagy Üsküllői Határnak olly bővséggel hever-(ne)k az Száraz és tüzelésre igen alkalmas Tökék, fák, hogy csak azokis a Falusiak tüzelésére, néhány esztendőig elegendők lennének, mindaz által a Reformáta Eclésia fundussán lako Sellérnek, Vnitus és Unitus Popák(na)k, ugy a Falu Lakossinak közönséges hasznokra uzussokra hagyatik a Votyisa nevezetű Tető alatt lévő Cserés hely, melly az irt Csuprol vagy tetőről az Falu felé le nyulik. Nem különbben Szabad lészen az Kerbunyistyében lévő fenn álló és leontott fákat is consummálniok [uo. No. 10]. — Kerbunyista. Zepogyie Iloje. Gura Buburilor. Kerbunyistye. Bobur. Gura Bobur avagy Gura Zepogyi Buti n. völgy torkánál. Bárku Hurubgyirol. Turse n. h. Lup-

¹ Ezek a földek mind az „oláh pap“ földei.

sergyoje n. eszkoz hely la Votty. Gura Miklosoji. Bárku Miklosoje (e.). Fundu Miklosoji. az Domokos Flora Irtoványa. az Ligetb(en). az Pap Zepogyajáb(an) (sz.). a Kerbunyistyáb(an) a Turkuly Kutyán felyül a Kerbunyistya forrásáig vulgo Isvoru Kerbunyistyi n. h.-ig. Votyisa. a' Funtina Mnyérisi. az Sztrumturában. Dolán Irtványa. az Liget alatt. a Nagy rétb(en) a falu alatt. a régi puszta falu hely torka. Puturosza (kút). Ordigoje. lá Pojána Várgi. Dorna Kurmaturája. az Rét oldalban. Targya. Kosztán Zepogyája. Kerbunyistya Patakának Verő fényes oldala felet. Funtina Tyituluj. lá Mesztecsin ketre Kerbunyiste. La Polyelye Ptyivelor [SzékNemzMúz. Cs. Szabó lev.]. — 1771: A Patakon tul egy puszta mellyen most a Fogado van. — Az Felső Üsküllő felöl valo F e l s ő f o r d u l o b a n : a Verőfényes oldalban (sz.). a Verő fényen Also Üsküllő felöl (sz.). Gura Bobur vagy Gurá Zepogyi Buti nevezetü völgy torkánál (sz.). Bárku Hurubgyior (sz.). az Felső Üsküllői Határ Szélben a Lupsergyo alatt (sz.). Lupsergyo nevü érdő alatt (sz.). la Voty nevü helyben az Ivo kuttánál (sz.). a Térben Kis Kender föld a Kereszturi patak felöl (sz.). Falu felső véginel az Reff. Ecclesia Rétyténél (sz.). az Gura Miklosoji nevü helyben a Keresztura mevő ország uttyától (sz.). Miklosáj eszkoz Pusztájában a Györgyiés háza felü (!) nevezetü hely (sz.). az Gura Miklosoji nevü helytől a Verő fényes oldalon, Ebből a Torokbol fel felé számlálván (sz.). az Irtovoju Flori nevü helytől... az Irtovoju Flori irotvánnjától kezdvén a számlálást (sz.). a Kerbunnyistyában a Turkully kuttyan fellyül (sz.). az Izvore nevü forrástól in Fundu Kerbunyistyi (k.). — az A l s o Ugymint Vajda háza és Fodor háza felöl valo F o r d u l o b a n : a Puszta Torka felé (sz.). a... Puszta Torkától a Puturosza nevü kutig (sz.). kezdődik az... Puturoszánál és mégyen az Anczuluj avagy Bényásza Torkaig (sz.). kezdődik vulgo Az Ugrucziak pusztájánál, és mégyen az Ordigoje nevü helynek fenekéig (sz.). kezdődik az Ordigoje nevü hely tenekétől Lá Pojána Várgi nevü helytől a Sombori Gábor és Almadi Josef Gyermekei erdejek között (sz.). a Dorna Kurmaturájától a Szent Katolnai Határ szélig (sz.). a Rét oldalban a Fodor házi Határtól fogva a nagy Esküllői Akasztófaig (sz.). az... Akasztó fátol fel az Targya nevü helyig (sz.). a... Targya nevü helytől az Sombori Peterné Assz(ony) Fogadojánál lévő hegy éleig (sz.). az... hegy életől vagy dombtól a Vonu luj Kosztán Zepogyajaig (sz.). a Iniacze(!) nevü helyben... az erdő szélben (sz.). a Puszta Torkában (sz.). a Verőfényes oldalban a Turkully nevezetü Pusztától a Berár Pusztájában levő dombig (sz.). a Puszta falu helyen... kezdődik az Puszta Torkát a Csorojnál az első Táblától el szakasztó barázdától és mégyen a Funtina Tyituluj nevü helyig (sz.). a Puszta falu helyen, melly kezdődik a

Pusztai falubeli cziinteremtől éppen lá mesztécsin lévő erdő allyáig (sz.) az Áncs nevű helynek a Torkában... az Gurá Ancsulujban (sz.) az Bényásza Torkától a Bényásza Barkullyáig (sz.). — a Miklosában... a Fodor házi határ felől (e.) a Dorna Kurmaturájától Valda háza felé éppen a Kurmaturától fogva a Szabo Gábor Vram(na)kától nyílig, avagy a Barku Popi allyáig (sz.). az... Dorna Kurmaturájától fogva a Nagy Allodialis Rét felé nyúló Cserés erdőben (e.) a Jerse nevű helybéli szántó földeken alol a Solyomköi erdő szeliben rugo kitsin keskeny kaszáló (k.), kezdődik gyéla fuintina Mnyérczi az Solyomköi határszelben lévő Dombtól (k.). kezdődik a Domokos Flora Irotványa felétől fogva az Dolán Irotvannyáig (k.). a Dolán Irtoványától a Tilalmas kertig a Liget főnél (sz.). eleitől fogva Dominális rétnek tartatott felső rét mely a Liget alatt fekszik és kezdődik a Ref. Eclésia kaszáló nyílyától, ebből az Eclésia réttétől... le felé (k.).¹ ... kezdődik a Csetatyé nevű helynél a Nagy Rétnben a Falu alatt (k.). A Hurubáknak szánt Táblában, mely van a Zépogyé Iloje nevű völgyben a Falu felett. — a Falu mellett a Kertek meget. Gura Ancsuluj. Benyásze Torka. az Liget végén az Oldalban az Eszkon a Miklosáj Torkánál (k.). la Zepogye Popi in face a Miklosáj felől való oldalban. la Benyese la jerloju (!?) Pirlyi (k.). la Zepogye Popi la Recse lá face. Targucza n. oldalon. Miklosáj valachice idiomate Barku Miklosoje n. Bükkös erdő. Vurvu Votyisi [Uo. No. 7, 8. — SzékNemzMúz. Csíkszentmártoni Szabó lev.]. — 1783: a Réten... a Reformata Eccl(esi)a kaszáló Rétye mellett (k.). a Kereszt fánál lévő Hidon feljül (k.) [Lészai lev. Fasc. V. No. 13]. — 1791: a Zepogyie Butyastyilor nevű helyb(en). A Kerbunyistyában az uton alol a Berczen. A Kerbunyistyáb(an) a Janosiak Nyilyán felyül [i. h. No. 15]. — 1809: A' Kis Esküllői Forduloban: In Lupsárgyo (sz.). Lá Árus Dimb lá Fátzá Mori... égy része a' viz által el árkoltatott (sz.). In Fundu Bobuluj gye kite Kurmeturá Adálinuluj (sz.). In Bárku Miklos ji (sz.). In fátzá Miklosaji (sz.). Lá Pusztá Miklosaji (sz.). In Sész Lá pod (sz.). Lá Ritu Miklosáji (sz.). In Kápu Szátuluj (sz.). In Kerbunyistye (sz.). In Jerugá Beraruluj (sz.). In Lupsárgyo lá retyitzelyelye Mori (sz.). Lá izvore in doszu Kerbunyistyí (sz.). In Kápu Ligetuluj (sz.). In ritu Mori (sz.). In Sész (sz.). A' Miklosajja Berkiben (sz.). In Jerugá Barkuluj (sz.). In Lupsárgyo gyin szusz gye Retyitzelyelye (sz.). Lá Voty lá fintiná tse bune (k.). Pinge perou

¹ E mellett a következő jegyzet áll: „Nb. Ezt (t. i. a leírt táblát) Vraság számára kaszályák, és minthogy valami forrásos hely van benne 's hibás, adodott hozzá potlásban, a falu felső végén Sessiok(na)k allyában, az Ref. eccl(esi)a réttye mellett lévő rétetse, mely vulgo Antonia kertének hivattatik.”

Miklosaji in fátze (sz.). In Doszu Astyilouluj (sz.). Kinyeptyistye in Sész (sz.). Lá Kápu retyitzilor in Lupsárgyo (sz.). In Boburj in Zepogye luj Gyorgye Juonyi (sz.). In Kápu Szátuluj in Rit (sz.). In Sész Linge gárdu Czarinyi . . . égy felől a tilalmas kert . . . szom(széd-ságában) (sz.). In ritu Miklosaji káre fáse (!) kitre pereó (sz.). In Sész la kinyeptyisty (sz.) In Jer-teoju Kituluj (sz.). Lá Prunyi luj Moses (sz.). In Sész lá Voty (sz.). Lá Kaszte rituluj (sz.). In Lupsárgyo lá kápu retyitzilor (sz.). In Kápu Szátuluj gyin 'sosz (sz.). La Izvare in Kerbunyistye (sz.). In ritu Mori gye kitre Astyiléu (k.). Lá Voty peszte perou Krisztoruluj (k.). In kápu Szátuluj linge drum (sz.). Szubt Lupsárgyo lá kápu retyitzilor (sz.). Lá Boburj lá Grapá luj Gyorgye Juonyi (sz.). In Kerbunyistye lá izvare (sz.). Lá Voty pinge perou Krisztoruluj (sz.). In Boburj . . . égy felől az ugy neveztetett Boburj árka (sz.). In Kápu szátuluj lá Krutse (sz.). Lá Kápu retyitzilor (sz.). In fundu Kerbunyistyí gyin szusz (sz.). In Liget Lá Jer-teoju Pronyónuluj (? sz.). In Sész kinyeptyistye (! sz.). In kápu szátuluj lá ripé (sz.). In gurá Zepogyi pelinge perou Bobuluj égy felől az ottan lévő árok, más felől . . . az Adalin felé járo ut szomsz(éd-ságában) (sz.). La izvare in fátzá Kerbunyistyí (sz.). In Lupsárgyo Lá Kurmetura Krisztoruluj (sz.). In Fundu Jérsi pinge pedure tse Bartsajászke (sz.). Szubt Rét-e (sz.). In Targá (sz.). In fundu Jérsi (sz.). — In gurá Urgyigoji (sz.). In gurá pusztí (sz.). In Gurá Bé-nyeszí (sz.). La Gyálu Bornyi gyin Zsosz gye Kurmeture . . . allod(iá-lis) Erdőből irtatott szántó föld. In Dorná . . . vagon égy felől a' Fodorházi Határ szél, más felől . . . Gyálu Dornyi nevű helyen lévő Majorság Erdő szomsz(éd-ságában) (sz.). In Zepogye (sz.). In puszte(sz.). Lá gárdu Czarinyi pe jinátze (sz.). Pinge perou Urgyigoji (sz.). In fátzá Urgyigoji (sz.). In Doszu Urgyigoji (sz.). Pe subt Mésztetsiny (sz.). In Zepogye Iliai (sz.). In puszté (sz.). In Iinátze (sz.). Lá puturaszá in dosz (sz.). Pészté pero in fátze (sz.). In ritu puturaszi (sz.). In fátzá puturoszi in Zepogye luj Togyerás (irt. sz.). In Urgyigaje in fatze (sz.). In Urgyigaje in dosz (sz.). In gurá finátzelor (sz.). In Doszu Urgyigoji pinge pero (sz.). In fundu pusztí (sz.). Lá Bárku Popi in Mársinye peduri (sz.). Lá puturaszá in fátze (sz.). In puszte... szubt mésztetsiny (sz.). In grapá Vanki (irt. sz.). In Kaszte puturaszi (sz.). In Doszu puturoszi (sz.). In ritu puturaszi (sz.). In Zepogye Vasziliji in kápu szátuluj Lá fogado (sz.). Lá Kaszte Rituluj (sz.). Lá Kurmeturá Dornyi gyin 'Sosz in Pedure cse mnyike (sz.). Lá Kurmetura Dornyi gyin 'Sosz . . . gye drumu Dornyi . . . a' Fodorházi határ . . . szomsz(éd-ságában) (sz.). Lá Kurmetura Dornyi gyin szusz gye Drum lá pedure tse mare . . . égy felől a' Dornán járo ut, más felől az . . . allodialis . . . erdő szomsz(éd-ságában). Mezeristye in

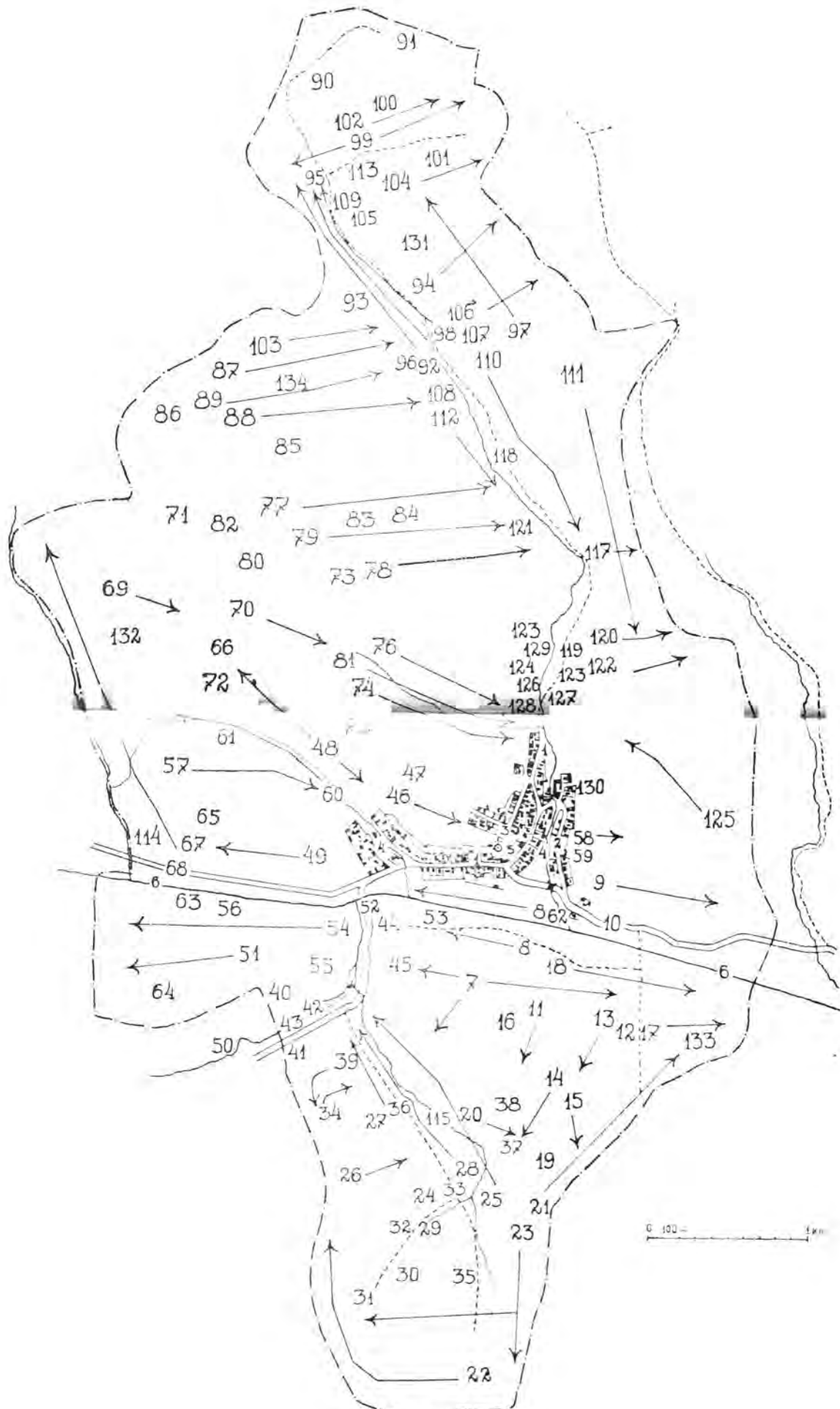
fátza Urgyigóji (sz.). Lá gurá pusztí gyin szusz gye drum (sz.). Lá máre (sz.). Pe gyálu Dornyi Lá Kurmeturá in pedure he mnyike (sz.). Lá Bárku Popi (sz.). In fátzá pusztí in fund (sz.). Lá gárdú Csetátyi (sz.). In Urgyigoje pe linge pero (sz.). In Urgyigaje Meze-
 mare (sz.). In puszte Lá pruny (sz.). In Doszu Zepogyi lá gárdú Csetátyi (sz.). In kápu szátuluj lá fogedouluj Veres (sz.). In Kápu szátuluj lá Krutse (sz.). Gyelá Kurmeture in szusz linge pedure he mare (sz.). Lá Krutse in kápu szátuluj (sz.). Lá Zepogye luj Vaszi-
 te (sz.). La Mará luj Veres gyin szusz gye drum (sz.). Lá Tárge (sz.). Gyelá Kurmeturá Dornyi gyin szusz linge pedure tse mare (sz.). Lá Mará luj Veres gyin szusz pe gyál (sz.). — A' Liget allyán (k.). a' Dorna hegyén a' Vágáson alól (e.). a' Dorna nevű helyen a' vágáson felyül (e.). a' Miklos ajja Berke nevezetű helyen (e.).¹ Lá Csetátye in Ritu tsel mare (k.). Szubt Ligyet (k.). Lá Jertevoju Prunyonuluj (! k.). In gurá Antsuluj (k.). In fundu Bényeszi (k.). lá Jerteoju Prunyanuluj (sz.). Lá Jerteoju Trinkí (sz.). In Liget in Jerte-
 oju Trintséstyilor (k.). In Benyászá (k.). Lá podutz in gurá Antsuluj (k.). In Dorná (k.). In rit lá Csetátye (k.). In Benyászá in fund (k.). In gurá Antsuluj lá podutz (k.). In Liget la Jerteoju Trinkí (k.). La po-
 dutzu Antsuluj (k.). Lá Ants (sz.). Szubt Liget lá Jerteoju Trinkí (k.). Lá gurá Antsuluj (k.). Lá grégyiná luj Tagyeru luj Szímion (k.) [Lészai lev.]. — 1810: a' Barku Popi nevezetű Hellyen lévő... Bükkös Erdő. a' Curmeturánál Fodor-háza felől (e.). a' Grapá vanki... a' Verő fényben lévő... Erdő. az Antsul torka felől. La Oty (k.). A' Vajda háza fe-
 lől valo Forduloban: Urgyigolya Torkában (sz.). A Falu mellett lévő Kender-foldekből (sz.). Az Orgyigolya Torkában (sz.). A Kis Esküllő felől valo Forduloban: In Fátzá Mori (sz.). A Lusárgyoban (sz.). A' Lusárgyoban a patak felől (sz.) [uo.] — 1900: I. Helység. II. Récsa, Recse. III. Dorna. IV. Ancsuj. V. Puturéásza. VI. Ördögalya. VII. Inácza. VIII. Kerbunyistye. IX. Rakaszteo. X. Bobur. XI. Ritu mori. XII. Luzsárgyeű, Luzsárgyeu. XIII. Lüget. XIV. Nagyrét [Telekkönyvi vázlatok]. — 1942: 1. Ulitsa ča mare (u.). 2. Ulitsa pástá val'e (u.). 3. Ulitsa d'eleñilor (u.). A hegyoldalban lakókat d'eleñ-oknak nevezik. 4. Ulitsa d'e pá páraű (u.). 5. Soroš (u.). Az Ulitsa ča mare-ból [1] a templomhoz vezető utca neve. 6. Val'ea (p.). 7. Lüget ~ Ledef (sz.). 8. Nagyrét: Falusi rét ~ Ritu satuluj: Ritu čel mare (k.). 9. Hegy megett ~ Dupá dal (sz.). 10. Kõştea rituluj. A Magyarfodorházára vezetõ út és a mellette lévő házak neve. 11. Jertaoju Trinkí (sz.). A faluban

¹ Utána ez a jegyzet áll: „... ez előtt mint égy husz Esztendőkkel azon részen (t. i. a Lészai Saráén) lévő Colonusok által irtatni el-kezdetvén, 's mind máj napig is minden Esztendőben irtatván, már ma merőben elpusztítottak (!), és Colonicális Szántókká változtattak.”

élő Trinka-családról nevezhették el. 12. Drumu pã Strintori (út). 13. Strintori (sz.). 14. Jertãoju T'ituluj (sz.). 15. Jertãoju Lupašuluj (sz.). 16. Fintina đela Led'eť (kút). 17. Fintina M'ir'ci (sz., kút). 18. Ritu đin žos (k.). 19. Eklézsija ~ Kležije (e.). A görög katolikus egyházé. 20. Zãpođa (sz., e.). 21. Jãrsa ~ Jerša (sz., k.). 22. Goroniš : Greča (e.). 23. Berek ~ Barku (e.). 24. Bučil'e lupuluj (sz.). 25. Fatsa Mníklošoji (e., l.). 26. Pustutsa (sz.). 27. Dosu Mníklošoji (sz.). 28. Miklós-ãjja ~ Mníklošoja (sz.). 29. Pãrau Ćorojuluj (p.). 30. Csörgő ~ Ćoroju (kút). 31. Fintina Bresuluj (kút). Egy Bresu nevű román emberé. 32. Drumu kãtã Bučil'e lupuluj (út.). 33. Fundu Mníklošoji (sz.). 34. Jeruga (sz.). 35. Drumu la Bark (út). 36. Drumu Mníklošoji (út) 37. Fundu Zãpođi (e., sz.). 38. Pãduřea Zãpođi (e.). 39. Rãpa Jeruži (á.). 40. Fatsa Kristoruluj (l., sz.). Az Ördögkeresztúr ~ Kristor felé eső oldal. 41. Pitsiguš (sz.).¹ 42. Gura Mníklošoji (sz.). 43. Ćoroju lui Bõndiš (kút). 44. Šes (k.). 45. Kapu Ledefuluj (sz.). 46. Kõstęa (l.). A falu feletti oldal neve. 47. Pod'erej (l.). 48. Fatsa Kãrbuñiști (l.). 49. Malom verõfénye ~ Fatsa mori (l.). 50. Pãrau Kristoruluj (p.). Az Ördögkeresztúr felől folyó patak neve. 51. Lusãrgya ~ Lušãrd'eų (sz.). A kiseskülliõi Lisár ó folytatása. 52. Natyhid ~ Podu čel mare (h.). 53. Drumu su Led'eť. A Liget alatt vezetõ út. 54. Malom rittye ~ Ritu mori (k.). 55. Rãzõrele (sz.). 56. Fintinițsa (kút) 57. Dosu Kãrbuñiști (l.). 58. Tãrga ~ Targa (sz.). 59. Grõpa Tõr'ci (á.). 60. Kãrbuñișta (l.). 61. Fintina ãn Dosu Kãrbuñiști (kút). 62. Szitãs réttye ~ Ritu Sitaruluj (k.). 63. Rezsdomb ~ Reždõmb (sz.). Eredeti alakja valószínűleg *Keregdomb ~ *Keręždõmb volt. Keregdomb alakban hallottam Fodorházán emlegetni. Ez a híres Esküdomb. A nép már csak annyit tud róla, hogy itt kötötték meg a békét és addig nem lesz igazi béke, amíg újból itt meg nem kötik. Egyesek szerint itt kötöttek békét a magyarok a románokkal. 64. Kurmatura Kristoruluj (sz.). 65. Keregdomb ~ Dõmbu ~ tãnd l. 66. Virvu Qaf'išuluj (l.). A nagyesküllõi határ legmagasabb pontja. 67. Bobur ~ Boburi (l.). 68. Podu Boburilor (sz.). 69. Barku Stãbililor (e.). 70. Fundu Pusti (l.). 71. Barku Urd'igoji (l., e.). 72. Qaf'isu (l.). 73. Pãrau Pfiolor (á.). 74. Inatsã (sz.). 75. Ćuha (sz.). 76. Fatsa Pusti (sz.). 77. Fatsa Urd'igoji (sz., l.). 78. Dosu Urd'igoji (sz., l.). 79. Ördögãjja ~ Urd'igoja (sz., l., k.). 80. Fintina ãm Fundu Pusti (kút). 81. Pusztã ~ Pusta (l.). 82. Fundu Urd'igoji (l.). 83. Pãrau Urd'igoji (p.). 84. Fintina Urd'igoji (kút). 85. Jertãoju ãl pãstoresk (l.). 86. Fundu Beñesi (e., l.). 87. Fatsa

¹ Vö. Ördögkeresztúron : *Picingus* ~ *Picinkus*.

² Kõvári László, Erdély régiségei 271 itt *Esküvõkõ* nevű helyet említ, ahol állítólag Tuhutum állott, amikor a románok neki esküt tettek [Vö. még Roska, Rep. 192].

Nagyeskülli helynévtérképe

Határa 3933 kat. bold

Beņeši (é., l.). 88. Dosu Beņeši (é., l.). 89. Rītu Beņeši (k.). 90. Zāpod'a lunga (l., sz.). 91. Fundu Zāpod'i lunž (l., e.). 92. Szénafū ~ Finats (k.). 93. Pādūrğa Beņeši (é.). 94. Grōpa Oit'utsuluj (sz., e.). 95. Kodojānyok ~ Kodojeņ (település). 96. Dosu Finatselor (k.). 97. Fatsa Finatselor (k., e.). 98. Rītu Kodojeņilor : Rītu Finatselor (sz.). 99. Anč (sz.). 100. Grōpa Mojši (sz.). Egy Mózes nevű emberé volt. 101. Grōpa Ančuluj (sz.). 102. Fatsa Ančuluj (é., k.). 103. Jertāoju luj Gāvriļa (k.). 104. Dosu Ančuluj (sz.). 105. Drumu kātā Kodojeņ (út). 106. Barku popi (l.). 107. Grōpa Jagaruluj (k.). 108. Gura Beņeši (k.). 109. Parāu Finatselor (p.). 110. Puturoša (k., e., l.). 111. Fatsa Puturoši (sz., l.). 112. Dosu Puturoši (sz., l., k.). 113. Gura Ančuluj (sz.). 114. Gura Boburilor (l.). 115. Gura Zāpod'i (sz.). 116. Izvoru Karbuņišī (kút). 117. Grōpa Kīmpānuluj (k., sz.). A községben ma is él a Cāmpān-család. 118. Parāu Puturoši (k.). 119. Fintīna popi (kút). A görög katolikus papé. 120. Kurmatura Dorņi (l.). A Dorna (i. Magyarfodorháza) felé esik. 121. Gura Urd'igoji (sz.). 122. Grōpa Ili (sz., l.). 123. Pod'inok (sz.). 124. Šuril'e (sz.). 125. Zāpod'a popi (l.). 126. Val'ga Reči (sz., l.). 127. Rītu Reči (k.). 128. Récsa ~ Reča (k.). 129. Fintīna la Reča (kút). 130. Parāu Čorojuluj (p.). 131. Jertāoju T'ituluj (é.). 132. Rakastau ~ Tau Rakastauluj (tó). 133. Fundu Jerši (sz.). 134. Bēnyāsza ~ Beņasa (é., l., sz.) [Gergely Béla hgy.]¹

KIDE

1371, 1373: Johannem filium Gregorii de *Kyde* [TelekiOkl. I, 172, 175]. 1374: Petrus de *Kyde* [ZichyOkm. III, 567]. 1392: Johannis filij Gregorii de *Kyde* [OL. Dl. 26762/EM.]. 1411: Johanne parvo de *Kyde* [TelekiOkm. I, 376]. 1415: Andreas dictus Moni (de) *Kydeu* [i. h. I, 419]. 1435: poss. *Kyde* [OL. Dl. 26776/EM.]. 1499: Thomas Gaspar de *Kyde* [TelekiOkm. II, 233]. 1507: Gaspar de *Kyde* [BánffyOkl. II, 413]. 1508: Simon Barthallyws de *Kyde* [i. h. 424]. 1576, 1587: *Kyde* [Mike gyűjt. Registr. Arend. — MúzRadák]. 1578/XVII. sz. közepe: *Kjde* [Bíró lev.]² 1808, 1839, 1899: *Kide* ~ *Kigye* [Lipszky — Lenk — B. L., Az Erdélyi részek Helységnévtára. Kvár, 1899]. 1831: *Kide* ~ *Tyigye* [ConsTrans.]. 1877: *Kide* ~ *Kita* (!) : *Kigye* : *Chide* [Dvorzsák, Hnt.]. 1909, 1922: *Kide* ~ *Chidea* [MoldTog. — Martlst.]. 1944: *Kide* ~ *T'id'a* [Hgy.].

1540: a Sugoba (sz.) [Kidei lev.]. — 1578/XVII. sz. közepe: az Dersei utba(n) (sz.). Eszeken (sz.). Az Pu[ztha Z]eöleöbe(n) hagoba(n) (sz.).

¹ Közlő. Prunean Simon (45), Sámihaián János (45) román, a magyar adatokat Opris Jánosétól (76) jegyeztem le.

² A XVII. századtól kezdve szinte kizárólag csak *Kide*, nagyon ritkán *Kjde* alakban fordul elő, ezért nem is idézek a XVII-XVIII. századból adatokat.

Az uyfalui utra menve(n) az Sugoba(n) (sz.) Az Kerek Szerbe(n) (sz.) hat holdba(n) (sz.) Az fel iaroba(n) . . . az szena fw szeliben (sz.) Az Kerek retre megie(n) labbal (sz.) Keöleses kutba(n) (sz.) Az Koro(m) berek mellet (sz.) Az orosz mezeö alat (k.) Az szalay eösuen mellet (k.) Bennyá (?) Csere alat (k.) Az Zeörniü liuk elöt (k.) Az kerek retthe(n) (k.) Az Szilasso(n) alol az retthe(n) (k.) Az giwmölts kert fellet (e.) Az Mogyoroson (e.) Az Egied resz mellet Dizgoba(n). (? e.) Az fennya (?) Csereiebe(n) (e.) [Bíró lev.]. — 1595: Az Sugoban az Illies Thamas feolden alol (sz.) az . . . ¹ meghet az Bodon kutnal (sz.) Az Horgasban az Illies Janos feolde (sz.) az Vana Thawanal (sz.) az megjes malo(n) az Matzkassy Istwa(n) feolde (sz.) Az Korom berek alath (sz.) az Koromberek felettis az Zilos . . . ² az Chipkes higianal az Monyak mellet (k.) Az fel Jaroban az Komjáthj risz (k.) Az falu Erdeie alat az Zeorniew luk eleöth keth hold parlagoth azon alol az Hat holdban ket hold parlagoth. Az tilalmas Erdeoben [Kidei lev.]. — 1619/1695 körül: az Erdö felet az Poklostelki Bércz alatt az veremb(en) Az Kovác Benedek Földe allja, meljnek Nadas egi darabja [uo.]. — 1630/1813: Az Bük előtt az Erdö végiben (sz.) [uo.]. — 1632/1813: az Ördög orrán (sz.) [uo.]. — 1646: az meszes arka melet valo hasza helit [OL. Teleki lt. Földváry oszt.]. — 1650: az puszta szöleoben (sz.) [uo.]. — 1652: az Ujfalvi utban valo labra (sz.) Szomolczas alat (sz.) [Bíró lev.]. — 1655/1813: a Sok Szilvaba levö kaszálo [Kidei lev.]. — 1659³: Az Szamolczas alat (sz.) Az Feyer kö felet (sz.) Az szölö közöt (sz.) Az szölö felet az Badoki tüis szelin (sz.) Az Koronberek felet (sz.) Az Badoki tüis szelin (szomszedja) . . . alol a tüis (sz.) A Szilos kozorun (sz.) Az Sos toban (sz.) Az czomofay ut felet (sz.) Az ret szelen (sz., k.) Az Bük előtt ket hold az negi szeghü berek ellöt (sz.) Az szent martoni Istvan kerti meget az Kertre Jú vegel (sz.) Az Sugob(an) (sz.) Az Ujfalvi ut által jarasaban (sz.) Az variu kutb(an) (sz.) Az bona czereieb(en) (! sz.) Az Kökiny szilvasanal az vereb(en) (! k.) Az Egihaz erdeie mellet (k.) Az tulso az Ingo to mellet . . . egifelül mellete az to masfelo (!) az eghaz Erd(eje) (k.) Az nagi fel iaroban (k.) Az Beke körtüelyben (k.) az Kerek retb(en) lévő, kinek az orszag uttya felöl valo szomszedgja Balas Janos (sz.) az Szilos arkab(an) fen az veghlabb(an) (sz.) az vana tovab(an) (sz.) az hat holdb(an) (sz.) [Bíró lev.]. — 1661/1813: a Vájatkö Felett (sz.) [uo.]. — 1677: szina fw(en) Az Nagj fel Jaroba(n). Az Malom körtuelj Terib(en) meljnek az had hold felöl szomszidgja, az fel Jarobali(!) szinafwnek [uo.]. — 1677/1813: a Nagy

¹⁻² Olivashatatlan szó.

³ Az alábbi helynevek legtöbbször Sós Ferenc földjeinek felsorolásából való.

Fel Järob(anz.)[uo.]— 1679: körtvelyes arka mellet valo föld [Bf. I.] — 1682 Gál Janosban (sz.). Az Sok Szilvában vagjon egi darab szanto föld, kit annak elötte kaszalonak tartott (sz.). Vagjon Ket arok között a Körtvelyes arka mellett . . . egy darab Irotvany, . . . csak méro tövisses volt. A' feljärob(an) a' Biszo kut arkan jnnet (sz.). az Imolaba(n) (sz.). az Egihaz erdeje megett (k.). A' Vaiott kő alatt a' Retbe(n) (k.). Az Szilos Arka mellett (sz.). az had(!) holdba(n) edj hold föld Tövises az melj által iar az had hold utia(n) (sz.) az szilos sara(n) innet (sz.). az uy falu felöl valo fordulo . . . az Dillöben (sz.) [Unit. egyházközönség It. (Kvár). — Kidei lev.] — 1691: Ujfalú fele valo fordulora az Ujfaluj Utra jön véggel (sz.) [uo.] — 1695: felső teelö n. h.-ben (fundus). Also Teelö (ua.) [Bf. I.] — 1696/1813: a Teelöben lévő Házhely [Kidei lev.] — 1700 körül: Büdös kútnál (sz.). A Fejer Ko alatt [Ref. egyhk. It.] — 1701: csipkés nevü helyben (sz.). egy darab Szänto Földet . . . csomofája fele valo fordulora Dél felöl való oldalon melj földet szoktak mostan hini Gereznäs Földnek [Kidei lev.] — 1702: az Dersej utb(an) Levö erdöt [uo.] — 1703/1813: 'a sok Szilvába és erős oldal alatt (sz.) [uo.] — 1711: Az uj falu felé való Fordulora: A Bük Arka mellett (sz.). Az ujfalvi út által Järoban (sz.). a Sok Szilváb(an) levö hosszu föld melly is a Johai(?) kut felé jö véggel. — A Badok felé való fordul(ó): A Kopasz Dombon (sz.). A Sós Tóra mégyen véggel (sz.). a Korom berken az hátulso Lábban (sz.). a Misz Kemenczéb en) (sz.). — A Beke hidgyan alól a Nagy Rétb(en) (k.). az Imoláb(an) egy hold parlag a Csomafai határra mégjen, A Biszó kúton fellyül (k.). A Nagy fel Järoban (k.). A Biszó kút Arkán innét (k.). — A Fodorházi ösveny mellett ki is az elott Genyett Szurdoká(na)k hivattatott (szö.). A Kő Lyuk felett az Ark(on) túl (e.) [uo.] — 1712: az Genyett szurdokab(an) (sz.). az Fel Järob(an) (k.). az Gál Janosb(an) (sz.). az Borsos hegyen (sz.). az Gál Janos nevü helyre edj darab pusztá szölö [uo.] — 1712/1813: az Gál Jánosbeli Szöllö Hegy. az Biszokut árkába, a Beke Hidon alol (k.) [uo.] — 1714: a Genyett Szurdokában lévő uj Szölök alyában. az Jokus¹ Gyepoje [Bf. I.] — 1715: az Eördög orra neuü ut alatt az Galjanos neuü heljb(en). az Eördög orra neuü utt alát az Galjanosb(an), melj földis megien vegel nap njugotra az Eördogh orran leuö szölök(ne)k az labjara az Eördög oran levö szölök² [uo.] — 1715/1813: az Gál Jánosbeli Szöllö [uo.] — 1717:

¹ Egy XVII. századvégi keltezetlen irat *locus* Pál-t, egy 1786-ból való *locus* Sárát említi. — A Jokus család egyike a legrégebbi kidei családoknak.

² Egy másik ugyanez évből való forrásból a fenti helyneveket így írtam ki „az Eördogh orra nevü ut alatt az Galjanos nevü heljb(en). Gáljanos beli szölö, az Eördogh oran levö szölök“ [uo.]

Biszo (e.). [Bf. l.]. — 1717/1813: a Nagy Rétben (k.). a Fejér kő Felett (sz.) [uo.]. — 1720: Az Ujjfalu felől való Fordulora: Az Galjanosnak az álljában (sz.)... melj Föld is vagion az Szőlő között. Az Kurucsánál (sz.). — Bádok felől való Fordulora: az Csomafai uton feljüll (sz.). Az Koromberek Hegyesire jü véggel egj darab szánto föld. a Szénafüvébe (sz.). Az ingo To mellett az egyház erdeje mellet (k.). Az Kőkénj Szilva Fakon feljüll (k.)... az Hathold uttyáigh az ki annak hivattatik... az Hatholdbeli Földek járnak réa veggel. Az Szena kertben (ke.). — az Ujjfalura járo ősveny fellyül az első hegjben kit régenten Genyet Szurdokának hittanak edgy jó darab Szőlött Gyümölcsössivel edgyütt... a teteje nyul Nemzetes Nagy Sigmond Uram erdejére [OL. Teleki lt. Földváry oszt. — Un. egyházközönség lt.]. — 1720/1813: A Genje Szurdukában (sz.) [Kidei lev.]. — 1724: az őrdög orrán (szö). Az varju kutban (sz.). Az ujjalvi utban az kurutsan feljül (sz.). Az kórtueljes kut fün (sz.). Az czomofaj ut Alatt (sz.). Az vajott kü felet (sz.). Az Medgies haton (sz.). Az koromberken az hatulso laban (sz.). Az Hat hold (sz.). Az Hoszu berek alat (k.). Az Kender kuton alol (k.). Az czipkes Hidgialnal (k.). az Burzokban (k.). Az Kerek Erdönél (sz.). Az Eszken (sz.). Az szamoltyas alatt (sz.). Az vana Tovaban (sz.). Az Borsaj utban (sz.). Az köleses kuton lnet (sz.). Az Saros Hidnal valo sasas ret. az czipkesben (k.). Az Kis Reten (k.). Az Imolaban (sz.) [OL. Teleki lt. Földváry oszt. — Kidei lev.]. — 1725: az Desei (!)¹ utban (sz.). az küs fel jároban (k.). Beke hidgyánál (k.). Az Csipkésben (sz.). az Kő lyuk felet (e.) [Un. egyházközönség lt. Gen. Vis. 167. l.]. — 1725/1813: az oláh Templomon kívül az Szöllő Lábjában (sz.) [Kidei lev.]. — 1726/1813: a Dersei utban (sz.). a Varju kutan (sz.) [uo.]. — 1727: az Magjar Ujjfalu fele! való forduloban a Tyukos Domb nevü Heljben [Ref. egyhk. lt.]. — 1728: egy darab szánto föld... also vege jó az Dersei utra, felső vege penigh a' bél mezőre. az Fodorházára menő ősvenyb(en) az Genyet Szurdoka nevü helyben... Kan István ur(am) Szőlője alat egy darab Szilvás irotványa; mely irotvannak nap kelet felől való szomszédgya nemes Jokus Pál ura... szőlője gypüje. — az Genyet Szurdokáb(an) az nagj hegjben... puszta szőlője. az Ujjfalura járo ősvenjen fejül az első hegjben kit régenten Genyet Szurdoka(na)k hitak [Un. egyházközönség lt. — Kidei lev.]. — 1728/1813: azon Föld... melly vagyon az Oláh Templomon fejül (sz.) [Kidei lev.] — 1729: a' Nyerse hegyére Mester házat csinallyanak. a kőrtövélyes fő nevü hely [Ref. egyhk. lt.]. — 1730: az Szena fün az

¹ Így tévesen elírva és javítva az eredetibb *Dersei*, esetleg *Dessei*-ből.

² Utána megjegyzésként: „Ezen Pap erdő tartassék tilalomban“.

Biszo kútnál (sz.), szántó földnek egyike vagyon... az Sos to nevű hej[be]n (sz.) meljnek... szomszedgya... az Kőleses kut felől egy darabig Henczes rész föld az Rét felől... Laposián Stán (?) nevű falugj. — az Uj falu felé valo fordulora az Körtövélyes fűn az Kuruzsánál (sz.) [Un. egyházközönség lt. — Kidei lev.]. — 1732: az Badok felé valo forduloban az határ szélben az Borsa felé járo ország[os] ut[on] keresztül jároban (sz.), az Nagj avagj Kerek rét n. h.-ben [Csákány lev. — Kidei lev.]. — 1734: a nagj uczán a felső Soron (ház). — az Badoki fordulón: az Szomotzás n. h.-ben (sz.), Kis Vána Továba (sz.), az Sós Tóba (sz.), a Vájót kút alatt (sz.), Kaszáló: az Széna fűven az Erdő alatt, az Malom Körtvély teriben az Réten... kezdődik a porgolát kertnél. — Az Uyfalu felé valo fordulón: az Sok Szilvásban a Hoszu patak mellet (sz.), a Bűdös kútnál Tyukos Domb alatt (sz.), az Kerek erdő felett (sz.), Bük, a Dersi utban (sz.), az Csorgoban (k.), az Bik elein aloll (sz.), az Ördög orán (sz.), Gall janosba (sz.), Bűdos kut higjára járo szántó, juhor kut, Fejér kő alatt (sz.), Borsai ut, Koron berek oldal, az Keresztnel (sz.), a Dellőben (sz.), az Dellőben az Juharos Kut arkan innet (sz.), az Sok Szilvaban (sz.), az horgos n. h.-ben az arok mellett (sz.), az Szomolyits (!) n. h.-ben (sz.), az Kopacz Dombon (sz.), az rét Szelben (sz.), az Vaját kő alatt (sz.), az Koron berczen (sz.), jó az Szilas arkara egyik vegivel (sz.), az réten (k.), az Piros Alma fan aloll (k.), az Csipkes Kut arka mellett (k.), az Beke Körtvely n. h.-ben (k.), az biszo kut arkanal aloll (k.), az Saros hidnal aloll (k.), az Kis feljároban (k.), az Malon (!) Körtvelj teriben (k.), egy felöll vicinussa... az Porgolát Kert, az Miklos Kutjanal (k.), az hat hold n. h.-ben (k.), az hat hold uttyán (k.), az Kis retben (k.), az Gyümölcsesben (irt.), a Szomotyosba (szö.), az orosz mező n. h.-ben (é.), az bádok felől való forduloban az korom berek nevű hej[be]n az hatúlló (!) lábban (sz.) [Bf. I.— Un. egyházközöns. lt. (Kvár). — Kidei lev. — MNy. XXVIII, 178]. — 1736: a Falu szélin, az Illyések erdeje alatt, a Koromberekben (k.) [Bf. I.]. — 1737: az Felső uczában Derse felől valo Falu végén, Csomafája felől az also Uczára járo Sikátor. — a' Poklostelke fele ki járo Utsza, a' Badok felé fel járo ösvény, Bádok felé valo fordulón a' Szomolyás alat (sz.), A' Koronberken (sz.), Ujj falu felöll valo fordulob(an) a' Hoszszu Irotvány alatt (sz.), A Borsai útb(an) a Medgyesmál oldaláb(an) (sz.), A Dersei útb(an) (sz.), A Bél mezőn (sz.), A Dersei utb(an) a Burzok alatt (sz.), A Bük elein (sz.), A Kerek erdőnél (sz.), A Sok szilváb(an) (sz.), A Horgasb(an) (sz.), A Bádoki ösvénynél (sz.), A Szilos oldalon (sz.), A Piros almafánál (sz.), A Csipkésb(en) (k.), A Malom körtvely terib(en) (k.), A hat holdb(an) a kökény-szilvafánál (k.), a Szilos

öldalon az hátolsó láb(an) (k.). A Hoszszu v. Saaros hidnál (k.). A Déllön egj kövecses gyep. A Kis fel járób(an) (sz.), az Szalai ösvénynél (e.). — a mi határunkon lévő Biszo nevű Erdeje [Bf. I. — Bíró lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1738: az Fodor házara járo ösvenjen felljül (szö.). az Csoma faya fele valo forduloban Szilas¹ alldal (!) allya n. h.-ben (sz.), Csipkes n. Szenafüben (sz.) [OL. Teleki lt. Földváry oszt. — Bf. I.]. — 1740: egy darab Gazos irotványnak valo helyet... a Nap nyugott felől valo fordulora az Ördög Orrán a hoszszu Irottványon felyul melynek... Dél felől a Ördög orra utya. Kide felől a gyertyan kutra jü véggel [Bíró lev.]. — 1740/1813: a Teelöbeli Házhely (sz.) [Kidei lev.]. — 1741: Nagj fel jaro. Bádok felől való forduloban: az Kopasz domb n. h.-ben (sz.) [Bíró lev. — Bf. I.]. — 1741/1813: A Nagy Fel Járo alatt lévő rét (k.) [Kidei lev.]. — 1743/XIX. század eleje: a' Napkelet felől való Uttzában. a' Berek alatt (házhely). Ujjfalu felől valo Fordúlón: a' Bélmező n. h.-ben (sz.). A' Burzok mezőben (k.). a' hoszszu Irtoványban (sz.). a' Dél felől valo végire az Ördög orrán való földek járnak véggel. A' Szöllök alatt... mellyis az ördög orrára jár által (sz.). a' Gál Jánosban a verőfenyen (sz.). Nagy Ferentz Irtoványa mellett... egy darab gyümölsős Irtovan. a Kerek erdőre jár véggel (sz.). Az Árkon tul (sz.). az Újfalvi Útra jár véggel a' Krutsához (sz.). a Búdös kút Hidján alóll az Új falvi utra jár véggel. a Szalai ósveny n. h.-ben (k.). ennek szomszédja Dél felől az Erdő. a' Varju kút n. h.-ben (sz.). A' piros alma fán túl (sz.).... amellyis véggel a Biszóra jár. — B a d o k felől való Fordulon: A' Szamótsás alatt (sz.).... az innetső vége a' porgolátra jár véggel. a' Vántz(!)tova n. h.-ben (k.). a' Fejér kő felett (sz.). a' Borsai ut[ra] jár véggel (sz.). A' Medgyes Málon (sz.). A Csomafái ut alatt (sz.). a' Köleses út árka mellett (sz.). a' Körtvélyes Fön. A' vájott kő tetején (sz.). az korom berek tetőn az hátulso lábban (sz.). Szilos oldalon (sz.). a' Burzokon (k.). — Széna-füvek: A' Kis Rétnek a' felső végiben. az hat hőldban. a' Biszó alatt. a' Sáros Hidnál. a' Kerek Rétben. a' Csipkés árka. — A' Széles berek tetőn (e.). A' Kis Gál Jánosban... kis gyümölsős irtovány. a' Búdös kút Hidjára járo földek közé hegyesen mégyen véggel egy hőld föld. A nagy Vántztovánál (!) (sz.).² a' Köleses út árka mellett (sz.). a' Kis Feljáróban (sz.). A' Bélmezőn (sz.). A' Biszó Kúton innen a' Kis feljáróban (sz.). A' Csipkésben (sz.). a' Köleses kút árkánál (sz.). a' felső utzában (házhely). az Ujjfalvi Útban a' Gyertyánfák közt (sz.). A' Varja (!) kútban (sz.). A' Biszó alatt (k.). A Korom ber-

¹ Másutt ugyanabban a forrásban: „az Szilés oldalan“.

² Alább ugyanabban a forrásban a *Vántz tova* és *Vántz továbban* alakban is.

ken (k.). A Szamoltság alatt, a nagy Uttzában (házhely). a Magyaros kütnál (e.). Teelö n. h.-ben az Elek Sándor Ház helyin fellyül vagyon egy darab gyümölsős Irotvány. A' Gál Jánosban az Verő fényben (sz.). Pénzes n. h.-ben (sz.) [Un. egyhk. lt.]. — 1744/XIX. század eleje: Bélmező n. h.-ben (sz.). a' Burzok Mezőben is vagyon egy darab Irotvány. A' Kerek erdő alatt (sz.). vagyon egy darab gazos kaszáló a' Szalai ösvényben mellynek az alsó vége a' Szalai ösvényre jö véggel, a felső vége pedig az Ujfalu felé járó útig, felső szomszédja ennek a Possessorok erleje jö rá véggel [Un. egyhk. lt.]. — 1746: a z u j f a l u f e l é v a l o f o r d u l o b a n: a Dersei utban (sz.). A Krucsán fellyül (sz.). A Varju kutban (sz.). A Kerek Erdőnél (sz.). A Körtvélyes főn (sz.). Az Eszkasan egy darab... föld az Ördög orrán keresztül jaro földekb(en) ütközik véggel (k.). az Ördög orrán (sz.). a Körtvélyes főben (sz.). ¹ a Veres patak árkan innen (sz.). — B á d o k f e l é v a l o f o r d u l o b a n: A Szilas árkon tul egy kerek föld (sz.). A Szilas arkon innen az Illyés György földé végében (sz., k.). A Kis fel járóban (sz.). ² A Csipkésben a piros almafánál (sz.). A Szamotyás alatt (sz.). A Csomafái ut alatt (sz.). A Vájatt kö felett (sz.). A Megyes Málon (sz.). A Borsai utra véggel járob(an) (sz.). A Kőlősös kutnál... vicin(usa)... a patak (sz.). A Koron berken az hátulso lábban (sz.). A Vána Továban (sz.). a Sós tó nevű helyben (sz.). az Kőlősös árkon tul (sz.). a Koron berek nevű helyb(en) (sz.). a Csipkés árkon tul (k.). a Csipkésben (k.). az Dersei utban (e.). Szőlő vagyon a Gál Janos nevű hegyen (szö.). A Hatholdban (k.). A Csipkés utnál (k.). A Sáros hidnál (k.). A Hoszszu berek alatt... Vicin(usa)ab una a Biszo erdő (k.). A Kender kuton alol (k.). A Kis Réten... egy kised Sisas (k.) [Un. egyházközönség lt. (Kvár)]. — 1759: az Báldak(!) felé valo forduloban az Pusztá szöllő n. h.-ben (sz.). szánto föld... a Mész Kelentzében... melynek felső szomszédgya edgy darabig az Borsai ut. az széna fún a Hat hold n. h.-ben (sz.). a Sok szilva n. h.-ben (k.) [Kidei lev.]. — 1753/1813: az Oláh Czinterem mellet lévő Pusta(!) Sessio [uo.]. — 1754: a' Faluba menő ország uttya. a' mező. — Az Ujfalu fele v(aló) Ford(ulóban): A' Kis kerek erdő (sz.). A Veress patak árka mellet (k.) szomszédgya Délről a Kőkény Szilva fáknál lévő földek rugnak réa véggel... az erdő felől valo vége. A' Szörnyű lyúk előtt lévő Ecclesia erdelye alatt égy darab (k.). A' Kis Rét (k.). A' Koromberek csupja előtt (sz.). a Szőlök. A Bükk elein (sz.). A' Kert megett (sz.). A' Déllőben (sz.). A' Sok Szilvában (sz.). Az Orosz-

¹ Utána ez a megjegyzés áll: „ez a föl() a Krucsánál vagyon.“

² Ua. . . . ennek mint egy két végányira valóját Szántyák, a többit kaszállyák, de igen elfogta a Tóvis . . .“

mezőn (k.). A' Gál n. h.-ben (sz.). A' Hatholdba (sz.). A' Biszo alatt égy hoszszu (k.). A' Biszo kút árka rug véggel égy darab (k.). A' Nagy Rétbe (k.). A' Borozda között (sz.). — A' Bádok felől valo fordulora: A' Koromberken (sz.). A' Borsai úton felyül (sz.). A' Fejér kő felett (sz.). A' Fejérek alatt (sz.). Erdelye vagy az Eccl(esi)á-(na)k e' szerint: A' Kopasz domb n. h.-ben égy darab kerek (e.)¹... szomszédja... Napnyugatrol ezen erdőből tsinált Ecclésia Szőlőhegye. A' Szórnyü lyúk felett... erdő vagy inkább Csere [Conscr. III, 54]. — 1755: az Nagy rétben (k.) [Csákány lev.]. — 1756: az Bádok felől valo forduloban az Ujj szöllő alatt lévő szánto föld... mely földnek . . . Nap nyugutrol a Borsa felé járó út . . . szomszédi. vulgo Biszo n. erdő. az Nyerso (!) hegy felett (ház). a Pus-kás arka. A Fejér kőnél (sz.) [Bf. I. — Biró lev. — Kidei lev.]. — 1758: a Nagy Uttzában (ház). — Az Ujjalu felé valo Fordulob(an) a' Dersei uton által jár véggel (sz.). a' Szilvás allya. A' Bük Szélb(en) (sz.). A' Büdöskut Árkán tul (sz.). — A' Bádok felé valo Forduloban: A' kopatz Dombon (sz.). A' Soos toba (sz.). A' Szénafün (k.). A Biszo kut árka tul (k.). a' Biszo. Az Hat holdb(an). a' Csorgo Patakon feljül (e.). a' Biszo kut árka [Bi I.]. — 1758/1813: a Kő Juk mellett valo Erdőből fogot Gyümölsős. Sok Szilvába lévő Szánto föld. Bük szélbe lévő Föld. a Kopasz domb (sz.) [Kidei lev.]. — 1759: a Nagy Uttzának Nap Nyugott felől valo Során. Nagy utza. az Közepső utza [Bf. I. — Kidei lev.]. — 1762:² az Ujj falu felé valo forduloban: a Hoszszu Irotván nevü hejre mégyen véggel (sz.). az Körtvéjes fön (sz.). — a Bádok felé valo forduloban az Ujj Szöllő alát lévő szánto föld . . . mely hegyessen rug Borsa felé . . . a Borsai utra [Biró lev.]. — 1763/1813: a Bodon Kutnál (sz.). az Ujjalusi utban (sz.) [Kidei lev.]. — 1764: a Megy Kert n. házhely. az Mézes Arok mellet (a faluban ház). a Fejérdi Kertben (házhely). az Poklostelki ut. Budoki (!) ősvény. a Tekenősbe (házhely). a Füzkutnál (ua.). a' Biszo kutnál (k.) [Bf. I.]. — 1765: a Crutsánál (sz.). a Pusztá Szőlő n. h.-ben (sz.). a' Kis-Feljáróban (sz.). az Szénafüvek széliben (k.) [Csákány lev. — Kidei lev.]. — 1765/1813: az Oláh Templom mellett zálogba adatt Ház helyet. a Dányo Kertye végibe (sz.). a Gál János nevü Szöllőbeli Földje [Kidei lev.]. — 1766: Also Uttzában. a' Bükön le folyo Patak árka. — A z U j j F a l u f e l ő l v a l o F o r d u l o b (a n) : A Kertek megett a' Bük elein (sz.). Ördög orrán keresztül járó földek (sz.). Az Ördög Orra n. h.-en (sz.). A Horgas (sz.). a fel Jároban (sz.). A' Galjános³ n. h.-ben (gyü.). a Sugo n. h.-ben (sz.). A Borsós Hegy

¹ Szomszédja keletről és déről a bádoki határ.

² Alább „A Gáljános nevu Irtoványban“ (gyü) majd uo.: „Gál János n. h.-ben (sz) . . . alól a' Kerek erdő szomszédi.“ — Más forrásban ugyanez évből: „Gal János n. h.-ben“ [Csákány lev.].

(sz.). a Horgas Árka. Déllő (sz.). a Tolvaj Kutnál (sz.). a Biszo Kutnál (sz., k.). — A Bádok felől való Forduló b(an): A Borsai Útna (sz.). a Kőleses Kutnál (sz.). A Kis Rétben (ke.). a Bodon Kutnál (sz.). a Medgyes Mál n. h.-en (sz.). az Ujj Szöllő Hegy alatt (sz.). a Szélyes oldal n. h.-ben (sz.). a Sós Tó n. h.-en (sz., k.). A Fejér kő tetőn (sz.). a Rét Szélyben (sz.). A Szilas Arkon tul (sz.). — Kaszálók: a Csipkésben. a Szalai ösvenynél. a Beke Körtvélye n. h.-en. A Sáros Hidnál. A Csorgo Árkánál. Csipkés (k.). A Kis Réten (k.) [Bf. I.]. — 1767: Ada . . . egy darab pusztá szőlő helyet . . . az Ördög ora nevű hejben. . . és az hoszszu Irotván nevű hejben egy darab irotvánt. az Bük elein. az Csomafái uton által járot (t. i. földet). az Biszo kutra járot (ua.). a Bük árkáról le fojó Patak [Bf. I. — Bíró lev.]. — 1768: a Nagy fel jároban . . . Csomofája felől. Kopasz Dombb(!) n. h.-ben (e.). az horgas Pataki foljamatnak árka. Ujj Falu felől a Fodorházi Ut mellett a Kerek Erdőnél (sz.). Gájános n. h.-ben (sz.) Ördög Orra n. h.-ben. Horgas Patak n. folyamatomnak Árka. a Malom Körtve téri n. Rétben. Szomotyás (!) n. h. a Bádoki ösvenytől fogva [Bf. I. — Bíró lev. — Ref. egyhk. It.]. — 1769: vulgo a' Kopasz-Domb nevezetű helyen a' Badoki forduloban (sz.) [Kidei lev.]. — 1769/1813: A kő Juk felett . . . való Erdő [uo.]. — 1770: a Felső Uttzán (ház.). — A Bádok felől való forduloban: A Badoki ösvenyen tul az pusztá szőlőre mégyen véggel (sz.). A Megyes Málon alol (sz.). az Szilos oldalon felyül (sz.). A Korom berken az első Lább(an) (sz.). A Szamoltyás alat (sz.). A nagy borozda alat az vána tovább(an) (sz.). a pusztá Szölőben (sz.). A Kőlöses kut árkán tul (sz.). a Korom berken az Szilos koszorun (sz.). A Fejér Kő n. h.-ben (sz.). a Sos Toba (sz.). — Az Ujjfalu felől való fordulob(an): A Dersi utb(an) (sz.). a Meszes árok. A Bük elein (sz.). A Déllőb(en) (sz.). A sok Szilváb(an) (k.). A Horgasb(an) (sz.). Az Ördög órán. a Gáljános béli Szőlők. az Gáljános egy négy szegű parlag. a Gáljánosb(an) a verőfényb(en) (sz.). A Genye Szurdukáb(an) a Fodorházi ösveny mellet (sz.). a piros alma fánál (k.). a pénzes n. földön alol (sz.). a Büdös kut higyára. A hoszszu erdőn felyül (sz.). A Borsos (sz.). A Varju kutb(an) (sz.). A Csorgo patakja mellett (sz.). a' Csorgo Patakja. A Borsos Hegyen (sz.). az hat holdba (sz.). a' Nagy Rétbe (k.). az Oláh Kút n. h.-ben (k.). — A Széna fűben: Az Imoláb(an) (k.). a Csipkésb(en) (sz.). A Csipkés higján alol (k.). A nagj fel járob(an) (k.). a Kis fel járob(an) (k.). A Kis feljaro felső végib(en) a Biszo kutra jó véggel (sz.). A Sáros hidnál (k.). Az egj ház erdeje mellett (k.). A Kis rétb(en) (k.). — A Széna

³ Ugyanez a vallatökérdésben *Szományás*(.) alakban is [uo.].

füben : A Hat holdb(an) (k.). A Biszo kutnál (k.). — A Réten : Horgas (k.). A Sáros hidnál (k.). — A Kis Rét mellett (k.) szomszédgya a' Kis Rét Porgoláttya. Burzuk (e.). a' Falu Kuttya n. h.-ben (ke.) szomszédgya a' Tilalmas Porgoláttya. a béll mező n. h.-ben (k.). a Biszon (e.) [Bf. I.]. — 1771: Uj falu felől való Fordulojaban a' Gombazo utonn in vicinitatibus... a Biszo felől (sz.). az Ujj hegy (sző.). a' Galjanos (sz.) [Ref. egyhk. lt.]. — 1772: a' Kis feljaró n. h.-ben (sz.).¹ Laposán Dánnya Malmára le fojo viznek árka. — Az Ujfalú felől levő Forduloban a' Búdóskut hidgyánál (sz.). A Falu közönséges földiből fogott darab hely, mellyis ugyan a' Nyerte (!) hegy mellett le menő uton belől [Csákány lev.]. — 1772/1813: Az Oláh Templomon fellyül lévő Házhelyen [Kidei lev.]. — 1773: égy darab Falu Földiből fel fogott Földe a Nyerse hegy nevezetű Oldalban 5 Singnyi szélessegű. a Csomafai Utan alol lévő egy vekás kenderföld [uo.]. — 1774: a' Dersei utban (k.). Sóstó n. h.-en (k.) [Csákány lev.]. 1774/1813: A Kerek Cserben (sz.) [uo.]. — 1775: A Körtvellyes arka fejiben az falu felől való Forduloban... a' Kerek Erdő felé megyen véggel (sz.). A Dersei Utban (sz.). A Messzes(?)² arokra és Burzokra Rug véggel (sz.). A Hoszu Irotványban (sz.). a' Badok felé való Fordulob(an) a' Szamotyás alat való helyb(en) (sz.). A Koromberken (sz.). A Borsai ut felett (sz.). a' Vana Továban (k.). A Széna Fün a' Csipkésben (sz.). a' Pap István Malma Arka mellett (k.). Egy darab kaszálo a' Rétb(en) keresztül jár alol a' Beke hidján fellyül (k.). A Csipkésben fen a' patak mellett (k.). A Magyaroson vagyis a' Szeles Birtzre rug fel... az Also vége hegyesen rug az Arokra ennek szomszedja... az Uj falusi Szenafü felől Jokus Pál... Erdellyek (e.). Az Ujfalú és Derse felől lévő Magyaros oldal nevezetű Erdeje [Bíró lev.]. — 1775/1813: Megyes málba (sz.). a Kopasz Domban. Sok Szilvásban. a Dersei utban. az Irotványbéli erdő [Kidei lev.]. 1776: a' Bádoki Forduloban a' Koromberken (sz.). a' Szilas oldal alatt (sz.). a' Laposán Dányo Málma taján (k.) [uo.]. — 1776/1813: a Bélmezőn. a Sok Szilvakban (!). Szilos oldalan [uo.]. — 1779: Kidében a napkeleti uttzán... a Reformátum templom előtt (ház.). a Kopsz Dombon a' Bádokra járo ösvény mellett (e.) [Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1779/1813: a Sok Szilvásbéli... szánto Föld [Kidei lev.]. — 1780: Antiqua Vérség jussán birt fél Házhéjét melly is vagyon a Falunak Felső végén a Mézes árok nevezetű hely mellett [uo.] — 1781: Az Ujj Falu felől való forduloban Oroszmező n. h.-ben (e.). a' szőlöknek allyában és tetejében. A Dellöben és Gát n. h.-ben (sz.) [A dési egyhm. lt. Viz. jk. 27b-28a

¹ Másutt ugyanez évből: „a Kis Fenjáro n. h.-ben“ (sz.) [Bf. I.].

² Esetleg *Meszses*-nek is olvasható.

lev.]. — 1781/1813 : A Szapanyos Kutnál (sz.) [Kidei lev.]. — 1782 : az also Utzának Vége felé. a Körtvéjés Arkán Levő Szegelettel együtt [uo.]. — a Badok felől való fordulóban : Szent vagy új hegy a Nemes Kidei Reformata Ecclesia Dézmás Szöllője tetején levő Ecclesia Erdeje. Koromberek (sz.). veres Patak árkanál (k.). Kopasz Domb (e.). A Szakadás alatt Lévvő Ecl(esija) Dombja n. h.-en. Héthód n. h.-ben (k.). Biszo (e.). a' nagy Uzza. a Bodonkut folyomja. Kerektsor (? sz.)¹ 1782/1813 : a Puszta Szöllőbe zálagasított Hely [Kidei lev.]. — 1783 : az Galjanos nevezetű hegyben egy darab pusztá szőlő hegy gyümölcsös. Orosz Mező (e.). a Szamottyás allyában vagyis más nevezettel a Vána Tava n. h.-ben (sz.). a' Vánatova ajjában a' Bodonkuton fejjül (sz.). a Dersei utnál (sz.) szomszédgya... a régi Dersei ut. a' Sőöstő és a' Sokszilva nevezetű helyek. Badok felé való fordulóban : Bodonkut [Kidei lev. — Biró lev. — Csákány lev. — A dési ref. egyhm. lt. Viz. jk. 55b. lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1784 : Oroszmező (cserés k.). Őkrök Tilalmassa. Szörnyű Juk felett való nevezetű (e.). Nagy Rét (k.). kis rét (k.). Szörnyű juk előtt (k.). also Kopatz domb. Juharkut árkanál (sz.). Biszo alatt vagyis a Sok Szilvába. Kerek Erdő (sz.). Koromberek Csupja előtt. Veres Patak árka nevezetű helyben. Csipkés (sz.). Gályános (sz.). Puszta Szöllő [MNy. XXVIII, 178]. — 1784/1813 : a Kis fel Jároba lévő kaszállorol a Biszobalatt⁽¹⁾ [Kidei lev.]. — 1785 : a' Vánatava n. h.-ben (sz.). a Kerek Erdőnél (sz.). a Bük árka mellett (k.) [Csákány lev.]. — 1786 : a Falunak also utzaja. — az Újfaluusi Fordulóban : a Sugo n. h.-ben (sz.). a Kortvélyyes fön (sz.). Puszta Szöllők. a Csorgo n. h.-ben (k.). A' Bádoki Fordulóban : a Borsai út hosszszában (sz.). a Puszta Szőlőben (sz.). a Kis Retben (ke.) [Bf. I.]. — 1786/1813 : a Bük elein vásárlott Föld [Kidei lev.]. — 1787/1813 : a Borsai Utra rug véggel (sz.) [uo.]. — 1788/1813 : a Puszta Szőlő alatt (sz.) [uo.]. — 1789 : a' Szőlő fön lévő erdő [Ref. egyhk. lt.]. — 1789/1813 : a Kopasz Domban (sz.) [Kidei lev.]. — 1790 : Biszo kut arka. Újj Szőlő tetői erdő. Kopasz domb (e.) [Csákány lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1791 : Puszta Szöllő n. h.-ben (sz.). a Felső Utzának végiben. Eh Domb n. reziben a Badaki Fordulóban. Badok felől való fordulójában Medgyes Mál n. h.-en (sz.). a Biszo alatt... fejjül... a Biszo oldal szomszédtságokban (sz.). Bűük elein (k., e.). a Kús-Rét (k.). Biszo n. erdeje [Bf. I. — Csákány lev. — Kidei lev.]. —

¹ Alighanem elírás; egy más forrásból ugyanez évből ilyen adatot jegyeztem ki „Kerek Cser avagy Kortvellyesfű n. h.-ben“ (sz., k.) [Ref. egyhk. lt.].

² Itt 1783-ban az Illyés család hat tagja egy szántóföldet adományoz a református egyháznak temetőhely céljaira, minthogy a cinterem körüli temető már betelt. Megjegyzendő, hogy e helyen van ma is a református temető.

1791/1813 : a Bük elein a Csorgo Árka mellett (sz.) [Kidei lev.]. — 1791 körül: Az egyház erdeje alatt amelly Szőlő Hegyet építettek in A(nn)o 1737 Ecl(esi)a Erdejéből [Ref. egyhk. lt.]. — 1792: adom által... az Agyagos n. hegyben lévő egy pászmátska szőlőt és Gyümölcösseit [Csákány lev.]. — 1793: az Erős oldal allya nevezetű helyre... az... erdőből fagatott kaszálójára, melly kaszáló határozodik az Biro Sigmond Uram Irtovány nevű gyümölcös kaszálójával [Kidei lev.]. — 1794: az Csapkes kut árkan alól a Csomofájára járo uton belől (k.). az Imolában (sz.) [uo.]. — 1898: az Uj falu felől lévő Forduloba: a Déllő nevezetű helybe (sz.). — a Bádok felől valo Forduloba a Pusztá szőlő alát a Bádokba járo ösvény keresztül jár rajta (sz.) [uo.]. — 1799/1813: A Berken lévő Erdő [uo.] — 1799, 1800: a Szénafüven a Csapkes n. h.-en (k.) [Csákány lev.]. — 1800: a Szénafünn Csomafája felől (sz.), a Csorgon (sz.), Koromberken (sz.), az Ujjalú felől valo Fordulob(an): a Borsos Hegy n. h.-en (sz.), a Sugo n. h.-en (sz.), a Borsos Hegyre rugo végít keresztül vágván. — A Bádok felől valo Forduloban: a Soostobéli keskeny Föld (sz.), a Soos toban a Terjedt Alma Fa alata valo Szántó Földnek vége az Aroktól fogva a Soosto Forássaig [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyhk. lt. — Un. egyhk. lt.]. — XVIII. század első fele: Az Magaros (!) kut felől (k.). Az körtvejes ün az adorjan resz alát (k.). az Genyet szurdokában (sz.). Az Beke körtvilyben (sz.). Az Benna (!) csereje felett (k.). Borsai ut felet égy szőlő hej. A Dersei Utban egj irtován. ház hej zalogos az Jericoba. Az Biro kuttya felet (sz.). Az Korom berek felet (sz.). Az Széna kertb(en) (k.). Az Biszo kutban (k.). Az körtvejes kut arka mellet (sz.). Az kerek bük elöt (sz.) [Bíró lev.]. — 1801: a' Szénafünn a Biszo kut folyamattya mellett (sz.). a Kis Rét n. h.-en (k.) [Csákány lev.]. — 1802: a Szénafün a Kis feljáro n. h.-en a Biszo Kut árkan tul [uo.]. — 1803: a Sáros Hid nevezetű helyen (k.) [Kidei lev.]. — 1803/1813: Kopasz Domban (sz.) [uo.] — 1805: Erdők: A Biszoban, a Biszoban a Szalai ösvénnél. Az om-lásban. Az orosz mezőn a Biszo felől az Egyed Pál erdeje mellett (házhely). — A z U j j f a l u f e l ő l v a l o F o r d u l o b a n : A B ü d ő s K u t b a n (sz.). A Dersei Utba (sz.). A Soostoba (sz.). A Meszes Árkon tul (sz.). A Hoszszu irtován felől (sz.). A Hoszszu irtoványon innen az ördög orrán alá járo ut. A Gál János alatt (sz.). A Körtvélyes alatt az Ujj Falvi utra jő véggel (sz.). A Déllőben (sz.). — A B á d o k f e l ő l v a l o F o r d u l o b a : A Várna (!) tavába eléb a Kis várna Tavára jő veggel (sz.). A Soos toba a végső Lábban (sz.). A vágott Kő alatt (sz.). A Beke Körtvély hidján fellyül a második Labban (sz.).

¹ Soos-rész birtokot emlitenek itt, a Soos Ferencz-ét.

A Malom Körtvély teriben a Porkoláb mellett a Szegeletbe (sz.). — Kaszálólok: Az erőss Szőlőben (irt. k.), Imola n. h.-ben (k.). A Vana Tavába egy Kis Kaszáló sás. A Beke Körtvély hidjánál. a Beszterce Körtvélybe. a Patak mellett. A Hidon alol. a Rétbe. a had!!) hadon. A Malom Körtvély teriben. A Kis Rétben [Bf. I. — Csákány 1805/1813 a Dersei ut mellett (k.). Sáros hidnál (k.). a Pozsonelki ut felett lévő Erdő. a Kö felett lévő föld [Kidei lev.]. — 1805/1835: az ujj Szőlő alatt valo négy vékás örökös szánto Föld. az uton fellyől szomszédjai alol a Borsára járo ut, fellyül az ujj Szőlő Hegy. — a Nagy Uttzának Dél felől valo részében. Az Also utzan. A Nyerse hegyen egy darab örökös nova Sessio. a Poklos-téke felé járo uttzának Nap nyugot felől valo során. a Körtvélyesnél az Ujfalu felől valo Forduloban (sz.). a Gát nevezetű hely. — A Bádok felől valo Fordulon: A Kender kutnál (sz.)... melynek... nap Nyugotrol a Csomafájára járo ut szomszédja. a Kender aszo nevű helyen (sz.). a Koromberken (sz.). A megyes Malon (sz.). a Sos Toban az also Föld (sz.). a Badoki utba (sz.). a Felső Sos to (sz.). az Eh dombon (sz.). a Szamotyás alatt (sz.). a Vana továban (sz.). a Borsai utón felyül (sz.). a Sostonak a felső fele (sz.). a Csomafái utba a Sáros hidnál (sz.). A Szőlő alatt (sz.). Szomotyás nevezetű Hellyen (sz.). — A Magyar Ujfalu felől valo forduloba: a Magyar Ujfalusi utnál (sz.). a Krutsánál (sz.). a Körtvényesnél (sz.). az Ur Szilvássa véginél (sz.). a Piros alma fánál (sz.). a Pusztá Szőlőben (sz.). A hoszszu irotvány alatt valo fel járo szánto föld... Nap Nyugotrol a Bükre járo szánto földek... szomszédja (sz.). a Csorgo árkan tul valo Szegelet végiben... Dél felől valo szomszédja a Bük árka (sz.). Az Ördög orrán lévo szánto. a Bükre járo föld (sz.). a Kerek erdónél (sz.). a Horgosbeli föld (sz.). Az Ujfalusi utba (sz.). a Sok Szilvában a Juhar kutnál... szomszédi... Eszakrol a Búdóskut árka (sz.). a hoszszu irotványban (k.). A' Bük elejin (sz.). az Arak mellett (sz.). — a Szénafüben: a Dánya Malmánál lévő földnek az uton tul valo vége (sz.). a Csípkésben (sz.). a Hatholdban (sz.). a Malomnál a rétbe (k.). a Nagy rétbén (k.). a Kőkény szilvánál a Hatholdban (k.). a Reff Eccla Dombja mellett egy Szekér Szénára valo Kaszáló... melynek egy felől a Reff. Eccla erdeje... szomszédi (k.). a Sáros Hidon alol (k.). a Kerek fel jároba (k.). a Nagy Fel jaroba (k.). Az Ur Szilvássa tetején (k.). a Lörintz Mezőn (e.). A' Burzuk irotvánnál egy darab Irotvány (k.). a Burzukba valo irotvány... melynek Délről szomszédja a Meszes árákon (!) tul lévő földek végei, Eszakrol a Magyarosra járo ut. a Kis réten (ke., k.). a Sáros Hidnál az uton alol (k.). A Szeles bértzen lévő erdő amely lejár a Magyarosra. a Kővetses. a Szálos tetején. a Száloson alol.

A Kő lyuk tetőn levő... erdő melynek szomszédja nap Keletről Orbok János Uram [Bíró lev. 18.]. — 1807: Az Ujfalu felől való Fordulóban: A' Bél Mező nevű Helyben (sz.). A' Hoszszú Irtványban (sz.). Az Agyagos szőlők alatt (sz.). Gályános nevű helyben (sz.). A' Kerek Erdőnél (sz.). A' Körtvélyes fonn (a' fungens Pap feladása szerént a' Csorgó árka felső végiben) (sz.). A' Krutsánál (sz.).¹ A' Varju kutnál (sz.). A' Búrzúk Mezőben $\frac{1}{2}$ szekér szénát termő Bokros Hely (k.). A' Szalai ősvény nevű Helyben (k.). A' Kis Rétben (k.). A' Hat holdban (k.). A' Biszó alatt (k.). A' Sáros Hidnál (k.). A' Kerek Rétben (k.). A' Csapkés árkán (k.). A' Csapkésben egy bokros kászáló, mely a' Marhák által mindenkor felprédáltatik, 's e' mián nem használtathatik (k.). A' Búdós kút Hidgyánál (sz.). A Búdós kút Hidgyára járó Földek között (sz.). A' Pénzes nevű Helyben (sz.). Az Ujfalusi út mellett (sz.). A' Piros Almafánál (sz.). A' Gályánosban² egy Gyümölsős Irtvány. A Bükk elein. A Szénafüben. A Kerek Erdőn fellyül. — A' Bádok felől való Fordulóban: A' feje kő felett vagy Vána Tava nevű Helyben (sz.). A' Vána tova nevezetű helyben a' domb tetején. A Borsai Útra rúgó egy (t. i. föld) (sz.). Medgyes Málban (sz.). A' Csomaifai út alatt (sz.). A' Köleses út árka mellett (a' fungens Pap feladása szerént a' Sós Tóban) (sz.). A' Vájott kő tetején (a' fungens Pap feladása szerént a' szeles oldalon) (sz.). A' Korom Berek tetőn (sz.). A' Kis Rétnek a' felső végiben egy kis kászáló, mely ma kender-Föld (k., ke.). A' Kis Fel-járobán (sz.). A' Nagy Vána Tavánál (sz.). A' Vájott kőven áll (sz., k.). A' kis Rétben (k.). A' Számotyás alatt (sz.). A' Korom Berken (sz.). A' Réthez közel (sz.). A Csomaifai Útba. A Kőlösös Kut árkánál. A Koromberek tetején. A Szeles oldalnak also fele. A rét szélén. — A Kő juk felett (e.). A' Magyarós kutnál vagy Szeles Bérczen (e.). Széna Füven a Csapkés n. h.-en (k.). — A Szénafüben minden Esztendőben kászáló: Az Immolában (!), feljebb a' Száló réttye mellett. A Biszo alatt az Ekklesia Dombjánál. A hat hold nevezetű hely. A rétből való Kászáló. A kis rétből való kászáló (k., ke.) [Kidei] lev. — Csákány lev. — Un. egyhk. It.], 1807/1813: A Kis fel jároba (sz.) [Kidei lev.]. — 1808: Csapkés (k.) [Csákány lev.]. — 1808/1813: új hegy béli szőlő, a Kertek megett és Ur szilvásba lévő két darab szántó Föld [Kidei lev.]. — 1809: Biszo jó nagy ki terjedésű, és mindenféle Épületre való Fákkaal bővelkedő Majorság Erdő. a' Kopasz Dombon... két darab kissebb ki terjedésű Fijatalos Majorság Erdők. Csapkés (k.). a Bádok felől

¹ Más forrásban ugyanez évből: „A Krucsánál” [Un. egyhk. It.].

² Az előbb idézett forrásban: „A Gál Jánosban.”

való Forduloban a Rét Szélen (sz.)... tulso végén a Sóós Árok...
 1809/1813: A Berke... Erdő, a Hinto mezőben [Kidei lev.]. — 1811: a Kis
 5... a Dányo malmán felyül (k.). az also Nagy Utza Felső Soron
 [Csákány lev.] — 1811/1813: a Hinto mezőbe... Irotvány [Kidei lev.].
 1812: Az Ujfalu felől valo forduloban: A Varju kutnál
 (sz.). A Krutsánál (sz.). A' Körtvélyes fön a tsörgő árka felső végi-
 (sz.). A Kerek Erdő alat (sz.). A Gáljános n. h.-be (sz.). Az
 Ordög orrán v. Agyagyagos (!) helyben (sz.). A Hoszszu Irtoványra
 rugo v. Bük elejébe (sz.). — A' Bádog felől valo fordulo-
 loba: A Vána továba (sz.). A Borsai utra rugoba (sz.). A Megyes
 Málba (sz.). A Csomafái ut mellett (sz.). A Vájot kő felett v. a Széles
 oldalon (sz.). A Rét szélbe (sz.). A Koromberken (sz.). A Szénafüven
 a Kis feljároba (sz.). A Kis réten (sz.). A Köleses kút mellet alias
 a Sostoba (sz.). — A Biszo alatt (k.). A Biszo alatt alább a Farkas
 veremnél (k.). a' Burzuk mezőn valo Irotvány. A Hat Holdba (k.).
 A Reform. Eccla Erdeje háta meget (k.). A Csiplikbe (k.). A Széles
 oldalon (sz.). A Nagy v. Kerek rétbe (k.). A Sáros Hidnál (k.). A Kis
 Retbe (k.). — Szeles Bértzen (e.). a Biszo kutnál vagy a Kis fel-
 jároba (sz.). a Bűük (!) n. h.-en (e.) [Ref. egyhk. lt. — Un. egyhk. lt.].
 — 1813: A Kenderaszon (sz.) [Ref. egyh. lt.]. — 1814: a Beke Kuttya
 n. h.-ben (k.) [Csákány lev.]. — 1815, 1817: az Also uttzán [uo.]. —
 1816: A' Szénafübeli Erdő, a Bádoki Forduloban a Széles oldalon
 (sz.) [Ref. egyhk. lt. — Csákány lev.]. — 1817: a M. Ujjfajusi For-
 duloban a Felső Sugo nevezetű helyben, az Bádok felől lévő For-
 duloban az ugy nevezett Koromberek Tetőn (sz.). — az Nagy Réten
 (k.) [Kidei lev.]. — 1820: az Hat hod n. h.-en lévő irotvánból fel-
 tört szántó földét a Széna fűn, a' Borsos hegynek a' Falu felől valo
 fele része. Az agyagosban, A rét mellett, A' Vána továba, A' Sos-
 toba, A' Koromberken, A Kis réten, A Dány[o] malmán belől, A'
 nagy irotvány a' Lapuhosban, A' Biszo kut, A csipkésben, Orosz
 mező, A' Bálint árkan [Ref. egyhk. lt. — Csákány lev.]. — 1822:
 azon Hazhelly... mely vagyion... az ugy nevezett Nyerse Hegyen
 [Csákány lev.]. — 1823: Bgyiszó (sz.) [Bf. I. Id. Bánffy Gy. conscr.].
 — 1824: a Kidei Felső Uttzának Nap nyugoti során, az Széna Fűn
 az Hat holdban, az Orosz-mezőn lévő erdő, a Biszo Kutnál (k.).
 Gáljánosban (sz.) [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.].
 — 1825: Bádok felől valo Forduloba: Szántók: Vána
 Tavába,¹ Kopatz Dombon,² Borsai utba,³ A Széles oldalon,⁴ Korom-
 bereken,⁵ Kender Kutnál,⁶ Sóós Toba,⁷ Köleses Kutnál,⁸ Szélles olda-

¹ „Oldalos de jo hely“, ² „Oldalos sovány“, ³ „Oldalos, köves, sovány“, ⁴ „Oldalos, sovány“, ⁵ „Hegyes, sovány“, ⁶ „Oldalos“, ⁷ „Oldalos sovány“, ⁸ „Oldalos“.

lon.¹ A Bádaki Utba.² Vājott Kőnél.³ A Rét Széllin.⁴ Kaszálók: Sóóstó Torkába.⁵ Sóós ároknál.⁶ Csipkésbe.⁷ A Biszó alatt.⁸ Dányo Malmánál.⁹ Koromberek alatt. — Az Ujjfalu felől való Fordulóban: Szántók: A horgasba.¹⁰ Sok Szilvába.¹¹ A Kereszt-nél.¹² Körtövélyes árkán. Kerek Erdőbe.¹³ A Dersi utba.¹⁴ Bűdös Kútnál.¹⁵ Biszo alatt.¹⁶ Déllőbe.¹⁷ Ujjfalusi utba.¹⁸ Csorgonál.¹⁹ A Tolvaj Kutnál.²⁰ Borozda közt.²¹ A Kertek megett.²² Pusztá Szöllő alatt.²³ Csorgo mejjékin az ördög orrón (l).²⁴ Gombázo Utba.²⁵ Agyagos mellett.²⁶ Csorgonál²⁷ v. Csorgon. Biszo alatt. — Kaszálók: Sok szilvába.²⁸ Orosz mező alatt.²⁹ A Csorgon. Pusztá Szöllőbe. ^o Biszó (e.). Vágatba a Kopatz Dombon (e.). A Szénafübe a Siros Kuttyán fejl³¹ (sz.). a Hat hodba.³² A Kidei Malomnál.³³ Sóóstó Torkába (k.).³⁴ Sóós ároknál v. árkon (k.).³⁵ Csipkésbe (k.).³⁶ Horgos Árkánál (sz.). Horgasba (k.). Feljáróba.³⁷ Két Erdő között (k.).³⁸ A Réten (k.). A Sáros hidnál (sz.).³⁹ A Malomnál.⁴⁰ Csipkés árokon [Bf. I. Bánffy F. conscr.]. — 1826: a Csorgo árka mellett (k.). Also Rétin (k.) [Kidei lev.]. — 1827: Orosz mezőn (e., k.), az Ujj hegyben (szó. [uo]). — 1828: az Immolában (sz., bokros hely). Az Orosz mezőn (e., sz.) Gali Janos n. h.-en (sz.) [Csákány lev.]. — 1829: Szénafü n. h.-en (e.) [R-í. egyhk. lt.]. — 1830: a' Derséi utban Lévo egy darab szántó [Kidei lev.]. — 1831: Kis Réten (ke., k.) [Csákány lev.]. — 1832: az orosz mezejin lévő magam rész erdejít. Ujj falu felől való forduló: a Kertek megett [Kidei lev. — Csákány lev.]. — 1833: Szamotyás (e.), a Koromberek n. h.-en (sz.) [uo.]. — 1834: Nagy Rétbéli Keresztül járo Kaszáló [Kidei lev.]. — 1835: Bádok felől való forduló: a Sos toban. Bádoki ut. a Koromberken. a Szöllő alatt (sz.). — Ujjfalusi forduló: M. Ujjfalusi utnál. az piros Almafánál. az ördög orrán (sz.). a Kerek erdőnél (sz.). a Krutsánál (sz.). Miklos Josefne Irotványa vége. — a Burzuk Irotvánnál egy darab írotvány (k.). A Kőkény Szilvafánál (k.). a Kis réten (ke.). A Szeles Bértzen (e.). Kővecses. A Kő lyuk tetőn (e.). a nagy Feljáróba (k.). a Burzukba való írotvány. a Biszo kut árkánál (sz.). az nagy Réten (k.). Szőlő Főn (e.). Burzuk alat (k.) [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1836: Bél Mező n. h.-en (e.). az Vánotova n. h.-en (sz.) [Ref. egyhk. lt.].

¹ „Oldalos, vizes”. ² „Oldalos, követses”. ³ — „Oldalos”. ⁴ — „Térhely”. ⁷ „Oldalos, bokros, sovány”. ⁸ „Oldalos, sovány”. ⁹ „Térhely, de sovány”. ^{10–11} „Oldalos, sovány”. ¹² „Oldalos”. ¹³ ¹⁵ „Hegyes és sovány”. ¹⁴ „Oldalos, sovány”. ¹⁶ „Észkás”. ¹⁷ „Hegyes”. ¹⁸ „Hegyes követses”. ¹⁹ „Oldalos”. ²⁰ „Hegyes és mégis vizes hely”. ²¹ „Oldalos”. ²² „Térhely”. ²³ „Oldalos, szakadós, vizes”. ²⁴ „Oldalos, sovány”. ²⁵ „Oldalos, agyagos”. ²⁶ „Oldalos, sovány, agyagos”. ²⁷ „Oldalos, roszt”. ²⁸ „Oldalos”. ²⁹ „Tér hely”. ³⁰ „Oldalos”. ³¹ ³³ „Tér hely”. ³² „Oldalos, sovány”. ^{34–35} „Térhely”. ³⁶ „Oldalos, bokros, sovány”. ³⁷ „Hegyess”. ³⁸ „Hegyes és sovány”. ³⁹ „Oldalos, vad hely”. ⁴⁰ „Tér hely”.

1837: a Csorgo béli földjét el adta. a Dellő béli Föld. Horgasbéli Föld — az Ujjfalu felől való Forduloba: A Krutsán (sz.).¹ a Kerek erdő béli föld (sz.). Az ujjfalusi ut mellett (sz.). A Körtvéjés fön (sz.). A Borsos hegyen (sz.). A Génye (!) Szurdukba (sz.). A Gál Jánosban (szö.). Az Orosz mező (k., e.). — A Bádoki Forduloban: Vána Tavába (sz.). A Borsai uton keresztül járó föld (sz.). Szamotyás oldalon (sz.). A Kis rét (k.). A Csomafái uton (sz.). A Koromberken (sz.). A Széles oldalon (sz.). A Szénafün (sz.). A Csipkés (sz.). A Biszo kutnál (sz.). — Kaszálók: A Biszo kutnál. A Csipkésben. A Beke körtvéjénél. — A Köjuk tetőn (e.). A Szeles berten (e.). Feljaro [Kidei lev.]. — 1838: a Bádok felől való Fordulon: a Pusztaszöllőbe (sz.) a Koromberkin (sz.), a Bádoki Ut mellett (sz.), az Ujjfalu felől való Fordulon: a Sugoba (sz.), A Dellőbe (sz.). — A' Burzuk alatt lévő Irotván (k.), az ugy nevezett Orosz mezőn (e.) [uo.]. — 1839: A Burzuk nevezetű Irotványban két nyilat. — Az M. Ujjfalu felől lévő Forduloban: az Dersei Utan Belől (sz.). A' Sok Szilvában egy kaszáló. — A' Bádok felől való Forduloban: az Széles Oldalon. A' Kender Aszon (sz.). — A' nagy Rétben az Sos Arokról két Rud kaszáló. A Tekeősbén lévő Föld. A' Burzukban Lévo Erdő. Kopasz Domb mellett lévő... erdő. Szénafü (e., k.), ujj temető. Ekk(esi)a Erdeje [Kidei lev. — MNy. XXVIII, 178]. — 1840: az M. Ujjfalu felől való Fordulon: Az Dilő nevezetű Helyen (sz.), az Bádok felől való Fordulon: A Pusztaszöllőben (sz.) [Kidei lev.]. — 1841: A Kerek Erdőben (sz.). A' Csipkésben (sz.). A' Biszo Kutnál (sz.). A' Dányo Malmánál (sz.). A' Sáros [Hidon] alol (sz.), a Szénafün a feljaro n. h.-en (sz.). Orosz Mezőn (e.), a Falun alól a Kis rét nevű Helyen (ke.) [Kidei lev. — Csákány lev.]. — 1843: a Bádok felől való forduloba a Koromberek nevű helyen (sz.), a Hat hod nevű helyen (sz.), a Falun alol a Kis rét nevű helyen (sz.), az Kis utcán. az Bádok felől lévő Forduloban: Vána Továban (sz.), a Dersére járó utcának nap Keleti során. a tyukos dombnál (sz.), az ugy nevezett Burzukba (k.) [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyh. lt.]. — 1844: a Sostobeli Keskeny föld... az Aroktól fogva a Sosto forássáig (sz.). Mézes Árokbéli Zállogos Erdő. az Szeles bértzi Erdő. ujjhegy nevű helyen a Bádok felől való fordulon az Réformáta nemes szent Eclésia szöllő helyén (szö.). Pusztaszöllő [Kidei lev. — Csákány lev. — Ref. egyhk. lt. — MNy. XXVIII, 178]. — 1845: az Kis Rétben (ke.) [Kidei lev.]. — 1846: Az Ujjfalu Felől való Forduloban: Az Körtvéjés Árka mellett (sz.), a Feljaroi Kaszáló. Az Ekk(esi)a Dombja meget (k.). Az Nagy Rétbeli Kaszalo. az Csomafai

¹ Más, de ugyanez évből való forrásban „az Magyar Ujjfalu felől lévő Fordulon az ugy nevezett Krutsánál az Ujjfalu felé járó uton alol“ [uo.].

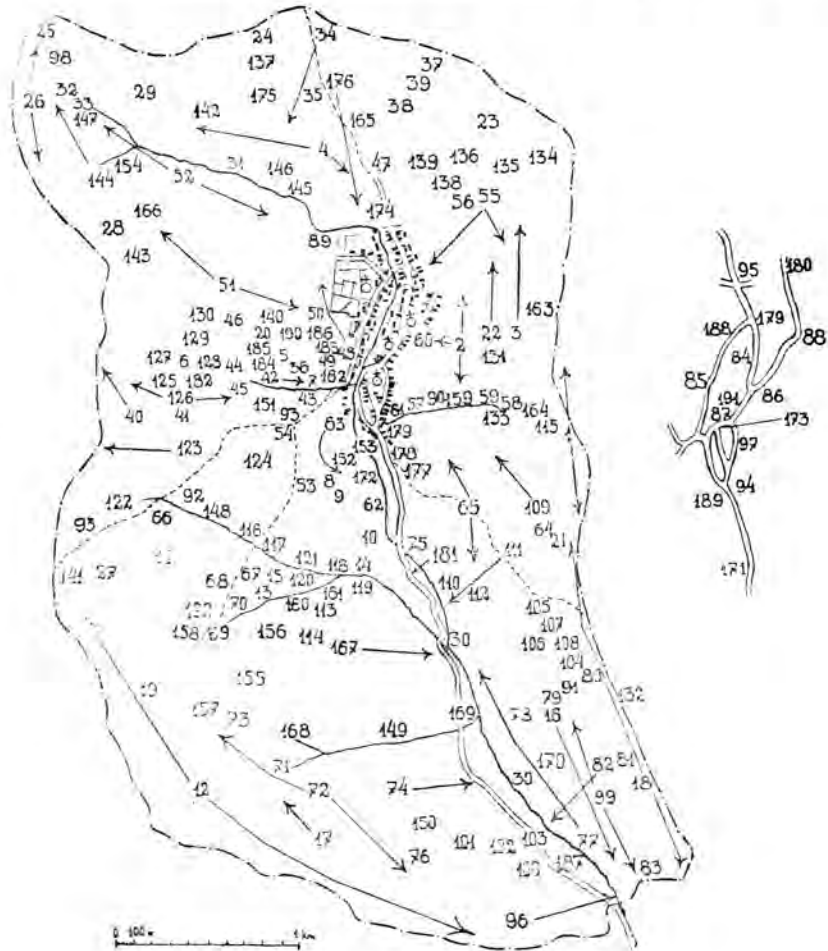
ut. a Sáros Hidnál (sz.), a Krutsába (sz.). A Bük elein (sz.). — Bádok Felől való forduloban: A Medgyes Málon (sz.). A Körtvéjes arkánál (sz.), a Gajánosba (sz.). Az Hoszu Iritványi kaszálo. Az Koromberki kús Föld. az Berki Iritvány. Az Szeles bértzi erdő. Az Szakadás alat (szö.). — A Nagy Rét (k.). a Sáros Hidnál (sz.). A Feljáróba a Beke Hidgyan (sz.). Kerek Erdői szántó. Az Berken az az Olah kuti Erdő. Bélmező (e.) szomszédja... a' Mézes Árok-tól fogva az oldal utig vagyon. az Biszo kut árka [Csákány lev. — Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1847: az Kis Rét nevü helyen (ke). a Széna fűn az ugy nevezett Hat hold nevü helyen (sz.). Genye Szu[rdo]ka] (k.). Orosz Mező (e.). a Bádoki fordulon az Széles oldal [Csákány lev. — Kidei lev.]. — 1848: Kerek erdőbe (sz.). a felső uccan. az ugy nevezett Ujj hegyben ugyancsak osztály részibe jutott ősi Szőlő helye [Csákány lev.]. — 1848—49: a' Buruk (!) nevü helyen a' Magyarosra járo uton alol (e.). az Magyar uj Falu felöl lévő fordulon a Borsoss Helly (!) nevü helyen (sz.) [Kidei lev.]. — 1849: A Mézes árabkéli Erdő. Az Lapáji Erdő [Ref. egyhk. lt.]. — 1850: az Sosto nevü Hellyen [Kidei lev.]. — 1851: Biszo alja (k.) [Csákány lev.]. — 1852: Csorgobeli szántó. Szamotyás (sz.). Nagy Rét (k.). Sosto (sz.). Dellő (sz.). Vanotai szántó. Agyagasi Gyümölcsös. Körtvéjes (sz.). Koromberki szántó. Borozda közti szántó. Hat hold (sz.). Biszo kut (sz.). Borsai ut (sz.) [MNY. XXVIII. 178]. — 1854: A Kőjuk alatti Erdő. — Bádok felöli Fordulójába a Koromberek nevü helyen (sz.) [Kidei lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1855: Ekl(es)ia Dombjani el adattat Erdő [Ref. egyhk. lt.]. — 1856: Ujfalu felöli fordulójába a Borsos Hegy nevü helyen. Hat hold. a Kús rét nevü helyen (sz.) [Kidei lev.]. — 1858: alsó Utza [uo.]. — 1860: Csorgo Eszka (e.). Körtvélyes Eszka (l., sz.). Sugo (sz.). Sok szilva (e., sz.). Harhok (? sz., k., e., l.). Szénafű (k.). Nagy Rét (k.). Széles oldal (sz.). Uj hegy alja (sz.). 'Uj hegy (szö., e., sz.). Kopasz domb alja (sz.). Szamotyás (k., e., tkl.). Lőrincz mező (e.) [MNY. XXVIII, 178-9]. — 1860—70 között: A Gombás ösvényben (sz.). Az orosz mező alatt (sz.). A keresztul jároba (sz.). A Biszo alatt (sz., k.). A kis réten (ke., k.). A nagy réten (k.). A vána tavában¹ (sz.) [A dési ref. egyhm. lt. Almási Sámuel egyházm.-i tört. 245-6]. — 1863: A badok felöli fordulon: A keresztül jároban (sz.). a vátatovaba (sz., k.). a biszo alatt az ekla (!) dombjánál (sz.). a kis réten (sz.). — az ujfalu felöli fordulon: a gombaz (!) ösvénybe (sz.). az orosz mező alat (sz.). — a réten (k.). Sok Szilva (k.) [Csákány lev. — Ref. egyhk. lt.]. — 1864: Csipkés [Kidei lev.]. — 1866: A Kopasz dombon (e.) [Ref. egyhk. lt.].

¹ Ugyanabban a forrásban alább: „A vátatoban” (k.).

1820: Hathold (k.). Az Csorgo Eszka (sz.). Az Csorgo nevű határ részében (sz.). Az Lőrincz Mező nevű határ részben (sz.). a felső utza. 1822: rét nevű helyén (sz.). az also utzának napkeleti Során (sz.). 1823: lev.]. — 1877: Rét (k.) [MNy. XXVIII, 179]. — 1884: a Kidei határ Csorgo észka határ részében [Kidei lev.]. — 1888: a Kidei határ Körtvélyes Verőfény határ részében [uo.]. — XIX. század eleje: Az Ujfalvi(!) felé való fordulóban: Az köjuk alatt a' Bélmező n. h.-ben... egy kis darab gazos szántó föld a' Kőjuk felé jár véggel. A' Burzok mezőn egy darab kaszáló az Erdőre jár fel véggel. A' hosszú Irotványban egy darab gazos szántó föld, ennek egyik vége jo az Ördög orrán jár által a földek vege. Az Ördög orrán (sz.). A' Kerek erdőre jár véggel egy darab kerek föld (sz.). A' Körtvélyes főben (sz.). A' Krutsánál (sz.). A' Varju kútban egy föld szántó föld, mellyben a' Varj[u] kút is benne van. A' Búdós Hidján (sz.). A' Szalai ösvenyben áltljáróban egy darab kaszáló föld ennek (szomszédja) Dél felől az Erdő. — A' Báldok felől való Fordulóban: A' Szamoltság alatt (sz.). A' vana tován túl (sz.). A' Vána továban (k.). A' Borsai utra jár véggel (sz.). A' Medgyes Málon (sz.). A' Csomafái út alatt (sz.). A' köleses kut árka mellett (sz.). A' Vájott kőnek a' tetején egy darab gazos szántó föld. A' Koromberken a' hátulsó lábban... a' Szilos árkának a' felső végiben (sz.). Ugyan azon alól az oldalsban. a' Szilos Árkon túl a' Szilos Árkára jő véggel. — A' Szénafűn a' Hat földben (k.). Az Egyház erdeje megett (k.). A' Kis Rétnak a' felső végiben (k.). a' Sáros Hidnál (k.). A' Kerek rétnen (k.). a' Csipkés árkán túl... szomszédja a' Csipkés Árka (k.). a' Csipkés árkán túl... a' Piros Almafán túl (k.). a' Szeles bértzen két Házhelly után való Erdő. — Korombereken (sz.). A' Sáros Hidnál (sz.). A' Biszo alat a' Nádos toba (k.). A' Sos toba (k.). A' Falu kuttyánál föld végibe (!k.) [Un. egyhk. lt. — Csákány lev.]. — 1900: az Ördög orán. szamotyáson. a' bádoki ut. a' Sugoban. Körtvélyes. Kruca. Hat hold. Beke bokra. Uj hegy alja a' Medgyes már árkán tul. Széles oldal düllő. Uj hegy alja düllő. az iratvány a' Lőrinczmezőn. Hosszu iratvány. Hathold. Eklesia dombjánál. a' sok szilvában a' vállun felül. a' nagy réten a' Bogdán kútnál. sos árok. Erős árok. Sok szilvában. Orbok láb (sz.). Kölyuk felett düllő. A' derzsei uton tul. Csorgó. Uj hegy alja Düllőben a' szilvó végénél (sz.). Sugo Düllő. Körtvélyes a' szoros alatt (e.). Kopasz domb alja megyes már árkánál (sz.). ujfalusi ut. széles oldal. a' feljáróba. a' sáros hid mellett. Kopasz domb alja. a' sáros hidon felül. Hosszu iratvány tető (e.). A' hinto mezőn (e.). A' Lőrincz mezőn (e.) [Kidei lev.]. — 1941-3: 1. Kopasz domb: Kopasz domb (sz., e.). 2. Vána tova: Vána tója (sz., k.). 3. Szomotyás (e.). 4. Csörgőverőfínye (sz., k.). 5. Agyagas. Most is bá-

nyásszák agyagos földjét. Részei : Pusztaszöllő [36] és Úrszilvás [49]. Ez utóbbi régen kerített, bezárt kert volt. 6. Mátécsorgó ódala (sz.). 7. Körtvéjes : Körtéjes (e., k.). 8. Sugó (sz.). 9. Borsoshegy (sz.). Itt valamikor nagyon sok borsó termett. 10. Kisfőjjaró (sz.). 11. Oroszmező (sz., k.). 12. Biszó / Bdisäu (e., l.). 13. Horgos (sz.). 14. Hathód (sz., k.). E kb. 20 holdnyi területen durva cserépdarabokat találtak. 15. Horgosréttye (k.). 16. Széles : Szílesódalājja (sz.). 17. Alsóbiszó (e.). 18. Koromberek (sz.). 19. Pajta. Itt a Biszóban [12] egy tisztás és rajta egy pajta volt. Ma az erdőirtás következtében a legelőhöz csatlakozott. 20. Gajános (sz.). 21. Szöllő (gyü., kert; régen sző.). 22. Szamótyás alatt (sz., k.). 23. Lőrincmező (e.). A református és az unitárius egyházé. 24. Burzuk (e.) Borzlyukak vannak benne. 25. Szelesbirc (e.). Itt állandóan fúj az északi szél. 26. Lapáj (e.). Lapos erdős terület. 27. Felsőbiszó (e.). 28. Meredek (e.). Magos, meredek hegyoldal. 29. Anygyalosi pojána (k.). 30. Kideji patak : Patak : Árok : Árak. A Magyaros kútjából [30] eredő, falun átfolyó és a csomafáji határban a Borsa-patakba ömlő patak. 31. Csörgőárka (l.). 32. Magyarözsgödre (e., l.). Sok mogyorófa van benne. 33. Magyaroskúttya (kút). Innen ered a Patak [30]. 34. Hintómező (e., k.). Valamikor hináros mező volt, ma erdő és kevés kaszáló erdőben. 35. Ábroktója : Ábroktó. Bihalyfürdő volt ott; ez valami Ádámosi nevű emberé volt. 36. Pusztaszöllő (sz.). Az Agyagas [5] része. 37. Kőjuktető (e.). 38. Kőjukājja : Kőjuk alatt (k.). 39. Kőjuk. Szűk barlangnyílás. 40. Szorostető (e.). 41. Szorosājja (k.). 42. Körtvéjesárka (sz., k., á.). 43. Kruca (sz.). Valamikor talán kereszt volt ott (vö. román *cruce* 'kereszt'). 44. Édomb (sz.). Nagyon száraz, homokos hely, nem terem ott semmi. 45. Árkok közze (sz., kevés k.). Időszakos vízfolyások közötti terület neve. 46. Ördögóra (sz., k.). Kiugró hegyrész neve. 47. Danidombja (sz., k.). Török, csúfneven : Borzos *Dani* lakott ott. 48. Kertek megett (sz.). A falusi kertek *megett* lévő terület neve. 49. Úrszilvás (sz.). Régen ez kerítéssel kerített, zárral elzárt hely volt. 50. Döktér. Az elhulott marhák temetőhelye. 51. Csörgő észka (l.). 52. Csörgő (l.). 53. Pab Zsigóné tója (sz., k.). A múlt század közepe táján élt Pap Zsigó feleségéről, Szabó Máriáról nevezték el. 54. Kerekcser (sz.). 55. Berek : Berki írtván (sz., k., gyü.). Erdőtől körülvevő berkes hely. 56. Berekkúttya : Berkikút (forrás). 57. Natykert (sz., gyü.). 58. Faránküttető (sz.). Régi neve : Fejérküttető (sz.). 59. Faránkút forrás, sz., k.). 60. Vánatova kúttya (forrás). 61. Kiskútárka (á., k., sz.). 62. Kistrét (k., sz.). 63. Borozdaköz (sz.). 64. Szöllőājja : Újhegyājja (gyü., sző.). A református egyházé. 65. Borsaji út (út, sz., k.). A szomszédos Kolozsborsa felé vezető mezei út és környékének neve. 66. Büdöskút (k.). Van itt egy mocsaras, pocsolyás rész; ma már vizét jórészt

leyezettek. 67. Orbókláb (sz.). Valami nagy tag volt. 68. Sokszilva-kútja. Itatóhely a marháknak. 69. Tolvajkút. Eldugott helyen lévő kút a Biszóban [12]; a tolvajok itt pihentek meg. 70. Tolvajkút árka (b. sz.). 71. Biszókút. Marhaitató hely a Biszóban [12]. 72. Biszó-

Kide helynévtérképe

Határa 2000 kat. L. 01

a (sz., k.). 73. Eklézsijadombja (e., k.). A tagosítás előtt a református egyháze volt. 74. Szénafü (k., kevés sz.). Erdős bokros hely; régebben még sokkal inkább az volt. 75. Sároshid. A Csomafája felé vezető útnak a Patakon [30] átmenő részére épített hídja; esős időben az útnak legsárosabb szakasza még ma is, pedig felemelték az utat és köhidat építettek. A régi, alacsonyabb fahid idején termé-

szetesen még nagyobb sár lehetett itt. 76. Tekenyös (k.). 77. Nagyrét (sz., k.). 78. Kölecceskútárka. 79. Kölecceskút (sz., k.). Valamikor itt a jó földben kölest termeltek. 80. Koszorudomb (sz., k.). Másik, régebbi neve : Koromberekcsüjpa . A Korombereknek [18] egyik előreugró, szinte háromnegyed köríves, koszorúalakú, meredekoldalú hegynyulványa, dombocskája. 81. Sósárokúttya (kút). Állítólag sós vize van és azért az állatok kedvelt itatóhelye. 82. Sósárok (sz., k.). Jó termő hely ; állítólag sós talaja van. 83. Dombörhegy. Porondos oldal hegycsúszásokkal. Ezen a helyen faragott köveket találtak. 84. Nagyucca : Felsőucca. A falu leghosszabb és az Alsó-utcánál magasabban fekvő utcája. A falu szegényebb része lakik itt. 85. Alsóucca. A módosabb lakosság településhelye. 86. A Temetőnél : A Temető mellett. 87. Sikátor. Kis utcácska. 88. Kisucca : Tyúkszarucca. Az utóbbi csüfnév. 89. Legelőút. 90. Kiskút (kút). 91. Vájokkú : Vájokkő. (k., sz.). Hegyoldal kőbányával. 92. Büdöskútárka (á.). 93. Újfalusi út. A tőszomszédos Borsaujfalú felé vezető út. 94. Alszeg. 95. Felsőzeg. 96. Határköz. 97. Gatyaszárucca. Csüfolódó névnek tartják, bár más neve ennek az utcácskának nincs. 98. Kövecses (sz., k.). 99. Szélesódal (sz., k.). 100. Imaláb : Imola (sz., k.). Az első alak alighanem a tőszomszédos Csomafája románjaitól hallott **La Imolaba* vagy esetleg a magyar ragos *Imolaba* alakból népetimológiával kikövetkeztetett alak. 101. Csipkés (sz., k.). 102. Csipkésárka (á.). 103. Csipkeshígya. A Csipkésárkán [102] átvezető kis hid. 104. Bekekörtefája (k.). 105. Sóstó : Újhegyājja (k.). Az utóbbi alakot régi névnek tartják. 106. Sóstórittye (k.). 107. Sóstóárka (á.). 108. Sóstótórka hígya. A Sóstóárkán [107] átvezető hidacska. 109. Meggyesmár (sz.). Verőfényes oldal. 110. Rítszil (sz.). 111. Meggyesmárárka (á.). 112. Meggyesmárárka hígya. Az előbbi árkon [111] átvezető hidacska. 113. Kosztánkúttya (kút). 114. Pirosalmafánál (sz.). Kihalóban lévő régi név ; a fiatalabbak már nem ismerik. 115. Kopazdomb alatt (sz.). 116. Sokszilva (kevés k., sz.). 117. Sokszilvaárka (á.). 118. Verespatakárka (á.). 119. Verespatakárka hígya (hidacska). 120. Hörgösárka (á.). 121. Sokszilva úttya (út). 122. Csepegő : Csepegőkút (e., k.). Meredek hegyoldallról egy forrás vize csepegve folyik le az alantabb eső részekre. 123. Tyúkozsdomb (sz., k.). 124. Dillő (sz., k.). A *dillő* 'marha-delelő' a kidei népnyelvben közszó is. 125. Genyeszurduk (sz., kevés sző.). Régen, kb. 60 évvel ezelőtt — nyelv-kalauzum szerint — kaszáló és gyümölcsös volt. 126. Fodorházi ösvény (sz., k., e., ösvény). A tőszomszédos Magyarfodorháza felé vezető ösvény és környékének neve. 127. Szöllőfü (e.). 128. Mátécsörgőkúttya : Mátécsörgő. Forrás a Mátécsörgötető aljában. 129. Mátécsörgötető (e.). 130. Meredekājja (sz.). 131. Kizs Gyuri szöllője (rossz k.). Régen,

kb. 60 évvel előbb itt gyümölcsös volt. 132. Bircút. A hegyélen vezető út. 133. Fejérkúárka (á.). 134. Berektető (e.). 135. Poklostelki út. A tőszomszédos Poklostelke felé erdön át vezető út és környéke. 136. Orbökiritván (k., erdős hely). 137. Burzukkúttya. A Burzokban [24] lévő forrás neve. 138. Mizesárok (á.). 139. Hencirítványa (k.). 140. Agyagastető (sz.). 141. A Kájbáknál (l., e.). 142. Csákányiritván (l.). 143. Meredekúttya. A Meredeken [28] felfelé vezető út neve. 144. Hosszirítván (l.). 145. Szappanyoskút (kút). 146. Meszesárok (á.). 147. Utak köszt. Erdős, bokros hely. 148. Büdöskúthígyya (hidacska). 149. Biszókútárka (á.). A Biszókúttól [71] lefolyó árok. 150. Csipkésúttya. A Csipkésben [101] lévő kút. 151. Kerekerdő (sz.). Újabb neve : Krucsatető. 152. Varjukút (kút). 153. Ritszilút (út). 154. Erössárok. Szakadásos, nagy árok, időszakos vízfolyás; beleszakad a Magyarosárcába. 155. Vincibokra (sz.). Öt-hat évtizeddel ezelőtt még bokros, fás hely volt. 156. Bekebokra (sz.). „Ojam vót, mind eggy őserdő, gyönyörű naty fák vótak benne. A tagositáskor vákták ki a (régii) tulajdonosok, hogy a fáját elaggyák“. 157. Dom megett (k.). Az Eklézsija dombja [73] megett és a Biszó [12] között lévő határrész. 158. Gombázösven : Gombázút. Itt jártak a Biszóra [12] gombázni. 159. Faránkútárka : Fejérkúárka (á.). A Kiskútárkában folytatódó árkocska neve. 160. Juharfáknál. Öt-hat évtizeddel ezelőtt néhány juharfa volt ott. 161. Juharokút. Az előbbi helyen [160] volt, de ma már elpusztult forrás neve. 162. Hosszuzaszáló (sz.). Régebben, öt-hat évtizede hosszan elnyúló kaszálók voltak itt. Ma már nem emlegetik ezen a néven; fel van törve szántónak. 163. Bélmező. „Csak apáink emlegették, de mi nem kültünk senkit a Bélmezőbe“. A név tehát a kihalóban lévő helynevek közé tartozik. 164. Fejérkú. Régi név, ma nem igen használják. A Faránkúttetön [58] lévő a talajból kilátszó fehérekövekről elnevezett határrész. 165. Dērzseji út. A tőszomszédos Magyarderzse felé vezető út. 166. Bükkeleje (l.). Régen gyümölcsös volt. 167. Naty-fējjáró (sz., k.). 168. Gecitója. Állítólag Sárközi : Sárközi Gergejéről nevezték el. 169. Csákán Samu fiszfájánál. Itt „naty fiszfa vót, de aszt is kipusztították“. 170. Sóstótörka (k.). Árkos, vízenyős helyen lévő kaszáló. 171. Kenderkút. A kút elpusztult, vele el a név is; a fiatalabbak már nem ismerik. 172. Dányá malma (sz.). A malom elpusztult. A múlt század második felében még megvolt. 173. Nyerzsehegy. Dombon lévő falurész neve. 174. Bukurdombja. Hágós útrészlet neve. 175. Törökök iritványa (k., gyü.). 176. Türeji iritván (k., gyü.). 177. Csörgődombja : Csákány Jancsi lábja (sz.). 178. Csörgő (kút). 179. Törökék kúttya : Török Farkas kúttya. 180. Burjánkút(tya) : Vána tova kúttya. A református temető szélén, a Kis-utca

végiben lévő kút. A körülötte lévő terület tulajdonosa Burjánosóbudáról (ma: Bodonkút) került Kidebe, és itt magát hetvenkedve „Óbudai Burjánosi Mikle Deák János“-nak mondotta. Ezért a *Burján* János gúnynevet, a kút pedig a fennebbi nevet kapta. 181. Zsíraskút. Sáros, vízenyős kaszáló; a víz teteje rozsdászsír-szerű volt mindig. Most is forrásos, vizes hely. 182. Genyeszurduk kútyta. A Genyeszurdukban lévő kutacska neve. 183. Körtefáknál: Szilágyi körtefája. Nevét egy Csomafájára férjhezment, e faluból kiszármozott asszony férjéről kapta. 184. Kerekkaszáló. 185. Sink' Anti árka: Sinkó árka (á.). 186. Sánchnál az Ersek Samu kerítesse. 187. Kideji malom. Elpusztult kis malom régi neve, de e helyet és környékét az idősebbek még ma is emlegetik e néven. 188. Csegezi kút. Egy Csegezi nevű unitárius papról nevezték el. Későbbi neve: Hadadi kút. A kutat ma is használják. 189. Tégláskút (kút). 190. Szilágyi cseresznyefája. Nagy cseresznyefák voltak ott, de kivágták őket vagy elpusztultak. 191. Meggyeskert. Az „olá-templom“ alatt lévő kertecske neve. 192. Csákány Jancsi lábja (sz., k.). Másik ugyanilyen nevű terület is van a határban (L. a 177. sz. helynevet) [Hgy.].

KOLOZSBOROSA

1405, 1587, 1808: *Borsa* [BánffyOkl. I, 488-9, 502, II, 127, 135, 353, 424, 503. — Mike gyűjt. Registr. Arend. — Lipszky]. 1831: *Borsa* ~ *Borsá* [ConsTrans.]. 1839: *Borsa* ~ *Borse* [Lenk]. 1817: *Borsa* ~ *Bozsa* (1)¹ [Dvorzsák, Hnt. 325]. 1908: *Borsa* ~ *Borša* [MoldTog.]. 1913: *Kolozsborosa* [Hnt.]. 1922: *Kolozsborosa* ~ *Borša* [Martlstr.]. 1941: *Borsa*: *Kolozsborosa*² ~ *Borša* [Hgy.].

1582: az Dobokai bircen (sz.), az bozay zegeletiben (sz.), az Cza (!) Czurdokaban (sz.), az Cza odalan (sz.) [MúzBf.]. — 1621: Az Zaa szwürdokab(an) (sz.). Az Isten kassán (sz.). Az Vasaros ütt ala[tt] (sz.)... melette az orzagh uttia. Bozayban (sz.). Az Keresztaÿ szügolattiab(an) (sz.)... maczkasi hatar az szomszedgia. — Az also fordulora az hol az tilalmas vagyon: Az agyagosson (sz.). Az holt patakban (sz.). Szerdeket (!) aÿban (sz.). Nagy Peter aÿban (sz.). czobaj padgyan (sz.). Az ut alatt czioborman (sz.). Az halom alatt (sz.). Bartalus aÿban [uo.]. — 1622: Kis uczaban házhely [OL. Teleki lt. Földváry oszt.]. — 1624: az to gatbelj nagj feöld [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 994]. — 1642: Zsilay³ volgyben (sz.). Kereztaÿ uolgieben (sz.), az Körtöuelies aÿban (sz.), az Kondor Berekben

¹ Ez az alak nyilván csak sajtóhiba.

² A népnyelvben szinte kizárólag a régebbi, rövidebb alak használatos.

³ Alább: „Zsilagy uolgieben“.

sz. az Giulia retiben. az borsay szolo felöl [MúzBf.]. — 1645: Az Czere oldalon (szö.), az Teorueny fanal (sz.) [Törzsgyűjt.]. — 1648: Az Dobokay ut mellet. Az Pusztá keo haz mellet. Az Magos Mart. Czere Bokrokonn. Kereszt ayban. Maro (?) Uczaban. egi föld... — Dobokai Bircben az birc ut (szomszédságában) (sz.). az bozai végiben... egi kūs szegelet főd (sz.) [Miko lt. i. h. 999. — Szék-Nemz. Múz. Gödri lev.]. — 1649: Sardi Uca [MúzBf.]. — 1654: Colosvar Uczaban (telek) [Mikó lt. i. h. 1004]. — 1656: V. á l a s z u t f e l é v a l ó f o r d u l ó : Keoves hágon (sz.). Czoborallyan (sz.). Szerdekes Ajb(an) (sz.). A pusztá Szölő véginél (sz.). Az Also Czere Ajban (sz.). Az ut ket felen a' térben (sz.). Az Felső Czere Ajban (sz.). — A m á s i k F o r d u l o r a : A Szaz terén (sz.). A pusztá köhálnál a' hid végen (sz.). Doboka felöl a' Kis Ajban (sz.). A Falu végéb(en) a' Szölő alatt (sz.). A Buzás terén (sz.). A Gyula Réte mellet (sz.). Bozajb(an) (sz.). Kereszt Ajb(an) a Ton fellyül (sz.). Kender Berekben (sz.). — Jakab Aj végib(en) vagyon egy pusztá Töhely (k.). Batoulojus (!) Ajba (k.) [Bf. I.]. — 1658: Keóves hagon (sz.). Czoborallyan (sz.). Szerdekes Ayba(n) (sz.). A Pusztá szeoleo vege nel (sz.). Also Czere Ayba(n) (sz.). Az ut ket felen az Terben (sz.). Az Felseő Czere Ayba(n) (sz.). A Pusztá Keóhaznal (sz.). Doboka feleöl a Kis Ayba(n) (sz.). A Falu uegeb(en) az Szeoleo alatt (sz.). A' Bozaj. Bozayba(n) (sz.). Kerezt Ayban a' Thon feljүүл (sz.). Kondor Berekben (sz.). Jakabay végib(en) vagyon egy pusztá Toohely (k.). Az Bartalyus Ayban (k.) [OL. Kolozsmonostori konv. lt. 26. Urbarii]. — 1670: Alol az falun val (!) az ut felöl az Térb(en) (sz.). Az kis rétben... egi darab föld az orszagh utja hasitja két fele (sz.). Az czere szöleje felet (sz.). Az Gattnajb(an) (sz.). Az Szerdekes ajb(an) (sz.). Az czombor njan (!) sz.). Az halom alatt az Sárkutjanal (sz.). Az Körtoveljes terin... szomszegia az orszagh utja (sz.) az Körtoveljes aj terin (sz.). Az Kóves Heghen (sz.). Az also czjere ajban (sz.). — Mas fordulora eszek (t. i. földek) vadnak: Az sza terin (sz.). Az Kó haznal (sz.). Az falu vegin Giulia fele (sz.). Az Boszajban (sz.). Az Bozaj völgiében... az patak megien ala az középin (sz.) Az Kerezt aj pataka mellet (sz.). Az Kondor Berekben (sz.). Az kereztayveröfelen (sz.). Az Eszken... az porgolatra jo vegel [Mikó lt. i. h. 1007]. — 1671: az Mines oldal elöt az Ritben (r.). az Keresztayban (k.). az Keresztayban az szugoljban (k.). az kis Horsonjban (!) az szölő oldalon az Giulaj Hatar szelben (sz.).... felljöl (szomszédja)... az mező alol az Arok. Kolosuar felöl az Giulia rit szilben (sz.). az orszagh uttia mellet (sz.). az Bozoy oldalan az ormon (sz.). az Bozoyba (sz.). Az Kereszt ay Toua mellet (sz.). Az Ökör Njomas szilben (sz.). az Burjanjosban (sz.). Az Halom alat (sz.). Az Kó sze-

gen (sz.). Az Also Czere alat az oldalon (sz.) [MúzBf.]. — 1673 : az Dobokai Bérczen (sz.). az Zá szurdokában (sz.). az Za oldalán (sz.). Bozai Szegeletben (sz.). az Kereszt alyban (sz.). Az Bozaj ormán (sz.). Az Felső Tserajban (sz.). az Also Tserajban (sz.). az Burjanosban (sz.). az Za oldalon (sz.). Zaban az Dobokai utnal (sz.). az also Cere Ajban (sz.). az agiagasban (sz.). az Borsai Patakra iar vegel (sz.). az hott patakban (sz.). az Csoban Padgian (sz.). az Csobornyan alat (sz.) az orszagh Uttyan alol also szomszédia az Rét az halom alatt (sz.). az Bartalýus Ai virő (!) félin (sz.). . . . felső szomszédja az Garczon fellyül. az also Csere Ay oldalán (sz.). Pelises Aiban (sz.). Nagy Peter Aiban (sz.) [uo. — Mikó lt. i. h. 1007]. — 1676 : az bartalus ayban, bartalyus ayban (sz.). az Keresztáýban (k.). . . . Macskás felöl . . . Ispanok füve. az falun alól valazut felöl (sz.). az Körtoveljes aj terib(en) egi darab kaszalo parlagh (sz.).¹ az Kereztaýban (k.) [Mikó lt. i. h. 1008]. — 1680 : berek ut mellett (sz.) [MúzBf.]. — 1694 : az Patak mellett. Gyula retin (k.). az falun alol az Térben az Banfi Pal ur(am) folden fellyül (sz.). A körtövellyessallyon aloll felső szomszédgya az út, mas felöl az Patak veggel . . . megyen es nyul az Burjanosra (k.) [Mikó lt. i. h. 1011]. — 1695 : Csere bokor tetőre menő széna fű. az Bartalyus Ajban (k.). Gyulai patak [MúzBf.]. — 1700 : A Felső forduloban : az Kondor berekben (sz.). Kondorberek allyában (sz.). A Dobokai Utra jő veggel (sz.). az Válasz Uti Térben (sz.) [uo.]. — XVII. század második fele : a Petyerájban (sz.). A Szerdekes hájiban (! sz.). Az also Cserénél (sz.). a felső Csere alatt (sz.). A Téren (sz.). Az halmoknál (sz.). — Más Forduloban : a Kolosvari ut mellett (sz.). Kondor berekben (sz.). a Zálteriben (!) az árokra mégyen veggel (sz.). az Kővek árkánál (sz.). a Kű Kutt oldalon (sz.). a Köves oldalon (sz.). a Barta icsán (! k.). Kukurusz ret helen (sz.). Az Pokolájiban (sz.). az Kútt felét (sz.). az Kereszt alyban (sz., k.). a Rétkben a Válasz uti határ szelyben (k.). — Az Alsó Határban : Az Csere allyban (sz.) (szomszédja) ab una az Dobokai Utt. az Csukas Berczen (sz.) (szomszédja) ab una az Ország Uttya. az Csere allyban az Árok mellét (sz.). az reth Szelyben (sz.). az Kis erdő mellét (sz.). . . (szomszédgya) ab una az erdő az Csere alatt (sz.). Bartalus ályban (sz., k.). az Csobaly Arkaban az Oldalon (sz.). az Csobalyban (sz.). az Csobaly Berczén (sz.). az Köves oldal Berczen (sz.). az köves oldalban (sz.). az Csere bokornál (sz.). Pokolálly Farkonn (sz.) [MúzBf.]. — 1701 : R(i)u(ul)i . . . vulgo Borsai Nagj Patak vocit(a)ti [Mikó lt. i. h. 1016]. — 1702 : Válaszut felé való forduló ra : Koves hágon (sz.). Czobor allyán (sz.). Szerdekes Aj(ban) (sz.).

¹ Ez a föld az előbbin alól van.

Az Puszta szőlő végénél (sz.). Az Alsó Czere Ajban (sz.). Az út két fele a térben (sz.). az szőlő alatt (sz.). — Az másik Fordulóra: Az Szaz teren (? sz.). Az Puszta kő háznál a hid végén (sz.). Doboka felől a Kis Ajban (sz.). A' Falu végib(en) a Szőlő alatt (sz.). a Falu végén a Kis Pál háza mellett (sz.). A Bozaj terin (sz.). A' Gyula Réte mellett (sz.). Bozajban (sz.). Kereszt Ajb(an) a Tón fellyül (sz.). Kende Berekb(en) (sz.). — Jakab Aj végib(en) vagyon egy Puszta Tóhely, mikor jó fű terem rajta pro falcat. nő 6. — A Bartalyus Ajb(an) (k.). Vajos kutnál (sz.) [MúzBf. — Kolozsmostori It. (Kvár). 643]. — 1712 : Bozaj terin (sz.). Az Bozajban (sz.). az Bozaj árkán (sz.). Az Za terin (sz.). Kis Ajban (sz.). Az Sárhomlokban az Eökör nyomás szélben (sz.). Az czoborainan (! sz.). Zérdekes ayban (sz.). Az holt patakban (sz.). Az Kis erdönél az Chiere szölejenél (sz.). Az Dobokai Bércz alatt (sz.). az Gyula (!) rétt szeliben (sz.). Az Kondor Berekben (sz.). Az Zay terin (sz.). az Gyulai utt mellet (sz.). Czieray árka mellet (sz.). Cser ajban (sz.). Az Csere árkára meneő utt mellett (sz.). Barthalyus ayban (k.). Czobor Ania ! eleot (k.). Az Ország h uta mellet (sz.). Az Czobor Anyán (sz.). Szőlőmál előtt (sz.). az Kö¹ Kut oldalán (sz.). Az Zay szölonel (sz.). Az Za tetőn (sz.). Also Csere Ay oldalán (sz.). Szilvás kert. Az Falu végén (sz.). Dobokaj bércz alatt (sz.). az Biro ajban (sz.). — Az Felső Forduló: Az Dobokai ut melet (sz.). Az Dobokai Bircz alat az Doba (!) Halma fele (sz.). felső szomszigja az Bircz Ut. Gjúla fele az Szőlő alat (sz.). Az Gyulai réth szélben (sz.). Bozajban (sz.). Kondor Berekben (sz.). A Kereszt ajban az Szenafő aljában (sz.). Az Hallom alat (sz.). Csobajban az halom közt (sz.). Also Csere-Ajban (sz.). Az Csere oldalon (sz.). Felső Csereajban (sz.). Az Zah arka melet (sz.). Az Gat közöt (ke.). Az kerölöben (sz.). Az Isten kassaban (sz.). A Zah Teriben (sz.). Az Agjogos alat (sz.). — a z a l s o F o r d u l o b a n : Burjanos (sz.). Az Hallom (!) alat (sz.). Peter ajban az bircz alat (sz.). . . szomszédja az Berczen lévo ország utja. Also Csere Ajban (sz.). Felső Csere Ajban az Akasztofanal (sz.). Az Csomafai ut melet (sz.). Az Örhegyre mégyen végel (sz.). Az rest kutra mégyen véggel (sz.). Az Szőlő oldalon (sz.). Bozajban az Gyulai hatarra mégyen véggel (sz.). Keresztaj Arka melet (sz.). Az Akasztó Fan alol Dobokai utra mégjen végel (sz.). Az Olajosban a Patak melet (sz.). Körtvélyés Ajban (sz.). Az Szirdikes Aj Hidgjanal az Rhitben (sz.). Az Falun alol az Rhitben (sz.). Peter Aj Padgjan (sz.). Peter Aj kozepin (sz.). Keresztajban Fejérdi Akasztófaig mégjen végel (k.). Bartalosaj (k.). Az Nires Oldal alat (k.).

¹ Ugyanabban a forrásban alább e tag Keő alakban is.

Bartalos aj torkaban (k.). Kereszt Aj Garczaban (k.). Az Nadon feljöl az Rhitben (k.). Pokol Ajban (k.). Maro Ucza. Az Falu Derikban (ház). az Köves Hágón (sz.). az Bika Föve [uo.]. — 1714: Az Alsó Forduloban: Burjános (sz.). Az Halom alatt (sz.). Péter ayban az bércz alatt (sz.). Alsó Cseré ajban (sz.). Felső Cseré ajban az Akasztófánál (sz.) fellyül való szomszédgja a bércz utt. — Az Felső Forduloban Csomafája felől: Gyula felől az Szőlő alatt (sz.). Dobokai utt mellet (sz.). Az Dobokai bércz alatt az Dobokai halom felé (sz.)... felső szomszédgja az bércz utt. Az Gyulai réth szélben (sz.). Bozobjan (sz.). Az Kereszajban (!) az Szénafű allyában (sz.). Kondor berekben (sz.). — Keresztajban Fejerdí akasztofara (k.). Az Ménes oldal alatt (k.). Bartalosajban (k.) [uo.] — 1716: a' Felső forduloban: a' Kondor Berbékeben (! sz.). a' Keresztályban (sz., k.). a' Szőlő odalon (sz.). a' Dobokai Berczen (sz.). — Az also Forduloban: az Akasztófánál (sz.). az Also cserályban (sz.). a' Burjanosban (sz.). az halom alatt (sz.). az ökör nyomás Szélben (sz.). a' Peterályban fel a' Berczen (sz.). — Bartalus allyban (k.). a Bozályban (sz.). — Magyar Utczában... Decsei Balint Ur(am) Posteritássi Nemes Házok... vicinitások. — a Kis Erdőn, a Körtéllyes allyban az ökörnyomás szélben (sz.). a' Gyulai Reten (sz.). tölgy árkon az halom alát Burjános árkára jő véggel (sz.). a' Kis Erdő mellett also cserallyban (sz.). — a felső forduloban a' nagj Harsányban (sz.). a' Keresztály arka mellett (sz.). a' Szölő utya mellet (sz.). a' Rest kutnál (sz.). az Örhegy alát (sz.). a' Csomafái uton alol (sz.). az Zah teriben (sz.). — Az Alsó Fordulóban: A Szerdékesalyban v. Szerdékesályban (sz.). az halom közöt. Bika füje. Bartalus ályban A Puszta Szölőre jő véggel (sz.). — a' Válaszut felöl való forduloban: a' Patak mellett also Rét. — a' Szilájban (k.). a Keresztajban (sz.). az Dobokai uton alol (sz.) [MúzBf.]. — 1715: Also Forduloban Also Csobáj (sz.). a Gyulai Patak (p.) [uo.]. — 1727: Csobály árka mellet (sz.). az To Kut Árka mellet (irt. sz.) [uo.]. — 1733: Alsó forduló: az Halomnál (sz.). a Borsai Csere alatt (sz.). A felső csere ajáb(an) (sz.). La Holumbur v. Horumbur (sz.). La Csoboronaj (sz.). Dupa paduritse (sz.). La Szordekisaj (sz.). La rituj Krisztej (k.). In Szerdekisej v. Szerdekisaj (sz.). La Csobornár (sz.). In rit Bedaki (k.). In Kresztáje (sz.). La Petjeraj (sz.). La Tsuberonaj (sz.). peszte Valje (sz.). La Csorgo (sz.). in rit (sz.). In rit pe lingua Vaje a Burjános arkán (sz.). la tresztire (? sz.). La Horgas (sz.). — az felső forduló: A Felső Falu végén (sz.). a Borzaja árka mellett a Gyula réttjére veggel (sz.). a Keresztáj vero fenjen (sz.). az Eszekén vagy Kondor berekben (sz.). az Gyula réttjén [~ retén ~ retib(en)] (k., sz.). Bartalosaj (k.). La Buzaj v. Buzáje (sz.). La tsatátje (sz.). In ritul Buzej (sz.).

In Gyalul Dobotsi (sz.). In face de kete (!) sie (sz.). La Pereu Bozéji (sz.). In Szpije la Buzáje (sz.). La ritul Krisztéji (sz.). La Buzáje in Szpije (sz.). la Pereu Krisztej (sz.). La Csaratye (sz.). Sub Sije in face (sz.). La Mojne (sz.). La Keresztáj (sz.). La ritul Jakabé (! sz.). — Az Horgasban (sz.). a réten (sz.). az ökör Tilalmas nevű h.-ben [Bf. I.]. — 1742: A Bartalas (!) Ajb(an) (k.). a Pokol Ajb(an) (k.) [Gyulay és Kuun lt.]. — 1747: A Gyula felől való Forduló: La Krisztáj (sz.). La Kondor Berek (sz.). La Ritu Gyuli (sz., k.). In cupu (!) Szatuluj la kale Gjuli (sz.). Intre Hatare (sz.). La Dosz (sz.). In Doszu (sz.). La Tyokut (sz.). Tiókut (sz.). In Fatze (sz.). La Buzaje (sz.). La Akasztaj (sz.). In Rit kitre Badok (sz.). In Gura Buzeji (sz.). In Buzaje (sz.). Buzeje (sz.). Pe linge Paro Buzeji (sz.). Linge Paro Kresztéj (sz.). In Ritu Kresztej (k.). In Ritu Badukuluj (sz.). — A Váloszút felől való forduló: La Akasztéj (sz.). La Holumbur (sz.). La Bartulesz (! k.). In Horgos (sz.). Horgas (sz.). La Stubernaje (sz.). In Szirdikisaj (sz.). La Mora aluj Váradi (k.). La Vád (k.) egj felől Patak... szomszédságokban. La Szurdukisaje (sz.). La Tsetarneje (sz.). La Paduritse (sz.). La Szerdekisaja (sz.). La Holumba (sz.). In Rit la Fogadó (sz.). In Ritu Jakabéj (k.). In Ritu tsel mare (k.) [OL. Teleki lt. Földváry oszt.]. — 1752: Válaszút felől való Forduló b(an): Az Halmok alatt (sz.). Az Köves-hágon (sz.). Az Csobájban (sz.). Az Petyerájban (sz.). A Csoberonáj (sz.). A Petyerajban (sz.). Az Szerdekisajban (sz.). A Csere alatt (sz.). A Godnáj széliben (sz.). Az Keresztnél (sz.). Az Burujanosban (sz.). — Csomafaja s Badok és Gyula felől való Majorság szanto Földek: Az Godnajban. Az Kő kut tetőn. az Kő kutra rugo égy láb föld. Az Csomafáji le folyo patak mellett. Az Eszakban vulgo Dosz n. h.-ben (sz.). Az Csomafáji ősvény mellett. Az Fejérdi ut mellett. Az Silajban (!). Az Kresztájban (sz., k.). — Szénafüvek: A Nyergesben. Az Jakobájban. Az Jakabáj alatt lévő kis pataknál (sz.). Az Cserebák alatt. Az Birtolosájban. A Fenyájban. A Felső Rétkben. Az Also rétkben. A Ménes oldalon. A Fenyájban. — Várhegyben (szö.) [JósHb.]. — 1753: Válaszút felől való fordulóban: Az Halmak¹ alatt (sz.). Az Köves hagon (sz.). Köves hágonban (sz.). Az Csobajban (sz.). Az Petyerajban (sz.). Az Cseberonajban (sz.). Az Szergyekisájban (sz.).² Az Csere alatt (sz.). Az Godnáj széliben (sz.). Az Keresztnel (sz.). Az Mlgs Exponens Ur³ also Malmánál (sz.). Az falun alol az terben (sz.). Az Reten (sz.). Az Kresztájban (sz.). Az Doszban (sz.). Az Szilajban (k.). Az jakobáyban (k.).

¹ Alább ugyanabban a forrásban: „Halmok“.

² Uo „Az Szerdekisájban v. Szerdekisajban“ (sz.).

³ T. i. Br. Josika Mojzes.

Az nagy retben (k.). Az Also Falu veginel (k.). Az Halmoknál (sz.). az Csobán (!sz.). Az Halmon fejül (sz.). Az Mohanka patakanal (sz.). Az Paduritsa meget (sz.). Az Horgosban (sz.). Az Burujanosban (sz.). Az Halom faran (sz.). Az Cserajban (sz.). Az Halomnál (sz.). Az Nyergesben (sz.). Az Mohánka gödriben (sz.). Az Csorgonal (sz.). Az Paduritsa patakánál (sz.). Az Hatar szélben (sz.). Az Banli kovinel (sz.). Az Pakulajban (k.). Az Cserajban égy föld... az Cseráj Pataka vicinitasá(ban) (sz.). Az Szolőknél (sz.). Az Birtolosajban (sz.). Az Paduritsa mellett (sz.). Az Paduritsa megett (sz.). Az Detseijek szőlőinel (sz.). az Kresztajban (sz.). — C s u m a f a j a (!)¹, B a d o k é s G y u l a f e l ől valo... foldek: Az Godnájban (sz.). Az Kő kut tetőn (sz.). Az Csomáfajile folyo patak mellett (sz.). Az Csomafaji határ szélben (sz.). Az eszokban vulgo Dosz nevű helyben (sz.). Az Csomafaji ősvény mellet (sz.). Az Fejérdi ut mellett (sz.). Az Szilajban (sz.). Szilájban (sz.). Az Gyula Retin (sz.). Az Bozajban (sz.). Az Kondor Berekben (sz.). Az Szőlők alatt (sz.). Az Kő kutnal (sz.). Az Keresztáj Szeliben (sz.). Az Banfi kövinel (sz.). Az Terben (sz.). Az Csomafaji Dombnál (sz.). Az Vajás (!) kutnál (sz.).² Az Bazajban (sz.). Az Falu végin Gyula felől (sz.). Az Dobokai ut mellett (sz.). Az Fejérdi uton fejül (sz.). az Puszta Szőlők alatt (sz.). Az Kolosvari uton fejül (sz.). Az Keresztaja patakan tul (sz.). Az Mehes kerteknel (sz.). Az orhegyben (sz.). Gyula mellett (sz.). Az Csomafaji ut mellett (sz.). Az Keresztajban (sz.). Az Sztupaturanal (sz.). Az Detsei Szőlőknél (sz.). Az Csomafáji reten (sz.). Az Badoki terben (sz.). Az Kresztáy kövinel (sz.). Az Kresztay tetejen (sz.). Az Verő fenyben (sz.). Az Kolosvari ut mellet (sz.). — Az Jakobájban (k.). jakabájban (k.). Az Cserebak alatt (k.). Az birtolosájban (k.). Az Fenyajban (k.). Az felő(! felső) retben (k.). Az also rétben (k.). Az Menos oldalan (k.). Az reketyesben... edgyik vege... rug az patakban (k.). Az nagy retben (k.). Az Also Falu veginel (k.). Az Toma Juvon kutyanal (k.). Az Bartolosajban (k.). Az Bertolosaj kutyanal (k.). Az Birtolosajban (k.). Az Gyula felől valo retben (k.). Az gorczban (k.). Az Finajban... az Finaj pataka... vicinitassaban (k.). Az Also malomnal (k.). Az Patak mellet (k.). — Az Cserajban vagyon egy kis haszontalan csere (e.). — az Borsan le folyo patakon (ma.). ugyanezen az Patakon az also Falu feliben (ma.). Vagyon az Varhegyben egy pusztajaban fel hagyatott szőlő. — az Csomafáji patak. — a Felső Forduloban: Isten Kassa. Záh teri. — Sessiók: az Falu közőpin. az Falu közőpiben. az Falu szeliben. az Falunak az Gyula felől valo feliben. az

¹ Alább ugyanabban a forrásban többször *Csomáfája* alakban is.

² Alább ugyanabban a forrásban: „Az vajas kutnal” (sz.).

Falu derekában, az Magyar ucczaban v. utzaban, az Nagy ucczaban v. utzaban, Az Falunak Valaszut felöl valo vegin, az Reform Templom alatt, az also malom felé, az Csorgonál, Az Falu also résziben [JósHb. Fasc. III. No. 84. — MúzBf.]. — 1754: A l s o Forduloban: A Szöllő Mál terin (sz.), Burjánosban (sz.), Burjánosban a' Rét mellett (sz.), Az Halomfaron (sz.)... Délfelől (szomszédja) az ország uttya, A' Csobáj kuttya mellett (sz.), A Csobáj verőfenyin (sz.)... Dél felől az Árok, más felől a' Lonai és Borsai hatarak között el menő út (szomszédtságában), A' Szerdekes Allyban (sz.), Also Cseráj terén (sz.), Gatnajban (! sz.), Peter ajban (sz.), A Válaszut felé menő út mellett (sz.), Csobornájban (sz.), A' Lonai út mellett (sz.), A' Réten a Rév mellett (sz.), Peteraj hidjánál (sz.), Szerdekes allyban a' tsorgonál (sz.), Az halom alatt (sz.), A' Csikos kerten alol (k.), A Patak mellett (k.), Az holt Pataknál (k.), A Révnél (k.), Kőves hágon (sz.), Cseraj arka mellett (sz.), A' kis erdő megett (sz.), Felső Cserajban (sz.), Also Cserajban (sz.), Az Oláh keresztben fellyül (sz.), A Kőves hágo alatt (sz.), A' Krutsanál (sz.), A' Kereszten fellyül (sz.), A' Jenői ut mellett (sz.), A' Falu helyen fellyül (sz.), A Verőfenyen (sz.). — A' Felső Fordulo: A Bálóki uton belől a' Patokra menő lábban (sz.), Az Isten kassán tull a Csomafáji határra menő lábban (sz.), A' Falun fellyül a' Vermeknél (sz.), A Gyalai (!) út mellett (sz.), A Kolos vári Ut mellett (sz.), A' Gyulai Rétkben (sz.), Daniel szeriben (sz.), A Patak között (sz.), A' Szilfa Bokorban (sz.), — A Doboka uttya mellett (sz.), A' Kő kút hidjánál (sz.), Az Isten kassában (sz.), A Bozáj tetején (sz.), A Szilajban (sz.), Az Harsányban (sz.), Pokolaj verőfenyén (sz.), A' közep Paromban (! sz.), la Kode Pakuléi (sz.), Az hol a' Pakoláj patakja a' közép Parou patakjával oszve szakad (sz.), A Pokoláj farkán vulgo Puntytza (sz.), — Nagy Rétkben (k.), Ménes oldalon (k.), Tsere bokron (k.), A' Jakabaj Verőfenyin (k.), A' Szilajban (k.), Záh hegyiben (szö.), Gyula Patakja mellett (puszta sessio), az Oláh Templomon belől (ua.), Csikos kert, Medjes Kert, a' Ló kert kutja alatt a' Gyula Patakának észak felől való partján (puszta sessio), Horgasban (sz.), Also Cserajban a' kis erdő mellett (sz.), Cserajban (sz.), Gadnájban (sz.), Tsobájban (sz.), Az akasztó fánál (sz.), Záh oldalon a' Dobokai utra menőben (sz.), A' Szöllők tetején (sz.), Az Isten Kassán mellett (sz.), Az Ör hegyen (sz.), Bozaj elein a' Gyulai határra menőben (sz.), Bozáj patakja mellett (sz.), Az Nagy eszakban (sz.), Nyerges tetőn (sz.), Keresztáj Gortzaban (k.), Keresztajban (k.), Pokoláj gortzaban (k.), A' Jakabajban (k.). — A Kolosvári Ut mellett valo kerülőben (sz.), Vajas kuton innét (sz.), A' Kereszt árka mellett (sz.), Keresztaj tetején (sz.), A Sózó Retiben (sz.), Banffi kövinél a' Réten (sz.), Harsányban a Patak mellett (sz.).

A térben a' Bádoki Patak mellett (sz.). A' Szöllő alatt (sz.). Keresztaj hidján innét (sz.). Az kondor berek felső szélén (sz.). A' méhes kertnél (sz.). A' Szöllők felett (sz.). A' Szöllők alatt (sz.). Az északban (sz.). Bozajban (sz.). A' Tőke uton fellyül (sz.). Záh terin alol (sz.). Az ör hegyen a' kertek mellett (sz.). A' Borsai Réten a' Szöllő felől (sz.). A' Vajas Patakán tul (sz.). A' Szöllő alatt a' Verőfényen (sz.). Bozaj torkában (sz.). Az Örhegyen (pszö.). Jakabaj gortzában (k.). A' Sásos rétben (k.). a Bács kutyánál a patak mellett (sz.). az Válaszut felé valo Also Forduloba a' Paraszt Házhelyek után járandó Rétbe... az ország uttyan belől (k.). Válaszut felé valo Also Forduloba az Borjános nevezetű helyen alol in vicinitatibus ab Una... Eszakrol az Borsárol alá folyo patak, alol az Nagy Rétnek felső vége. A' Ménes oldalon (k.). a szakadásnál. A' Bartalosáj Torkába a' Bika rét melynek Napkeletről szomszédgya a Bartolosáj pataka... eszakrol a' végin Jakabáj árka felső vége rug a nagyobb ingoványig, a' Cserés oldal alatt (sovány sz.) [MúzBf. — Conscr. II, 23. — Mikó It. Reg. III. Fasc. XXIV. 459]. — 1756: Az Isten kassabéli Láb föld (sz.). Harsánbéli (!) Láb (sz.). Bozajbéli Láb (sz.). Szilajbéli Láb (sz.). Dobokai ut mellet (sz.). Részkut oldalán (sz.). A Kő kut Hidgyánál (sz.) [Gyulay és Kuun It.]¹ — 1762: az also Fordulon a Felső Rét n. Réten (k.) [Gyulay és Kuun It.]. 1768: Kesztáj (k.). — A' Felső Forduloba: Csomafája felől (sz.). A' Szöllő aljában (sz.). a' Gyula uttya mellett (sz.). az Eszakba (sz.). a Nyomás alatt (sz.). Csikos kert. A' Szöllő verő fényin (sz.). A' Pokulájba (sz.). A' Csere bokorba (sz.). a' Bozájba (sz.).² A' Fátzán (sz.). A' Keresztoly felé jaro ország uttya mellett (sz.). a' Bádok felé le járo Ország uttjára rugo kurta föld, mely vagyon a' Patak mellett. A Halmokon alol a' Hegy farkánál (sz.). A' Csobáj verőfényiben (sz.). A' Csobáj kutyán fejul az Északba (sz.). A Kresztáj felé fel járo ország Uttya mellett (sz.). A' Nyergesnél (sz.). Gyula felől a' Szöllő alja (sz.). A' Fátzán (sz.). A' Szöllő aljában lévő verőfényen (sz.). A' Peteráji Föld. A' Nagy Csobálnak fele (sz.). A' Térbe (sz.). A' Szerdekes ajban (sz.). A' Bartolosáj farka tetején (sz.). — Az also Forduloban: a' Csorgonál (sz.). a' Csobajba (sz.). Csobájba (sz.). a' Térbe (sz.). A Peterályban (sz.). A' Csobájba a' Halmok között (sz.). A' Nagy Ország uttya mellett (sz.). Az also Réten (k.). A' Détseiek Malmán fejul (k.). a' Köves Hágón (sz.). A' Kutnál (sz.). A' Jakabályba (sz.) [MúzBf.]. — 1772: Also Fordulo: Valasztut felől

¹ Ugyanezeket a neveket egy ugyanebből az évből való másik forrásból így irtam ki: Isten kassa (sz.). Harsán (sz.). Bozaj... Gyula felől (sz.). Szilaj (sz.). Dobokai ut mellet (sz.). Rest kut oldalán (sz.). A Kő kút hidgyánál (sz.). az Gyulai ut mellet (sz.) [MúzBf].

² Alább ugyanabban a forrásban: „Bozójba”.

az Borsarul Válaszutra le folyó Patak Vizére . . . a Vizen által jaro
 a h-nél (ma.) [uo.]. — 1777: Az Also fordulon: Jakabhely (!) Tor-
 kában (sz.). a Csobály fenekebeli szántó. a Cseralyban (sz.). a' Kis
 Hágónál (sz.). az akasztófánál (sz.). Keresztály (k.). Keresztaly (k.). a
 Török Buza földek között. a Csobályban (sz.). — Malom helyen (k.).
 a Dětse Malm-in (sz.). Homály (sz.). Harsány (sz.). Bartalusály (sz.).
 Badok felöl a' Verőfényben a Gotnaj (!) felöl (sz.). az Eszkos kerü-
 löben a Kolosvari uton alol (sz.). a Csobály fenekében (sz.). A régi
 szőlő hely [uo.]. — 1778: Jakabaj n. h.-nek Északában (ku.) [Gyu-
 lay és Kuun lt.]. — 1780: Csikos kert. Fináj (k.). Bartalosáj (k.).
 Gyula pataka. Medgyes kerten fellyül (puszta sessio) [uo.]. — 1782:
 a z F e l s ő F o r d u l o b a n : az Kolosvári ut mellet (sz.). Harsány
 (sz.). az Zah teriben (sz.). az régi szőlő hely (sz.). Az Ujj Szőlő
 hely (sz.). az Gotnaj (sz.) rug az Akasztofa felé. — Az A l s o F o r-
 d u l o b a n : az Falu végin alol az Lonara menő ország Utja mellet
 (sz.). Csobáj (sz.). az Köves hágoban (sz.). az Bartalyáj (! sz.). az
 Jakabájban (sz.) alol . . . (szomszédja) a Nyergestől le jövő Patak
 árka. Jakabáj Patakja. Pakuláj (k.). ad locum Szoros dictum [uo.]. —
 1788: Örhegy (sz.). Doszban (sz.) [uo.]. — 1789: az eszakban az
 régi Tsürhelyen (sessio). az Felső Fordulon az Bozáj n. h.-ben (sz.).
 az also Fordulon az Tsorgovásban Lévo Láb (sz.). az Halmok alatt
 (ku.). az Szilájban (k.). — in Calcatúra Superiori: Versus
 Badog in Loco Supt Sij (sz.). In Sesz (!) Baldoguluj (sz.). Nyerges
 (sz.). Linge Ritu Gyuli (sz.). In Face Keresztej (sz.). Pe Vurvu Gyalu
 Kraszteleji (! sz.). Pe Gyalu Bazej (! sz.). In Doszu Buzei (sz.). In
 Fatze Kreszteji (sz.). In Fundu Krestélyi (k.). Dupe Tyokutz (sz.).
 In Keresztely (sz.). La Ritu Suli (sz.). In Buzuje (! sz.). In Fatze Kres-
 telyi (sz.). In Krestelyi (sz.). In Krastalye (! k.). La Sie (sz.). Peszte
 Paro penes Kőkút arka (sz.). Szupt Sie (sz.). In Dosu Bu i (! sz.).
 Ketre Dobaj Halom (sz.). La Buzaja (sz.). La Podu Krestélyi (sz.).
 Dupe Si (! sz.). la kerülő (sz.). az ösvenyen aloll (sz.). la Kodor (!)
 Berek. — in Calcatúra inferiori: La Krutse (sz.). La Furtse
 versus Doboka (sz.). In Loco Peter ajja dicto (sz.). Csobáj (sz.). Pe-
 ter árka mellett (sz.). In Fundu Csoboi (sz.). Penes Montem ör hegy
 dictum (sz.). Dětseiné Verőfényibe (sz.). Altal jaro (k.). La Csergo
 vaj (! sz.). In Horgas (sz.). La Fatze Mare (sz.). In Doszu Pontitsa
 (sz.). Pe Gyalu Jakaboje (sz.). Pe Gyalu Nyerges (sz.). In Fatze Bo-
 jolor (! sz.). In Doszu Pakulaje (k.). In Fauristye (sz.). La Koszta
 dupe Paduritse (sz.). La Funázt in Fatze Maré (sz.). In Cserebok
 (sz.). La Nyerges (sz.). La Kaude (!) Pakulej (k.). La Ritu Máre (k.).

¹ Másutt ugyanabban a forrásban: „Jakabaly.“

La Szatu din sosz (k.). Pe Linge Drumu Longi (! sz.). Dupe Paduritse (sz.). La Funátz (sz.). Pe Nyerges Vurvu Gyaluluj (sz.). In Fatze Jakabájé (sz.). La Bok (! sz.). In Pakulaj (k.). La Horgo (! sz.). La Szerdekaj (sz.). A Szerdekes-alyban (sz.). Malajina din szusz Nyerges (sz.). In Caude (!) Pakulaj (k.). La Rit (k.). La Ritu (k.). La Facze Peterei (sz.). La Funatz Kukuruzatsina (! sz.). In doszu Nyergesuluj (sz.). In Fatze Nyergesuluj (sz.). La Jakabaje (k.). La Pakulaje (k.). In Csubaja (sz.). Dupe Paduritse (sz.). La Gropa aluj Mahonka (sz.). La Paro Furtsi (sz.). la Csorgás (sz.). a Paduritsánál (sz.). — In Ritu Vad (k.). In Ritu dela Mora in szusz (k.). In Jakaboje (k.). In Bartolusáje in Gortsie (? k.). a Vádon alol (k.) [OL. Erd. Fisc. XII. szekr. Fasc. 15. T. Lit. Z. — Gyulay és Kuun lt.]¹ 1790/1820: F e l s ő F o r

¹ Egy másik, ugyanez évből való forrásból a következő helynévalakokat irtam ki in *Calcutura Superiori*: a Bádoki Térben a Patak között (sz.). lá birt (sz.). la Izvore vale Gyuli (sz.) la fatse tsel máre (sz.). Szupt nyomás in Dosz (sz.). in Doszu Santzuluj (sz.). la Facze Keresztelyi (sz.). pe gyálu Keresztelyi (sz.) in Perou Keresztelyi v. Keresztelyi (sz.). a Dobokai utnál a Kápolnánaál (sz.). la nyerges (sz.). a Décsei verőfényben (sz.). La Puntytza (sz.). la Dosz de Ketre Biju Gyuli (sz.). in Fundu Buzei (sz.). La vurvu Buzei (sz.). in Fundu Keresztelyi la Gortz (k.) in Koda Pakulei (k.) la Gortzu Jakoboji (k.). Jakaboje (k.). la Fontina Keresztelyi (k.). La Facze Keresztelyi. — in *Calcutura inferiori*: a Keresztánál (sz.). a Cserában (sz.). a Csobájban (sz.). a Csobáj Kuttyánál (sz.). In Loco vulgo a Groff Gyulai Josefné Fogadójánál (sz.). a Péter ajban (sz.). la Fauristye (sz.). a Nagy Réten (sz.). az Halmoknál (sz.). a Halmok között (sz.). In Loco la Paduritza vulgo a Kis erdő mellett (sz.). Lá Paduritse vulgo a kis erdő mellett (sz.). az oldalban (sz.). La Horgas (sz.). Peterai fogadonál (sz.). la gyálu ketre Bádog (sz.). La facze Holbululuj (sz.). — La Pakulei (k.). az Halmoknál (k.). a Halmok között (k.). a Nagy Réten (k.). La Nyerges in virvu (k.). la Doszu nyergesuluj (k.). la fátze Jakoboji (k.). lá Cserebuk (k.) [OL. Erd. Fisc. XII. Fasc. 15. T.]

Egy másik, ugyanebből az évből való forrásban a következő helymeghatározások olvashatók. in *Calcutura Superiori*. Szupt Gyálu Dobocsi (sz.). ... in vicininitibus ... Viae Territorialis in Doboka et Borsa extractae. de ketre Hataru Badokuluj (sz.). a' Gyula Terében (sz.). Szupt Imás (sz.). la podu Keresztényi (! sz.). a' Puntytzában (sz.). Jakaboje (sz.). la kis Csobaj (sz.). a' Nagy Réten (sz., k.). a' Szénáfűben la Bortolosás (sz.). la Kerülő (sz.). La Buzei (sz.). az ősvényen alol (sz.). la Gura Buzei (sz.). la Kondor Berek (sz.). la Koda Pakulei (k.). a Badogi Térben a' patak között (sz.). la Birt (sz.). la Izvore vale Gyuli (sz.). Szupt Nyomás in Dosz (sz.). in Doszu Santzuluj (sz.). la Fatze Keresztelyi (sz.). pe Gyálu Keresztelyi (sz.). a' Dobokai utnál a' Kápolnánaál (sz.). in fundu Keresztelyi La Gortz (k.). la Gortzu Jakoboji (sz.). Fundu Keresztelyi (k.). la Funtina Keresztelyi (sz.). la Nyerges in Virvu (sz.). la Facze tsel máre (sz.). a Detséi verő fényben (sz.). la Puntytza (sz.). la Dosz de ketre ritu Gyuli (sz.). Fundu Buzei Szusz (sz.). la Facze Keresztelyi (sz.). la Vurvu Buzei (sz.). — in *Inferiori Calcutura*: a' Burjánosban (sz.). la Csorgoas (sz.). A Szerdekes álllyban (sz.). la Vád (k.). az Vádon alol (k.). a Paduritsánál (sz.). a' Tserajban (sz.). a' Csobaj kuttyánál (sz.). a' Grof

dulón: Szub zsi (sz.). A Doba Halomnál (sz.). Lá Dimbu Buzeji (sz.). Lá Fundu Kereszteji (sz.). A Kőkutnál (sz.). In Kresztaje (sz.). Lá Akasztéj (sz.). — Also Fordulón: A Keresztnél (sz.). Dupe Peduritse (sz.). a Lonai utnál (sz.). In Petyeráje (sz.). Lá Csárábok (sz.). A Bortolasájba (sz.). In Kresztáje a Szénafün (k.). Pakuláje a Szénafün (k.). Lá Fauristye (sz., k.). A Csobajba (sz.). In Jokoboje (sz.). A Pakulaj Farkánál (k.) [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 327].— 1792: A Felső Forduloban: In Hersánba (sz.). In Fatza Keresztaja (! sz.). In Kurtye Vármegyi (sz.). In Fundu Buzéj (sz.). In Kondor berek (sz.). In Szilája (sz.). In Fatza Szilai (sz.). In Hersána (sz.). In Dosz in Santz (sz.). In Doszu Csomafai (sz.). La Temetyő (sz.). Pe Tyokut (sz.). Linge Drumu Dobotsi (sz.) szomszédja egy felől a Dobokara menő Ut, mas felől az patak. Dupa Tyokutu v. Tyokut (sz.). In Fruntya Buzeji (sz.). In Ritu Gyuli (sz., k.) In Buzáje v. Buzaja (sz.). In Fatza Kresztej (sz.). Pe Paro Kresztej (sz.). In Vurvu Kresztej (sz.). La Vale Dobotsi (sz.). In Ritu Badokuluj de ketre Csomafaja (sz.). In Drumu Badokuluj (sz.). La Szig (!) Csel Batrine (sz.). In Gyalu Dobotsi (sz.). Linge Drumu Gyuli (sz.). In Ritu Csomafai (sz.). In Capu Szatuluj (sz.). In Doszu Csomafai (sz.). In dosz Subt Sántz (sz.). Subt Szii (sz.). La Akasztéj (sz.). In Blastyina (!) aluj Kortzoj (sz.). In Fatza Tyokutuluj (sz.). In Gyalu Gardnej (! sz.). La Horhegy (! sz.). La Paro Csorgovasului (sz.). La Krutse (sz.). Dupa Paduritse (sz.). La Podu Kresztaja (sz.). La Kiralyo (! sz.). In Godnaja (! sz.). Subt Siy Csel batrine (sz.). In Paro Tyokutuluj (sz.). La Vájas kut (sz.). La Harsamba (sz.). In Dosz de Ketre Csomafája (sz.). La Kale Dobotsi (sz.). La Drumu Badokuluj (sz.). Peszte vale in Sesz (sz.). In Gyalu Buzeji (sz.). — Az Also Forduloban: In Fundu Csoboe (sz.). In Köves Hagon (sz.). La Vad (sz.). In Sesz la Fogado (sz.). Linge Szat la Cserén (sz.). La Fundu Cserej (! sz.). La Csorgovas (sz.). La Akasztéj (sz.). In Gyalu Cserej (sz.). In Fruntye Paduritse (! sz.) Dupa Paduritse (sz.). In Fundu Csoboi (sz.). In Doszu Csoboi (sz.). In Ritt (sz.). La more intre Paraile (sz.). La Podu Petyerej (sz.). La Favoristye (sz.). In Ritu Csel mare (sz.). In Santzu din szusz (sz.). In Ritu din szusz de more (k.). Intre Hatare (k.).¹ In rit Linge Paro (sz.). La Gropa Moro (!) hentyi (! sz.). Din szusz de mora aluj Bamfi Josi (sz.). In Csoboja (sz.). In Petyeraja (sz.). Dupa Paduritse (sz.). Pe Gyalu Csorgovasuluj (sz.). Subt Holumbur (sz.).

Gyulai Josephné Fogadojánál (sz.). a' Péterajba (sz.). Peterajban (sz.) Fauristye (sz.). a Nagy Réten (k.). az Halmoknál (k.). az Halmok között (k.). a' Peteraji fogadonál (sz.). la Gyalu ketre Bádog (sz.). la Facze Holumbuluj (sz.). La Jakaboje (k.). la Pakulej (k.). la fundu Buzei (sz.) [uo.].

¹ Ceruzával javítva *Hare*-ből.

In Milsoku (!) Csereji (sz.). Subt Koszta (sz.). In Paro Csoboi (k.). La Ripa Silipoe (sz.). In Fundu Cserej (sz.). In Dimbu Cserej (sz.). In Csobae (sz.). In Gyalu Petyerej (sz.). In Ritu la Vad (k.). La Drumu Valaszutuluj (sz.). In Godnaja (sz.). Pe Kis Hago (sz.). In Sesz (sz.). In Ritu Szatuluj din Szusz (k.). In Kurnezis (!) ketre Csorgovas (sz.). In Cseraja (sz.). La Gropa Holumbuluj (sz.). In Horgas (sz.). La Podu csorgovasuluj (sz.). In Cseraja in Fundu (sz.). Pe Dimbu Cserej (sz.). In Sesz linge Drumu Valaszutuluj (sz.). Pe Gyalu Petyerej (sz.). — A K ö z e p ö F o r d u l o b a n : In Fatza Bartolosej (ku.). La Holumbur (sz.). Subt Siy (sz.). Pe Nyerges (sz.). La Koda Pakuleji (sz.). In Fundu Pakuleji (sz.). In Fatza Pakulei (! sz., k.). La Pontitza (sz.). La Capu Pontitzi (sz.). In Cserebok (! sz.). Pe Gyalu Bortoloseji (sz.). In Capu Gyaluluj (sz.). In Fatza Bortoloseji (k.). In gortzu Pakuleji (sz.). In Drumu Pakuleji (sz.). In Fatza Jakaboe (sz.). In Pakulaja (k.). In Gortzu Jakaboe (! k.). La Paro Jakaboe (sz.). In Jakaboje (k.). La Pontyitze (k.). In Kresztaja (k.). In Szilaja (k.). In Fatza Bartaloseji (k.). In Ritu csel mare (k.). La Fontina Bártaloseji (sz.). Pe Gyalu Jakaboe (sz.). — In Dosz (!) Valaszutuluj k., In Kresztaja (k.). Din szusz de Beszerika Rumunyaszke (szö.). In Paro Jakaboe (sz.). In In Fatza Jakaboe (sz.). In Fatza Bartalosei (sz.). In Fatza Gyetsoe (sz.). a Magyar Uttzaba (telek). in ulitza Linge Beszerika Unguraszke. Ulitza Csel mare. in majoristye. a Koboltou n. uttzaba. Gyalai v. Gyulai Patak. Ulitza Csel Máre. Valaszuti uttzaban. A' Gyulai réten (k.). A Bartalosáje (k.). Dorsz (! sz.). a' Buzájban (sz.) [Bánffy Zsigmond conscr. — Wesselényi lt.]. — 1793: A F e l s ő F o r d u l o b a n : In Fátza Suli (sz.). In Ritu Suli (sz.). Peszte Parou Buzéji (sz.). In In Kondor Berc (sz.). In Fatza Krisztéji (sz.). In gyalu Debutsi (sz.). In Ritu gyin kitre Badok (sz.). In Ritu Buzeji (sz.). In Ritu Kresztéji (sz.). La Csetatye (sz.) égy felől az Magyar Uj falu felé Jaro ország Utt (szomszédtságában) (sz.). In Buzáje din Szusz (sz.). In Dosz La Tyerülő (sz.). In Ritu Krisztéji (k.). In Kapu Szatuluj (sz.). In v. La Fruntye Buzéji (sz.). In Ritu Kresztéji (k.). In Dosz din Sosz (sz.). In Ritu Suli La Kinepty (sz.). In Doszu din Kapu Szatuluj (sz.). Pinge (!) Pareu Krisztéji (sz.)¹ (szomszédja) égy felől az ugy nevezett Krisztályi patak. din Szusz de Santzui Dosz (sz.). In Buzaje (sz.). In Buzáje Máj Szusz (sz.). In Pareu Krisztéji (sz.).² In Fundu Buzéji (sz.). Linge Pareu Buzéji (sz.). din Szusz de Mára luj B. Bánffy Josi (k.). In Dosz Szupt Sántz (sz.). Intre Fogadave In Rit (sz.). — A z a l s o F o r d u l o b a n : In Cseraje (sz.). La Paduritse (sz.). Szubt Holomb (sz.). de ketre Valaszutt in Fátza (sz.). In Petyeráje (sz.). La Ritu

¹⁻² Uo. ez a megjegyzés: „a patak miatt vizenyős és vettetik buzával“.

din sosz (sz.). La Mara luj Bánffi Josi (k.). La Ritu luj Banffi Josi (k.). La Vád (k.). La Vád Peszte Vále (k.). La Mara din Szusz (k.). La Csurgoás (sz.). La Podbál (sz.). Dupe Paduritse (sz.). La Ritu de sosz (sz.). La Mará din sosz (k.). In Ritu Máre (k.). La Vadu hel¹ Batrin (k.) égy felől (szomszédja) a mellette el follyo patak. La Holumbur (sz.). In Fátza Petyéjéri v. Petyejeri (sz.). In Fátza La Csurgoás (sz.). In Bodbál (! sz.). Dekete (!) Funátzu Lonyi (sz.). din Szusz de Mara luj Bánffy Josi (k.). In Ritu hel Mire (k.). Pe Gyalu Petyéjéri (sz.). In Rit Intre Fogadave (sz.). La Mará luj Banffi Josi gын szusz (sz.). In Sesz La Pereu Paduritsi (sz.). La Csirgoás La Podbál (sz.). La Mare lui Banffi Josi La Kinepty (sz.). In Ritu hel Maré din Szusz (k.). In Horgos (sz.). La Kineptyisty (sz.). In Rit La gyelnitzele gын sosz (k.). La Kinepty In Ritu Mori (sz.). In Dosz gын Sosz gye Holomb (sz.). In Ritu hel Mare Delnitza (k.). Intre Fogadave In Rit (sz.).— La Bortoloseje (sz.). La Bortoloséje (sz.) égy felől (szomszédja) a ... Fináj (k.).² In Bortoloséj (sz.). In Kresztaje³ (k.). I a Ritu Jekobáji⁴ (k.). In Bortolosaje (sz.). In Bortoloséj din szusz (sz.). in Delnitzele din Kresztáje (k.) [Mikó lt.]. — 1796: A' Felső Forduloban: A' Szöllő allyában lévő verő fényen (sz.). Gyula Réten . . . a' Patak mellett (sz.). A' Bartaláság (!) torka tetején (sz.). A' Badoki fogado felé járo ország uttya mellett (sz.). A' Gyula uttya mellett (sz.). Az Északba (sz.). A' Nyomás alatt (sz.). A' Szőlő Verőfényen (sz.). A Pokulájba (sz.). A' Csere bokorba (sz.). A' Bozájba (sz.). a' Pomtyitzánál (! sz.). A Fatzán (sz.). A' Keresztej (!) felé járo ország uttyá melle (! sz.). A' Pakuláj Farkán (sz.). A' Malmakán alol a' Hegy Farkánál (sz.). A Csoboj Verő fényiben (sz.). A Csoboz (!) Kutyán felyül az Eszokban (sz.). — A z a l s o F o r d u l o b a n : A' Csorgonál (sz.). Az Csobajban lévő Nagy láb földnek a vizessebb része . . . fejül a' Nádas tóig. A' Térbe (sz.) (szomszédja) . . . egy felől az ország uttya, más felől a patak. A' Bánffi Sigmond urfi Málman alol (ku.). A' Bánffi Josef Ur malmán alol a Rét mellett (sz.). A' Peterájba (sz.). Az also Csobájba a halmok között (sz.). A' Fauristya n. Patak mellett (sz.). A Nagy ország uttya mellett (sz.). — A' Détéseiek malmán fejül (k.). A' Köves hágon (k.). Az Also Réten (k.). A' Bartalásáj farkába (k.). A Jakabajba (k.). A Kutnál (k.). Bika Rét [MúzBf. — MNy. XXVIII, 179].—XVIII. század második fele: A l s o f o r d u l ó : Peterajban (sz.). Csobornájban (! sz.). Szerdeksajban (! sz.).⁵ A' Kis

¹ Másutt ugyanabban a forrásban e tag *esel* alakban.

² Másutt ugyanabból az évből „Fináj” (k.) [Gyulay és Kuun lt.].

³ Alább ugyanabban a forrásban még *Kresztáje* és *Kresztej* alakban is.

⁴ Alább ugyanott még e tag *ukabojie* ~ *Jekobájii* ~ *lekaboje* alakban is.

⁵ Alább ugyanabban a forrásban: „Szerdekesajban” (sz.).

erdő mellett (sz.). A' Lonai ut mellett (sz.). A' Réten a' Rév mellett (k.). A' Burjánosban (sz.). Az halom alatt (sz.). Peteráj hidjánál (sz.). Szerdekes allyban a' csorgonál (sz.). A Csikkos (!) kerten alol (k.). A Revnél (! k.) A Patak mellett (k.). A' Pokolájban (k.). Az holt Patakjánál (k.). Gdnájban (sz.). A Csere ajban (sz.). A Krucsánál (sz.).— A' Felső Fordulo: A Bádoki uton belől a' Patakra menő láb-
ban (sz.). Az Isten kassán tul a' Csomafáji határra menő láb-
ban (sz.). A' Falun fellyül a' Vermeknél (sz.). A Gyalai (!) Ut mellet (sz.). A' Kolosvári Ut mellett (sz.). A Gyulai Rétben (sz.). A' Kolosvári ut mellett valo kerülőben (sz.). Vajaskutan (sz.). Bozájban (sz.). A' Kereszt árka mellett (sz.). Szilajban (sz.). Keresztáj tetején (sz.). A' Sozo Rétiben (k.). Jakabajban (k.). Bánffi kövinél a Réten (sz.). A Harsányban a Patak mellett (sz.). Záh teriben (sz.). A térben (sz.). A szőlő alatt (sz.). A Nagy réten (k.). A Tőke uton alol (sz.). A' Vajas Patakán tul (sz.). — Megyes kerten fellyül valo Pusztá (sessio) A' Medgyes Kertnek az allyán (ua.). A Ló Kert kuttya alatt a' Gyula Patakának eszak felől valo Partyán (ua.) [MúzBf.].— *XVIII. század vége*: A Falu végin lévő Nagy Láb Föld (sz.). A Nyomás alatt (sz.). A Térben (sz.). A Peteráji föld. A Ret mellett (sz.). A Szerdekes áj-
ban (sz.). A Csobájban (sz.). Pakuláji szénatü. A Pakuláj Farka [uo.]. — *1801* Fináj (k.) [Gyulay és Kuun lt.]. — *1803*: Bartolosáj (k.). Pa-
kulaj (k.). Keresztáj (k.). — A' Felső Forduloban: in Kapu Funaczi-
lor (sz.). In Dosz (sz.). — Alsó Forduloban: in Fátzá Bartalosellyi (sz.). Pe Gyalu Petyerés (! sz.). a Szerdekesaj (sz.) [MúzBf.]. — *1804*: A Szilaj n. Lábba (sz.). also Malam [Gyulay és Kuun lt.]. — *1805*: A Szilály (sz.). A Buzályban (sz.). A Kresztályba (sz.). Az Isten kossában (sz.). az Fátzában (sz.). az Csontosályban (sz.). a' Szénafüvek felé valō forduloba Csontosáj¹ nevezetü helyen (k., sző.) [uo. — Hankó — Topleer — Veress lev.]. — *1810*: A Csobajban (sz.). A Pakulójban (k.). A' Jakabályban (sz.). A' Ménes oldolon (sz.) egy felől (szom-
szédja a) Doszu Fináji. La Puntytze (k.). Csereaj (sz.) [MúzBf.]. — *1817—18*: Csobáj (sz.). A Köves hágon (sz.). Az also Malmon alol (sz.). a' Patakon tull (sz.). A Nyomásban (ku., köles, sz.). A Köku-
ton feljül (sz.). A Krestály hidnál (sz.). Az hol a' Sztina volt a' Nyomás alatt (sz.). Kis Hágó (sz.). A Sántzban (sz.). Az also Malomnál az Rétben (sz.). Az ográdába (sz.). az also Réteken (sz.) [uo.] — *1818*: az Also Forduloban az Két árok között (r.). felső Malom. Gyula pataka mellet Fejerd fele valo oldal alat ház). a Dobokara menő ut mellet (sz.) [uo.]. — *1819*: az Gyula felől le jövō patakon tul az ökörtilalmas felől (sz.). Gorszájban (? sz.) melly véggel a Cserájra

¹ Alább ugyanabban a forrásban: „Csontosaj“.

megyen. az Nyérges megett (sz.). Pokolájban (sz.). az Csontosaj alatt. a Nagj Verőfényes oldalon (sz.). Csobájban az Válaszuti határra veggel (sz.) [uo.]. — 1821: A Gyulai Réten (sz.). A Gyulai ut mellett (sz.). A Kerteken fellyől (sz.). A nyomás alatt (sz.). Sziláj (sz.) [uo.]. — 1825: also malom. Felső malom [uo.]. — 1830: A' Felső Forduloban az ugy nevezet Lá Kalá Debitsi (!) nevű helyen (sz.). Az also Forduloban az ugy nevezet Sztinánál (sz.). Jokobojban (k.) [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 303]. — 1835: Felső forduló: Buzáj (sz.). — Alsó forduló: Cseráj (sz.). Fináj Doszszában (k.). Bikarét (k.) [MNY. XXVIII, 179]. — 1836: 'A Kő kuton fellyül lévő lábba (sz.). 'A Bádok felől valo lábna az hidon tul valo végébe (sz.). 'A Krestáj (!) H djánál lévő lábba (sz.). A' Fatujkában lévő lábba (sz.). A' Keresztájba (sz.). Az Also Malmon aloll a rétbén (sz.). A Köves Hágón 'a Kis Páléktől Földön vásárlott földben (sz.) [Borsai inventárium]. — 1837: az also Forduloba: A Fauristyába (sz.). A' Mohonka gödribe . . . szomszédgya égy felöl . . . az Ökörtilalmas (sz.). — A Felső Forduloba: a Dobokai Utnál (sz.) [Kidei lev.] — 1860. Borsa helysége Birtí határrészben a falu felső végén lévő luczernássa mellett (sz.). Buzáj (sz., szakadás). Bortolosáj (sz., k., süppedés). Fináj (k., szakadás). Alsó rét (k.). a' Patak. Cseráj (sz., á.). Kőkút (temető) [Mikó Reg. III. Fasc. XXIV. 462. — MNY. XXVIII, 179]. — 1860–70 között: Bikarétben (k., sz.) [A dési ref. egyhm. lt. Az egyhm. tört. 213]. — 1863, 1869: Bikarét [uo. Számadáskönyv. — MNY. XXVIII, 179]. 1864: Fontana de peatra. Petrile. Sieszu Birtului. Doszu. Örhegyu. Dealu de vigieatu in timpurile resbelice. Ritu Giulei. Fatujca. Buzaja. Crestaja. Silaja. Paculaja. Jacobaja. Bortoloseja. Finaja e Predium. Fatia ce mare. Kis Hageu care e unu suiu micu. Ciubaja. Peterajé. Ciurgaosu. Padurice. Cieraja [Pesty Frigyes, Helységnévtár XIV₂: 60a]. — 1880: bikarét [A dési ref. egyhm. Viz. jk. 28]. — XIX. század közepe: La kapu Gyaluluj (sz.). Csurgovásbe (sz.). Szilájbe (sz.) [Bánffy Zsigmond conscr.] — 1941: 1. Gyulaji malom ~ Mqra Žuli. A tőszomszédos Kolozsgyula felé eső malom neve. 2. Gyularét ~ Ritu Žuli. Ua.-ra fekvő rét neve. 3. Hársamba árka ~ Părau Harsambi: Părau Harsembi. Időszakos vízfolyás és környékének neve.¹ 4. Gyulaji határ ~ Hotaru Žuli (sz., k.) A tőszomszédos Kolozsgyula határa mellett fekvő határrész neve. 5. Buzájfeneke (sz., k., l.). Egy völgyfenék neve. 6. Buzájmojnája ~ Mojnele Buzáji (k.). Vizenyős kaszáló (Az utótagra mérve vö. román *mojnă* 'vizenyős, mocsaras terület'). 7. Buzájkút: Buzájkúttya ~

¹ Első két magyar nyelvkalauzom csak a román név-alakra emlékezett, a magyar alakot csak későbbi kérdezősködésre tudtam meg. A tőszomszédos Csomafáján is *Hársamba árka*-nak ismerik (Az árok felső része ugyanis határos e falu földjeivel).

Fintina Buzáji (kút). 8. Buzájárka ~ Părău Buzáji. A Buzájban folyó patakocska, nyáron időszakos vízfolyás neve. 9. Örhegy : Hörhegy ~ Horheđ (sz., k., l.). Magasan kiemelkedő, figyelőhelynek kiválóan alkalmas hegy. 10. Örhegyúttya ~ Drumu Horheđuluí. Az Örhegyre [9] vezető út neve. 11. Sâncája : Sânc alatt ~ Sup șants (sz., k.). „Uradalmi föld vót, s ki vót sâncólva, azér monták, hoty Sânc alatt“. 12. Eklézsija ~ Ekležija (sz., k.). A református és a gör. kat. egyház tulajdonában lévő terület. 13. Keresztájút ~ Drumu Krestăji (út). 14. Buzájúttya ~ Drumu Buzăji (út). 15. Făcujka ~ Fătsujka (l.). 16. Făcujkahegye ~ D'alu Fătsujki (l.). 17. Keresztájverőfénye ~ Fatsa Kresteji (sz.). 18. Keresztájfenekibe ~ Fundu Kresteji (l., k., sz.). 19. Kondroberek úttya ~ Drumu Kondroberi (út). 20. Keresztájárka ~ Părău Kresteji (á.). 21. Kondrobere : Kondrober ~ Kondroberęa (sz., k.). A magyarban a *-be* határozóragos alak: Kondroberbe. 22. Szilájárka ~ Părău Silăji (á.). 23. Sziláj ~ Silăja (k., sz.). 24. Sziláj hegye ~ D'alu Silăji (k.). 25. Szilájkúttya ~ Fintina Silăji (kút). 26. Făcujkából való kút ~ Fintina d'im Fatsujka (kút). A falusi csorda pihenőhelye. 27. Kopazdomb ~ Kopozdămb (sz.). 28. Natyhágó úttya ~ Drumu Hagauluí. Meredekes út és környékének neve. 29. Pusztaszöllő ~ Žije (sz.).¹ 30. Szilimáj ~ Silimaia (l.). 31. Fauristya ~ Faurište (sz.). Állítólag valamikor valami cigányok laktak ott (vö. román *faur* 'kovács' és így 'cigánykovács' is, mivel az erdélyi falvakban a kovács legtöbbször cigányszármazású). 32. Verőfény : Naty-făca ~ Fatsa mare (sz.). A magyarban gyakoribb az utótagjában romános névalak. 33. Szilimájkúttya ~ Fintina din Silimaia (kút). 34. Nyerges ~ N'ergeš (sz.). Egy hegyél hajlatának (hegynyereg) neve. 35. Nyerges az utak között ~ N'ergeš între drumuri (l.). 36. Pakulájfarka ~ Kõda Pakulăji (sz.). 37. Pakulájgorca ~ Gortsu Pakulăji (k.). 38. Pakuláj verőfény(e) ~ Fatsa Pakuleji (sz.). 39. Pakulájárka ~ Părău Pakuleji. „Valami út vót régen, asztám megárkosodott“. 40. Jokobáj ~ Jokobaja (k.). 41. Nyergesről való árok ~ Părău Nyergešuluí (á.). 42. Pakulájúttya ~ Drumu Pakuleji (út). 43. Nyergesúttya ~ Drumu N'ergešuluí (út). 44. Jokobájúttya ~ Drumu Jokobăji (út). 45. Mohánka ~ Mohanka (l.).² 46. Mohankakúttya ~ Fintina Mohanči (kút). 47. Halombok : Halambak ~ Holumburi : Holumburile (sz., l., k.). Suvadásos, szakadásos hegyoldal és hegytető. 48. Báró tanyája ~ Toñeju Baronuluí. A falunak a br. Bánffy-család volt a legutóbbi időkig legnagyobb birtokosa; román mezőgazdasági

¹ Ma ezt a nevet nem használják, de ismerik a Kopazdombhoz tartozik. Csak a történeti adatok után való kérdezősködés alkalmával került elő.

² Két első nyelvkalauzom e névre ezt jegyezte meg: „Nem tuggyuk mi megérteni, hogy mi ügybe neveszték így“.

kisajátítás alkalmával birtokai legnagyobb részét elvesztette. E helyen a Bínffy-család tanyája körül a mezőgazdasági cselédek szaporodásával egy kis település keletkezett. 49. Hetyfarka ~ Kapu D'alu-luj. 50. Punytyica árok : Punytyica árka ~ Päräu Puñfítsi (á.). 51. Natypatak : Patak ~ Valeja čga mare : Valeja Poduluj. A falun keresztül folyó patak, a tulajdonképpeni Borsapatak neve. 52. Jokobájverőfénye ~ Fatsa Jokobáji (sz.). 53. Jokobájészka : Jokobájdosza ~ Dosu Jokobáji (sz.). Északos oldal. 54. Punytyica ~ Puñfítsa (sz.). 55. Jokobájhegye ~ D'alu Jokobáji (k.). 56. Bortolosáj : Bortoloséj ~ Bortološeja (sz., k.). 57. Bortolosájárka ~ Päräu Bortološeji (á.). 58. Bortolosájverőfénye ~ Fatsa Bortološeji (sz.). 59. Cserebokor ~ Čarabok (sz.). 60. Székélesty ~ Sekelešt (k.). 61. Gyulaji patak ~ Valeja Žuli. A tőszomszédos Gyula felől folyó patakocska neve. 62. Finájészakja : Finájdosza ~ Dosu Fináji (k.). 63. Fináj ~ Finaja (sz., k.). 64. Finájból való szöllő ~ Žija đim Finaja (gyü., sz., k.). 65. Finájlábja ~ Pfičoru Fináji (sz.). 66. Bikarét ~ Bikarit (k.). 67. Bikarétből való kút ~ Fintina đim Bikarit (kút). 68. Finájészakja alatt való rét ~ Ritu đim Dosu Fináji (sz.). 69. Moriska ~ Moriška (sz., k.). Azon a helyen régen malom volt. 70. Köveshágó alatt való rét ~ Ritu sup Kišagäu (sz.). Régebben, sőt még ma is gyakran *lotu Mošulu* névvel illetik. 71. Tanyaji út ~ Drumu Tañejuluj. A Báró tanyája [48] felé vezető út neve. 72. Halambak alatt való rét : Nagyrét : Rét ~ Ritu mare : Rit (sz.). Kaszáló volt, de a román mezőgazdasági kisajátítás után feltörték. 73. Köveshágó ~ Kišagäu (sz., k.). 74. Csubáj ~ Čubaja (sz., k.). 75. Csubájárka ~ Päräu Čubáji (á.). 76. Csubájból való kút ~ Fintina đim Čubaja (kút). 77. Natypetyeráj ~ Peferaja čeja mare (sz., l.). 78. Petyerájárka ~ Päräu Peferáji (á.). 79. Kicsipetyeráj ~ Peferaja mñika (sz., l.). 80. Kicsipetyerájba való kút ~ Fintina đim Peferaja (sz., k.) 81. Petyeráj-réttye ~ Ritu Peferáji (k., sz.). 82. Csurgovásárka ~ Päräu Čurgovašuluj (á.). 83. Csurgovás ~ Čurgovaš (sz., k., l.). 84. Csurgovás-réttye : Csurgovás alatt való rét ~ Ritu Čurgovašuluj (k., sz.). 85. Keresztájbeli,ek ~ Kreštejeni. A Keresztájban az út mellett [13] keletkezett kisebb település neve. 86. Szöllőbeli,ek ~ Žijeri. A Szilimáj [30] tájékán keletkezett kisebb, a falutól elkülönülő település neve. 87. Paduricsaárka ~ Päräu Páduriči (á.). 88. Paduricsa ~ Páduriča (sz., k.). 89. Keresznél : Kruca ~ Kruče (sz., k.). 90. Cseráj ~ Čeraja (sz., k.). 91. Cserájból való kút ~ Fintina đim Päräu Čereji (kút). 92. Cserájárka ~ Päräu Čereji (á.). 93. Akasztófa ~ Kastáj (sz., k.). 94. Barkarija ~ Barkarija (sz., k.). Egy ma is élő Pap János nevű embernek ez volt a csúfneve; két első nyelvkalauzom szerint hihetőleg róla ragadt e területre a név. 95. Fláminduj ~

Flámind (sz., k.). 96. Romántemető ~ Tsiñfirimu rumuñesk. A románság temetkezőhelye. 97. Magyartemető ~ Tsiñfirimu unguresk. A református és kis mértékben római katolikus magyarság temetkező helye. 98. Kókut ~ T'okutu (sz., k.). 99. Kókútárka ~ Päräu T'okutuluj (á.). 100. Kókútúttya ~ Drumu T'okutuluj (út). 101. Keresztréttye ~ Ritu la Kručē : Ritu in Kapu Satuluj (sz., k.). A falu alsó végén, a Keresznél [89] lévő rét. Régebbi neve : Gyarmati rétye ~ Ritu D'armatáji. 102. Kókútkúttya ~ Fintina T'okutuluj (kút). 103. Kövektől való kút ~ Fintina Pfetrlor (kút). 104. Köveknél ~ La Pfetri (sz., k., l.). 105. Kövekhez való út ~ Drumu Pfetrlor (út). 106. Kövektől való árok ~ Päräu Pfetrlor (á.). 107. Birtynél való rét ~ La Birt : Šesu Birtuluj : Ritu d'ela Birt (k., sz.). A közlök szerint „vót ott éty fogadó régebben“ (vö. román nyelvjárási *birt* 'korcsma'). 108. Észak : Dosz ~ Dos (sz., k., e.). 109. Dosz alatt való rét : Észak alatt való rét ~ Ritu de su Dos : Ritu la Dos (k., sz.). 110. Báró erdeje ~ Pádureia Baronuluj (e.). A báró Bánffy-kastély parkjának folytatásában levő erdő ; részben ültetett fenyves. 111. Horgos ~ Horgoš. 112. Csátátye ~ Čatafē. Mikor a történeti helyneveket végigkérdeztem, a közlök egyike erre a helynévre ezt a megjegyzést tette : „Nem is szereplik eszt a nevet, csak az öregektől hallottuk, hogy vót.“ 113. Dobokaji hegy ~ D'alu Doboči (sz., k., l.). A tőszomszédos Doboka határára rugó terület. 114. Kókúthígya ~ Podu T'okutuluj (híd). 115. Kicsihágó ~ Hagāgaš : Kišagāu. Meredekes útrészlet környékén lévő településrész és legelőterület neve. 116. Hágóji kút ~ Fintina d'in Hagāu. 117. Fenyves ~ Braz. Ültetett fenyőerdőske neve. 118. Keresztájgorca ~ Gortsu Kresteji (k.). A borsai népnyelvben *gorc* 'gödör, vápa'. 119. Szilájgorca ~ Gortsu Siláji (kevés sz., k.). 120. Csikókert. A br. Bánffyak régen itt tartották a csikókat. 121. Majorba ~ Maiorišta. A bárónak egy kertésze lakik és egy majorja van ott. 122. Árkak köszt ~ Įntre Päraje (disznólegelő). 123. Lónaji út ~ Drumu Loñi (út). A tőszomszédos Kendilóna felé vezet. 124. Topánréttye ~ Ritu Topanuluj (k.). 125. Fauristya rétye ~ Ritu Faurisfi (k.). 126. Csonka malma ~ Mōra Čonkuluj. Állítólag egy csonkakezü Bánffy báróé volt ; ez 48-ban vesztette el a kezét. 127. Kerülő ~ T'iralāu (sz.). 128. Ográda ~ Ograda (sz., k.). A Gyulaji patak [51] és a Malomárok [129] között lévő, kerítéssel körülvett földek neve. 129. Malomárok ~ Päräu Mori. A Gyulaji patakából elvezetett malomárok neve. Vize ma is hajt egy kis malmot. 130. Vajaskút : Vájaskút ~ Vajaškut (kút) [Hgy.].¹

¹ Közlő Varga Mihály (81), Varga István (77), Varga Mihály (53), Huszár Mihály (52), Varga János (52), Sánta János (35).

Fel kell hívnom a figyelmet az itt közölt kolozsborsai helynévanyag je-

KOLOZSGYULA

1462: Ladislaus Porkolab de *Jula* [Dl. 27049/EM.]. 1468: Ladislaus de *Jula* [OL. Dl. 23795/EM.]. 1508: Johannes Walkay de *Gywla* [BánffyOkl. II, 424]. 1524: Marthinus Valkoy de *Ghywla* [i. h. 520]. 1587: *Gywla* [Mike gyűjt. Regestr. Arend.]. 1670: *Giula* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XXXVIII. 1007]. 1700, 1722: Poss. *Gyula* [OL. Gub. Közig. Összeírások, Doboka Sup.]. 1701: *Gjula* [Mikó lt. i. h. 1016]. 1724¹: *Gyula* [JósHb. Fasc. III. No. 66]. 1808: *Gyula* [Lipszky]. 1831: *Gyula* ~ *Zsula* [ConsTrans.]. 1839, 1899: *Gyula* ~ *Sula* [Lenk — B. L., Az Erdélyi részek Helységnévtára. Kvár, 1899]. 1877: *Gyula* ~ *Giula*: *Sula* [Dvorzsák, Hnt.]. 1909, 1921: *Kolozsgyula* ~ *Giula* [MoldTog. Martlstr.]. 1942: *Gyula*: *Kcolozsgyula* ~ *Žula* [Hgy.].

1693/XVIII. század: Megyes kertben. Az Templom old[alban]. Alsó-Szt Márton Matsk[á]s felé menő orsz[á]g uttyán felyül valo verő fény Lab szánto föld. az Szalaban menő ut. az ördög kutban levő verő feny[es] oldal... a Szalatul le jövő utol el kezdve... Bodonkut felé. Az ördög kutban... Szt. Marton Macskás felől dél felől az erdő alatt (sz.). a Torok. Also-Szt Marton Matskás felől valo vegin az Falunak az eszacos oldalából... az fel járo földek felől valo szellyében (sz.). a verőfényes oldalban (sz.). az eszacos oldalnak az allyáb(an) az erdő felől a kuton fellyül (sz.). Borsa felől valo forduloban... lévén irotványa a kökutnál az Szalai kapuson kívül Gyula felől (sz.). Szálában levő falu helyt. To helyt és egyéb kaszál(o helyt). a Szála felé ki menő ország uttyán alol az [verő]fényes oldalban. a Cs[ü]ged erd[e]je felől [le] jövő viz mosasos nagy árok. a

lenkori részének egyik hiányosságára, a belsőség helynevei közlésének elmaradására. A belsőség területéről ismert helyneveket többszöri borsai tartózkodásom ideje alatt itt felsorolt nyelvkalauzaimtól természetesen éppen úgy kikérdeztem, mint a határneveket. A térkép és róla a nyomólemez is elkészült, sőt a dúc be is volt tördelve az utolsó kefelevonatba, mikor észrevettem ezt a hiányt. Sajnos, az a jegyzőkönyvem, amelybe annak idején e neveket leírtam, 1944 őszén — saját hibámon kívül — elkallódott vagy megsemmisült. E jegyzeteket pedig most a helyszínen, érthető okokból, nem tudom pótolni. Megjegyzem azonban, hogy a falu belső területén mindössze t i z e n k é t helynevet tudtam összegyűjteni, ezek közül is egyik a határon átfolyó (fel is jegyzett és előbb is közöli) Borsapatak helyi *Natypatak*: *Patak* neve. Még két-három névre emlékszem a szomszédos Kolozsgyula felé vezető utca *Gyulaj-ucca* és a *Nagy-ucca*, valamint a Patakon átvezető nagy fahíd *Natyhíd* nevére (A román névalakokra nem emlékszem biztosan, s azért nem is emlitem meg őket). — Remélem, hogy nyugodtabb időkben ezt a jelentéktelen hiányt pótolhatom. Jelentéktelennek azért nevezem e hiányt, mert emlékezetem szerint a többi nev. mint az előbbi négy is, nemcsak csekély száma, de közönséges volta miatt sem nyújtott semmi különlegeset.

¹ Innen kezdve, a XVIII—XIX. században ez a szinte kizárólagos alak.

Felső nagy Toh gáttjától fogva a verő fényes oldal. a Gyula felől Csügedre menő ország uttyán fejül. Csüged uttya mellett. öreg Tho helyének gáttya mellett az Also-[Szt. Marton] Macskás felé fel menő ország uttya mellet a Verő fenyb(en). az Oláh Beszerika alatt [Hodor lev.]. — 1716: egj darab pojána nevű irotvány kaszálo hely (k.) [JósHb. Fasc. III. No. 68]. — 1742: Orda Kút n. h.-en (e.) [Kornis lt. Fasc. XL]. — 1754: a' kő kút árkan innen (sz.)... a' mely föld a' Labontzok árkan innen az útig lejő. — A' Borsa felé valo Fordulora: A' Csorgoba (sz.). a' Borsára menő országuttya. a Mal(o)m. A' Malom tövissibe. — A' Sz(ent) M(árton) Matskás felől valo Forduloba: Az irott könél (sz.). a Lobontzok árkára jó véggel más (sz.), szomszédgya... felyül a Szala uttya. A' Lobontzok árka mellett (sz.),¹ szomszédgya édgylfelől az árok, felyül a' Csere. A' Kő kút árkára rug véggel (sz.). Az Ecclesia erdeje között (sz.) [Conscr. II, 33, III, 102, IV, 30]. — 1757: Az Borsa felől valo forduló: La Per (sz.). La Varze (sz.). In Vale Hirsanbi (! sz.). La Fontine Csoltanuluj (sz.). La Sovara (sz.). La Facze (sz.). Az Malmok kőszit valo Ret (sz.). A Doszu Mori (sz.). Sztupatura Mori (sz.). La Gyalu Hersenji. A Csorgonál (sz.). — Az Felső Forduloban levő földek: In Gyalu De szupre Doszuluj (sz.). Szub Doszu (sz.). Rezeru (sz.). Rozoru (sz.). In Paro Donyi (sz.). In Rozoru Doszuluj (sz.). Az ördög kutnal (sz.). La Drumu Kicsedu. La Drumu Széli. A Szalab(an) (sz.). — Az Tolvajok kuttyanal (e.). La Gyalu puszti (e.). Az Kis ordog kutnál (e.) [Szentkereszthy lt.]. — 1758: A Bűdös kutnál (k.). a Gyulai nagy Réttben (k.) [Hodor lev.]. — 1781: A Felső Fordulon... a Dombon (sz.). — Az also Fordulon... az oldalban (sz.). a' Malomnál (sz.) [A dési ref. egyhm. lt. Viz. jk. 163a]. — 1782: Felső forduló: Kis ördög kutban (k.). — Kitsed n. h. (irt. k.). az Gyulai határnak Dronya Pataka n. h. Napkelet felől valo részen, egy darab haszon vehetetlen kopasz oldal... (melyet) Szölő Hegynek fel fogni kívántak (t. i. a ref. egyház tagjai [i. h. 164b. — Szentkereszthy lt.]. — 1789: La Gyalu puszti v. Fundeture Ördögkutuluj (e.) [Szentkereszthy lt.]. — 1795: az Ördög Kut n. h.-en [uo.]. — 1816: Felső forduló: Az ördög Kut Hidjánál (sz.). a' Rossz árokbéli Föld (sz.). a' Kis ördög-Kutban (sz., k.). az Ádám Irotványánál (sz.). Az oláh Pap Földgye mellett (sz.). a' Falu végin a' Doszba (sz.). a' Rosz ároknál (sz.). a' Szekeres Ur Irotványánál a' Dőszba (sz.). a Sántz-béli Tőrök buza Föld (sz.). — Alsó forduló: a' Dobogon (sz.). az akasztó Fánál (sz.). a' Harsányban (sz.). a' Varcza Ösvénnyel mellett (sz.). — Kaszáló: a Nagy Ördög Kutban a' patak mellett.

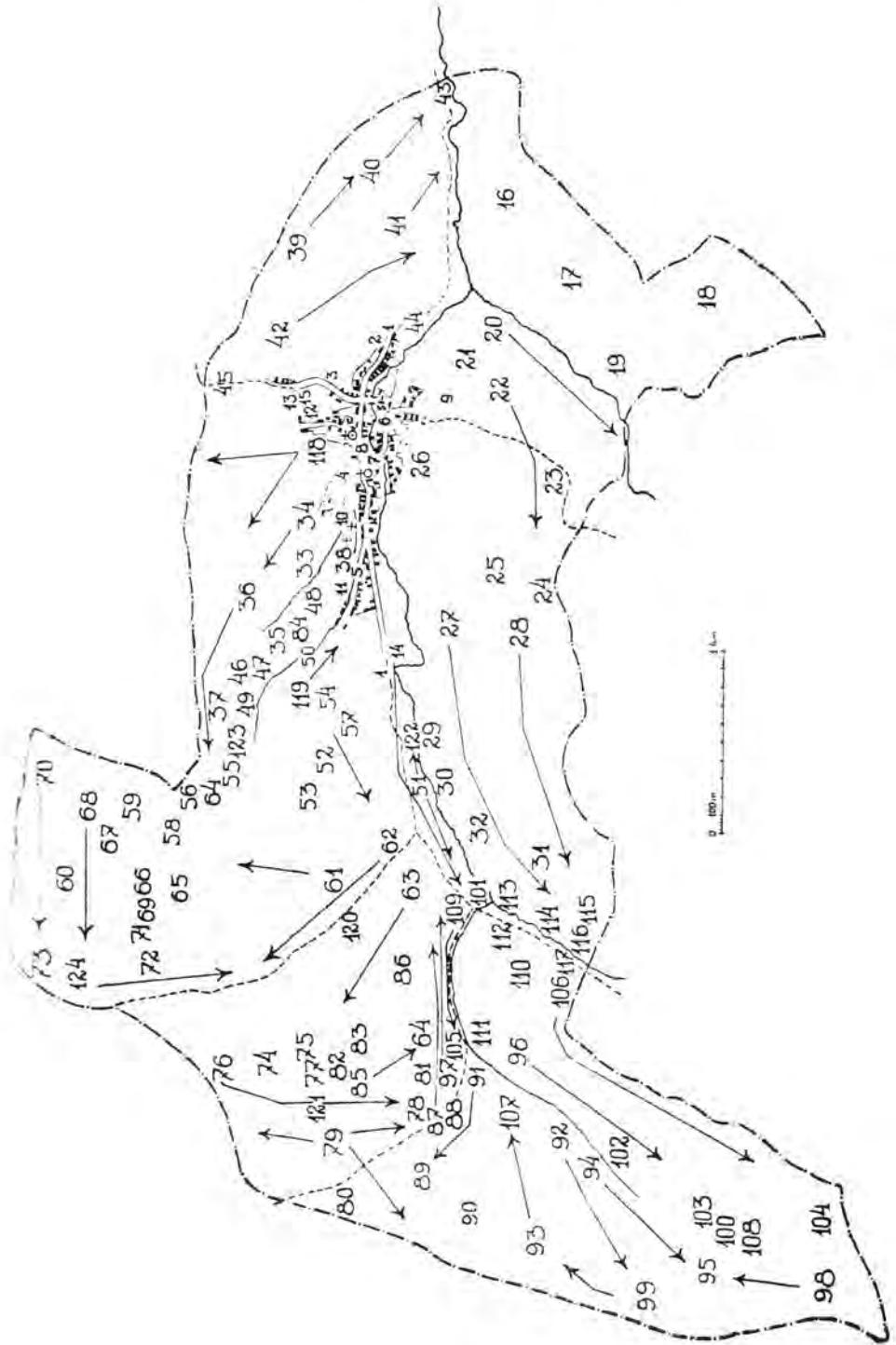
¹ Máshol ugyanabban a forrásban: „a Labontzok ketté szakadott árka.”

Az Ördög Kut gáttján áll. a' Csügeti Széna Fű. a' Szalában a' Szilvásnál. — Erdő: La Doszu Styubejului (!). La Doszu Kitsegyuluj. a' Gyálu pusztin. La Padurá Kornisi. La Gyálu puszti [uo.]. — 1845: A Sz. Márton felől való Forduloban a rosz árok n. h.-ben (sz.). — Az also fordulon La szinyi (?) mari vagy Harsany (sz.) [A kidei ref. egyhk. lt. Papi díjlevél]. — 1884: Kecséd (e.). Pusztahegy [Erdei mintaterék kimutatása]. — 1903: Rosz dombja és árka. Kecséd. Szala. Nyilak. Ördögkút. Pusztahegy. Észak. Sóvár. Várza. Varza. Malomészka. Malom verőfény. Malomverőfény. Pér. Hegy [Telekkönyvi vázlat]. — 1942: 1. Nagy-ucca ~ Ulitsa čęa mare : Ulitsa đin žos (u.). 2. Szűk-ucca ~ Strinturī (u.). 3. Csomafáji út ~ Ulitsa kätä Čumáfaja. A Csomafájára vezető utca és út neve. 4. Szöllőji út ~ Ulitsa la Čurgäu. A Csörgőhoz [10] és a Szöllőkhöz vezet. 5. Felső-út ~ Ulitsa đin sus (u.). 6. Túl a vizen ~ Ulitsa pästä val'e (u.). 7. Papkúttya ~ Fintina popi (kút). 8. Paphiggya ~ Podu popi (h.).¹ 9. Csörgő ~ Fintina đin đal : Čurgäu (kút). 10. Csörgő ~ Čurgäu (kút). 11. Čurgäoaş (kút). 12. Vaskúti út ~ Ulitsa pä dupä kurfe. A Vaskút [13] előtt a községben lévő udvar mögött vezető utca neve. 13. Vaskút ~ Oaşkut (kút). 14. Förcátkértek ~ Gređiň fortsate. A Szentmártonmacskás felé vezető út melletti, a román agrárreformkor kisajátított telkek neve. 15. Vaskút árka ~ Päräu Oaşkutului (á.). 16. Malomészka ~ Dosu mori (sz.). 17. Kisvárza ~ Oarzele m'ič (sz.). 18. Nagyvárza ~ Oarzele mari (sz.). 19. Cigányos ~ Tsigăneşť (sz.). Régen állítólag itt szoktak tanyázni a vándorcigányok. 20. Macskási patak ~ Val'ęa Măškaşului (p., k.). A Hosszumacskás felől jövő patak és a mellette lévő rét neve. 21. Köves ~ Pfetriş (sz.). 22. Sóvár ~ Šuvaru (sz.). 23. Hosszumacskási út ~ Drumu la Husäu (út). 24. Styubéj ~ Šfubej (sz., k., kút). 25. Gardu tsariňi (sz.). 26. Kértek ~ Gređiň (sz.). 27. Észak ~ Dos (sz., l.). 28. Északtető ~ D'asupra Dosului (l.). 29. Csölytánárka ~ Päräu Čolfeři (á.). Egykori tulajdonosáról nevezték el. 30. Paplábja ~ Labu Popi (l.). A görög katolikus egyházé volt. 31. Kituj Márja kúttya ~ Fintina Mari Kituluj (kút). Egy ma már nem élő asszonyról nevezték el. 32. Kősfęa lui Afim (l.). 33. Csörgő árka ~ Päräu Čurgäului (á.). 34. Szöllők ~ Žijile (gyü., l.). 35. Sánc ~ T'ęřtu (l.). 36. Hegyi érdő ~ Pădufęa pä đal (e.). 37. Sánc felet való érdő ~ Pădufęa đasupra T'ęřfuluj (e.). 38. Temető ~ Temefęu (te., sz.). 39. Hársámb ~ Hırşamba (sz., k.). 40. Malom tüvisse : Malom verőfénye ~ Stięi mori : Fatsa mori (sz.). 41. Fruntár ~ Fruntar (sz.). „A fost im fruňfa satului“. 42. Pér ~ Perī (sz.). 43. Borsaji út ~ Drumu kätä Borša. A Kolozsborsára

¹ E két utóbbi név a román papilak előtt lévő helyekre vonatkozik.

vezető út. 44. Naty Sándor tere ~ Šesu Puškašuluj (sz.). Egy Nagy Sándor nevű emberé volt, jelenleg a Puskás-csaladé. 45. Csomafáji hegy ~ D'alu Čumáfaji (sz.). A Csomafája felé eső hegy. 46. Hegy ~ D'al (k.). 47. Pap szöllője ~ Žija popi (l.). 48. Szász Ferenc ódalja ~ Kõstęa Piluluj (l.). Egy Szász nevű emberé volt; a román név utótagja az Indorean-család gúnyneve. 49. Berek árka ~ Părău Bărkuluj (á.). 50. Rosszárók ~ Părău ęel rău (á.). 51. Piger tere ~ Šesuri (sz., k.). Egy része ma is a Piger-csaladé. 52. Popászka ~ Popaska (e.). 53. Popászka ~ Kležije (sz.). 54. Rusz táblája ~ Tabla Rusuluj (sz.). A Rus-csaladé. 55. Diszpod ~ D'ispod (sz.). Állítólag egy ilyennevű ember lakott itt. 56. Dobogó ~ Dăbăgău (e.). 57. Kõstęa Popešř (sz.). 58. Kurmătura Kičęduluj (e.). 59. Kecset ~ Kičęđu (e.). 60. Számujila éke ~ Kotu lui Samuilă (e.). Volt tulajdonosáról kapta a nevet. 61. Kõkút ~ Fintina pęetri (sz., e.). 62. Dõny árka ~ Părău Dońi (sz., á.). 63. Nyilak ~ D'elũts (sz.). 64. Kurmătura Săli (e., sz.). 65. Gyula dombja ~ Dĩmbu lui D'ula : Dĩmbu lui D'ulõ (e.). 66. Agyagos ~ La lut (e., sz.). 67. Kecsetpojána ~ Pojana Kičęduluj (k.). 68. Kecsetészka ~ Dosu Kičęduluj (k.). 69. Püspöki Kārõj pojánája ~ Pojana lui Karõi (k.). 70. Brányistya ~ Brańiřta (sz., k.). 71. Hegyek kõszt ~ Įntre kõt (sz.). 72. Bărbănog (sz.). 73. Szala-szája ~ Gura Săli (k.). 74. Buna (kút). 75. Kõrisfasõrnál ~ Frasiń (sz.). Néhány kõrisfa volt itt. 76. Berek alatt ~ Su Bărk (k.). 77. Mõrgõ ~ Mărgău (sz.). 78. Szala-észka ~ Gređina řtiõpei (sz.). Egy Csomafái Lilla nevű nõ gúnyneve volt a ř'riõpa 'sánta' név. 79. Szalaverõfénye ~ Fatsa Săli (k.). 80. Pojény ~ Pojeń (k.). 81. Cigla ~ Tsigla (sz.). 82. Kostyub ~ Kořtub (kút). 83. Bũdõskút ~ Puturõsa (kút). 84. Iratkõ ~ Pęatra skriřa (sz.). 85. Cigla alatt ~ Su Tsigle (sz.). 86. Pojana ~ Pojană (k.). 87. Beleńaska (e.). 88. Papi nyilak ~ D'elnitsele popi (k.). A görõg katolikus egyház tulajdona. 89. Nyilak ~ Kležije (e.). Ez is a román egyházé. 90. Styubej észka ~ Dosu řtubejuluj (e., k.). 91. Kisõrdõkkút ~ Ordokutu m'ik (k., sz.). 92. Kornizsa ~ Kornĩza (k., e.). 93. Pirozsdombja ~ Rořija (e.). 94. Ördõkkút kõszt ~ Įntre Ordokuturi (k., sz.). 95. Kotu klořfi (e.). 96. Nagyõrdõkkút ~ Ordokutu mare (k., e.). 97. Ördõkkút ódala ~ Kõstęa Ordokutuluj (e.). 98. Észak ~ Dosuri (e.). 99. Kornizsa felett ~ D'asupra Kornĩži (e.). 100. Tõlváj kũttya ~ Fintina tilharilor (kút). 101. Ördõkkút higgya ~ Podu Ordokutuluj (h.). 102. Tėjcsaji árok ~ Părău Tejčei (á.). 103. Észak alatt ~ Su Dosuri (k.). 104. Tėjcsa ~ Tejča (l.). 105. Ördõkkút ódala alatt ~ Su kõstęa Ordokutuluj (k.). 106. Pusztahegy ~ D'alu Pusti (l.). 107. Piroshegy alatt ~ Su Rořija.¹ 108. Pojény ~ Pojeń (e.). 109. Ördõkkút réttye

¹ A magyar név a román tudatos fordításának látszik [vö. még 93].

Kolozsgyula helynévtérképe

Határa 2825 kat. hold

~ Ritu Ordokutuluj (k.). 110. Pusztahegy alatt ~ Su D'alu Pusti (l.). 111. Ördökkút szája ~ Gura Ordokutuluj (k.). 112. Pusztahegy alatt lévő kút ~ Fintina din D'alu Pusti (kút). 113. Vajda tere ~ Šesu Vojdi (k.). Vajda Sándor volt román miniszteré volt. 114. Szemmártoni patak ~ Val'ea đela Simărfîn. A Szentmártonmacskás felől jövő patak neve. 115. Benkő észka ~ Dosu Benculuj (l.). A Benkő-családé volt. 116. Szenkirájiné kútya ~ Fintina Sincrație (kút). 117. Benkő-tere : Benkőrétye ~ Val'ea Benculuj (k., sz.). 118. Hegy ~ D'al : D'alu luj Putsi (l.). Az utóbbi nevet már csak az idősebbek ismerik. 119. András árka ~ Părău luj Indrej (á.). 120. Szala úttya ~ Drumu Săli (út). 121. Sztupătura (k.). 122. Sáncoz között ~ Între șantsurî (k.). Ma már ritkán használt név. 123. Makfák között ~ Între kopăč (e.). 124. Szala ~ Sala (e., k., sz.) [Gergely Béla hgy.]¹

KOLOZSKOVÁCSI

1587: *Zalakowaczy* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]² 1700: Poss. *Kovacsy* [OL. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1722: *Pagus Kovatsi* [uo.]. 1754, 1767: *Kovarsi* [Conscr. III, 86. — Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 60]. 1808: *Kovácsi* [Lipszky]. 1831: *Kovátsi* ~ *Kévátsu* [ConsTrans.]. 1834: *Kovátsi* [Hodor lev.]. 1839: *Kovátsi* ~ *Kováts* [Lenk]. 1877, 1909: *Kovácsi* ~ *Coaciu* [Dvorzsák, Hnt. — MoldTog.]. 1913: *Kolozskovácsi* [Hnt.]. 1922: *Kolozskovácsi* ~ *Coaciu* [Martlstr.]. 1942: *Kovácsi* ~ *Kăpatș* [Hgy.]³

1754: A' Felső Forduloban: A' Csere alatt (sz.). a Csere. Kósmány alatt (sz.). az Ecclesia erdeje. A' Szőlő oldal ellenébe (sz.). Az Aszszu Patakban (sz.). A' Szilvás allyába (sz.). A Kósmány Völgyén (k.). — Az Also Határban: A Babutzi bérczen (sz.). a Babutzi határ között el menő út. A' Hidegkútnál (sz.). A' Banka hegy megett (sz., k.). a Kosmány n. erdőnek picisorján édgy darab erdeje volt az ... Eccl(es)ianak ... most is Padure Popinak neveztetik ... de elpusztulván innen a R(eforma)tus Magyar emberek tilalomba nem tartatott

¹ Közlő: Pop Gábor a Sándoré (51) román, Jakab Sándor (57) magyar és Pop Gergely (41) román.

² A községnev ez alakjának előtagjában a *Zalai*, másként *Zalaházi* (olv. Szalai, Szalaházi) család nevét sejttem. E családnak ugyanis többek között éppen ezen a vidéken Buda, Diós, Kölesmező és Szentmártonmacskása helységben is volt birtoka [vö. Csánki V, 635-6]. Hodor Károly Doboka megyének választói járásáról írva, megemlékezik Dorna, Mikó, Saroskutja, Urtelke és Szent Márton mellett egy *S z a l a* nevű pusztáról is, de közelebbről nem határozza meg helyét [vö. Hodor, Doboka megye esm. 596-8. — L. még alább *Szalo* alatt is].

³ Hodor szerint egyébként Kolozskovácsi 1396–1508 között *K o v á c s*-telke nevet viselt [lásd i. h. 591].

azért a Falu libere usualván mais számot tart hozzá [Conscr. III, 86].—
 1834: afalunak (!) also végiben . . . égy felöl a Mező ; más felöl az Oláh
 Parochiális Telek (telek). a Falu közepete táján a Verőfényes részen
 (ua.). a Falu dereka táján ; égy felöl az Oláh Ecclesia Parochialis
 Telke (ua.). a Falunak Templom felöl valo résziben . . . más felöl a
 Mező (ua.). a Falu közepete táján a Verőfényes részen az utza felső
 Során (ua.). — A F e l s ő F o r d u l o b a n : In Szutsábá (sz.). Lá
 fintina Bonki (sz.). Lá Szutsábá in Rezare (sz.). Lá Szilvás (sz.).
 Szubt Tufaje (sz.). In Vályá Száke (sz.). Lá Pruny in kápu Szátului (sz.).
 In Podurellye (sz.). Ugyan ott (t. i. In Podurellye) afel(!) járo (sz.).
 Lá fintiná Bonki a Patak . . . között (k.). Lá Pojáná Tomi az Erdő . . .
 között (k.). Lá Gurá Groptyí (k.). In vályá Száke (sz.). Ugyan ott
 (t. i. In vályá Száke) az észkan (sz.). Szubt Tufaje pe Válye (sz.).
 Szubt tufaje a közepső (sz.). Szubt tufaje afelső (! sz.). Lá Pruny in
 kapu Szatului (sz.). Lá Podurellye (sz.). In Szutsábá lá gura groptyí
 (k.). Gyelá gurá groptyi in Zsosz (k.). In fundu Szilasului (! k.). In
 Kasztá Vii . . . más felöl a rosz oldal (sz.). Ugyan ott (t. i. In Kasztá
 Vii) in dosz (sz.). Lá Pojáne égy felöl . . . Erdő (sz.). In Szutsába (sz.)
 Pe Szubt Tufaje égy felöl . . . Erdő (sz.). In Szilas (sz., k.). Lá Pojána
 lui Miháj mindenfelöl . . . Erdő között (k.). In Kasztá Zsii . . . afelette (!)
 lévő rosz oldal között (sz.). Szubt Tufaje az Also (sz.). In Kasztá
 Zsii (k.). Gyin Szusz gye szát (sz.). In Szilvás az Olá Ecclesia . . .
 Szomszédási között (sz.). Pinge (!) Pereu Szilvásului az O(láh) Eccle-
 sia . . . között (sz.). Lá kapu tufajelor (sz.). In Szutsebutzá (sz.). In
 Szutsebutze az Erdő . . . között (k.). Lá Kápu Tufelor (k.). In Pereu
 Szilasului az Arok . . . között (k.). Gyá Szuprá Szátului (sz.). In pot-
 verellye (sz.). Lá Pereu gyeusului (sz.). In Szutsebutzá az Erdő . . .
 Erdők között (k.). Lá kápu Tufajelor (k.). Gyin Szusz gye gregyiny
 alol a Kertek (k.). In Szilvás égy felöl az Arok (sz.). Lá Pereu Szila-
 sului (sz.). Lá Pereu Gyeusului égy felöl a Diosi határ Szél (sz.).
 Lá Szutsebutzá az Erdő . . . Szomszédágiban (k.). In Dungá Tufaje-
 lor. az Also Forduloba: Dupe gyálu Bonki (sz.). Szubt
 Kosztetsare dupe gyálu Bonki . . . a Szénafübéli nyilak végei szom-
 szédágiban (sz.). Peszte gyálu bonki (sz.). In gyelnyítze . . . más felöl
 a felette lévő rosz oldal szomszédágiban (sz.). In gyisare (sz.). In
 fugyisare (sz.). In Virvu Cserului (sz.). Subt Dosz (k.). Pegyálu(!)
 bonki álungu (sz.). In gyisare az Also (sz.). Ugyan ott (t. i. In gyi-
 sare) a hegyen (sz.). Szubt dosz (k.). Lá fintina Retse (k.). Lá Sztrin-
 tor Szubt dosz (k.). Lá fintiná Retse (sz., k.). Lá fintiná Retse in
 Dosz (sz.). Intre peráje (sz.). In Kápu Szatului Kinyepistyá a Kertek
 végei . . . között (sz.). In Gyisare a Refor(mátus) Ecclesia . . . közöt (sz.).
 Intre Peráje égy felöl az Arok (sz.). Szubt dosz lá Sztrintor (k.). In

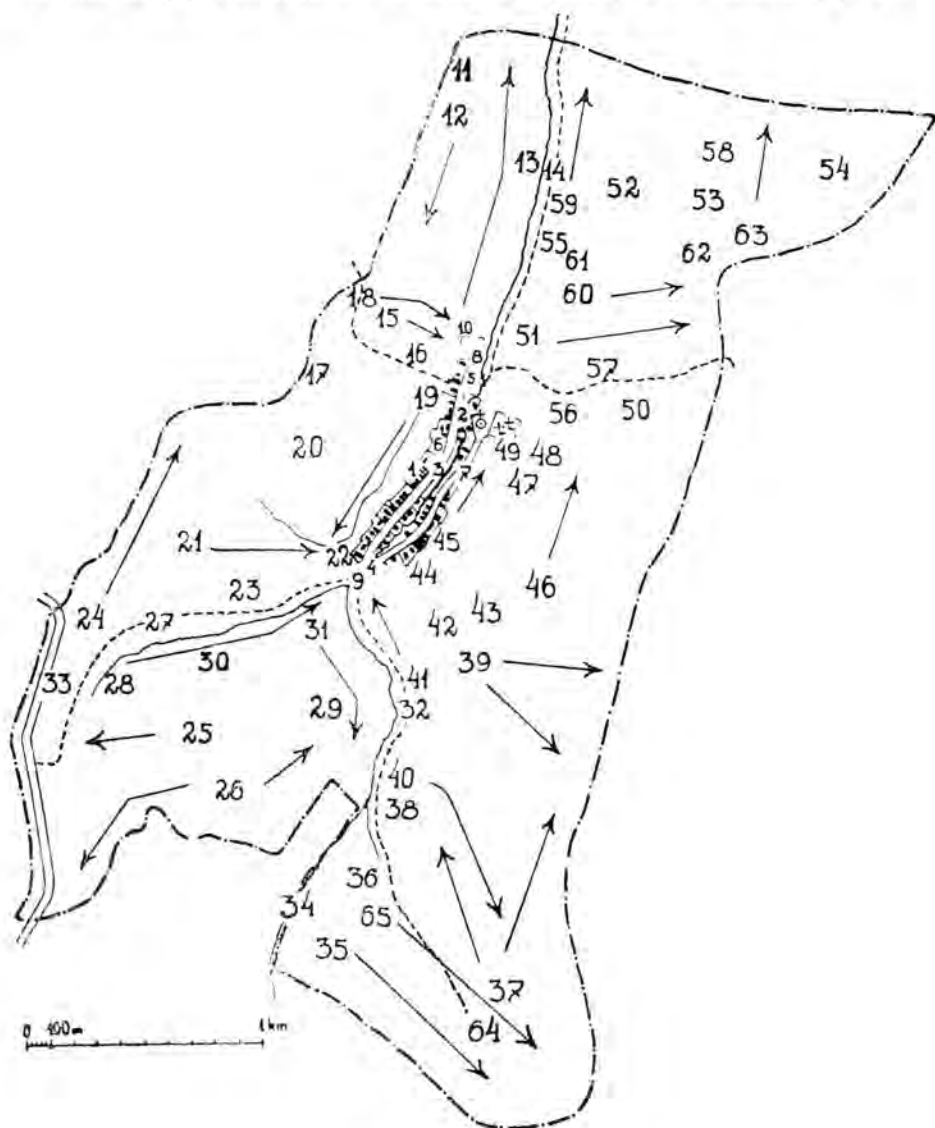
gyálu Beringenyilor (sz.). Lá Sztupeture a Falu retye . . . között (sz.). Pe Dímb (sz.). In Kasztá Glimejlor (k.). Lá gyálu Beringenyilor az olá Ecclesia . . . között (sz.). Intre hotáre égy felöl a Sojomkői Határ (sz.). Kinyepistyá inkápu (!) Szátului (sz.). In Kasztá Glimejlor (k.). — Minden esztendőben használható Kaszálok: In Ritu Szatului (k.). In Czinegyesz (k.). Ugyan ott (t. i. In Czinegyesz) alább gyekite (!) Zsisare (k.). In Csinegyesz (k.). In Csenegyestyk (! k.). In Csenegyesz (k.). a Sojomkői, és Ujfalusi Határok Szomszédságiban Lá ásztupeture (! k.). Lá Sztupeture az ujfalusi Határ . . . között (k.). — Erdő: lá Tufaje (e.). In Dosz (e.). Pe pitsoru Vei Szets (e.). lá Szutsebutze . . . más felöl a Diosi Határ Szél . . . Tölgyes és Cserés Erdő (e.) [Hodor lev.]. — 1842: gyásuprá retsi nevű hely (e.) [MNY. XXVIII, 179]. — 1912: La Podvarele. La Podvorele. La Vale szake. La vale sace. La Szilvás. La Tufaje. la kis pod. la pyatre. la pareu dialului.¹ Szucsávucza. Szucsabucza. La Szucsába. La Kerer. La Koszta Sii. La Dosz. Dupa gyalu Banki. Doszu gyalu Banki. La Funtina recse. La Cser. La Glinaje. La Glináje.² Falu rétje. La Gyusare. La Gyusere.³ La Grapa [Kataszteri térképvázlatok]. — 1942: 1. Fintina satului (kút). 2. Podu la beserika. A görög katolikus templomnál lévő hid. 3. Podu la križmafu (h.). Régebben itt egy kocsmá volt. 4. Podu la grof (h.). E helynév utótagja Dascál Vasilicá csúfneve volt. 5. Podu la Lodovika (h.). Az ittlakó Pap Ludovikáról nevezték el. 6. Ulitsa ča mare : Ulitsa mare (u.). 7. Ulitsa ča m'iká : Ulitsa m'iká (u.). 8. Kapu satului đin žos. A Borsaujfalu felé eső falurész. 9. Kapu satului đin sus. A Diós felé eső falurész. 10. Stupătura (sz.). Ma már nem emlékeznek arra, hogy itt malomgát lett volna. 11. D'alu Šínfeyluj (sz.). A Sólyomkő felé eső hegy. 12. D'išpre (sz.). 13. Val'ea (p., sz.). A községen átfolyó patak és a mellette lévő földek neve. 14. Drumu katá Ujfalău. A Borsaujfaluba vezető út. 15. Parău gropfi (á.). 16. Sorošu : Drumu la Soroš. A Bábocba vezető út neve. 17. D'alu Bábutsuluj (sz.). A Báboc felé eső hegy. 18. Grōpa (sz.). 19. D'in sus de grădiń (sz.). A kertek mögött lévő földek neve. 20. Podvareļ'e (sz.). 21. Părău văii săč (á.). 22. Val'ea saká (sz., k.). 23. Pfičor (sz.). 24. Păduřea găjińi (e.). 25. Silivaš : Silošaš : Silvaš (sz.). 26. Tufoje (l., sz.). 27. Drumu pă Silivaš (út). 28. Parău Silivašuluj (á.). 29. Poiană (l.). 30. Fintina đin Silivaš (kút). 31. Su tufoje (sz., l.). 32. Drumu la Fintina Bōńki (út). A falu egyik legnépesebb családja a Banka-család. 33. Drumu tsári. A Koložsvárt Borsaujfaluval összekötő megyei út neve. 34.

¹ Az egyik kataszteri térképen „la pareu diosului“ alakban szerepel

² Uo.: „glimeje.“

³ Uo.: „Gyinsare“.

Parau D'euşului (l., p.). A Val'ea [13] felső, Diós felé eső része. 35. Sučebutsa (l.). 36. Dîmbu : Dîmbu luî Keşa (l.). 37. Sučaba (l.). 38.

Kolozskovácsi helynévtérképe

Határa 1983 kat. hold!

Kišpod (l.). 39. Kararil'e (l., e.). 40. Grõpa Sučebi (á.). 41. Rîtu čel sâtesk (sz.). 42. Kožman (sz., l.). 43. Fundu Kožmanului (sz.). 44. Kõsfeã žiji (l.). 45. Dosuts (sz.). 46. Dosu (l.). 47. Su Dos : D'elnits (sz.). 48. Dupã D'alu Bõnki (sz.). 49. D'alu Bõnki (sz.). 50. Iertãgiele

(k.). 51. Fintina reče (sz., kút). 52. Glimeje (k.). Néhány kis, meredek halom neve. 53. D'asupra Čerului : Padurğa popi : Kležije (l.). Erdő volt, ma újból erdősítik. 54. Čeru (e.). 55. Ritu satului (sz.). 56. D'alu Berińdeńilor (k.). Állítólag azért nevezik így, mert a nádasberendiek itt járnak át Borsára. 57. Drumu Žuli (út). Kolozsgyulára vezet. 58. Hagau (sz.). 59. Barkuril'e (sz.). 60. Grępa Fintini reče (á.). 61. Pingă rit (sz.). 62. Kęstęa Čerului (k.). 63. Su Čeru (sz.). 64. Fintina Bęnki (kút) [Gergely Béla hgy.].

MACSKÁS

1283—1414/1568 : Nobiles de *Machkas* [Csánki V, 375]. 1307 : *Mochkas* [uo.]. 1310 : Terra, alább: poss. *Machkas* [uo.]. 1332—1337 : Sacerdos de *Mochkas*. *Mochkas* [uo.]. 1339, 1461 : *Machkas* [uo.]. 1368, 1510 : Poss. *Machkas* [uo.] 1415 : *Maczkas* [uo.]. 1418 : villam *Machkas* [uo.]. 1435 : Lucas de *Machkas* [OL. Dl. 26776 EM.]. 1462 : *Machczkas*. Johannes de *Machkas* [Csánki V, 376. — Dl. 27049 EM.]. 1468 : *Machkas* [uo.].

A kolozsmegyei Borsavölgyén ma három Macskás névvel illetett község: Hosszú-, Magyar- és Szentmártonmacskás van. A fenti adatok tanúsága szerint a XIV. század legelejéig „terra-“, illetőleg „possessio“-ként csak az egyszerű *Machkas* ~ *Mochkas* alakra bukkanunk az oklevelekben, 1313-ban azonban megjelenik már a Felsőmacskás (Poss. *Machkas superior*) név is. Innen kezdve egészen a legújabb korig a különböző előtagú Macskások egész sorozatával találkozhatni. Nehéz megállapítani, hogy a mintegy tizenhatféle megkülönböztető jelzőt viselő Macskás közül melyik helynév rejt önálló községet, s melyik pusztán névváltozatot, illetőleg névpárt. Csánki V, 375 a középkorból kilenc Macskást sorol fel, de már ő is megjegyzi, hogy e kilenc név nem kilenc egymástól különböző helységet jelöl [i. h. 377]. Az azonosítási kísérlet előtt azonban ezt jegyzi meg: „Hogy... a felsorolt nevek közül melyek vehetők esetleg azonosoknak, az előttem levő adatokból biztosan megállapítanom nem sikerült“ [uo.]. Az alábbiakban magam is csak fentartásokkal igyekszem összekapcsolni a tizenhat-féle Macskás név közül azokat, amelyek egybetartoznak. Az itt következő meghatározásoknak egyike-másika tehát semmiképpen sem tekinthető véglegesnek. Valószínűnek látszik, hogy nem egy — főként a középkorban említett — Macskás azonosításának kérdése egyáltalában meg sem oldható, mert nincs valószínűség arra, hogy a középkorra vonatkozólag újabb adatok kerüljenek elő. Az újabbkori, mindeddig még ismeretlen források azonban rejthetnek még nyomravezető adatokat.

— Ezeknek előrebocsátása után a következőkben az egyes Macskásokra összeállítható adatok mellett saját észrevételeimet sorolom fel.

* Alsómacskás

1667: *also Maczkas* [Bf. Rok. Lázár lev. 32 Fasc. 2. sz.]. 1693-XVIII. század: „*Also Matskás* felé menő ország uttya“ [Hodor lev.].

A kolozsmegyei Gyula (ma: Kolozsgyula) földjeinek felsorolásában fordul elő az „*Also Matskás* felé menő ország uttya“. A két említésből biztosan nem állapítható meg, hogy e név melyik Macskásra vonatkozik. Valószínűnek látszik, hogy ez esetben a legalsó Macskásra, Hosszúmacskásra kell gondolnunk.

* Alsószentmártonmacskás

1693/XVIII. század: *Also Szt. Marton Matskás* [Hodor lev.]. 1712: *Also Szent Márton Macskás* [JósHb. Fasc. XLI. No. 2]. 1724: *Also Sz. Marton Macskás* [i. h. Fasc. III. No. 76].

Az 1693-ból való forrásban a (kolozs)gyulai földek felsorolása-kor ezeket olvashatni: „az *Also Szt. Márton Matskás* felé menő ország uttyán feljül valo verő fény Lab szánto föld.“ Alább „az *Also Szt. Marton Matskás* felől valo fordulo“-t, majd egyszerűen csak az „*Also Matskás* felé menő ország uttyá“-t említi.¹ Az 1724-i forrásban Alsószentmártonmacskást együtt emlegetik Hosszúmacskással és Csepögömacskással. Ebből arra következtethetünk, hogy Alsószentmártonmacskás a mai Szentmártonmacskás táján feküdhett. Minthogy éppen a XVII. század közepétől kezdve a XVIII. század végéig egy Felsőszentmártonmacskás nevű helységet is említenek, teljesen valószínűnek látszik az, hogy a mai Szentmártonmacskás vidékén két-alighanem kisebb település lehetett; az egyiket, a patakocskára l s ó b b részén fekvőt A l s ó-, a felsőbb részén fekvőt F e l s ő s z e n t m á r t o n m a c s k á s n a k nevezhették. — A középkorban említett Felsőmacskás név alighanem a még osztatlan Szentmártonmacskásra vonatkozott. A fennebb említett 1693-i *Also Macskás* — mint fennebb is vélekedtem — valószínűleg nem Alsószentmártonmacskásra, hanem esetleg a legalsó Macskásra, Hosszúmacskásra utalhat.

* Botosmacskás

1398: *Bothos Machkas* [Csánki V, 375]. 1450: Poss. Zentmarthon Machkasa alio nomine *Bothos Machkasa* [i. h. 376].

¹ Ugyanannak a forrásnak egyik helymeghatározásában még ezt is olvashatni: „*Also Szt. Marton Matskás* felől valo vegin az Falunak az eszakos oldalából .. az fel járo földek felől valo szellyében“ (e.) [L. még előbb a 127-8. l.].

Mint a reávonatkozó 1450-i adatból látható, a Botosmacskása név tulajdonképpen a Szentmártonmacskása község másik neve. A *Botos* előtag kétségtelenül ilyen nevű család birtoklására mutat. Kolozs megye nyugati felén Méregjő (Meregyő) vidékén volt egy, a középkorban jelentős szerepet játszó Botos nevezetű család. Ezt ott Bernaji, Birneji, Mergei vagy Meregyői, Belényesi, Szentkirályi vagy Kalotaszentkirályi elő-, helyesebben származást vagy birtoklást jelölő névvel Botos Vajda, Vajda Botos, illetőleg Vajda néven említik. Ez az egyébként román eredetű család alighanem a krassószörénymegyei Birna községből vándorolt be Kolozs megyébe, s itt éppen Méregjőn, illetőleg vidékén birtokolt. Bár nincs adatunk reá, valószínűnek kell tartanom, hogy vagy e család valamelyik tagja, vagy egy másik Botos-család bírhatta egy ideig, a XV. század közepe táján Szentmártonmacskást; innen származhatott e Macskásnak a Botos előtagja.¹

* Csepegőmacskás

1439: *Csepegesmachkasa*. Poss. *Chepegemachkasa* [Csánki V, 375].
 1440: *Chepegemachkas* [uo.]. 1446, 1461: *Chepegewmachkas* [i. h. 376].
 1460: *Chepegewmachkasa*. Ladislaus Almadí dictus de *Chepegewmachkas* [uo. — Dl. 27034/EM.]. 1461: *Cepege Machkas* [Csánki V, 376].
 1462: *Chepegemachczkas*. Ladislaus de *Chepegomachkas* [uo. — Dl. 27049/EM.]. 1469: Ladislaus Almadj de *Chepegemaskas* [OL. Dl. 26796/EM.]. 1473, 1525: Poss. *Chepegew Machkas* [Csánki V, 376]. 1478: *Chepegew Machkasa* [uo.]. 1479: *Chepegewsmachkasa* [uo.]. 1491, 1525²: *Chepegeomachkas* [uo.]. 1610: *Chepegeo machkas* [JósHb. Fasc. III. No. 69]. 1675/XIX. század: *Csepegő Matskás* [Lészai lev.]. 1716, 1724: *Csepegő Mackás* [JósHb. Fasc. III. No. 68—9]. 1727/XIX. század: *Csepegő Matskas* [Lészai lev.].

Csánki V, 377 a kolozsmegyei Macskások meghatározása alkalomával úgy vélekedik, hogy mivel Kolozsvártól északra egy Csepegő nevű „puszta” van, itt kell keresni a középkorból ismert Csepegő(s)-macskás helyét is. Szerinte így „Csepegő(s)-Macskásból Csepegő puszta lett.” Egy jóval későbbi, 1675-ből származó forrás XIX. századi átíratában bizonyos Szentmártonmacskáson levő javak összeírásából ezt jegyeztem ki: „Az ország uttya mellett Csepegő Matskás felé a Lo-kert nevezetű Hely udvarház-hely . . .” [Lészai lev.]. Ebből kétségtelenül arra következtethetünk, hogy a kérdésbenforgó Csepegőmacskás Szentmártonmacskás közvetlen szomszédja volt.

¹ A Botos-család középkori történetére vonatkozó adatokat l. Csánki V, 343—6.

² Mindkét évből a forrás újbabkori másolat.

Mínt hogy pedig az említett Csepegő nevű helyen aligha lehetett helység, valószínűnek látszik, hogy az alatta lévő községet, Magyar-macskást illeték — adataink szerint — a XVIII. század végéig a Csepegő(s)macskás névvel. Ez annál is valószínűbb, mert egy 1727-ből való forrás XIX. századi másolatában három Macskást: Hosszu-, Felsőszentmárton- és Csepegőmacskást említ.¹ E három közül Hosszúmacskás ma is ilyen néven kolozsmegyei község, szomszédságában van Szentmártonmacskás; ezt az 1727-i forrás éppen helyrajzi okok miatt Felsőszentmártonmacskás néven említi. A Csepegőmacskás név tehát a *Csepegő* nevű hegy alatt lévő, ma Magyar-macskásnak nevezett község egyik előbbi neve. Ez utóbbi név csak a XVIII. század végén akkor tűnik fel, mikor már a Csepegőmacskás névre néhány évtizede nincsen adatunk.

Megjegyzendőnek tartom, hogy ez a Csepegőmacskás, egyebek mellett a XVIII. század elején, alighanem a kuruc-labanc háborúk idején részben elpusztulhatott. Mikor ugyanis 1716-ban br. Jósika Imre fiainak, Józsefnek és Mózesnek anyjuktól, Rácz Krisztinától maradt javait összeírják, a conscriptioiban ez olvasható: „Csepegő Macskási² Portio. Vagyon ezen Portioban egy pusztahely, ezután nyíl szerent jarando szántó földek és széna rétek, mivel minden esztendőben nyíl szerent szokták az határt egymás közt fel osztani a Falusiak“ [JósHb. Fasc. III. No. 68]. Néhány évvel később, 1724 meg vallatnak azokban a kérdésekben, hogy „Doboka vármegyében Csepegő Macskás nevű mostani Pusztaprædiumba(n). Nehai... Galgai Rácz Peter Ur(na)k hánj ház helljei voltanak kik vicinitasiban? most kik birják? quo Jure?“ [i. h. No. 75]. A vallók, szám szerint kilencen, mind Hosszúmacskásról valók: Közülök az egyiket Csepegő Györgynek,³ a másikat Csepegői Simonnak nevezik. Ezek vagy elődeik minden bizonnyal az elpusztult Csepegőmacskásról húzódtak be a közeli Hosszúmacskásra s innen származik vezetéknevök.⁴ Mind az 1716-i, mind az 1724-i adat tehát Csepegőmacskást már pusztafaluként említi.

¹ 1724-ben Hosszúmacskással, Alsószentmártonmacskással és Gyulával együtt említik „Csepegő Macskás“-t [JósHb. Fasc. III. No. 76].

² Itt és alább a szövegrészeket magam ritkítottam.

³ Ez alighanem azonos azzal a román jobbaggyal, akit egy másik 1722-ből való forrás szintén Hosszúmacskásról Csipigan Györgyi néven emleget [OL. Gub. Közig. összeírások. Doboka Sup.]. Tarsa vagy valamelyik rokona, Csepegői Simon már egy 1700-ból való forrásban is szerepel [uo.].

⁴ Éppen származási helyök birtokviszonyainak ismerete miatt kerülhetek bele a birtokváltás tanúinak sorába.

*Diósmacskás

1343: *Gyosmachkas* a parte possessionis Machkas Joseph (!) usque viam euntem ad Cluswar [Csánki V, 375]. 1356—8: Nicolaus dictus Kerek et Johannes filius Martini nobiles de *Gyos Machkas* [OL. DI. 26752/EM.]. 1357: *Giosmachkas*. Poss. *Gyosmachkas* [Csánki V, 375]. 1423: Poss. *Diosmaczkas* [uo.]. 1507: Poss. *Dyosmachkas* [i. h. 376].

Ha lehetségesnek tartjuk azt a következtetést, hogy az egyik Macskás a Diós megkülönböztető-nevet a borsavölgyi Diós ~ Gyós község nevéől kapta,¹ valószínűnek látszik, hogy a hozzá, t. i. Dióshoz legközelebb eső Szentmártonmacskás névváltozata lehet a Gyósmacskása ~ Diósmacskása név. Csánki V, 377 valószínűnek tartja, hogy Diósmacskás más, mint Felsőmacskás. Magam ennek az egyébképpen semmivel sem bizonyított valószínűségi megállapításnak, az előbbi feltevés alapján, éppen az ellenkezőjét látom valószínűbbnek.

*Felsőmacskás

1313: Nicolao filio Gregorii de *Machkas superiori*. in ipsa terra *Machkas superiori* [OL. DI. 26781/EM.]. 1493, 1509: *Felsew Machkas* [Csánki V, 376]. 1509: *Felsewmachkas* [uo.].

Valószínűleg azonos a XVII-XVIII. században Felsőszentmártonmacskásnak nevezett községgel, illetőleg ama iker-községek (Alsó- és Felsőszentmártonmacskás) egyikével, melyeknek összeolvadásából a mai Szentmártonmacskás alakulhatott; e község ugyanis a Borsapatak egyik mellékvizecskéjének legfelső részén lévő község.

*Felsőszentmártonmacskás

1652: *felső Szent marton maczkas* [Biró lev.]. 1754: *Felső Sz. Marton Matskás* [Conscr. III, 83]. 1764: *Felső Sz. Márton Matskás* [Lészai lev. V. 29]. 1799?: *F. Sz. Márton Macskás* [uo.].

A Magyar Nemzeti Múzeumnak az Országos Levéltárban lévő levéltári osztályában őrzött Rhédei levéltár egyik 1639-ből való forrásában² jelentkezik először a Felsőszentmártonmacskásnak nevezett község neve. Ez legnagyobb valószínűséggel a Felsőmacskás névvel együtt a patak völgyben legfeljebb eső mai Szentmártonmacskásra vonatkozik.

1639: Közép Labban az Derekaban az Szénafwnek (k.) [Múz. Rhédei]. — 1652: az fel(?) haton (k.). az Szeles erdő felől (sz.). az terben (sz.). az berek felet egj hold fold az Pap erdejere megj vegel.

¹ Borsavölgynek ez egyik legrégebből ismert községére Gyós ~ Diós-nak olvasható alakban 1283-tól vannak adataink [Csánki V, 346, I. még e mű 66].

² Sajnos, annak idején a forrásból átírásban jegyeztem ki ezt az adatot, és így betű szerinti alakban nem idézhetem.

az ezken (sz.) [Bíró lev.]. — 1754: a Falu közönséges nagy Uttzája. a Mező. a' Temető felől jövő árok. az agyagveremről le folyó árok. az erdőre járó út. A Szénafű tetején (k.). a' Pusztá Templom helyén felelül a' Dombon (sz.). az Ecclesia erdeje között édgý darab Irotvány. a gartz allya. a' Sós kut bértzére [Conscr. III, 83]. — 1799?: A Falu felsó végén lévó Ke(n)der föld (sz.). A Csepegó alat a Hoszu Macskásra menó utan alol (sz.). A Bonye hidnál (sz.). Az három Dombnál (sz.). A Kováts árkára járó föld (sz.) [Lészai lev.].

*Gen(y)emacskása

1314: Poss. *Genyemachkasa*. Poss. *Genemachkasa* [Csánki V, 375].
1450 körül: Poss. *Gengemachkasa* (!) [i. h. 376].

Adatok hiányában egyik jelenlegi borsavölgyi Macskással sem tudom azonosítani. Az előtag személynévnek látszik; ilyen nevű birtokost azonban Kolozs megyéből nem tudunk kimutatni. Kide határán ma is van egy *Genyetszurdoka* nevű hely, de a birtoklás-történet eddigi adatai segítségével ez sem magyarázható. Bihar megyében is van *Genyéte* nevű hely; ezt 1332-ben Sanctus Martinus néven említik,¹ nyilván azért, mert egyházának Szent Márton volt a védszentje [vö. Jakó Zsigmond, Bihar megye a török pusztítás előtt Bp., 1940. 245]. Bár a *Genye* és *Genyete* tagot magyarázni nem tudom, feltűnőnek tartom, hogy a Borsavölgyén ilyen előtagú községnév egy Szentmártonmacskással egy területen és nagyjában ugyanazon korban fordul elő, Biharban meg Genyete községet előbb Szentmártonnak (Sanctus Martinus) említik. Ilyen, természetesen egyáltalában nem biztos alapon van valami valószínűsége annak, hogy ez a Gen(y)emacskása azonos Szentmártonmacskással.

HOSSZÚMACSKÁS

1648/1786: *Hoszu Maczkas* [JósHb. Fasc. XXXV. No. 3]. 1700: Possessio *Hoszszu Macskas* [O. L. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1710: *Hoszu macskás*. *Hoszu macskás* [JósHb. Fasc. III. No. 74]. 1720: *Hoszu* alias Szent Miklós *Macskása* [Bf. I. Fasc. 19. No. 6]. 1722: Pagus *Hoszszu macskás* [O. L. i. h.]. 1724: *Hoszszu* alias Szent Miklos *Macskás* [JósHb. Fasc. III. No. 76]. 1728: *Hoszszu Macskas* [i. h. No. 86]. 1754: *Hoszszu Matskás* [Conscr. III, 84]. 1761—2: *Hoszszu*

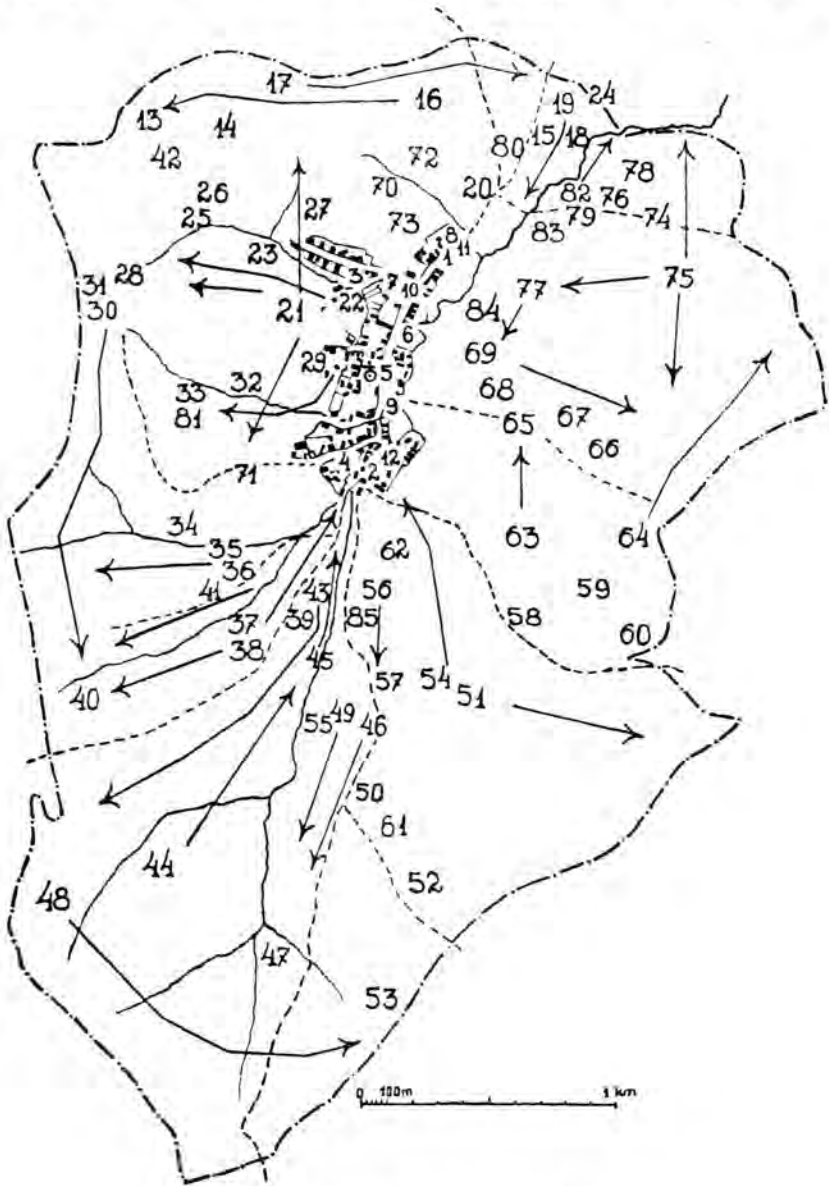
¹ Egyébként, mint Kállai Erzsébet szíves szóbeli közléséből tudom, a Magyar Nemzeti Múzeum Becsky levéltárának egyik oklevele 1429-ből is említ „poss. *Genyete*” nevű helyiséget, az Erdélyi Múzeum Wesselényi levéltárában levő meg „poss. *Genyethe* eccl. sancti Martini” fordul elő a más évekből és más forrásból ismert *Geneche* alak mellett.

Matskás [Rázt Krisztina conscr.]. 1782: *H. Matskás* [Gyulay és Kuun lt.]. 1808: *Hoszu-Macskás* ~ *Sztrimba* [Lipszky]. 1839: *Hoszszu-Matskás* ~ *Huszo-Metskás* [Lenk]. 1877: *Hosszu Matskás* ~ *Maciasiu* (!) [Dvorzsák, Hnt.]. 1942: *Hosszumacskás* ~ *Husău* [Hgy.].

Mint az adatokból látható, e községnév csak 1648-ban tűnik fel először, de még 1720 táján is használják az előbbi Szentmiklós-macskás(a) nevet. Az újabb név a Borsapatak egyik mellékvizecskéje mentén épült, valóban hosszán elnyúló, útmenti település neve. Helynevei itt alább következnek.

1724: Az Falu ívo kutyján alól (házhely). Az Falu also vegin (ua.). Az Falu felső vegin (ua.) [JósHb. Fasc. III. No. 76]. — 1754: A Falu derekán. a' Falún le folyo patak. A Széles völgyben (sz.). a Fejérdi út. A' Meleg erdő alatt (sz.) (ezen) felyül (!) vagyon édg darabotska tövisses erdő [Conscr. III, 84]. — 1761—62: Gyula felől való forduloban: Lá Kasztěj (sz.). Lá v. Pe Rit (sz.). Pe Gyálu Flamund (sz.). In Várza (sz.). A Lungu Várzilor (sz.). Lá Gárdu Czárini (sz.). Lunge Gárdu Tzárini (sz.). In Gurá Várzilor (sz.). Lá Kápu Gyáluluj (sz.). Intre Paráj (sz.). In misloku Várzilor (sz.). In Fátze (sz.). — Csepegő Matskás felől való forduloban: Pe Gyálu Csipegouluj (sz.). In Dosz (sz.). In Válye Mirásuluj (sz.). In Fátze (sz.). La Kerek Domb (sz.). — Kaszálók: In Funátze Máre. Lá Funátsore v. Funatsora [Rázt Krisztina conscr.]. — 1782: Falu Közepin az Ivo k[ut] mellett. — a' Patakon tul [Gyulay és Kuun lt.]. — 1860: Dosz (sz., k.). Széna Füvek (k.) [MNY. XXVIII, 178]. — 1910—1917: Haladó. Várza. Észak (Doszu). Szénafű. Csepegő. Felső puszta. Puszta hegye. Nyires. Közlegelő [Telekkönyvi térképvázlatok]. — 1942: 1. Fő-út ~ Ulița de mare (u.). 2. Dánya Silimon melletti híd ~ Podu la Daňa Šilimon (h.). Egy ottlakó emberről nevezték el. 3. Az árkon ~ Ulița de pî părău (u.). 4. Ulicsara ~ Uliçoara (u.). 5. Templom mellett lévő kút ~ Fintîna la beserika (kút). 6. Falusi kút ~ Fintîna satuluj (kút). 7. Kiskút ~ Fintînița (kút). 8. Burtuka (kút). 9. Juon Mária higgya ~ Podu lui juon Mărie (h.). 10. Udvari kapu higgya ~ Podu im porța kurtsi (h.). Egy uraság kertje volt itten. 11. Burtuka higgya ~ Podu la Burtukă. A Burtukánál [8] lévő híd. 12. Újkút ~ Fintîna la Ștefanuk. Ezt a nemrég készített kutat a románság az az itt lakó Pop Istvánról nevezte el. 13. Nagyakasztófa ~ Kăstăi (k.). 14. Kisakasztófa ~ Kăstăiile cele m'ic (sz.). 15. Borsaji út ~ Drumu Borși. A Kolozsborsára vezető út. 16. Haladó ~ Haladău (sz.). 17. Styubej ~ Ștubej (k.). Az itt lévő kútról nevezhették el ezt a területet. 18. Gyulaji patak ~ Val'ea Žuli. A községen átfolyó patak neve a falun alól. 19. Gyulaji rét ~ Rîtu Žuli (k.). A Kolozsgyula felé eső rét. 20. Ariny ~ Ariñ (sz.). 21. Boristya ~ Borišta (l., sz.).

22. Berek ~ Bark (k.). 23. Berekpatak ~ Paraú Barkuluj. A Berekben [22] kezdődő árok neve. 24. Styubej hígygya ~ Podu la Štubei :

Hosszúmacskás helynévtérképe

Határa 1862 kat hold

Podu la rit. A Gyulai réten [19] a Styubejnél [17] lévő hid. 25. Tyërty ~ T'ërtu (sz.). Régen kert volt itt. 26. Tyërtypatak ~ Pa-

rău T'erfuluj (á.). 27. Podás ~ Podaš (sz.). 28. Kapu Barkuluj (sz.). 29. Falusi legelő ~ Legeleu satuluj (l.). 30. Benkő heje ~ Loku luju Benk : Loku Benkuluj (sz.). Egy Benkő Mihály nevű emberé volt.¹ 31. Doszszája ~ Gura Dosuluj (sz.). 32. Szöllő patakja ~ Părău žiji (á.). 33. Árkok köszt lévő kút ~ Fintina între părăje (kút). 34. Vultur mögötti kút ~ Fintina de după Vultur (kút). 35. Vultur-árok ~ Părău Vulturuluj (á.). 36. Vultur mögött ~ După Vultur (sz.). 37. Nyírespatak ~ Părău Mîireşuluj : Părău Mireşuluj (p.). 38. Nyíres ~ Mîireş : Mireş (sz.). 39. Macskási út ~ Drumu Măşkaşuluj. A Magyar-macskásra vezető út. 40. Nyíresfeneke ~ Fundu Mîireşuluj : Fundu Mireşuluj (sz.). 41. Nyíresi út ~ Drumu Mîireşuluj : Drumu Mireşuluj. A Nyíresen [38] átvezető út. 42. Akasztófa teteje ~ Virvu Kăstăjilor (k.). 43. Pusztaverőfény ~ Fatsa Pusti (k.). 44. Puszta ~ Pusta čea mare (sz., k.). 45. Pepinyistya ~ Pepinişte (sz., k.). 46. Gyuri lábja ~ Labu lui D'uri (sz.). 47. Puszta ~ Pusta čea m'ikă (k.). 48. Csepegő ~ Čipčigău (sz., e.). 49. Pojčicilë ~ Pojčitsile (sz.). Régen állítólag pajták voltak itten. 50. Kolozsvári út ~ Drumu Klužuluj. Ezen az úton mennek Kolozsvárra. 51. Natyszénafű ~ Finatsu čel mare (k.). 52. Közbülső szénafű ~ Finatsu đim m'izlok (k.). 53. Csepegőji szénafű ~ Finatsu Čipčigăuluj (k.). 54. Szénafű alatt ~ Su Finats (sz.). 55. Puszta patakja ~ Părău de pă Fatsa Pusti (p.). 56. Keregdomb ~ Kereždîmb (sz.). 57. Popoj kútya ~ Fintina lui Popoj (kút). 58. Fejérdi út : Fehérdi út ~ Drumu Fijurduluj. A szomszédos Fejérdre vezető út.² 59. Ruptur ~ Rupturi. Szakadásos, terméketlen hely. 60. Podás ~ Podaš (sz.). 61. Közbülső szénafű úttya ~ Drumu de pă pfičor (út). 62. Natyszénafű kútya ~ Fintina đim Finats (kút). 63. Dosz ~ Dosu (sz.). 64. Finácsarë ~ Finăčore (sz., k.). 65. Dosz úttya ~ Drumu Dosuluj (út). 66. Gyèlnyica ~ D'elniţă (sz.). 67. Kiskút ~ Fintiniţă (sz., kút). 68. Gyèlnyica árka ~ Părău pă D'elniţă (á.). 69. Fáca ~ Fatsa (sz.). 70. Lábárok ~ Părău dela Lab (sz.). 71. Boristya úttya ~ Drumu la Borişte (á.). 72. Láb ~ Lab (sz.). 73. Főrcátkertek ~ Grediń. A román mezőgazdasági reformmal kisajátított kertek neve. Vö. r. a forţă 'kényszeríteni', forţat 'kényszerbérletbe adott'. 74. Várza úttya ~ Drumu di pă Varză (út). 75. Várza ~ Qarză : Varză (sz.). 76. D'alu flămînd (l.). 77. Fruntăr ~ Fruntafu : Fruntaş (sz.). 78. Kapu d'aluluj (l.). 79. Várza szája ~ Gura Qarzelor (sz.). 80. Gyulaji út ~ Drumu Źuli. A Kolozsgyulára vezető út. 81. Árkok köszt ~ Între părăje (l.). 82. Egyed Albèrt réttye ~ Ritu lui jèdèdi (k.). Egy ilyen

¹ L. még Magyar-macskás helynevei között is.

² A Fehérd alakot Kallós Györgynek gimnázista fiától hallottam.

nevű emberé volt. 83. Csörgő ~ Čurgäu (kút). 84. Fésékert ~ Feš-kert (k.). 85. Keregdomp higgya ~ Podu la Kereždimb. A Keregdombnál [56] lévő hid [Gergely Béla hgy.]¹

*Józsefmacskás

1314: Poss. *Josephmachkasa* [Csánki V, 375]. 1343: Gyosmachkas a parte possessionis *Machkas Joseph* usque viam euntem ad Cluswar [uo.]. 1368: Poss. *Josephmachkasa* [uo.]. 1423: *Josephmaczkass* [uo.]. 1450 körül: Nobiles de *Joseph Machkasa. Josef Machkasa* [i. h. 376]. 1451: *Jozeppmachkasa* [uo.]. 1472, 1478: Poss. *Josephmachkasa* [uo.].

Azt, hogy e község ilyen néven önálló település volt-e vagy hogy melyik mai borsavölgyi Macskással azonosítható, a rendelkezésre álló adatok alapján nem dönthető el. Csánki V, 377 is a Macskások tárgyalásakor ezzel kapcsolatban csak ennyit ír: „Csupán többkevesebb valószínűséggel állíthatom, hogy pl. József-Macskása nem lehet azonos sem Gen(y)e-Macskással, sem pedig Csepegő-Macskással“. Bár ezt az állítást Csánki különösebben nem indokolja meg, magam szinte kétségtelennek tartom. Genyemacskás ugyanis például 1314-ben, illetőleg 1343-ban és 1423-ban Józsefmacskással együtt fordul elő ugyanabban az oklevélben, tehát más községnek kell lennie. Közelebbit, illetőleg biztosabbat mondani a kérdésről az eddigi adatok birtokában nem lehet.

Csánki V, 377 valószínűnek látja, hogy Józsefmacskás Botosmacskással, Felsőmacskással és Szentmártonmacskással azonosítható. A Szentmártonmacskással való azonosítást a következő megokolással tartja valószínűnek: „Szent-Márton-Macskás helység határában 1463-ban a Szentelt-kút (Zenthelthkwth) nevű forrást ismerik, melyet a következő évtizedben, 1478-ban, már József-Macskása helység határában említenek. Ezek az adatok arról is tanuskodnak, hogy Szent-Márton-Macskása és József-Macskása alatt tulajdonképp ugyanegy helység vagy legalább ugyanegy helység részei értendők“ [i. h. 379].

MAGYARMACSKÁS

XVIII. század vége: Felső Kolos Vármegyében ... *M. Macskáson* [Lészai lev. V. 14]. 1800, 1801: *M. Matskás* [i. h. 34, 35]. 1808: *Magyar-Macskás* [Lipszky]. 1831: *Magy: Matskás ~ Métskásu Unguraszke* [ConsTrans]. 1839: *Magyar-Matskás ~ Metskás-ungureszk* [Lenk]. 1877: *Magyar-Macskás ~ Maciasinlu Ungurescu* [Dvorzsák, Hnt.]. 1909: *Magyarmacskás ~ Măcicașul-unguresc* [MoldTog.]. 1922: *Magyarmacskás ~*

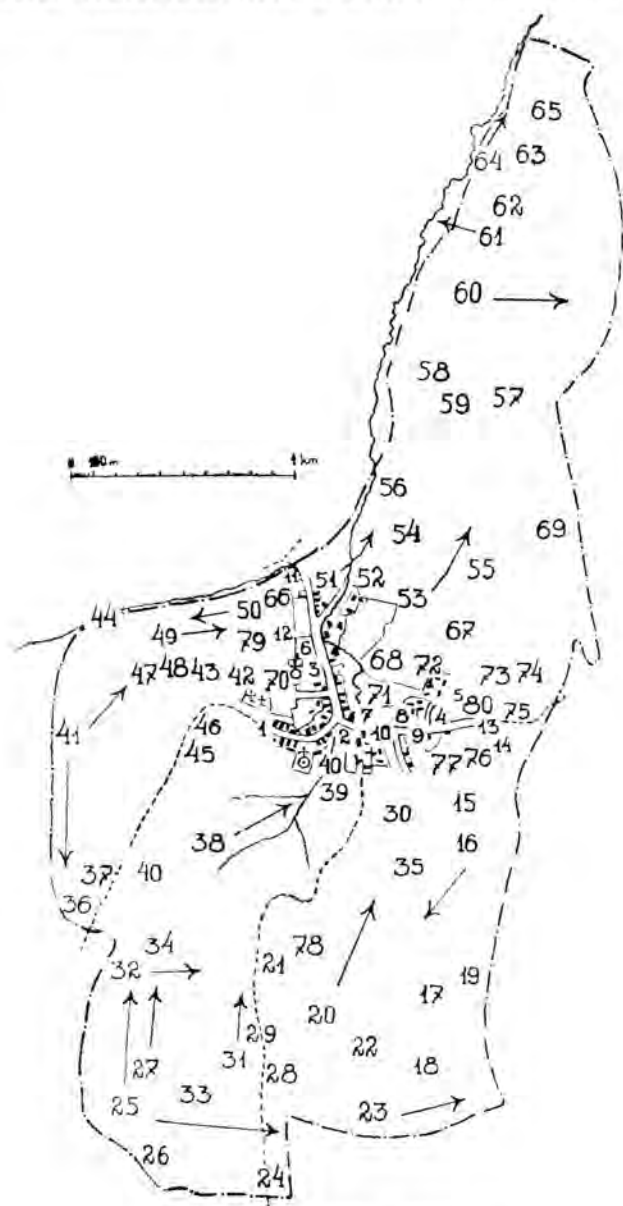
¹ Közlő: Kis Gábor (60) román és Kallós György (42) magyar.

Macicașul ung. [Martlstr.]. 1942: *Magyarmacskás* ~ *Mășkaș* : *Mășkașul unguresc* [Hgy.].

E község ilyen néven csak 1781-ben tűnik fel először. Szinte kétségtelen, hogy az előbb Csepegőmacskás néven emlegetett községnek a XVIII. század folyamán keletkezett, későbbi neve lehetett. A név maga arra mutat, hogy a XVII-XVIII. század folyamán hihe-tőleg többször is elpusztult Macskások magyar lakossága a XVIII. század végéig legkevésebbé éppen ebben a községben csappant meg; csak így érthető e falunév *Ma g y a r* megkülönböztető jelzője.

1781: A' Szénafű tetején (k.) [A dési ref. egyhm. lt.]. — 1868: Nagy széna fű [uo.]. 1882: Pap erdeje [MNY. XXVIII, 251]. — 1909: Rét. Várhegy. Verőfény. Szénafű. Észkas. Szellő domb. Asztagos. Kovespád (!). Sóskút [Telekkönyvi térképvázlatok]. — 1937: Orhiș (Várhegy). Pocorna (Verőfény). Fănați (Szénafű). Dealu țiganilor (Szellős domb). Chișpod (Kovespád). Dealu țiganilor (Kovespád) [uo.]. — 1942: 1. Agyag felé : *Agyag-uca* ~ *Ulitsa pe la lut*. Az Agyagdomb felé vezető utca neve. 2. Sztrázsa ~ *Straža*. A falu közepének a neve. Állítólag azért nevezik így, mert az éjjeli őr (sztrázsa) itt szokott tartózkodni. 3. Álszeg ~ *Ulitsa de la Podu Biji* : *Strada de la Podu Biji*. A falunak Szentmártonmacskás felé eső része; felső végében van a Bőnye híggya ~ *Podu Biji* [11]. 4. Felsőzeg ~ *Ulitsa pe la kruče* (u.). A hosszúmacskási határszélben lévő kereszthez vezet. 5. Felsőbürtuka ~ *Fintina de la kurté*. Egy Benkő nevű uraság volt udvaránál lévő kút. 6. Álsőbürtuka ~ *Burtuka* (kút). 7. Csóra kúttya ~ *Fintina lui Čora* (kút). Egy ittlakó Čora nevű román emberről neveztek el. 8. Danika kúttya : *Kizs Dani kúttya* ~ *Fintina Dańiki*. Jelenleg ez a falu legjobb kútja. A ma már nem élő Istvánfi Dánielről kapta nevét. 9. Boska híggya ~ *Podu de la Boška* (h.). Az ittlakó Boșca nevű román családról neveztek el. 10. Csóra híggya ~ *Podu de la Čora*. A Csóra kútjánál [7] lévő híd. 11. Bőnye híggya ~ *Podu Biji*. A Bőnye patakán [44] lévő híd. Ez választja el Magyarmacskást Szentmártonmacskástól. 12. Buna. Régen állítólag ebből a kútból ivott az egész falu. 13. Pásztori kert ~ *Păstoręaska* (k.). A pásztor használta. 14. Bámfiné kúttya ~ *Fintina Bámfoji* (kút). Egyesek szerint e helynév elötagja csúfnév volt; mások szerint egy Bámffyné lakott itten. 15. Kisropó ~ *Rîpou m'ik* (sz.). 16. Ropó : *Észkas* ~ *Rîpou* (sz.). A Ropó nevet gyakrabban használják; a második név a telekkönyv hatására terjedhetett el. 17. Pakulár dombja ~ *Dimbu Păkurarului* (k.). 18. Csereji erdő ~ *Padurea de la Čeraj*. Gyertyán-, juhar- és tölgyfa-erdő neve. 19. Ropótető ~ *Dimbu Saboului* (sz.). Egy Szabó nevű családé volt. 20. Vágatt ~ *Tejeturi* (l.). 21. Csung ~ *Čungu* (l.). 22. Csörgő ~ *Čurgău* (kút). 23. Csere teteje ~ *Čeraj* (e.). A Cse-

reji erdőnek [18] a hegygerincen lévő része. 24. Csúp : Untura ↖
 Čup : Untura. Halmocska neve a kolozsvári határszélben. Itt van

Magyarmacskás helynévtérképe

Határa 1082 kat. hold

eltemetve egy román ember, aki Kolozsvárról a napszámból hazajövet elvesztette a pénzét, és ezért az erdőben felakasztotta magát;

az ő gúnyneve Untura ('háj') volt. 25. Szénafű ~ Finats (l., k). 26. Dijószektető ~ Virvu Finatselor (l.). 27. Verem ~ Gropa Kintău-luj (l.). Kajántó ~ Kintău felé esik. 28. A vackórfánál : Hubájiné ~ Păru Hubăojei. A Szénafűnek egy vadkörtefa körül lévő része. Egy Mocan-né nevű szentmártonmacskási román asszony itt szokott a szeretőivel találkozni. Ennek az asszonynak a gúnyneve Hubájiné volt. 29. Benkő úttya ~ Drumu d'e pă Finats. A Szénafűn [25] át Kolozsvárra vezető út. Régebben Benkő Mihály ügyvéd birtokára vezetett. 30. Farkazsdomb ~ Farkaždîmb (sz.). A tagosítás előtt (ez kb. ötven esztendővel ezelőtt volt) farkasok tanyáztak ezen a dombon. 31. Búrjányok ~ Burujeñele (k.). Gyomos, gazos hely volt. 32. Borozda ~ Su brazda (k.). A Szénafű [25] egy része. 33. Jankó kúttya ~ Fintina Jankuluj (k.). Egy Hencz János nevű magyar ember kútja volt itten. 34. Borozdaji kút ~ Fintina d'e su brazda. A Borozdában [32] lévő kút. 35. Ropó árka ~ Gropa Rîpouluj A Ropó [16] és Csung [21] közt lévő árok neve. 36. Pojényi érdő ~ Pădurea Pojeñilor (e.). 37. Pojény ~ Pojeñ (sz.). 38. Verőfény ~ Pokorña (sz.). Déli és keleti fekvésű oldal. 39. Szentélkút ~ Santalkut (sz.). Régen állítólag itt szentelték a románok a búzát. 40. Szentélkút árka ~ Părau d'ela Santalkut. A Szentélkúton [39] végigfolyó árok neve. 41. Várhegy megett ~ După Horhiș (sz., k.). 42. Várhegy-ódal ~ Kosteța Horhișului (sz.). 43. Várhegy ~ Horhiș (sz.). Régen itt volt az akasztófa. A falusiak vélekedése szerint a Várhegyen valamikor egy óriás tanyázott. Amikor leült, lábát a két szemközti lévő dombra tette. Mások szerint egyik lába a Pojényen, a másik a szentmártoni D'ęalu porkuluj-on volt és az előtte lévő Tálból [47] szokott enni. Az óriásnak a lánya egyszer egy szántó embert a négy ökrével a kötényébe vett, és azt mondta, hogy ilyenek fogják majd egyszer túrni a földet. — A Várhegyben egyébként a falusiak hiedelme szerint kincs van elrejtve. 44. Bőnye pataka ~ Părau Biji (p.). 45. Döktér ~ Tsimitiru animal'elor. 46. Agyagdomb ~ La lut (sz.). Agyagos domb neve. 47. Tál ~ Blidu (k.). Itt volt régen a várhegyi óriásnak a tála. Ezt a tálat egyesek szerint a diósiak elvitték és ma vályunak használják; mások szerint a Várhegyi kútban [79] van. 48. Dombok köszt ~ Val'ęa de după Horhiș (sz., k.). A Várhegy [43] és több kisebb domb közötti föld neve. 49. Várhegy észka ~ În doz d'e kăta Val'ęa Biji (sz.). A Várhegynek [43] a Bőnye pataka [44] felé eső északi oldala. 50. Bőnepataki földök ~ Pămînturil'e d'ela val'ęa Biji (sz.). A Bőnye pataka melletti térség neve. 51. Rét : Benkő réttye ~ Rîtu Benculuj (sz., k.). A Benkő Mihályé volt. 52. Kértek ~ Grădiñ (sz.). 53. Sós-kút ~ Șoșkut (sz., k., l.). A benne lévő kút ma már nem sós. 54. Sós-kúti rét ~ Șoșkut (k.).

55. Sós-kút \sim Soškut (l.).¹ 56. Pap réttye \sim Ritu popi (sz., k.). A református egyházé. 57. Pap érdeje \sim Pădurea popi (e.). Ez is a református egyházé. 58. Pusztatemplom \sim Beserikutsa (k.). Itt volt állítólag a magyar- és szentmártonmacskási reformátusok közös temploma.² 59. Pap érdeje alatt \sim Pămînturil'e popi (sz., k.). 60. Hegy : Benkőhegy \sim D'alu (sz.). A telekkönyvi térképen ennek a területnek a neve: Asztagos. Ez a terület is a Benkő Mihályé volt. 61. Csóra árka \sim Părau Ćoră (á.). Ugyanazé az emberé, akiről kutat [7] és hidat [10] is neveztek el. 62. Bányaji patak \sim Părau lui Baňaji (á.). A faluban ma is élő Bányai-családról nevezték el. 63. Kövespad \sim Val'ea : Kišpöd (l., sz.). 64. Kövespadi rétek \sim Rîturil'e de su Kišpöd : Rîturil'e de pã Val'e (k.). 65. Dósz \sim Legel'eu đin Dos (l.). 66. Malomnál \sim Pămînturil'e d'e lîngã mōra (sz.). Egy ma már nem működő malomnál lévő földek neve. 67. Cigányok hegye \sim Dîmbu Tsigañilor (sz.). Egy Szentiványi nevű uraságnak itt dolgoztak a cigányok. 68. Széllődomb \sim Dîmbu Tsigañilor (sz.). A románok ezt a hegyet is a 67. szám alatt közölt helynévvel jelölik. 69. Nyíres \sim Mñireš (sz.). 70. Lab după grăd'in (sz.). 71. Falum fejl (sz.). A románok ezt a helyet a 67. és 68. alatti helynévvel jelölik. 72. Szőlőhegy \sim Kõstęa žiji (k., sz.). 73. Bácsai tagja (sz.). A románban ez is a D'alu Tsigañilor [67] egy része. 74. A keresztnél \sim La Kruče (sz., k.). Egy kereszt körül lévő földek a hosszúmacskási határszélben. 75. Kereszt felé \sim Drumu pe la kruče. A hosszúmacskási határszélben lévő kereszthez vezető út. 76. Huhjúkert : Hujjúkert \sim Grăd'ina Hujului (sz., k.). E helynév előtagja egy román ember csúfneve volt. 77. Huhjúhegy : Hujjúhegy \sim D'alu Hujului (k.). A Huhjúkert mellett lévő domb neve. 78. Csungi kút \sim Fintina d'ela Ćung. A Csungban [21] lévő kút. 79. Várhegyi kút \sim Fintina Horhişului (kút). Egyesek szerint itt van elrejtve a várhegyi óriás tála. 80. Csicsiridomb (sz.). Ritkán használt helynév [Gergely Béla hgy.]³

*Magyarszentmártonmacskás

1752: *Ma. Sz. Márton Matskás*. — *M: Sz. Márton Matskás* [Bf. Rok. Lázár lev. 49. Fasc. 10. sz.].

Alább, az Oláhmacskás címszó alatt kifejtettek alapján valószínűnek tartom, hogy e címszóbeli név a mai Szentmártonmacskás

¹ A románság nem jelöli külön az 54 és 55-ös helynév területét.

² A szentmártoni református egyháznak a XV. századból származó kelyhe Kozma Ferenc magyarmacskási községi bírónál van.

³ Közlő: Bányai Sándor (48), Kozma Ferenc (43), Hencz András (81) magyar és Patruţ János a Mihályé (52) román.

területén a XVIII. században még megvolt ikerközség egyikére, még pedig a Bönyepatak völgyében feljebb fekvőre vonatkozik.¹ Ugyanabban a forrásban, amely Magyarszentmártonmacskást említi, a valatásos összeírás tanúi vallomásukban e községnév helyett az egyszerűbb Szentmártonmacskás nevet is használják. A két név tehát ugyanarra a településre vonatkozik. Az összeírás néhány tanújának nevéből következtetve, úgy látszik, hogy e tájt már Magyarszentmártonmacskásnak csak a nagybirtokos és kismemesi rétege lehetett magyar, jobbágy- és zsellér-lakossága már román volt. Ugyancsak valószínű az is, hogy e román lakosság hihetőleg jórészt az ikerközségből, Oláhmacskás- vagy Alsószentmártonmacskásból nyomult az elpusztult magyarszentmártonmacskási magyarság helyére.

A címszöbeli község névváltozata lehet a jelzők helycserejével alakult, alább tárgyalt Szentmártonmagyarmacskás községnév.²

*Oláhmacskás

XVIII. század második fele: *Oláb Matskásan* [Bi. Rok. Lázár lev. 36. Fasc. 18. sz.].

Az idézett levéltárban van egy keltezetlen, emlékeztető, tehát nem hivatalos jellegű összeírás-féle; a címe ez: „Az Kalataszegi Jozságnak Conscriptioja“ (Ez összeírás megjegyzései minden valószínűség szerint a Lázár-család birtokaira vonatkoznak). Ebben a csak részben kalataszegi községekre vonatkozó emlékeztetőben többek közt ez is olvasható: „*Oláb Matskásan* talaltam ház helyet 2 Mind a kettőn Sellér lakik.“ Egy másik ugyancsak keltezetlen, de valamivel előbbi időtájról való papirdarabkán az alsótői és poklostelki „sesszio“-k feljegyzésével együtt az „Also Sz: Márton Macskáson“ lévő kettőt is feljegyzik. Minthogy az előbb említett összeírásban is az Alsótőkön és a Poklostelkén lévő „sessio“-król emlékeznek meg, szinte kétségtelen, hogy itt ugyanazon birtokos, valamelyik Lázár, összeírásáról van szó és így Oláhmacskást azonosnak vehetjük Alsószentmártonmacskással. Ezt annál is inkább valószínűnek kell tartanunk, mert a két jegyzék azonos levéltári szám alatt [36. Fasc. 18. sz.] van; már pedig a levéltárnak a családi birtokviszonyokat bizonyára

¹ Megjegyzendő, hogy az itt idézett adat az Oláhmacskás alatt közöltekkel együtt akkor került elő, mikor ez a tizedik ív már betördelve nyomtatásra készen állott. Így ezt az adatot csak újratördeléssel tudtam e kiadványba beiktatni. Minthogy azonban eddigi fejtegetéseim módosításával sem tehetnék biztosabb megállapításokat, a Matkások kérdésének megnyugtatóbb tisztázását a később előkerülő adatoktól remélem, illetőleg akkor tartom elvégezhető feladatnak.

² Az 1752-i forrásból kiírt helyneveket a fenti, szinte kétségtelen azonosítás alapján Szentmártonmacskás helynévanyagába iktattam be.

jól ismerő rendezője aligha tette volna egy szám alá a két feljegyzést, ha nem ugyanazon birtokokra, illetőleg helységekre vonatkoznék az összeírás.

Ez újabb adat¹ világánál érthetőbb a Szentmártonmagyar macskás név is. Ez utóbbi Felsőszentmártonmacskás lehetett, míg az Oláhmacskás név Alsószentmártonmacskásnak másik neve. Még valószínűbbnek látszik most, hogy a mai Szentmártonmacskás helyén vagy tájékán még a XVIII. század első felében is két egymástól többé-kevésbé elkülönülő település volt, lehet, hogy amolyan iker-község-féle, amilyen a magyarság pusztulására következő román térhódítás idején, a XVI—XVIII. század folyamán különösen a mezőségi részeken nagyon sok keletkezett. Az itteni két település közül a feljebb eső magyar vagy túlnyomólag magyar lakosságút Szentmártonmagyar macskásnak, másként Felsőszentmártonmacskásnak, az alább fekvőt román, vagy főként román lakosságáról Oláhmacskásnak, illetőleg Alsószentmártonmacskásnak nevezhették.

*Pusztaszentmártonmacskás

1712 körül: *Pusztaszentmárton Macskás* [JósHb. Fasc. XLI. No. 13].

Ez a Pusztaszentmártonmacskás elötaggal ellátott községnév kétségtelenül azonos a mai Szentmártonmacskás községgel. A község maga a kuruc-labanc háborúk következtében pusztulhatott el nagy részében vagy esetleg egészében, s innen származhatik az akkori állapotára mutató Pusztaszentmártonmacskás elötagos név. Egyszeri említés után ilyen néven nincs több nyoma.

*Szentkeresztmacskás

1444, 1464: Poss. *Zentkeresztmachkasa*. Poss. *Zentkeresztmachkasa* [Csánki V, 376]. 1445: Poss. *Zentkeresztmachkasa* [uo.]. 1468: *Zentkereszt Machkasa* [uo.]. 1474: Poss. *Zentkeresztmachkasa* [uo.]. 1477: Poss. *Zentkereszt Machkassa* [uo.]. 1507: Poss. *Zentkeresztmachkassa* [uo.]. 1509: Poss. *Zentkereszt (!)machkasa* [uo.].

Az 1509-ben — nyilván csak elírásból — Szentkeresztmacskása néven említett Szentkeresztmacskás(a), Felsőmacskással és Szentmiklósmacskással együtt dobokamegyei község. Minthogy Felsőmacskás kétségtelenül azonos a Macskások közül a patak völgyben legfeljebb fekvő Szentmártonmacskással (ezt éppen fekvéséért Felső-

¹ Ez az adat folytatólagos levéltári kutatásaim közben akkor került elő, mikor már a munkának ez a tizedik íve már be volt tördelve. Így a fenti megjegyzéseket ebbe az ívbe, a megfelelő helyre még beilleszhettem, de az előbbi ív Alsószentmártonmacskás címszáva alatt [137. l.] nem utalhattam az itt mondottakra, mert az az ív akkor már kikerült a sajtó alól.

macskásnak vagy Felsőszentmártonmacskás néven is említik), Szentkeresztmacskása vagy a mai Magyar- vagy Hosszúmacskás, esetleg egy azóta elpusztult másik település lehetett.

SZENTMÁRTONMACSKÁS

1440, 1507: Poss. *Zenthmartonmachkasa* [Csánki V, 375—6].
 1450: Poss. *Zenthmarton Machkasa* alio nomine Bothos Machkasa [i. h. 376].
 1458, 1461: Poss. *Zenthmarton Machkasa* [uo.]
 1460: Valentinus de *Zenthmarthonmachkasa* [Dl. 27034 EM.].
 1468: Poss. *Zenthmarthon Machkas* [uo.].
 1476: Plebanus de *Zenthmarton Machkassa* [uo.].
 1486, 1525: Poss. *Zenthmarthonmachkassa* [uo.].
 1489: Johannis de *Zenthmartonmachkasa* [Dl. 27073 EM.].
 1498: *Zenthmartonmachkassa* [Bánffy Okl. II, 348].
 1500, 1525: Poss. *Zenth Marthon Machkasa* [uo.].
 1502: Poss. *Zenth Marthon Machkas* [uo.].
 1587: *Zenttmarton Maczykasa* [Mike gyűjt. Registr. Arend.].
 1716: *Sz. Marton Macskás* [JósHb. Fasc. III. No. 68].
 1717: *Sz. Márton Macskása* [i. h. No. 64, 65].
 1719: *Szt marton macskas* [SzékNemzMűz. Apor It. B. Fasc. V. 1].
 1808: *Szent-Márton-Macskás* [Lipszky].
 1831: *Szent Márton Matskás* ~ *Matskásu* [ConsTrans.].
 1839: *Szent-Márton-Matskás* ~ *Szint-Martyin Metskas* [Lenk].
 1877: *Macskás-Szent-Márton* : *Szent-Márton v. Mária-Matskás* ~ *San Martinu Macicasiu* [Dvorzsák, Hnt.].
 1909: *Szentmártonmacskás* ~ *Sánmáartin-Mácicaş* [MoldTog.].
 1922: *Szentmártonmacskás* ~ *Sánmartin-măciçaş* [Martlstr.].
 1942: *Szemmártommacskás* ~ *Símárt'in* [Hgy.].

E ma is ilyen néven ismert község a Borsápaták egyik mellék-patakocskájának, a Bönyepataknak felső részén épült. Csánki V, 377—8 ezt a Macskást tartja „az ősi, eredeti Macskásnak.”

1675/XIX. század: Az ország uttya mellett Csepegő Matskás felé a Lo-kert nevezetű Hely udvarház-helynek [Lészai lev.]. — 1752: A Felső Határban: A Hidnál az uton fejjül (sz.). A Hideg kut terin a Bönye mellett (sz.). A Tekenyösben (sz.). A Falu Végén (sz.) vic(initate) ab una az ország Uttya. Az Falu felső vigin (sz.), melly is a Falura jár veggel. A pusztá Szöllök alatt (sz.). A Hideg kut terin a melly is a Bönyére rug veggel (sz.). Az Akasztó fán fejjül (k.) vic(inifatibus) ab una az ujj szőlök gyepüje, ab alt(era) az Erdo. A Tekenyösben lévő föld vigin (k.). — Az Also Határban: A Falu vigin (sz.). A Falu végén az uton alol (sz.). Az Irotványb(an) (sz.). A Szabad Erdőb(en) (k.) vicin(atibus) ab una az Erdő. — az Felső Határban a mellynek is a Felső széllyin a közepe tájékán az Hideg kut van... ennek szomszédgyi alol... a Binye árka, fejjül... az ország uttya és a közöpe táján a felső borozdájának a Hideg kut. Az Hidegkuthnál lévő föld [Bf. Rok. Lázár lev. 49. Fasc 10. sz.]. — 1761-62: Gyula felől való fordulóban: Linge Szát (sz.). In Sesz (sz.). —

Magyar Macskás felől való fordulóban: In Kápu Szátuluj (sz.). Gyin szusz gye pod (sz.). Linge Válye (sz.). Pe linge Drum (sz.). Intre Paráj (sz.). In Tekenyős (sz.) [Rátz Krisztina conscr.]. — 1909—15: La Sziare. La Szivra. Linge gregnire (!) Buzásuluj. La Szivre supt vii. La Sziore supt vii. La Sziore szubt vii. La Izvore szubt zsii. La Szivre linge Bia. La Szivre¹ intre Paráje. Su Tekenis. La Pojen. La pojen. Deală (!) Porkuluj. La Teitsa. Pe gyalu in zsosz. In kapu szatuluj din zsosz [Telekkönyvi vázlatok]. — 1542: 1. Kapu satuluj d'in žos (fr., sz.).

Szentmártonmacskás helynévtérképe

Határ: 393 kát. hold

2. Kapu satuluj d'in sus (fr.). 3. Podu'd'ela škola. Az iskolánál lévő híd. 4. Šikator. Utcácska neve. 5. Koturí. A patak egy kanyargós része mellett lévő kaszáló. 6. Kátă Žula. A Kolozsgyulára vezető út. 7. D'al : Pă d'al in žos (sz.). 8. Šesu (sz., k.). 9. După ži : După žije (sz.). 10. Drumu pă d'al in žos (út). 11. D'in suz d'e grăd'in : D'in suz d'e sat : Pusta d'in suz d'e sat (sz., l.). 12. În Koste (sz.). 13. Drumu pă dupa gardurí. A kertek mögött vezető út. 14. După gardurí (sz.). A belterülettel határos földek egy része. 15. Val'ea (sz., k.). 16. Teičă (l.). 17. D'alu porkuluj (e., l.). 18. Fintina la Teičă (kút). 19. Tajetura Bojti (l.). 20. Fintina la grōpa. Ma már nem hasz-

¹ Javitva: *Izvire*. — Ez s a többi alak az *Izvore* elírása lehet.

nálják ezt a kutat. 21. La izvora (k.). 22. Izvor (kút). 23. Dîmb (sz.). 24. Rupturî (sz.). 25. Sub D'alu porkuluj (sz.). 26. Kõstça žiji (sz.). 27. D'asupra Žiji (sz.). 28. Pojeń (sz.). 29. Sub ži (sz.). 30. La podu Biji (sz.). A Bõnye hidjánál lévõ földek neve. 31. Val'ga Biji (sz., k., p.)¹ 32. Între pãraje (sz., k.). Árkos hely. 33. Kõstça de d'inkõcã d'e žije (sz., k.). 34. D'alu Tekeńișuluj (sz., e.). 35. Kõstça Tekeńișuluj (l.). 36. Jertãoi (sz.). 37. Tekeńiș (sz.). Teknyõalakú hely neve. 38. Rãzoru Brezuluj (l.). Egy Brezu nevű román emberé volt. 39. Drumu spre D'euș. A Dióstra vezetõ út neve. 40. Parãu Brezuluj. A Rãzoru Brezului-ban [38] kezdõdõ árok neve. 41. Budulãu (sz.). 42. Podu d'ela Budulãu. A diósi útban a Budulãu-nál lévõ hid neve. 43. Dunga Budulãuluj. A diósi út egy emelkedõ része a Budulãu [41] nevű hátrészennél. 44. Ritu bisericîi. A román templom mellett lévõ rét neve. [Gergely Béla hgy.]²

*Szentmártonmagyarmacskás

1789: *Szent Márton Magyar Matskás* [Lészai lev.].

Az itt idézett adatbeli név ama ikerközség egyikének névváltozata lehet, amelyről fennebb, a Magyarszentmártonmacskás címzőben szóltam. E két ikerközség, t. i. Magyarszentmárton- vagy Szentmártonmagyarmacskás és Oláhmacskás a legújabb korban éppen úgy egyetlen községgé, Szentmártonmacskássá olvadhatott össze, miut ahogy például Kalotaszegen a késői középkortól kezdve külön emlegetett Magyar-kiskapus és Oláh-kiskapus (Szamára), valamint Magyar- és Oláhgyerõmonostor is az újabb korban egy községgé (Magyar-kiskapus, Gyerõmonostor) alakult [vö. Csánki V, 357-8, 365-6 és tölem Kalotaszeg helynevei 75, 170, 18.]. Az a kezdeti vélekedésem, hogy az itt 1789-ből idézett adat esetében 1. elírásról, 2. a helyszínt jól ismerõ személynek a község akkori népi jellegére utaló pillanatnyi névalkotásáról, vagy esetleg éppen 3. a helyszínnel nem, illetõleg csak kevéssé ismerõs leíró egyéni és természetesen téves összevonásáról, egybeolvasztásáról, tehát tulajdonképpen puszta helynévkeveredésrõl (Szentmártonmacskás × Magyarmacskás) van szó, az újabban elõkerült adatok világánál hibás és felesleges feltevésnek bizonyult.

*Szentmiklósmacskás

1451: Poss. *Zentbmiklosmachkasa. Zentbmyklosmachkasa* [Csánki V, 376]. 1458: Poss. *Zent Myklos Machkasa* [uo.]. 1464: Poss. *Zentbmyklosmachkasa* [uo.]. 1503, 1518: Poss. *Zentbmyklosmachkassa*. 1509:

¹ Vö. Bõnyepataka Magyarmacskáson.

² Közlõ: Mocan Vazul (46 román).

Poss. *Zentb Myklosmachkassa* [uo.]. 1587: *Zentt miklos Maczkasa* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1720: Hosszu alias *Szent Miklos Macskás* [Bf. I. Fasc. 19. No. 6]. 1724: Hoszszu alias *Szent Miklos Macskas* [JósHb. Fasc. III. No. 76].

A két XVIII. századi adatból nyilvánvaló, hogy Szentmiklós-macskás azonos az újabb korban Hosszúmacskás névvel illetett községgel.

MAGYARFODORHÁZA

1452/1481: Johannes filius Andreae de *Fodorhaza* [Dl. 27027/EM.]. 1506: Johannes Ispan de *Fodorhaza* [CsákyOkl. I, 529]. 1508, 1515, 1524: *Fodorhaza* [BánffyOkl. II, 424, 462, 522—4, 452, 453, 530—2]. 1524: *Fodorhaza* in de Doboka [TelekiOkl. II, 393]. 1572: *A ogior fodorhasza* [MúzRadák]. 1587: *Fodorhaza* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1700, 1722: Poss. *Fodorhaza* [OL. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1714, 1767: *Fodorháza* [JósHb. Fasc. IV. No. 1. — Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 60]. 1808, 1831: *Fodorháza* ~ *Fodorá* [Lipszky. — ConsTrans.]. 1839: *Magyar-Fodorháza*, auch nur *Fodorháza* ~ *Fodora-ungureszké* [Lenk]. 1877: *Magyar-Fodorháza* ~ *Fodora Ungaresca* [Dvorzsák, Hnt. 325]. 1903: *Magyarfodorháza* ~ *Fodora-ungurească* [MoldTog.]. 1913: *a. magyarfodorháza* [Hnt.]. 1922: *Magyarfodorháza* ~ *Fodora*: *Fodora ung.* [Martlstr.]. 1942: *Magyarfodorháza*: *Fodorháza* ~ *Fodora* [Hgy.].

1792: A l s ó f o r d u l ó: Szupt akasztěj (sz.). La Gura Zenotyj (sz.).¹ In Fundu Kisdonyi² (sz.). In Pusztá (sz.). Lá Kosore (sz.). La Bajko³ Touczuluj (sz.). In Rit (!) Akasztelior (sz.). La doszu Szetrocsci (sz.). Linge drum (!) Czeri (sz.). La Kosare (sz.). Pe Vale Uj Falululuj (! sz.). In Rit Szupt akasztěj (sz.). Pe Zetrogi (!) Fodori (sz.). — F e l s ő f o r d u l ó: La Kapu Szátuluj (k.). La Kale dornyj (k.). La Fontina dornyj in szusz (k.). In doszu gyélnyicze (k.). La Szeketure (k.). In Lábur (sz.). La Kornu Paduri (sz.). Pinge Vale (sz.). La Kal (!) Dornyj (sz.). La Mazaristye (sz.). La Gura Gyiresuluj (sz.). La Gura dornyj Kinyipistyj (sz.). In Gura Dornyj (sz.). La Por (!) luj Szimion (sz.). In Palte (!) siltso (! ? sz.). La Kále Gálbín (sz.). Pe Vale Lá Rip (sz.). La Sztrintur (sz.). La Agyires (sz.). La Dornyj (!) (sz.). — Lá Akole de in szus (k.). In Gyelnicze (k.). Linge Gura dornyj (k.). Cselmika Utzában (telek) [Bánffy Zsigmond conscr.]. — 1801: Uj falu felől való forduló: a Rét mellett (sz.) [Csákány lev.]. — 1820: Egresbéli (irt., sz.). Verőfény (sz.). a' Lábokán a' Nagy mérézt vagy az ugy nevezett érdőszegelettyinél (sz.). Kálá Dornyj pegyál (! sz.).

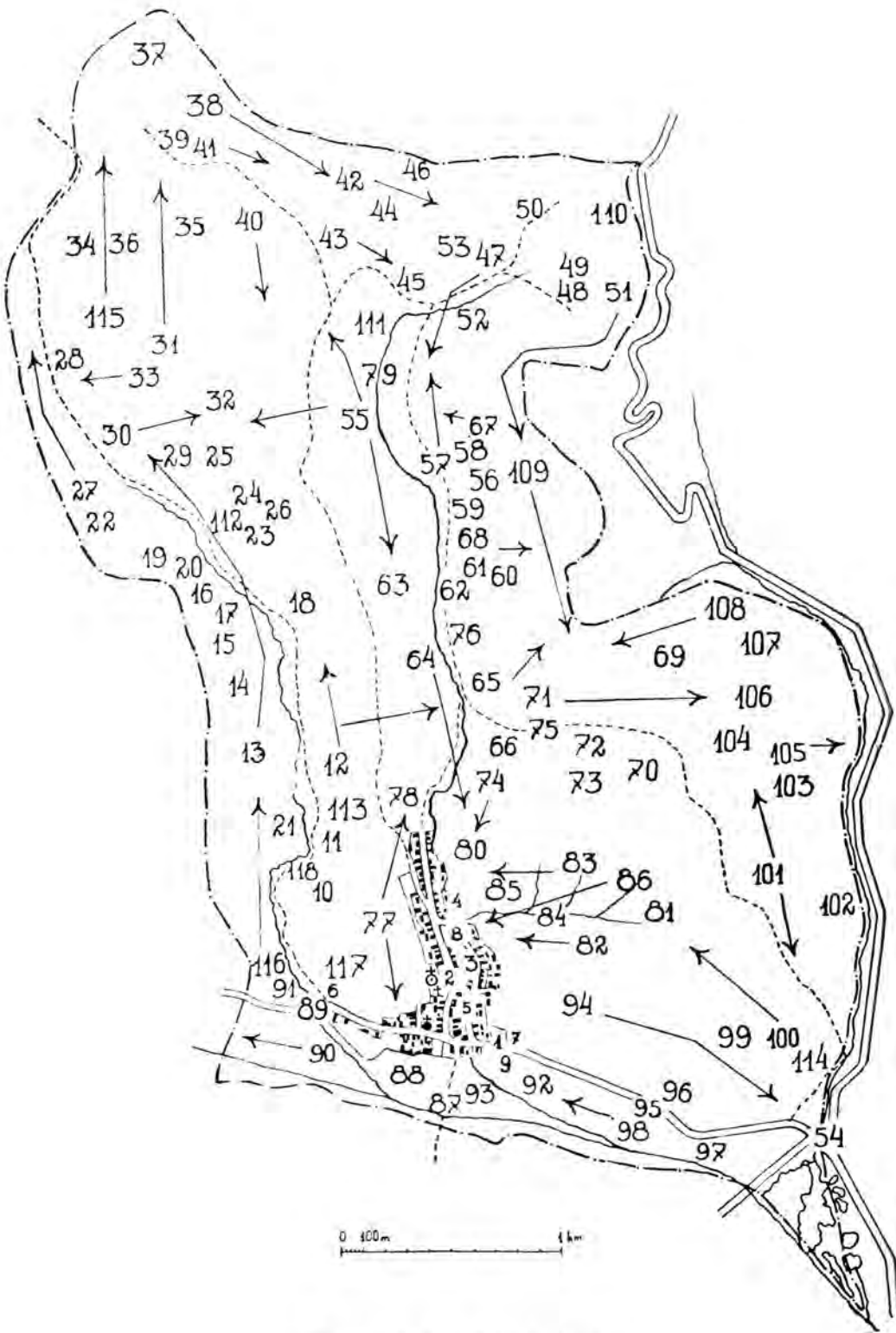
¹ Alább ugyanabban a forrásban: „La Gura Zelocsi” (sz.).

² Alább ugyanott ez a tag *Kisdorn* alakban.

³ Alább ugyanott ez a tag *Barko* alakban.

a Rusz Demeter Gödrébe (sz.), a' Pusztába (sz.), a' Kosár tetőbe (sz.), a Styubejba (sz.), akasztófa tetején (sz.), nagy Sántz (k.), a Dornán (k.), Jértovoj doszszu Nyires (e.). [TT.]. — 1835 : In Mézéristye (sz.). In gurá Ágyiresului (sz.). In ágyires Jértovoju (szomszédja) Mind két felől . . . erdő (sz.). In gurá Dornyi (k.). In Kápu Mézéristyi (k.). Lá gelynyitze (k.). — a Felső Fordulóban : Gyá Szuprá Szátuluj (sz.). Lá fundu Tekenyisuluj (sz.). Lá Pomny (szomszédja) egy felől . . . az Utt (sz.). Lá Pereu tsél reu (sz.). Lá Dimburele (sz.). In Lábriij (?)... Másfelől az Unita eclesiak fölgye (sz.). Lá pereu pusztai (sz.). In Zenage (e.). In gurá Ágyiresuluj (k.). In Jértovoj Máj in Szusz in ágyires (k.). — A Iso Fordulóban : Pingé rit (sz.). In Zenage (sz.). Szupt Bérku Teutzuluj (sz.). In puszte (sz.) [Hodor lev.]. — 1835 körül : Dorna hidgya. Dorna hidgyán tul. a Falu felett valo Láb. a' Burián verembeli (sz., k., irt.), az Egres torkába (sz.). Egres (sz.). A' Fogado háta megett lévő Rét. A' Jértovoj vero[fen]ye [TT.]. — 1913 : alsó rétek. felső rétek. Dorna. Egeres. Jertevoi. Jertevojes. fundatura la strimuri. Domboknál. Kosztea Dornyi. Jezuristye. Láboknál. Puszta Szöllő. Puszta szöllő. Demeter gödre. Kosára. Puszta. Kis Dorna verőfény. Zenaga. Zenagu. Zenage. Verőfény [Telekkönyvi vázlatok]. — 1942 : 1. Nagy-ucca : Ulitsa d'in žos (u.). 2. Felső-ucca ~ Ulitsa d'in sus : Ulitsa čea mare (u.). 3. Kis-ucca ~ Uličpra (u.). 4. Makujina ~ La makujina (kút). 5. Kiss-ucca higgya ~ Podu Drigli. Ezt a Kis-utcában [3] lévő hidat a románok egy itt lakó asszonyról nevezték el. 6. Felsőkút ~ Fintina d'in sus (kút). 7. Pusztakért ~ Gred'ina pustije. Puszta telek neve. 8. Szoros ~ Soroš. Utcácska neve. 9. Álsókút ~ Fintina in drum. Az országút mellett van. 10. Gyezuristy ~ D'ezurišt (sz.). 11. Luka gödre ~ Gropa Luki (k.). 12. Lábok ~ Laburi (sz.). 13. Dorna ~ Dorna (sz., k.). A Dorna patakja [21] völgyének együttes neve. 14. Baka jértaoja ~ Jertaoju Boki (sz., k.). Egy Baka nevű emberé volt. 15. Tártyas fája ~ Lemnu lui Törtfőš (sz., k.). Az itt lévő fa alatt szoktak az emberek pihenni. A helynév előtagja egy Pap Tódor nevű román ember gúnyneve. 16. Bűrjámverem ~ Buramverem (sz., k.). 17. Bűrjámverem kútya ~ Fintina im Buramverem (kút). 18. Dorna ódala ~ Kőštea Dornii (sz.). 19. Mazaristya : Retyica ~ Mazarishte : La ráfitsa (sz., k.). Sok borsós gabonát terem. 20. Fűzes kútya ~ Fintina la ráfitsa. Fűzfa nincsen már itt; e kút körül lévő terület neve : Retyica [19]. 21. Dorna patakja ~ Val'ea Dornii (p.). 22. Gyelnice ~ D'elnitsa (sz., k.). 23. Egeres észka ~ Dosu Ad'irešuluj (sz.). 24. Egeres ~ Fatsa Ad'irešuluj (sz.). 25. Gropitsa (sz., e.). A magyarban csak a Dorna együttes névvel jelölik ezt a területet.¹

¹ A magyarságnak az Egerestől [23] északra lévő területen nincsen földje; részben ezzel magyarázható a magyar helynevek hiánya, illetőleg az, hogy a magyar nyelvhasználatban több kisebb területet egy névvel jelölnék.

Magyarfodorháza helynévterképe
 Határa 2205 kat. hold

26. Egeres kúttya ~ Fintina Ad'irešuluj (kút). 27. Egeres ~ Čunž (e., k., sz.). 28. Dörnacijak ~ Dorneň (település). 29. Olá eklézsija : Román eklézsija ~ Kležija čęa rumuňaská (e.). 30. Két eklézsija köszt ~ Zänęa a Jeręii (e., k.). A magyar [33] és román eklézsia közötti terület (e., k.). 31. Hetyfő ~ Kapu d'aluluj (e.). 32. Szekatura ~ Sakatura (k., e.). 33. Magyar eklézsija ~ Kležija čęa ungureęaská (e.). 34. Jértaoj ~ Simijon d'ín jertaęia (sz., k.). Az ittlakó Ciupei Simon nevű román emberről nevezték el. 35. Szekatura ~ Sákatura Banosuluj (l., e., sz.). A román név utótagja egy Felecan Sándor nevű ember gúnyneve. 36. Jértaoj kúttya ~ Fintina d'ín jertaęia (kút). 37. Hágó ~ Hagau parásit (e., sz.). „Út vót itt, asztán összefőjt“. 38. Bidiskút : Büdöskút ~ Bidiškut : Bid'iškut (sz., l., e.). 39. Jértaoj ~ Ritu Banosuluj (k.). 40. Berek ~ Fundu Barkuluj (l., e.). 41. Jértaoj ~ Jértaoješ (k.). 42. Roska gödre ~ Grępa Roški (k., l., e.). 43. Szekatura ~ Kęstęa Zglęamuluj (k., e.). 44. Roska gödre réttye ~ Ritu gropfi Roški (k.). 45. Dombok ~ Dimburele : Dimburel'e (sz., e.). 46. Roska gödre ~ Fundu gropfi Roški (k., sz., e.). 47. Fundetura ~ Fundatura : Fundatura luj Gębaňi (l., e.). 48. Grępa Laruluj (e., l.). 49. Gaura ursuluj (e., l.). 50. Bika gödre ~ Grępa tauruluj (e., l.). 51. Maru popi (e., l.). 52. Girlič (l., e.). 53. Grępa Ugruťęeňi (l., e.). 54. Natyhid ~ Podu Ujfalauluj. A borsaujfalusi határszélben lévő hid. Újabb neve: Vashid. 55. Pom ~ La pomi (sz.). 56. Pusztaszöllő feneke ~ Fundu Pustisileuluj (l.). 57. Pusztaszöllő ~ Pustasileu (l.). 58. Csörgő ~ La halau. Vályus kút neve. 59. Pusztaszöllő ~ Ritu Pustisileuluj (k.). 60. Kenderezsük feneke ~ Fundu luj Kęnderęžd'ik (k., e., sz.). 61. Kenderezsük ~ Kęnderęžd'ik (k., e., sz.). 62. Kenderezsük réttye ~ Ritu luj Kęnderęžd'ik (k.). 63. Rosszárók ~ Parau čel rau (á.). 64. Sész ~ Šes (sz.). 65. Ruz Demetěr gödre ~ Grępa luj Ruz Dumitru (sz.). „Még a világ, mindig így vót a neve“ — jegyezte meg kalauzom. 66. Puszta észka ~ Dosu Pusti (sz., l.). 67. Pusztaszöllő verőfénnyee ~ Fatsa Pustisileuluj (e., l.). 68. Kenderezsük ~ Fatsa Kęnderęžd'ikuluj (sz.). 69. Gyümölcsös ~ La ži (gyü.). 70. Puszta feneke ~ Fundu Pusti (l.). 71. Puszta verőfénnyee ~ Rązęrele (sz., l.). 72. Puszta ~ Pusta (sz., l.). A szájhagyomány szerint itt régen falu volt. 73. Mariglaji gödre ~ Grępa luj Marijan (l., sz.). 74. Katona gödre ~ Grępa kátaňi (sz., l.). 75. Puszta úttya ~ Drumu la Pusta (út). 76. Fundetura úttya ~ Drumu la Fundatura (út). 77. Fejül a falun ~ D'in suz d'e sat (sz.). 78. Faluvége ~ Kižbirtokuš. 79. Fundetura patakja ~ Val'e (sz., k.). 80. Kizsdórna ~ La temeťeu (sz.). A temetőnél lévő földek. 81. Kizsdórna feneke ~ D'alu Beręii (sz., l.). Egy Berea Simon nevű emberé volt. 82. Kizsdórna észka ~ Dosu Kiždorňi (sz., l.). 83. Kizsdórna verőfénnyee ~ Fatsa

Kiždorŋi (sz., l.). 84. Kizsbirtokos ~ Kižbirtokuš la Kiždorna (sz.). 85. Makujina hegye ~ Dĭmbu Makujiŋi (sz.). A Makujina [4] nevű kút fölött lévő hegy. 86. Kizsdorna ~ Kiždorna (sz., l.). 87. Sójomkőji hid ~ Podu Šiŋfeuluj. Egy Solyomkő felé eső híd neve. 88. Kĕrtek ~ Gred'ĩnile la podu Šiŋfeuluj (kertek). 89. Dorna hígyya ~ Podu la gura Dorŋi (h.). 90. Fĕlsőrétek ~ Rĭturil'e d'in sus (sz., k.). 91. Dorna tórka ~ Gura Dorŋi (sz., k.). 92. Fĕlsőkĕrt ~ Grad'ina dom-ĩilor (kert). 93. Tyĕrtyuj ~ T'ĕrfu (k.). 94. Verőfény ~ Fatsa (sz., l.). 95. Kishid ~ Poduts (h.). Régen rozoga kis fahíd volt itt. 96. Verőfény ~ La poduts ĩm fatsă (l.). 97. Akasztófa réttye ~ Supt akăstăj (k., sz.). 98. Alsórétek ~ Rĭturil'e d'in žos (k.). 99. Akasztófadomb ~ Akăstăj (l.). 100. Zenaga ~ Zănoĝa (sz.). 101. Józsi hegye ~ D'alu luĭ joži (sz., l.). Egy Mătĕ József nevű emberé volt. 102. Újfalusi patak ~ Val'ĕa Uĭfalauluj (p.). Borsaujfalú felé a határt képező patak neve. 103. Józsi hegye ~ D'alu luĭ jošali (sz., l.). A román név utótagja egy Lĕb József nevű zsidó esűfneve. 104. Bărkutăuc ~ Băрку tautsuluj (l.). 105. Legelőkút ~ Fintina ĩm Băрку tautsuluj (kút). 106. Styubej ~ La Štubej (l., sz., kút). 107. Styubejom fejül ~ Zqmpela Ćirezuluj (l.). A román helynév utótagja gúnynév volt. 108. Kosár kúttya ~ Košĕrele (l.). 109. Kristóf pojánája ~ Pojana luĭ Kristo (l.). 110. Pojana măruluj popi (l.). 111. Bărtăjĕk ĕrdeje ~ Kornu paduri (e.). Egy Barta nevű emberé volt. 112. Egeres tórka Gura Ad'irešuluj (sz., k.). 113. Kal'ĕa galbánă (sz.). 114. Zenaga tórka ~ Gura Zănoži (sz.). 115. Jĕrtăoj ~ Iertăoie (e., k.). 116. Okolejăk ~ La okole (e., k.). 117. Kĕrtek ~ Gred'ĩŋ (k.). 118. Dornaji út ~ Drum pă Dorna : Kal'ĕa Dorŋi (út) [Gergely Béla hgy.]¹

ÖRDÖGKERESZTÚR

1468 : Johannes de *Kereztur* [OL. Dl. 26795/EM.]. 1587 : *Eordeog-kereztur* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1650 : *E rdogh kereztur* [Bf. Rok. Lázár lev. 50. Fasc. 1. sz.]. 1700 : Poss. *Ördög Keresztur* [O. L. Gub. Köz.ig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1722 : *Eördogh Keresztur* [uo.]. 1748 : „*Ördög kereszturan lăkő*“ (!) [Lészai lev. Fasc. V. No. 3]. 1754 : *Ördög Keresztur* [Conscr. III, 93]. 1789, 1798 : *Ö Keresztur* [A dĕsi ref. egyhm. Viz. jk. 109a, 203a]. 1808 : *Ördög-Keresztúr* aliis *Ö-erdő-Keresztur* ~ *Kristur* [Lipszky]. 1831 : *Ördög Keresztur* ~ *Kriszturu* [ConsTrans.]. 1837 : *Ördög Keresztur* ~ *Kriszturĕl* [Hodor, Doboka esm. 587]. 1839 : *Ördög-Keresztúr* : *Oláh-Ördög-Keresztúr* : *Oláh-Erdő-Keresztúr* ~ *Ördög-Krisztur* [Lenk]. 1877 : *Ördög-Keresztur* ~ *Cristuru*

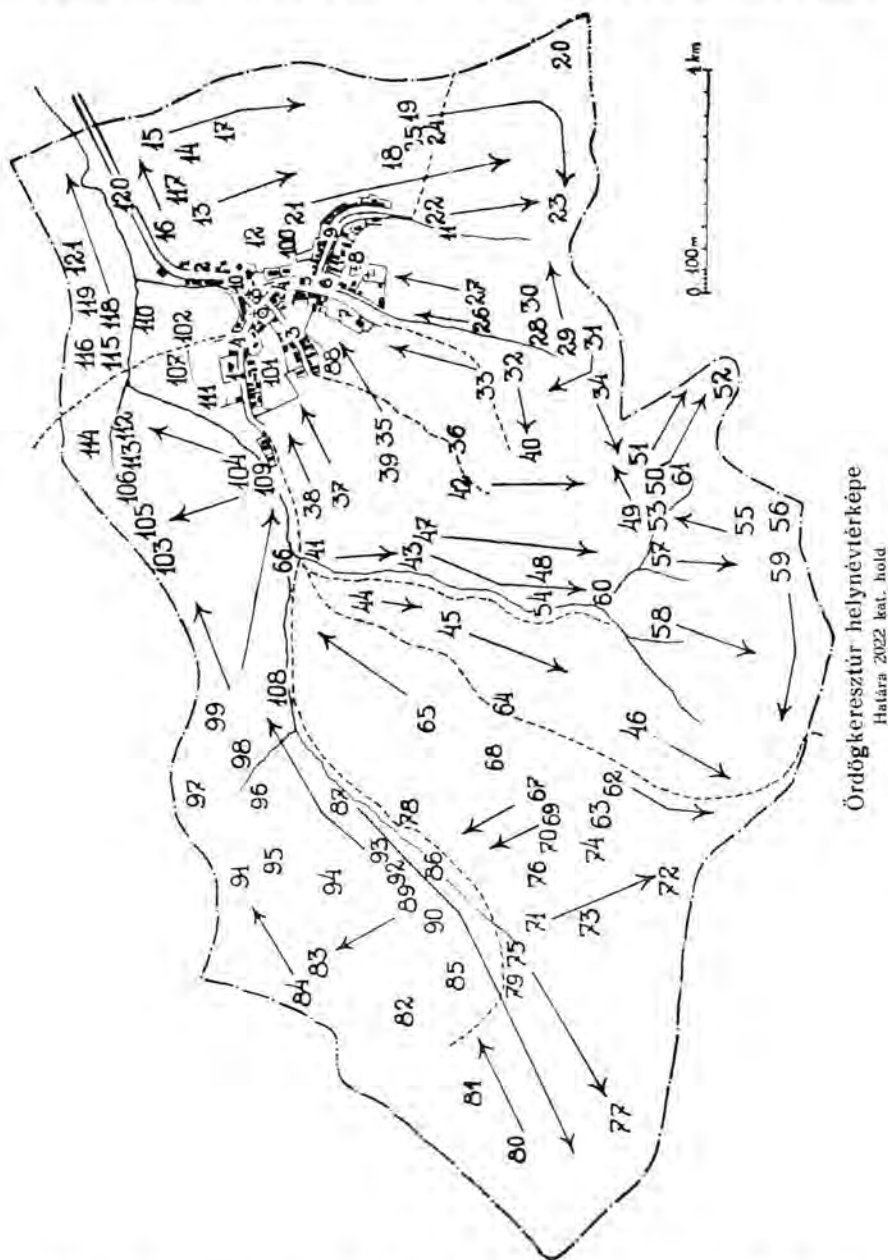
¹ Közlő : Sima Jeremiás (56) román, Benkő József (48) és Tusai Mihály (93) magyar.

[Dvorzsák, Hnt.]. 1909: *Ördögkeresztúr* ~ *Cristur* [MoldTog.]. 1922: *Ördögkeresztur* ~ *Cristur* [Martlstr.]. 1942: *Ördökkeresztur* ~ *Kristur* [Hgy.].

1754: A' Falu felső végén, a' Patak. a Falu tilalmassa, a kertek felett vagyon édgy Veteményes kert. — A' Berend felől való Fordulo: A' Szurdok (sz.), A' Nagy hegyen (sz.), A' Követses Dombon (sz.), A' Követses alatt (sz.), az árok, mely Szappanyos bükkiből jő. A' Csiko keresztibe (sz.)... alol a' Sűrű árka szomszédtságokban. A Botz vágás oldalán (sz.)... szomszédgya... felyül a Kerek Dombon lévő Falu oszlo földje. — Az Üsküllő felől való Fordulo: Az Unokban (! sz.), A' Falu allyán (sz.), A' Kender helybe (ke.), A' Tokai oldalon (k.). A Szénafű torkában (k.). A Kőrös bükkben (k.)... szomszédgya... felyül az erdő [Conscr. III, 93]. — 1789: a' Patak. a' templom féle (!) jaro Sikátor [A dési ref. egyhm. lt. Viz. jk. 109a]. — 1798: a' Patak. a' Követse (!) alatt (sz.) [Uo. 203a lev.]. — 1885: Picinkus. Csüket. Határba. Csüket melletti tagok. Csergő (!) oldal. Sáros tér és nagy rét. Csere oldal. Bányászat. Tao-Aja. Berendalatt. Tyiba. Szurdok alatt. Talca. Hegyes alatt. Szénafű. Gergelyalja. Középvölgy. Tokaja. Topa fű. Hidegkut. Malomoldal [Telekkönyvi térképvázlatok]. — 1913: Csüszet. Határba. Sárosrét és nagy rét. Szénafű. Sárostere dülő. Picinkus-dülő. Tokájas dülő [A ref. egyhk. birtokíve. — Telekkönyvi vázlatrajzok.]. — 1942: 1. Agyagos-ucca: Kenderhøj felé ~ Ulitsa Fínatselor (u.). Agyagos talajú utca neve; ez vezet a Kenderhely [41] és Szénafű [87] felé. 2. Malom-ucca ~ Ulitsa mori (u.). Régen egy vizimalomhoz vezetett. 3. Natyhegy-ucca ~ Ulitsa D'aluluj (u.). A Nagyhegy [35] felé vezet. 4. Magyar-ucca (u.). Hivatalos elnevezés 1940 ősze óta. A Pap hidjától [5] a templomokig terjedő utcarészt és az Agyagos-utca [1] egy részét nevezik így. Csak a magyarok használják ezt az elnevezést. 5. Pap híggya ~ Podu popi. A református papilaknál lévő híd. 6. Kösségi kút ~ Fintina satuluj (kút). 7. Szürduki út: Szürduki-ucca ~ Ulitsa Surdukuluj. A Szurdok [31] felé vezető utca. 8. Zsák-ucca ~ Ulitsa spre Hotarba (u.). „Egy udvárba elcsukódik“. 9. Berek-ucca ~ Ulitsa Barkuluj (u.). 10. Kicsi Györgyi híggya ~ Podu luj D'orde Armanu (h.). Egy ittlakó emberről nevezték ei. Régebbi neve: Bakó-féle híd. Egy Bakó Mihály nevű ember lakott itten. 11. Hotárbaji patak: Hotárbaji patak ~ Val'ea Hotarbi (p.). 12. Csüket ~ Čufets (e., k.). 13. Csüket megett: Hegymege ~ După Čufets (sz., k.). 14. Fórások ~ La izvora (sz.). 15. Picinkus: Picingus ~ Jeruga (sz.). 16. Malomrét ~ Ritu mori (k.). Régen itt egy malom volt. 17. Picinkus ájja: Picingus ájja ~ Su Jeruga (k.). 18. Berek-ájja ~ Su Bark (k.). 19. Berek ~ Bark (l.). 20. Berektető ~ T'etriš (l.). 21. Csüket verőfénye ~ Fatsa Čufetsuluj (sz.). 22. Hotárba:

- Hotárba ~ Hotarba (sz.). 23. Hotárba feneke : Hotárba feneke ~ Dunga Hotârbi (l.). 24. Bereki út ~ Drumu spre Bark (sz.). 25. Bereki kút ~ Fintina d'im Bark (kút). 26. Csörgő ~ Ćoroju (sz., k., kút). 27. Csörgő-ódal ~ Fatsa Ćorojului (k., l., e.). 28. Szürduki kút : Szürdoki kút ~ Fintina d'in Surduk (kút). 29. Szürdukfenék : Szürdukfenék ~ Fundu Surdukuluj (e.). 30. Szürdukverőfény : Szürdukverőfény ~ Fatsa Surdukuluj (e.). 31. Szürduk : Szurdok ~ Surduk(e., k., sz.). 32. Sárostele ~ Šaraštaliba (k.). 33. Sárosteleji út ~ Drumu la Šaraštaliba (k.). 34. Gyózmár : Gyozmárt ~ D'ozmar (sz., e.). 35. Natyhegy : Hegy ~ D'alu čel mare (sz.). 36. Natyhegyi út ~ Drumu la D'alu čel mare (út). 37. Csere ~ Ćirej (k.). 38. Csere ájja ~ Su Ćirej (sz.). 39. Csereji cigla : Cigla ~ Tsigla Ćirejului (sz.). 40. Pođerej (k.). 41. Kenderhēj ~ Kenderhej (sz., település). Régen uradalmi kenderes volt. 42. Kövecses ~ Keučėš (l.). 43. Kövecses ájja ~ Su Keučėš (l.). 44. Hörgös ~ Horgoš (sz.). 45. Draku tsari (sz.). 46. Hegyesájja ~ Su Heđėš (sz.). 47. Kövecses ódala ~ Kęstęa Keučėšuluj (l.). 48. Mokány gödre ~ Grępa Mokanuluj (l., e.). 49. Pabgödre ~ Grępa popi (l.). 50. Tyiba ~ T'iba (sz., e., l.). 51. Tyiba verőfénye ~ Fatsa T'ibi (e.). 52. Tyiba feneke ~ Fundu T'ibi (e.). 53. Tyibaji árok ~ Părău T'ibi (á.). 54. Kövecsesárok ~ Parau Keučėšuluj (á.). 55. Mőjnya ~ Mojne (sz.). 56. Mőjnyatető ~ D'asupra Mojneler (e., l.). 57. Berend ájja ~ Su Berind (sz.). Nádasberend felé esik. 58. Árkok köszt ~ Įntre părăje (sz.). Két árok közt van. 59. Berendájjatető ~ Su Berind (e., l.). 60. Kručile párajelor. Több kisebb patak egybetorkolását nevezik így. 61. Tyibakút ~ Fintina T'ibi (kút). 62. Hegyes ~ Heđėš (e., l.). 63. Hegyescigla ~ Tsigla Heđėšuluj : Virvu Heđėšuluj (e.). 64. Fálkaji út ~ Drumu spre Falka (út). 65. Fálka ~ Falka (sz., e.). 66. Kenderheji híd ~ Podu Kenderheji (h.). 67. Hidekkút ~ Hidakut (k., e., kút). 68. Fálkaji érdő : Hidekkút verőfénye ~ Fatsa Hidakutuluj (e.). 69. Hidekkúti észak : Hidekkút észka ~ Hidakut (sz. e.). 70. Némedgödör ~ Grępa N'amsuluj (k.). A magyarok is ma már inkább a román nevet használják. 71. Gergeleja : Gergejájja ~ Gergeleja (k.). A magyarok leginkább a Gergeleja formát használják ennek a területnek a jelölésére. A Gergelájja név tudatos alkotás és a teLekkönyvből ismerik néhányan; ezt tartják e helynév eredeti magyar alakjának. 72. Gergeleja feneke ~ Fundu Gergeleji (l.). 73. Gergeleja kútya ~ Fintina Gergeleji (kút). 74. Hegyes verőfénye ~ Fatsa Heđėšuluj (k., e.). 75. Középvőgy ~ Kezeped' (k.). 76. Gergeleja verőfénye ~ Fatsa Gergeleji (e.). 77. Középvőtyi feneke ~ La pășuŃe (l.). 78. Szénafűji út ~ Drumu Finatselor (út). 79. Kereknyil ~ Kărămil (e., k.). 80. Topafű ~ Topafiju (k.). Topaszentkirállyal szomszédos. 81. Topafű verőfénye ~ Fatsa Topafijuluj (e., k.). 82. Tokája ~ To-

kaja (k.). 83. Tokája feneke ~ Fundu Tokăji (k.). 84. Tokája hegye ~ Fatsa Tokăji (e.). 85. Prilazsa ~ Priløze (k.). 86. Szénafűji patak

~ Paraş Finatselor (p.). 87. Szénafű ~ Finatsa (k., e.). 88. Mórdány ~ Mordan (e.). A szomszédos Nadasberenden van Mordan nevű ro-

mán család. 89. Kőrözsbükk ~ Kerezbik (k., e.). 90. Kőrözsbük verőfénye ~ Fatsa Kerezbikuluj : D'alu Kerezbikuluj (e.). 91. Kőrözsbük feneke ~ Fundu Kerezbikuluj (k., e., kevés sz.). 92. Halastó ~ Ritu Taoji (k.). Itt régen halastó volt, nyomai ma is látszanak. 93. Tavájja réttye ~ Ritu Taoji (k.). 94. Tavájja ódala ~ Fatsa Taoji : Koştea Taoji (sz., k.). 95. Kőrözsbük teteje ~ Virvu Kerezbikuluj (e.). 96. Tavájja ~ Taoje (sz., k.). 97. Tavájja feneke ~ Fundu Taoji (sz., k.). 98. Tavájja verőfénye ~ Fatsa Taoji (sz., k.). 99. Bányászút ~ Bañasut (sz., k.). 100. Pusztá ~ Pusta (k.). 101. Epres ~ Pomnitsari (sz.). Eperfákkal volt beültetve. 102. Ephát ~ Jephath (sz., k.). 103. Kisasszongödre ~ Gropa domnişori (k., sz.). Egy Szász Edit nevű kisasszonyé volt. 104. Nyèrges ~ N'èrgeş (sz.). Nyeregalakú hegy alatti szántó neve. 105. Nyèrgezsgödre ~ Gropa N'èrgeşului (sz., k.). 106. Bapódombja ~ Dimbu lui Bapo (e., k.). A ma is élő Jangó Márton nagyapjáról nevezték el. 107. Unoki út ~ Drumu spre Onuka (út). 108. Szénafü törka ~ Gura Finatselor (sz., k.).¹ 109. Nyèrgesi patak ~ Val'ea N'èrgeşului : Parau N'èrgeşului. A Szénafüi patak [86] folytatása a Nyerges [104] alatt. 110. Malomódal pataka ~ Parau la Fatsa mori. A Nyergesi patak [109] folytatása a Malomódal [118] alatt. 111. Alól az udvaron ~ D'in zos d'e kurte (k.). A Szacsvai-féle udvaron alól lévő rét. 112. Onuka : Unok ~ Onuka : Unuka (sz., l.). 113. Unokészka : Onukaészka ~ Dosu Onuci : Dosu Uja uci (e.). 114. Unokódal : Onukaódal ~ Fatsa Onuci : Fatsa Ujanuci (l.). 115. Szőlőájja ~ Su Źije (sz.). 116. Szőlőódal ~ Źija (l.). 117. Jégverem ~ D'etsar (sz.). Régen jégverem volt itt. 118. Malomódal ~ Fatsa mori (sz., e.). 119. Dombok köszt ~ La dimburi (sz.). Két dombocska köztli szántó neve. 120. Malomút ~ Drumu mori (út). Nagyesküllőre vezet. 121. Kurmatura (l.) [Gergely Béla hgy.]²

SOLYOMKŐ

1367: *Zholmuskyu* [OL. 26755/EM. — Doc. 213]. 1364: Buthus dictum de *Solumku* [TelekiOkl. I, 132]. 1416: Nicolaus dictus Erdeg de *Solomke* [i. h. 416—7]. 1479: Mathiae Syraký de *Solyomkew* [Dl. 27067/EM]. 1481: Symon de Erdeugh de *Solyomkew* [uo.]. 1482: Simonis Erdeg iunioris de *Solyomkew* [Dl. 27068/EM.]. 1506: Ladislaus Menhar de *Solyomkew* [CsákyOkl. I, 529]. 1587: *Solyomkeo* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1700: Poss. *Solyomkű* [O. L. Gub. Közig. Összeírások. Doboka Sup.]. 1722, 1754: Pagus *Solyomkő* [uo. — Conscr.

¹ Itt még látszik e hely régi tó-dugásának egy része [Roska, Rep. 215].

² Közlő: Varga György Istváné (30), Koszorús Márton Andrásé (60) magyar és Mureşan Simon (40) román.

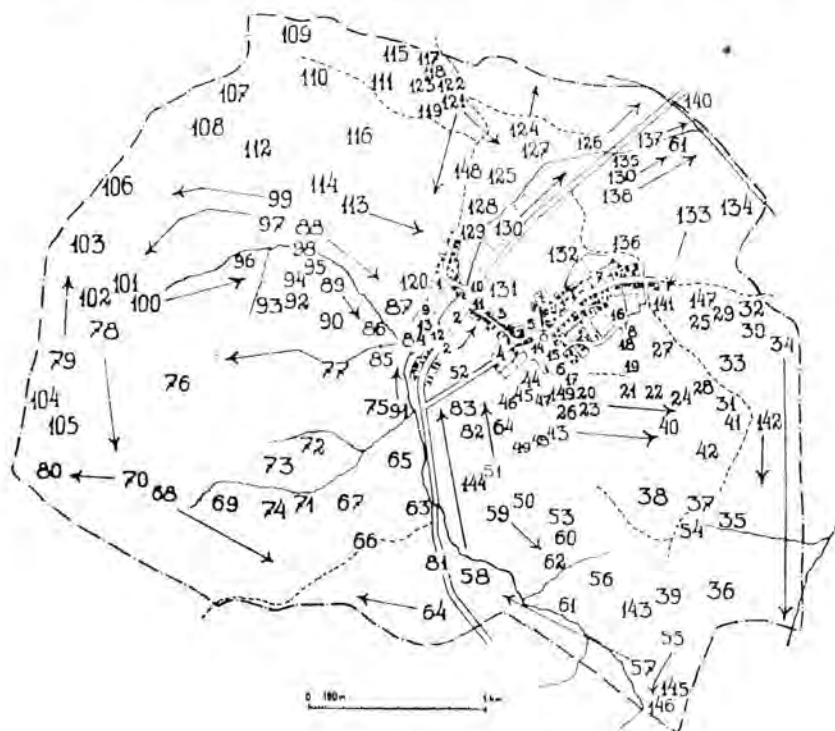
III.]. 1767, 1830: *Sojomkő* [Mikó lt. Reg. III. Fasc. XVIII. 60. — MNy. XXVIII, 252]. 1808: *Sólyomkő* [Lipszky]. 1831: *Solyomkő* ~ *Szintyom* (!) [ConsTrans.]. 1834: *Sojomkő* [Hodor lev.]. 1837: *Solyomkő* ~ *Sintyou* [Hodor, Doboka e-m. 589]. 1839: *Sólyomkő* ~ *Sintyeou* [Lenk]. 1877: *Sólyomkő* ~ *Sinteu*: *Sintyesu*¹ [Dvorzsák, Hnt.]. 1909, 1922: *Sólyomkő* ~ *Şinteu* [MoldTog. — Martfstr.]. 1942: *Sójomkő*: *Sójomkő*: *Sőjönkő*: *Sőönkő*: *Sönkő*: *Sönkő* ~ *Sirit'eu* [Hgy.].

1754: A Falu derekán. a' Falu felső végén... a' Babutzra menő út mellett. — A' Babutz felől való Fordulora: Az Erge torkában (sz.)... szomszédgya alol az Erge Pataka. A' Követses úton felyül (sz.)... szomszédgya... alol a Követses ország uttya. Az Ecclesia erdejéből tsinált ugyan Ecclesia Szöleje alatt edgy darab Irtovány.— Az Ujfalu felől való Fordulora: A' Togyerás kuttyánál (sz.)... ezen földet a' kút árka ketté választya. A' Csorgó árkán túl (sz.). A' Kovátsi felé való Bértzen (sz.). La Dimbu Purtseluluj (e.). a' Vágás út mely a Szőlő, erdő és abból tsinált Irtovány mellett le mégyen a' Patakig [Conscr. III.]. — 1830: Babutz felől való Forduló[já]ban la Bük (sz.). Babutz felől való Fordulojában: a Bük [MNy. XXVIII, 252. — A dési ref. egyhm. lt. Báboci cs.]. — 1834: A Sojomkői határon... bokros Kaszáló lá Piatre (k.) [Hodor lev.]. — 1912: Mènesakol. Funtina lui Tagyerás. Ptyátra. Mëra. Bärkur. Kis oldal. Tyertyur. Nagy oldal. Bük. Sztina. Fánscika. Fancsika. Grécsa. Jertovoj. Doszu Jersi. Pojana Frenczoi. Pojana Frenczoi. Fundu Jersi. Fácza Jersi. Alsó dumbráva. Alsó Dumbrava. Csikos tó. Dumbráva. Komoristya. Falu rëtte. Brányistye, Brányistya [Telekkönyvi vázlatok]. — 1942: 1. Su Dumbrava. Út és a mellette lévő szántó. 2. Pfetriş (u., köves sz.). 3. Oşteza: Oşteza (u.). A falu közepét az országúttal összekötő utca. 4. Ulitsa satului: Ulitsa aî mare (u.). 5. Uliçora bisëriçi (u.). A templomnál lévő utcácska. 6. Su Pfatra (u.). 7. Brañişta (u.). Ilyennevű határrész mellett van. 8. Uliçora Todî (u.). Egy Toda János nevű ember lakott itt. 9. Uliçora Felekanului: Uliçora Filekanului (u.). Egy Felecan nevű ember lakott itt. 10. Fintina din Gura Oştezi (kút). 11. Gura Oştezi. A Hóstatnak (Oşteza) az országút felé eső vége. 12. Fintina Viroñi (kút). Egy ittélő Veronika nevű asszonyról kapta a nevét. 13. Uliçora Viroñi (u.). 14. Çurgau la plopf: Fintina la plopf (kút). Egy jegenyefánál van. 15. Fintina pa dri Lika Grofuluj (kút). A Lika Grofuluj egy Corpadean nevű ember csúfneve volt. 16. Fintina în gura uliçori. Az Uliçora Todîban lévő kút. 17. Uliçora între dîmburî (u.). 18. Kripta lui Bõrõñi. Rëgi torony neve. Való-

¹ Ez nyilván csak elírás vagy sajtóhiba a *Sintyeou* forma helyett. Egyébként ezt az alakot feltalálhatni egy 1869 tájáról való Iorrásban is [B. L., Az Erdélyi részek Helységnévtára Kvar, 1899].

színüleg a másik kriptá [19] hatására kapta ezt a nevet. Egy Baranyi vagy Baranyai Imre nevű földbirtokos területén volt. 19. Kriptá baronuluj. Lozsádi br. Györfly Géza és családjának temetkezési helye. 20. Četafča Kiti. Meredek, kúpalakú halom neve. Utótagja egy Čhita Miklós nevű ember nevét őrzi. 21. Čurgau la batrina (kút). 22. D'alu Čurgauluj (l.). 23. Īntre dĭmburĭ (sz., k.). A Pŕatra [43] és több kisebb kúpalakú halom közt lévő terület neve; ez utóbbiak a falusiak szerint az özönvízkor keletkeztek. 24. PoĊereu al m'ik : PoĊereu čel m'ik (l.). 25. Loku luĭ Šĭkau (sz.). Egy Sikó nevű jegyzőe volt. 26. Fĭntina ĭntre dĭmburĭ. Két domb között lévő kút neve. 27. Fĭntina la PoĊerej (kút). 28. PoĊerej (l.). 29. Fĭntina luĭ Toderaš (kút), Egy Toderas nevű emberé volt. 30. Mŕira (sz.). 31. Drumu pa su Źĭje (út). 32. RoŹinĭ (sz.). 33. KeŕeŹdĭmb (k.). Kerek alakú domb neve; Borsaujfaluról és Magyarfodorházáról jól látszik. 34. Val'ea Kaŕačuluj (sz., k.). A Kolozskovácsi felől jövő völgy. 35. Parau Čurgauluj (p.). A Fĭntina de su Źĭje-ből [54] ered. 36. Barkuril'e (sz.). 37. Su Źĭje (sz.). 38. Źĭja (k.). 39. Bārku Kostĭ (l., sz.). 40. Pŕta (l.). A szájhagyomány szerint itt volt a Pŕatra-n [43] lévő kuructábor kapuja. 41. Grŕpa tautsuluj (l.). Vizenyős hely. 42. Dunga tautsuluj (l.). 43. Pŕatra (l.). Régen itt állítólag kurucok tanyáztak. A román uralom alatt nemzeti ünnepek alkalmából nagy népünnepélyeket rendeztek itten. 44. Fauriše (k., e.). 45. D'alu oegaruluj (k.). Ez a kúpalakú domb a szájhagyomány szerint egy üveges (r. oegar) varázslóról kapta a nevét. Ezt az üveget a falu fizette, és az volt a kötelessége, hogy erről a dombról varázsigéivel elkergesse a jégesőt. 46. D'alu zĭjĭ (k.). 47. Pom'itsa : Poĭtsa (sz., k.). 48. Kŕstŕa Kokošuluj (l.). E helynév utótagja egy Mándruť János nevű ember csúfneve. 49. Źĭja luĭ Frents (l.). 50. Grŕpa baronuluj (l., e.). 51. Dĭmbu purčeluluj (l.). 52. Drumu ĭn sat (út). Az országutal köti össze a község közepével. 53. Sočĭša (l.). 54. Fĭntina de su Źĭje. Ennek a kútnak a régebbi neve Čurgau lehetett, mert a belőle eredő patak neve: Parau Čurgauluj. 55. Dosu Bábutsuluj (sz.). Báboc felé esik. 56. Kŕstŕa ai m'ika : Kŕstŕa ča m'ika (sz.). 57. T'erfuril'e (k.). Régen állítólag uradalmi gyümölcsös volt. 58. T'egle (k.). 59. Kŕstŕa ai mare : Kŕstŕa ča mare (sz.). 60. Pŕtrar (l.). Báboci neve: Pŕatra Šĭntŕuluj. A bábociak ugyanis egy néven jelölik ezt a területet a Pŕatra-val [43]. 61. Val'ea Bábutsuluj. A Báboc felé folyó patak neve. 62. Parau ĭntre kŕste (p.). 63. Podu Bábutsuluj (h.). Báboc felé esik. Ott Podu Šĭntŕuluj-nak nevezik. 64. Patu čel d'e pŕatra. Kivájt, padalakú szikla neve. A falusiak szerint valamikor a görögök (vö. Greča hn.) innen figyelték a vidéket; itt volt a Pŕatran lévő tábor másik bejárata (l. még Pŕta). A sziklán azt a helyet is mutatják, ahol a kancsó állt. Erről a helyről nagyon jól látni a vidé-

ket a Greča-ig [79] és a kolozsvár-borsaujjfalusi megyei utat. 65. Mõra Todeşilor (sz.). A Toda-család malma volt itten. 66. Drumu pã la Stina (út). 67. D'alu lui Frents (sz.). 68. Stina (sz., e.). 69. Fundu Fançiki (sz.). 70. Karbuñište (e., sz.). 71. Parau N'amtsului (á., sz.). 72. Parau spojeli (á.). 73. Pojana (sz.). 74. Fançika (sz.). 75. Razõre (sz.). 76. Mojna ça mare : Mojna aj mare (sz.). 77. Dîmbu lui Mõdõri (l.). Egy Magyarai nevű földbirtokosé volt. 78. Grõpa Greçi (sz.). 79. Greča

Solyomkő helynévtérképe

Határa 2284 kat. hold

(e.). Itt földvár volt [Roska, Rep. 249]. 80. Virvu Greçi (e.). 81. Drumu tsári. 82. Fintîna la Dîmbu Purçelului (kút). 83. Biku (sz.). 84. La jaz : Mõra la jaz (k.). Régen itt malom volt. 85. Razõrele la Gura Jerşi (sz.). 86. Gura Jerşi : Gura Jerçi (sz.). 87. Kastajile (sz.). 88. Kõstea Jerşi : Kõstea Jerçi (sz.). 89. Dosu Jerşi : Dosu Jerçi (sz.). 90. Jertaõie (sz.). 91. Koturil'e (k.). 92. D'alu krëmeñi (sz.). 93. Grõpa vintului (sz.). 94. Dîmbu Oañi (sz.). 95. Çurgau karpanului. Gyertyánfáknál lévő kút neve. 96. Grõpa lui Makovei (sz.). Egy Macovei nevű emberé volt. 97. Fundu Jerşi : Fundu Jerçi (sz.). 98. Fintîna dintre dumbraçz (kút). 99. Kõstea Barçeşti (l.). 100. D'elnits (sz.). 101. Fin-

tina Kişului (kút). Egy Kis Tódor nevű román emberről nevezték el. 102. Dîmbu lui Jonaş (k.). 103. Faţetu lui Mîihaj (e.). 104. Erdektau (tó). 105. Koştea Greçi (e.). 106. Goroniş (l., e.). 107. Barcăska (l.). 108. Dosu Băbutsului (sz.). 109. Fintina la Duma (kút). 110. Duma : Grupa Dumii (l.). 111. Vajile (l.). 112. D'alu Barčeşti (l.). 113. Dumbrava (e., k.). 114. Gura lui Pure juon (e.). 115. Fintina la Vaj (kút). 116. Gropf (l.). 117. Poderei (e.). 118. Pojana Podereului : Pojana (l.). 119. Drumu Staņişti (út). 120. Zapodă (e.). 121. Staņiştă (sz.). 122. Grupa Kanti (k.). Cântă nevű család van a faluban. 123. Dîmbu lui Pedit (sz.). 124. Komorişte (k.). 125. Orzaşina (k.). 126. Ritu satului (k.). 127. Dîmbu Komorişti (k.). 128. PaduŃea lui Bruzar (e.). 129. Ritu lui Mođori (k.). 130. Ritu Braņişti (k.). 131. Braņiştă (sz.). 132. Stinişori (sz.). 133. Dosu (sz.). 134. Stupatura (k.). 135. Podu Ńedi (h.). Egy Iada nevű asszonyé volt. 136. Drumu dîn Ńos d'e kurt'e (út). Br. Györffy Géza udvarháza mellett vezet. 137. Ritu lui Mîihaj (k.). 138. Ritu fagadului (k.). 139. Ritu Korpad'anului (k.). A faluban ma is élő Corpadean nevű családról nevezték el. 140. Podu la Ritu satului (h.). 141. Fintina d'in Ńos d'e kurt'e (kút). 142. D'alu sarakului (sz.). 143. Priloze (sz.). 144. N'akau (l.). 145. D'alu Kapačului (sz.). Kolozskovácsi felé esik. 146. Fundu T'ertului (k.). 147. Drumu la Ujfalau (út). Borsaujfaluba vezet. 148. Drumu la Fodora (út). Magyarfodorházára vezet. 149. ŃetaŃea Iliji (k.). Egy Illés nevű zsidóé volt [Gergely Béla hgy.]¹

* Szala

A régi Doboka megye választói járásának pusztáiról írva, Hodor Károly² Dorna, Mikó, Saraskutya, Urtelek és Szent Márton mellett egy Szala nevűt is említ, fekvését azonban nem határozza meg. A Gönczy Pál-féle kolozsmegyei térkép³ Csomafája és (Kolozs)Gyula között egy Salla nevű pusztát jelöl. E név szinte kétségtelenül romános helyesírással, vagy egyszerűen elírásból került ide a Szala alak helyett. Kolozsgyula határáról egyébként már régebből is egy 1693-i forrásból a következő helymegjelöléseket ismerjük : a Szalatul lejöví út. Szalai kapus. Szálában lévő falu helyt. a Szála felé kimenő ország uttyán alol [L. e mű 127. l.-jén]. — Ugyane község határáról 1754-ből a „Szala uttya“, 1757-ből „A Szalab(an)“, 1816-ből „a' Szálában a Szilvásnál“ adat idézhető [i. h. 128-9]. 1903-ban ugyanitt egyik határrész neve : Szala. A jelenkori gyűjtésből Szalaszája ~

¹ Vezető: David Miklós Čonu (36) és Corpadean Vazul (40) mindkettő román nemzetiségű.

² Doboka vármegye' természeti és polgári esmértetése. Kvár, 1837. 596-8.

³ A Pallas Nagy Lexikona X, 692-3. l. között.

Gura Sáli, Szala észka ~ Gred'ina St'iopei és Szala verőfénye ~ Fatsa Sáli nevű helyet ismerünk [i. h.].¹ Ugyane tájon Borsaujfalu és Csomafája között egy kis völgy ma is a Szala nevet viseli. Itt 1934 táján egy Rus Mihály nevű újfalusi birtokos tulajdonában egy tanya volt.² Alighanem e tájon kell keresnünk azt a faluhelyet is, amelyet az előbb idézett 1693-i forrás említ.

Ezek alapján valószínűnek kell tartanunk, hogy ez adatok mutatnak rá annak a településnek helyére is, amelyet az oklevelek 1429 tájától Zala, Sala és Zalaháza alakban említenek [Csánki V, 635].³ Ez okleveles adatok első ketteje és a harmadik előtagja ugyanis nyilván Szalának olvasandó. Kide határának Borsaujfalu felé eső részén 1578-tól kimutatható Szalai ösvény is a középkorban, sőt még az újkorban is Borsaujfalu, Kolozsgyula és Csomafája között kereshető Szala nevű település felé vezető gyalogösvény neve lehetett.⁴ E település⁵ adhattott nevet a középkorban Doboka területén jelentős birtokú zalaházi vagy czegői Zalai (Szalai), illetőleg másként Zalaházi (Szalaházi) családnak is.

*Szalakovácsi

A történeti forrásokban csak egyszer, az 1587-i erdélyi arendaösszeírásban említenek egy kolozsmegyei helységet *Zalakowaczy* olv. Szalakovácsi alakban [EM. Mike gyűjt. Regest. Arend.]. A forrásban e községgel együtt felsorolt helységek sorrendjéből kétségtelen, hogy e név a borsavölgyi Kovácsi, újabban Kolozskovácsi helységre vonatkozik. A név Szala előtagjának a középkori Zalai-, illetőleg Zalaházi-család esetleges itteni birtoklásával kapcsolatos vonatkozásait, valamint ez előtagnak e terület helynévkincsében ilyen alakban meg összetételekben való szerepére már fennebb rámutattam.⁶

¹ Magyar-, később Borsaujfalu határán is említenek 1799-ben egy Szala nevű szántó-területet. Egy ilyen helynév e falu határáról jelenkori helynévgyűjtés során is előkerült.

² Hatházi Miklós (54) magyardenzsei származású altiszt szóbeli közlése.

³ E település neve maradhatott fenn a következő személynévi adatokban is: 1434: „Annae consortis Stephani de Zala.” „Anna Stephani de Zalahaza consors.” 1436: „Anna... consorte Stephani de Zalahaz.” [Ub. IV, 515, 526, 605–6, 608].

⁴ Vö. e mű 86 kk. Ilyen ösvényt még az 1942-ben folytatott helyszíni gyűjtés során is emlegetett kidei vezetőm, id. Jakab Sándor (75).

⁵ Csánki V, 635 szerint 1464-ben a *Sola* vagy *Zala* alakban említett települést Aknával szomszédosnak mondják a szintén szomszédos Bánival, Komlóddal és Oroszfájával együtt. Csánki éppen ezért e helységet Kolozs megye keleti sarkában keresi. Minthogy azonban tudjuk, hogy az említett családnak a Borsavölgyben több faluban is volt birtoka, a Szala nevű település helye e tájon is kereshető (L. még az alábbi címszót)

⁶ L. az előbbi és a Kolozskovácsi címszó alatt mondottakat [e mű 132. l.].

* Úrtelek

1544/1559: totalem et equalem medietatem metarum possessionis Kyseskewlew, alio nomine *Vrtelke* vocatis [Sombory gyűjt.].

E községnév a rendelkezésemre álló adatok között csak egyszer fordul elő Kisesküllő nevének névváltozata-, illetőleg névpárjaként. 1723-ban azonban a kisesküllői határon említenek „*Úrtelek*” nevű egy darab hely“-et [L. még e munka 73 l.-jét]. Valószínűnek látszik ebből, hogy itt tulajdonképpen a Kisesküllő határán egykor meglévő Úrtelek nevű külön település neve őrződött meg azután is, hogy maga a település a XVIII. század elejére már elpusztult.¹

Egy másik forrás szerint 1701-ben I. Lipóttól a Serédyek új adománylevelet nyertek többek között bizonyos dobokamegyei birtokaikra is. Ez az adománylevel emliti egyebek mellett Úrtelek pusztát is [vö. Hodor, Doboka vármegye esm. 585]. 1837 táján azt mondják, hogy a választói „járás pusztáji közt Urtelek és Szent Márton... emléke már-már mulandó” [i. h. 597]. Minthogy Hodor nem határozza meg, hogy e pusztát hol kell keresnünk, a legnagyobb valószínűséggel állítható, hogy e prédiomot maga is csak az 1701-i adománylevelből ismerte. Az előbb idézett 1723-i adatból azonban nyilvánvaló, hogy ez az elpusztult település, melyet — mint fennebb látható — 1544-ben még Kisesküllő névpárjaként említenek, ez utóbbi község határába olvadhatott bele.

VÁLASZÚT

1370, 1524: *Walazwth* [TelekiOkl. I, 165, II, 345, 349. — BánffyOkl. I, 293, II, 353, 424, 464, 501]. 1405: *Walazwt* [BánffyOkl. I, 487, 489, 491]. 1473: *Walazut* . *Walazuth* [i. h. II, 153]. 1524: *Valazwth* [i. h. II, 520—1]. 1587: *Valaszut* [Mike gyűjt. Registr. Arend.]. 1736: *Wálaszút* [Bf. I.]. 1764: *Wálaszút* . *Válaszút* [Bf. I. Bánffy Farkas conscr.]. 1792: *Vállaszut* [i. h. Bánffy Zsigmond conscr.]. 1808: *Válaszút* [Lipszky]. 1831: *Válaszut* ~ *Válaszut* [ConsTrans.]. 1839: *Válaszút* ~ *Volaszut* [Lenk.]. 1877: *Válaszut* ~ *Válaszád* (!) [Dvorzsák, Hnt.]. 1909: *Válaszút* ~ *Valásut* [MoldTog.]. 1922: *Válaszut* ~ *Valasut* [Martfstr.]. 1942: *Válaszút* ~ *Valasut* [Hgy.].

1638: Az Véeer Veölgyben. Borsa felől az Pap füve mellett (k.), az pap Széna füve mellett [Bf. I. Fasc. XX. No. 16]. — 1672: Kendi Lona felől való fordulóban... az Pusztá Templom felé (sz.).

¹ Megjegyzendő, hogy ugyane határban 1722-ben említenek *intelke* nevű helyet is; ez lehet az *úrtelek* elírása is [Wesselényi It.]. A teljesség kedvéért felhívom a figyelmet a kisesküllői helynévanyag 1749-ből való *Kis Urága* helynévre is, szerintem, ez is kapcsolatban lehet az Úrtelek községnévvél.

[Bf. I.]. — 1676: Az Csere odalon (sz.). az Terben (sz.). Az horgos n. h.-ben (sz.). Az Bordo (!) kut teriben (sz.). az Eszken (sz.) [uo.]. — 1679: Görbe (sz.). az Falu Szena fu nyilassa mellet (sz.) [uo.]. — 1681 1870: A Fejérd felől való fordulóban egy görbe nevezetű föld. Lona felől való forduloban ugyan a Lonai határ felől saját Bácsi részben. Borsá felől való forduloba a Csere alatt. Lonai völgyinek. a falu szénafü réti nyilassa mellett [A ref. egyhk. anyakönyve]. — 1685: A Kolosvari uton felljül a Patakon túl (sz.). a Térben (sz.). a Csere alat (sz.). a Volgiben (sz.). A Horgas föld (sz.). a Völgy oldalon a Sos Patakon túl (sz.). Az Akasztófa alatt [Bf. I.]. — 1693/1870: Borsá felől való fordulón egy görbe n. föld. Lona felől való fordulón Bácsi részen. Fejérd felől való földnek szomszédsgába. az uton alól. a falu szénafünek nyilassa mellett. A Bácsi rész [A ref. egyhk. jegyzőkönyve]. — 1715: Szöllő hegy fü (szö.). in uno monticulo Halom vocato. montis Halom seu Berczfü vocati [MúzBf.]. — 1717: Felső forduló: Az Csere alatt (sz.). Az Falu mellett az Téren (sz.). Az hideg kútnál (sz.). az Széna fü torkolatb(an) (sz.). Csobán padgya (sz.). Az hideg kút völgyiben (sz.). — Alsó forduló: Az Valaszuti patak mellett (sz.). Az Jenei ut. Az Lonai Volgjb(en) az eszkan (sz.). — Az Csere veginél (k.) [Bf. I.]. — 1719: Határhelyek: Monticulo Szász halom vocato. Summitatem montis halom seu Bérczfü vocati [Bf. I. Fasc. QQ. No. 5]. — 1720: Szántók: az oldal felől való Terbe. túl a hideg kúton. a Borsá felé való völgybe. a hideg kúton túl a Széna fü felől a két patak között. a Magyar Templomon túl. a Patak Szakasztásába. a' Szigetbe. a Gáton felyül. — a Szakadásba (k.) [Bf. I. Bánffy Farkas conscr.]. — 1736: Felső forduló: A Hideg-kútnál (sz.). A Horgas n. föld (sz.). Az Árpa föld (sz.). A Borsái járób(an) (sz.). A Csubaj felé (sz.). A Térben (sz.). A Csere alatt (sz.). A hegyen a széna fü mellett (sz.). A Kis Csere alatt (sz.). A Sós-patakban (sz.). A hideg-kút völgyén (sz.). A Falu szénafüve torkab(an) (sz.). — Az Alsó fordulob(an): A Judei(!?) n. föld (sz.). a patak mellett (sz.). A Szamos mellett a régi révnél (sz.). A Lónai völgyb(en) (sz.). A Lónai kútnál (sz.). (sz.). A Falu réte mellett (sz.). A Bácsi részben (sz.). Bonczidai út mellett (sz.). — A Széna-fü torkab(an) (k.) [Bf. I.]. — 1751: Jenei Ut. A Templomra járó Lábban (sz.). A Hegyes Földb(en) (sz.). A Szomos Parton (sz.). A Hideg kútnál (sz.). Az Borsái Järob(an) (sz.). A Csobáj tetön (sz.). A Denyette n. h.-ben (sz.). A Nagy Tsere alatt (sz.). A Kis Tsere tetön (sz.). A Pap Réti mellett (sz.). az Eszkb(an) (sz.) [Bf. I. Fasc. I. No. 43]. — 1754: Also fordulo: Válye Dobrulu (sz.). — A' Fejérd felől v(aló) Határ(ban): A Csere alatt való észkon (sz.). A' Horgas alatt (k.)... szomszédgya alól a' patak. A' Felső rét szélibe

(sz.). A' Lóna felől való Fordulora: A' Lónai úton alól (sz.). a patak [Conscr. III, 50. — Bf. I.].¹ — 1764: A' Borsa felé forduló felső határban: Szántók: A' Hideg Kútnál, A' Borsai Ut mellett a' hideg kútra és falúra rüg véggel. A' Hégy alatt. A' Verőfényen való nagyláb. A' Szilfa bokornál, A' Sós verőfényin, A' Hideg kút Verőfényin, A' Borsa felől jövő patak mellett, A' Két Szénafű közt való láb föld, A' Falu Szénafüve torkában a' Kútnál, A' Szénafű észkiben, A' Patak között, A' Nagj Verőfényen, A' Bács kútyánál, A' Sósba, A' Hágósba, A' Sós verőfényben, A' Borsa felé járó rendben, A' Bika Rétiin, A' Szilfa bokor verőfényin, A' Borsára járóban, A' Daniel Szerbenn, A' Szilfa bokor nagj verőfényin, Az út között a' hágósban, A' Padon a' nagy Verőfényen, A' Szakadás alatt, A' falun felyül a Verőfény oldalban, A' Nagj Verőfény oldalon, A' Porgalát Kertnél a falu mellett, A' Borsai járóban, A' Bács kútyánál a' Tó mellett, A' Hágósbeli földek Sorában, A' Padon a' Borsai járóban, A' hegyen a' Lónai völgy felé, Az eszak alatt való oldalon, a' Felső Rétben (k.). — A' Bonczhida felé forduló Alsó határban: Szántók: A' Pallónál a' Patakon túl, A' Szamosra folyó patak torkába járóban, A' Hoszszúban a' Bonczhidai határ szellyeb(en) a' Réten kútyel, A' Nagj eszkon való oldalban, A' Halomnál, A' Falu Rétyte mellett a' Gát Irányáb(an), A' Határ kőnél a' Falu Rétyte szellyiben, A' Térben, A' Dobra völgyin, A' Nagj Észkon, A' Nagj északban, A' Padon, A' Lónai völgy Északjában, A' Lónai völgyön a' Nagj északban, A' hegy farkánál az északon, A' Lónai völgy nagy észkiben, A' Lóna völgyb(en) a' Csorgónál, A' Zsellérek Rétyte Szeriben, Az Oldalon, A' Magyar Templomon felyül a' verőfényen, A' Lónai völgyben az észak arka mellett, A' Zsellérek Rétinél, A' hegy farka nagj észkiben, A' Lónai völgy észkiben az árok mellett, A' Lónai völgy verőfényin, a' Szamos teriben (k.), A' Lónai völgyben az Eszak tsorgójánál. — Kaszálók: a' Nagj Szenafüben, A' Falu Szénafüviben, A' Szakadás n. h.-ben, A' Felső Rétben a' Borsai határ szellyben, Az alsó Rétben a' Szamos teriben, A' Kis Csere veginél (írotvány k.), A' Nagj Sós verőfényen, a' nagyobb v. nagy Csere alatt. — az alsó úttza, a' Patakon túl, a' Porondon, a' Falu derekában az oláh

¹ A református egyház földjeinek felsorolása után a forrásban ez a megjegyzés olvasható: „Miolta mostani Mlgá Földes Urunk Gróf Bánffi Dénes Ur ö Ngá Bo dog emlékezetű Praedecessora Idősb Gróff Néhai Bánffi Dénes Úr akkori Házas társa, Bornemisza Kata Aszszony ö Ngá ezen Válaszuti Rfá Ecclesiát maga költsége és industriája áll(al) nem Bánffi, hanem maga költségén appropriált Batsi részen fundálta és építette, Magyarokat ide maga Jöszágából szállított circa Annun 1679 mind az oltatol fogva békességes birodalmában tudgyuk és hallottuk az Ecclesiát a' felljeb declaralt Bonumoknak [i. h. 52].

Templomnál. a' Két út között. A Marhák itató Sikátora. a Falú patakán túl. a Falú Pataka mellett valo Porondon [Bf. I.]. — 1766: a Fogado Sorban. a Felső Soron a Borsai patak. a két Arok között. a Felső Uttzában [uo.]. — 1777: a' Felső fordulón: a' térben (sz.). Hidegkutbeli (sz.). A Bársi (!) Rétben (sz.). Homály (k., sz.) [MúzBf.]. — 1781: Hideg kut (sz.) szomszédgya Borsáról Válaszutra járo ország uttya. az Nagy Térben (sz.)... (szomszédja) az Borsáról Válaszut felé le folyó patak [uo.]. — 1782: in Fundu Pereuluj (sessio) [uo.]. — 1792: A z A l s o F o r d u l o b a n : La Sesz (sz.). In Drum (!) Klusuluj (sz.). Dupa Gyál (sz.). Dupa Sij (sz.). In Doszu Vale (!) Lungyi (sz.). Ovaszojistyí (sz.). In Vale Lungim (!sz.). La Rit Linge Szomes (k.). La Sesz in Drum (!) Klusuluj (sz.). Pe Paro Burtutsi (sz.). In Vatajstyí (sz.). In Szortye (sz.). Szupt Kornu Gyáluluj (sz.). In Drumu Loni (sz.). In Vale Loni Doszu (sz.). In Fundu vale Loni (sz.). In Novasztyin (sz.). La Ruge (sz.). In Doszu Paduricsi (sz.). In Koszte rej (sz.). La Podu Klusuluj (sz.). In Sesz Linge Pod (sz.). La Fontina Csel szarate (sz.). In Ovesászti (sz.). Ovesásztin (sz.). — A F e l s ő F o r d u l o b a n B o r s a f e l ő l : Peszte vale Daniel szeribe (sz.). Linge vale (sz.). La Hidegkut (sz.). In Bacsiris (k.). In Sesz (sz.). Lá Gyál (r.). Lá Fácza Gyáli (!sz.). In Dosz la gyál (sz.). La Krutse (sz.). Intre voj La Sesz (sz.). In Facza csel (!) mika (!sz.). In hago (sz.). Dea supra Paduricse (sz.). La Rit Linge Szomes (k.). In Ritu Tauruluj (sz.). Linga Vale (sz.). In Fácza (sz.). In Dosz (sz.). In Funác (k.). In Rit (k.). Linge Drum (!) Funaczuluj (sz.). Pe Csobae (sz.). Linge Parou (sz.). Pe Csaboiczin (sz.)¹ Intre Keréj (sz.). In Ritu Szátuluj (k.). Linge Tou (sz.). In Drumu Gyáluluj (sz.). In Koboltou (sz.). Lá Csorgo aluj Kalaus (?sz.). In Doszu Paduricsi (sz.). La Ripa (sz.) [Bf. I. Bánffy Zsigmond conscr.]. — *XVIII. második fele*: a' Nagy Vápán (ke.). Garotz oldalán fellyül (ke.) [Bf. I.]. — 1815: Észak (sz.) [MNy. XXVIII, 253]. — 1824: Lónai völgy [uo.]. — 1825: Borsá felől a Felső forduló: Szántók: A Nagy Széna Fűbe.² A kis Széna fű Tetőn szomszédjai égy felölll... a Falu Ökör Tilalmassa. A Széna Fű Torkába.³ A Borsai Jároba.⁴ A Lónai Csupon aloll.⁵ A Nagy Verőfény Arkán.⁶ Szilfa Bokornál. Hideg Kut Arkánál.⁷ Aszszony Lábba.⁸ A Báts Kuttyánál valo Láb.⁹ Daniel Szeribe.¹⁰ A Falu mellett valo Láb. A Nagy Csere alatt valo Láb.¹¹ A Bátsir'sbe (!).¹² A Kis Csere alatt.¹³ A Ripánál.¹⁴ Az Eszkon a Munzalloba.¹⁵ A

¹ Alább ugyanabban a forrásban: „Pe Csobaicza“ (sz.).

² „Tóvisses, olgalos, es geras (!).“³ „Követes es eszko hely.“⁴ „Oldalos“ és „oldalba Teres“⁵ „Hugyen.“⁶ „Oldalos, geras, sovány Föld az Arok háromba szakasztotta“⁷ „Arkos, forásos, agyagas, geras.“⁸ „Homokos.“⁹ „Teren.“¹⁰ „Tér helyt“¹¹ „Oldalba eszko.“¹² „Oldalos.“¹³ „oldalos, eszko.“¹⁴ „Tér helyt.“¹⁵ „Hegyen tekszik.“

Térbe az Ut között. A Hegyen a Csobáj Tetőn. A Forásoknál. Észak allyán Bika Rétyyibe.¹ A Hágoba a Csobáj felé.² A Nagy Verőfénybe.³ A Kertek megett.⁴ A Szilvásba.⁵ A Bika Rétibe. A Patak között. A Szena Uttya mellett. A Kis Verőfénybe.⁶ A Kelos (!) Csorgojánál a Kis Csere alatt.⁷ A Rupanal (!). A Nagy Csobájba.⁸ A Lonai Völgybe az Észkon. A Dobra Völgyin.⁹ A Lonai Völgybe a Falu Oszlo Nyillyába.¹⁰ A' Kolozsvári Utba a Falu Oszlo Nyillyába.¹¹ Szilfa Bokornál Kis Verőfénybe. A Keresztnél. A Eszak alatt. Az Eszokon a Nagy Csere alatt a Muntzalloba. A Muntzalloba a Kis Csere tetején. A Hegy Tetőn a Hágó tetejibe. A Falun Fellyül a Porgolat kerteken kül. A Kis Széna Fű Torkába a Muntzalloba. A Kallos Csorgojánál.¹² — K a s z á l ó k : A Nagy Széna Fűbe. A Keresztes Oldalba. A Kis Széna Fűbe. a Pap Rettye mellett. a Báts Kuttyánál. A Felső Reten Borsa Felöll. A Falu Oszlo Széna Fűbebe. — B o n t z h i d a felöll az a l s o F o r d u l o b a : S z á n t ó k : A Cserépi Szegelet.¹³ A Fintyousnál.¹⁴ A Rét Szélybe. A Téglánál.¹⁵ A Magyarosba.¹⁶ A Hegyess Föld a Könél.¹⁷ A Malomnál.¹⁸ A Hoszszu Föld.¹⁹ A Jenei Ország ut mellett.²⁰ A Lonai Völgy Árkán.²¹ A Lonai Verőfénybe.²² A Csorgonál. A Szőlő Hegy Tetején.²³ A Szőlő megett²⁴ A Suhogo.²⁵ A Gátnál. A Jenői v. Jenei Utba.²⁶ A Lonai Völgyben az Észkon.²⁷ A Kolosvári Utba. A Kertek megett. A Csere felé az Észkon. A Soos Kutnál.²⁸ A Dobra Völgyin.²⁹ A Soos Hidnál az Ország Uttya mellett. Soos Réthe.³⁰ Tul a Patakon. A Verőfény Allyában. A Lonai Völgy Csupjánál.³¹ A Hegy Farkánál. A Hegy Farka alatt Észak Felöll.³² A Muszka Kuttyánál.³³ A Lonai Völgyben a Verőfényen. A Lonai Völgyben a Csorgonál. A Lonai Völgybe a Muszka Kuttyánál.³⁴ A Fintyous mellett. Tul a Patakon a Hidnál. Az Észak Tetején. az Észkon a Hegy Farkánál. A Sellérek Rétyyinél. Tul a Patakon a Hid véginél. A Felső Lábnál. A Szamos mellett a Fintyousnál. Tul a Hegyen.³⁵ A Kis Cserénél Munzallo között.³⁶ A' Soos Hidnál. A Soos Kutnál az Észkon. A Szamosnál. A Soos Rét mellett. A Szőlő megett Muszka Kuttyánál. Az Eszokba a Soos Kuton Fellyül. — K a s z á l ó k : A Sellérek Rétyyibe [Bf. I. Bánffy Ferenc

¹ „Eszkos.“ ² Verőfényes.“ ³ „Oldalos, Verőfényes.“ ⁴ „Tér helyt.“
⁵ „Eszkos.“ ⁶ „Oldalos“ ⁷ „Eszkos.“ ⁸ „Hegyen“ ⁹ „Oldalba“ ¹⁰⁻¹¹ „Teres-hellyen.“

¹² Itt ugyanekkor egy Kallos Márton nevű jobbágyot említenek.

¹³ Főlé írva ceruzával: „Ungyu Bánfi.“ ¹⁴ „Tér helyt.“ ¹⁵⁻²⁰ „Tér helyt.“
²¹ „Oldalos, agyagas geras sovány“ ²² „Oldalos.“ ²³ „Hegyes, Követses“ ²⁴ „Oldalos.“
²⁵⁻²⁶ „Tér helyt.“ ²⁷ „Oldalos Eszkos.“ ²⁸ „Oldalba Eszkos.“ ²⁹ „Oldalos.“
³⁰ „Eszokban.“ ³¹ „Eszkos“ ³² „Hegy Tetőn.“ ³³ „Hegyen Oldalos.“

concr.]. — 1832, 1834: Lóna völgye. Lónai Hegyről le jövő arók [MNy. XXVIII, 253]. — 1835: Felső forduló: Felső rét (sz.), a Patak. Papi rét. Erge, Szénafű. Munzálóra . . . feljaro út. Csere alatt. Nagy Verőfény. Horgos alatt. — Alsó forduló: Lónai völgy. Dobra völgye. Szamos (folyó). Fintyus (ke.). Porkoláb kert. Nagy Verőfény. Jenei ut mellett. Zsuki határszél. A' rét. Hegy Farka [Uo.] — — 1859: Nagy Verőfény. Fintyus. Szénafű [uo.]. — 1868–1869: Alsó réti nyil. Szénafűi nyil. Út közötti föld. Verőfényi föld. A felső réti nyil. Fintyosi föld [A dési ref. egyhm. lt. Számadáskönyv]. — 1870: Fejérd felől való Valaszuti fordulóban egy görbe nevű szántó földel. az uton alól az falu szénafű réti nyilassa mellett. Bácsi rét. a Lona felől való fordulóban a völgyből lejövo patakon túl [A ref. egyház jegyzőkönyve]. — 1871: Felső rét. Nagy Verőfény. Fintyos [MNy. XXVIII, 253]. — 1874: Verőfény [uo.]. — 1879: Szénafű. Kenderföld [uo.]. — 1880: Alsó rét. Felső rét. Nagy Szénafű. Hegy farka. Nagy Verőfény. Szénafű. Fintyus [uo.]. — 1881: Lóna völgy [uo.]. — 1883: Hegy Forka [uo.]. — XX. század eleje: Dűlők: A hidnál. Helység alsó rétje. Fintyos. Bánffy szeglet. Kolozsvári útbán. Hegy mögött. Hegy farka. Prunyi. Dosz. Kertek mögött. Dániel szer. Alsó munzálók. Bika rét. Pap rétje. Felső munzálók. Szénafüvek. Keresztes oldal. Helység felső rétje. Ripa alatt. Út között. Patak között. Bács kútjánál. A keresztnél. Kis verőfény. Nagy verőfény. Csoboj. Lónai völgy. Dobrai völgy. Szőlő mögött. Puszta és Suhogó. Jenői útbán [Telekkönyvi térképvázlatok]. — 1942: 1. Felső-ucca ~ Ulitsa d'i sus (u.). Régebbi neve: Fogadó sor. 2. Álsó-ucca: Nagy-ucca: Magyar-ucca ~ Ulitsa čea mare (u.). Ujabban e Kolozsborsa felé vezető utcát Borsaji út-nak is nevezik. 3. Kis-ucca ~ Uličpra (u.). Másik neve: Gyöngyvirágos-ucca. 4. Árok-ucca ~ Pa pārāu (u.). 5. Templom-ucca: Pap-ucca ~ Ulitsa popi. A református papilak mellett a református templomhoz vezető utca neve. 6. Kertek megetti-ucca ~ Ulitsa dupa gred'ín (u.). 7. Szoros ~ Sorošu (u.). Régi neve: Itató-ucca. 8. Cinterem ~ Tsiñfirim. A református és görög katolikus templom körüli hely. 9. Tó-ucca ~ Drumu la tău (u.). 10. Temető-ucca ~ Drumu la tsiñfirim (u.). 11. Zsidó kútya ~ Fintina đim mižloku satuluĭ (kút). Másik magyar neve: Falu közepiből való kút. Egy itt lakott zsidóról nevezték el. 12. Fő-ucca ~ Drumu Klužuluĭ. Az országút mentén épült utca neve. 13. Zsidó-ucca ~ Drumu đi kätä židovanka. A Zsidó kútjánál [11] végződő utcácska neve. 14. Sikátor: Bereckijék mellett ~ Drumu la vale. Az ittlakó Bereckicsaládról nevezték el ezt a patakhoz vezető utcát. 15. Cigánsor ~ Drumu pingā Tsigañ (u.). 16. Tancsi mellett ~ Drumu la Dañilešť (u.). Tancsi egy ma már nem élő Balázs nevű ember csúfneve volt.

17. Malja Nyikuláj mellett ~ Drumu pinga N'ikulaj Molele (u.). E helynév előtagja egy román ember csúfneve volt. 18. Simonkút ~ Fintina lui Șimon (kút). Állítólag egy Simon nevű zsidó ásatta. 19. Hetyfárka ~ Kornu dalului (sz., k., l.). 20. Cémentkútnál ~ La fintina d'e tsiment (sz., l.). Ma már meg nem lévő kútról kapta a nevét. Régebbi neve Álsórit. 21. Keresztnél ~ La restiñire (sz., k.). Az itt-lévő keresztről nevezték el. 22. A kőnél ~ La p'atra (sz., k.). 23. Öltoványos ~ Între oltoañ (gyü.). 24. Utak közt: Kolozsvári út ~ Drumu Klužului (sz., út). A Kolozsvárra vezető országút mellett lévő földek egy részének neve. 25. Jenei út ~ Drumu Inaului. Az országút Szamosjenő felé eső része. 26. Gliměj ~ Glimejile (sz.). Néhány kis halom van benne; itt állítólag tömegsír is van. 27. Baktérháznál ~ La boktarije (sz.). Itt a vasúti őrház ma már nincsen meg; a román uralom alatt bontották le. 28. Finytyejus ~ Fintjeuș (sz.). Régebben megkülönböztettek Alsó- és Felsőfinytyejust. 29. Kenderfődek ~ Kiñepfișt (sz., k.) Régebben kenderes volt. 30. Bikák réttye : Bikák rittyé ~ Ritu taurilor (k.). 31. Berek ~ La Bark (k.). 32. Natysánc ~ Șantsu ȕel mare (á.). Az első világháború alatt ásták az orosz hadifoglyok. 33. Hetyfárkaji árok ~ Parau de la Kornu dalului (á.). A Hegyfarkát [19] keresztülzelő árok neve. 34. Hegy megett ~ Dupa dal (sz., l.). 35. Hégý ~ D'alu : Pa dal (sz., k.). 36. Alsóészak : Íszak : Álsódosz ~ Dosu din Źos (sz., k.). 37. Felsőészak : Felsődosz ~ Dosu din sus (sz., k.).¹ 38. Baluj kútya ~ Fintina Balului (kút). E helynév előtagja egy román ember csúfneve volt. 39. Paduricsa : Csérjés ~ Paduriȕe (l.). Néha Kiserdőnek is hívják; régebben Kis- és Naccsere volt a neve. 40. Alsómínzáló : Alsómunzáló ~ Mínzalau de Źos (sz., k.). 41. Danijelszér : Daniszér : Daniszere : Daniszeri ~ Dániileșt (sz.). 42. Bács kútya ~ Fintina Bačului (sz.). A faluban ma is van Bács nevű román család; régebben az Alsórétet [20] is így nevezték. 43. Tó ~ La tau (k.). 44. Szilvás ~ Pruñ (l.). 45. Bácsí rét : Bácsí rit : Bácsiris ~ Bačiriș (sz.). 46. Szénafű : Színafű : Falusi szénafű : Falusi színafű ~ Fínatsa : Fínatsele safeșt (sz., k.). A kisajátítás előtt is a falusiaké volt. 47. Szilvási árok ~ Parau pruñelor (á.). 48. Szénafű árka : Színafű árka ~ Parau Fínatselor (á.). 49. Szénafű tórka : Színafű tórka ~ Gura Fínatselor (sz., k.). 50. Hágó ~ Hagau (sz.). 51. Felsőmínzáló : Felsőmunzáló ~ Mínzalau de sus (sz.). 52. Bikarét : Bikarit ~ Ritu taurilor (sz.). 53. Padas : Podás ~ Podaș (sz.). Kis hid van itten. 54. Eklézsija ~ Kležije (sz., k.). A református és görög kat. egyházé.

¹ E kettőt együttes néven — Kallós Zoltán (17) közlése szerint *Iszak*-nak is nevezik. A többiek szerint a 36. és 37. helynév esetében gyakoribb a romános helynévalak.

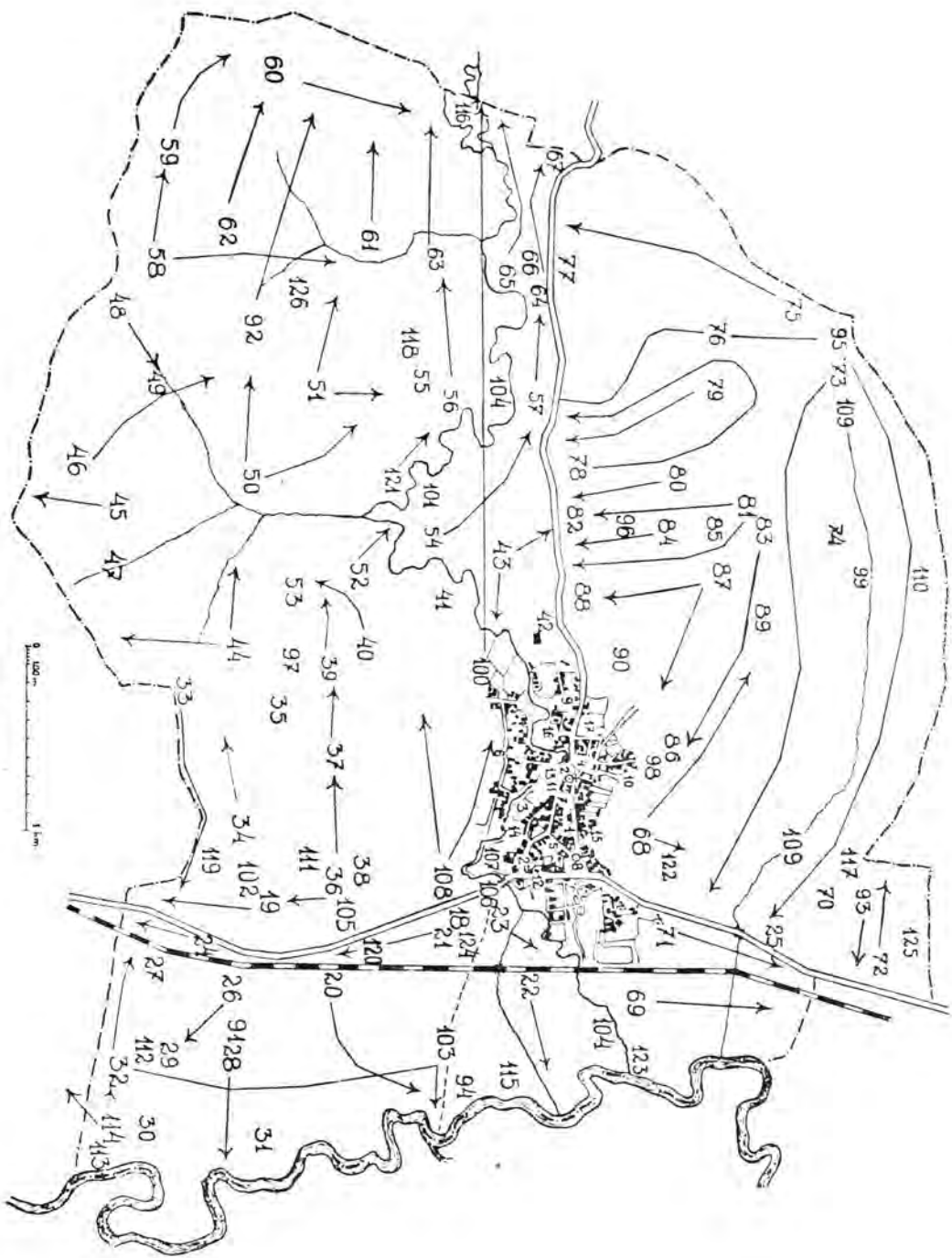
55. Pircok kúttya ~ Fintina lui Pirtsog (kút). A Pirtog-családé. 56. Pap-rét : Pap ritte : Pap réttye ~ Ritu popi (sz., k.). 57. Zsidóné heje ~ Ritu Židovului (sz.). Egy zsidó bérelte. Régebbi neve : Út köszt : Két út között ~ Între drumuri (sz.). 58. Szénafűji legelő ~ Pașuina dim Finatsa (l., k.). 59. Szénafűji kaszáló ~ Finatsa (k.). 60. Keresztes : Krisztijes : Keresztesódal ~ Dosu Kristieșului (k.). 61. Szénafűji észak ~ Dosu Finatselor (k., sz.). 62. Szénafűji verőfény : Színafű verőfinnye ~ Fatsa Finatselor (sz.). 63. Felsőrét : Felsőrít ~ Ritu d'in sus (sz., k.). 64. Ripa : Rîpa ~ Ripa (sz.). 65. Ripa ájja ~ Su ripa (sz.). 66. Felsőbánya : Nagybánya ~ Baja čea mare. Fenn a hegyoldalban lévő kőbánya és környéke. 67. Álsóbánya : Kizsbánya ~ Baja čea mîika. A 66-nál alább fekvő kőbánya és környéke. 68. Akácós : Szöllös : Szöllő ~ Žija. Itt régebben szöllő és akácós volt; a szöllő már régebben elpusztult, az akácost új tulajdonosa 1920–1930 között csaknem teljesen kiirtatta, a területet pedig szántóvá és gyümölcsössé alakította át. 69. Suhagó ~ Șuhagau (sz., k.). 70. Szöllös ~ Žija : Žija Kavačului (szö.). 71. Jeneji út : Förcát-kértek ~ La drumu Inaului (sz.). Régebbi neve : Hosszuföd ~ Hosufe. A Szamosjenő felé vezető út mellett a román földbirtok-kisajátítás alkalmával elvett és kényszerbérletbe adott földek (vö. r. a *fortă* 'kényszerít'). 72. Blága : Blágavögy ~ Blaga (k.). Újabb név; állítólag egy Blaga nevű román birtokosáról kapta nevét. Régen itt házak is voltak. A *Kostan* nevű románokat innen telepítették be kb. 60 éve a faluba. 73. Lónaji völgy ~ Val'ea Loñi (k., l.). Kendilóna felé eső völgy neve. 74. Csörgő : Csürgő ~ Čurgau (kút). 75. Csubáj ~ Čubaja (sz., k.).¹ 76. Nagyverőfény úttya : Nagyverőfíny úttya ~ Drumu d'ila Fatsa čea mare (út). 77. Ilies kúttya ~ Fintina lui Ilisije (kút). Egy Illyés nevű zsidóról nevezték el. 78. Nagyverőfény : Nagyverőfíny ~ Fatsa čea mare (sz., k.). 79. Nagyverőfényi árok : Nagyverőfínyi árok ~ Parau Fetsi (á.). 80. Úlnyak : Únyyak : Újnyak ~ Ulmú (sz.). 81. Kisverőfény : Kisverőfíny ~ Fatsa čea mîika (sz.). 82. Hidakút : Hidákút Hidekkút ~ Hidakut (sz.). Jellemző a válaszúti magyar helynevek sorsára, hogy 41 éves vezetőm csak az első alakot ismerte² és kérdésekre, hogy Válaszúton van-e Hidegkút helynév, nemmel válaszolt. 83. Dobravögy : Dobrajai völgy ~ Parau Dobri (sz., k.). 84. Kisverőfény árka : Kisverőfíny árka ~ Parau d'ila Fatsa čea mîika (á.). 85. Bálinkúttya ~ Fintina lui Balint (kút). A Bálint-családé. 86. Dobravögy árka : Dobravögy árka ~ Parau Dobri (á.). 87. Kereszt ~ La kruče (sz.). 88. Falu vége : Falu víge ~ Kapu satului (sz.). 89. Zapfődek ~ Ovasaștii (sz.). 90. Keregdomb ~ Dîmbu ra-

¹ E helynév jelölési köre a kolozsborsai határból áterjed ide is (L. ott).

² Kallós János Hegyes (74) meg éppen csak a második magyar alakot [Sza]:

tund (k.). A románság egy része a La kruče névvel jelöli ezt is. 91. Tónál : Natytó : Garóc ~ Tau : Gáravalts (sz., k.). 92. Urak színafüje : Udvari szénafü : Udvari szinafü ~ Finatsele forstate (sz., k., l.). A br. Bánffy-családé volt, de a román földkisajátítás alkalmával kiosztották. Míg a báró birtokában volt, e területen szilajpásztorkodást üztek, a marha télen-nyáron kinn tartózkodott azon a területen. 93. Ódal ~ Kõste (l.). A Blágának a falu felé esõ oldala. 94. Gátnál ~ La iaz (k.). 95. Csubájtető ~ Poderei (sz.). 96. Két árok közt ~ Între paraje (sz.). 97. Padas ~ Poderei (sz.). 98. Fundu părăului (sz.). Csak a románok használják ezt a nevet. A magyar nyelvhasználatban a Kereszt-hez tartozik. 99. Muszkakút ~ Fintina muști (kút). 100. Tér ~ Șes (sz., k.). 101. Sziget ~ Koturi (sz.). Régebben sziget volt itt. 102. Szakadás ~ Rupturi (sz., k.). A Nagyverőfény egy részét is így nevezték. 103. Szamos-út ~ Drumu la Someș (út). A Szamoshoz vezet. 104. Bórsaji patak ~ Val'ea Borși (p.). 105. Hídnál ~ La pod (sz.). 106. Natyhíd ~ Podu țel mare (h.). 107. Kértek ~ Gređin (sz.). Jelölési köre a 3 és 14 jelzette belsőségrész környékére is kiterjed. 108. Kértek megett ~ După gređin (sz.). 109. Sós-patak ~ Val'ea sārata (p.). 110. Sós-kút ~ Fintina d'e morătoare (kút). 111. Bácskút ~ Fintina Bačului (kút). 112. Sós : Sósak : Sóságba ~ Sāratura (sz.). 113. Felsőláb ~ Uñd'u lui Bamfi (k.). 114. Bámfíret : Bámfirit ~ Ritu lui Bamfi (k.). 115. Téglánál ~ La fegle (k.). Régen itt cigányok téglát vetettek. 116. Gírlánál ~ La Kobiltau (sz., k.). 117. Akasztófa ~ Akastai (szö.) Itt régen akasztottak. 118. Magyarós ~ Aluñiș. Szakadásos hely mogyorófa-bokor most is nő benne. 119. Ponár : Ponarak ~ Ponore. 120. Sport. Egészen új név; itt van a leventék gyakorlólhelye. 121. Felsőrit : Felsőrét (k.). 122. Kuku (kút). Neve állítólag onnan származik, hogy a dombos oldal felé kiabáló gyermekek *kuku*-kiáltását a kút környékén lévő domboldal visszhangozta. A ma is meglévő kútból a br. Bánffykastély vízszükségletét vízvezetékkel látják el. 123. Gura Văii. A Sós-patak [109] Szamosba ömlésének környéke, torkolata. Csak a románok használják e nevet. 124. Kizsbácsiris. Kallós Zoltán (17) szerint egyetlen 80 év körüli öregasszonytól hallotta így emlegetni e helyet. Kallós János Andrásé Hegyes (17) nem ismerte. 125. Csikóvőgy (sz., k.). A br. Bánffyaknak itt ménesük volt. 126. Rókajukak [Gergely Béla hgy.].¹

¹ 1944 tavaszán a gyűjtés ellenőrzése alkalmával a 2, 3, 7, 11, 14, 18, 26, 36, 37, 39, 41, 53, 56, 60, 66–68, 70–74, 77, 80, 83, 92, 107, 112, helynévhez kiegészítő adatokat sikerült gyűjtenem. A 119–126. helynevet is akkor jegyeztem le. E nevek Gergely gyűjtésében nem voltak meg.

Válaszút helynévtérképe
Hátára 3990 kat. hold

JAVÍTÁSOK

- A 9. l.-on alulról a 6. sorban *egyén* h. *egyéni*.
A 10. l.-on felülről a 3. sorban *kivül* h. *kívül*.
A 20. l.-on „ a 4. „ *Saroš* h. *Soroš*. — Uo. felülről a 25. sorban *čā* h. *ča*.
A 21. l.-on felülről a 8. *Grōpā* h. *Grōpa*.
A 23. l.-on alulról az 1. sorban *jāroe gy* h. *járo egy*. — Uo. a 12. sorban *Omlāban* h. *Omlásban*.
A 31. l.-on alulról a 8. sorban a két elmosódott nyomású évszám: *1879, 1881*. — Uo. a 15. sorban *r t h. rét*.
A 41. l.-on alulról a 21. sorban a *Nyirvegyu* szó után *Bugyi* olvasandó.
A 47. l.-on a ² jegyzet 2. sorában *Andre* után *Buday* olvasandó.
A 48. l.-on alulról a 11. sorban *i en* h. *igen* olvasandó.
A 69. l.-on „ a 8. „ *Kapiu* szó után *Bgyilouluj* olvasandó.
A 87. l.-on „ az 5. „ *17 5* h. *1715*.
A 95. l.-on a ² jegyzet 2. sorában *kōrūli* h. *körüli* olvasandó.
A 96. l.-on felülről a 9. sorban az *1898* évszám *1798*-ra javítandó.
A 123. l.-on „ a 3. „ az elmosódottan nyomódott évszám: *1822*. — Uo. a 12. sorban *H djánál* h. *Hidjánál* irandó.
A 127. l.-on a jegyzetekben alulról a 4. sorban *tōbbi* h. *többi* olvasandó.
A 129. l.-on alulról a 20. sorban *kisajá ított* h. *kisajátított* olvasandó.
A 150. l.-on felülről a 9. sorban *Ugyancssk* h. *Ugyancsak* irandó.
A 151. l.-on alulról a 7. sorban *Zenthkeres hmachkassa* h. *Zenthkeresth-machkassa* olvasandó.
A 167. l. ³ jegyzetének 3. sorában az elmosódott nyomású helynév: *Zalahaza*.

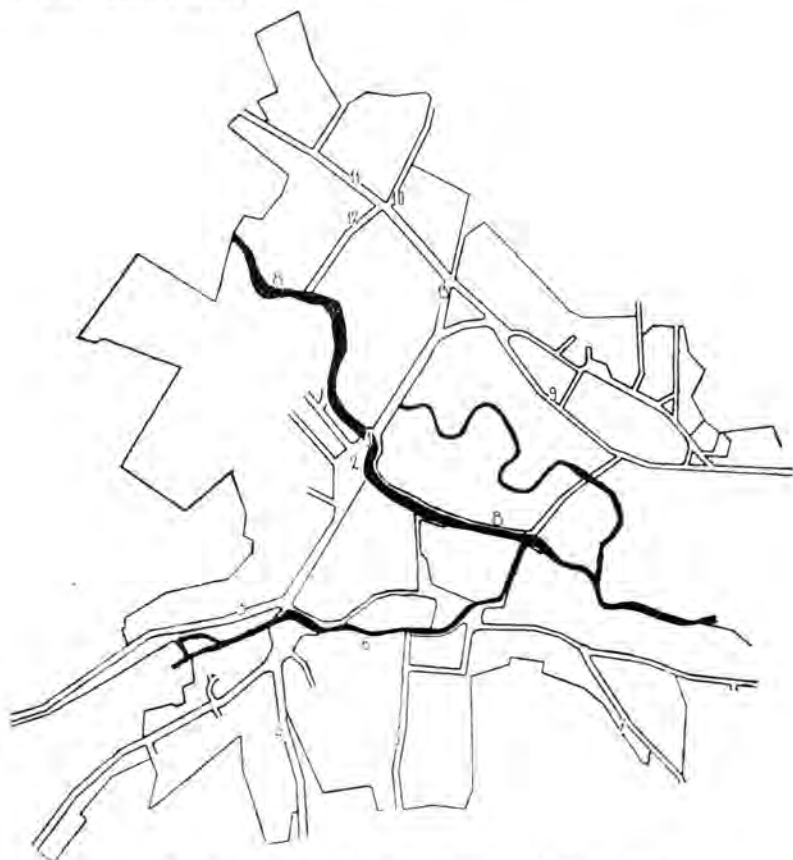
PÓTLÁSOK

A 16-7. l.-on lévő forrásjelzés-rövidítések közé betoltandó az *Ub., Urk.* = Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen. Hermanstadt, 1892—1938 rövidítés is. — A *Dl.*-jelzetek után a / vonalra következő *EM.* rövidítés a budapesti Országos Levéltár középkori oklevél-anyagának az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárában meglévő fénykép-hasonmásaira vonatkozik. Itt jegyzem meg, hogy az egyes oklevél-hasonmásoknak e kiadvány kereteibe be-

illeszthető adataira Entz Géza és Jakó Zsigmond volt szíves felhívni figyelmemet.

A 22. l. 1. sorába betoldandó a következő adat: 1436: Jacobus de [B]adok [BánffyOkl. I, 611].

A 39. l.-on alulról az 5. sorba betoldandó ez a szöveg: 1513: piscina Buday tho apellata intra metas . . . possessionis O Buda adiacente [Dl. 26836/EM.].

Kolozsborsa belső területének térképvázlata

A 108. l.-on a Kolozsborsa címszó 2. sorába betoldandó: 1632: *Barsa* in Dobocensi Com. [Bf. Rok. Lázár lev. 30. Fasc. 12. sz.].

Mint hogy jegyzeteim legnagyobb része időközben előkerült, a 126. l. ¹ jegyzetének e lapon kezdődő és a 127. l.-on folytatódó szövegében kifejtettek figyelmen kívül hagyandók. Az ott említett hiányokat az alábbi közléssel pótolhatom: 1. Natyhíd ~ Podu čel mare₁(h.). 2. Pijac ~ Pijats. A község háza előtt lévő kis terecske neve. 3. Gyulaji út ~ Drumu Žuli. A szomszédos Kolozsgyula felé

vezető út. 4. Natyhágó úttya ~ Drumu Hagăului (út). 5. Kishágó úttya (út). 6. Gyulaji patak ~ Val'ea Žuli. A Kolozsgyula felől jövő patak neve. 7. Szilimáj úttya ~ Drumu Silimăii. A Szilimájba vezető út. 8. Natypatak ~ Val'ea Podului. A tulajdonképpeni Borsapatak helyi neve. 9. Nagy-ucca ~ Ulitsa ăa mare. A Válaszút felé vezető országút egyrészének neve. 10. A Kövekhez való út ~ Drumu la Pfetri (út). 11. Bádoki út. Az országút Bádok felé vezető, e falubeli részének neve. 12. Gács János mellett való út ~ Drumu de către Gač Juon. Egy ott lakó emberről nevezték el. 13. Boki Sándor felé vezető út ~ Ulitsa de către Aleksutsa. Otlakó emberre utaló név.

A 127. l. 2. sorába ez az adat toldható be: 1479: Michaelis de *Szwa* [Di. 27066/EM.].

A 137. l.-on az Alsószentmártonmacskás címszót egy keltezetlen, de a XVIII. század közepe tájáról való forrásból a következő adattal szerezhetem meg: *Alsó Sz: Marton Macskás* [Bf. Rok. Lázár lev. 36. Fasc. 18. sz.].

A 140. l.-ra a Felsőmacskás címszó után a következő pótlás toldandó be:

*Felsőmagyarmacskás

1752: inhabitatores possessionis *Felső Magyar Matskás* [Bf. Rok. Lázár lev. 49. Fasc. 10. sz.].

E név a Borsavölgy egyik oldalpatakjának, a Bönyepataknak jobb partján épült legfelső Macskásra, a ma is jelentősebb magyar lakosságú Magyarmacskásra vonatkozhatik. Éppen ezért ennek középkori néváltozatául tekinthető a Felsőmacskás név is. — Megjegyzem, hogy az itt közölt egyetlen okleveles adat folytatólagos levéltári kutatás során akkor került elő, mikor e munka kilencedik íve már ki volt nyomva; ezért nem kerülhetett be a kiadvány megfelelő helyére.

- Báboc, Babuc, Bábuj 18, 19, 53, 134, 163-4
 Babutzi bércz 132 határ között 132
 Babutza Le járo Ujj ország utja 54 menő út mellett 163
 Bátskút, Bács kútyya 116, 170, 172-4, 176 Kútyyánál valo Láb 171
 Bácsi rész, Bátsiris, Bácsirő 169, 171, 174 rét 173-4 tagja 149
 Bádok, Bádog, Báldok, Báldog, Bádok, Badoc 8, 12, 15, 22, 63, 64, 66, 89, 117, 178
 Bádok felől a' Verőfény 117 felől valo láb 123
 Bádokba járo ősvény mellett 94
 Bádokra járo ősvény 96
 Bádoki akasztó a 27 árok 66 fogado 121 hid 62-4
 Lapáj 32 ősvény 89, 92-3 Pojény 32 Patak mellett 116 tēr 114, 118 tuis szelin 86 út 64, 97, 100, 115, 122, 178 Ut mellett 101
 Bados kut 61
 Baia ęa mare 175 ęa mńiká 175
 Baie 57
 Bajko Touczuluj 155
 Baka jertáoja 156
 Bakó-féle hid 159
 Bakterháznál 174
 Bakugyesty 69
 Bálintarka 62-3, 65, 99
 árkan innen és túl 63
 árkajt kút 66 kútyya 175
 Balag malma 64 ódala 64
 Balog János 37-8, 41, 44, 46, 48-51
 Balog János nevű Fordulo, Balog János Fordulo 44, 50 Pataka mellett 38, 50 telke 11, 37, 47-51 telki forduló 37-8, 49, 50
 Balog János oldal 38, 44
 Báluj kútyya 174
 Bámfigödre 34 oldal 47 rét 176
 Bámfiné kútyya 143
 Bánat-ucca 45
 Bánfi Josef Ur malmán alol 121
 Bánfi kővinél 114-5, 122
 Bánfi Sigmond urfi
- Malmán alol 121
 Bánffy szeglet 173
 Báni 167
 Banka hegy megett 132
 Banka pojánája 58
 Bañasut, Bányászút 162
 Bánya 57
 Bányaji patak 149
 Bányajiné árka 64
 dombja 64 ódala 64
 Bányászat 159
 Bányászút, Bányász uta
 Bañasut 40, 42-6, 49 feneke 45 réttye 46 tető 46
 Bányász uti To 42-3 út 46
 vackörfa 47
 Banyistye 56
 Bapódombja 162
 Baraboiis, Barabojes 19-21
 Baratsun(y)e, Baráčuńe 68-9, 76
 Barázdák közt 68
 Bərbánog 130
 Bərbaska 166
 Bärk, Bärk, Bärk, Bärku, Bärku 20, 45-6, 56, 74, 76-7, 84, 143, 159, 174
 Bärkäriia 125
 Bärku Faurului 60 Forni 77
 Hurubdilor, hrubdilor 79, 80, 84
 Kostí 164
 Miklosáje, Miklosoje 79-81
 Opri 57
 Popi 74, 76, 79, 82-3, 85
 Popi allya 81
 Rádóii 57
 Iautsului 158
 Urdígoii 84
 Barkucz, Bärkuts, Berkutz 75-6 szegelete 75
 Barkur, Barkuri, Barkuri, Barkuril'e 56-8, 136, 163-4
 intre hotäre Kovátsului 56
 Bärkutáuc 158
 Bärő erdeje 126
 tanyája 124, 126
 Barsa l. Kolozsborsa
 Barsi Rét 171
 Bärtájek erdeje 158
 Bärtalyáj, Bärtalyusáj, Birtolosáj, Bortolosáj, Bortoloséj, Bortolosaje, Bortoloseje, Bortoloseia 108-14, 117-23
 Bärtalyosáj l. még Bertolosáj, Bortolosáj
 Bärtalosáj farka 121
 farka teteje 116
 pataka 116
 torka 112, 116
 torka teteje 121
 virő félín 110
- Barta icsán 110
 Bartulesz 113
 Bdfilau 71
 Bdfisau l. Biszó
 Bedehalma 45, 67-9, 71
 Bekebokra 103, 107
 Beke hid, Beke hidgya 87-8, 102
 Bekekörtéfája 106
 Bekekörtvény(e) 86, 89, 93, 96-7, 101
 Beke Körtvény hidja 96-7
 Beke Kútyya 97
 Belé, Beleia, Beleje 73-6
 árka 76 feneke 76 hegye 76 útyya 76
 Belei Verőfenye 76
 Beletaska 130
 Béléuczó, Beleutsá 74, 76
 Bélémező 89-91, 94, 98, 100, 102-3, 107
 belső Telek 63
 bena czireiben 86
 Benna csereje felett 96
 Benkő észka 132 hegy 149
 heje 144 réttye 132, 148
 tere 132 útyya 148
 Benya Csere alatt 86
 Benyásza, Beńasa, Benyesze 79, 81, 83, 85
 Barkullya 81
 Torka 80, 81
 Bénye l. Binye, Bőnye
 Bényepatak völgye 150
 Berár pusztája 80
 Bérc l. még Birc
 Bercz, Berc, Bértz, Birc 24, 33, 35, 78-9, 81, 111-2
 alatt 30, 112 fű 169
 utt, Bértzi ut, Berci út 33, 65, 112
 Berci erdeje 36
 íratványa 35
 Bereckijék mellett 173
 Beretsona mellett 68
 Berek 31, 46, 84, 96, 99, 102, 104, 143, 157, 159, 174
 alatt 19, 61-2, 65, 90, 130
 felet 140
 ájja 65
 árka 130
 hetytető 46
 kútyya, Bärk kútyya, kút 76, 104
 patak 143
 tető 46, 107, 159
 ucca 159
 ut mellet 110
 Bereki kút 160
 ut 160
 Berend 37
 alatt 159
 ájja 160
 ájjetető 160
 Berendi határ 48, 49
 Hátér Szél 40, 51
 oldal 51
 eősuen mellett 40
 ut mellett 48, 50
 Berendiek nyiljak végi-

- ben 73
 Bérk hegye 76
 Berki iritván(y) 102, 104
 Berkutz I. Barkuc
 Bertolosáj I. Bartalyáj
 Bertolosaj kutya 114
 Beserika ča unguřeaskä
 20 Rumunyaszkze 120
 Beserikutsa 149
 Betlenkert 45 réttye 47
 tető 45
 Bgyilou 69
 Bgyiszó I. Biszó
 Bidihalma, Bigyishalma
 61, 71
 Bidš, Bigyis 46
 Bidiskut I. Bődöskút
 Bikafő, Bikafű(je), Bika
 Főve 73, 75-6, 112
 Bika gödre 157 rétt(e),
 Réttye, rit 116, 123, 126,
 170, 172-4
 Bikarétből való kút 126
 Bikák réttye 174
 Bik elein aloll 83
 Bikk I. még Bükk
 Biku 165
 Biläu 71
 Binye I. még Bénye, Bő-
 nye
 Binye árka 152
 Birc I. még Bérc
 bircz oldala 67
 Bircút, Birci út 36, 107,
 111
 Birna 138
 Biro aj 111
 Biro kutya felet 96
 Birt, Birt' 66, 118, 123,
 126
 Birtolosáj I. Bartalyáj
 Birtynél való rét 126
 Biszó, Bd'isäu, Bgyiszó
 61-2, 65, 88, 90, 92,
 94-6, 98-100, 104-5, 107
 alatt 90, 92, 95, 98-
 100, 102-3 alja 102,
 105 erdő 91 kút 62, 87,
 89, 90, 92-4, 96, 99,
 101-2, 105, 107 kút-
 árka 87, 89, 92, 95, 100,
 102, 107 Kut árkan tul
 96 kút folyamattya mel-
 lett 96 oldal 95 orra 63
 orra körül 63
 Blaga 175
 Blagavögy 175
 Blastyina aluj Kortzoi 119
 Blidu 148
 Bobor, Bobur, Boburi 74
 75, 77, 79, 82, 84 alá
 77 úttya 77
 Boburj árka 82
 Bodjin I. Burjánosóbuda
 Bododolo 68
 Bodonkút, Bundukut, Bu-
 dukut, 11, 36-48, 41,
 43-4, 46, 50-1, 53, 70,
 86, 92-3, 95, 108, 127
 Bodonkút árka 41, 43, 45
 Arka mellett 41, 50
 berte 41 folyomja 95
 Bodonkuton fejjül 95
 Bodos 61
 bodza fáknál 75
 Boeristye I. Borist'a
 Bogdán kútnál 103
 Bojérbokra 34 úttya 33
 Bok 118
 Boki Sándor felé vezető
 út 179
 Bokomaia, Bokómája 65
 Bokovicárka 66
 boktáriie 174
 Bolován, Bolovány, Bo-
 loványok 33-4
 Bologianus I. Balog János
 Bonchida 170, 172
 Bonczidai határ szellye
 170 út mellett 169
 Bordo kút tere 169
 Borišta, Borište, Boristya
 57, 142 úttya 144
 Borjános I. Burjános
 Borkuzu Popi 75
 Bornyu legelő hely kö-
 zött 30
 Börnyumező 45
 Borozda 148
 Borozdaköz, Borozdaközt
 92, 100, 102, 104
 Borozdaji kút 148
 Borozdák között 26
 Borsa I. Kolozsborsa
 Borsa felé járó rend 170
 felé menő patak 27 felé
 való Rét 26 felé valo
 völgy 169 felől jövő
 patak mellett 170 felől
 való Hegyen 30
 Borša nouă 55
 Borsapatak, Borsaji patak
 66, 104, 110, 125, 127,
 140, 142, 150, 152, 171,
 176, 178 újfalu, Magyar-
 újfalu, Újfalu, Újfaleu
 Magiara 54-5, 58, 93-4,
 106, 134, 158, 163-4,
 166-7 völgy 7, 8, 12, 141,
 151, 167, 179
 Borsai Csere alatt 112 há-
 tár szelly 170 Ház
 hely(ek) 48, 51 járó
 169-71 Nagj Patak 110
 Rét 116 szolo 109 út 88-
 93, 95, 98-9, 101-4, 129,
 142, 173 út alatt 22 út
 felett, Borsai uton fe-
 lyül 92, 94, 96-7 mellett
 170
 Borsan le folyo patak 114
 Borsára járó út 97
 Borsos 93
 Borsos Föld 30, 32
 Borsoshegy, Boršoşhed'
 22-3, 25-6, 30-2, 36, 61-3,
 65, 87, 92-3, 96, 99,
 101-2, 104 allia 22 öl-
 dal(a) 26-7, 30 Helly
 102
 Borsoshegyi út 64
 Borta 57
 Bortolosáj I. még Bar-
 talyáj
 Bortolosájárka 125 verő-
 fénye 125
 Bortolosás 118
 Bortolosáj din szusz 121
 Borza Fánál 30
 Borzaja árka mellett 112
 Borzjuk(ok) 62-4
 Boska híggya 166
 Botosmacskás 137-8, 145
 Botz vágás oldala 159
 Bozaj I. még Buzáj
 Bozaj, Bozaj, Boszaj,
 Bozoi, Bozály, Buzáj,
 Buzaja, Buzeje, Buzuje,
 Buzei 108-9, 111-4,
 116-24 elein 115 oldala
 109 orma 110 patakja
 mellett 115 tere 111 te-
 teje 115 Szegelet 108,
 110 völgye 109
 Bozomkut Arka 53
 Bőnye I. még Binye
 Bönnye hidja, Bonye hid-
 nál 141, 146, 154 mel-
 lett 152 pataka 146, 148,
 154, 179 pataki földök
 148
 Braňiš't'a, Brányistya,
 Braňiš't'e, Brányistye
 55-7, 62-3, 66, 130, 163,
 166
 Brányistye linge vále 55
 Braňiš't'ile d'in žos 60
 Braz 34, 126
 Brošt'e 77
 Bučil'e lupului 84
 Buda, Budgya, Budja 36-9,
 47, 67, 132
 Budaburjános 39
 Buda-veche, Buda Vechia
 I. Burjánosóbuda
 Budai erdő alatt 41, 68-9

- határ 40, 42, 67, 69 oldal 41, 43, 67, 69 oldal felé való Fordulo 41
- Budaj szam 67
- Budaj tho 177
- Budendorf I. Burjános-óbuda
- Budoki ösvény I. Bádoki ösvény
- Budolo, Buduló, Buduláu 41, 44, 46, 53-4, 68, 154 Árka mellett 53
- Budukut I. Bodonkút
- Buduo 44
- Bud'isor, Bugyisör, Bugyisara, Bugyisore, Bugyisori 41-2, 44, 46, 54
- Bugyisara la Pruny 41
- Bugyisor réttye 47 völgye 46
- Bukurdombja 107
- Buna 33, 45, 69, 71, 130, 146
- Bundukut I. még Bodonkút
- Bundukut Sub szát 41
- Burjámos I. Burjános-óbuda
- Burjánkút(tya) 107
- Burjános, Burujanos, Borjános 109-15, 118, 122 árka 112 óbuda 36-9, 41, 47-8, 51, 53, 67, 108 ó Budaj határ 40, 42 újbuda 47
- Börjámverem, Burianverem, Buramverem 156 kútyya 156
- Bürjányok 148
- Burjános-Oláh-Buda I. Burjánosóbuda
- Burtuka 142 higgya 142
- Buruieiele 148
- Buruk, Burzok, Burzuk 88, 90, 94, 97, 100, 102, 104, 107 alatt 89, 100-1 írotván 97, 100 kútyya 107 mező 90-1, 98-9, 103
- Buzáj I. még Bozáj
- Bozájárka 124 feneke 123 mojnája 123 kut(tya) 123 útyya 124
- Buzáje din Szusz 120
- Buzás tere 109
- Buznutya 44
- Büdös erdő 39 Hidján 103
- Büdöskút, Büdeskút, Bidiskút, Bid'iskút, Bid'eskút 23-6, 28, 30, 32, 36, 54, 61-3, 65-7, 69-70, 87, 89, 96, 100, 104, 128, 130, 157 árka 97, 106 Arkán tul 92 gödre 34 kút higgya 89, 90, 93-4, 98, 107 -ra jaro lab 24
- Bük, Bökk 89, 92, 97, 99, 1⁶³ előtt 86 árka 93
- 97 Árka mellett 87, 95 eleje 89, 91, 93, 95-9, 102, 107 Szél 92
- Cza I. még Za
- Cza oldala 108
- Cza Czurdoka 108
- Czapa Nyamtzuluj, Capa nyámculj 41, 43, 44-5, 71
- Capu I. Kapu
- Caud I. Koda
- Cémentkút 174
- Czermurile Bodonkutuluj 43
- Chidea I. Kide
- Chişpod 145
- Cicvápa, Tzitz Vápa, Cicvápája, Cziczvape, Cziczvápája, Cicápa, Cucápa, Czuczo Vápa, Tsutsapa, Czitzape, 22-8, 30, 32, 36 oldal(a) 24, 26, 30
- Cicokhegye 46
- Cifra, Tsifra, Cipra 46
- Cigányok 63 hegye 149
- Cigánsor 173
- Cigányos 129
- Cigla, ciglu, Tsigla, Tsigle, Tsigle 32, 34, 64, 68, 71, 73, 130, 160
- Cigla alatt, Czikla alatt 68-9, 130 teteje 64
- Onutzi 75
- Ciglák 64
- Cziglujbéli láb föld 74
- Cziklák alatt 62
- Czikoféle Erdő 32
- Cikó iratványa 36
- Czinegyész 134
- Cínterem, Tsintirim, Čintirim 64, 173
- cziborman 108
- Ciomáfaia, Ciumáfaia I. Csomafája
- Cipra I. Cifra
- Ciubaja I. Csobáj
- Ciurgoas I. Čurgapaş
- Cluswar I. Kolozsvár
- Coaciu I. Kolozskovácsi
- czobáj padgya 108
- Czoborallya 109
- czobor njan, Czobor
- Anyán, czoborainan 109, 111
- Czobor Ania eleot 111
- Czokás uigiben 40
- Czolkis 173
- Coloswar I. Kolozsvár
- Colosvar Uca 109
- Crestaja I. Keresztáj
- Cristur(u) I. Ördögkeresztur
- Crutsa I. Krutša
- cupu Szatuluj la kale Gjúli 113
- Curmetura I. Kurmătura
- Čarabok I. Csarábok
- Čatafe I. Csetátye
- Čer, Čeru I. Cser, Csere
- Čeru Finatselor 58
- Čeraia I. Cseráj
- Čerhat I. Cserhát
- Čerkute I. Cserkút
- Četatea Iliii 166 Kiti 164
- Četerná I. Csatorna
- Čiántirim I. Cinterem
- Čipéigau I. Csepegő
- Čirei 160
- Čokas I. Csókás
- Čomafaja I. Csomafája
- Čonka I. Csonka
- Čoroi(u) I. még Csoroj
- Čoroi(u) 21, 47, 84, 160 lui Bëndiş 84
- Čubaia I. Csobáj
- Čuč I. Csucs 84
- Čuha
- Čumafaja I. Csomafája
- Čungu 146
- Čunž 58, 157
- Čup I. Csúp
- Čupaña 77
- Čurgau I. még Csorgó
- Čurgau, Čurgaua, Čurgauale 47, 71, 129, 145-6, 164, 175 karpánului 165 la bátrină 164 la plopt 163
- Čurgepaş, Čurgovas 34, 125
- Čutaia ăa mare 21 ăa m'iká 21
- Čutets 159

- Csaboiczin 171
 Csákan Samu fiszfájánál 107
 Csákányirítván 107
 Csákány Jancsi lábja 108
 Csanka I. Csonka
 Csápá Nyemesuluj 42
 Csárábok I. Cserebok
 Csátátye I. Csetátye
 Csatorna, Cseterna, Csetern, Tsetarneje, Cseterná 55, 57, 143 pataka 57 úttya 57
 Cseberonaj 113
 Csegezi kút 108
 Cselédje, Cselegyij, Cselédgyi, csilegyei 75
 pingye válje 75
 Cselmika Utza 155
 Csenegyeszk, Czinegyesz 134
 Csepegő, Čipčigau 106, 139, 142, 144 alatt 141 kút 106 pusztá 138
 Csepegő(s)macskás 137-9, 142, 145, 152
 Csepegőji szénafű 144
 Cser, Csér, Csere, Čer, Čeru, 58, 119, 128, 132, 134, 136, 160, 172 alatt 68, 70, 110, 113, 132, 169, 173 alatt való észkon 169
 Cseraj, Cseráj, Tseraj, Csereaj(ja), Cseraje, Čerala, Čerai 110-1, 114-5, 117-8, 120, 122-3, 126, 146, 160 árka 125 árka mellett 111, 115 árkára menő ut mellett 111 pataka 114
 Cserájból való kút 124
 Cserebák alatt 113-4
 Cserebok, Csárábok, Cserebuk, Čarabok 117-20, 125
 Csere bokor, Czyere Bokrok 109-10, 115-6, 121, 125 Domb 22-3 domb alatt 22 oldal 109, 111, 159, 169 szöleje 109, 111 tető, teteje 110, 146 végénél 169
 Cserhát, Cserehát 25-7, 30-33 kút, Kúttya, Čerkufe 25, 32, 34 kúttya teteje 2²
 Csereji cigla 160 erdő 146
 Cserépi Szegelet 172
 Cserés 57 bértz 73 oldal alatt 116
 Cseresnyefa kut 39, 40, 54
 Csergovaj 117
 Csergő Lab 68 oldal 159
 Ösvényinél 68 Patakon tul 38, 50 Patak véginél 68
 Cserjés 174
 Csernátoni árka, 60, 63, 66 kút 35 nagy Láb föld 26
 Csetátye, Csátátye, tsa-tátye, Čatafe 81, 83, 112-3, 120, 126
 Cseterna I. Csatorna
 Csicsiridomb 149
 csicsorága 74
 Csigás Domb 49
 Csiko keresztibe 159
 Csikókert 126 vögy 176
 Csikos kert 115, 116-7 kerten alol 115, 122 tő 78, 163
 Csipekés 87-91, 93-101, 106-7 árka, árok 90, 98, 100, 103, 106 árkan tul 91, 103 domb 40 higgya 86, 88, 93, 106 kúttya 107 Kut arka mellett 89 kut árkan alol 96
 Csires, Csirés 68-9
 Csirgoás I. Csorgoas
 Csitzape I. Cívapa
 Csobáj, Csobaj, Csobae, Csobaly, Csoboj, Csoboja, Csuháj, Csujaja, Ciubaja, Čubaia 11-1, 113, 115-21, 123, 125, 169, 171-3, 175 árka 110, 125 árka mellett 112 Berczén 110 feneke 117 Kúttya Csobájból való kút 116, 118, 125 kúttya mellett 115 padgya 108 tető 169, 172 verőfénnyel, Csoboj Verő fényben 115-6, 121
 Csobaicza 171
 Csoban 114 padgya 110, 169
 Csobor allyán 110
 Csobornár 112
 Csoboronáj, Csobornáj, Csoboronáj, Cseberonáj, Tsuberonaj 112-3, 115, 121
 Csobornyan alatt 110
 Csoboz Kúttyán felyül 121
 Csókás, Čokaš 46
 Csokój kúttya 69
 Csoltjánárka 129
 Csomafája, Csomofája, Chamafaya, Ciomáfaija, Čomafaija, Čumafaija 8, 60, 89, 90, 93, 96, 105-6, 108, 129, 130, 166-7
 Csomafája felé járó ut mellett 28
 Csomafáji Domb 114 határ 87 határ szelben 114 határra menő láb 115 hegy 130 hid 32, 35, 65 ösvény mellett 113-4 patak 61, 114 patak mellett 113-4 Rét 61, 114 ucca 129 út, Csomafájára járó ut 30, 34, 88, 93-4, 96-8, 101 ut alatt, Csomafái úton alol 88, 90-1, 98, 103 ut felet 86, ut mellett 27, 30-1, 99, 111, 114
 Csonka, Csanka, Čonka 74, 76-7 malma 126
 Csontosaj, Csontosály 122 alatt 123
 Csóra árka 149 higgya 146 kúttya 146
 Csórda hajtó út 26-7
 Csorgás 118
 Csorgó I. még Tsorgó
 Csörgő, Czorgo, Csurgo, Čurgau 25-6, 28, 32, 34, 41, 47, 54, 63, 67, 69, 84, 89, 95, 96, 100, 101-4, 107, 112, 114-6, 121-2, 128-9, 145-6, 157, 160, 164, 170, 172, 175 felet 24 között 68 aluj Kalaus 171 árka 24, 26-7, 30, 33, 93, 98, 104, 129 árka mellett 32, 68, 96, 100 árkan túl 27-8, 30-1, 36, 97, 163 dombja 107 észka 102-4 mejjékin 100 oldal 160 Ösvényne mellett 68 Ösvényne végénél 68 Patak(ja) 92-3 patakja mellett 93 verőfénnyel 103
 Csorgoás, Csirgoás, Csurgoás, Csurgovás 117-9, 121, 123, 125
 Csurgovás I. Csurgovás Csorgok között 68
 Csorój 41, 54, 75, 80
 Csovánál 28
 Csován alol 30
 Csubáj I. Csobáj
 Csubájtető 176
 Csuberonáj I. Csoboronáj
 Csucs, Csuts, Tsuts(u) 41, 44, 47, 53-4

- Csucusu l. Tsutsu
 Csüged l. Csüget
 Csukas Bercz 110
 Csumafája l. Csomafája
 Csung 146, 148-9
 Csungi kút 149
 Csuns 73
 Csüp, Čup 60, 147
 Csupánya 77 verőfénye 77
 Csurgó l. Csorgó
 Csurgoás l. Csorgoás
 Csurgovás alatt való rét
 125 árka 125 réttye 125
 Csüged erdeje 127 utya
 mellett 128
 Csügeti Széna Fű 129
 Csüket, Csüged 128, 159
 megett 159 melletti ta-
 gok 159
 Csüszet 159
- Dábágau l. Dobogó
 Dalzarwaszewigye 72
 Danidombja 104
 Daniel szer(e), Daniszere,
 Dani szeri 115, 170-1,
 173-4
 Danika küttya 146
 Dánilest' 174
 Dány árka 130
 Dánya Silimon melletti
 hid 142
 Dánya tója 57
 Dányo Kertye vége 92
 Dányo malma 97, 99-101
 107
 Dealu l. még D'alu
 Dealu Porkuluj 153
 Dealu țiganilor 145
 Dea szupra Paduricse 171
 Debreceniné árka 66
 Dècese, Dècesei l. Dètese
 Delelő 35 verőfénye 19
 Dellő, Delő, Dillő 45, 49,
 67-71, 87, 89-91, 93-4,
 96, 100-2 Fark 67, 70
 vége 45, 68
 Delnitza 121
 Delnitzele din Kresztájé
 121
 Demeter gödre 156 völ-
 gye 39
 Denyette 169
 Derse, Derzse l. Magyar-
 derzse
 Derséi járo utza 101
 Derséi ut, Desei ut, Dersi
 ut 85, 87-9, 91-6, 100,
 103, 107 mellett 97 kút
 58 pojána 35
 Derzse felé ki menő Utza
 56
- Dés 7
 Dètese Malma 117
 Detei Szőlőkné! 114
 Dètesei verőfény, Deteseiné
 Verőfényibe 117-8
 Deteiseik Malmán fejul
 116, 121
 Deteisejék szőlőinél 114
 Díjőszektető 148
 Dím, Dím(u) 57, 134-5,
 152 Bănăji 64 Buzeji
 119 Cserej 120 profu-
 lui 58 Hotsului 57 Ko-
 moriști 166 Krišeni 65
 lui Bapo 162 lui D'ula
 130 lui Jonás 166 lui
 Keša 135 lui Lazar 65
 lui Pédik 166 lui Mo-
 đori 165 lui Terek 35
 lui Vereš Mihai 34 Oáni
 165 rätund 175-6 Pur-
 tseluj 163-4 Măkuini
 158 Mesztetsenyilor
 55-7 Paduri Popi 31
 Pakurarului 146 rätund,
 rotund 45, 84 rosu 66
 Sabouluj 146 Szipinuluj
 55-6 stinului 58 tau-
 rului 58 Tsiguñilor 149
 Dímbohned' l. Dombor-
 hegy
 Dímbrava l. Dumbrava
 dímburí 162
 Dímurele 156-7
 Díofánál 30-1
 Diós, Deosiu, Deuș, D'euș
 Gyiosa, Gyos 36, 66-7,
 132, 134-5, 140 alatt 40,
 67 felett 67
 Diosi határ 40, 67, 70
 határ Szél 133-4 Ka-
 punál 41
 Diósmacskás, Gyosmacs-
 kás 140
 Disznó Kósár 24-5 árka
 25
 Disznók réttye 47
 Diszpod 130
 Dizgo 86
 Doba halma, halom, Do-
 be Halma, Dobi, halma
 23-4, 111, 119 alatt 23
 Dobaji gödre 77
 Dobogó, Dábágau 61,
 63-4, 128, 130 alatt 64
 ódala 64
 Doboka 109, 111, 117-8,
 126, 167 Hegy, Dobokai
 Hegy 30-1, 166 megye
 132, 166 útja l. Dobo-
 kai út
 Dobokai Bércz, Dobokai
- Birc 109-10, 112 bércz
 alatt 111-2 Dumbráva
 26 halom 112 hegy tető
 31 Malom 25 ut 110-1,
 115, 118, 123 ut mel-
 lett 109, 111-2, 114-6
 Dobokara menő ut mel-
 let 122
 Dobra vögye, Dobraj
 vögy 170, 172-3, 175
 vögy árka 175
 Dolán Ir(o)toványa 80-1
 Domb 25, 57, 128, 141
 megett 107
 Dombok 57, 156-7 közt
 73, 76, 148, 162
 Domborhegy, Dímbor-
 hed' 63-4, 106 ormója
 64
 Domborhegyi forás 66
 Domokos Flora Irotvá-
 nya 80-1
 Dorna, Dornyi 82-3, 85,
 132, 153-5, 166 hegye
 83 higgya 156, 158
 hidgyan tul 156 Kurma-
 turája 79-81 ódala 156
 patakja 156 törka 158
 Dornaji út, Dornán járo
 ut 82, 158
 Dornajjak 157
 Dorneñ 157
 Dos(u), Dosz(u), Dorsz 21,
 58, 65, 82, 113-4,
 117-8, 120, 122-3, 126,
 128-9, 133-135, 142,
 144, 149, 166, 171, 173
 alatt való rét 126 Ad'i-
 rešului 156 Ančului 85
 Astylouluj 82 Băbu-
 tsului 164, 166 Bara-
 boișului 20 Belei, Be-
 léji, Belijé, Belei 74-6
 Beñesi 85 Bėnkului 132
 Buzi, Buzei 117 Čutaii 21
 Csoboi 119 Csomafai
 119 d'e kätä Val'ea
 Bii 148 de Ketre Cso-
 mafája 119 de Ketre
 Ritu Gyuli 118 din Ka-
 pu Szatuluj 120 din
 Sosz, d'in žos 120, 174
 d'in sus 174 Dumbrévi
 74 Fináji, Finái 125 Ft-
 natselor 85, 175 gyalu
 B.anki 134 gyélnyicze
 155 Hisálčului 20 in
 Šantz 119 Jersi 163, 165
 lokobái 125 Kərbuníști,
 Kərbunyistyi 81, 84 Ki-
 čedului, Kitsegyluj

- 129-30 Kizdorni 158
 Kis Urági 73 Kristie-
 şului 175 la gyál 171
 Mnikloşoi 84 Mori
 128-9 Nyergesuluj 118
 Nyires 153 156 Onuči,
 Uánuči 162 Paduricsi
 171 Pakulaje 117 Ponti-
 tza 117 Pusti, Puszt
 74-5, 77, 157 puturaszi,
 Puturoşi 82, 85 roşu
 74-5, 77 roşu čel mare
 77 roşu čel m'ik 77
 Sántzuluj 118 Styibe-
 lului, Št'ubeiului 129-
 30 szája 144 Szetroszi
 155 Szupt Sántz, Szubt
 Sántz 119-20 Urgyi-
 goji, Urd'igoi 82, 84
 úttya 144 Vadului 21
 Valaszutuluj 120 Vale
 Lungyi 171 Zepogyi
 83 Żolobului 77
- Dosuri 130
 Dosuts 135
 Döktemetö 57, 65 tər 35,
 104, 148
 Drag 72
 Drági út 77
 Draku tsári 160
 Dronya pataka 128
 drum 83
 Drumu Badokuluj 119
 Bañasutului 46 Beléji
 76 beserči 20 Boburilo-
 77 Borši 142 Buzáii
 124 Čutáii 21 Csoma-
 fej 25 d'e către Gač
 Juon 179-9 d'e pa Bor-
 šoşhed' 64 d'e pa Finats
 148 d'e pa pt'čor 144
 d'e pa Val'e 20 d'e
 tsará 75 d'i kátá Žido-
 vanká 173 d'i pa Varzá
 144 d'ila Fatsa čea
 mare 175 d'in žos d'e
 kurt'e 166 Dorny 82
 Do ului 144 Dragului
 77 Dumbrávi 34-5
 Fiiarálui 35 Fiiurdu-
 lui 144 Finatselor, fu-
 natzlor 41, 160 Gá-
 bároii 76 Gyáluluj 171
 Hagáului 124, 178 Har-
 moşului 36 Horhedului
 124 hotarului 65 in
 sat 164 Ináului 174-5
 între páraie 64 joko-
 báii 124 kátá Borsá 129
 kátá Bučille lupului 84
 kátá Čomafáia 34 kátá
 Gálmezeu 33 kátá Har-
- şamba 64 kátá Kodoieñ
 85 kátá Párau Bado-
 kului 64 kátá Uifaláu
 134 Kaqačului 20 Ki-
 csedu 128 Klužului,
 Klusuluj 144, 171,
 173-4 Kondroberi 124
 Krestáii 124 la Bark 84
 la Borišt'e 144 la Če-
 t'erná 57 la D'alu čel
 mare 160 la Dáništ'
 173 la Fintina Bónki
 134 la Fintina pi'etri
 58 la Fodora 166 la
 Fundátura 157 la Hi-
 sálču 20 la Husáu 129 la
 Pogor 57 la P'etri 178
 la Pusta 157 la rit 64
 la Šaroštalisa 160 la So-
 meš 176 la Soroš 134 la
 táu 173 la tsiat'irim
 173 la Uifaláu 166 la
 Vale 173 Loñi 126, 171
 Maskaşului 71, 144
 Mnikloşoi 84 Mireşu-
 lui, Mñireşului 144
 Mnyiri 41, 44 mori 34
 68, 162 N'ergeşului 124
 pá d'al 21 pá d'al in
 žos 153 pá Dorna 158
 pá dupa garduri 153
 pe la kruče 149 pá la
 Stiná 165 pá Mñirešed',
 N'irešed' 64, 165 pá
 Silivaš 134 pá Strin-
 tori 84 pá su Žite 164
 pingá N'ikulai Molele
 174 pingá Tsigan' 173
 Sali 128, 132 Pakuleii,
 Pakuleji 120, 124 posti
 77 prim pomi 58 prun-
 dului 71 Pt'etirilor 126
 Silimáii 178 spre Bark
 160 spre D'eus 154 spre
 Falka 160 spre Onuka
 162 Stanist'i 166 su Le-
 d'et 84 Surdukului 34
 Táneiuului 125 Topi 74-6
 T'okutului 126 tsári 20,
 58, 134, 165 Váii per-
 lor 76 Valaszutuluj 120
 Žuli 130, 144
- Duma 166
 Dumbrava, Dumbráve,
 Dimbrava 26-7, 30-5,
 74-5, 77, 163, 166 teteje
 32, 77 uttya 30, 34
 Dumbrávica, Dumbrávi-
 tsa 36 Uttya 30
 Dunga Buduláului 154
 Hotárbi 160 táutsului
 164 Tufajelor 133
- Dupe Beszerike 55-6
 Biláu, Bd'iláu 71 căsa
 Gornikului 75 Cziglá
 Onutzi 75 Čutets 159
 d'al, Gyál 83, 171, 174
 Gyalu a leszt Mare 55
 gređin 176 gyalu Banki,
 Bónki 134-5 garduri
 20, 153 gárelur 75 Grá-
 d'in, gred'in 34, 58
 Horhiš 148 Paduritse,
 Peduritse 112, 117-9,
 121 Si(i) 117, 171 Szát
 56 T'ertu 21 Tyokut(u),
 Tyokutz 117, 119 Vale
 55 Vultur 144 Ži 153
- D'al(u) 20, 33, 130, 132,
 144, 153, 174
 D'alu Adámpii 77 al
 mare 58 Bábutsului
 134 Bärčest' 166 Bär-
 kului 76 Beleii 76 Ber-
 rind'eñlor 136 Berpii
 157 beserči 46 Bónki
 135 čel mare 160 Ču-
 máfáii 130 Čupáni 77
 Čurgáului 164 Doboči
 126 Fatsui 124
 flámind 144 Hisálču-
 lui 20 Huilului 149 in
 žos 153 jokobáii 125
 Kaqačului 163 Kerež-
 bikului 162 Kręmeni
 165 lui Frents 165 lui
 Josáli 158 lui Joži 158
 la fintina 77 lui Pusti
 132 lui Tsitsok 46 lu-
 puluj 47 Oegarului 164
 Páklíši 36 Pogorului
 58 porkului 148, 153
 Pusti 130 sarakului 166
 Siláii 124 stogurilor 20
 Sint'eului 134 Tekeni-
 šului 154 Topi 76 T'id'i
 57 T'izi 36 Viñd'ere-
 iilor 21 ziii 164
 D'asupra Čerului 136 Do-
 sului 129 Korniži 130
 Moinelor 160 Stañilor
 57 Žiii 154
 D'elnits, D'elnitsá 60,
 130, 135, 144, 156, 165
 D'elnitse popi 130
 D'etsar 162
 D'eus I, Diós
 D'ezurišt 156
 D'ilia gazdelor 77
 d'ile 77
 D'ilkos 45, 65, 71
 D'in suz d'e grád'in 153
 suz d'e sat 153, 157

žos d'e kurt'e 162
 D'ispre, Gyisare 134
 D'ispod 130
 D'ozmar, Gyozmár 160

Ebenpataka 57
 Ebhát, éb hát, Ephát
 22-3, 25-6, 28, 32, 35, 162
 Ecclesia, Ecclesia l. Eklé-
 zsia
 Egeres, Egres 155-7
 észka 156 kútyta 157
 torka 156, 158
 Egyed Albert rétyte 144
 Egyed Pál erdeje mellett
 96
 Egied rész mellett 86
 Egyház l. még Etyház
 Eghaz Erdeje, Etyház er-
 deje 33, 86 erdeje alatt
 23-4, 96 erdeje me-
 gett 87, 103 erdeje
 mellett 86, 88, 93
 Eh domb, Édomb 95, 97,
 104
 Eklézsia 76, 84, 124, 174
 dombja 98, 102-3, 105,
 107 Dombja megett 101
 Erdeje 19, 95-6, 101,
 132, 163 erdeje alatt
 91 erdeje között 128,
 141 rétyte 64, 80-1 Szó-
 leje 163
 elējáro 49, 50
 Elő Erdő, eleo erdeo, él
 erdő 40, 42, 45, 48 uta
 között 49
 első hegy 88 Láb, első
 láb 23-4, 93
 Eperjes 52, 53 Torok 54
 völgy 54
 Epres 162
 Erdejí Samu uccája 33
 Erdéktáu 166
 Erdő alatt 35, 89, 127
 felet 86 szegelettyinél
 153 szél 80 út 65 vé-
 giben 86
 erdőre járó út 141
 Erdők között 133
 eresztő láb 24
 Erge 163 Pataka 163
 torka 163
 Erős árok 103, 107 oldal
 19, 67 oldal alatt 87
 oldal allya 96 Szőlő 97
 Ersek Samu kerítése 108
 Eskille, Esküllő l. Kis-
 és Nagyesküllő
 Eskille máre 78 mik 72
 Esküdomb 84

Esküllő, Eskuleu 71-2
 Esküllői Akasztója 80
 Észak, Éjszak, Észkan,
 Észkon, Észek, Észken,
 ezken 19, 22, 26, 40, 44-5,
 58, 63, 65, 73, 79, 81,
 85, 88, 109, 112-4,
 114, 116-7, 121, 126,
 129-30, 133, 141, 169,
 170-2 alatt 130, 172
 alatt való oldal 170
 alat való rét 126 allya
 61, 172 arka mellett
 170 tsorgója 170 Erdő,
 Észek erdeo 40 tető,
 Tetején 129, 172
 Északi Fordulo 74 oldala
 alatt 45 uttya 40
 északos oldal 127
 Észkas, Északas, Északás
 91, 146
 Eszkos kerülő 117
 Esztráng 40
 Etyházódala 34
 Etyházi kert 34

Fáca, Face, Fatsa, Fiátza
 20, 34, 41-2, 44, 46,
 66, 68, 73-4, 81-2, 113,
 116, 120-2, 128, 142,
 144, 158, 171 Adirešului
 156 Alsivonyi 55 Anču-
 lui 85 Baraboišului 20-1
 Behesi 84-5 Bartolosej,
 Bartoloseji 120,
 122, 125 Bojular 117
 Budunkutzuluj, bundu-
 kutulo 41, 44, ce mare,
 cea mare, tsel máre,
 118, 123, 175 cea mńika
 175 csel mika, 171 Či-
 ledului 77 Čorojului
 160 Čutaii 21 Čute-
 tsului 159 Csorouluj 54
 de kete sie 113 dela
 Mpra đin žos 60 dela
 tonei 60 falun felyül
 75 Finatselor 85, 175
 Fogadaualor, Fogadu-
 lor 75-6 gropti lui
 Dobai 77 Gyáli 171
 Gyetsoe 120 Hedešului
 160 Hidakutului 160
 Hisalčului 20 Holum-
 buluj 118-9 Jakabaje,
 Jakoboi, Jakaboe, lo-
 koboi 118, 120, 125
 Jersi 163 Karadimbu-
 lui 77 Kárboništi, Ker-
 bunyistyí 82, 84 Ken-
 der Asszouluj 25 Ken-

dereždikului 157 Ke-
 resztája, Keresztélyi,
 Kresztéji, Kreszteii 117-
 120, 124 Kerežbikului
 162 Kiždorńi 157-8
 Krisztorului 84 La Csur-
 goás 121 la Stupytine
 41 Mare, Maré 117,
 124 Miklosaji, Mńik-
 lošoi 81, 84 Mori 81,
 83-4, 129, 162 Nyer-
 gesuluj 118 Nyir Völ-
 gyuluj 43 Oltoványi,
 oltogańi 55, 58 Onuči,
 Uanuči 162 Pakulaii,
 Pakulei 120, 124 Pe-
 terei, Petyéjeri 118, 121
 poeczilor 19 puszi 83,
 84, 144 Puturoši, putu-
 rozsi 82, 85 Ptičoráži
 76 Pustišileului 157 Ri-
 mefi 46 Sali 130, 167
 Stávárišti, szteveriste
 19, 21 Suli 120 Surdu-
 kului 160 Szilaj 119
 Taoii 162 tető 46 To-
 kaii 161 Topaiiului
 160 T'ibi 160 Tyoku-
 tului 119 Urdigoii, Ur-
 gyigoi 82-4 Vadului
 21 Vaiii perilor 76
 Fácujka, Fatujka, Fa-
 tujka 123, 124
 Fácujka hegye 124
 Fácujkából való kút 124
 Fágujárka 34
 Fálka 160
 Fálkaji erdő 160 út 160
 Falu alatt 69, 80-1 alatt
 való Fordulo 68 alatt
 való Láb 68 felett 27
 30, 79, 81 felett való
 Láb 156 felső végin
 163 meget le fojo pa-
 takan keresztül 56
 mellett 28, 30, 43, 69,
 81, 83, 169-70 mel-
 lett való Láb 171 allya
 159 also résziben 115
 also végin 55, 142 de-
 reka, Derik 56, 78, 112,
 115, 142, 163, 170 de-
 reka táján 133 erdeje
 26, 27, 30, 36 erdeje
 alatt 24, 86 erdeje mel-
 lett 24 Erdeje végiben
 24 felső Sorján 68 felső
 vége 31, 40, 78, 80, 141,
 142, 152, 159 hellje 50
 helyen fellyül 115 hig-
 gya 57 ivo kuttján alól
 142 Kenderfőldei között

- 55 Közepin, közöpin
56, 114, 142 közepete
táján 133 közepibül
való kút 173 közönsé-
ges széna fűvibe 43
kúttya 57, 63, 76, 94,
103 Oszlo Nyillya 172
Oszlo Széna Fűve 172
Ökör Tilalmassa 171
Pataka mellett valo
Porond 171 patakán
tnl 171 retje 45, 57,
58, 68, 134, 163 réte
mellett, Réttye mellett
69, 169, 170 Réttye
szelyle 170 széle 89,
114 Szénafűve 170 Sze-
na fu nyilassa mellett
169 szénafű réti nyi-
lassa mellett 169, 173
szénafűve torka 169,
170 szorossa61 tilalmas-
sa 159 vége 23-5, 77,
109, 111, 113-4, 122, 128,
152, 157, 175 végin alol
40, 117
- Falun alól 23, 26-7, 30,
62, 101, 110-1 alol a'
Kertek alatt 42 alol
valo rét 27, 32 alolli
hoszszy Rét 31 alolli
verőfény 75 aluli fácza
75 fejtül 25, 31, 115,
122, 149, 170, 172 Fe-
lyül lévő Tilalmas 27
felüli Fácza 75 felyüli
Verőfény 75 kívül 26
- Falusi kút 142 legelő 144
rét 83 szénafű, szina-
fű 174
- Fánați l. Finats
Fáncsika, Fančika 163,
165
- Far 61, 62
- Faránkút 104 árka 107
tető 104, 107
- Farkas bércz(e) 40, 54
domb 148 gödre 77
patak(j)a 57, 58 verem
99
- Fas hely 40
- Fauristya, Fauristye,
Faurište, Favoristye
117-9, 123-4, 164 Pa-
taka 121 réttye 126
- Fazakas árka 65
- Fázetu lui Mnihai 166
- Fegedeu, fegedáve 31, 74
- Fejerd 122, 144
- Fejérdi akasztófa 111-2
Kert 92 Kutyánál 41
út 142, 144 út mellett
- 113-4 uton fejtül 114
- Fejérkő, Fejérkü 92-3,
107 alatt 87, 89, 92 fe-
lett 86, 88, 90, 92, 98
árka 107 tető 93
- Fejérkút 35 tető 104
- Fejjáró, Fejjáreu, Feljáró,
Fiaráu 22, 27-8, 30-3,
61-4, 86-7, 92, 100-2,
104, 133 Ház helyek
hoszszába 51 út, úttya
35, 63
- Fejtül a falun 157
- Felhágó 51, 68-9
fel hat 140
- Feljáró l. Fejjáró
- Feketecsür 35 árka 35
oldala 36
- Feketető, Feketau 63
- Felsőbiszó 104 brányis-
tya 60 burtuka 146
- Csere Aj 109-12, 115
Csere alatt 110 epörjes
46, 54 esküllő, Űsküllő
72, 74, 80 talu vé.e
112 Gergelly völgye 40
Hársámba 61 iratvány
35 kert 158 kút 156
macskás 136, 140, 145,
151, 179 magyarmacs-
kás 179 malom 60, 63,
65, 122-3 nagy Toh
gáttya 128 pusztá 57,
58, 142 rét(ek) 81, 113,
114, 116, 156, 158 Sos
To 97 Sugo 99 szent-
mártonmacskás 137,
139, 140, 150, 152 tilal-
mas 27 ucca 45, 63,
89, 90, 93, 95, 102-3,
106, 156 út 129 telelő
87
- Felsőzeg 106, 146
- Fenek 35
- Fenyaj, Fenyáj, Finaj,
Fináj, Finaja, Finaia
113-4, 117, 121-3, 125
- fennya Csereie 86
- Fenyves 34, 126
- Féskért, Feškert 146
- Fiaráu l. Fejjáró
- Füles Kut. Fúles Kut 22,
24-8, 31-2
- Finacze, Finátza, Finatze,
Finatsá, Finatse, Finats
Fánați, Finatsele 35,
45, 56, 58, 62, 65, 71,
74, 76, 85, 145, 148
- Finatsu cel mare 144
- Čipčigaului 141 đim
mižlok 144
- Finăcsarē, Finăcōre, Fu-
natsora, Funătsore 142,
144
- Fináj l. még Fenyaj
- Finájosza 123, 125 észak-
ja 125 északja alatt
valo rét 126 lábja 126
pataka 114
- Finájból való szőlő 125
- Fintina l. még Fontina,
Funtina
- Fintina Ad'irešului 157
- Bamfoii 146 Barkului
76 Beleutsi 76 d'im
Bikariti 126 Bonki 133,
136 Bresului 84 Buzăii
124 Ca bună 76 ce albă
35 Csebune 74 tse bu-
ne 81 Daniki 146 d'e
după Vultur 144 d'e su
brazdă 148 d'ela Čung
149 d'ela kurt'e 146
d'ela Led'et' 84 d'im
Bark 160 d'im Bikariti
126 d'in Cubaia 126
d'in d'al 129 d'in D'a-
lu Pusti 132 d'im Fă-
tsuika 124 d'im Finats
144 d'in Gura Vadului
21 d'in Hagău 126 d'in
tertaoia 15, d'im Pa-
rău Cerei 126 d'im
Pet'eraia 125 d'in Si-
limai 124 d'in Silivaș
134 d'in Surduk 160
d'in sus 21, 156 d'in
zōs 21 Dirzi 58 Făr-
kašešt'ilor 71 Fudaturi
35, 71 Gergeleii 160
grofului 20 Hisălci 21
Horișului 149 in drum
156 im Barku tautsului
158 im Buramveřem
156 in Dosu Kărbunışt'i
84 im Fundu Pusti 84
in Kapu satului 71 im
Poien 35 intre paraie
144 iankului 148, la
beserika 71, 142 la Čuč
47 la Domborhəd' 66
la Gavrișu Palad'iii 71
la grupa 153 Lisardău-
lui 76 lungă 71 la păr
57 la Părău Lopoșului
66 la Părău lui Balint
66 la Părău lui Gom-
baș 66 la răt'itsa 156
la Reča 85 la Șt'efa-
nuk 142 la Silivaș,
Silvaș 21 la Stražă 63
la Teiță 153 la Vlodo
Gabor 71 lui Bud'iș 20
lui Cokoi 60 lui Cora

- 146 lui Ișlan 20 lui Popoi 144 Mari Kitului 129 M'irči 84 Mohanči 124 mori 57 Nutsului 21 Onuči 76 Peteroii 76 popi 57, 85, 129 pt'etri 57, 130 Pt'etrilor 126 reče 133-4, 136 satului 57, 63, 76, 134, 142, 159 Silăii 124 Sincraoie 132 Sučului 47 tilharilor 130 T'ibi 160 T'okutului 126 Uănuči 76 Urd'igoii 84 Văii perilor 76 voji Ugrutzului 74
- Fintinîi'sa, Funtinîtsă 34, 35, 84, 142, 144
- Fizkút l. Fűzkút
- Flămînd(uj) 125-6
- Fodora l. Magyarfodorháza
- Fodora-ungurească 155
- Fodorháza l. Magyarfodorháza
- Fodor házara járo ősvenyj 90 menő ősvenyj 88
- Fodorházi határ 58, 80-2
- Határ szél 82 híd 58 ősvenyj mellett 87, 93 Ut mellett 93
- Fogadó, Fogadauă, Fogadăve, fegeđăve, Fegedeu 27, 30-1, 73-4, 76, 80, 113, 119 háta megett 154 sor 171, 173
- Fogadóknál 73, 76
- fogedouluj Veres 83
- Fontina l. még Fintina
- Fontina Bartaloseji 120
- Csel szarate 171
- Csoltanuluj 128 de peatra 123 dupa Gyál 70 dornyí in szusz 155
- Keresztelyi 118
- Oltyanuluj 44
- Ptyétrí 55
- Fórasok 159, 172
- Fórcátkertek 129, 144, 175
- Fótell-uca 45
- Fő-uca 57, 173 út 142
- Frašin 130
- Fruhtar 129, 144
- Fruntaș 144
- Fruntya Buzéji 119, 120
- Paduritse 119
- fugyisare 133
- Funatsora l. Finácsare
- Funac l. még Finatsă
- Funátz, funátza, Funátze 31, 75, 117-8
- Kukuruzastsina 118
- la Fontina Oltyanuluj 44
- Lo-
- nyi 121
- Máre 142
- Oltyanuluj 43
- Szátuluj 43, 69
- Fund(u) 83
- Baņasutului 45
- Baraboiisulul 20
- Bărkului 46, 157
- Béléji, Beleií 53, 76
- Béleuczi 74
- Bényeszi, Benişi 83
- 84
- Bobuluj 81
- Buzei, Buzéji 118-20
- Buzei Szusz 118
- Čupăni 77
- Čutăii 21
- Cserej 119, 120
- csicsorési 74
- Csoboe, Csoboi 117, 119
- Fundături 20
- Gergeleii 160
- gropt'i Roški 157
- Hisălčului 20
- Jérsi, lerši 82, 85
- Kerbunyistyí 80
- Kerbunyistyí gyin szusz 82
- Kisdonyi, Kisdornyi 155
- Kis völgyuluj, Kišved'ulul 75-6
- Kočińi 47
- Kozmanuluj 135
- Kereszteji, Kresteií, Krestelyi, 117, 119, 124
- Keresztelyi La Gortz 118
- lui Kenderézd'ik 157
- lui T'izdok 35
- Mitrój, Mitrului 46
- Mńiklosoji, Miklosoji 80, 84
- Mńiresului, Miresului 144
- Pakuleji 120
- Pataroií, peteroji 74, 76
- Pusti, puszi 82, 84, 157
- Pustisileului 157
- ptyitsorei, Pfciorăzi 75-6
- Rítului 35
- Surdukului 35
- Szilosului 133
- Tekenysisuluj 156
- T'ibi 160
- Urd'igoii 84
- Văii perilor 76
- Zéopogyi, Zápodí 73, 77, 84
- Zápodí Junž 85
- Fundătura, Fundetura 20, 26-8, 30-3, 45, 55-8, 68, 70-1, 75, 77, 157
- Kinyepistyá 56
- kúttya 35
- la strinturi 156
- lui Gobańi 157
- Órdögkútuluj 128
- patakja 157
- úttya 157
- Funtina, Funtine l. még Fintina
- Funtina Csmárnágyi 31
- Keresztelyi 110
- Kordelátyi 55
- Mnyérisí 80
- Mnyérczi 81
- Oltyanuluj 42-3
- Retse, Rétsi 25, 73
- Tyitutuluj 80
- válya Ugrutzuluj 76
- Funtine 68
- Funtinîtsă, Funtinyica 34-5
- Furtse 117
- Füles kut, Files Kut 22, 24-6, 28, 31-2
- Fűzfás 20
- Fűzkút, Fizkut 39, 92
- Fűzes 23
- kúttya 156
- Găbăroia, Găboroia 77
- Gács János mellett út 178
- Gadnáj l. még Godnáj
- Gadnáj, Gatnáj 109, 113, 115, 122
- Gál 92
- Gál János, Gáll János, Gál Janos, Gall Janos, Galjanos, Galjános, Gályános, Gallyános, Gájános, Gajános 87-90 92-5, 98-102, 104
- alatt 96
- Gálmező, Gál mezeje, Gelmezeu, Germezeu 23-7, 30-1, 34
- úttya 33
- Garc l. még Gorc
- Garcon fellýül 110
- Gartz allya 141
- Garóc, Gáravalts 176
- Garotz oldalán fellýül 171
- Gardij 69
- Gardis, Gardisa, Gardišă, Gargyise 68-9, 71
- Gărdu Czarini, Gărdu Czárinyi, Gardu tsaríní 31, 55-7, 82-3, 129, 142
- garduri 77
- Gargyas kut, Gárgyáskút, Gardaškut 24, 27, 31, 35
- Gargyile 41
- Gát, Gátnál 66, 94, 97, 172, 176
- ájja 65
- Iránnya 170
- között 111
- mellett valo által járás 62
- Gáton alól 73
- felül (főlül) és alól 62-3, 169
- innen 62
- Gatyszárucca 106
- Gaura Ursului 157
- Gecitója 107
- Genyemacskás(a) 141, 145
- Genyete 141
- Genye(t) Szurdok(a), Genye Szurdok(a) 87-8, 93, 96, 101-2, 108, 141
- háttya 108
- Gerezns Föld 87
- Gergej-ájja, Gergelyalja, Gergeleja 159-60
- feneke 160
- kúttya 160
- Gergeleji verőfénye 160
- Gergeli Voelgie 53
- Girlánál 176
- Girlič 157
- Glimej, Gliméj, Glemeje,

- glimeje, Glinaje, Gli-meille 55-6, 134, 136, 174
- Glodur(ok) 55, 57-8 ódal 58
- Godnáj l. még Gadnáj
- Godnáj, Godnáj, Godnaja Godnája, Gotnáj, Gotnáj 113-4, 117, 119-20
- 120 szélibe 113
- Goga hegye, Gogán(y) hegye 68-9
- Gombásárka 63, 65 árka
- kút 66 ősvén(y), ősvény 102, 107
- Gombázo Ut, Gombazút 94, 100, 107
- Gorc 114, 118
- Gorczu Jakaboji (Jakaboe) 118, 120 Krestei 126 Pakuleji, Pakulái 120, 124 Silái 126
- Goron'is 84
- Gorszáj 122
- Góddör 54
- Görbe, görbe 169, 173
- Grapa, Grape, Gröpa 31, 68, 134 aluj Mahonka 118 Ančului 85 baronului 164 begeráji 75 Bugyi 69 ça mare 20 ça miká 20 đela diie 77 đela fintin' 77 điakului 77 domnišori 162 Dumi 166 Fintini rče 136 florí, florilor 46 Forn'eštilor 76 gaborai, geberáji, gáboraje, Gáboroi 75, 77 Geldroci 74 Greči 165 Hirtsului 77 Holumbului 120 Ili 85 im Mortečun'e la Kišpatak 35 Jagáruului 85 Kanti 166 katan'i 157 Kimpanului 85 Kintáului 148 Koromberekului 33 Koružanului 21 ku tri pér 74 Larului 157 lui Bamfi 34 Čurtin' 77 lui Dobai 77 luj Gyorgye Juonyi 82 lui Andrei 76 lui Macovei 165 lui Marišan 157 lui Nátuts 21 lui Pal 20 lui Ruz Dumitru 157 Luki 156 Lupuluj 74, 77 Maierului 76 Miš-kutsi 47 Moiši 85 Mokanului 160 Moro Szentyi 119 N'amsului 160 N'ergesului 162 Oitulusului 85 Onutsului 76 Popi, popi 46, 74, 77
- 160 Rákášen'ilor 76 Ripoului 148 Roški 157 Samului 21 Sočilor 76 Sučebi 135 Taurului 74, 157 táutsului 164 Torči 84 Trínki 21 Troški 77 T'eterášului 21 Ugrutsen'i 155, 157 Vanki 82-3 vintului 165
- Greča, Grécsa 19-21, 84, 163-5
- Gradiń, Gređin', gregyin 64, 129, 133, 144, 145, 158, 176
- Gređina domn'ilor 158
- fortsate 129 Huiului 149 lui Domnu Akoš 35 lui T'irila 65 mori 58, 79 pustile 156 Štopei 130, 167
- grégyna luj Togyeru luj Szimion 83
- Gređin'ile la podu Šin'teului 1-8
- Gropitsá 156
- Gropt, Groptile 20, 166
- Gróv-Schwalbendorj l. Nagyesküllő
- Gróvdombja 58
- Gura Adirešului (Ágyiresuluj) 156, 158 Ančului, Antsuluj, Ancsului 81, 83, 85, Ariesuluj 44 Beleji 70 Ben'esi, Bényesi 82, 85 Bobur, Boburilor 79, 80, 85 Buzei, Buzeji 113, 118 Čutái čei marí 21 Čutái čei m'ič 21 Dorn'i, Dornyi 155-6, 158 dornyi Kinyepisty 155 Dosului 144 fénáczeluj, Funatzuluj 55, 74 Finatselor, finátzeler, Funatzelor, funatilor 41, 58, 75-6, 162, 174 Fundáturi 20 Greči 20 Gropty 133 Groptyi popi 74 Gyiresuluj 155 Hisalčului 20 ierši 165 Kis völgyuluj 75 lui Pure Juon 166 Miklosoji, Mn'iklošoi 80, 84 Nyervegyului 44 Oarzelor 144 Ordokutului 132 Oštezi 163 puszti 82-3 remetyi, Rimefi 21, 44-6 Sáli 167 Urdigoii, Urgyigoji 82, 85 Vardului 20 Vái 176 Varzilor 142 Vonuka 73 Zelocsi 155 Zenoty 155
- Zánoži 158 Zápođi, Zepogyi, Zépogyi 73, 82, 85 Zepogyi Buti 79, 80
- Gyalai Patak l. Gyulai Patak
- Gyal(u), Gyál(u) 31, 41, 68, 83, 155, 171 Bazej, Buzeji 119 Beringyenyilor 134 Beszeritsi 41, 44, 53-4 Bonki 133 Bornyi 82 Bortoloseji 120 tsel mare 55 Cserej 119 Csipegouluj 142 Csobeji 75 Csorgovasuluj 119 Csupéje 74 Csutsuluj 53 De szupre Doszuluj 128 Debutsi, Dobotsi 113, 119-20 Dornyi 82-3 Flamund 142 Gardnej 119 gye la Tou 44 hel mare 56 Hersenji 128 in szosz 153 intre Nyervegy 44 Jakaboe, Jakaboji 119-20 Keresztelyi 118 kentre Bádog 118-9 kitre Sie Borsi 25 Lupuluj 45 Musztesnyilor 55 Nyerges 117 Nyirvegyuluj, Nyir Völgyuluj 41, 43 Petyerej, Petyéjéri 120-1 puszti 128-9 Petyerés 122 sztogorilor 18 Tiburtzuluj 70 Gyarmati réttye 126
- Gya szuprá Bugyisori 54 Pomnyilor 53 retsi 134 Szátuluj 156
- Gyelnica l. még D'elnitsa
- Gyelnica, Gyelnicze, gyelnyitke 60, 133, 144, 155-6 árka 144
- gyelnitzele gyin szosz 121
- Gyerómonostor 154
- Gyertyánfák közt 90
- gyertyan kút 90
- Gyeus l. még Diós
- Gyeus, Gyéus 41, 67
- Gyezuristy 156
- Gyilkos 32, 41, 44-5, 61-3, 65, 68-9 alatt 44 tető 43, 68
- Gyin szusz gye pod 153
- Gyinsare, gyisare, Gyusare, Gyusere, D'išore 133-4
- Gyiosá l. még Diós
- Gyiosa, Gyjosu 67
- Gyos, Gyós, Gyoz 66, 140
- Gyos, Gyosmacskás l. még Diós, Diósmacskás

- nyilak között 27 Parlagok között 27 Patak mellett 89 pojáná 57 rét 31, 33 tornác 35
- Hotárba 159-60
Hotárbaji patak 159
Hotáru Zuli 123
Hot 57
Horhegy l Horhegy, Örhegy
Hubájine 148
Huhűhegy, Hujűhegy 149
Huhűkört, Hujűkert 149
Hulta, Hűjtya 76
Husau l. Hosszúmacskás
- Ileérdő, Iliardau, Iliardáua 46
Illies kűttya 175
Ilja pojánája 60
Illyés György földé vége 91
Illies Janos feolde 86
Illyések erdeje alatt 89
Imola, Immola, Imnola, Imaláb, Imolaba 87-8, 93, 96-8, 100, 106
Imolás 40-1, 68
Inácsa, Inatsä, Inácsze 80, 83-4
inge Paro 68 Rit 60
Ingo To mellet(t) 86, 88
ingovány 116
intelke 73
Intre Čutäli 21 Csorgave, Csorgou 68-9 dimbur, dimburi 75-6, 164, 175
Fogadave 120-1 Hatare, hotare 68, 113, 119, 134
hotäre Kovátsului 56
hotaru Sintyeului 56
Keráj 171 kopač 132 kost 130 oltpaň 174 Ordokuturi 130 páraie, páraje 55, 60, 64, 68-9, 74-6, 126, 133, 142, 144, 151, 153-4, 160, 176 voj
La Sez 171 pér, Peri 25, 30 Paro Csorgouluj 25 pojen 32 šantsuri 132
Iratkő, irott kő 128, 130
Iratvány(ok), Irotvány, Irtovány 33, 40, 47, 53, 57, 66, 94, 96, 103, 152
Irotványok árka 62
Irtovoe l. még Iertovoe Irtovoe 70
Irtovoju Flori 80
Ispány Völgye, Ispám völgye 42, 46
Ispánok fűve 110
- Isten kassa 108, 111, 114-6, 122
Isten kassán mellett 115
tul 115
Íszak l. még Észak, Jiszka Íszak, Íszka(k), Jiszka, Iška 42, 45, 174
Itató-ucca 173
Ivo kut 69, 80 mellett 142 kutra járo Sikátor 69
Izvare, Izvor(e), Izvorä, Izvore(le) 58, 68-9, 71, 80-2, 153-4, 159 szubt zsi 153 vale Gyuli 118
Izvoru Kärbunisty, Izvoru Kerbunisty 80, 85
- larba l. Járba
larba taurului 75-6
iaz 65, 165, 176
Iephat l. még Ebhät Iephat 35, 162
Iersä, Järsa, Jerse 83-4
Iertäoi(u), Iertäoie, Iertevöie, Iertovae, Iertevöi, Iertevöju, Iertäoj, Iertovoj, Iertäoelle 33, 47, 55, 57, 66, 70, 77, 135, 154, 156-8, 163, 135 äI pástorek 84
Boki 156 đin žos 35 đin sus 35 doszsu Nyires 156 Farňi 77 Kituluj 82 kűttya 157 lui Gavriła 85 lui Makovei 76 Lupaşului 84 Máj in szusz in ägyires 156 Pirlyi 81 Pronyonyuluj, Prunyanuluj 82-3 Trínki 83 Trintsěstýilor 83 T'itului 84-5 verofenye 15
Iertäoies, Iertevöies 156-7
Ieruga 84, 159
Iinätze, Iinätze 82-3
Iiska l. Észak, Íszak Iiska, Jiszka, Jiszka 45-6
Iokobaia 124
- Jakabáj, Jakobáj, Jacobaja, Jakabaly, Jakabaje, Jakaboj(e), Iokobaia 113-9, 120-4 alatt 133 árka 116 dosza 125 észka 117, 125 gortza 116 hegye 125 Patakja 117 úttya 124 vége 109, 111 veröfénye 115, 125
Jakabhely Torka 117
- Jakabok kűttya 47
Janki haz hejlen fejül 24
Jankó kűttya 148
Janosiak Nyilyánfelyül 81
járba 74 Tauruluj 74
Jéjverem 162
Jenei Ország út mellett 172
Jenei út, Jenöi út 162, 172-5 mellett 115, 173
Jerico 96
Jeruga l. még Ieruga
Jeruga Beraruluj 84
Jezuristye 56
Jij 68
Jinätze l. Iinätze
Jiszka l. Észak, Íszka
Johai kut 87
Jokus Gyepoje 87
Jokus Pál uram szölöje gyepöje 88
Jókút 73, 76-6 mellett 73 -on fejül 73
Jözsefmacskás 145
Jözsi hegy 158
Judei 169
Juharfáknál 107
Juhor kut 89, 97 árka 95
Juharskút 107 arkan innet 89
Jula l. Gyula, Kolozsgyula
Juon Märija higgya 169
- Kajbáknál l. Kalibáknál
Kajántö, Kejinto, Kintäu 68, 107, 148
Kajántöi Forduló 42
Kajántora járo ut 45
Kakas- l. Kokas-, Koko-
Kal'ea, Kálá, Kále, Kállya, kálye cse late 73 Dirzsi 57 Debetsi, Dobotsi 119, 123 Dorňi, dorny 155-6
158 Dorny pe gyál 155
Galbanä, Galbin 155-6, 158 Gjuli 113 late 73
Mnyiri 41, 43 Mori 68-9
Nyemeselor, niemnişului, niemnişilor 42, 44, 46
Nyemesilor in Face 42
Kalibáknál, Kajbáknál 57, 107
Kallos Csorgoja, Kelos Csorgosa 172
Kalotaszeg 154
Käpač, Kevätsu l. Kolozskovácsi
Kapatie, kápättli 69, 71
Kapatü satului đin sus 20
đin žos 20

- Kápetu Tuff Grosilor 53
 Kapiu Bgyilioluj 69
 Kápolna, Kapírna 20, 77, 118
 Kapu Barkului 144 D'alu-lui, Gyáluluj 73-5, 77, 120, 123, 125, 142, 144, 155, 157 fujoilor 67 Funaczilor 122 Ledetului, Ligetuluj 81, 84 Mész-ristyi 156 Nyilvogyuluj, Nyír Vogyuluj 41, 43 Pöntitzi 120 Parouluj 27 retyitzilor 82 Szátu-luj 56, 68, 77, 81-3, 119-20, 133-4, 153, 155, 175 satului din sus 20, 134, 153 satului din jos 20, 82, 134, 153 Tufel-lor 133
 Kapustető, Kapots tető, Kapostető, Kapustét 43-5, 47 felől való Fordulo 42-3 hágója 43 uti 43
 Kárábik I. Kerekbik
 Kárádomb, Karadomb I. Kerekdomb
 Kárámil I. Kereknyil
 Karáre Ttyidgyi, Kérára Tigyi 5-6 latá 76
 Kárari, Káraril'e, 33, 135
 Kárbanista, Kerbunyis-tya, Kerbunyistye 79-84, 165
 Karnázt nevű Fogado 32
 Kásile popi 58
 Kaszta, Kaszte, Kasztye 68 Csore 41 dupe Gregyin 70 beleutzi 74-5 Glimejelor 134 groptyi popi 75 puturazi 82 Rituluj 82 Vii 133
 Kástái, Kastei, Kástétj, Kasztétj 36, 71, 126, 142
 Kástáille 165 čele m'ič 142
 Kátá mōra T'idi 63 Žula 153
 Katona gödre 157
 Kaude Pakulej, Caude Pakulaj 117-8
 Kecell pojána 60
 Kecsed, Kecset, Kičed(u) 66, 129-30
 Kecsetészka 130 pojána 130
 Kecskés, Keşkeş 19, 20
 Kejintő I. Kajántó
 Kelemen Pinczeje 23-4
 Kelos Csorgosa I. Kallos Csorgosa
 Kálló, Keleu 46
 Kenderaszó, Kenderászo, Kenderaszo, Kender-esű, Kenderesó 25-7, 30-3, 36, 62-3, 66, 97, 99, 101 árka 36 erdeje 22, 24 oldal 62 pataka 26, 32, 35 patakán tul 26 rét(tye), ritin 22-4, 27-8, 30-2, 35 reti mel-let, -ban lévő Rét mel-let 24, 26, 32 Retin tul 26 verőfénye oldalában 26
 Kenderberek 109, 111
 Föld 28, 32, 173 földek 174 hely 159-60 heji hid 160 kut 88, 91, 97, 99, 107 mező 45-6 Szeg Patakán túl 51 szer 41, 43-6, 49-1
 Kenderes 60 bükk, Kęd-dreždik 157 buk fene-ke 157 bükk réttye 157
 Kendilóna 126, 168, 175
 keolesmezej határ 40
 Kép oldal megett 51
 Keráre Tyizi 31
 Kerbunyistya, Kerbu-nyistye I. még Kerbu-ništa
 Kerbunyistya forrása 80 Pataka 80
 Kereken felyül 70
 Kerekbik, Kerekbük, Ká-rábik, Kerebik, Kerež-bik, Kőröbik 24, 27-8, 30-1, 34, 162 alatt 27-8, 30-2, 36 előtt 22-4, 96 felett 32 Erdő 27 ódala 36 tető, Teteje 28, 36
 Kerekcser, Kerektsor 94-5, 104 domb 45, 69, 70, 75-6, 84, 142, 144-5, 159, 164, 175 domb híggya 145 Domb oldala 50 domb réttye 77 dom(b) verőfénye 77 erdő 34, 41-2, 44, 46-7, 88-95, 97-8, 100-3, 107 erdő alatt 43, 91, 99 erdő felett 89 fel járo 97 Házhellj 48, 50 kaszáló 108 láb 37-8, 48-50 nyil 160 rét, Kerežrit 47, 86, 89, 90 98-9, 103 Szer 86
 Kerer 134
 Kereszt 58, 89, 100, 113, 119, 126, 149, 172-5
 Keresztáj I. még Krestáj-, Krestály-, Kresztáj-, Krisztáj
 Keresztaj, Keresztáj, Ke-reszaj, Kesztáj, Keresztej, Keresztely, Keresztoly, Krastalye, Kresztaj(a) Kresztály, Kresztaj(e), Kresztaje, Kresztelyi, Krisztáj, Crestaja 109-15, 117, 119-23, 126 árka 124 Arka melet 111-2 feneke 124 Gar-cza, gorca, Gortza 112, 115, 126 hidja 116 pa-taka mellett 109 pata-kán tul 114 szellben 114 szugolattia 108 te-teje 115, 122 Toua mel-let 109 út 124 verőfénye 109, 112, 124 uolgie 108
 Keresztájbelijek 126
 Kereszt árka mellett 115, 122 fánál 81, 118 réttye 126 ut 40, 65
 Kereszten fellyül 115
 Keresztes, Krisztijes 175 oldal 172-3, 175
 Keresztúr I. még Ördög-keresztúr
 Keresztúr 78, 80, 158
 Keresztúri patak 80
 keresztül jároba 102
 Kerpenyes 53
 kerülő, Kerülő, Kiralyo, T'iralau, Tyerülő 111, 117-8, 120, 126
 Kert I. még T'ertu, Tyerty
 K-rt 48 alatt 43 megett 91 felől való Ház hely 51 hátuljában lévő Rét 28
 Kertek 63-4, 129, 148, 158, 176 alatt 42, 68 felett 159 megett, mögött 19, 26, 28, 34, 58, 81, 82, 98, 100, 104, 156, 172-3, 176 megett-ucca 173 mellett 116 allyán 25 teteje 64 vége 30, 133
 Kerteken fejul 68, 77, 123
 Keşkeş I. Kecskes
 két Agu Domb között 40
 Két Arok között 23-4, 27, 30, 62, 68, 87, 122, 171, 176 Cser kuttya 24 eklé-zsija köszt 157 Erdő között 100 patak között 169 Szénafü közt valo láb 170 Utok közt, út között 32, 40, 171, 175 viszkösz 65
 Ketteős mezeő 40
 Ketre Dobaj Halom 117

- Hataru Badokuluj 118
Valaszut in Fátza 120
Kefeut 33
Keučės 160
Kévátu l. Kolozskovácsi
Kewrthwelyes wewlyge
l. Körtvélyes völgye
Kezeped l. Középvölgy
Kezesu l. Közös
Kičed(u), Kitsed 66, 128,
130
Kicsi l. még Kis
Kicsi György higgya 159
hágó 126 kút 58 petye-
ráj 125 petyerájba való
kút 125
Kide, Kjde, Kyde, Kigye,
Chidea 8, 12, 15, 36, 61,
63, 65, 85, 141 felé járo
Utak között 26 felé járo
Utzába 56 -be járo ut
32 -ben járo ősvény
mellett 28
Kidei Határ szél 26 hegy
36 hid 65 malom, ma-
lam 100, 108 ősvény
mellett 24 patak 65,
104 szállóknél 26 ut
24-5, 61
Kigyós 57
Kincseskut, Kinčeškut
61-4 tere 61
Kintáu l. Kajántó
Kinepistye, Kineptist, Ki-
neptyistya, Kinyep-
tyistye 41, 60, 68, 82,
121, 133-4, 174
Király Uttyánál 73
Királyo 119
Kišagáu l. Kishágó
Kisaj 109, 111 akasztófa
142 asszon gödre 162
awas 53 bácsiris 176
Bálint kertje mellett 68
bánya 175 birtokos,
birtokus la Kizdorna
158 Bodon Kut 49-51
buda 51 Budunkutz 44
csere 172, 174 alatt 169,
171-2 tető, teteje 169,
172 vege 170 Csobaj
118 Csokás 39, 40 csu-
tája 19 Dani kúttya 146
dorna 157-8 dorna észka
157 dorna feneke 157
dorna verőfény 155-6,
158 eperjes 40 erdő,
ardáu 61-4, 111-2, 174
erdő megett 115 erdő
mellett 110, 112, 115,
118, 121-2 esküllő 72,
168 űsküllő Határ 73
feljáró, Fenjáró 88-96,
98-9, 104 Fiacsa ala 67
alatt 67-8 Gál János 90
Gát 49, 50, 69, 70 Hago,
Hageu, Kišagáu 117,
120, 122-3, 125 hágó
úttya 178 hid 158 Hor-
sonj 109 Kapus 40 kerek
erdő 91 kert 19 kút 26,
34-5, 105, 142, 144 kút-
árka 104, 107 Kutra járo
osvényen alol 27 Mező
40, 53 Mező völgye 54
Mihály Csupja 44, 51
ördög kut 128, 130 old-
dal 163 Pál háza mel-
lett 111 patak 34 pod,
pod 134-5, 149 rét 50,
69, 88-91, 93, 95-104,
109 Rét mellett 94 Rét
Porgoláttya 94 Réten
tul 27 ropó 146 Sikator
26 szoros 63 Széna Fű
172 Széna fű Tető 171
Széna Fű Torka 172
tag 46 tér 64 To 40, 42
tornác 34 ucca 33, 101,
106-8, 156, 173 ucca
higgya 156 Urága 168
Urága árka 73 Ur ár-
kán 74 Vána Tova,
Várna Tova 89, 96
várza 129 verőfény 122,
123, 175 verőfény árka
175 völgy, ved, végy
40, 74-6 Vögy Dombja
73 Vögy Torka 73, 75
Kituj Márja kúttya 129
Klein-Schmalbendorf l. Kis-
sküllő
Kležiie 21, 76, 84, 130,
136, 174
Kležiia čea rumuňaská
157 ča ungureaská 77,
157 ungarilor 64
Kobiltáu, Kobolton 21,
171, 176
Kobolton n. uttza 120
Kocsina, Kotsiná, Ko-
csene, Kocsine 42-3,
52-3, 74-5
Kocsonya'enék 47
Kode Pakuléi, Koda Pa-
kuléji, Koda Pakuleii
115, 118, 120, 124
Kodoiņ 85
Kodojányok 85
Koliba, Kolib, Kolpi 58
Kokasrét 19
Kokohegy(e), Kokohęda
68-9
Kolozsborsa, Borsa, Bor-
sa, Borse 8, 12, 33, 62,
89, 104, 108, 118, 127-9,
136, 142, 168-73, 177-8
gyula, Giula, Sula,
Swla, Zula, Zsula 65,
123, 136-7, 142, 151,
166-7, 178-9 Kovácsi,
Kévátu, Coaciu, Kaq-
atš, Zalakovczy 58, 67,
71, 132, 164, 166-7,
megye 138, 141, vár 53,
69, 72, 134, 144-5, 147-8,
174
Kolozsvári út 74, 144,
172-4 mellett 110, 114-5,
117, 122 mellett valo
kerülő 115, 122 -on alol
117 -on fejul 114, 169,
-ra járo Posta út 73
Komjathy risz 86
Komiód 167
Komoristya, Komorište
163, 166
Kondor Berc 120 Berek
113-4, 108-12, 116-9
Kondrober(ea) 124
Kondroberek úttya 124
Kopácsok, kopáčeii 45-6
Kopasz Domb, Kopacz
Domb, Kopez Domb,
Kopadzomb, Kopoz-
domb 26-7, 30-3, 87,
89, 90, 92-6, 98-100,
102-3, 124 alatt 106 alja
102, 104 mellett 101
teteje 32
Korbu 21
Koroba ódala 64
Kornizsa, Korniza 130 fe-
lett 130
Kornu dalului 174 Pa-
duri 155, 158
Koromberek, Korumber-
ken 26, 30-3, 62, 87-95,
97-104, 106 alatt 86,
100 felet 86, 96 mellet
86 ajja, allja 26-7, 110
csupja 106 csupja előtt
91, 95 gödre 33 He-
gyesse 88 oldal 89,
tető, teteje 32, 90, 98-9
Kosár kúttya 158 tető 156
Kosara, Kosára, Kosore
155-6 Košęrele 158
Kosmány l. még Kožman
Kosmány alatt 132 pi-
csorja 132 Völgye 132
Kosęta, Košęta 84, 153,
176 ai mare 164 ai
m'iká 164 akastájlilor 60
Baikanului 77 Baňoii 64

- Baraboişului 21 Băr-
 żeşti 165 ăa mare 164
 ăa m'ikă 164 Cerului
 136 Cori 46 Cupăni 77
 Csélégyie, Csiligyie, 74
 Csori 44, 54 Csutsuluj
 41, 54 Dăbăgăului 64
 de dîncoče de žiie 154
 de kătă Buda 71 Dornî,
 Dornyi 156 dupe P'adu-
 ritse 117 fntîni 71 fo-
 gadaolor 75 găini 65
 Glimejelor 134 Glodu-
 rilor 58 Greci 20, 166,
 gredînilor 71 gyilkosu-
 luj 41, 44 Horhişului
 148 Jerči, Jerşi 165 Kă-
 răbikului 36 Keučeşu-
 lui 160 Kležiei 34 Ko-
 koşului 164 Koroboi 64
 Krişeni 65 la Punte
 44 lui Atim 129 lui
 Bamfi 47 Măireşului,
 N'ireşului 66 Ordoku-
 tului 130 Pilului 130
 Popi 34 Popeş 130 rej
 171 Rituluj, ritului 79,
 83 Simburoje 73 Sur-
 dukului 35 Taoij 162
 Tekenişului 154 Tibur-
 tzuluj 70 Zgleamului
 157 Žiiei 46, 71, 134-5,
 149, 154
- Koşub, Kostyub 130
 Koszorudomb 106
 Kosza Tyituj réttje 54
 Kosztánkúttya 106 Zepo-
 gyája 80
 Kotu kloşti 130 lui Sa-
 muilă 130 Moşului 125
 Koturî, Koturil'e 153, 165,
 176
 Kovács Benedek Földe
 allja 86
 Kováts árka 141
 Kováts Évái mellett 62
 Kovácsi I. még Kolozs-
 kovácsi
 Kovátsi felé való B'rtzen
 163
 Kovácsi vögy 58
 Kovácsstelke 132
 Kožman 135
 Kő I. még Kű
 Kőnél, Kőnél 172, 174
 Kő felett 97
 Kő Csűr Arka 31-1 36
 mellett 31
 Kő Csűrös Szurduk árkan
 tul 33
 Kő haz 109
 Kőjuk 103-4 alatt 103-4
- alatti Erdő 102 felett
 87-8, 93, 98, 103 mel-
 lett 92 ajja 104 tető 98,
 100-1, 104
 Kőkút, Tiokut, T'okutu,
 Tyókut 57, 113-4, 119,
 123, 126, 130 árka 117,
 126, 128 hidja 115-6,
 126 kúttya 126 oldal
 110-1 tető 113-4 úttya,
 58, 126 -on felyül 122-3
 Kő szeg 109
 Kőkény szilvánál 97
 Kőkény Szilva fáknál 89,
 91, 100
 Kőkény Szilva Fakon
 feljűl 88
 Kőkiny szilvasa 86
 Kőlöses árkon tul 91
 Kőleses kut, Kőleseskút
 86, 88-9, 91, 93, 99, 106
 mellett 99 árka 90, 98,
 106 árka mellett 103
 árkan tul 93
 Kőleses út árka mellett,
 Kőleses ut árka mel-
 lett 90, 98
 Kőles Földek 69 kert 24
 mező, Kőles Mezeje 11,
 37, 40, 43-4, 48, 51, 54,
 132 Hatar szél 40 prae-
 dium, Kőlesmezei Prae-
 dium 52-4 felől való
 Fordulo 42-3, 53
 Kőlesmezei Falu hely 53
 határ 40, 42, 48, 52-3
 Kőröbik I. Kerekbik
 Kőrifasórnál 130
 Kőrös bükk 159, 162 fe-
 neke 162 teteje 162
 verőfénye 162
 Körpenyes 39
 Körtefáknál 108
 Körtefák közt 27
 Körtéjes, Körtéjis, Kört-
 véjes, Körtvélyes 73,
 76, 97, 102-4 alatt 96
 Aj 108, 110-2 aj tere 109,
 110 árka 95, 100, 102,
 104 árka mellett 87,
 101 árka feje 94 Eszka
 102 Feneke 73-4, 76 fő,
 fő 88-92, 95-6, 98-9,
 101, 103 kúttya 76 kut
 arka mellett 96 kut fő
 88 tere 109 úttya 76
 verőfénye 76, 103 völgy
 72, 75
 Körtvélyfáknál 26, 30-1
 Kősségi kút 159
 Kőtelesmező 52
- Kőtő-út 23-8, 30-1, 33-on
 tul 27
 Kővecses, Kővečeş, Keu-
 čeş 97, 100, 106, 160
 alatt 159 ajja 160 árok
 160 Domb 159 ódala
 160 orszáğ uttja 163
 uton felyül 163
 Kőveknél 33, 61, 126
 Kővek árka 110
 Kővekhez való rét 178
 való út 126
 Kővektől való árok 126
 való kút 126
 Kőves 129 háğó 109-10,
 112-3, 115-7, 119, 121-3,
 126 háğó alatt 115 háğó
 alatt való rét 126 Hegh
 109 oldal 110 oldal
 Bercz 110 pad 145, 149
 padi rétek 149 patak
 22-4, 28, 30, 32-4, patak
 mellett 32 patakárka 35
 Patak fő 23-4 Patak
 vége 31
 Közbeiső pojána 36
 Közbeiső szénafű 144
 úttya 144
 Köz bérce, keöz bircz 40
 oldal 40 legelő 142
 Közep lab 61, 140 Pa-
 romban 115 Parou pa-
 takja 115 Szamos vi-
 déke 7 utsza 45
 közepső Dumbráva 30
 utza 92
 Középvölgy, Kezepad
 159-60 feneke 160
 Közös, Kezeşu, T'uzosa
 26, 30, 33 Erdő 30 Erdő
 mellett 33
 Krassó-Szörény megye
 138
 Kripta 34 alatt 34 baro-
 nului 164 lui Boroñi 163
 Krisán árka 62, 65 dombja
 65 ódala 65
 Kristóf pojanája 158
 Kristur, Kriszturel, Krisz-
 turu I. Ördögkeresztur
 Krestály, Kresztály I.
 még Keresztáj
 Krestáj Hid(ja) 122-3 kő-
 vinel 114 teteje 114
 Kresteieñi 126
 Kristályi patak 120
 Krisztijes I. Keresztes
 Kruča, Kruca, Kruče,
 Kruse, Krutse, Kuru-
 csa 28, 30-4, 83, 88-91,
 97-104, 115, 117, 119,
 122, 126, 149, 171, 175-6

- árka 35 Bádokuluj 32
 erdeje 33, 35 pojánája
 33 tető 107
 Krucsán fellyül, kurutsan
 feljől 88, 91
 Kručile drumului 65 ká-
 rárilor 58 páraielor 160
 Kuku 176
 Kukurucz ret helen 110
 Kún István uram Sző-
 lője 88
 Kurmatura, Kurmatura,
 Kurmeture, Curmetura
 79, 81-3, 162 Adálinu-
 luj 81 Dorná, Dorny
 83, 85 Dornyi din 'Sosz
 82 Kráiesi, Kreecze,
 Krejeszki, Krejeszko
 73-5, 77 Krísztoruluj82,
 84 Sáli 130 židovilor 20
 Kurnezis ketre Csorgovas
 120
 Kurpetor 28
 kurfa Szél 23
 Kurtye Vármegyí 119
 Kuru Funatzelor 41
 Kút(nál) 48, 116, 121, 170,
 felét 110 a Pojémba 35
 Arka mellett 41 hegye
 77 való felső árok 77
 Kután áll 69
 kuton fellyül 127
 Kú I. még Kő
 Kúcsúr 36 híd 34

 Lab, Láb 144
 Lab după grădiń 149
 Lábárok 144
 Lábok 57, 155-6
 Labontzok árka 128 Lo-
 bontzok árka mellett
 128
 Lábriiuj 156
 Lábu lui D'uri 144 Popi
 129 Tsigafilor 20
 Labur, Lábur, Laburí 55,
 60, 155-6
 Lagár 77
 Lapáj 32-3, 104 Erdő 102
 Lapasárok 65 árkaji csor-
 gó 66
 Lapo Haz arka 61
 Lapos bükk 24-5 Domb
 62 föld 61
 Lapos Erdő 23
 lápostó, Lapos To, Iopos
 to 49, 67, 70 gattia 67
 -ra rugo láb 49
 Laposán Dánya (Dányo)
 Malma 94
 Lapuhas I. még Lapo Haz
 Lapuhas, Lapuhos 61-2, 99

 Lázár dombja 66
 Ledet' I. Liget
 Legel'eu dín žos 149 sa-
 tului 144
 Legelő 57 kút 158 út 106
 Lemnu lui Törtős 156
 Liget, Ledet, Lüget 79,
 80, 82-4 alatt 81-1 aly-
 lyán 83 fő 81 végén 81
 linge drum 82, 153 dru-
 m(u) Czerí 155 Drumu
 Dobotsi 119 Drum(u)
 Funaczuluj 171 Drumu
 Gyuli 119 Drumu Longi
 118 Drumu Mnyiri 41
 gregnire Buzásuluj 153
 Gura dornyi 155 Kale
 Mnyiri 44 pero, Parou
 83, 171 Parou Bodon-
 kutuluj, Parou Budun-
 kutuluj 43-4 Parou Bu-
 zéji, Paro Buzeji 113,
 120 Paro Kresztéj 113
 Ritu Gyuli 117 ritu
 nyervegy 69 ritu Sza-
 tuluj 70 Szat 151-2 Szat
 la Cserén 119 Tou 171
 Vaje, Vale 112, 153, 171
 Lisárdó, Lišardau, Lisor-
 dea, Lušardeu, Lusár-
 gya, Luzsárgyeu, Lup-
 sergyo(je), Rišárdó, Ri-
 šardau 73-5, 77-80, 83-4
 tető 76
 loka 40 oldal 40
 Lokert 67, 138, 151-2
 kutja alatt 115, 122
 vége 19
 Loku Benkului 144 lui
 Sikáu 164
 Lona 169-70, 173
 Lonai Csupon aloll 171
 határ 169 Hegyről le
 jövő árok 173 kút 169
 út 119, 126 út mellett
 115, 122 úton alól 170
 Verőfény 172 völgye
 169-73, 175 Völgy Arka
 172 Völgy Csupja 172
 völgy Északja, völgy
 észke 170 völgy nagy
 észke 170 völgy verő-
 fénye 170
 Lonara menő ország Utja
 mellett 117
 Lovak réttye 46
 Lőrincmező 32, 97, 102-4
 Lukagödre 156
 Lukáts réttye 68
 luko 40
 Lung, Lunga 68-9, 71
 Lungu Várzilor 142

 Lunke 74
 Lupsergyo(je) I. Lisárdó
 Lupsergyo alatt 80
 Lupujárka 35
 Lušardeu, Lusárgya, Lu-
 sárgyo, Luzsárgyeu
 I. Lisárdó
 lut 47, 77, 130, 148
 Lüget I. Liget

 Machian, Makján 39, 40,
 54
 Macskás 136, 179
 Macskás I. még Alsó-,
 Alsőszenmárton-, Bo-
 tos-, Csepegő-, Diós-,
 Felső-, Felsőmagyar-,
 Felsőszentmárton-, Ge-
 nye-, Gyos-, Hosszú-,
 József-, Magyar-, Ma-
 gyarszenmárton-, Má-
 ria-, Oláh-, Pusztaszen-
 tmárton-, Szentkerek-,
 Szentkereszt-, Szent-
 mártón-, Szentmárton-
 magyar-, Szentmiklos-
 macskás
 Magos Mart 109 alatt 23,
 62
 Magyarderzse 89, 94, 107
 eklézsija 77, 157 fodor-
 háza, Fodora 19, 77,
 80, 83-4, 85, 155, 164,
 166 gyerőmonostor 154
 kiskapus 154 macskás
 71, 136, 139, 144-6, 150-2,
 154, 179 szentmárton-
 macskás 149-50, 154 te-
 mető 126 Templom
 mellett 27 Templomon
 fellyül a' verőfényen
 170 Templomon tul 40,
 169 ucca 63 112, 115,
 120, 159, 173
 Magyarújfalu I. még
 Borsaujfalu
 Magyar Ujfalusi ut 97, 100
 Magyarok tója 60
 Magyaros, Magyarós,
 Mogyoros 86, 94, 97,
 102, 172, 176 árka 107
 berek 55 gödre 104 kút
 91, 96, 98 kútja 104 ol-
 dal 94 -ra járo ut 97
 Majorba 126
 Majorišta, majoristye 120,
 126
 Makfák között 132
 Makján, Machian 39, 40,
 54
 Makujina, mákuina 154,
 156 hegye 158

- Malaistyiu 70
Malajina din szusz Nyer-
ges 118
Malamunite, Malamuny-
tya, Malámunytya 33
Malja Nyikuláj mellett
174
Malmok köszt valo Ret
128
Malmakán aloe 121
Malom(nál) 63, 97, 100,
128, 149, 172 alatt 63
árok 65-6, 126 észka 129
hely 117 kertye 58, 77
kértek 64 körtvé(ly)
tere 86, 89, 93, 97 kút-
tya 57 oldal 159, 162
ódal pataka 162 rét,
ríttye 84, 159 tér 63
tövisse, tüvisse 128-9
ucca 63, 159 út, úttya,
Malamunite, Malamuny-
tya, Malámunytya 25,
30, 33-4, 162 úttya mel-
lett 68-9 verőfénye 84,
129 -ra járo Ösveny 68
Mánástire 21
Mará l. még Mora
Mará din szusz 121 din
szusz 121 luj Bánfi
Josi 120-1 luj Veres 83
Marhák itató Sikátora 171
Märgäu l. Morgó
Mária-Macskás 152
Mariglaji gödre 157
Maro Ucca 109, 112
Mársinye peduri 82
Märu popi 58, 157
második Lab 23, 96
Tábla 26
Marzsánok felé 33
Mátécsorgó 106 kúttya
106 tető 106 ódala 104
Mázarište, Mazaristya,
Mazaristye, Mezeris-
tye, Mészéristye 82-3,
154-6
Megy Kert 92
megyes bircz 40
Meggyezsdomb, Med-
gyes Domb, Medézdomb
23-4, 26, 28, 32-3 kert
108, 115, 122, 127 kert
fellyül 117, 122 mál,
már 86, 90-1, 93-5, 97-9,
102-3, 106 márarka
103-4, 106 márarka
higgya 106 mál ódala 89
méhes kert 116
Mehes kertek 114
Meleg erdő alatt 142 ol-
dal 49 völgy 43
- Ménesakol 163 oldal, Me-
nos oldal 113-5, 122
alatt 112
Méra, Mira, Múra, Mnyir-
ra 43, 56-8, 163-4 -ban
menő ut mellett 42
Mérai ut 41, 43 mellett
43, 69
Meredek 104, 107 út(tya)
107 út felett 23 ut mel-
lett 23 utnál fejül 30
Méregjő, Meregyő 138
Mérez 41
Merisz 43
mesfeakán, Mestečin,
Mesztecsin, mesztecsin
58, 80-1, 111
Mész Kelentze 91
Meszesárok 93-4, 97, 107
arka melet 86 Arkon
tul 96
Meszse láto Domb alatt
23
Mézésárok, Mizesárok 91,
101-2 107 mellet 92
Mező 25, 91, 133, 141
Mihész arka 58
Miklosáj, Miklósája,
Miklosoja, Mniklosoja
78-9, 81, 84 Berke 81,
83 észkos Pusztaja 80
Torka 81 Kutja 89
Miklos Josefne Irotva-
nya vége 100
Mikó 132, 136
Milsoku Csereji 120
Mines oldal előtt 109
Minzaláu l. még Mun-
záló
Minzaláu de sus 174 de
žos 174
Mireš l. Múreš
Miron vackorfája 47
misloku Värzilor 142
Misz Kemence 87
Mitruj Pojánája 34
Mniklosaia l. Miklósáj
Múreš l. még Nyires
Múreš(u), Mireš 66, 144,
149
Múrešed 64
Mohanka, Mohánka 124
gödre 114, 123 kúttya
124 pataka 114
Mojna, Moine, Mojnye
113, 160 ai mare, ča
mare 165 tető 160
Moinele Buzáii 123
Mokány gödre 160
Monyak mellet 86
Mora l. még Mará
Mora aluj Bamfi Josi 119
- aluj Váradi 113 Čon-
kului 126 tsel pusztás
55 din žos 60 dntre
hotará 64 in szusz 118
intre Parale 119 la iaz
165 Todeštilor 165 T'idi
63 Žuli 123
Mordan, Mordány 161
Morešeň l. Pá la Morešeň
Morgó, Märgäu 130
Moriška 125
Muntzallo, Munzáló,
Munzallo 171-3
Munzallo között 172
Mustsél 74
Muszszakút, Muszka Kut-
tya 172, 176
- Nad 112
Nádasberend 160-1 teu-
tó, Nádos To, Nadištäu
46, 49, 50, 70, 103, 121
To oldal 51
Nagyakasztófa 142 bánya
175 Bértz Ut szegelete
32 berek előtt 22 Berek
hig(y)a 22 berek kutja
24 Berek oldal 22 bo-
rozda alat 93 borozdan
felyül 24 buda 38-9,
54 csere 74 Tsere alatt
169-70, 172 Csere alatt
valo Láb 171 Csobáj 116,
172 chokas 40 Csokás
észke 39 csotája, csu-
tája 19 Csutoj előtt
19 Eperjes Torok 54
erdő 35 esküllő 72-3,
78, 162 Esküllői rét 79
észak, észak 115, 170
eszkon valo ódal 170
láca 124 fejjáró, fel
járó 86-7, 90, 93, 97,
100, 107 Fel Járo alatt
90 Ferentz Irtoványa
mellett 90 hágy úttya
124, 178 Harsány 112
hegy 58, 88, 159-60
hegy-ucca 159 hegyi út
160 hid 63, 84, 127, 155,
176, 178 irtvány 99 kert
104 Körtövelj Fa 78
Lajos szöllője 35 láb
föld 121 méréz 155 Nyil
73 oldal 53, 163 ország
Úttya 73 ország Ut(tya)
mellett 32, 61, 116, 121
Ördög Kut, ördökkút
128, 130 patak 55, 66,
125, 127, 178 Peter ay,
petyeráj 108, 110, 125
rét 19, 26-8, 30-1, 34,

- 62, 74-5, 77, 80-1, 83, 87-9, 92-3, 95, 97, 99, 103, 106, 114-6, 118-9, 122, 125, 128, 159 Rét Arka mellett 30 rétfenék 35 Rét végiben 25 Ropo 43 sánc 156, 174 Sándor tere 130 Sigmond Uram erdeje 88 Sós verőfény 170 széna-fú 144-5, 170-3 széna-fú kúttya 144 szoros 63 tér 64, 171 tó 41, 43, 176 ucca 26, 56-7, 63, 75, 89, 91-2, 95, 97, 106, 115, 129, 156, 173, 178 út 58 Vána Tava, Vántztova 90, 98 Vápa 171 várza 129 verőfény, verőfűny 170, 172-3, 175-6 Verőfény Arka 171 verőfényi árok, verőfűnyei árok 175 Verőfűny(es) oldal 123, 170 verőfűny úttya 175 völgy 19 nagyobb Csere alatt 170 ingovány 116 Napkelet felől való uttzában 90 Nap Kelet forduló 43 Nap Nyugoti forduló 43 neki széghű berek előtt 86 Negied patak 61 negyediek lab 24 Némedgödör 160 Nemesdomb, Nemezdomb 46 ősvény 46 út 46 Nemeselek úttya 46 Niomas 1. Nyomás Nires Oldal alatt 111 Novasztyin 171 Nuku Popi 36 Nuts 25
- N'akáu 166 N'ergeš 124 N'ergeš intre drumuri 124 N'irešed 64 N'irešu 66 N'irved 1. Nyirvölgy N'ok 1. Nyak
- Nyak, N'ok 61, 63-4 Nyáráshegy, Nyároshegy 63-4 hegyi út 64 hegy-megetti út 64 hegyódal 66 hetytető 66 oldal 62
- Nyerges, N'ergeš, N'ergeš 113-4, 116-8, 120, 124, 162 megett 123 az utak között 124 gödre 162 úttya 124 in virvu 118 Vurvu Gyaluluj 118 tető 115 -ról való árok 124 -tól le jövő Patak 117
- Nyergesi patak 162 Nyerse hegye, Nyerzsehegy 88, 94, 97, 99, 107 Nyerso hegy felett 92 Nyerte hegy melett 94 Nyervég 1. Nyirvölgy Nyilak 129-30 között 23 nyilas Retek 24 Nyirfák köszt 77 Nyir Oldal 67 orr(a) 49-50 orr alatt 49, 50 úttya 51 Nyirve gyn gyal 41 Nyirvegyu Deusuluj 41 Nyirvegyu Bugyi 41 Nyir Völgy, Nyirvölgy, Nyirvölgy, nyervegy, Nyervegy, N'irved, N'erved 41-5, 49, 67-71 felé való Forduló, felé lévő Forduló, felől való forduló 42, 49, 70 berce 41 Gödre 43 oldal 43 Torka 68 Nyirvölgyi Rét 42 Nyires 142, 144, 149 fenek 144 hegy 62 Oldal alatt 111 patak 144 Nyiresi út 144 Nyomás, Niomas 67, 122 alatt 116, 121-3
- Qarza 144 Qarzele mar 129 m'ic 129 Qaškut 129 Qašišu 84
- Óbuda 1. még Burjános-óbuda, Bodonkút Óbuda 11, 37-9, 46, 51, 178 Ó Budai Határ 40, 50 Ódalut 1. Oldalút Ograda, Ográda 122, 126 ogrucz 75 okole 158 Okoleják 158 Oláh Beszerika alatt 128 Buda-burjános 39 Czinterem 91 Ecclesia 133-4, 157 Erdő-Keresztur 158 gyerőmonostor 154 keresztben felyül 115 kis-
- kapus 154 Kút 31, 93 kúti Erdő 102 macskás 149-50, 154 Ördög-Keresztur 158 Pap Fölgye 128 Templom(nál) 88, 94, 170-1 Templomon mellett 92 Templomon belől 115
- oláhok Temetője 25 Olaiaráu 1. Alájáro Olajos 111 oldal 30, 67, 81, 110, 118, 128, 170, 176 felől való Ter 169 oldal ut. Odalut 28, 33, 102 alatt 27 tető 26 Oltovány, Oltován 35 Oltoványos 30, 174 Oltyána 46 Omlás, Zomlás, Zomlás 23, 25, 31, 33, 96, 177 alatt 23-5, 27-8, 30, 32-3 felet 24 -on felyül 26-7 Onuka, onuká 75-6, 162 észka 162 ódal 162 Orbánaia 20 Orbókiritván 107 láb 103, 105 Orda Kút 1. Ördögkút Ordigoje 1. Ördögajja Ordokutu mare 130 m'ik 130 Orgyigolya Torka, Urgyigolya Torka 83 Orhegy, Orhiš 1. Órhegy Orosz Domb 28 fája 167 mező, mezele 62, 89, 91-2, 94-6, 99-102, 104 mező alatt 86, 100, 102 Ország úttya 19, 25-6, 43, 62, 79, 86, 108, 110, 115, 121 mellett 69, 109, 111, 116, 151, 172 -án alól 73 Orzaština 166 Ošteža 163 Oty 83 Ovásaštín, Ovesásti(n), Ovaszojistyí 171, 175
- Ökör nyomás Szél 109, 111-2 Tilalmas 113, 122-3 Ökrök Tilalmasa 95 Ördögajja 1. még Orgyigolya Ördögajja, Ordigoje, Urdigoja, Urgyigaje, Urgyigoje 80, 82-4 Ördögkeresztur, Keresztur, Kristur, Krisztural, Cristur(u) 74, 158-9

- Ördögkut, Ordakút 127-9
 kőszit 130, higgya 128,
 130 gáttján alóll 129
 ódala 130 ódala alatt
 130 réttye 130 szája 132
- Ördögorra 22, 24, 33, 86-
 93, 96-7, 99, 100, 103-4,
 utya 90
- Ördögtó I. Erdektáu
 öreg Curia Kertyén alol
 28 Toh helyly 128
- Örhegy, Örhegyu, or-
 hegy, Orhiş, Horhed,
 Horhegy, Hörhegy 111,
 115-7, 119, 123-4, 145
 alatt 112 úttya 124
- Ösvenyen aloll 117-8
 Ösvények 33
- Pá la Moreşci 33 su Pá-
 dure 35
- Pad 170
 Padas 174, 176
- Padure Ákaszteilor 42 Ba-
 ronului 126 Beñesi 85
 Beszeritsi, beseriçi 21,
 25, 71 Budi, Bugyi 68-9
 çe mare 35, 82-3 çe sá-
 taská 36 tse Bartsa-
 jászke 82 Csomafájl 25
 đasupra Tertului 129
 đela Čeráii 146 foştilor
 iohağ 20 gáitni 134 he
 máre 83 he mnyike 83
 Hissálčului 20 iobağilor
 20 Kleziiei 33 Kruçi 35
 lui Bertsi 36 lui Bruzár
 166 pá đal 129 Poieñilor
 148 popi 21, 132, 136
 sáraçilor 20 školii 20
 Szatuluj 25 Zapodi 84
- Paduricsa, Paduriča, Pá-
 duriča, Paduriče, Pa-
 duritsa, Paduritsa, Pa-
 duritse, Paduritsa 113,
 118, 120, 123, 125-6, 174
 megett 114 mellett 114
 árka 125 pataka 114
- Pajta 104
 Pajták verőfénye 19
- Pakoláj, Pakuláj I. még
 Pokoláj
- Pakulájárka 124 patakja
 115 úttya 124
- Pakulár dombja 146
- Pala kő hát, Palaki Hát,
 Pallaki hát, Polfíhat
 23-4, 26-8, 30, 35 Par-
 laki hát vége 30
- Palló 43, 170
- Palte siltso 155
- Páluta 64
- Pámánturile de Hingá
 mőra 149 d'ela val'ea
 Biii 148 popi 149
- Páncélcseh 58
- Pandra Kuttya 73 árka 73
- Papp berke, Pabbirk 75-6
- Cser(e), Cseréje, Pop-
 čer 61-3, 65 cserájja 65
 Diofája 28, 36 erdő,
 erdeje 88, 140, 145 er-
 deje alatt 19, 149 füve
 mellett 168 gödre 45-6,
 75, 77, 160 higgya 129,
 159 István Maima arka
 mellett 94 kertye 34
 kuta, kuttya, Potkuta,
 Potkúttya 40-2, 45, 57,
 129 Kuttya oldal(a) 49,
 50 lábja 129 ódala, ol-
 dala 31, 34 Oldala alatt
 31 ret, réttye, rittye
 149, 169, 173, 175 Réti
 mellett 169, 172 Széna
 füve mellett 168 szölli-
 je 130 ucca 173 Zepo-
 yaja 80 Zsigoné tőja
 104
- Papi nagy oldal 31 nyi-
 lak 130 rét 64, 173
- Paráje Bugyisori 53
- Paro, párau, pereo 57,
 68, 82, 173 Badokului
 66 Băngii 64 Bărkului
 130, 143 beléi, Beleiü,
 Beléji 74-6 Biii 148 Bo-
 buluj 82 Bortoloseii 125
 Bozéji 113 Burtutsi 171
 Brezului 154 Buduku-
 tuluj, Budunkutzuluj 41,
 44 Bugyisori 53 Buzái
 124 čel pásatos 77 čel
 rau, tsél reu 20, 130,
 156-7 Čereiü, 125 Čer-
 nađi 60, 66 Čet'irni 57
 Čolt'eni 129 Čora 149
 Čoroilui 84-5 Čubáii,
 Csoboi 120, 125 Čur-
 gáului 33, 129 164 Čur-
 govaşului, Csorgova-
 sului 119, 125 Čutáii
 čei mar 21 Čutáii čei
 mič 21 Csoboi, Čubáii
 120, 125 Csorgeuluj,
 Csorgouluj 25, 31 Csor-
 govasului, Čurgovaşu-
 lui 119, 125 d'e pá Fatsa
 Pusti 144 d'ela Kornu
 d'alului 174 d'ela San-
 talkut 148 d'ila Fatsa
 čea mnika 175 d'ela
 Lab 144 Deuşului, dio-
 sului, gyeusuluj 133-5
- dialului 134 Dobri 175
 Doñi, Donyi 128, 130
 Ebenaje, Ebenoje, Ebá-
 noje, Evanyoje, Je-
 banoje, Jébanoje 55,
 60 Fagului 34 Farka-
 suluj 55 Fărkaşelului
 58 Fetsi 175 Finatselor
 76, 85, 161, 174 Furtsi
 118 Galben, Galbin, gál-
 bin 41-4 Galben in Face
 44 Gardisuluj 69 Greçi
 20 gropt'i 134 gyeusu-
 lui, Deuşului, diosului
 133-5 Harmošului 34
 Hărşembi 66, 123 Hi-
 sálčului 20 Hubáçiel
 148 inre koşte 164 Ja-
 kaboe 120 Jebanoje, Jé-
 banoje, Ebenaje 55 Jo-
 vuluj 45, 54 Kender-
 asáului 36 Keresztelyi,
 Kresteii, Kresztej,
 Krisztej, Krisztéji 113,
 118-20, 124 Kovátsuluj
 68 Krişeni 65 Kristoru-
 lui 84 Kruçi 35 la Fatsa
 mare 162 Iinge Funatze
 55 Lopoşului 65 lui Bál-
 lint 65 lui Bañai 149
 Bokovits 66 lui Dăbrę-
 tseni 66 lui Gombaş
 65 lui Indrei 132 Lupu-
 lui 35 Mireşului, Măi-
 reşului 144 Mori 126
 N'amsului 165 N'erge-
 şului 124, 162 Oaşku-
 tului 129 Olarului pá
 D'elnits 144 Paduritsi,
 Paduriçi 125 Pákuleii
 124 Pet'eráii 125 poje-
 nyi, Poieñi 74-6 Poie-
 tsilor 20 Porjeni 73 pru-
 nelor 174 Pt'etilor 126
 Pt'icorázi 76 Pt'iolor 84
 Puntitsi 125 Puskásului,
 Puskaşului 56-8 Pusti,
 Puszi 55, 58, 156 Putu-
 roşi 85 Ružinosi 58 Si-
 láii 124 Silivaşului,
 Szilvásului 133-4 Soro-
 şului 35 spoieii 165
 Stupt'irni 58 Surdukului
 33 táptálázi 57 T'ert'u-
 lui 143-4 T'ibi 160 Tid'i
 65 T'okutului, Tyoku-
 tului 119 Urd'igoji, Ur-
 gyigoji 82 váii sáč 134
 Vulturului 144 ziii 65,
 144
- Parla kő gát 27
 Páru la Bañasut 47

- Pastă Părau Čurgăului 36
păsuŋe 160
- Păsuŋa d'im Ffnatsă 175
Păsuŋea želerilor 34
Păstoreaska 146
Păstorii kert 146
Patak, potok 19, 22, 26,
35, 55-6, 61, 73-5, 83,
104-5, 110, 113-4, 119,
123, 125, 127, 133, 159,
163, 169-70, 173 között
115, 118, 170, 172-3 mel-
lett 24, 55-6, 61-2, 69,
94, 97, 110-2, 114-6,
121-2, 128 Szakasztása
169 -on túl 48, 51, 56-7,
80, 122, 142, 169-70 -ra
menő láb 115, 122
- Patu čel d'e pt'atra 164
Pažist'a, Pazišt'ior 45, 71
Pénzes 91, 93, 98
Pepiništ'e, Pepinyistya
66, 144
- Per(u), Për, Per 33, 68-9,
129
- Perelless Ai 110
Perzselterdő 36
Pešt'ere, Pestyereja 34
Pestyira felett 33
Peszte Bgyillo 67 Csoraj
75 pereu Csorgeuluj 31
Paro, pero 82, 117 Pa-
rou Buzéji 120 Parou
Galbin 69 Parou Gar-
disuluj 70 perou Krisz-
toruluj 82 Teo 69, 70
vale, Vále, Valje 112
vale in Sesz 119
- Peteráj, Pëterajja, Peter-
aje, Peterajé, Petăröja,
Petereje, Petjeraj, Pe-
tyeraji, Petyeráji, Pe-
tyeraja, Petyeraje 73,
75-6, 110-3, 115-23 árka
126 árka mellett 117
čeia mare 126 feneke
76 fogado 118-9 Föld
116 hidja 115, 122 kö-
zepin 111 küttya 76
mńika 126 Padgya 111
réttye 76, 126
- Peter Veólgie 40, 53
Petrile 123
Petris 44, 54, 64, 74
Pitzikos Bărkuluj 78
Picingus, Picinkus, Pitsi-
guš 84, 159 ájja 159
dűlő 159
- Picsoraga, Picsorága 74-5
Picsorágu Fundu 75
Picsorágu lupe prune 75
pitsoru Vei Szets 134
- Piger tere 130
Pijac, Piiats 178
Pillazsa, Pillog 1. Pir-
loaze
- Pingá rit 136 Vale, vallyá,
válye 75 perou Krisz-
toruluj 82 Pareu Krisz-
tői 120 perou Miklosaji
81-2 rit 156
- Pinzerek, Pinzerest' 47
Pirlazsák 31
Pirlgaze, Pillazsa, Pillog
33
- Pircok küttya 175
Pirliuri 36
Pistáné borozdája 74 er-
deje 74
- Pirosalmafanál 89, 91, 93,
97-8, 100, 106
- Piros Alma fan aloll 89
tul 90, 103
- Pirosdombja 130 hegy
alatt 130
- Pistrang 44
Pistrangos 41
Pistyira alatt 32
Pityókás 19, 20
Plopty 45, 54
Plopt'is, Ploptyis 47
Plopu popi 58
- Pocorna 1. Pokorná
pod 81, 176
Podas, Podás 144, 174
Podbál 121
Poderei 84, 160, 164, 166,
176
- Podereu al (čel) m'ik 164
Podinok 85
- Podu al mare 71 Băbu-
tsului 164 Badokului 64
Biii 146, 152 Boburilor
84 čel mare 84, 176,
178 Čonka 77 Csirésúj
46 Csomafai 32 Csor-
govasuluj 120 čela
Boška 146 čela Budu-
lău 154 d'ela Čora 146
čela škola 153 d'ela
vale 63 d'im m'izlok 71
d'intie 71 Drigli 156
Fodori 55, 58 gáiińi 60
fm porța kurtsi 142
jed'i 166 Kenderheii 160
Kižved'ului 76 Klužu-
lui 20, 171 Krestělyi,
Kresztaja 117, 119 Ker-
esztényi 118 la besę-
rika 134 la Burtuka 142
la Dańa Šilimon 142
la grof 134 la gura
Dorni 158 la Kęřędimb
145 la križmaru 134 la
- Lodovika 134 la rit 143
la Ritu satului 166 la
Štubei 143 Laiki 34 lui
D'ord'e Armanu 159
lui luon Marie 142 lui
Ostan 77 Ordokutului
130 Peteroi, Peteroje,
peteráji, peteréji, pe-
tyeráji, Petyerej 74-5,
119 Pištuki 76 Popi 34,
129, 159 satului 57 Šif-
teului 158, 164 Szinu-
lui 75 T'id'i 65 T'oku-
tului 126 Tsiganiilor 20
Uifalaului 155 Vadului
21 véji Ugruczuluj gyin
szusz gyé láb 74
- Podur, Podurellye 74, 133
Poduts 83, 158
podutzu Antsuluj 83
Podvarel'e, Podvarele,
potverelleye 133-4
Pogor 57 úttya 57 -om
fejűl 58
- Poiana, Pojana, Poiană
24, 33, 41, 44, 46, 71,
75-6, 128, 130, 134, 165-6
aluj Farkas 55 árka 46
Bónki 58 Bugyisori 53
čea lungă 57 d'e miž-
lok 36 Frenczoi 163
hăitasului 58 Grozpii 57
gyin szusz gye a pusza
in gura Funatzuluj 55
Kătsăli 60 Kičed'ului
130 Kruči 33 lui Iliie
60 lui Koroi 130 lui
Kristo 158 lui Miháj
133 lui Petrišor 58 lui
Töd'er 57 mărului popi
158 Mitrului 34 Noru-
tsului 57 pataka 76 Po-
d'erului 166 Pohului 57
porkului 57 Radului 58
réttye 58 stinului 57
Tom 133 Tsefi 56 T'eiu-
lui, Tyéuluj 32, 34
Vărgi 80
- Pojának 58
Pojana, Pollyane 41, 54,
133
- Pojecile, Poietsile 20, 144
Pojen, Pojény, Poeni 25,
28, 31, 33-5, 55-7, 130,
148, 153-4
- Pojenbeli Uj felfogás 131
Pojényi erdő 148 kút 35
Pojényile, Poienile 34,
58 Buki 74
- Pojényica, Poienitsa,
Pojnitza 30, 36, 70

- Poklostelke 89, 107, 150
 felé járo uttza 97
 Poklostelki Bércz alatt 86
 hegy 36 ut 92, 97, 107
 uton alol 30
 Pokoláj l. még Pakuláj
 Pokoláj, Pakulaj, Paku-
 láj, Pakulája, Pakulaje,
 Pakulei, Pakulėj, Po-
 kulaj 110, 112-4, 116-
 123 farka 110, 115, 119,
 121-2, 124 gorca 115,
 124 verőfénye 115, 124
 Pokorna, Pocorna 145, 148
 Pöla Kizvedului 76
 Polé 27
 Polyelye Ptyivelor 80
 Pom, Pomí, Pomny 58,
 156-7 úttya 58
 Pom'itsa, Pomáitsa 64
 Pomáitsari 162
 Ponár, Ponarak 176
 Ponore 176
 Pontyitze, Pomtyitza
 Puñtitsa
 Pöpa Gropi 75
 Popászka 130
 Popčer l. Papcser
 Poplis 54
 Popoj kúttya 144
 Por luj Szimion 155
 Porgolát 22-3, 42, 90, 109
 mellett 25, 43, 97 kert
 43, 55, 89, 170, 173
 kerteken kül 172
 Forond 170
 Porta 164
 Postaj út 77 Uton alol
 73 Uton fejl 73
 Possessorok erdeje 91
 Pribék Farkas Irotványa
 23
 Prilazsa, Prilože 161, 166
 Printre Páraie 35
 Pripou 47
 Pruñ, Pruny, Prunye,
 Prunyi 41, 75, 83, 133,
 173-4 luj Mozes 82
 Moldovanuluj 41, 43, 53
 Ptatra, ptatrá, Ptyáttra,
 ptyáttra, Piatre 32-3,
 134, 163-4, 174 Colibate,
 kolibatá, Kalibate 55,
 57-8 Sínteulu 164 skrisá
 130
 Petrar 164
 Pt'etri 126
 Pt'etriš, Ptyetris 41, 44,
 53-4, 64, 129, 163
 Pt'ičor, Ptyicsor 35, 134
 Pt'ičoraga, ptyitsorágá
 75-6
 Pt'ičoru Fináii 125 Rifu-
 lui 66
 Ptyitsoru Nyamtzuluj 70
 Puñt'itsa, Punytyica,
 Puntyitza, Pontitza,
 Pomtyitza, Pontyitze
 115, 118, 120-2, 125
 árka, árok 125
 Puntya beleji 73-4
 Puntye 41-4
 Puskás árka 58, 92 pa-
 taka 57
 Pusztá 41, 55, 58, 63, 75-6,
 82-4, 144, 153, 155-7,
 162 árka 58 čea mare
 144 čea m'iká 144 d'in
 sus 58 d'in suz d'e sat
 153 d'in žos 58 észka
 157 falubeli cziinterem
 81 falu hely 80 feneke
 157 hegy(e) 129-30, 142
 hegy alatt 132 alatt
 lévő kút 132 kert(ek)
 63, 156 keohaz mellet
 109 köháznál 109, 111
 Miklosaji 81 patakja
 144 szentmártonmacs-
 kás 151 szöllő, fustasi-
 sileu 30, 32, 61, 64,
 85-6, 91-3, 95, 97, 100-1,
 104, 112, 124, 156-7
 szőlő alatt 95-6, 100
 szöllő feneke 157 szőlő
 vége 109, 111 szöllő
 verőfénye 157 Szöllők
 31, 95 Szöllők alatt
 114, 152 templom 149,
 168 templom mellett 55
 Templom helye 141
 teteje 76 topa 76 Torka
 80 úttya 157 verőfény(e)
 144, 157
 Pustutsá 84
 Puturasza, Puturéasza,
 Puturoasza, Puturosa,
 Puturosza, Puturosze,
 Puturoza 44, 46, 54, 70,
 74, 80, 83, 85, 130
 Püspöki Kárój pojánája
 130
 Rádúj pojánája 58
 Radágberke 57
 Rakastau, Rakaszteo 83,
 85
 Rapo, Rapou, Rápou
 l. Ropo
 ráfítás, ráfítsa, Retyica 71,
 154
 Rátundá 34
 Ravaszi 44
 Ravaszjuk 41, 44, 49-51
 megett 51 Gödre 51 tető
 49-51 -ra járo láb 49, 50
 -ra rugó láb 49, 50
 Rázore, Rezare, Rezäre,
 Rezor(u), Rezore, rez-
 zore 155-8, 69, 70, 73-6,
 128, 133, 165
 Rázorele 71, 84, 157 la
 Gura Ierši 165
 Rázoru Brezului 154
 recze Gal fája 24
 Reča, Récša, Recse, Ré-
 cse 79, 81, 83, 85
 Református Ecclesia 133
 Eccl(esi)a Dombja mel-
 lett 97 Ecl(esi)a erdeje
 97 Ecl(esi)a Erdeje me-
 ggett 99 Templom alatt
 115
 régi Tüsrhely 117 Dersei
 út 95 Erdő mellett 54
 falu helyin 79 hid 78
 pusztá falu hely torka
 80 szöllő hely 117 To
 gáttya 67 révnél 169
 Réh szel 40
 reketyes 114
 Remete, Remetye, Ri-
 mit'a 44, 46, 52-4 Apre
 45 torka, torok 40, 46,
 54 ut mellyéke 39 verő-
 fénye 46
 remetei út mellett 40
 Resinosze 55
 Rest kut 111-2 oldala 116
 restíniire 174
 Részkut oldala 116
 Rét, Rit, Rítt 25, 62-3,
 68, 81-3, 86-7, 89, 94,
 97-8, 100, 103, 109-13,
 115, 119-23, 126, 142,
 145, 148, 171, 173 mel-
 lett 30-1, 43, 68, 99,
 115, 121-2 155 közepe
 73 -en külyyel 170 -en
 tul 26 oldal 80 szel(e),
 szél, Szely 23, 26, 28,
 30, 43, 86, 89, 93, 98-
 100, 106, 110, 172 szil-
 kút 107 vége 69
 Réti kút, Rifikút 65 út 64
 Rétek 19, 64
 Retundu l. Rátundá
 Retyica l. rát'its
 Retyitzelye 81 Mori 81
 Rev, Rév 115, 122 mellett
 115, 122
 Rezare, Rezäre, Rezor(u)
 l. Rázore
 Rezorok 57
 Rezdímb, Rezsdomb 84
 Rifuj-féle hēj 66

- Rímit'a I. Remete
 Rinsa, Rinsza, Rinsa 57, 60
- Rípa, ripé, Rípa 56, 82, 171, 175 alatt 173 ajja 175 Bifáulul 71 Bud'i-šori 46 Gard'isulul 71 Jeruži 84 Poiení 46 Silipoe 120 Zápod'i 77 Zolobulul 77
- Rípou 146 m'ik 146
- Risárdó, Risardáu I. Lisárdó
- Rít(u), Rít 118, 126 Akaszteilor 155 al mare 21 Badokuluj de ketre Csomafaja 119 Badokuluj 113 Bañasutulul 46 Banosulul 157 Bedaki 112 Beñesi 85 Bęnkulul 148 Betlenkertulul 47 Bethlenoe 44, 69 Bid'ihálí 71 bisericí 154 Braníst' 166 Bud'isori, Bugyisori 44, 47, 54 Buzej(i) čel lung 71 čel mare, csel máre 31, 77, 83, 113, 119-20 čel mik 34 čel satesk 135 čepi 58 Čiled'ulul 77 Čur-govašulul 126 Csefi 55 Csomafai 119 D'armatái 126 d'e dupá d'al 71 de sosz 121 d'e su Dos d'ela Birt' 126 dela Mora in szusz 118 d'ela t'ip 58 d'in Dosu Finái 126 d'in szusz 175 din szusz de more 119 d'in žos 64, 84 Dron-goši 21 fagadaulul 166 Faurišt'i 126 Finatselor 85 gropt'i Roški 157 gýin kitre Badok 120 Gyuli, Giulei 113, 118-9, 123 hel Máre 121 in Kapu Satulul 126 Intre Fogadave 121 jed'ed'i 144 Jakabé(j), Jekobáje 113 kaiilor 21, 46 Kápačanulul 21 Kápačulul 71 Karadimbulul 77 Kenderasulul 35 kitre Badok 113 Kodoienilor 85 Korpád'anulul 166 Kresztej, Kresztéji, Krisztej, Krisztéji 112-3, 120 la Dos 126 la Fogadó 113 la Kruče la Vad 120 Linge Paro 119 Linge Szomes 171 lung 33 lui Ambruš 65 lui Bamfi 176 luj Banffi Josi 121 lui Kęderež-d'ik 157 lui Mňihai 116 lui Mođori 166 Lukatyestylor 69 mare 34, 117, 121, 126 Miklosáji 81-2 mori 21, 81-4, 121, 159 Ordokutulul 132 pá vale 71 Peteroi, Pet'e-rái 76, 126 Poienilor 58 popi 149, 175 porčilor 47 Pustisileulul 157 puturaszi 82 Reči 71, 85 satulul, Szatuluj 44-5, 56, 58, 69, 70, 83, 134, 136, 166, 171 Szatuluj din szusz 120 Sitarulul 84 stupaturi 21 sup Kišagau 126 Szálosuluj 74 Szupt akasztéj 155 Suli 117, 120 Suli La Kinepty 120 Taoii 162 Tauruluj 171 taurilor 174 Topanulul 126 Treškápie 21 Vad 118 Židovulul 175 Žuli 123, 142 Zsolobuluj 75
- Ríturí 20
- Ríturil'e d'e pá Val'e 149
- d'e su Kišpod 149 d'in sus 158 d'in žos 158
- Rítuts 71
- Rit'ikut I. Rétikút
- Rókajukak 64-5, 176
- Román eklézsija 157 temetó 126
- Ropó, Rapo, Rapou, Rápou 41-4, 146, 148 árka 148 in gyál 41 tetó 146
- Ropora járo Földek 43
- Rosiia 130
- Roska gödre 157 gödre réttye 157
- Rosszárok 128-30, 157 dombja 129 oldal 133
- Rotunda feletti Bértzi Ut 32 tejeje 32
- Rozoru Dosuluj 128
- Rožin 164
- Rövid láb 38, 49, 50 lábok
- Sorja 50 nil 40 Nyilak között 27-8
- Ruge 171
- Rupa 172
- Ruptur(i) 47, 144, 154, 176
- Rusz Demeter Gödre 156-7
- Rusz táblája 130
- Ružinosza, Rusunosze, Ruzsinosza 55, 57-8 árka 58
- Sadány I. még Sodány, Zsadány
- Sadány árkan innen 27
- Sájim-fele erdő 46
- Sajtoló, Saitaláu 45 Hegy 44
- Sajtos 48 ut mellett 61
- Sakatura, Szekatura, Szeketure 153, 157 Bánosulul 157
- Sala I. Szala
- Saloš I. Szálas
- San Martin-Măcișas, San Martinu Macicasiu I. Szentmártonmacskás
- Sanctus Martinus 141
- Sánc, Santz, Sántz 119, 122, 128-9 alatt 124 fellet valo erdő 129 ajja 124 -béli rét 74 -nál az Ersek Samu kerítése 108
- Sáncok között 132
- Šantsu Borsi 64 čel mare 174 din szusz 119 Dosz 120 Greči 21
- Šantsuri 77
- Sándor erdeje 74
- Santalkut I. Szentelkút
- Šaraštaliba, Šarosteale 160
- Sárátura 176
- Sárdi Ucza 109 ut 67
- Sárga patak(a) 43-4, 46
- Patakon tul 43
- Sárhomlok 111
- Sároshid 88-91, 93-4, 96-100, 102-3, 105 mellett 104 -on alol 97, 101 -on felül 104 kút(ja) 74, 109, 132, 166 -an fejlül 100 rét 61-3, 116, 159 tele 100 teleji út 160 tér 159 tere dőlő 159
- Šas 77
- Sasas ut 23
- Sebed erdő 40
- Sebeden erdeő mellett 67
- 'Sebede 69
- Sekelest' 125
- Sellérek Réttye 172
- Šerpoia 58
- Sesz, Šes(u), Sész 64, 75, 81-2, 84, 119-21, 152-3, 157, 171, 176 Baldoguluj 117 Birtulul 123, 126 la Fogado 119 in Drum Klusuluj 171 linge Drumu Valaszutuluj 120 Linge Pod 171 Puškašulul 130 Voidi 132
- Šesuri 130

- Šeštinil'e 20
 Sétálódomb 41, 45, 47,
 49, 51 mellett 50 Eszka
 48-50 oldal(a) 49, 50
 Sie l. Žieie
 Sikátor 25, 45, 106, 153,
 173
 Šikatoru Bangorului 71
 Buñi 71 d'in žos d'e
 bešeriká 45 Lupului 71
 Sike 44
 Sikrét, Sikrit, Šikrit 40-1,
 43-5, 47 rét széle 49
 Sil l. Szil
 Silaj(a), Silaia l. Sziláj
 Silimaia l. Szöllömál
 Silute l. Szél uttya
 Silvaš, Silivaš, Silqaš
 l. Szilvás
 Simíon d'in Jertáoia 157
 Simonkút 174
 Simon Uram Branyistya-
 ja mellett 55
 Simartin, Šimartin, Šin-
 martin-mácicaš l.
 Szentmártonmacskás
 Sink' Anti árka 108
 Sinkó árka 108
 Sinteu, Šinteu l. Solyom-
 kő
 Strd'(i), Sirgy 21, 46
 Sočista 164
 Sodány l. még Sadány,
 Zsadány
 Sodány Arka mellett 30
 Sokszilva 86-7, 89, 91-5,
 97, 100-2, 106 árka 106
 kútya 105 úttya 106
 Sok Szilvák 94
 Sok Szilvás 94
 Solob l. még Žolob
 Solob, Solog, Solop 73,
 75
 Solup kútya 73
 Solyomkő, Solomke, So-
 lumku, Solyomkew,
 Solyomkú, Sojomkő,
 Šojomkú, Sinteu, Šin-
 teu, Sintyeou, Šojónkú,
 Šóónkú, Šónkő, Šónkű
 134, 158, 162-3
 Sojomkőre járo (menő)
 ut 56
 Solyomkői erdő 81 Ha-
 tár 134 szél(e) 79, 81
 hid 158
 Soroš(u) l. még Szoros
 Sorošu Popi 34
 Sorosel 63
 Sos, Sós, Sóos 30, 32,
 170, 176 árok 99-101,
 103, 106 árok kútya 106
 Hid 172 kút 23-7, 30-1,
 41-5, 145, 148-9, 172,
 176 kút árka 23 kút
 bértze 141 kútfű 149
 kút Sara 23 kúti rét
 148 patak 169, 176 Pa-
 takon tul 169 Rét 172
 Rét mellett 172 tó 86-7,
 89, 91-103, 106 tóárka
 106 to Forássa 96, 101
 tórittye 106 tótórka 100,
 106-7 verőfény 170
 Sósak, Sóságba 176
 Sóvár, Sovara, Šuvara,
 128-9
 Sózó Retiben 115, 122
 Sójónkű, Šónkő, Šónkű,
 Šóónkű l. Solyomkő
 Sport 176
 Stañi 57
 Stañista, Stañište 35
 Stávárišt'a 20
 Stiná, Sztina 122-3, 165
 Stini mori 129
 Stinišori 166
 Strada d'ela Podu Bili 146
 Straža l. Sztrázsa
 Strintori, Sztrintor,
 Sztrintur, Strinturi 84,
 129, 133, 155
 Strinturille 58
 Stubernaje 113
 Stupatura l. még Sztupa-
 tura
 Stupatura, Sztupátura,
 Sztupatura, Sztupature
 30, 32, 35, 42, 69, 70,
 74, 114, 132, 134, 166
 Stupt'iná, Sztuptyine 58,
 74-5
 Stubei, Štubei, Styubej,
 Styuběj 55, 57-8, 129,
 142, 156, 158 észka 130
 higgya 143
 Styubejom fejül 158
 Su (Szu) Bärk 130 Berind
 160 Boburí 77 brazda
 148 Čeru 136 Čirei 160
 Cziglu Onutzi 75 Dá-
 bagau 64 D'alu Pusti
 132 dosz 19, 135 Do-
 suri 130 Dumbrava 163
 Fatsá 65 Finats 144
 gređin 71 gyalu szto-
 gurilor 19 Hedeš 100
 iaz 66 Kárábik 36 kás
 58 Keučēš 160 koste 21
 kostea Ordokutului 130
 Kriptá 34 pola Kizve-
 d'ului 76 Popčer 65
 Pfatrá 163 rípa 175 Ro-
 šia 130 sat 71 soč 76
 Tekenis 151 tufóie 134
 Tsigla, Tsigle 71, 130
 Vultur 58 Zomlás 33
 Žebed'eu 71 Žieie 65,
 162, 164
 Sub(Szub)Czigle 68 Czig-
 le la Gyeus 41 D'alu
 porkului 154 Doszu 128
 Gregyin 44 gyalu be-
 szeritsi 41 Gyilkos 41
 Koszte Csotsuluj 54
 pruny 75 Rezor 68 Sup
 šants 124 Sije in face
 113 Szát 41 Ži, Zsij 74,
 119, 154
 Subt (Szubt, Szupt) akás-
 tai, Akasztej 25, 153,
 155-6, 158 Barku Dersi
 56 Berku Teutzuluj 156
 Czigle 69 Dosz 133
 Gárdu Czárinyi 56
 Gyalu Beszerisi 53 Do-
 botsi 118 Gyilkos 70
 Hageu 42 Halou 70
 Hentē 71 Holomb 120
 Holumbur 119 Imás 118
 Kaszele Popi 56 Kornu
 Gyaluluj 171 Koszta,
 Koszte 55, 120 Koszte-
 tsare 133 Liget, Li-
 gyet 83 Lupsargyo 82
 Mészetsiny 82 nyomás
 in Dosz 118 Omlás 25
 Padure Budyi 69 Pogol
 55 Rétse 82 Rezor 69
 Sántz 119-20 Sat 69 Sie,
 Sij, Szii 70, 117, 119,
 120 Šiy Csel batrine
 119 Tufaje 133 Tufele
 Grosilor 53
 Sučaba, Szucsába, Szu-
 tsábá 69, 71, 133-5
 Sučebutsa, Szucsábucza,
 Szutsebutzá, Szutse-
 butze 68, 133-5
 Sugó 85-6, 92, 95-6, 101-4
 Düllő 103
 Suhagó, Suhogó, Šuha-
 gau 172-3, 175
 Sukalá, Szukála 45
 Sula l. Kolozsgyula
 Surá Koszti 55
 Šurduk l. Szurduk
 Šuril'e 85
 Suseñ 20
 suz d'e grádin 152 d'e
 sat 152, 155
 Šuvaru l. Sóvár
 Sürü árka 159
 Swla l. Kolozsgyula

- sza tere 109
 Szabad Erdő 152
 Szabo Bálint árkan alól 61
 Szakadás 47, 116, 169-70,
 176 alatt 95 102, 170
 Szala, Szála, Sala 55, 57,
 127-9, 132, 166-7 észka
 130, 167 kovácsi 167
 szája 166 úttya 128, 132,
 166 verőfenye 130, 167
 Szalai kapus 127, 166 ősvény
 91-1, 93, 96, 98,
 103, 167 eösvény mellett 86
 Szálás, Szálás, Saloš 25-6,
 30, 32-4 árka 28 erdő
 26-7 teteje 97
 Száló réttye 98
 Szálosan alól 97
 Szamotyás, Szamolczas,
 Szomotyás, Szomotzás,
 Szomolyits, Szamotás,
 Szamoltás, Szamotás,
 Szamotyás, Szamotyás,
 Szomotyos 89, 93, 97,
 100, 102-3 alatt 86, 88-
 91, 93-4, 97-8, 103-4
 allya 95 oldal 101
 Szamos 172-3, 176 mel-
 lett 169, 172, jenő 174-5
 Part 169 tere 170 út
 176 -ra folyó patak
 torka 170
 Számujila éke 130
 Szappanyos bükke 159
 Kut 95, 107
 Száraz kut 73 Malmon
 túl 73 ret 23
 Szarvas Kut 73
 Szász Ferenc ódalja 30
 Szász halom 163 ter(e)
 109, 111
 Szatu din szosz 118
 Szeg megő 78
 Szegelet 97
 Szekatura I. Sakatura
 Székélesty 125
 Szekeres Ur Irotványa
 128
 Szél, Szel, Szil, Szil 22-5,
 27, 30-3, 49, 50, 70
 Bércz(e) 49-51 kuta 49
 Pataka mellett 51 úttya
 41, 44, 47, 49-51
 Szeles, Széles, Szélyes
 104 berek tető 30 Bércz,
 Bértz, birc 97-101, 103-4
 bértzi erdő 102 erdő
 140 föld 63 oldal 93,
 98-9, 101-2, 104, 106
 oldal düllő 103 ódalaja
 104 ősvény 76 völgy 142
 Szellő(s)domb 46, 145,
 149
 Szénafő, Szénafű, Szina-
 fű 35, 45, 48-50 55, 58,
 65, 69, 74-6, 85-6, 88-9,
 91-4, 96-103, 105, 118,
 119, 140, 142, 145, 148,
 159, 161, 169, 173-4
 alatt 144 mellett 169
 alja 111-2 árka 174 béli
 Nyil(ak) 56-7, 133 észka
 170 felé valo forduló
 55 közepin 73
 Nyil aján 57 pataka 76
 szája 58, 76 szeliben
 86 teteje 141, 145 torka
 73-5, 159, 162, 169, 171,
 174 torkolat 169 út(tya)
 63 verőfinnye 175
 Szénafűk, fűvek 74, 142,
 173 széle 92 végiben 68
 Szénafűji észak 175 fűji
 kaszáló 175 fűji legelő
 175 fűi nyil 173 fűji pa-
 tak 161-2 fűji út(tya)
 63, 160 fűji verőfenye 175
 Szénakeret 88, 96 ret, rit
 23 rét árka 23-5 árka
 mellett 23 árkan túl 27
 ret kúttia 22 ret kutja
 felet 23 Úttya mellett
 Szentegyház I. Zentegi
 haz
 Szenthegy 95 Katolnai
 Határ széle 80 kerek-
 macskás 151 kereszt-
 matskás 151, 177 Ki-
 rályi oldal 51 kirájiné
 kúttya 132 Márton 132,
 166, 168 mártoni patak
 132 mártoni Istvan kerti
 meget 86 mártonmacs-
 kás 128-9, 132, 136-41,
 145-6, 149-52, 154 már-
 tonmagyarmacskás 150,
 152 mihálytelke 37 Mi-
 hálytelki rét 51 Mi-
 hálytelki út mellett 49,
 51 miklósmacskás 141-2,
 151, 153-5 páli út 42
 Páli út mellett 42
 Szentel(t)kút, Santalkut
 145, 148 árka 148
 Szerdekaj, Szerdekes Aj,
 Szerdekesaly, Szerde-
 kes aj, Szerdekisaja,
 Szergyekisaj, Szerde-
 kisej, Szirdikes Aj,
 Szirdikisaj, Szurdukis-
 aje, Zerdekes ay 108-13,
 115-6, 118, 121-2
 Sziare, Szivra, Szivre 153
 intre Paráj 151 linge
 Bia 153 szuport vii 153
 Szig Csel Batrine 119
 Sziget 169, 176
 Szilágyi cseresznyefája
 108 körtőfája 108
 Szilágyi Ferencz kuttya
 40
 Sziláj(a), Silaj(a), Szil-
 laj(a), Silafa, Szilájbe,
 Zsilaj, Zsilagy 112-5,
 117, 119-20, 122-4 árka
 124 béli Láb 116 gorca
 126 hegye 124 kúttya
 124 volgy, uolgye 108
 Szilos, Szilos, Zilos 86,
 133 árka 86, 89, 91,
 103 Arka mellett 87
 Arkon túl 93, 103 kó-
 szoru 86, 93 oldal 89, 90,
 94 oldal alatt 96 olda-
 lon felyül 93 sara 87
 Szilimáj I. még Szöllőmál
 Szilimájkúttya 124 úttya
 178
 Szilbéli Forduló 51
 Szilfa bokor 115, 170-2
 nagy verőfenye 170 ve-
 rőfenye 170
 Szilutye I. Szélúttya
 Szilva fakan fejul 73
 Szilvás, Silivaš, Siloaš,
 Silvaš 21, 129, 133-4,
 166, 172, 174 allya 92,
 132 kert 111 tető 53
 Szilvási árok 174
 szinyi mari 129
 Szioare I. Sziare
 Szirb 54
 Szirbgy 41
 Szirbs, Szirbt 44
 Szitás réttye 84
 Szivra, Szivre I. Sziare
 Szocs, Szots 73-5 alá 76
 Szocsne uttia 40
 Szomordoki határ Szél 49
 Szorbu 74
 Szoros(s), Sorošu(u) 20,
 34, 62-3, 69, 83, 117,
 134, 156, 173, 177 alatt
 104 ajja 104 árka 35
 tető 104
 Szortye 171
 Szos kut I. Sósokút
 Szöllő 24, 41, 57, 61, 74,
 104, 116, 175 alatt 24,
 50-1, 68-9, 97, 100 109,
 111-2, 115, 122 alatt lévő
 láb 50 alatt való forduló
 49 felet 86 között 86, 88
 megett, mögött 172-3
 ajja, alja 104, 116, 121,

- 162 aljában lévő verőfény 116 árka 65 belijek 125 domb 46 erdcje 67 fő 49, 50, 95, 100 fő tető 51 hegy 149 hegy fő 169 Hegy teteje 172 láb(ja) 49-51, 88 oldal(a) 22, 61, 109, 111-2, 16 oldal ellenében 132 patakja 144 verőfény(e) 116, 121 Uttya mellett 51, 112 -re járó láb 49, 50
- Szöllők 65, 91, 114, 129 alatt 48, 50, 90, 114, 116 felett 116 ajja 65 hegye 46 teteje 115
- Szöllőji út 129
- Szöllőmál, Silimaia, Szilimáj 124, 126, 178 előtt 111 terin 115
- Szöllős 175 kut 22
- Szörnüyük előtt, Zeorniew luk eleőth, Zeornü liuk előtt 86, 91, 95 felett 92, 95
- Szpije la Buzáje 113
- Sptyinyi gyöss in Face 42
- Sztány 57
- Sztányom fejül 57
- Sztina 122, 163
- Sztrázsa, Straža, Trázsa 45, 64, 71, 146
- Sztrimba 142
- Sztrintor l. Strintori
- Sztrumtura 80
- Sztupatura, Sztupeture 1. még Stupatura
- Sztupatura Mori 128
- Sztuptyina l. Stupfiná
- Szu l. Su
- Szubl, Szupt l. Sub, Supt szugolj 109
- Szukála l. Sukala szupra Pogol 55 Szátului 133, 154
- Szurdok, Szurduk 24, 31, 33, 159-60 alatt 159 árka 24-5, 27-8, 33 árka mellett 27 árka feje 34 fenék e) 35, 160 Fő 24 ódala 35 pataka 26 Pataka mellett 25 teteje 24, 36 úttya 34 verőfény 160
- Szurduki kút 160 út 159
- Szutsábá l. Sučaba
- Szutsábútzá, Szutsebutze, Szucsávucza l. Sučebutsa
- Szúk-ucca 129
- Tabla ča mňika 46 Kotsinyi 74 Rusului 130
- Táietura Boiti 153 ča gola 20 saračilor 20
- Tál 148
- Talca 159
- Tancsi mellett 173
- Tandi Rész Erdő 42
- Tanya verőfénye 60
- Tanyaji út 125
- Tao-Aja, Tăoie l. Tavájja
- Targa, Tărga, Tărgă, Tărga, Tărgya 80, 82-4
- Tărgucza 81
- Tărnăcor 34
- Tărnatsu lung 35
- Tărnok 45
- Tărtyas faja 156
- Tău l. még Tô, Tou
- Tău, Teu, Tou 44, 71, 174, 176 d'iakului 57
- Rakastăului 85 Ungurilor 60
- Tăuri 77
- Tăuru 21
- Tăuts, teutz, toutz 57, 75-6
- Tavájja, Tao-Aja, Tăoie 159, 162 feneke 162 ódala 162 réttye 162 verőfénye 162
- Tăglănal 172, 176
- Tăglăskút 108
- Teiča, Teitsa, Tėjcsa 130, 153
- Tėjcsaji árok 130
- Teieșute l. Tövisút
- Teieturi l. még Táietura
- Teieturi 146
- Tekenős, Tekenes, Tekeneos, Tekenyős, Tekeniš 40-1, 44-5, 92, 101, 106, 153-4 mező 24
- Telek 61
- Tel jó 87, 90-1
- Telljes nagy Erdő 39
- Temető, Temetyő, temetue 27, 31, 57, 106, 119, 129
- Temető-ucca 173 felől jövő árok 141 mellett 27, 106 marhelor 85
- Temetón felyül 27
- Templom megett 42 Bértze 51 felé járo Sikátor 150 felé járo utza 61 hegye 46 mellett lévő kút 142 kertye 64 oldal 127 Réttye 51 -ra járo Láb 169 ucca 173
- Tér 80, 109-11, 113-4, 116, 121-2, 140, 169-72, 176
- Terjedt Alma Fa alatt 96
- Tiborcz, Tiburcz, Tyiburtz 67-70
- tilalmas Erdeo 86 kert 42, 81 Porgoláttya 94
- Tiokut l. Kőkút
- Tisztás, T'istaš 62-5
- Tô l. még Tău, Tou
- Tô, Tónál 41, 43, 68, 174, 176 mellett 170 gát(tya) 40-1, 68, 70, 73, 108 -on felyül 68, 109, 111 túl 68-9 hely 127 Kut Árka mellett 112 ucca 173
- Toknál 77
- Togyerás kúttya 163
- Tokai oldal 159
- Tokaja, Tokája 159-60 feneke 161 hegye 161
- Tokájas dűlő 159
- Tolvajkút(tya) 65, 93, 100, 105, 130 árka 105
- Tolvajok kúttya 128
- Toma Juvon kutya 114
- ToŃeiu Baronului 124
- Topa fő, Topa fiu 159-60 verőfénye 160
- Topai határszél 74 ut 75-6
- Topaszentkirály 76, 160
- Topánréttye 126
- Toptyila in sosz 44
- Toptyile 41
- Torok 127
- Tou l. még Tô, Tău
- Toul Beléi 73
- Tógyes 57
- Töke uton alol 122 felyül 116
- tölgý árka 112 kút 45, 67-70
- Törögdombja 35
- Török Buza földek között 117
- Török Farkas kúttya 107
- Török KároJ úttya 33
- Török pataka 57 pataka szorossa 55 ucca 33
- Törökék kúttya 107 Malma 62 Malmok 62
- Törökök iritványa 107
- Törvényfa 19, 109
- Tövis erdő 23
- Tövisút(tya) 41, 44, 47, 50-1
- Tövises Domb 57
- Trázsa l. Sztrázsa
- tresztire 112
- Tri Pér, tri pěrj, tri perí 74-5, 77
- Trib 44
- Tufaje, TuŃie 134
- Tufele Boierului 34 Gro-

- silor 53 Groszuluj 41, 43-4, 46, 54
 Tul a Hegyen 172 a hideg kuton 169 a Patakon 172 a vizen 129
 Turkuly Kuttyan feljül 80
 Turkully nevezetü Puszta 80
 Turse 79
 Türeji irltván 107
 Tüvises 58
 Tüzfáknál 19

 Tsapa N'amszului 45
 Tsifra 46
 Tsigänešt 129
 Tsigla, Tsigle 34, 130 Ciereului 160 Hed'ešului 160 Hipuli 77
 Tsimitiru animal'elor 148
 Tsinfirim l. még Cinterem
 Tsinfirim(u) 74, 173 rumuńesk 126 unguresk 126
 Tsorgo l. még Csorgó, Csurgó
 Tsorgon tul 27
 Tsutsapa l. Cícvápa
 Tsuberonaj l. Csoboronaj
 Tsutsu linge Csorgou 44 linge Drum 44

 T'egle 164, 176
 T'ertu 21, 129, 143, 158 d'ela šurá 58
 T'erturile 164
 T'ertuts, Tyertyucz 19, 21
 T'etriš 159
 T'iba, Tyiba 159-60
 T'ida l. Kide
 T'iraláu l. Kerülö
 T'isituri 58
 T'izdok 35
 T'okutu l. Kókút
 T'uzoša l. Közös

 Tyerty 143 patak 143
 Tyertyucz l. T'ertuts
 Tyertyuj 158
 Tyertyur 163
 Tyerülö l. Kerülö
 Tyiba, T'iba 159-60 feneke 169 kút 160 verőfénye 160
 Tyibaji árok 160
 Tyiburtz l. Tiburc
 Tyigye l. Kide
 Tyirila kertje 65
 Tyizdok feneke 35
 Tyokut l. Kókút

 Tyukos Domb 65, 88, 101 alatt 89
 Tyükszar-ucca 45, 106

 Uáltana 46
 Uánuka 76, 162
 Udvari kapu higgya 142
 szénafü 176
 Ugrutz völgy(e) 74 torka 75
 Ugruci vögy 77 Határ Szél 73
 Ugruczziak pusztája 80
 Uivareaska 46
 Uifalau l. Borsaujfalu
 Ujbuda 11, 37-9, 47-51, 53
 uj Budai határ 40, 42, 48-50, 69 Praedium 38, 47-8, 50
 Újfalu, Újfaleu Magiara l. Borsaujfalu
 Újfal felöl valo Határ közt 62
 Újfalusi Határ 134 patak 158 út 92, 97, 100, 104, 106 út mellett 98, 101
 Újfalvi út 86-8, 90, 96
 által jarasa 86 által Járo 87
 Újfalura járo ósveny 88
 uj hegy, Ujj hegy 94-5, 98 100-2 hegy alja 102-104, 106 hegy alja Düllö 103 kút 142 Oszlás 23, 25 szöllő al tt 92, 97
 Szöllő Hegy 97 Szöllő Hegy alatt 93 Szöllő hely 117 Szőlő tető 95
 szőlők gyepűje 152 temető 101
 Újnyak l. Ulm
 Ulitsa ai mare 163 Barkului 159 biseriči 163
 Boierului 33 ča (čea) ma e 57, 83, 129, 134, 142, 156, 173, 178 Csel mare 120 ča m'iká 134
 D'alului 159 d'e kátre Aleksut-a 179 de pá párau 83 d'ela Podu Bili 146 d'elenilor 83; 142
 d'in sus 20, 45, 63, 71, 129, 156, 173 d'in žos 20, 45, 63, 70, 129, 156
 dupá gred'in 173 Felekanului, Filekanului 163
 Finatselor 159 intre dimburí 163 kátá Badok 63 kátá Čumáfaie 129
 kátá Finats 63 kátá T'ida 63 kátá Žula 63

 la Curgău 129 Linge Beszerika Unguraszke 120 mare 75, 134 m'iká 134 mori 159 pá dupá kurt'e 129 pe la kruče 146 pe la lut 146 pásta val'e 83, 129 popi 173
 satului 163 spre Hotarba 159 Surdukului 159 Tod'i 163 Vironi 163
 Ulicora, Uličora, Ulicsara 33, 142, 156, 173
 lui E dei 33
 Ulm, Ulmń, Újnyak, Újnyak, Unnyak 70, 175
 Und'u lui Bamfi 176
 Unok 159, 162 észka 162 ódal 162
 Unokl út 162
 Untu a 147
 Urbéressek legelője 34
 Urszilvás(sa) 98, 104 tejeje 97 véginél 97
 Urd'igója, Urgyigaje, Urgyigoje l. Ördögája
 Urak szinafűje 176
 Úrtelke, Vrtelke 17-3, 132, 166, 168
 Út a réteknél 64 alatt 108 köszt, között 170, 172-3, 175 közötti föld 173 mellett 40, 43, 50, 56 által kelő 22 ket fele 109, 111 -on alól 152, 169, 173 -on fejjül 152
 Utak köszt 107, 174
 Űsküllő l. Kis- és Nagy-
 esküllő

 vackorfánál 57, 148
 Vackorfáknál 33
 Vatzkor fák között 26
 Vatzkor fák on alól 31
 Vád, Vad(u) 19, 20, 54, 113, 118-9, 121 hel Batrin 121 Peszte Vále 121 -on alól 118
 Vágás meget 67, 69 valo Fordulo 40, 68
 Vágásut, Wagaaswth 67, 163
 Vágáson alól 83 felyül 83
 Vágat, Vágatt 100, 146
 Vágott Erdő 50-1 Kő alatt 96
 Váille 166
 Vajdaháza 80-1
 Vajdaházi Kurmatura 79
 Vajda tere 132
 Vajas kút, Vájás kút,

- Vajos kut, Vaiaskut, 111, 114-5, 119, 122, 126, Patakán tul 116, 122
 Váját kő, Vájott kő, Vájokkő, Vájokkő 100, 103, 106 alatt 87, 89 felett 86, 88, 91, 99 te-teje 90, 98 köven alóli 98
 Vájót kút alatt 89
 vakaros Hid 30 kut 22 kut bérce 22
 Vakaro(s) oldal 23-4, 26
 Válaszút 110, 168, 170-1, 175, 178 felé menő út mellett 115
 Válaszúti határ 123 határ szely 110 patak mellett 169 Tér 110 uttza 120
 vale, Val'e, Val'ea, Valeia, válye, Válye 20, 35, 41, 75, 83, 133-5, 149, 153, 157 Bábutsului 164 Benkului 132 Bii 154 Bqrši 176 čea mare 125 Cumăfăii 66 de după Horhiș 148 đela Buda 21 đela Simărtin 132 Dobotsi 119 Dobru-luj 169 Dorăi 156 fundeturi 56 gale 45 Gali 46 Gali in szusz 45 Haseiilor 46 Hedeșului 160 Hirsanbi 128 Kăpačulu-i, Kovătsuluj 55-6, 164 Koatsului 14 Bărk 56 Lă Rip 155 Lóni 175 Loni Doszu 171 Lungim 171 Mășkașului 129 Mirăsuluj 142 N'ergeșului 162 Ogrutsuli 77 Perilor, periorol 74-6 pingă drum 20 Podului 125, 178 popi 20 Reči, retse, Retsé, Retsi 41, 43-4, 54, 69, 85 Retse Linge Bugyészore 53 Spanuluj 42-3, 46 sakă, Szake, Szăke 133-4 sărată 176 Turkuluj 55, 57 Ugruczuluj 74-5, 77 Uifalăului, Uj Faluluj 155, 158 Źuli 125, 142, 178
 Văluknăl 35
 vällun felül 103
 Văna tava, Vana Tova, Văna Tova, Vănotova, vănato, Văna tója, Văntz tova, Vănz tova, Vărna tava 86, 88, 90-1, 93-103 aija 95 kűtŷta 104, 107
 vana tován tul 103
 Vanotai szánto 102
 Varcza Ösvénye 128
 Várhegy 45, 113-4, 145, 148 megett 148 észka 148 ódal 148 -i kút 148-9
 Varjukút 62, 86, 88, 90-1, 93, 98-9, 103, 107
 Várza, Varzá, Varze, Oarzá 128, 142, 144 szája 144 uttya 144
 Vasaros út alatt 108
 Vashid 157 kút 129 kút árka 129 kúti út 129
 Vas Miklos uram Fogadoján fejl 27
 Vatajsty 171
 Veg lab, vegh lab, végső Láb 23-4, 86, 96
 Vék kut 40
 Vendeg Fogado 73
 Véer Veölgy 168
 Verem 86, 148
 Vermeknél 115, 122
 Vere(z)sdomb 65 patak 42 patak árka 91, 95, 106 patak árka mellett 91 patakárka higgya 106
 Veres János kincse 22-4
 Veres Mihály dombja 34
 Verőfény, Verőfíny 34, 38, 42, 44, 48, 50-1, 57, 63, 73, 76-7, 80, 83, 91, 93, 114-7, 124, 128, 145, 148, 155-6, 158, 170, 172 oldal 40, 50, 78, 170 alatt 61-2, 65 mellett 40 Allya 172
 Verőfényes oldal 23, 30, 80, 127-8 rész 133
 Verőfényi domb 66 föld 173
 Veszett To 42
 vezet tocz 67 bírczin 67
 Vincibokra 107
 Virvu I. még Vurvu
 Virvu (Virvu) Čupáni 77
 Cserului 133 Dimbrăvi 77 Finatselor 148 Greči 21, 165 Kărăbikului 36 Kăstăiilor 144 Kerežbikului 162 Lišărdăului, Rišărdăului 76 Qafișu-lui 84 Pusti, puszt 76 Sărdukului 36 Tăutsului 76 Votyisi 79
 Vizen altal jaro 117
 Vonu luj Kosztán Zepogyája 80
 Vonuka, Vonuká, Vonuke 73-5 Uttya mellett 73
 Vortyeléts 74
 Voty, Votty 80-2
 Votyisa 79, 80
 Volgi, Völgy 169 oldal 169
 völgyből lejevő patakon túl 173
 Vultur 56, 58 mögött 144 mögötti kút 144 árok 144
 Vultureni 58
 Vurvu I. még Virvu
 Vurvu Buzei 118 Gyaluluj 118 Gyalu Kraszteleji 117 Kresztej 119 Votyisi 81
 Za 110 Zah arka mellett 111 Záh hegyiben 115
 Za oldal a), Ză ódal, Cza odala, Záh oldal 27, 108, 110, 115
 Zay szölo 111 zaa szwrdoka, Ză szurdoka, Cza Czurdoka 108 sza tere
 Za terin, Zălteriben, Zah teriben, Záh teri
 Zay terin 109-112, 114, 117, 122 Záh terin alol 116 Za tető, Zah Tető, Záh tető 23, 111
 Zadahagya, Zădahagya, Zadahőce 33
 Zala I. még Szala
 Zala 167 háza 167, 177 kowaczy 132, 167
 Zănoga, Zenaga, Zenage, Zenagu, Zenoge 56-8, 154, 156, 158 a lęrii 157 törka 158
 Zapfődek 175
 Zăpođa, Zăpogya, Zăpogya, Zepogyia, Zepogyie, Zepogye 46, 73, 77-8, 82, 84, 166 árka 77 Butastyilor 81 feneke 77 Iloje 79, 81-2 luj Gyorgye Juonyi 82 luj Vaszilie 83 luj Togyerás 82 lungă 85 Popi 79, 81, 85 Vasziliji 82
 Zărina 64
 Zebede, Žebedeu 67, 71
 Zentelthkwth 145
 Zeorniew luk eleőth I. Szőrnűjuk előtt
 Zérdekes ay I. Szerdekesáj
 Zetrogi Fodori 155
 Zholmuskyu I. Solyomkő

Zilos 1. Szilos	Žiille	129	Zsie, Zsije, Zsija 1. Ži
Zompele Čirezului 158	Žiieri	125	Zsilagy uolgie, Zsilay
Žebedeu 1. Zebede	Žolob 1. még Solob		volgy 1. Sziláj
Žebedoļot 71	Žolob, Zsolob	75	Zsiraskút 108
Ži, Žiia, Žiie, Sie, Zsie,	Žoseñ	20	Zsisare 134
Zsij, Zsija 44, 57, 64-5,	Žula 1. Kolozsgyula		Zsodán- 1. még Sadány-
74-5, 117, 124, 157, 162,			Zsodánárka 34
164, 175 d'im Finaia	Zsák-ucca	159	Zsolob 1. még Solob,
125 Kávačului 175 lui	Zsellérek Réte 170 Réttye		Žolob
Frents 164 lui Nad'	Szere 170		Zsolob árka 77 ódala 77
Laiáš 35 ódala 64 popi	Zselije	73	Zsuki határszél 173
130 lui Tsidor 58	Zsidó kúttya 173 ucca 173		Zsula 1. Kolozsgyula
	Zsidóné heje	175	Zsyszeréj 42

TARTALOM

Előszó	5	*Diósmacskás	140
Bevezetés	7	*Felsőmacskás	140
A rövidítések jegyzéke ..	16	*Felsőmagyarmacskás	179
Báboc	18	*Felsőszentmártonmacskás	140
Bádok	22	*Genyemacskása	141
Bodonkút	36	Hosszúmacskás	141
*Balog János telke	37	*Józsefmacskás	145
*Burjánosóbuda	38	Magyarmacskás	145
*Burjánosújbuda	47	*Magyarszentmárton-	
*Kisbuda	51	macskás	149
*Kölesmező	51	*Oláhmacskás	150
*Nagybuda	54	*Pusztaszentmártonmacskás	151
Borsaujfalu	54	*Szentkeresztmacskás	151
Csomafája	60	Szentmártonmacskás	152
Diós	66	*Szentmártonmagyar-	
Esküllő	71	macskás	154
Kisesküllő	72	*Szentmiklósmacskás	154
Nagyesküllő	78	Magyarfodorháza	155
Kide	85	Ördögkeresztúr	158
Kolozsborsa	108	Sólyomkö	162
Kolozsgyula	127	*Szala	166
Kolozskovácsi	132	*Szalakovácsi	167
Macskás	136	*Úrtelke	168
*Alsómacskás	137	Válaszút	168
*Alsószentmártonmacskás	137	Javítások	177
*Botosmacskás	137	Pótlások	177
*Csepögömacskás	138	Helynév-mutató	180